وأن أتلوا القرآن (القرآن)

په یوسفزئي پښتو ژبه کښې آسانه او بامحاوره ترجمه

رضية التراجم

رضية التراجم

تالیف

ام یمان رضیة طیب

مكتبة اليمان دار القرآن

بسم الله الرحمن الرحيم

د کتاب نوم: ....رضية التراجم

ليکونکې : ....ام يمان رضية طيب

نظر ثاني : .... مفتي خالد الرحمن ناصح / مفتي اکمل محمد سعيد اډينوي

کمپوزر : .... مولانا محمد حماد پنج پيري

تعداد : 1100

ناشر :........................... مکتبة اليمان دار القرآن پنج پير

د چهاپ کال :....................... مارچ 2020 / بمطابق شعبان ۱٤٤۱

د ملاويدو مرکز :................... مکتبة اليمان دار القرآن پنج پير

د رابطي نمبر :...........................مولانا مفتي محمد صابر 0346-4543152

چاپ ځای:............................ الهدیٰ پرنټرز محله جنگی پشاور 091-2580182 0300-5991873 0315-5991873

مقدمة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الّذي أنزل على عبده الكتاب و لم يجعل له عوجًا ، و الصلوة و السلام على عبده و رسوله محمّد و على اله و أصحابه أجمعين ، أمّا بعد !

ډيري مودې نه مې اراده وه چې زه هم د قرآن څه خدمت اوکم شوق مې هم ډير زيات وو او الله يو داسې کور هم راکړے وو چې د قرآن فهمی تحريک د هغوی نه چليدلے دے چې زما سخر شيخ القرآن حضرت مولانا محمد طاهر رحمه الله ده هغې باني دے او د الله لاکھ لاکھ شکر دے چې هغوی نه بعد زما شريک حيات حضرت مولانا محمد طيب طاهري خپل مشن نور هم مخکښې بوته او الله ورله ډيره ترقي او کامراني ورکړه او الله دے ورله نورے کاميابی هم ورکي ،آمين .

ژوند روان وو خپلو ميلمنو او د خپلے مدرسے په کارونو مندو ترو کښې وخت ښه په خوشحالی تيريده اچانک يو ډير لوئي غر په ما او زما په شريک حيات باندې راپريوته چې هغه د محمد يمان شهيد شهادت وو او هغه زمونږ اکلوتا زوئے وو او شپږ لونړه وے بل نارينه بچے زمونږ نه وو دا اچانک دوره لويه حادثه برداشت کول څه آسانه خبره نه وه خو الله مونږ دواړو له د دے قرآن د برکته دومره همت او طاقت راکه چې مونږ خپل کار او ډيوټي هغی نه زياته کړه او د الله په مهربانی مې ده قرآن بامحاوره ترجمه او د هر سورت خلاصه اوليکله ، الله پاک دِ زمونږ دا محنت په خپل دربار کښې قبول کي او محمد يمان له دِ الله د دې اجر او ثواب ورکي ، آمين .

زاړه وختونه په سوچونو کښې مې وراندې راشي
زه سودائي شم چې زه څنګه ليونی نه شومه

انسان د خطايانو ډک دے زما دے تصنيف کښې هم چې کوم ځائی د تصحيح ضرورت وي اهل علم ته زمونږ خواست دے چې څه قسمه غلطي تاسو ته ښکاره شي نو مونږ ترے خبر کئ ستاسو به ډير احسان وي څکه چې په کتاب کښې غلطي لازمي راځي .

الله دِ ما او تاسو له د عمل کولو توفيق راکي او آئنده د نور ښو ليکو توفيق راکي ، الله دِ دا ادنی غونتي محنت په خپل دربار کي قبول کي او محمد يمان د پاره دِ صدقه جاريه کي ، آمين ثم آمين .

تقریظ شیخ القرآن و الحدیث حضرت مولانا مفتي سراج الدین دامت فیوضهم امیر جماعت اشاعت التوحید و السنة خیبر پختونخوا

بسم الله الرحمن الرحيم

ان الحمد لله و نستعينه اللهم لك الحمد كما ينبغي لجلال وجهك وعظيم سلطانك و الصلوة و السلام علي خاتم الانبياء والمرسلين وعلى آله وصحبه اجمعين ومن استن بسنته ! وبعد :

لما ان وقفت علي ترجمة القرآن و خلاصته المسمى بـــ" **رضية التراجم** " اعجبت به وسررت جدا فقلت بالتعجيل اللهم اعدلها و لزوجها بيتا في الجنه من قصب لا صخب فيه ولا نصب كما اعدتها لخديجة الكبرى رضي الله عنها .

و يجعل هذا التاليف في صحيفة حسناتها و صدقه جاريه ينفع به فجزاها الله عنا و عن جميع المسلمين وعن طلبة العلم خير الجزاء و بارک الله في عمرها اللهم آمين يا ارحم الراحمين .

مولانا مفتي سراج الدين صاحب
شيخ الحديث و رئيس الافتاء
جامعة الامام محمد طاہر دارالقرآن فنجفير

تقريظ شيخ القرآن و الحديث حضرت مولانا عبد الجبار دامت فيوضهم نائب امير جماعت اشاعت التوحيد و السنة خيبر پختونخوا

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وكفي : وسلام علي عباده الذ ين اصطفي ! اما بعد :

بنده فقير حقير ، پر تقصير د قرآن عظيم الشان د لفظي ترجمه چه مسمي ده په (مرضية التراجم) باندي بعض مواضع مطالعه كړه او د ډير نظر كولو را ته موقعه ملاو نه شوه ، ما شاء الله ښكلي او با محاوره معني او ترجمه شوے ده په مورني ژبه پښتو باندي الله تعالي دي د ليكونكے د پاره صدقه جاريه وګرځوي او نا رينه او زنانه ډِ ترے مستفيد وګرځوي : او مزيد توفيق ډِ د ليكلو وركړي او په علم ، عمل او عمر كښي دي بركت واچوي او د دنيا او اخرت خوشحالي ډِ نصيب كړ : امين ثم امين.

امين لا اقول واحدة

رحم الله من قال امينا

بروز شنبہ ۱۱ رجب ۱۴۴۱ھ

۷ مارچ ۲۰۲۰ - ۶/۲۸ صبح

الاحقر محمد عبد الجبار الباجوري عفي عنه

حالا نزيل فنجفير لخدمة القران و احديث النبوي

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ

ترتيب ١ — نزول ٥

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اٰيَاتُهَا ٧ — رُكُوْعُهَا ١

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١﴾ الرَّحْمٰنِ

صفتونه د خدائي توب خاص الله لره دي چي پالونکے د مخلوقات دے * عامے مهرباني والا

الرَّحِيْمِ ﴿٢﴾ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٣﴾

او خاصے مهرباني والا دے * واكدار د ورځي د بدلے دے *

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ﴿٤﴾

خاص ستا عبادت كوو مونږه او خاص ستا نه امداد غواړو مونږه *

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿٥﴾ صِرَاطَ

مضبوط كي مونږه په لاره نيغه باندي * په لار د

الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ﴿٦﴾ غَيْرِ

هغه كسانو چي تا (فضل او) احسان كړے دے په هغوي باندي * نه دے

الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَ لَا الضَّآلِّيْنَ ﴿٧﴾

غضب كړے شوے په هغوي باندي او نه حيران او پريشان دي *

المنزل ١ — ع ١

سُوْرَةُ الْفَاتِحَةِ

وجوه د تقدیم د سورة فاتحة:

اوله وجه : په قرآن کریم کښې څلور قسمه علوم ذکر دي چې په هغې باندې ښځواني دینونه قائم وو او هغه ټول سورة الفاتحة کښې ذکر دي ځکه ئې مقدّم کړې ده .

(۱) علم الأصول . (۲) علم العبادات . (۳) علم السلوك . (٤) علم القصص .

دویمه وجه : قرآن کریم اسماء ، صفات ، وعد ، وعید او احکام ذکر کړې .

او دا ټول سورة فاتحه کښې ذکر دي . **دعوی د سورة فاتحة :** اثبات دتوحید .

خلاصه د سورة فاتحة : په دی سورت کښې مقاصد اربعه عالیه ذکر کیږي .

(۱)اثبات د توحید . (۲) اثبات درسالت . (۳)صداقة الکتاب یا صداقة القرآن .

(٤) الایمان بالا خرة یا اثبات د قیامت

امتیازات د سورة فاتحة :(۱) دا سورة ممتاز دے د نورو سورتونه په ډیر و نومونو باندې.

(۲) په اجمالی بیان د ټول قرآن کریم باندې. (۳) په دی چې دا خلاصه دآسمانی کتابونو ده.

سُوْرَةُ الْبَقَرَةِ

ربط د سورة البقرة (۱)سورت فا تحه کښې څلور مضا مین (توحید ، رسالت ، صداقة الکتاب ، ایمان بالاخرة)

اجمالًا بیان شو نو دلته د هغے تفصیل کړې.

(۲) مخکښې سورت کښې ئې وئیلي وو الحمد لله نو دلته آیت ۲۱ کښې وجه د حمد ذکر کړې چه

د الله حمدوایئ ځکه چه تاسو او ستاسو مشران ئې پیدا کړیدی.

امتیازات: (۱) دا سورة ممتاز دے په کثرتِ اوامر ، نواهی او احکامو باندې .

(۲) په بیان د زیاتو پلیتو د یهودو باندې . (۳) په واقعے د ذبح د بقرے باندې .

دعوی : بیان د مضامین اربعۀ (توحید ، رسالت ، جهاد، انفاق) دوه د اصولو او دوه د ممداتو نه .

دا باقی څلور مضامین (صداقة الکتاب ، ایمان بالآخرة ، تنظیم او آداب) ورسره ضمنًا کیږي .

خلاصه د سورة البقرة : سورة په اعتبار د مضامینو څلورحصی ده .

اوله حصه آیت ۱ نه تر آیت ۹۶ پورې په دې کښې اثبات د توحید کیږي.

دویمه حصه آیت ۹۷نه تر آیت ۱۷۶ پورې په دې کښې اثبات د رسالت کیږي .

دریمه حصه آیت ۱۷۷نه تر آیت ۲۵۳ پورې په دې کښې بیان د جهاد في سبیل الله تعالی کیږي .

څلورمه حصه آیت ۲۵٤نه تر آخره پورې په دې کښې بیان دانفاق في سبیل الله تعالی کیږي .

سُوْرَةُ الْبَقَرَةِ مَدَنِيَّةٌ

ترتیبی ۲ — نزولی ۸۷

آیاتها ۲۸۶ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — رکوعاتها ۴۰

الٓمّٓ ۞۱ ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ ۛۚ فِيْهِ ۛۚ

الله پوهیږي په معنی د دي حروفو * دا کتاب نشته شک ، په دي کښي(۱)،

هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ۞۲ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ

رترا ده د پاره د پرهیزګارانو * هغه کسان چي ایمان راوړي

بِالْغَيْبِ وَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَ مِمَّا

په غیبو باندي او پابندي کيږ د مونځ او د هغه مال نه

رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ۞۳ وَ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ

چي ورکړے دے ورته مونږه خرج کيږ (په لار زمونږ کښي)* او هغه کسان چي ایمان راوړي

بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَآ اُنْزِلَ مِنْ

په هغه (کتاب) باندي چي رالیږلے شوے دے تا ته او په هغه (کتابونو) باندي چي رالیږلے شوي دي

قَبْلِكَ ۚ وَ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ ۞۴

مخکښي ستا نه ، او په آخرت باندي هم دوی یقین ساتي *

معانقة ۱

(۱) حق د الله د طرفه دے.

أُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ ۗ وَ اُولٰٓئِكَ

دغه كسان په نيغه لار دي د طرفه د رب د دوى نه، او دغه كسان

هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝٥ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

هم دوى دي كامياب * يقينًا هغه كسان چې كفر ئي كړے دے

سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ

برابره خبره ده په دوى باندي كه يرے ته دوى لره يا نه يرے ته دوى لره

لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝٦ خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ

دوى ايمان نه راوړي * مهر وهلے دے الله په زړونو د دوى باندي

وَ عَلٰى سَمْعِهِمْ ۭ وَ عَلٰٓى اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ ز

او په غوږونو د دوى باندي (د وجې د بد عمل نه)، او په سترګو د دوى باندي پردي دي،

ع ١

وَّ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝٧ وَ مِنَ النَّاسِ

او دوى لره دے عذاب لوئي * او بعضي د خلقو نه

مَنْ يَّقُوْلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَ بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ

هغه خوک دي چې وائي (په خلهٔ باندي) مونږ ايمان راوړے دے په الله او په ورځ د آخرت او

مَا هُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ ۝٨ يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ

نه دي دوى ايمان راوړونكي (د زړه نه) * تكي كړئ دوى د الله سره (په خپل خيال)

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۚ وَ مَا يَخْدَعُوْنَ اِلَّآ

او د هغه كسانو سره چې ايمان ئي راوړے دے، او تكي نه كړئ دوى مګر

اَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُوْنَ ۝٩ ۭ فِيْ قُلُوْبِهِمْ

د خپلو ځانونو سره او دوى نه پوهيږي * په زړونو د دوى كښې

مَّرَضٌ ۙ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا ۚ وَ لَهُمْ

مرض (د منافقت) دے، نو زيات دي كي الله دوى لره مرض، او د دوى دپاره

عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۢ بِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ﴿۱۰﴾ وَ

عذاب دردناک دے ، په سبب د هغه چې دوی دروغ وئيل (او کول) * او

اِذَا قِيْلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ ۙ

کله چې اوئيلے شي دوی ته فساد مه کوئ په زمکه کښې ،

قَالُوْٓا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُوْنَ ﴿۱۱﴾ اَلَآ اِنَّهُمْ

وائي دوی يقينًا مونږه اصلاح کونکي يو * خبر دار يقينًا دوی

هُمُ الْمُفْسِدُوْنَ وَ لٰكِنْ لَّا يَشْعُرُوْنَ ﴿۱۲﴾

همدوی دي فساد کونکي ليکن دوی نه پوهيږي *

وَ اِذَا قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا كَمَآ اٰمَنَ النَّاسُ

او کله چې اوئيلے شي دوی ته ايمان راوړئ (په اخلاص) لکه څنګه چې ايمان راوړے دے صحابؤ

قَالُوْٓا اَنُؤْمِنُ كَمَآ اٰمَنَ السُّفَهَآءُ ؕ اَلَآ اِنَّهُمْ

وائي دوی آيا مونږه ايمان راوړو لکه څنګه چې ايمان راوړے دے بے وقوفو ؟خبردار يقينًا دوی

هُمُ السُّفَهَآءُ وَ لٰكِنْ لَّا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۳﴾ وَ اِذَا

هم دوی دي بے وقوف ليکن دوی نه پوهيږي * او کله چې

لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْٓا اٰمَنَّا ۚ وَ اِذَا

مخامخ شي دوی هغه کسانو سره چې ايمان ئي راوړے دے نو وائي دوی مونږه ايمان راوړے دے، او کله چې

خَلَوْا اِلٰى شَيٰطِيْنِهِمْ ۙ قَالُوْٓا اِنَّا مَعَكُمْ ۙ

لاړ شي خپلو مشرانو سره ، (نو) وائي دوی يقينًا مونږ تاسو سره يو

اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۱۴﴾ اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ

يقينًا مونږه توقې کونکي يو (مسلمانانو پورې) * الله چې دے سزا د توقو به ورکي

بِهِمْ وَ يَمُدُّهُمْ فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۱۵﴾

دوی ته او پريږدي دوی لره په سرکشۍ د دوی کښې حيران او پريشان *

أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى ۪

دا هغه كسان دي چي خوښه ئي كړه گمراهي په مقابله د هدايت كښي

فَمَا رَبِحَتْ تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۱۶﴾

پس هيڅ فائده اونه كړه تجارت د دوی او نه دي دوی سمه لار موندونكي *

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا ۚ فَلَمَّآ

مثال د دوی (كفار مكه او د نبي عليه السلام) په شان د هغه كس دے چي بل ئی كه اوور، پس هر كله

اَضَآءَتْ مَا حَوْلَهٗ ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُوْرِهِمْ

چي رڼرا شوه چاپيره د ده نه (نو) بوتله الله رڼرا د دوی

وَتَرَكَهُمْ فِيْ ظُلُمٰتٍ لَّا يُبْصِرُوْنَ ﴿۱۷﴾ صُمٌّۢ

او پريخودل دوی لره په تيارو كښي دوی (حق) نه ويني * (دوي) كاڼره دي

بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُوْنَ ﴿۱۸﴾ ۙ اَوْ

گونگيان ړانده دي (د حق نه) پس دوی نه راگرځي (حق ته) * او

كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَآءِ فِيْهِ ظُلُمٰتٌ وَّرَعْدٌ

مثال (د قرآن) په شان د باران دے چي وي د بره نه په دي كښي تيارے او گرزگروز

وَّبَرْقٌ ۚ يَجْعَلُوْنَ اَصَابِعَهُمْ فِيْٓ اٰذَانِهِمْ

او بريښنا وي ايردي دوی گوتي خپلي په غوږونو خپلو كښي

مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ ؕ وَاللّٰهُ

د وجي د تندر ديرے د مرگ نه ، او الله

مُحِيْطٌۢ بِالْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۹﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ

راگيرونكے دے كافرانو لره * نزدي ده بريښنا چي اوتختئ

اَبْصَارَهُمْ ؕ كُلَّمَآ اَضَآءَ لَهُمْ مَّشَوْا فِيْهِ ۙ

نظر د سترگو د دوی، هر كله چي رڼرا شي دوی ته خي دوی په هغي كښي

وَ اِذَآ اَظۡلَمَ عَلَيۡهِمۡ قَامُوۡا ؕ وَ لَوۡ شَآءَ اللّٰهُ
او كله چي تياره شي په دوی باندي اودريږي دوی، او كه خوښه وے د الله

لَذَهَبَ بِسَمۡعِهِمۡ وَ اَبۡصَارِهِمۡ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
نو بوتلے به ئې وو طاقت د اوريدو د دوی او طاقت د ليدو د دوی، يقيناً الله

عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ﴿٢٠﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ
په هريو شي باندي قدرت والا دے * اے خلقو

اعۡبُدُوۡا رَبَّكُمُ الَّذِىۡ خَلَقَكُمۡ وَ الَّذِيۡنَ
يو اوګنړئ (اومنئ) رب ستاسو هغه ذات چي تاسو ئې پيدا كړي يئ او هغه كسان

مِنۡ قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُوۡنَ ﴿٢١﴾ الَّذِىۡ
چي مخكښي ستاسو نه دي خامخا چي تاسو اوېريږئ (د الله نه) * هغه ذات

جَعَلَ لَكُمُ الۡاَرۡضَ فِرَاشًا وَّ السَّمَآءَ
چي ګرځولے ئې ده ستاسو د پاره زمكه فرش (هموار) او آسمان

بِنَآءً وَّ اَنۡزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخۡرَجَ
چهت، او راورئ د بره نه باران نو راوباسي

بِهٖ مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزۡقًا لَّكُمۡ ۚ فَلَا تَجۡعَلُوۡا
په دي سره د ميوو نه خوراک ستاسو د پاره، نو مه ګرځوئ

لِلّٰهِ اَنۡدَادًا وَّ اَنۡتُمۡ تَعۡلَمُوۡنَ ﴿٢٢﴾ وَ اِنۡ
الله لره شريكان (په شان د الله په يو صفت كښي هم) او تاسو پوهيږئ (١) * او كه

كُنۡتُمۡ فِىۡ رَيۡبٍ مِّمَّا نَزَّلۡنَا عَلٰى عَبۡدِنَا
يئ تاسو په شک كښي د هغه نه چي مونږ رالېږلے دے په بنده خپل باندي

فَاۡتُوۡا بِسُوۡرَةٍ مِّنۡ مِّثۡلِهٖ ۠ وَ ادۡعُوۡا
نو راوړئ يو سورت په شان د دي قرآن (په دليل كښي) او راوغواړئ

(١) حتی الله سره شريک نشته.

شُهَدَآءَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ

ملیان خپل بــــغیر د الله نه که یئ تاسو

صٰدِقِيْنَ ﴿٢٣﴾ فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا وَ لَنْ تَفْعَلُوْا

رشتیني (خپله خبره کښې)* پس که اونه که تاسو دا کار او هیڅ کله ئي نه شئ کولے

فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِيْ وَقُوْدُهَا النَّاسُ

نو اوبریږئ د اوور هغه نه چې بالنړ (خشاک) د هغې به خلق

وَ الْحِجَارَةُ ۚ اُعِدَّتْ لِلْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٤﴾ وَ بَشِّرِ

او کټے وي ، تیار کړے شوے دے (دا جهنم) د پاره د کافرانو* او زیرے ورکه

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ

هغه کسانو ته چې ایمان ئي راوړے دے او عمل ئي کړے دے نیک چې یقینًا دوی لره

جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ كُلَّمَا

جنتونه دي چې بهیږي به د لاندي د (اونو د) هغې نه ولي ، هر کله چې

رُزِقُوْا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِّزْقًا ۙ قَالُوْا هٰذَا

ورکړے شي دوی ته د هغې نه څه میوي د پاره د خوراک ، وائي به دوی دا

الَّذِيْ رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ ۙ وَ اُتُوْا بِهٖ

هغه (رزق) دے چې راکړے شوے وو مونږ ته پخوا (دنیا کښې)، او ورکولے به شي دوی ته دا (میوے)

مُتَشَابِهًا ؕ وَ لَهُمْ فِيْهَآ اَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۙ وَّ

هم رنګي د دنیا ، او دوی لره به په دې کښې وي بیبیاني پاکې ، او

هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيٖٓ

دوی به په دې کښې همیشه وي* یقینًا الله باک نه کئ

اَنْ يَّضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوْضَةً فَمَا فَوْقَهَا ؕ

چې بیان کي یو مثال د ماشي یا کم زیات د ماشي نه

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَيَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ

پس هر چې هغه کسان دي چې ایمان ئي راوړے دے نو دوی پوهیږي چې دا حق دے

مِنْ رَّبِّهِمْ ۚ وَ اَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَيَقُوْلُوْنَ

د طرفه د رب د دوی نه ، او هر چې هغه کسان دي چې کفر ئي کړے دے نو وائي دوی

مَاذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهٖ

څه اراده کړي ده الله په بیانولو د دې مثال ، گمراهي ښکاره کئ (الله) په دې سره

كَثِيْرًا ۙ وَّ يَهْدِيْ بِهٖ كَثِيْرًا ؕ وَ مَا يُضِلُّ

د ډیرو ، او مضبوطئ په دې سره ډیرو لره ، او گمراهي نه ښکاره کئ

بِهٖۤ اِلَّا الْفٰسِقِيْنَ ۙ﴿۲۶﴾ الَّذِيْنَ يَنْقُضُوْنَ

په دې سره مگر د فاسقانو * هغه کسان چې ماتئ

عَهْدَ اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مِيْثَاقِهٖ ۪ وَ يَقْطَعُوْنَ

وعدې د الله پس د کلکوالي د هغې نه ، او پریکئ

مَاۤ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖۤ اَنْ يُّوْصَلَ وَ يُفْسِدُوْنَ

هغه چې حکم کړے دے الله پاک په هغې د ادا کولو او فساد کئ دوی

فِي الْاَرْضِ ؕ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۲۷﴾

په زمکه کښې ، دغه کسان هم دوی دي تاوانیان *

كَيْفَ تَكْفُرُوْنَ بِاللّٰهِ وَ كُنْتُمْ اَمْوَاتًا

څه رنګه کفر کوئ تاسو په الله باندې او وئ تاسو نیشت

فَاَحْيَاكُمْ ۚ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيْكُمْ ثُمَّ

نو شته ئي کړئ تاسو ، بیا به مړه کې تاسو لره بیا به ژوندي کې تاسو لره بیا

اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۲۸﴾ هُوَ الَّذِيْ خَلَقَ لَكُمْ

دې الله ته تاسو به واپس کړے شئ * دا الله هغه ذات دے چې پیدا کړي ئي دي د پاره د فائدې ستاسو

مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا ثُمَّ اسْتَوٰۤى اِلَى

هغه چې په زمکه کښې دي ټول (د الله د طرف نه اوګنړئ) بيا ئې اراده اوکړه جوړولو د

السَّمَآءِ فَسَوّٰىهُنَّ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ ؕ وَ هُوَ

آسمان ته نو پوره ئې کړل دي لره ووه / ٧ آسمانونه ، او دا الله

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٢٩﴾ وَ اِذْ قَالَ رَبُّكَ

په هر يو شي باندې پوهه دے * او کله چې اوئيل رب ستا

لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَلِيْفَةً ؕ

فرشتو ته يقينًا زه پيدا کونکے يم زمکه کښې يو مامور(١)

قَالُوْۤا اَتَجْعَلُ فِيْهَا مَنْ يُّفْسِدُ فِيْهَا وَ

اوئيل دوی ايا ته پيدا کے په زمکه کښې هغه خوک چې فساد به کړئ په زمکه کښې او

يَسْفِكُ الدِّمَآءَ ۚ وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ

تويوي به وينې د يو بل ، او مونږه پاکي بيانوو ستا په ستائنه ستا (لګيايو)

وَ نُقَدِّسُ لَكَ ؕ قَالَ اِنِّيْۤ اَعْلَمُ مَا لَا

او پاک ګنړو ذات ستا (نقصاناتو نه) اوئيل (الله) يقينًا زه پوهيږم په هغه چې

تَعْلَمُوْنَ ﴿٣٠﴾ وَ عَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ

تاسو پرې نه پوهيږئ * او اوئې ښودل آدم (عليه السلام) ته نومونه ټول ضروري بيا

عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ ۙ فَقَالَ اَنْۢبِـُٔوْنِيْ

پيش ئې کړل دا نومونه فرشتو ته ، نو اوئيل (الله) خبر راکړئ ما ته

بِاَسْمَآءِ هٰۤؤُلَآءِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٣١﴾

په (اثر د) نومونو د دې څيـــزونو که يئ تاسو رشتيني *

قَالُوْا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَاۤ اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ؕ

اوئيل دوی پاکي ده تا لره نشته علم مونږ لره مګر هغه چې تا پوهه راکړې ده مونږ ته ،

ع ٣ ٣

(١) ايا دا سې قوم چې د يو بل نه روستو به راځي.

إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يٰٓاٰدَمُ

يقينًا ته پوهه حكمت والا ئي * اوئيل (الله) اے آدم

أَنْۢبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ ۚ فَلَمَّآ أَنْۢبَأَهُمْ

خبر ورکه دوی ته په (اثر د) نومونو د دي څيزونو ، پس هر کله چي خبر ئي ورکه دوی ته

بِأَسْمَآئِهِمْ ۙ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّيٓ أَعْلَمُ

په (اثر د) نومونو د دي څيزونو ، نو اوئيل الله آيا ما نه وو وئيلي تاسو ته يقينًا زه پوهيږم

غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۙ وَأَعْلَمُ مَا

په پټو د آسمانونو او د زمکو باندي او زه پوهيږم په هغه چي

تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا

ښکاره کوئ ئي تاسو او په هغه چي تاسو ئي پټوئ * او کله چي اوئيل مونږه

لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا إِلَّآ

فرشتو ته سجده اوکئ په طرف د آدم (عليه السلام) نو دوی سجده اوکره مگر

إِبْلِيسَ ۗ أَبٰى وَاسْتَكْبَرَ ۫ وَكَانَ مِنَ

شيطان اونه کړه ، انکار ئی اوکه او ځان ئي غټ اوګنړه ، او وو دے د

الْكٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يٰٓاٰدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ

کافرانو نه(په علم د الله کښي)* او اوئيل مونږه اے آدمه اوسيږه ته

وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ

او بي بي ستا په باغ کښي او خورئ تاسو دواړه د دي نه پريمانه کوم ځائے چي

شِئْتُمَا ۠ وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا

خوښه وي ستاسو دواړو ، او مه نزدي کيږئ دي اونے ته کني شئ به تاسو دواړه

مِنَ الظّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا

ځان له د کمي کونکو نه * اوخويول دے دواړو لره شيطان د دي (باغ) نه

فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيْهِ ۠ وَ قُلْنَا اهْبِطُوْا

نو وې باسل دواړو له د هغه (نعمتونو) نه چې وو دوی په هغې كښې ،او اوئیل مونږه لاړ شئ

بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَ لَكُمْ فِي الْاَرْضِ

بعضي ستاسو د پاره د بعضو به دشمنان وي ، او ستاسو د پاره په زمكه كښې

مُسْتَقَرٌّ وَّ مَتَاعٌ اِلٰى حِيْنٍ ﴿۳۶﴾ فَتَلَقّٰۤى

استوګنه ده (اودريدل لړ شان) او ګټه ده تــر يو وخته پورې * نو زده كړې

اٰدَمُ مِنْ رَّبِّهٖ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ؕ اِنَّهٗ

آدم (عليه السلام) د خپل رب نه يو څو كلمې(۱) نو مهرباني اوكړه(الله) په ده باندې ،يقيناً دا الله

هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿۳۷﴾ قُلْنَا اهْبِطُوْا مِنْهَا

دے توبه قبلونكے مهربان * اوئیل مونږه ځئ د دې ځائے نه

جَمِيْعًا ۚ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِّنِّيْ هُدًى فَمَنْ

ټول ، پس كه راشي تاسو ته زما د طرف نه هدايت(كتاب /پيغمبر)پس چا چې

تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ

تابعداري اوكړه د هدايت زما نو نه به وي يــره په دوی باندې (آئنده) او نه به دوی

يَحْزَنُوْنَ ﴿۳۸﴾ وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ كَذَّبُوْا

غمژن شي (تير شوي وخت پسې) * او هغه كسان چې كفر ئې كړے دے او نسبت د دروغو ئې اوكه

بِاٰيٰتِنَاۤ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا

آيتونو زمونږ ته دغه كسان دوزخيان دي ، دوی به په دې(اوور) كښې

خٰلِدُوْنَ ﴿۳۹﴾ يٰبَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا

هميشه وي * اے بنی اســرائيلو ياد كړئ

نِعْمَتِيَ الَّتِيْۤ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ اَوْفُوْا

نعمتونه زما هغه چې كړي مي دے په تاسو باندې او پوره والے اوكړئ

(۱) نو هغه ئې اوروسېټي.

ع ۴

بِعَهۡدِیۡۤ اُوۡفِ بِعَهۡدِكُمۡ ۚ وَ اِیَّایَ

زما په احکامو باندي پوره والے به اوکم د وعدو ستاسو، او خاص زما نه

فَارۡهَبُوۡنِ ﴿٣٠﴾ وَ اٰمِنُوۡا بِمَاۤ اَنۡزَلۡتُ مُصَدِّقًا

اویریږئ (یاماسره مینه اوساتئ)* اوایمان راوړئ په هغه چي نازل کړے دے ما تصدیق کونکے

لِّمَا مَعَكُمۡ وَ لَا تَكُوۡنُوۡۤا اَوَّلَ كَافِرٍۭ بِهٖ ۪ وَ

د هغه څه چي تاسو سره دي او مه کیږئ اول کفر کونکي په دي قرآن باندي، او

لَا تَشۡتَرُوۡا بِاٰیٰتِیۡ ثَمَنًا قَلِیۡلًا ۫ وَّ اِیَّایَ

مه اخلئ زما د آیتونو په عوض کښې دا دنیا لږه او خاص زما نه

فَاتَّقُوۡنِ ﴿٣١﴾ وَ لَا تَلۡبِسُوا الۡحَقَّ بِالۡبَاطِلِ

اویریږئ* او مه گډوئ حق لره د باطل سره

وَ تَكۡتُمُوا الۡحَقَّ وَ اَنۡتُمۡ تَعۡلَمُوۡنَ ﴿٣٢﴾ وَ اَقِیۡمُوا

او پټوئ تاسو حق لره او تاسو پوهیږئ* او پابندي کوئ

الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ وَ ارۡكَعُوۡا مَعَ

د مونځ او ورکوئ زکوة او رکوع کوئ سره د

الرّٰكِعِیۡنَ ﴿٣٣﴾ اَتَاۡمُرُوۡنَ النَّاسَ بِالۡبِرِّ

رکوع کونکو نه * آیا حکم کوئ تاسو خلقو ته په کولو د نیکۍ

وَ تَنۡسَوۡنَ اَنۡفُسَكُمۡ وَ اَنۡتُمۡ تَتۡلُوۡنَ الۡكِتٰبَ ؕ

او پریږدئ خانونه خپل او حال دا دے چي لولئ تاسو کتاب

اَفَلَا تَعۡقِلُوۡنَ ﴿٣٤﴾ وَ اسۡتَعِیۡنُوۡا بِالصَّبۡرِ

نو ولے تاسو د عقل نه کار نه اخلئ؟* او امداد اوغواړئ (الله نه) په کلکیدو سره په دین (دالله)

وَ الصَّلٰوةِ ؕ وَ اِنَّهَا لَكَبِیۡرَةٌ اِلَّا عَلَی

او په مونځ سره، او اگر چي دا گران دي مگر نه دي گران په

الْخٰشِعِيْنَ ﴿٤٥﴾ الَّذِيْنَ يَظُنُّوْنَ اَنَّهُمْ مُّلٰقُوْا

يريدونكو باندي * هغه كسان چې يقين كړي چې يقينًا دوى مخامخ كيدونكي دي

رَبِّهِمْ وَ اَنَّهُمْ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿٤٦﴾ يٰبَنِيْٓ

د خپل رب سره او يقينًا دوى دي الله ته واپس كيدونكي دي * اے بني

اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتُ

اسرائيلو ياد كړئ نعمتونه زما هغه چې كړي مي دي

عَلَيْكُمْ وَ اَنِّيْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٧﴾

په تاسو باندي او يقينًا ما غوره كړي يئ تاسو په مخلوقاتو (د خپلے زمانے باندي) *

وَاتَّقُوْا يَوْمًا لَّا تَجْزِيْ نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ

او اوبريږئ د(عذاب د) هغه ورځے نه چې بدله به ورنه كړي يو نفس(مشرك) د بل نفس (مشرك) نه

شَيْئًا وَّلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَّلَا يُؤْخَذُ

هيڅ شے او نه به قبول كړے شي د دي نفس (مشرك) نه شفاعت او نه به واغستے شي

مِنْهَا عَدْلٌ وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَاِذْ

د دي نفس(مشرك) نه څه فديه او نه به د دوى امداد اوكړے شي * او كله چې

نَجَّيْنٰكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ

خلاص كړئ مونږ تاسو د فرعونيانو نه رسوَل به ئې تاسو ته

سُوْٓءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُوْنَ اَبْنَآءَكُمْ وَ

بد عذابونه حلالول به ئې زامن ستاسو او

يَسْتَحْيُوْنَ نِسَآءَكُمْ ط وَ فِيْ ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ

ژوندى به ئې پريخودي جينكۍ ستاسو ، او په دغه كارونو كښې ازمائش وو

مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ﴿٤٩﴾ وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ

د طرفه د رب ستاسو نه لوئي * او كله چې مونږ جُدا كه د پاره ستاسو دريـــاب

فَاَنْجَيْنٰكُمْ وَ اَغْرَقْنَآ اٰلَ فِرْعَوْنَ وَ اَنْتُمْ
نو خلاص كړئ مونږ تاسو او غرق كړل مونږ فرعونيان او تاسو

تَنْظُرُوْنَ ﴿۵۰﴾ وَ اِذْ وٰعَدْنَا مُوْسٰٓى اَرْبَعِيْنَ
ورته كتل * او كله چي وعده اوكړه مونږه د موسىٰ(عليه السلام) سره د څلويښتو / ۴۰

لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِهٖ
شپو بيا اونيوه تاسو سخي لره(په خدائي توب) پس د تلو د موسىٰ(عليه السلام) نه

وَ اَنْتُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿۵۱﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْۢ
او يئ تاسو ظالمان * بيا معافي اوكړه مونږه تاسو ته

بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۵۲﴾ وَ اِذْ اٰتَيْنَا
پس د دي كار نه خامخا چي تاسو شكر اوباسئ * او كله چي وركه مونږه

مُوْسَى الْكِتٰبَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ
موسى (عليه السلام) ته كتاب بيلونكے (د حق او د باطل) خامخا چي تاسو

تَهْتَدُوْنَ ﴿۵۳﴾ وَ اِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ
سمه لار اوموميئ * او كله چي اوئيل موسى (عليه السلام) خپل قوم ته

يٰقَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ
اے قومه زما يقينًا تاسو ظلم اوكه په خپلو خانونو باندي په سبب د نيولو ستاسو

الْعِجْلَ فَتُوْبُوْٓا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوْٓا
سخي لره (په خدائي توب) نو توبه اوباسئ رب ستاسو ته نو اوژنئ

اَنْفُسَكُمْ ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ ؕ
يو بل لره ، دا كار غوره دے ستاسو د پاره په نزد د رب ستاسو،

فَتَابَ عَلَيْكُمْ ؕ اِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿۵۴﴾
نو مهرباني اوكړه(الله) په تاسو ، يقينًا دا الله دے توبه قبلونكے مهـــربان *

وَ اِذْ قُلْتُمْ يٰمُوْسٰى لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى

او كله چې اوئيل تاسو اے موسى چرې مونږه تصديق نه كوو ستا تر دې پورې چې

نَرَى اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصّٰعِقَةُ وَ اَنْتُمْ

او وينو مونږه الله لره سامره (ښكاره) نو اونيولئ تاسو چغې او تاسو

تَنْظُرُوْنَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنٰكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَوْتِكُمْ

كتل * بيا مونږ راپورته كړئ تاسو پس د مرګ ستاسو نه

لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٥٦﴾ وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ

خامخا چې تاسو شكر اوباسئ * او سورے كړے وو مونږه په تاسو باندې د وريځ

وَ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوٰى ؕ كُلُوْا مِنْ

او راوليږل مونږه په تاسو باندې ترنجبين او مرزان ، (اوئيل مونږه) خورئ د

طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ ؕ وَ مَا ظَلَمُوْنَا وَ لٰكِنْ كَانُوْۤا

پاكو هغه نه چې دركړي دي مونږه تاسو ته، او دوی ظلم نه وو كړے په مونږ ليكن دوی

اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٥٧﴾ وَ اِذْ قُلْنَا ادْخُلُوْا هٰذِهِ

په خپلو ځانونو ظلم كو * او كله چې اوئيل مونږه دننه شئ دې

الْقَرْيَةَ فَكُلُوْا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا

كلي ته نو خورئ تاسو د دې نه كوم ځائے چې خوښه شي ستاسو پريمانه

وَّ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَّ قُوْلُوْا حِطَّةٌ نَّغْفِرْ

او دننه شئ دروازے (د جمات) ته په عاجزۍ سره او اوايئ كلمه د معافۍ د ګناهونو ببښنه به اوكو

لَكُمْ خَطٰيٰكُمْ ؕ وَ سَنَزِيْدُ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٥٨﴾

تاسو ته د ګناهونو ستاسو، او زر دے چې زياته به كو مونږ درجه د نيكانو (موحدينو) *

فَبَدَّلَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِيْ

نو بدله كړه هغه كسانو چې ظلم ئې كړے وو وينا (په بله وينا باندې) بغير د هغه نه چې

قِيْلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا

چې وئيلے شوے وه دوی ته نو راوليږه مونږه په هغه کسانو باندې چې ظلم ئې کړے وو

رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿٥٩﴾ ع ۱۲

عذاب د بره نه په سبب د هغه چې دوی ماتول احکام د الله *

وَ اِذِ اسْتَسْقٰى مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ فَقُلْنَا اضْرِبْ

او کله چې طلب د اوبو اوکه موسی (عليه السلام) د پاره د خپل قوم نو اوئيل مونږ اوهـــه

بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ؕ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ

په همسا خپله باندې دا گټه ، نو رواني شوے د دې نه دولـــس / ۱۲

عَيْنًا ؕ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ؕ كُلُوْا

چينې ، تحقيق سره پيژندهٔ هرې ډلې ځائے د اوبو څکلو د هغوی ، (اوئيلے شو) خورئ

وَ اشْرَبُوْا مِنْ رِّزْقِ اللّٰهِ وَ لَا تَعْثَوْا فِي

او څکئ د رزق د الله نه او مه گرځئ په

الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿٦٠﴾ وَ اِذْ قُلْتُمْ يٰمُوْسٰى

زمکه کښې فساد کونکي * او کله چې اوئيل تاسو اے موسی

لَنْ نَّصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَّاحِدٍ فَادْعُ لَنَا

هيچرې صبر نه کوو مونږه په خوراک يو قسم باندې نو اوغواړه زمونږ د پاره

رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْۢبِتُ الْاَرْضُ مِنْۢ

د خپل رب نه چې اوباسي مونږ لره د هغه څه نه چې زرغونئ ئې زمـــکه د

بَقْلِهَا وَ قِثَّآئِهَا وَ فُوْمِهَا وَ عَدَسِهَا وَ بَصَلِهَا ؕ

ترکارو د هغې نه او د بادرنگو د هغې نه او د اوگې د هغې نه او د نسکو د هغې نه او د پيازو د هغې نه ،

قَالَ اَتَسْتَبْدِلُوْنَ الَّذِيْ هُوَ اَدْنٰى بِالَّذِيْ

اوئيل (موسی عليه السلام) آيا اخلئ تاسو هغه شے چې هغه ډير معمولي دے په مقابله د هغه کښې

هُوَ خَيۡرٌ ؕ اِهۡبِطُوۡا مِصۡرًا فَاِنَّ لَكُمۡ مَّا

چې هغه غوره دے، لار ښئ ښار ته پس يقينًا وي به ستاسو د پاره هغه څه چې

سَاَلۡتُمۡ ؕ وَضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ الذِّلَّةُ وَالۡمَسۡكَنَةُ ۚ

تاسو غوختي دي، او اوهلے شو په دوی باندي مهر د ذلت او د خوارى،

وَبَآءُوۡ بِغَضَبٍ مِّنَ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمۡ

او راګير شو دوی په غصه ګنبي د طرفه د الله نه، دا د دي وجي نه چې يقينًا دوی

كَانُوۡا يَكۡفُرُوۡنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقۡتُلُوۡنَ

به كفر كوو په آيتونو د الله باندي او وژل به ئي

النَّبِيّٖنَ بِغَيۡرِ الۡحَقِّ ؕ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوۡا وَّ

انبياء (عليهم السلام) بے جرمه، دا د دي وجي نه چې دوی نا فرماني كړي وه او

كَانُوۡا يَعۡتَدُوۡنَ ﴿۶۱﴾ ع اِنَّ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا

دوی د حد نه تيريدل * يقينًا هغه كسان چې ايمان ئي راوړے دے (په خله

وَالَّذِيۡنَ هَادُوۡا وَالنَّصٰرٰى وَالصّٰبِـِٕيۡنَ مَنۡ

او هغه كسان چې يهوديان دي او نصارى دي او قوم د ابراهيم (عليه السلام) شي د هغه‌چا نه

اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالۡيَوۡمِ الۡاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا

چې ايمان ئي راوړے دے (د زړه نه) په الله او په ورځ د آخرت باندي او عمل ئي كړے دے نيك

فَلَهُمۡ اَجۡرُهُمۡ عِنۡدَ رَبِّهِمۡ ۚ وَلَا خَوۡفٌ

پس دوی د پاره اجر د دوی دے په نزد د رب د دوی، او نه به وي يـــره

عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُوۡنَ ﴿۶۲﴾ وَاِذۡ اَخَذۡنَا

په دوی باندي (آئنده) او نه به دوی غمژن شي (تير وخت پسے) * او كله چې واغسته موږه

مِيۡثَاقَكُمۡ وَرَفَعۡنَا فَوۡقَكُمُ الطُّوۡرَ ؕ خُذُوۡا

پخه وعده ستاسو نه او پورته كه موږه په تاسو باندي طور غر، (اوئيل موږه) عمل اوكړئ

ع ۷

مَآ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّ اذْكُرُوْا مَا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ
هغه چې درکړي دي مونږه تاسو ته په مضبوطيا سره او ياد کړئ هغه (احکام) چې په دي کښې دي خامخا چې تاسو
تَتَّقُوْنَ ﴿۶۳﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ
اوبريږئ (د الله نه) * بيا واوړيدئ تاسو پس د دي نه
فَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ لَكُنْتُمْ
پس که نه وے فضل د الله په تاسو باندي او مهرباني د هغه نو خامخا وئ به تاسو
مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۶۴﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِيْنَ
د تاوانيانو نه * او خامخا تحقيق سره پيژندلي دي تاسو هغه کسان
اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُوْنُوْا
چې زياتے ئې کړے دے ستاسو نه په ورځ د خالي کښي نو اوئيل مونږه دوی ته شئ
قِرَدَةً خٰسِـِٕيْنَ ﴿۶۵﴾ فَجَعَلْنٰهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ
شادوګان بد شکله * نو اوګرځوله مونږه دا واقعه عبرت د پاره د
يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿۶۶﴾ وَ
موجوده خلقو او د پاره د روستنو خلقو او پند د پاره د پرهيزګارانو * او
اِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖٓ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ
کله چې اوئيل موسى (عليه السلام) خپل قوم ته يقينًا الله حکم کئ تاسو ته
اَنْ تَذْبَحُوْا بَقَرَةً ؕ قَالُوْٓا اَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ؕ
دا چې حلاله کئ يو غوا ، اوئيل دوی آيا نيوي ته مونږه په توقو باندي ،
قَالَ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۶۷﴾
اوئيل (موسى عليه السلام) زه پناه غواړم په الله سره دي خبري نه چې شم د جاهلانو نه *
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا هِيَ ؕ قَالَ
اوئيل دوی اوغواړه زمونږ د پاره د خپل رب نه چې بيان کي مونږ ته څه صفت دے د دي(غوا) ؟ اوئيل ده

اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا فَارِضٌ وَّ لَا بِكْرٌ ؕ
يقينًا شان دا دے وائي الله يقينًا دا يو غوا ده چې نه زړه (بوډئ) ده او نه خوانه ،
عَوَانٌۢ بَيْنَ ذٰلِكَ ؕ فَافْعَلُوْا مَا تُؤْمَرُوْنَ ﴿۶۸﴾
درميانه ده په مينځ د دې کښې ، نو اوکړئ هغه چې تاسو ته ئې حکم کولے شي ؞
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا لَوْنُهَا ؕ
اوئيل دوئ اوغواړه زمونږ د پاره د خپل رب نه چې بيان کړي مونږ ته څه دے رنګ د دې غوا ؟
قَالَ اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَآءُ ۙ فَاقِعٌ
اوئيل (موسى عليه السلام) يقينًا شان دا دے وائي الله يقينًا دا يوه غوا ده زيړه ، خالص دے
لَّوْنُهَا تَسُرُّ النّٰظِرِيْنَ ﴿۶۹﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ
رنګ د دې خوشحاله کړي کتونکو لره ؞ اوئيل دوئ اوغواړه زمونږ د پاره د خپل رب نه
يُبَيِّنْ لَّنَا مَا هِيَ ۙ اِنَّ الْبَقَرَ تَشٰبَهَ عَلَيْنَا ؕ وَ
چې بيان کړي مونږ ته څه صفت دے د دې غوا ؟ يقينًا دا غوا ګډه وډه شوه په مونږ باندې ، او
اِنَّآ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ لَمُهْتَدُوْنَ ﴿۷۰﴾ قَالَ اِنَّهٗ
يقينًا مونږه که خوښه شي د الله خامخا سمه لار موندوکي يو ؞ اوئيل (موسى عليه السلام) يقينًا شان دا دے
يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُوْلٌ تُثِيْرُ الْاَرْضَ
وائي الله يقينًا دا يو غوا ده نه ده جـــوتي چې اړوي زمکے لره
وَ لَا تَسْقِي الْحَرْثَ ۚ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيْهَا ؕ
او نه ده اړتي چې اوبه کړي فصـــل لره ، سالمه ده هيڅ عيب نشته په دې کښې ،
قَالُوا الْـٰٔنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ ؕ فَذَبَحُوْهَا وَ مَا
اوئيل دوئ اوس راتله اوکړل تا په پوره بيان سره ، نو حلاله ئې کړه دا غوا او
كَادُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿۷۱﴾ ۧ وَ اِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادّٰرَءْتُمْ
قريب نه وو دوئ چې دا کار ئې کړے وو (د زړه نه) ؞ او کله چې اووژه (قتل که) تاسو يو تن نو مختلف شوئ تاسو

ع ۸

فِيهَا ۚ وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا

په باره د ده کښې ، او الله ښکاره کونکے دے د هغه چې تاسو ئې پټوئ * نو اوئیل مونږه

اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا ۚ كَذَٰلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ

او وهئ دې مړي لره په بعضې اندام د ده باندې، دارنګې ژوندي کئ الله مړي ،

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ

او ښائي تاسو ته دلائل خپل خامخا چې تاسو د عقل نه کار واخلئ * بیا کلک شو

قُلُوبُكُم مِّن بَعْدِ ذَٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ

زړونه ستاسو پس د دې نه نو دا (زړونه) په شان د ګټو دي بلکه

أَشَدُّ قَسْوَةً ۚ وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ

زیات سخت (د دینه) ، او یقینًا بعضې د ګټو نه هغه ګټې دي چې بهیږي

مِنْهُ الْأَنْهَارُ ۚ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ

د هغې نه ولې ، او یقینًا بعضې د دې نه هغه ګټې دي چې چوي نو راوځي

مِنْهُ الْمَاءُ ۚ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ

د دې نه اوبه ، او یقینًا بعضې د دې نه خامخا هغه ګټې دي چې ارغړي د ډیرے د

اللَّهِ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾

الله نه ، او نه دے الله ناخبره د هغه نه چې تاسو ئې کوئ *

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ

آیا تاسو طمع ساتئ دا چې تصدیق به اوکي دوی ستاسو (د خبرې) او تحقیق سره ده یوه ډله

مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن

د دوی نه چې اوري کلام د الله بیا بدلئ دوی دې لره

بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا

پس د هغه نه چې دوی پوهه شو په دې باندې او دوی پوهیږي * او کله چې مخامخ شي دوی

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْٓا اٰمَنَّا ۚۖ وَ اِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ

هغه كسانو سره چې ايمان ئې راوړے دے وائي دوی مونږ ايمان راوړے دے ،او كله چې لاړ شي بعضي د دوی

اِلٰى بَعْضٍ قَالُوْٓا اَتُحَدِّثُوْنَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللّٰهُ

بعضو سره وائي دوی آيا بيانوئ تاسو دوي (مومنانو) ته هغه خبرې چې بيان كړي دي الله

عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوْكُمْ بِهٖ عِنْدَ رَبِّكُمْ ؕ اَفَلَا

تاسو ته چې عاقبت ئې دا شي چې دليل اونيسي په تاسو باندې په هغې سره په نزد د رب ستاسو ، نو ولے

تَعْقِلُوْنَ ﴿۷۶﴾ اَوَ لَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا

تاسو د عقل نه كار نه اخلئ؟ * آيا دوی نه پوهيږي چې يقيناً الله پوهيږي په هغه چې

يُسِرُّوْنَ وَ مَا يُعْلِنُوْنَ ﴿۷۷﴾ وَ مِنْهُمْ اُمِّيُّوْنَ لَا

دوي ئې پټوئ او په هغه چې دوی ئې ښكاره كوئ * او بعضي د دوی نه اميان دي نه

يَعْلَمُوْنَ الْكِتٰبَ اِلَّآ اَمَانِيَّ وَ اِنْ هُمْ اِلَّا

پوهيږي په كتاب باندې مگر تش په تلاوت او نه دي دوی مگر

يَظُنُّوْنَ ﴿۷۸﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ يَكْتُبُوْنَ الْكِتٰبَ

گمان پسې ځي * نو هلاكت دے د پاره د هغه كسانو چې ليكي كتاب

بِاَيْدِيْهِمْ ۗ ثُمَّ يَقُوْلُوْنَ هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ

په خپلو لاسونو باندې ، بيا وائي : دا د طرفه د الله نه دے

لِيَشْتَرُوْا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ

دي د پاره چې واخلي په دې باندې دنيا لږه ، نو هلاكت دے دوی لره د هغه نه چې ليكلي دي

اَيْدِيْهِمْ وَ وَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُوْنَ ﴿۷۹﴾ وَ قَالُوْا

لاسونو د دوی او هلاكت دے دوی لره د هغه نه چې دوی ئې كوي * او وائي دوی:

لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً ؕ قُلْ

چرې به اونه رسيږي مونږ ته اوور مگر يو څو ورځے د شمير ، او وايه

اَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُّخْلِفَ اللّٰهُ

آیا اغستی ده تاسو په نزد د الله وعده نو هیچري خلاف نه کئ الله

عَهْدَهٗۤ اَمْ تَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٨٠﴾

د خپلے وعدي یا وائي تاسو په الله باندي هغه چي تاسو پري نه پوهیږئ *

بَلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَّ اَحَاطَتْ بِهٖ خَطِيْٓـئَتُهٗ

بے شکه چا چي اوکه بد عمل (شرک) او راګیر که ده لره ګناه د ده

فَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٨١﴾

نو دغه کسان دوزخیان دي ، دوی به په دي کښي همیشه وي *

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اُولٰٓئِكَ

او هغه کسان چي ایمان ئي راوړه او عمل ئي اوکه نیک دغه کسان

اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٨٢﴾ وَ اِذْ

جنتیان دي ، دوی به په دي کښي همیشه وي * او کله چي

اَخَذْنَا مِيْثَاقَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ لَا تَعْبُدُوْنَ

واغسته مونږه پخه وعده د بني اسرائیلو نه چي عبادت به نه کوئ تاسو

اِلَّا اللّٰهَ ۟ وَ بِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّ ذِى الْقُرْبٰى

بے د الله نه د بل چا ، او د مور او پلار سره احسان (کوئ) او خپلو خپلـــوانو سره

وَ الْيَتٰمٰى وَ الْمَسٰكِيْنِ وَ قُوْلُوْا لِلنَّاسِ حُسْنًا

او یتیمانانو سره او مسکینانو سره او وایئ خلقو ته خه خبره (مسئله د توحید)

وَّ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ ؕ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ

او پابندي کوئ د مونځ او ورکوئ زکوة ، بیا واړیدئ تاسو

اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْكُمْ وَ اَنْتُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿٨٣﴾ وَ اِذْ

مګر لږ ستاسو نه (وانه ړیدل) او تاسو یئ مخ اړونکي * او کله چي

ع ٩

أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا
واغسته مونږه پخه وعده ستاسو نه چې نه به تویوئ وینې د يو بل او نه به

تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ
اوباسئ ملګري خپل د کورونو خپلو نه بيا اقرار اوکړ تاسو

وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾ ثُمَّ أَنْتُمْ هٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُونَ
او يئ تاسو پوهه* بيا تاسو دغه کسان يئ چې وژنئ

أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِّنْكُمْ مِّنْ دِيَارِهِمْ ز
ملګري خپل او اوباسئ تاسو يوه ډله ستاسو نه د کورونو د هغوي نه

تَظٰهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ط وَإِنْ
امداد کوئ تاسو خلاف د هغوي کښې په کولو د ګناه او زياتي سره، او که

يَّأْتُوكُمْ أُسٰرٰى تُفٰدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
راشي دوئ تاسو ته قيديان نو فديه ورکوئ تاسو د دوئ د طرفه او شان دا دے حرام دي تاسو باندي

إِخْرَاجُهُمْ ط أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتٰبِ وَ
اوښکل د دوئ، آيا منئ تاسو بعضي حکم د کتاب او

تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ ج فَمَا جَزَآءُ مَنْ يَّفْعَلُ ذٰلِكَ
انکار کوئ د بعضي نه ، پس نه ده سزا د هغه چا چې وے که دا کار

مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ج وَيَوْمَ
ستاسو نه مګر رسوائي ده په ژوند د دنيا کښې ، او په ورځ د

الْقِيٰمَةِ يُرَدُّونَ إِلٰٓى أَشَدِّ الْعَذَابِ ط وَمَا
قيامت واپس به کړے شي سخت عذاب ته ، او نه دے

اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ
الله نا خبره د هغه نه چې تاسو ئې کوئ* دا هغه کسان دي چې

اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ ۡ فَلَا يُخَفَّفُ

غوره ئي كه ژوند د دنيا په مقابله د اخرت كښې، نو سپك به نه كړے شي

عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا

د دوی نه عذاب او نه به د دوی امداد اوكړے شي * او خامخا تحقيق سره وركړے وو مونږه

مُوْسَى الْكِتٰبَ وَ قَفَّيْنَا مِنْۢ بَعْدِهٖ بِالرُّسُلِ ۡ

موسى (عليه السلام) ته كتاب او وروسته كړي وو مونږه پس د ده نه پيغمبران،

وَاٰتَيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنٰتِ وَ اَيَّدْنٰهُ

او وركړي وو مونږه عيسى (عليه السلام) زوے د مريم ته واضحه دلائل او مضبوط كړے وو مونږه ده لره

بِرُوْحِ الْقُدُسِ ؕ اَفَكُلَّمَا جَآءَكُمْ رَسُوْلٌۢ بِمَا

په پاكه فرشته باندې، نو هر كله چې راغے تاسو ته پيغمبر په هغه (احكامو) چې

لَا تَهْوٰۤى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ ۚ فَفَرِيْقًا كَذَّبْتُمْ ۡ

نه غوښتل زړونو ستاسو خان غټ اوګڼړه تاسو، پس يوے ډلے (د پيغمبرانو) ته نسبت د دروغو به كو تاسو

وَ فَرِيْقًا تَقْتُلُوْنَ ﴿٨٧﴾ وَ قَالُوْا قُلُوْبُنَا غُلْفٌ ؕ

او بله ډله وژله به تاسو * او وائي دوی زړونه زمونږه په پردو كښې دي / ډک دي د علم نه،

بَلْ لَّعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيْلًا مَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٨٨﴾

بلكه په لعنت كړي دي دوی لره الله په سبب د كفر د دوی نو دير لږ (كسان) ايمان راوړي (د دوی نه)*

وَ لَمَّا جَآءَهُمْ كِتٰبٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ

او هر كله چې راغے دوی ته كتاب د طــــرفه د الله نه تصديق كونكے

لِّمَا مَعَهُمْ ۙ وَ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُوْنَ

د هغه څه چې دوی سره وو، او وو دوی مخكښې (د راتلو د پيغمبر نه) چې غلبه به ئي غوختله

عَلَى الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ فَلَمَّا جَآءَهُمْ مَّا عَرَفُوْا

په هغه كسانو باندې چې كفر ئي كړے دے، پس هر كله چې راغے دوی ته په هغه صفت چې پيژنده دوي

كَفَرُوْا بِهٖ ۫ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿۸۹﴾ بِئْسَمَا
كفر ئي اوكه په ده باندي، پس لعنت د الله دے په كافرانو باندي * ډير بد دے هغه چي
اشْتَرَوْا بِهٖۤ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَّكْفُرُوْا بِمَاۤ اَنْزَلَ
خرڅ كړل دوى په هغي باندي خپل ځانونه چي دوى كفر اوكه په هغه كتاب چي رالېږلے دے
اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُّنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى
الله د وجي د ضد او عناد نه دا چي رالېږي الله د خپل فضل نه په
مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۚ فَبَآءُوْ بِغَضَبٍ عَلٰى
هغه چا چي خوښه ئي شي د خپلو بندګانو نه، نو راګير شو دوى په غصه كښي د پاسه د
غَضَبٍ ؕ وَ لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿۹۰﴾ وَ اِذَا
بلے غصے، او د پاره د كافرانو عذاب سپكونكے دے * او كله چي
قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا بِمَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوْا نُؤْمِنُ
اوئيلے شي دوى ته ايمان راوړئ په هغه چي رالېږلے دے الله نو وائي دوى مونږ ايمان راوړو
بِمَاۤ اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَ يَكْفُرُوْنَ بِمَا وَرَآءَهٗ ۗ
په هغه چي نازل كړے شوے دے مونږ ته او دوى انكار كوي د هغه نه چي سيوا د دي نه دي
وَ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ؕ قُلْ فَلِمَ
او دا قرآن رشتيا دے تصديق كونكے دے د هغه كتابونو چي دوى سره دي، اووايه پس ولے
تَقْتُلُوْنَ اَنْۢبِيَآءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ اِنْ كُنْتُمْ
وژل تاسو پيغمبران د الله پخوا كه يئ تاسو
مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۹۱﴾ وَ لَقَدْ جَآءَكُمْ مُّوْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ
مومنان * او خامخا تحقيق سره راغلے وو تاسو ته موسى (عليه السلام) په واضحه دلائلو باندي
ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِهٖ وَ اَنْتُمْ
بيا اونيوه تاسو سخي لره (په خدائي توب) پس د تلو د هغه نه (كوه طور ته) او يئ تاسو

ظٰلِمُوْنَ ﴿٩٢﴾ وَ اِذْ اَخَذْنَا مِیْثَاقَكُمْ وَ رَفَعْنَا

ظالمان (مشركان) * او كله چي واغسته مونږه پخه وعده ستاسو نه او پورته مو كه

فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ ؕ خُذُوْا مَاۤ اٰتَیْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّ اسْمَعُوْا ؕ

د پاسه ستاسو نه طور(غر)، عمل اوكئ په هغه (كتاب)چي دركړے دے مونږه تاسو ته په مضبوطتيا او واورئ(حكم د الله)

قَالُوْا سَمِعْنَا وَ عَصَیْنَا ۗ وَ اُشْرِبُوْا فِیْ قُلُوْبِهِمُ

اوئيل دوی، واورېده مونږه (د الله حكم) او نافرماني كوو مونږه (په زړه كښې) او څكولے شوے وو په زړونو د دوی كښې

الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ؕ قُلْ بِئْسَمَا یَاْمُرُكُمْ بِهٖۤ اِیْمَانُكُمْ ؕ

(محبت د) سخي په سبب د كفر د دوی، اووايه : ډير بد دے هغه چي حكم كئ په هغي باندي تاسو ته ايمانونه ستاسو

اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿٩٣﴾ قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ

كه يئ تاسو مومنان * اووايه : كه وي ستاسو د پاره

الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً مِّنْ دُوْنِ

كور د آخرت په نـزد د الله يواځے سيـــوا د

النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿٩٤﴾

خلقو نه نو اوغواړئ مرگ كه چرې يئ تاسو رشتيني *

وَ لَنْ یَّتَمَنَّوْهُ اَبَدًۢا بِمَا قَدَّمَتْ اَیْدِیْهِمْ ؕ

او هيڅ كله نه غواړي دوی دي مرگ لره هيچرې په سبب د هغه چي مخكښې كړي دي لاسونو د دوی،

وَ اللّٰهُ عَلِیْمٌۢ بِالظّٰلِمِیْنَ ﴿٩٥﴾ وَ لَتَجِدَنَّهُمْ

او الله پوهه دے په ظالمانو باندي * او خامخا مومے به ته دوی لره

اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَیٰوةٍ ۚۛ وَ مِنَ الَّذِیْنَ

ډير حرص ناك د خلقو نه په ژوند باندي ، او د هغه كسانو نه

اَشْرَكُوْا ۚۛ یَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ یُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ ۚ

چي شرك ئې كړے دے ، خوښ گڼري يو د دوی نه كاش چي عمر وركړے شي ده ته زر كاله

وَ مَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهٖ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُّعَمَّرَ ؕ

او نه دے دا عمر د ده بچ کونکے ده لره د عذاب نه عمر د ده ،

وَ اللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿۹۶﴾ؑ قُلْ مَنْ كَانَ

او الله لیدونکے دے د هغه چې دوی کړي * اووایه : څوک چې وي

عَدُوًّا لِّجِبْرِيْلَ فَاِنَّهٗ نَزَّلَهٗ عَلٰى قَلْبِكَ بِاِذْنِ

دښمن(۱) د جبرئیل (امین) یقینًا ده راوړے دے دا قرآن په زړه ستا باندې په حکم د

اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَ هُدًى وَّ

الله تصدیق کونکے دے د هغه چې مخکښې د دې نه دي او هدایت او

بُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۹۷﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّلّٰهِ

زیرے دے د پاره د مومنانو * څوک چې وي دښمن د الله

وَ مَلٰٓئِكَتِهٖ وَ رُسُلِهٖ وَ جِبْرِيْلَ وَ مِيْكٰلَ فَاِنَّ

او د فرشتو د هغه او د پیغمبرانو د هغه او د جبرئیل (امین) او د میکائیل پس یقینًا

اللّٰهَ عَدُوٌّ لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿۹۸﴾ وَ لَقَدْ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ

الله دښمن د کافرانو دے * او خامخا تحقیق سره رالیږلي دي مونږ تا ته

اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ ۚ وَ مَا يَكْفُرُ بِهَآ اِلَّا الْفٰسِقُوْنَ ﴿۹۹﴾

دلائل واضحه ، او انــــکار نه کړي په دي مګر فاسقان *

اَوَ كُلَّمَا عٰهَدُوْا عَهْدًا نَّبَذَهٗ فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ ؕ

آیا هر کله چې دوی وعده اوکي وعده نو غورځې دي لره یوه ډله د دوی نه ،

بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۰۰﴾ وَ لَمَّا جَآءَهُمْ

بلکه اکثر د دوی نه ایمان نه راوړي * او هر کله چې راغے دوی ته

رَسُوْلٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ

پیغمبر د طرفـــــه د الله نه تصدیق کونکے د هغه (کتابونو) چې دوی سره دي

ع ۱۱ ۱۰ ۱۱

(۱) نو د هغه د دښمنۍ هیڅ وجه نشته .

نَبَذَ فَرِيْقٌ مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ ۙ كِتٰبَ

نو اوغورځو يوے ډلے د هغه کسانو نه چې ورکړے شوے دے ورته کتاب ، کتاب د

اللّٰهِ وَرَآءَ ظُهُوْرِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۫ ﴿١٠١﴾

الله روستو د شاګانو خپلو نه ګوېا چه دوی نه پوهيدل *

وَاتَّبَعُوْا مَا تَتْلُوا الشَّيٰطِيْنُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ ۚ

او تابعدار شو دوی د هغه چې لوستل به شيطانانو په زمانه د بادشاهت د سليمان (عليه السلام کښې

وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٰنُ وَلٰكِنَّ الشَّيٰطِيْنَ كَفَرُوْا

او کفر نه وو کړے سليمان (عليه السلام) ليکن شيطانانو کفر کړے وو

يُعَلِّمُوْنَ النَّاسَ السِّحْرَ ۗ وَمَآ اُنْزِلَ عَلَى

ښوده به ئي خلقو ته جادو ، او نه وو رالیږلے شوے دا جادو په

الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوْتَ وَمَارُوْتَ ۭ وَمَا

دوو فرشتو باندې په بابل ښار کښې په هاروت او ماروت ، او نه

يُعَلِّمٰنِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُوْلَآ اِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ

ښوده دې دواړو (جادو) هيڅ چا ته تر دې چې وئيل به دې دواړو يقيناً مونږ د پاره د عذاب يو

فَلَا تَكْفُرْ ۭ فَيَتَعَلَّمُوْنَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُوْنَ

نو مه کافر کيږه (په زده کولو د جادو) ، نو زده کول به دې خلقو (د ضد) د دې دواړو نه هغه چې جدائي به ئي راوسته

بِهٖ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهٖ ۭ وَمَا هُمْ بِضَآرِّيْنَ

په هغے سره په مينځ د سړي او د ښځه د هغه کښې ، او نه وو دوی ضرر رسونکي

بِهٖ مِنْ اَحَدٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَيَتَعَلَّمُوْنَ مَا

په دې سره هيڅ چا ته مګر په حکم د الله ، او زده کو به دوی هغه چې

يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۭ وَلَقَدْ عَلِمُوْا لَمَنِ

ضرر به ئي رسوه دوی ته او فائده به ئي نه رسوله دوی ته ، او خامخا تحقيق سره دوی پوهه وو خامخا چاچې

اشْتَرٰىهُ مَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۛ

غوره كه دا (جادو) نه به وي ده لره په آخرت كښې څه برخه ،

وَ لَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ ؕ لَوْ كَانُوْا

او خامخا ډير بد دے هغه چې خرڅ كړل دوی په هغې باندې خپل ځانونه ، كه دوی

يَعْلَمُوْنَ ﴿١٠٢﴾ وَ لَوْ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا وَ اتَّقَوْا لَمَثُوْبَةٌ

پوهيدل (جادو به ئې نه وو كړے) * او كه دوی ايمان راوړے وو او ځان ئې بچ كړے وو (د جادو نه) خامخا بدله

مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ ؕ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿١٠٣﴾

به وه د طرفه د الله نه غوره ، كه دوی پوهيدل (جادو به ئې نه وو كړے) *

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقُوْلُوْا رَاعِنَا وَ قُوْلُوا

اے مومنانو مه وايئ تاسو لفظ د راعنا او اوايئ

انْظُرْنَا وَاسْمَعُوْا ؕ وَ لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٠٤﴾

لحاظ اوكه زمونږه او واورئ (حكم د الله)، او د پاره د كافرانو عذاب دردناک دے *

مَا يَوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ وَ لَا

خوښ نه ګڼري هغه كسان چې كفر ئې كړے دے د اهل كتابو نه او نه د

الْمُشْرِكِيْنَ اَنْ يُّنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ

مشركانو نه دا چې راوليږلے شي په تاسو باندې څه خير د طرفه د

رَّبِّكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ

رب ستاسو نه ، او الله خاص كړئ خپلے مهربانۍ سره چا له ئې چې خوښه شي ، او الله

ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿١٠٥﴾ مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا

خاوند د فضل لوئي دے * هغه چې لرې كو مونږه يو حكم يا پريږدو مونږ دې لره

نَاْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ اَوْ مِثْلِهَا ؕ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ

راتله كوو مونږه په آسان (حكم) سره د دې نه او په شان د دې په اجر كښې ، آيا ته نه پوهيږې چې يقيناً الله

عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ

په هر يو شي باندي قدرت والا دے * آيا ته نه پوهيږي چي يقينًا الله

لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ مَا لَكُمْ

خاص ده لره بادشاهي د آسمانونو او د زمكو ده ، او نشته تاسو لره

مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّ لَا نَصِيْرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ

سيـــوا د الله نه څوك دوست او نه څوك امدادي * آيا

تُرِيْدُوْنَ اَنْ تَسْـَٔلُوْا رَسُوْلَكُمْ كَمَا سُئِلَ

اراده كوئ تاسو دا چي اوغواړئ تاسو د خپل پيغمبر نه لكه څنگه چي غوښتنه شوي وه

مُوْسٰى مِنْ قَبْلُ ؕ وَ مَنْ يَّتَبَدَّلِ الْكُفْرَ

د موسى (عليه السلام) نه پخـــوا ، او چا چي واغسته كفر لره

بِالْاِيْمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ﴿١٠٨﴾

په مقابله د ايمان كښي نو تحقيق سره گمراه شو د لارے برابر (صحيح) نه *

وَدَّ كَثِيْرٌ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَوْ يَرُدُّوْنَكُمْ

او خوښئ ډيـــر د اهل كتابو نه كاش چي واپس كي تاسو لره

مِّنْ بَعْدِ اِيْمَانِكُمْ كُفَّارًا ۚۖ حَسَدًا مِّنْ

پـــس د ايمان ستاسو نه كافران ، د وجي د حسد نه د

عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ

طرفه د نفسونو د دوی نه پس د هغه نه چي ښكاره شو دوی ته

الْحَقُّ ۚ فَاعْفُوْا وَ اصْفَحُوْا حَتّٰى يَاْتِيَ اللّٰهُ

حق ، لري كئ (زړه نه مينه د دوی) او مخ ترينه واړوئ تر دي چي راتله اوكي الله

بِاَمْرِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٠٩﴾

په خپلې فيصلې سره ، يقينًا الله په هر يو شي باندي قدرت والا دے *

وَ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ ؕ وَ مَا تُقَدِّمُوْا
پابندي کوئ د مونځ او ورکوئ زکوة ، او هغه چي مخکښي کوئ تاسو
لِاَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوْهُ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ اِنَّ
د پاره د خپلو نفسونو څه نيکي اوبه مومئ (بدله) د هغې په نزد د الله ، يقينًا
اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۱۱۰﴾ وَ قَالُوْا لَنْ يَّدْخُلَ
الله د هغه چي تاسو ئي کوئ ليدونکے دے * او وائي دوی چرې به داخل نه شي
الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى ؕ تِلْكَ
جنت ته مگر هغه خوک چي وي يهوديان يا عيسايان ، دا دي
اَمَانِيُّهُمْ ؕ قُلْ هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
خيالات د دوی، اووايه راوړئ دليل ستاسو که يئ تاسو
صٰدِقِيْنَ ﴿۱۱۱﴾ بَلٰى ۗ مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهٗ لِلّٰهِ
رشتيني * بے شکه، چا چي کيخوده غاړه خپله الله ته
وَ هُوَ مُحْسِنٌ فَلَهٗۤ اَجْرُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ص وَ لَا
او وي دے تابعدار د سنتو نو ده لره اجر د ده دے په نزد د رب د ده ، او نه به وي
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۱۱۲﴾ ع وَ قَالَتِ ۱۳ ع ۹ ۱۳
يره په دوی باندي او نه به دوی غمژن شي * او وائي
الْيَهُوْدُ لَيْسَتِ النَّصٰرٰى عَلٰى شَیْءٍ ص وَّ قَالَتِ
يهوديان نه دي عيسايان په هيڅ دين باندي ،او وائي
النَّصٰرٰى لَيْسَتِ الْيَهُوْدُ عَلٰى شَیْءٍ ۙ وَّ هُمْ
عيسايان : نه دي يهوديان په هيڅ دين باندي ، او حال دا دے چي دوی
يَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ ؕ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ لَا
لولي (خپل خپل) کتاب ،(څنگه چي دوی وائي) دارنگي وئيلي وو هغه کسانو چي نه

يَعْلَمُوْنَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
پوهيدل په شان د وينا د دوی، پس الله فيصله به اوکي په مينځ د دوی کښې
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۱۳﴾ وَ
په ورځ د قيامت په هغه څه کښې چې دوی په هغې کښې اختلاف کو* او
مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَّنَعَ مَسٰجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُّذْكَرَ
څوک دے زيات ظالم د هغه چا نه چې منع کړې (خلق) د جوماتونو د الله نه دا چې ياد کړے شي
فِيْهَا اسْمُهٗ وَ سَعٰى فِيْ خَرَابِهَا ؕ اُولٰٓئِكَ مَا
په دي کښې نوم د الله او کوشش کړې په خرابولو د دي کښې، دغه کسان نه
كَانَ لَهُمْ اَنْ يَّدْخُلُوْهَآ اِلَّا خَآئِفِيْنَ ؕ لَهُمْ
دي مناسب دوی لره دا چې دننه شي دوی دي (جوماتونو) ته مگر يريدونکي ، دوی لره
فِى الدُّنْيَا خِزْىٌ وَّ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ
په دنيا کښې رسوائي ده او دوی لره په آخرت کښې دے عذاب
عَظِيْمٌ ﴿۱۱۴﴾ وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ ۚ فَاَيْنَمَا
لوئي* او خاص الله لره اختيار د مشرق او د مغرب دے، نو کوم طرف ته چې
تُوَلُّوْا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۱۵﴾
مخ کوئ تاسو نو هلته رضا د الله (قبله د الله) ده، يقينًا الله فراختيا راوستونکے پوهه دے*
وَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ۙ سُبْحٰنَهٗ ؕ بَلْ لَّهٗ مَا
او وائي دوی نيولے دے الله نائب، پاک دے الله د نائب نه، بلکه دي الله لره اختيار دے د هغه
فِى السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ كُلٌّ لَّهٗ قٰنِتُوْنَ ﴿۱۱۶﴾
چې آسمانونو او زمکو کښې دي، دا ټول دي الله ته عاجزي کونکي*
بَدِيْعُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا
نا آشنا پيدا کونکے د آسمانونو او د زمـــــکو دے ، او کله چې فيصله اوکي د يو کار

فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۱۱۷﴾ وَ قَالَ

پس بے شکه وائي هغې ته موجود شه نو موجود شي * او وائي

الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ لَوْ لَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ

هغه کسان چې نه پوهيږي ولے خبري نه کوي مونږ سره الله (ستا په رسالت) يا

تَاْتِيْنَآ اٰيَةٌ ؕ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ مِنْ

ولے نه راځي مونږ ته يوه نښه (معجزه) ،(څنګه چې دوی وائي) دارنګې وئيلي وو هغه کسانو چې

قَبْلِهِمْ مِّثْلَ قَوْلِهِمْ ؕ تَشَابَهَتْ قُلُوْبُهُمْ ؕ

مخکښې ددوی ،نه وو په شان دوينا د دوي، نو يو شان شو زړونه د دوی (په اعتراضونو کښې)

قَدْ بَيَّنَّا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ﴿۱۱۸﴾ اِنَّآ

تحقيق سره واضح بيان کړي دي مونږه دلائل د پاره د هغه قوم چې يقين کوي * يقينًا مونږ

اَرْسَلْنٰكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَّ نَذِيْرًا ۙ وَّ لَا تُسْئَلُ

ليږلے دے تا لره د پاره د ښکاره کولو د حق زيرے ورکونکے او يره ورکونکے ،او تپوس به اونه کړے شي ستا نه

عَنْ اَصْحٰبِ الْجَحِيْمِ ﴿۱۱۹﴾ وَ لَنْ تَرْضٰى

په باره د جهنـــــميانو کښې * او هيڅرې به خوشحاله نه شي

عَنْكَ الْيَهُوْدُ وَلَا النَّصٰرٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ؕ

ستا نه يهوديان او نه نصارٰی تر دې چې ته تابع شي د دين د دوی.

قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى ؕ وَ لَئِنِ

اووايه : يقينًا هدايت د الله هم دغه هدايت دے (چې قرآن کښې بيان شۀ) او که

اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ بَعْدَ الَّذِىْ جَآءَكَ مِنَ

تابعداري اوکړه تا د خواهشاتو د دوی. پس د هغه نه چې راله تا ته

الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّ لَا

پوهه، نه به وی تا لره د طرفه د الله نه څوک دوست او نه

نصف منزل

نَصِيْرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَتْلُوْنَهٗ

څوک امدادي * هغه کسان چې ورکړے دے مونږه هغوي ته کتاب لولي دوی دي کتاب لره

حَقَّ تِلَاوَتِهٖ ؕ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ؕ وَ مَنْ

په مناسب لوستلو د دي سره ، دغه کسان ايمان راوړي په دي باندي ، او چا چې

ع ۱۴ / ۹

يَّكْفُرْ بِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿١٢١﴾ يٰبَنِيْٓ

کفر اوکړ په دي باندي نو دغه کسان هم دوی دي تـــــاوانيان * اے بني

اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتُ

اسرائيلو ياد کړئ نعمتونه زما هغه چې کړي مي دي

عَلَيْكُمْ وَ اَنِّيْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٢٢﴾

په تاسو باندي او يقينًا ما غوره کړي يئ تاسو په مخلوقات (د خپلے زمانے) باندي *

وَ اتَّقُوْا يَوْمًا لَّا تَجْزِيْ نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ

او اوويريږئ د (عذاب د) هغه ورځ نه چې بدله به ور نه کړي يو نفس دبل نفس (مشرک) نه ·

شَيْئًا وَّ لَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَّ لَا تَنْفَعُهَا

هيڅ شے اونه به قبول کړے شي ددي نفس(مشرک) نه څه فديه اونه به فائده ورکي دي نفس (مشرک) ته

شَفَاعَةٌ وَّ لَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿١٢٣﴾ وَ اِذِ ابْتَلٰٓى

شفارس(د بل چا) او نه به د دوی امداد اوکړے شي * او کله چې امتحان اوکړ

اِبْرٰهٖمَ رَبُّهٗ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَمَّهُنَّ ؕ قَالَ اِنِّيْ

ابراهيم (عليه السلام)باندي رب د هغه په يو څو حکمونو سره نو پوره ئي کړل هغي لره ، اوئيل (الله) يقينًا زه

جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا ؕ قَالَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِيْ ؕ

ګرځونکے يم تا لره د پاره د خلقو پيشوا ، اوئيل ده او د اولاد زما نه هم ،

قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٢٤﴾ وَ اِذْ

اوئيل الله نه رسيږي وعده زما (د نبوت) ظالمانو ته * او کله چې

جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ اَمْنًا ؕ وَ
اوګرځو مونږه بيت الله شريف ځائے د تلو راتلو د پاره د خلقو او (ځائے د) امن ، او

اتَّخِذُوْا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًّى ؕ وَ
اونيسئ د ځائے د ابراهيم (عليه السلام) نه ځائے د مونځ ، او

عَهِدْنَآ اِلٰۤى اِبْرٰهٖمَ وَ اِسْمٰعِيْلَ اَنْ طَهِّرَا
حکم کړے وو مونږه ابراهيم (عليه السلام) او اسماعيل (عليه السلام) ته دا چې پاک کړئ

بَيْتِيَ لِلطَّآئِفِيْنَ وَ الْعٰكِفِيْنَ وَ الرُّكَّعِ
کور زما د پاره د طواف کونکو او د پاره د اعتکاف کونکو او د پاره د رکوع کونکو

السُّجُوْدِ ﴿۱۲۵﴾ وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ
او سجدې کونکو * او کله چې اوئيل ابراهيم (عليه السلام) اے زما ربه اوګرځوه

هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَّ ارْزُقْ اَهْلَهٗ مِنَ الثَّمَرٰتِ
دا کلے د امن او رزق ورکې اوسيدونکو د دې کلي ته د ميوو نه

مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ قَالَ
هغه چا ته چې ايمان ئې راوړه د دوی نه په الله او په ورځ د قيامت باندې ، اوئيل (الله)

وَ مَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهٗ قَلِيْلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهٗۤ
او چا چې کفر اوکړ نو ځکه به ورکم ده ته لږه په دنيا کښې بيا به کش کم ده لره

اِلٰى عَذَابِ النَّارِ ؕ وَ بِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿۱۲۶﴾ وَ
عذاب د اوور ته ، او ډير بد دے ځائے د ورتلو (دا جهنم) * او

اِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ
کله چې پورته کول ابراهيم (عليه السلام) بنيادونه د بيت الله (شريف)

وَ اِسْمٰعِيْلُ ؕ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا ؕ اِنَّكَ اَنْتَ
او اسماعيل (عليه السلام) هم ، (دواړو اوئيل) اے ربه زمونږه قبول کې زمونږ نه (دا عمل) يقينًا خاص ته

السَّمِيۡعُ الۡعَلِيۡمُ ﴿۱۲۷﴾ رَبَّنَا وَ اجۡعَلۡنَا مُسۡلِمَيۡنِ

اوریدونکے پوهه ئې * اے ربه زمونږه اوګرځے مونږه تابعدار

لَكَ وَ مِنۡ ذُرِّيَّتِنَآ اُمَّةً مُّسۡلِمَةً لَّكَ ۪ وَ اَرِنَا

ستا او د اولاد زمونږه نه يو تولګے تابعدار ستا ، او اوښائي مونږه ته

مَنَاسِكَنَا وَ تُبۡ عَلَيۡنَا ۚ اِنَّكَ اَنۡتَ التَّوَّابُ

افعال د حج زمونږه او مهرباني اوکړې په مونږ باندې ، يقينًا تـــه ئې توبه قبلونکے

الرَّحِيۡمُ ﴿۱۲۸﴾ رَبَّنَا وَ ابۡعَثۡ فِيۡهِمۡ رَسُوۡلًا مِّنۡهُمۡ

مهربان * اے ربه زمونږه اولیږې په دوی کښې يو پيغمبر د دوی (د جنس) نه

يَتۡلُوۡا عَلَيۡهِمۡ اٰيٰتِكَ وَ يُعَلِّمُهُمُ الۡكِتٰبَ

چې لولي دوی ته آيتونه ستا او ښائي دوی ته كتاب

وَ الۡحِكۡمَةَ وَ يُزَكِّيۡهِمۡ ؕ اِنَّكَ اَنۡتَ الۡعَزِيۡزُ

او سنت او پاکې دوی لره (د اخلاق رزيله نه) ، يقينًا ته ئې غالب

الۡحَكِيۡمُ ﴿۱۲۹﴾ ع وَ مَنۡ يَّرۡغَبُ عَنۡ مِّلَّةِ

حكمت والا * او مخ نه اړئ د طريقې د

اِبۡرٰهٖمَ اِلَّا مَنۡ سَفِهَ نَفۡسَهٗ ؕ وَ لَقَدِ

ابراهيم (عليه السلام) نه مګر هغه څوک چې بے وقوف ئې كه خپل ځان ، او خامخا تحقيق سره

اصۡطَفَيۡنٰهُ فِي الدُّنۡيَا ۚ وَ اِنَّهٗ فِي الۡاٰخِرَةِ

چونړ كړے وو مونږه ده لره په دنيا كښې ، او يقينًا وي به دے په آخرت كښې

لَمِنَ الصّٰلِحِيۡنَ ﴿۱۳۰﴾ اِذۡ قَالَ لَهٗ رَبُّهٗۤ اَسۡلِمۡ ۙ

خامخا د كامیابو نه * او كله چې اوئيل ده ته رب د ده غاړه كيږده

قَالَ اَسۡلَمۡتُ لِرَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿۱۳۱﴾ وَ وَصّٰى

اوئيل ده ما غاړه ايښې ده رب د مخلوقات ته* او وصيت كړے وو

بِهَآ اِبۡرٰهٖمُ بَنِيۡهِ وَ يَعۡقُوۡبُ ؕ يٰبَنِىَّ اِنَّ

په دې باندې ابراهيم (عليه السلام) خپلو بچو ته او يعقوب (عليه السلام) هم ، اے بچو يقيناً

اللّٰهَ اصۡطَفٰى لَـكُمُ الدِّيۡنَ فَلَا تَمُوۡتُنَّ

الله چونړ کړے دے د پاره ستاسو دين اسلام پس مه مرېږئ تاسو

اِلَّا وَ اَنۡتُمۡ مُّسۡلِمُوۡنَ ؕ ﴿۱۳۲﴾ اَمۡ كُنۡتُمۡ شُهَدَآءَ

مګر په داسې حال کښې چې يئ تاسو کارکونکي د دين* آيا وئ تاسو موجود

اِذۡ حَضَرَ يَعۡقُوۡبَ الۡمَوۡتُ ۙ اِذۡ قَالَ لِبَنِيۡهِ

کله چې حاضر شو يعقوب (عليه السلام) ته (علامات د) مرګ ، کله چې اوئيل ده خپلو بچو ته

مَا تَعۡبُدُوۡنَ مِنۡۢ بَعۡدِىۡ ؕ قَالُوۡا نَعۡبُدُ

د څه عبادت به کوئ تاسو پس زمـــا نه ؟ اوئيل دوی عبادت به کوو د

اِلٰهَكَ وَ اِلٰهَ اٰبَآئِكَ اِبۡرٰهٖمَ وَ اِسۡمٰعِيۡلَ

حاجت روا ستا او د حاجت روا د مشرانو ستا چې ابراهيم (عليه السلام) او اسماعيل (عليه السلام)

وَ اِسۡحٰقَ اِلٰهًا وَّاحِدًا ۚۖ وَّ نَحۡنُ لَهٗ

او اسحاق (عليه السلام) (عبادت به کوو مونږ) د حاجت روا يو ، او مونږه خاص دې الله ته

مُسۡلِمُوۡنَ ﴿۱۳۳﴾ تِلۡكَ اُمَّةٌ قَدۡ خَلَتۡ ۚ لَهَا

غاړه کيخودونکي يو* دغه ټولګے وو تحقيق سره تير شو ، دوی لره

مَا كَسَبَتۡ وَلَـكُمۡ مَّا كَسَبۡتُمۡ ۚ وَلَا تُسۡـَٔلُوۡنَ

بدله د هغه عملونو ده چې کړي ئې دي او ستاسو لره بدله د هغه عملونو ده چې تاسو کړي دي ، او تپوس به او نه کړے شي ستاسو نه

عَمَّا كَانُوۡا يَعۡمَلُوۡنَ ﴿۱۳۴﴾ وَ قَالُوۡا كُوۡنُوۡا هُوۡدًا

په باره د هغه څه کښې چې دوی کول* او وائي دوی شئ يهوديان

اَوۡ نَصٰرٰى تَهۡتَدُوۡا ؕ قُلۡ بَلۡ مِلَّةَ اِبۡرٰهٖمَ

يا عيسايان نو تاسو به سمه لار او مومئ ، او وايه بلکه (تابع شئ د) دين د ابراهيم (عليه السلام)

حَنِيۡفًا ؕ وَ مَا كَانَ مِنَ الۡمُشۡرِكِيۡنَ ﴿١٣٥﴾

چې ولاړ وو په توحيد او ماتونکے د شرک وو ، او نه وو د مشرکانو نه *

قُوۡلُوۡۤا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَ مَاۤ اُنۡزِلَ اِلَيۡنَا وَ مَاۤ

اوايئ مونږ ايمان راوړے دے په الله باندي او په هغه چې رالېږلے شوے دے مونږ ته او هغه چې

اُنۡزِلَ اِلٰۤى اِبۡرٰهٖمَ وَ اِسۡمٰعِيۡلَ وَ اِسۡحٰقَ

رالېږلے شوي وو ابراهيم (عليه السلام) او اسماعيل(عليه السلام) او اسحاق (عليه السلام)

وَ يَعۡقُوۡبَ وَ الۡاَسۡبَاطِ وَ مَاۤ اُوۡتِىَ مُوۡسٰى

او يعقوب (عليه السلام) او اولاد هغوي ته او په هغه چې ورکړے شوي وو موسى(عليه السلام)

وَ عِيۡسٰى وَ مَاۤ اُوۡتِىَ النَّبِيُّوۡنَ مِنۡ رَّبِّهِمۡ ۚ

او عيسى (عليه السلام) ته او په هغه چې ورکړے شوي وو (نورو) پيغمبرانو ته د طرفه درب د دوی نه

لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ اَحَدٍ مِّنۡهُمۡ ۖ وَ نَحۡنُ

جدائي نه راولو مونږه په مينځ د يو تن کښې د دوی نه(ايمان راوړلو کښې) ،او مونږ يو

لَهٗ مُسۡلِمُوۡنَ ﴿١٣٦﴾ فَاِنۡ اٰمَنُوۡا بِمِثۡلِ مَاۤ

دي الله ته تابعـــــــدار * پس که دوی ايمان راوړۀ په شـــان د هغه چې

اٰمَنۡتُمۡ بِهٖ فَقَدِ اهۡتَدَوۡا ۚ وَ اِنۡ تَوَلَّوۡا

ايمان راوړے دے تاسو په هغې باندي نو دوی به سمه لار اوموي ، او که واوړېدل دوی

فَاِنَّمَا هُمۡ فِىۡ شِقَاقٍ ۚ فَسَيَكۡفِيۡكَهُمُ

پس بې شکه دوی دي په خلاف کښې ، نو زر دے چې کافي به شي ستا د طرف نه دوی لره

اللّٰهُ ۚ وَ هُوَ السَّمِيۡعُ الۡعَلِيۡمُ ﴿١٣٧﴾ ؕ صِبۡغَةَ

الله ، او دا الله اورېدونکے پوهه دے * (ځان رنګ کړئ په) دين د

اللّٰهِ ۚ وَ مَنۡ اَحۡسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبۡغَةً ۫

الله ، او څوک زيات ښائسته دے د الله نه په دين کښې ،

وَ نَحْنُ لَهٗ عٰبِدُوْنَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ اَتُحَآجُّوْنَنَا

او موږ يو خاص دې الله لره عبادت کوونکي * او وايه ايا جګړې کوئ تاسو موږه سره

فِي اللّٰهِ وَ هُوَ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ ۚ وَ لَنَآ اَعْمَالُنَا

په دين د الله کښې او دا الله رب زموږ او رب ستاسو دے، او موږ لره (بدله) زموږ د عملونو ده

وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ۚ وَ نَحْنُ لَهٗ مُخْلِصُوْنَ ﴿١٣٩﴾

او تاسو لره سزا د عملونو ستاسو ده، او موږه خاص دې الله ته خالص کوونکي يو (غاړې لره)*

اَمْ تَقُوْلُوْنَ اِنَّ اِبْرٰهٖمَ وَ اِسْمٰعِيْلَ

آيا وايئ تاسو چې يقيناً ابراهيم (عليه السلام) او اسماعيل (عليه السلام)

وَ اِسْحٰقَ وَ يَعْقُوْبَ وَ الْاَسْبَاطَ كَانُوْا

او اسحاق (عليه السلام) او يعقوب (عليه السلام) او اولاد د هغوي وو

هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى ؕ قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ

يهوديان يا نصارى، او وايه ايا تاسو پوهه يئ يا

اللّٰهُ ؕ وَ مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً

الله، او څوک دے زيات ظالم د هغه چا نه چې پټه ئې کړه ګــــــواهي

عِنْدَهٗ مِنَ اللّٰهِ ؕ وَ مَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا

چې ده سره حاصل وه د طرفه د الله نه، او نه دے الله ناخبره د هغه نه چې

تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا

تاسو ئې کوئ* دغه تولګے وو تحقيق سره تير شو، د پاره د هغې

مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۚ وَ لَا

(بدله) د هغه عملونو ده چې کړي ئې دي او ستاسو د پاره (بدله) د هغه عملونو ده چې تاسو ئې کوئ، او

ع ١٦ ١٦

تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤١﴾

تپوس به او نه کړے شي ستاسو نه په باره د هغه څه کښې چې دوي کول*

سَيَقُوْلُ السُّفَهَآءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰىهُمْ

زر دے چې وائي به بے وقوف خلق څه شي واړول دوی لره

عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِیْ كَانُوْا عَلَيْهَا ؕ قُلْ

د قبلې د دوی نه هغه (قبله) چې وو دوی په هغې باندې ، اووايه

لِّلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ ؕ يَهْدِیْ مَنْ

خاص الله لره اختيار د مشرق او د مغرب دے ، توفيق ورکوي چا لره چې ئې

يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۱۴۲﴾ وَ كَذٰلِكَ

خوښه شي په طرف د لارې نيغې او دارنګې

جَعَلْنٰكُمْ اُمَّةً وَّسَطًا لِّتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ

ګرځولي يئ مونږ تاسو يو ټولګے عادلان دې د پاره چې شئ تاسو ګواهي کونکي

عَلَى النَّاسِ وَ يَكُوْنَ الرَّسُوْلُ عَلَيْكُمْ

په خلقو باندې او شي پيغبر عليه السلام په تاسو باندې

شَهِيْدًا ؕ وَ مَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِیْ كُنْتَ

ګواه ، او نه ده ګرځولي مونږ قبله هغه چې ئې ته

عَلَيْهَآ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَّتَّبِعُ الرَّسُوْلَ

په هغې باندې (اوس) مګر دې د پاره چې جدا کو مونږه هغه څوک چې تابعداري کئ د پيغمبر عليه السلام

مِمَّنْ يَّنْقَلِبُ عَلٰى عَقِبَيْهِ ؕ وَ اِنْ

د هغه چا نه چې اوړي په پوندو خپلو باندې ، او يقينًا

كَانَتْ لَكَبِيْرَةً اِلَّا عَلَى الَّذِيْنَ هَدَى

دا (تحويل د قبلې) خامخا ګران دے مګر نه دے ګران په هغه کسانو چې توفيق ورکړے دے

اللّٰهُ ؕ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِيْعَ اِيْمَانَكُمْ ؕ اِنَّ

الله (هغوی ته) ، او نه دے الله چې ضائع کي مونځونه ستاسو ، بے شکه

اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرٰى

الله په خلقو باندي نرمي کونکے مهربان دے * تحقیق سره وینو مونږ

تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَآءِ ۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ

پریشاني د مخ ستا په طرف د اسمان ، نو خامخا وابه ړؤ مونږ تا لره

قِبْلَةً تَرْضٰىهَا ۪ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ

هغه قبلې ته چې خوښه به کې ته هغې لره (آئنده)، پس واړوه مخ ستا په طرف د

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا

مسجد حرام ، او کوم ځائے چې یئ تاسو نو واړوئ

وُجُوْهَكُمْ شَطْرَهٗ ؕ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اُوْتُوا

مخونه خپل په طرف د مسجد حرام ، او یقینا هغه کسان چې ورکړے شوے دے ورته

الْكِتٰبَ لَيَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ؕ

کتاب خامخا پوهیږي دوی چې دا (مخ اړول قبلې ته) حق دي د طرفه د رب د دوی نه

وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ

او ندے الله نا خبره د هغه څه نه چې کوي ئې دوی * او که

اَتَيْتَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ بِكُلِّ اٰيَةٍ مَّا

راوړي ته هغه کسانو ته چې ورکړے شوے دے ورته کتاب هره نښه (معجزه) نه

تَبِعُوْا قِبْلَتَكَ ۚ وَمَا اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ

تابع کیږي دوی د قبلې ستا ، او نه ته تابع کیدونکے ئې د قبلې د دوی ،

وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ؕ وَلَئِنِ

او ندي بعضي د دوی تابع کیدونکي د قبلې د بعضو ، او که

اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَآءَكَ

ته تابع شوي د خواهشاتو د دوی پس د هغه نه چې راغلے تا ته

وقف لازم

مِنَ الْعِلْمِ ۙ اِنَّكَ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۴۵﴾

د علم نه ، يقينًا ئي به ته په دغه وخت كښې خامخا د ظالمانو نه *

اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَعْرِفُوْنَهٗ كَمَا

هغه كسان چې وركړې دے مونږ ورته كتاب پيژني دوی دې (تحويل د قبلې) لره لكه څنګه چې

يَعْرِفُوْنَ اَبْنَآءَهُمْ ؕ وَاِنَّ فَرِيْقًا مِّنْهُمْ

پيژني دوی زامن خپل ، او يقينًا يوه ډله د دوی نه

وقف منزل

لَيَكْتُمُوْنَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۴۶﴾ اَلْحَقُّ

خامخا پټوئ حق لره او دوی پوهيږي (چې دا تحويل حق دے) * حق ثابت دے

مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِيْنَ ﴿۱۴۷﴾ ع

د طرفه د رب ستا نه پس مه كيږه ته د شک كونكو نه *

وَلِكُلٍّ وِّجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيْهَا فَاسْتَبِقُوا

او د پاره د هر يو كس يو طرف د مخ كولو دے چې دے مخ كونكے دے هغې ته نو رامندې كړئ

الْخَيْرٰتِ ؕ اَيْنَ مَا تَكُوْنُوْا يَاْتِ بِكُمُ اللّٰهُ

تابعدارۍ د الله ته ، كوم ځائے چې يئ تاسو رابه ولي تاسو لره الله

جَمِيْعًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۱۴۸﴾

ټول ، يقينًا الله په هر يو شي باندې قدرت والا دے *

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ

او د كوم ځائے نه چې وتلے ئې ته نو واړوه مخ خپل په طرف د

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَاِنَّهٗ لَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ ؕ

مسجد حرام ، او يقينًا دا تحويل د قبلې حق دے د طرفه د رب ستا نه ،

وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۴۹﴾ وَمِنْ

او نه دے الله نا خبره د هغه نه چې تاسو ئې كوئ * او څه

حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ

وخت کښې چې اوتے ته نو واړوه مخ خپل په طرف د

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۭ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا

مسجد حرام (بیت الله) ، او کوم ځائے چې یئ تاسو نو واړوئ

وُجُوْهَكُمْ شَطْرَهٗ ۙ لِئَلَّا يَكُوْنَ لِلنَّاسِ

مخونه خپل په طرف د بیت الله ، (مونږ دا کار اوکړهٔ) دي د پاره چې نه شي د پاره د خلقو

عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ ۙ اِلَّا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ ۤ

په تاسو باندې دلیل / بهانه ، لیکن هغه کسان چې ظلم ئې کړے دے د دوی نه(١)

فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِيْ ۤ وَلِاُتِمَّ

نو مه یریږئ د دوی نه او ویریږئ زما نه ، او دي د پاره چې پوره کړم زه

نِعْمَتِيْ عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۝١٥٠

نعمتونه خپل په تاسو باندې او خامخا چې تاسو نیغه لار اومومئ *

كَمَآ اَرْسَلْنَا فِيْكُمْ رَسُوْلًا مِّنْكُمْ يَتْلُوْا

لکه څنګه چې رالیږلے دے مونږ په تاسو کښې پیغمبر د جنس ستاسو نه لولي

عَلَيْكُمْ اٰيٰتِنَا وَيُزَكِّيْكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ

تاسو ته آیتونه زمونږه او پاکئ تاسو لره (اخلاق رزیلو نه) او ښائي تاسو ته

الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَّا لَمْ تَكُوْنُوْا

قرآن او سنت او ښائي تاسو ته هغه احکام چې تاسو

تَعْلَمُوْنَ ۝١٥١ فَاذْكُرُوْنِيْٓ اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوْا

پرې نه پوهیدئ * نو یاد کئ ما لره (په تابعداری) زه به یاد کم تاسو لره (په نعمتونو) او شکر اوباسئ

لِيْ وَلَا تَكْفُرُوْنِ ۝١٥٢ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

زما او نا شکري مه کوئ زما * اے مومنانو

(١) دلیل نیستي په باطل.

اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلٰوةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ

امداد اوغواړئ (د الله نه) په کولو د صبر او د مونځ سره ، يقينًا الله سره د

الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۵۳﴾ وَ لَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ يُّقْتَلُ

صبرناکو دے * او مه وايئ هغه چا ته چي اووژلے شي

فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ ؕ بَلْ اَحْيَآءٌ

په لاره د الله کښي عبث مړه ، بلکه(دوی) ژوندي دي

وَّ لٰكِنْ لَّا تَشْعُرُوْنَ ﴿۱۵۴﴾ وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ

ليکن تاسو نه پوهيږئ (د دوی په ژوند) * او خامخا امتحان کوو مونږ په تاسو باندي

بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَ الْجُوْعِ وَ نَقْصٍ

په يو شي سره د يري او د لوږي او د کموالي

مِّنَ الْاَمْوَالِ وَ الْاَنْفُسِ وَ الثَّمَرٰتِ ؕ

د مالونو او د نفسونو او د ميوو نه ،

وَ بَشِّرِ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۵۵﴾ لا الَّذِيْنَ اِذَآ

او زيرے ورکه صبرکونکو ته * هغه کسان کله چي

اَصَابَتْهُمْ مُّصِيْبَةٌ ۙ قَالُوْٓا اِنَّا لِلّٰهِ وَ اِنَّآ

او رسيږي دوی ته مصيبت ، وائي دوی يقينًا مونږ د الله يو او يقينًا مونږ

اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿۱۵۶﴾ ؕ اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوٰتٌ

دي الله ته واپس کيدونکي يو * دغه کسان په دوی باندي شاباسے دے

مِّنْ رَّبِّهِمْ وَ رَحْمَةٌ قف وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ

د طرفه د رب د دوی نه او مهرباني ، او دغه کسان هم دوی دي

الْمُهْتَدُوْنَ ﴿۱۵۷﴾ اِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ

سمه لار موندونکي * يقينًا صفا او مروه ډيرى د

شَعَآئِرِ اللّٰهِ ۚ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ

د (عزتمندو) نښو د الله نه دي ، پس چا چې حج اوکړ د بيت الله يا ئې عمره اوکړه

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَّطَّوَّفَ بِهِمَا ۗ وَ مَنْ

نو نشته گناه په هغه باندې چې طواف اوکړي د دې دوارو (ډيرو) ، او چا چې

تَطَوَّعَ خَيْرًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۵۸﴾

زياته کړه نيکي ، پس يقينًا الله قبلونکے (د اعمالو) پوهه دے *

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ مَآ اَنْزَلْنَا مِنَ

يقينًا هغه کسان چې پټوي هغه چې راليږلي دي مونږه د

الْبَيِّنٰتِ وَ الْهُدٰى مِنْۢ بَعْدِ مَا بَيَّنّٰهُ

واضحه دلائلو او د هدايت نه پس د هغه نه چې بيان کړي دي مونږه هغې لره

لِلنَّاسِ فِي الْكِتٰبِ ۙ اُولٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ

خلقو ته په کتاب کښې ، دغه کسان لعنت وائي دوی باندې الله

وَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰعِنُوْنَ ﴿۱۵۹﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا

او لعنت وائي په دوی باندې لعنت ويونکي (مخلوقات) مگر هغه کسان چې توبه ئې اويسته

وَ اَصْلَحُوْا وَ بَيَّنُوْا فَاُولٰٓئِكَ اَتُوْبُ عَلَيْهِمْ ۚ

او درست ئې که عمل خپل او بيان ئې اوکه (د خپلې غلطۍ) نو دغه کسان زه به مهرباني اوکم په دوی باندې

وَ اَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۶۰﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

او يقينًا زه توبه قبلونکے مهربان يم * يقينًا هغه کسان چې کفر ئې کړے دے

وَ مَاتُوْا وَ هُمْ كُفَّارٌ اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ

او مړه شو په داسې حال کښې چې وو دوی کافران دغه کسان په دوی باندې لعنت د

اللّٰهِ وَ الْمَلٰٓئِكَةِ وَ النَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۶۱﴾

الله او د فرشتو او د خلقو ټولو دے *

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ

هميشه به وي دوی په دي کښې ، سپک به نه کړے شي د دوی نه عذاب

وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿۱۶۲﴾ وَ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ

او نه به دوی ته مهلت ورکړے شي * او حاجت روا ستاسو حاجت روا دے يکي يو

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۶۳﴾ اِنَّ

نشتے بل حاجت روا مګر دا الله دے عام مهرباني والا (او) خاصے مهرباني والا * يقينًا

فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ اخْتِلَافِ

په پيدائش د آسمانونو او د زمکو او په بدليدو رابدليدو د

الَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ الْفُلْكِ الَّتِيْ تَجْرِيْ فِي

شپے او د ورځے کښې او کشتۍ هغه چې روانه وي په

الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ

درياب کښې په هغه طريقه باندي چې فائده ورکوي خلقو ته او هغه چې راوري الله

مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ

د بره نه باران نو تازه کړي په دي باندي زمکه

بَعْدَ مَوْتِهَا وَ بَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ

پس د اوچيدو د هغي نه او خواره کړي ئي دي په دي کښې هر قسمه زنده سر

وَّ تَصْرِيْفِ الرِّيٰحِ وَ السَّحَابِ الْمُسَخَّرِ

او په چلولو د بادونو او په وريځو تابعدارو کښې

بَيْنَ السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ

په مينځ د اسمان او زمکه کښې خامخا دلائل دي د پاره د هغه قوم

يَّعْقِلُوْنَ ﴿۱۶۴﴾ وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَّتَّخِذُ

چې د عقل نه کار اخلي * او بعضي د خلقو نه هغه څوک دي چې نيسي

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُّحِبُّوْنَهُمْ كَحُبِّ
بغير د الله نه شريكان مينه كئ د هغوي سره په شان د ميني
اللّٰهِ ؕ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ ؕ وَ لَوْ
د الله ،او هغه كسان چې ايمان ئې راوړے دے ډير سخت دي په مينه كښې د الله سره(١)، او كه
يَرَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْۤا اِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ ۙ
پوهيدے هغه كسان چې ظلم ئې كړے دے كله چې اوينې دوى عذاب لره
اَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ۙ وَّ اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ
په دي خبره چې يقينًا طاقت خاص الله لره دے ټول ، او يقينًا الله سخت
الْعَذَابِ ﴿۱۶۵﴾ اِذْ تَبَرَّاَ الَّذِيْنَ اتُّبِعُوْا
عذاب والا دے(نو دوى به شرک نه وو كړے) *كله چې بيزاره شي هغه كسان چې تابعداري ئې كړے شوي وه
مِنَ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا وَ رَاَوُا الْعَذَابَ
(ناكاره پيران) دهغه كسانو نه چې تابعداري ئې كړي وه (ناكاره مريدان) او اوينې دوى عذاب
وَ تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْاَسْبَابُ ﴿۱۶۶﴾ وَ قَالَ
او پرې شي د دوى رشتے (د مينې محبت) * او به وائي
الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا لَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ
هغه كسان چې تابعداري ئې كړي وه كه وے مونږ لره واپس تلل(دنيا ته) نو مونږ به جدا شوي وو
مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوْا مِنَّا ؕ كَذٰلِكَ يُرِيْهِمُ
د دوى نه لكه څنګه چې دوى جدا شو زمونږ نه ، دارنګې ښائي دوى ته
اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ حَسَرٰتٍ عَلَيْهِمْ ؕ وَ مَا هُمْ
الله عملونه د دوى افسوسونه په دوى باندې ، او نه به وي دوى
بِخٰرِجِيْنَ مِنَ النَّارِ ﴿۱۶۷﴾ ع يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ
وتونكي د اوور نه * اے خلقو

(١) د مشركانو نه خپلو الهو سره.

كُلُوۡا مِمَّا فِي الۡاَرۡضِ حَلٰلًا طَيِّبًا ۡ ز

خورئ د هغه نه چي په زمكه كښې دي حلال پاك ،

وَّلَا تَتَّبِعُوۡا خُطُوٰتِ الشَّيۡطٰنِ ؕ اِنَّهٗ لَكُمۡ

او تابعداري مه كوئ د قدمونو د شيطان ، يقينًا دا شيطان ستاسو د پاره

عَدُوٌّ مُّبِيۡنٌ ﴿۱۶۸﴾ اِنَّمَا يَاۡمُرُكُمۡ بِالسُّوۡٓءِ

دشمن دے ښكاره * بے شكه حكم كئ (شيطان) تاسو ته په اقوال شركيو

وَ الۡفَحۡشَآءِ وَ اَنۡ تَقُوۡلُوۡا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا

او په افعال شركيو باندي .او دا چي اوايئ تاسو په الله باندي هغه چي

تَعۡلَمُوۡنَ ﴿۱۶۹﴾ وَ اِذَا قِيۡلَ لَهُمُ اتَّبِعُوۡا مَآ

تاسو پري نه پوهيږئ * او كله چي اوئيلے شي دوي ته تابعداري اوكئ د هغه كتاب

اَنۡزَلَ اللّٰهُ قَالُوۡا بَلۡ نَتَّبِعُ مَآ اَلۡفَيۡنَا عَلَيۡهِ

چي راليږلے دے الله وائي دوي بلكه تابعداري كوو مونږه د هغه چي موندلي دي مونږه په هغې باندي

اٰبَآءَنَا ؕ اَوَ لَوۡ كَانَ اٰبَآؤُهُمۡ لَا يَعۡقِلُوۡنَ

مشران خپل ، اګر چي مشران د دوي نه پوهيدل

شَيۡـًٔا وَّلَا يَهۡتَدُوۡنَ ﴿۱۷۰﴾ وَ مَثَلُ الَّذِيۡنَ

په هيڅ شي باندي او نه دوي په سمه لار باندي روان وو * او مثال (ستا او مثال د) هغه كسانو

كَفَرُوۡا كَمَثَلِ الَّذِىۡ يَنۡعِقُ بِمَا لَا يَسۡمَعُ

چي كفر ئي كړے په شان د هغه كس دے چي آواز كئ هغه څه ته چي نه اوري

اِلَّا دُعَآءً وَّ نِدَآءً ؕ صُمٌّ بُكۡمٌ عُمۡىٌ فَهُمۡ

مګر بلنه او آواز ، دوي كاڼه ګونګيان ړانده دي (د حق نه) پس دوي

لَا يَعۡقِلُوۡنَ ﴿۱۷۱﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا كُلُوۡا

د عقل نه كار نه اخلي * اے ايمان والو خورئ

مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَ اشْكُرُوْا لِلّٰهِ

د پاکو هغه نه چې درکړي دي مونږ تاسو ته او شکر اوباسئ د الله

اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُوْنَ ﴿۱۷۲﴾ اِنَّمَا حَرَّمَ

که تاسو خاص د الله عبادت کوئ * تحقیق سره حرام کړے دے (الله)

عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَ الدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِيْرِ

په تاسو باندي خوراک د مرداري او وينه په شړ بهيدونکي او غوښه د خنزير

وَ مَآ اُهِلَّ بِهٖ لِغَيْرِ اللّٰهِ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ

او هغه (کلمه) چې آواز اوکړے شي په هغي باندي بغير د نوم د الله نه، پس څوک چې محتاج شو(۱) نه وي

بَاغٍ وَّ لَا عَادٍ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

نافرماني کونکے او نه د حد نه تجاوز کونکے نو نشته گناه په ده باندي، يقيناً الله

غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۷۳﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ مَآ

بښونکے مهربان ذات دے * يقيناً هغه کسان چې پټئ هغه چې

اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ الْكِتٰبِ وَ يَشْتَرُوْنَ بِهٖ

رالیږلے دے الله د کتاب نه او اخلي دوی په دي باندي

ثَمَنًا قَلِيْلًا ۙ اُولٰٓئِكَ مَا يَاْكُلُوْنَ فِيْ

دنيا لږه ، دغه کسان نه اچوي په

بُطُوْنِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ يَوْمَ

خيټو خپلو کښي مګر اوور او خبري به اونه کي دوی سره الله په ورځ د

الْقِيٰمَةِ وَ لَا يُزَكِّيْهِمْ ۖۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ

قيامت او نه به پاک کي دوی لره ، او دوی لره دے عذاب

اَلِيْمٌ ﴿۱۷۴﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الضَّلٰلَةَ

دردناک * دا هغه کسان دي چې غوره ئي کړه ګمراهي

(۱) خوراک د مرداري ته

بِالْهُدٰى وَ الْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَآ

په هدایت او عذاب په ببښنه ، پس کوم یو شی دے چې

اَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿۱۷۵﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ

صبر ئي کړل دوی لره په اوور باندي * دا عذاب په دي وجه چې یقیناً الله

نَزَّلَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ ۗ وَ اِنَّ الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا

رالیږلے دے قرآن د پاره د ښکاره کولو د حق ، او یقیناً هغه کسان چې اختلاف ئي کړے دے

فِي الْكِتٰبِ لَفِيْ شِقَاقٍۭ بَعِيْدٍ ﴿۱۷۶﴾ ع لَيْسَ

په کتاب کښي خامخا په اختلاف لرې کښي دي د حق نه * نه ده

الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ

نیکي (کامله) اړول د مخونو ستاسو په طرف د مشرق

وَ الْمَغْرِبِ وَ لٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ

او د مغرب لیکن نیکو کار هغه څوک دے چې ایمان ئي راوړه په الله

وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ الْمَلٰٓئِكَةِ وَ الْكِتٰبِ

او په ورځ د آخرت او فرشتو او په کتابونو

وَ النَّبِيّٖنَ ۚ وَ اٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِي

او پیغمبرانو باندي ، او ورکړ مال سره د میني د ده نه (الله سره) خپلو

الْقُرْبٰى وَ الْيَتٰمٰى وَ الْمَسٰكِيْنَ وَ ابْنَ

خپلوانو او یتیمانو او مسکینانو او

السَّبِيْلِ ۙ وَ السَّآئِلِيْنَ وَ فِي الرِّقَابِ ۚ

مسافرو ، او سوال کونکو ته او په ازادولو د غلامانو کښي

وَ اَقَامَ الصَّلٰوةَ وَ اٰتَى الزَّكٰوةَ ۚ وَ الْمُوْفُوْنَ

او پابندي کړې د مونځ او ورکړ زکوة لره ، او پوره والے کونکي

بِعَهْدِهِمْ اِذَا عٰهَدُوْا ۚ وَ الصّٰبِرِيْنَ فِي

په خپلو وعدو باندې کله چې وعدې اوکړي ، او صبر کونکي په

الْبَاْسَآءِ وَ الضَّرَّآءِ وَ حِيْنَ الْبَاْسِ ؕ اُولٰٓئِكَ

تاوانونو او تکليفونو کښې او په وخت د جنګ کښې ، دا

الَّذِيْنَ صَدَقُوْا ؕ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ﴿۱۷۷﴾

هغه کسان دي چې رشتيني دي (خپل ايمان کښې) ، او دغه کسان هم دوی دي پرهيزګاران *

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ

اے ايمان والو مقرر کړے شوے دے په تاسو باندې قانون د قصاص

فِي الْقَتْلٰى ؕ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَ الْعَبْدُ بِالْعَبْدِ

په باره د وژلے شوو کښې ، ان که اصيل په بدله د اصيل کښې ئي او ان که غلام په بدله د غلام کښې و ي

وَ الْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰى ؕ فَمَنْ عُفِيَ لَهٗ مِنْ

او ان که ښځه په بدله د ښځه کښې و ي ، نو خوک چې معافي ورته اوکړے شوه ده ته د طرفه د

اَخِيْهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌۢ بِالْمَعْرُوْفِ وَ اَدَآءٌ

روور د ده نه (د وارث د مقتول نه) د څه شي نو تابعداري کول دي (د وارث د مقتول) په ښې طريقه باندې او ادا کول دي

اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍ ؕ ذٰلِكَ تَخْفِيْفٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ

(د ديت) ده ته په ښې طريقه باندې ، دا آسانتيا ده د طرفه د رب ستاسو نه

وَ رَحْمَةٌ ؕ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ

او مهرباني ده ، پس چا چې زياتے اوکړه پس د دې نه نو ده لره

عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۷۸﴾ وَ لَكُمْ فِي الْقِصَاصِ

عذاب دے دردناک * او ستاسو د پاره په بدل اغستو کښې

حَيٰوةٌ يّٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿۱۷۹﴾

ژوند د خوشحالۍ دے اے خاوندانو د عقل خامخا چې تاسو ځان بچ کړئ (خلاف د الله نه) *

كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ

مقرر شوے دے په تاسو باندي کله چي حاضر شي يو تن ستاسو ته (علامات د) مرګ

اِنْ تَرَكَ خَيْرًا ۖ اِلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ

که پريخودے ئي وي مال ، وصيت د پاره د مور او پلار

وَ الْاَقْرَبِيْنَ بِالْمَعْرُوْفِ ۚ حَقًّا عَلَى

او د خپلو خپلوانو په ښے طريقي سره ، دا لازم دي په

الْمُتَّقِيْنَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهٗ بَعْدَ مَا سَمِعَهٗ

پرهيزګارانو باندي * نو چا چي بدل که وصيت لره پس د هغه نه چي واوئي ريدهٔ دي لره

فَاِنَّمَآ اِثْمُهٗ عَلَى الَّذِيْنَ يُبَدِّلُوْنَهٗ ؕ اِنَّ

پس يقيناً ګناه د هغي په هغه کسانو باندي دے چي بدل ئي کړ دي وصيت لره ، يقيناً

اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٨١﴾ فَمَنْ خَافَ مِنْ

الله اوريدونکے پوهه دے * نو څوک چي يريږي (پوهه شهٔ) د

مُّوْصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ

وصيت کونکي نه په زياتي يا په ګناه باندي نو اصلاح ئي اوکړه په مينځ د دوی کښي

فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٨٢﴾ ع ۲۲ ع ۲

نو نشته ګناه په هغه باندي ، يقيناً الله ښښونکے مهربان دے *

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ

اے مومنانو فرض کړے شوي دي په تاسو باندی روژي

كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ

لکه څنګه چي فرض شوي وي په هغه کسانو باندي چي مخکښي ستاسو نه وو خامخا چي تاسو

تَتَّقُوْنَ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ ؕ فَمَنْ كَانَ

ځان بچ کړ (د خلاف د الله نه) * يو څو ورځي د شمير دي ، نو هغه څوک چي وي

مِنْكُمْ مَّرِيْضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ
ستاسو نه مريض يا وي په سفر باندي نو ده باندي شمير دے د
اَيَّامٍ اُخَرَ ؕ وَ عَلَى الَّذِيْنَ يُطِيْقُوْنَهٗ فِدْيَةٌ
ورځو نورو نه ،او په هغه کسانو باندي چي هغوي طاقت (نه) لري دروژي نو فديه ورکول دي
طَعَامُ مِسْكِيْنٍ ؕ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ
خوراک مسکين ته ، پس چا چي زياته اوکړه نيکي نو دا
خَيْرٌ لَّهٗ ؕ وَ اَنْ تَصُوْمُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
غوره دي د هٔ لره ، او دا چي روژه اونيسئ تاسو دا غوره دي تاسو لره که تاسو
تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۴﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ
پوهيږئ مياشت د رمضان هغه ده چي نازل شوے دے
فِيْهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَ بَيِّنٰتٍ مِّنَ
په هغي کښي قرآن هدايت دے د پاره د خلقو او واضحه دلائل دي د
الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
هدايت او فرق کونکي(په مينځ د حق او باطل کښي) ، پس څوک چي حاضر شو ستاسو نه دي مياشتي ته
فَلْيَصُمْهُ ؕ وَ مَنْ كَانَ مَرِيْضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ
نو روژه دي اونيسي ، او هغه څوک چي وي بيمار يا په سفر باندي
فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ؕ يُرِيْدُ اللّٰهُ بِكُمُ
نو(ده باندي) شمير دے د ورځو نورو ، اراده کوي الله په تاسو باندي
الْيُسْرَ وَلَا يُرِيْدُ بِكُمُ الْعُسْرَ ؗ وَ لِتُكْمِلُوا
د آسان دين او اراده نه کوي په تاسو د ګران دين ، او دي د پاره چي پوره کړئ تاسو
الْعِدَّةَ وَ لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰىكُمْ
شمير لره او دي د پاره چي لوئي بيان کړئ تاسو د الله په هغه څه چي توفيق ئي درکړے دے تاسو ته

وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۱۸۵﴾ وَ اِذَا سَاَلَكَ عِبَادِيْ

او خامخا چې تاسو شکر اوباسئ * او کله چې تپوس کې ستا نه بندګان زما

عَنِّيْ فَاِنِّيْ قَرِيْبٌ ؕ اُجِيْبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ

په باره زما کښې نو یقینًا زه نزدې یم ، قبلوم زه دعا د دعاکونکي

اِذَا دَعَانِ ۙ فَلْيَسْتَجِيْبُوْا لِيْ وَ لْيُؤْمِنُوْا بِيْ

کله چې دعا اوغواړي زما نه ، نو پکار ده چې قبولوالے اوکي زما (د احکامو) او ایمان راوړي په ما

لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُوْنَ ﴿۱۸۶﴾ اُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ

خامخا دوی به کامیاب شي * روا کړے شوے دے د پاره ستاسو په شپه د

الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَآئِكُمْ ؕ هُنَّ لِبَاسٌ

روژے کښې نزدیکت ښځو خپلو سره ، هغوي جامې دي

لَّكُمْ وَ اَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ؕ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ

ستاسو د پاره او تاسو جامې یئ دوی د پاره ، پوهه دے الله چې یقینًا

كُنْتُمْ تَخْتَانُوْنَ اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ

تاسو نقصان کښې اچولي وو ځانونه خپل نو مهرباني ئې اوکړه په تاسو باندې

وَ عَفَا عَنْكُمْ ۚ فَالْـٰٔنَ بَاشِرُوْهُنَّ وَ ابْتَغُوْا

او معافي ئې اوکړه تاسو ته ، نو اوس کور والے کوئ دوی سره او اولټوئ

مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ ۠ وَ كُلُوْا وَ اشْرَبُوْا حَتّٰى

هغه چې مقرر کړې دې الله ستاسو د پاره (نیک اولاد) ، او خورئ او څکئ تر دې پورې

يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ

چې ښکاره شي تاسو ته تار سپین د تار

الْاَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ۠ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى

تور یعني د صبا نه بیا پوره کړئ روژه تر

الَّيْلِ ۚ وَ لَا تُبَاشِرُوْهُنَّ وَ اَنْتُمْ عٰكِفُوْنَ ۙ

شپې پورې ، او مه یو ځائے کیږئ دوی سره په داسې حال کښې چې یئ تاسو اعتکاف کونکي

فِي الْمَسٰجِدِ ؕ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوْهَا ؕ

په جوماتونو کښې ، دا پولې د الله دي پس مه نزدې کیږئ دې ته

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيٰتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ

دارنګې بیانئ الله دلائل خپل خلقو ته خامخا چې دوی

يَتَّقُوْنَ ﴿۱۸۷﴾ وَ لَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ

خان بچ کړي (خلاف د الله نه) * او مه خورئ مالونه د یو بل په مینځ خپل کښې

بِالْبَاطِلِ وَ تُدْلُوْا بِهَآ اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوْا

په باطله طریقه او مه زړوندوئ تاسو دي مالونو لره (خیتو د) حاکمانو ته دې د پاره چې اوخورئ تاسو

فَرِيْقًا مِّنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ وَ اَنْتُمْ

څه حصه د مالونو د خلقو نه په ګناه سره او تاسو

تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۸﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ ؕ قُلْ

پوهیږئ * تپوس کئ دوی ستا نه په باره د میاشتو کښې ، اووایه

هِيَ مَوَاقِيْتُ لِلنَّاسِ وَ الْحَجِّ ؕ وَ لَيْسَ الْبِرُّ

دا وختونه مقرر دي د پاره د (لین دین د) خلقو او د پاره د حج ، او نه ده نیکي

بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ ظُهُوْرِهَا وَ لٰكِنَّ

راتلل ستاسو کورونو ته د شاګانو د دي نه لیکن

الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى ۚ وَ اْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ اَبْوَابِهَا ۪

نیکوکار هغه څوک دے چې خان ئې بچ که (د خلاف د الله نه) ، او راتلل کوئ کورونو ته په دروازو د دي ،

وَ اتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۱۸۹﴾ وَ قَاتِلُوْا فِيْ

او اویریږئ د الله نه خامخا شئ به تاسو کامیاب * او جنګ کوئ په

سَبِيۡلِ اللّٰهِ الَّذِيۡنَ يُقَاتِلُوۡنَكُمۡ وَلَا تَعۡتَدُوۡا ؕ

لاره د الله کښې هغه کسانو سره چې جنګ کئ تاسو سره او زياتے مه کوئ،

اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الۡمُعۡتَدِيۡنَ ﴿۱۹۰﴾ وَ اقۡتُلُوۡهُمۡ

يقينًا الله مينه نه کئ د زياتي کونکو سره* او اوژنئ دوی لره

حَيۡثُ ثَقِفۡتُمُوۡهُمۡ وَ اَخۡرِجُوۡهُمۡ مِّنۡ حَيۡثُ

کوم ځائے چې اومومئ تاسو دوی لره او اوباسئ دوی لره د کوم ځائے نه

اَخۡرَجُوۡكُمۡ وَ الۡفِتۡنَةُ اَشَدُّ مِنَ الۡقَتۡلِ ۚ

چې دوی تاسو اوباسلي وئ او شرک سخت ګناه دے د قتل نه،

وَ لَا تُقٰتِلُوۡهُمۡ عِنۡدَ الۡمَسۡجِدِ الۡحَرَامِ حَتّٰى

او جنګ مه کوئ دوی سره په نزد د بيت الله تر دې چې

يُقٰتِلُوۡكُمۡ فِيۡهِ ۚ فَاِنۡ قٰتَلُوۡكُمۡ فَاقۡتُلُوۡهُمۡ ؕ

جنګ کئ دوی تاسو سره په دې کښې، نو که جنګ کئ دوی تاسو سره نو اوژنئ دوی لره

كَذٰلِكَ جَزَآءُ الۡكٰفِرِيۡنَ ﴿۱۹۱﴾ فَاِنِ انۡتَهَوۡا

دارنګې سزا د کافرانو ده* نو که منع شو دوی (ستاسو د جنګ نه په ايمان راوړلو سره)

فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿۱۹۲﴾ وَ قٰتِلُوۡهُمۡ حَتّٰى

پس يقينًا الله بښونکے مهربان دے* او جنګ اوکئ دوی سره تر دې پورې

لَا تَكُوۡنَ فِتۡنَةٌ وَّ يَكُوۡنَ الدِّيۡنُ لِلّٰهِ ؕ فَاِنِ

چې پاتې نه شي شرک او شي غاړه کيخودل خاص الله ته، نو که

انۡتَهَوۡا فَلَا عُدۡوَانَ اِلَّا عَلَى الظّٰلِمِيۡنَ ﴿۱۹۳﴾

منع شو دوی نو نشته سزا د زياتي مګر په ظالمانو باندې*

اَلشَّهۡرُ الۡحَرَامُ بِالشَّهۡرِ الۡحَرَامِ وَ الۡحُرُمٰتُ

مياشتے د عزت په بدله د مياشتو د عزت کښې دي او عزتونه

قِصَاصٌ ؕ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوْا

د بدلې دي ، پس چا چې زياتے اوكړه په تاسو باندې نو سزا د زياتي وركړئ

عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ ۖ وَ اتَّقُوا

ده ته په شان د هغه چې زياتے ئې اوكړه په تاسو باندې ، او اوويريږئ

اللّٰهَ وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۹۴﴾ وَ

د الله نه او پوهه شئ چې يقيناً (معيت خاصه د) الله سره د پرهيزګارانو دے * او

اَنْفِقُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ لَا تُلْقُوْا بِاَيْدِيْكُمْ

خرڅ اوكړئ په لاره د الله كښې او مه غورځوئ (ځانونه) په لاسونو خپلو باندې

ع ۱ اِلَى التَّهْلُكَةِ ۛ وَ اَحْسِنُوْا ۛ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ

هلاكت ته (په جمع كولو د مال) ، او نيكي كوئ ، يقيناً الله مينه كوي

الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۹۵﴾ وَ اَتِمُّوا الْحَجَّ وَ الْعُمْرَةَ لِلّٰهِ ؕ

د نيكي كونكو سره * او پوره كړئ حج او عمره د پاره د الله ،

فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ

كه بند كړے شوئ تاسو (د حج نه) نو پيش كړئ هغه چې آسان وي د قرباني نه ،

وَ لَا تَحْلِقُوْا رُءُوْسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْيُ

او مه خرئ خپل سرونه تر دې پورې چې اورسيږي قرباني

مَحِلَّهٗ ؕ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيْضًا اَوْ بِهٖٓ اَذًى

ځائے د حلالي ته ، نو هغه څوك چې وي ستاسو نه بيمار يا په ده باندې مرض وي

مِّنْ رَّاْسِهٖ فَفِدْيَةٌ مِّنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ

د سر د ده نه نو (ده باندې) فديه ده د روژو نه يا صدقه

اَوْ نُسُكٍ ۚ فَاِذَآ اَمِنْتُمْ ۫ قف فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ

يا حلاله (قرباني) ده ، نو كله چې په امن شئ تاسو ، نو چا چې فائده واغستله په عمرې سره

اِلَى الۡحَجِّ فَمَا اسۡتَيۡسَرَ مِنَ الۡهَدۡيِ ۚ فَمَنۡ

سره د حج نو پیش کړئ هغه چې آسان وي تاسو ته د قرباني نه ، نو چا چې

لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِى الۡحَجِّ وَ

او نه مونده قرباني نو روژې دي درې / ٣ ورځې په حج کښې او

سَبۡعَةٍ اِذَا رَجَعۡتُمۡ ؕ تِلۡكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ؕ

اووه / ٧ کله چې واپس شئ تاسو ، دا لس / ١٠ ورځې دي پوره (اجر او ثواب کښې)

ذٰلِكَ لِمَنۡ لَّمۡ يَكُنۡ اَهۡلُهٗ حَاضِرِى الۡمَسۡجِدِ

دا (حکم) د پاره د هغه چا دے چې نه وي اهل د هغه حاضر مسجد

الۡحَرَامِ ؕ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ وَ اعۡلَمُوۡٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيۡدُ

حرام کښې ، او اوېرېږئ د الله نه او پوهه شئ چې یقیناً الله سخت

الۡعِقَابِ ۟ ۱۹۶ اَلۡحَجُّ اَشۡهُرٌ مَّعۡلُوۡمٰتٌ ۚ فَمَنۡ ع ٢٤

عذاب والا دے ° میاشتې د حج میاشتې مقررې دي ، پس چا چې

فَرَضَ فِيۡهِنَّ الۡحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَ لَا فُسُوۡقَ ۙ

لازم که په دې میاشتو کښې حج (په احرام تړلو) نو نه به جماع کړئ او نه به نافرماني کړئ ،

وَ لَا جِدَالَ فِى الۡحَجِّ ؕ وَ مَا تَفۡعَلُوۡا مِنۡ خَيۡرٍ

او نه به جګړې کړئ په حج کښې ، او هغه چې کوئ تاسو څه نیکي

يَّعۡلَمۡهُ اللّٰهُ ؕ وَ تَزَوَّدُوۡا فَاِنَّ خَيۡرَ الزَّادِ

نو پوهېږي په هغې باندې الله ، او ځان سره توښه اوسئ پس یقیناً غوره د توښې نه

التَّقۡوٰى ۚ وَ اتَّقُوۡنِ يٰٓاُولِى الۡاَلۡبَابِ ۟ ۱۹۷ لَيۡسَ

ځان ساتل دي د سوال نه ، او اوېرېږئ زما نه اے خاوندانو د عقل ° نشته

عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ اَنۡ تَبۡتَغُوۡا فَضۡلًا مِّنۡ رَّبِّكُمۡ ؕ

په تاسو باندې ګناه دا چې اولټوئ تاسو فضل (رزق حلال) د طرفه د رب ستاسو نه ،

فَاِذَآ اَفَضۡتُمۡ مِّنۡ عَرَفٰتٍ فَاذۡكُرُوا اللّٰهَ عِنۡدَ

کله چي راکوزيږئ تاسو د عرفات ډيرى نه نو ياد کړئ الله لره په

الۡمَشۡعَرِ الۡحَرَامِ ۪ وَاذۡكُرُوۡهُ كَمَا هَدٰىكُمۡ ۚ وَاِنۡ

مزدلفه کښي ، او ياد کړئ الله لره لکه څنګ چي ښودنه ئي کړي ده تاسو ته ، او يقيناً

كُنۡتُمۡ مِّنۡ قَبۡلِهٖ لَمِنَ الضَّآلِّيۡنَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَفِيۡضُوۡا

وئ تاسو مخکښي د دينه خامخا د ناپوهو نه * بيا راکوز شئ

مِنۡ حَيۡثُ اَفَاضَ النَّاسُ وَاسۡتَغۡفِرُوا اللّٰهَ ؕ

د هغه ځائے نه کوم ځائے نه چي راکوزيږي خلق او ښښنه اوغواړئ د الله نه ،

اِنَّ اللّٰهَ غَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿١٩٩﴾ فَاِذَا قَضَيۡتُمۡ

يقيناً الله ښښونکے مهربان دے * نو کله چي پوره کړئ تاسو

مَّنَاسِكَكُمۡ فَاذۡكُرُوا اللّٰهَ كَذِكۡرِكُمۡ اٰبَآءَكُمۡ

افعال د حج ستاسو نو ياد کړئ الله لره په شان د يادولو ستاسو مشرانو خپلو لره

اَوۡ اَشَدَّ ذِكۡرًا ؕ فَمِنَ النَّاسِ مَنۡ يَّقُوۡلُ

يا سخت په يادولو کښي د هغي نه، پس بعضي د خلقو(حاجيانو)نه هغه څوک دي چي وائي

رَبَّنَآ اٰتِنَا فِى الدُّنۡيَا وَمَا لَهٗ فِى الۡاٰخِرَةِ مِنۡ

اے ربه زمونږه راکړي مونږ ته په دنيا کښي(نام و نشان) او نه به وي ده لره په آخرت کښي څه

خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾ وَمِنۡهُمۡ مَّنۡ يَّقُوۡلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِى

برخه (ثواب) *او بعضي د دوی(حاجيانو) نه هغه څوک دي چي وائي اے ربه زمونږه راکړي مونږ ته په

الدُّنۡيَا حَسَنَةً وَّفِى الۡاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا

دنيا کښي توفيق د نيکۍ او په آخرت کښي اجر د نيکۍ او بچ کړي مونږ لره

عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ اُولٰٓئِكَ لَهُمۡ نَصِيۡبٌ مِّمَّا

د عذاب د اوور نه * دغه کسان دوی لره برخه ده د هغه نه چي

النصف

كَسَبُوْا ؕ وَ اللّٰهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۲۰۲﴾ وَ اذْكُرُوا

دوی کړي دي ، او الله زر حساب کوونکے دے * او یاد کړئ

اللّٰهَ فِيْۤ اَيَّامٍ مَّعْدُوْدٰتٍ ؕ فَمَنْ تَعَجَّلَ

الله په هغه ورځو شمیرلے شوو کښې ، نو چا چې تلوار اوکړه

فِيْ يَوْمَيْنِ فَلَاۤ اِثْمَ عَلَيْهِ ۚ وَ مَنْ تَاَخَّرَ

په دوو ورځو کښې نو نشته گناه په ده باندې ، او چا چې روستو والے اوکړه (۱)

فَلَاۤ اِثْمَ عَلَيْهِ ۙ لِمَنِ اتَّقٰى ؕ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ

نو نشته گناه په ده باندې ، (دا حکم) د پاره د هغه چا دے چې یریږي د الله نه،او ویریږئ د الله نه

وَ اعْلَمُوْۤا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۲۰۳﴾ وَ مِنَ

او پوهه شئ چې یقینًا تاسو به دې الله ته راجمع کړے شئ * او بعضې د

النَّاسِ مَنْ يُّعْجِبُكَ قَوْلُهٗ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا

خلقو نه هغه څوک دي چې حیرانئ به تا لره وینا د هغه په ژوند د دنیا کښې

وَ يُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فِيْ قَلْبِهٖ ۙ وَ هُوَ اَلَدُّ

او گواه کړئ الله لره په هغه څه چې په زړه د ده کښې وي ، او وي دے سخت

الْخِصَامِ ﴿۲۰۴﴾ وَ اِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ

جګړه مار * او کله چې واوړي کوشش کړئ په زمکه کښې

لِيُفْسِدَ فِيْهَا وَ يُهْلِكَ الْحَرْثَ وَ النَّسْلَ ؕ

چې فساد اوکړي په دې کښې او هلاک کړي فصل او نسل (د مومنانو) ،

وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿۲۰۵﴾ وَ اِذَا قِيْلَ لَهُ

او الله مینه نه کړئ د فساد سره * او کله چې اوئیلے شي ده ته

اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهٗ

اوویریږه د الله نه نو آماده کړي ده لره عزت په کولو د گناه نو کافي دے ده لره

(۱) دريمې ورځې ته.

جَهَنَّمُ ؕ وَ لَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۲۰۶﴾ وَ مِنَ النَّاسِ
جهنم ، او خاځا ډيره بده بيچونړه ده دا جهنم * او بعضي د خلقو نه
مَنْ يَّشْرِيْ نَفْسَهُ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ ؕ
هغه څوک دي چې خرڅئ خپل ځان د پاره د لټولو د رضامنتيا د الله ،
وَ اللّٰهُ رَءُوْفٌۢ بِالْعِبَادِ ﴿۲۰۷﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ
او الله نرمي کونکے دے په خپلو بندګانو باندي * اے
اٰمَنُوا ادْخُلُوْا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً ۪ وَّ لَا تَتَّبِعُوْا
مومنانو دننه شئ په (کړئي د) اسلام کښې تول ، او تابعداري مه کوئ
خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ؕ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۲۰۸﴾
د قدمونو د شيطان ، يقينًا دا (شيطان) ستاسو دشمن ښکاره دے *
فَاِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْكُمُ الْبَيِّنٰتُ
نو که اوخويدئ تاسو پس د هغه نه چې راغلل تاسو ته واضحه دلائل
فَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۰۹﴾ هَلْ
نو پوهه شئ چې يقينًا الله غالب حکمت والا دے * نه کئ
يَنْظُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ يَّاْتِيَهُمُ اللّٰهُ فِيْ ظُلَلٍ
دوی انتظار مګر دا چې راشي دوی ته (عذاب د) الله په سورو
مِّنَ الْغَمَامِ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ قُضِيَ الْاَمْرُ ؕ وَ اِلَى
د وريځو کښې او فرشتے (د عذاب) او فيصله اوکړے شي د کار (عذاب) ، او
اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿۲۱۰﴾ سَلْ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ
الله ته واپس کولے شي (ټول) کارونه * تپوس اوکه د بني اسرائيلو نه
كَمْ اٰتَيْنٰهُمْ مِّنْ اٰيَةٍۭ بَيِّنَةٍ ؕ وَ مَنْ يُّبَدِّلْ
چې څومره ورکړي وو مونږه دوی ته د دلائلو ښکاروُنه ، او چا چې بدل کړ

نِعۡمَةَ اللّٰهِ مِنۡۢ بَعۡدِ مَا جَآءَتۡهُ فَاِنَّ اللّٰهَ

نعمت د الله پس د هغه نه چي راغې ده ته پس یقینًا الله

شَدِیۡدُ الۡعِقَابِ ﴿۲۱۱﴾ زُیِّنَ لِلَّذِیۡنَ كَفَرُوا

سخت عذاب والا دے* ښائسته کړے شوے دے هغه کسانو ته چي کفر ئي کړے دے

الۡحَیٰوةُ الدُّنۡیَا وَ یَسۡخَرُوۡنَ مِنَ الَّذِیۡنَ

ژوند د دنیا او دوی توقي کئ د هغه کسانو پورے چي

اٰمَنُوۡا ۘ وَ الَّذِیۡنَ اتَّقَوۡا فَوۡقَهُمۡ یَوۡمَ الۡقِیٰمَةِ ؕ

ایمان ئي راوړے دے او هغه کسان چي ځان ساتي (د مناهیو د الله نه) د پاسه د دوی به وي په ورځ د قیامت

وَ اللّٰهُ یَرۡزُقُ مَنۡ یَّشَآءُ بِغَیۡرِ حِسَابٍ ﴿۲۱۲﴾

او الله رزق ورکئ چا له ئي چي خوښه شي بے حسابه *

كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً ۟ فَبَعَثَ اللّٰهُ

وو خلق تولګے یو (په دین یو باندي)، (دوی اختلاف اوکه) نو راولیږل الله

النَّبِیّٖنَ مُبَشِّرِیۡنَ وَ مُنۡذِرِیۡنَ ۪ وَ اَنۡزَلَ

پیغمبران زیري ورکونکي (منونکو ته) او یره ورکونکي (نه منونکو ته) ، او راوے لیږه

مَعَهُمُ الۡكِتٰبَ بِالۡحَقِّ لِیَحۡكُمَ بَیۡنَ النَّاسِ

دوی سره کتاب د پاره د ښکاره کولو د حق دي د پاره چي فیصله اوکي په مینځ د خلقو کښي

فِیۡمَا اخۡتَلَفُوۡا فِیۡهِ ؕ وَ مَا اخۡتَلَفَ فِیۡهِ اِلَّا

په هغه څه کښي چي اختلاف کړے وو دوی په دي کښي ، او اختلاف نه وو کړے په دي کښي مګر

الَّذِیۡنَ اُوۡتُوۡهُ مِنۡۢ بَعۡدِ مَا جَآءَتۡهُمُ الۡبَیِّنٰتُ

هغه کسانو چي ورکړے شوے وو ورته کتاب پس د هغه نه چي راغلل دوی ته واضحه دلائل

بَغۡیًۢا بَیۡنَهُمۡ ۚ فَهَدَی اللّٰهُ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا لِمَا

د وجي د ضد نه په خپل مینځ کښي (حق پرستو سره) ، نو توفیق ورکهٔ الله هغه کسانو ته چي ایمان ئي راوړے وو (منلو د) هغه

اخْتَلَفُوْا فِيْهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهٖ ؕ وَ اللّٰهُ

(مسئلې ته) چې دوی اختلاف کړے وو په هغې کښې د حق نه (الله په توفیق ورکه دوی ته)په خپل حکم باندې ، او الله

يَهْدِىْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۲۱۳﴾

توفیق ورکوي چا له ئې چې خوښه شي په طرف د لارې نیغې *

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَاْتِكُمْ

آیا ګمان کوئ تاسو چې دننه به شئ تاسو جنت ته او لا تر اوسه نه دے راغلے تاسو ته

مَّثَلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ؕ مَسَّتْهُمُ

حالت د هغه کسانو چې تیر شوي دي مخکښې ستاسو نه ، رسیدلې وو هغوی ته

الْبَاْسَآءُ وَ الضَّرَّآءُ وَ زُلْزِلُوْا حَتّٰى يَقُوْلَ

تاوانونه(د مال) او تکلیفونه(د بدن) او جرقولے شوي وو تر دې پورې چې وئیلي به

الرَّسُوْلُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ مَتٰى نَصْرُ

پیغمبر (دوی ته د تسلی خبرې) او (وئیل به) هغه کسانو چې ایمان ئې راوړے وو پیغمبر سره کله به ئې امداد

اللّٰهِ ؕ اَلَآ اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ ﴿۲۱۴﴾ يَسْئَلُوْنَكَ

د الله،(او به وئیل پیغمبر دوی ته)خبر دار یقینًا امداد د الله نزدې دے * تپوس کوئ دوی ستا نه

مَاذَا يُنْفِقُوْنَ ؕ قُلْ مَآ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ

چې څه شے دوی خرچ کړي ، او وایه هغه چې خرچ کوئ تاسو څه

خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَ الْاَقْرَبِيْنَ وَ الْيَتٰمٰى

بهتر مال نو په مور او پلار او په خپلو خپلوانو او په یتیمانانو

وَ الْمَسٰكِيْنِ وَ ابْنِ السَّبِيْلِ ؕ وَ مَا تَفْعَلُوْا

او مسکینانو او مسافرو باندې ، او هغه چې خرچ کوئ تاسو

مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿۲۱۵﴾ كُتِبَ

څه مال نو یقینًا الله په هغې پوهه دے * مقرر شوے دے

عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَ هُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۚ وَ عَسٰٓى اَنْ
په تاسو باندې جنګ او دا جنګ بد لګي تاسو ته ، او ډير ځله

تَكْرَهُوْا شَيْـًٔا وَّ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَ عَسٰٓى اَنْ
بد به ګنړئ تاسو يو شے(طبعًا) او دا به ئي غوره د پاره ستاسو(حقيقة)، او ډير ځله

تُحِبُّوْا شَيْـًٔا وَّ هُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ وَ اَنْتُمْ
مينه به کوئ تاسو يو شي سره او دا به بد وي ستاسو د پاره ، او الله پوهيږي او تاسو

لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ
نه پوهيږئ * تپوس کئ دوی ستا نه په باره د مياشتو د عزت کښې

قِتَالٍ فِيْهِ ؕ قُلْ قِتَالٌ فِيْهِ كَبِيْرٌ ؕ وَ صَدٌّ
(چې ځنګه دي)جنګ کول په دې کښې ،اووايه جنګ کول په دې کښې لوئي ګناه دے ، او بندول

عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ كُفْرٌۢ بِهٖ وَ الْمَسْجِدِ
(خلقو لره) د لارے د الله نه او کفر کول په الله باندې او بندول د مسجد

الْحَرَامِ ۗ وَ اِخْرَاجُ اَهْلِهٖ مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ
حرام نه ، او يستل اوسيدونکو د دې لره د دې نه ډير لوئي ګناه دے په نزد د

اللّٰهِ ۚ وَ الْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ؕ وَ لَا يَزَالُوْنَ
الله ، او شرک ډير لوئي ګناه دے د قتل نه ، او هميشه به ئي دوی

يُقَاتِلُوْنَكُمْ حَتّٰى يَرُدُّوْكُمْ عَنْ دِيْنِكُمْ اِنِ
چې جنګ به کئ تاسو سره تر دې پورې چې واپس کړي تاسو لره د دين ستاسو نه که

اسْتَطَاعُوْا ؕ وَ مَنْ يَّرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ
طاقت اولري(په تاسو باندې) ،او څوک چې واوړيدۀ ستاسو نه د دين خپل نه

فَيَمُتْ وَ هُوَ كَافِرٌ فَاُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ
او مړ شه په داسې حال کښې چې وي دے کافر نو دغه کسان برباد دي عملونه د دوی

فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ ؕ وَ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ
په دنیا او آخرت کښې ، او دغه کسان دوزخیان

النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۱۷﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ
دي ، دوی به په دې کښې همیشه وي * یقینًا هغه کسان

اٰمَنُوْا وَ الَّذِيْنَ هَاجَرُوْا وَ جٰهَدُوْا فِيْ
چې ایمان ئې راوړے دے او هغه کسان چې هجرت ئې کړے دے او جهاد ئې کړے دے په

سَبِيْلِ اللّٰهِ ۙ اُولٰٓئِكَ يَرْجُوْنَ رَحْمَتَ اللّٰهِ ؕ
لاره د الله کښې ، دغه کسان امید ساتي د رحمت د الله ،

وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۱۸﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْخَمْرِ
او الله بښونکے مهربان دے * تپوس کئ دوی ستا نه په باره (د څکلو د) شرابو

وَ الْمَيْسِرِ ؕ قُلْ فِيْهِمَآ اِثْمٌ كَبِيْرٌ وَّ مَنَافِعُ
او د (کولو) د جوارۍ کښې ، اووایه په دې دواړو کښې ګناه دے لوئي او څه لږې فائدې دي

لِلنَّاسِ ز وَ اِثْمُهُمَآ اَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا ؕ
د پاره د خلقو ، او ګناه د دې دواړو ډیر لوئی دے د فائدې د دې دواړو نه ،

وَ يَسْـَٔلُوْنَكَ مَاذَا يُنْفِقُوْنَ ۬ قُلِ الْعَفْوَ ؕ
او تپوس کئ ستا نه چې څه شے خرچ کي دوی ، اووایه د ځان نه زیاتي کئ ،

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ
دارنګې بیانئ الله تاسو ته دلائل خامخا ي تاسو

تَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۲۱۹﴾ ۙ فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ ؕ
سوچ او فکر اوکئ * په (فائدو د) دنیا او اخرت کښې ،

وَ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْيَتٰمٰى ؕ قُلْ اِصْلَاحٌ
او تپوس کئ دوی ستا نه په باره د یتیمانو کښې ، اووایه : اصلاح کول

لَهُمْ خَيْرٌ ؕ وَ اِنْ تُخَالِطُوْهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ ؕ
د دوی غوره دي ،او كه يو ځائې كوئ تاسو دوی لره(ځان سره) نو دوی رونړه دي ستاسو(۱) ،

وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ ؕ وَ لَوْ
او الله پيژني فساد كونكے او اصلاح كونكے ، او كه

شَآءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ
خوښه وے د الله نو خامخا په تكليف كښې به ئې اچولي وئ تاسو ، يقينًا الله غالب

حَكِيْمٌ ﴿۲۲۰﴾ وَ لَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكٰتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ ؕ
حكمت والا دے * او نكاح مه كوئ د مشركانو ښځو سره تر دي چې ايمان راوړي دوی ،

وَ لَاَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَّ لَوْ
او خامخا وينځه مومنه غوره ده د مشركې ښځي نه اگر كه

اَعْجَبَتْكُمْ ۚ وَ لَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِيْنَ حَتّٰى
تعجب كښې غورځئ تاسو لره (مال او ښائست د هغې) ، او په نكاح مه وركوئ(مومناني زنانه) مشركانو سړو ته تر دي چې

يُؤْمِنُوْا ؕ وَ لَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ
چې ايمان راوړي دوی، او خامخا غلام مومن غوره دے د مشرك سړي نه

وَّ لَوْ اَعْجَبَكُمْ ؕ اُولٰٓئِكَ يَدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ ۖۚ
اگر كه تعجب كښې غورځئ تاسو لره (مال او ښائست د هغوی) ، دغه كسان راغواړي خلق اوور ته،

وَ اللّٰهُ يَدْعُوْٓا اِلَى الْجَنَّةِ وَ الْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهٖ ۚ
او الله راغواړي خلق جنت ته او ښښني ته په خپل حكم باندي ،

وَ يُبَيِّنُ اٰيٰتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۲۱﴾
او بيانوئ خپل دلائل خلقو ته خامخا چې دوی پند او نصيحت واخلي *

وَ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْمَحِيْضِ ؕ قُلْ هُوَ اَذًى ۙ
او دوی تپوس كوئ ستا نه په باره د حيض كښې ، اووايه : دا بيماري ده ،

(۱) په دين كښې.

ع ۲۷

فَاعۡتَزِلُوا النِّسَآءَ فِی الۡمَحِیۡضِ ۙ وَلَا تَقۡرَبُوۡهُنَّ

جدا شئ د زنانو نه په حالت د حيض كښي، او مه نزدي كيږئ هغوي ته

حَتّٰی یَطۡهُرۡنَ ۚ فَاِذَا تَطَهَّرۡنَ فَاۡتُوۡهُنَّ

تر دي چي پاكي شي (طهر ئي راشي)، نو كله چي دوی ښي پاكي شي(غسل اوكي) نوراتله كوئ دوی ته

مِنۡ حَیۡثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ یُحِبُّ

د هغه خائے نه چي حكم كړے دے تاسو ته الله، يقينًا الله مينه كئ

التَّوَّابِیۡنَ وَ یُحِبُّ الۡمُتَطَهِّرِیۡنَ ﴿۲۲۲﴾ نِسَآؤُكُمۡ

د راګرځيدونكو سره(د افعال ممنوعؤ نه) اومينه كئ د ځان پاكونكو سره * ښځي ستاسو

حَرۡثٌ لَّكُمۡ ۪ فَاۡتُوۡا حَرۡثَكُمۡ اَنّٰی شِئۡتُمۡ ۫

خائےد فصل دے دپاره ستاسو، نو راتله كوئ فصل خپل ته په كوم كيفيت چي خوښه شي ستاسو،

وَ قَدِّمُوۡا لِاَنۡفُسِكُمۡ ؕ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ وَ اعۡلَمُوۡۤا

او مخكښي كئ د پاره ځانونو خپلو(نيک اولاد) ،او اويريږئ د الله نه او پوهه شئ

اَنَّكُمۡ مُّلٰقُوۡهُ ؕ وَ بَشِّرِ الۡمُؤۡمِنِیۡنَ ﴿۲۲۳﴾ وَ لَا

چي يقينًا تاسو مخامخ كيدونكي يئ د الله سره، او زيرے وركه مومنانو ته * او مه

تَجۡعَلُوا اللّٰهَ عُرۡضَةً لِّاَیۡمَانِكُمۡ اَنۡ تَبَرُّوۡا

ګرځوئ الله لره ډال په قسمونو خپلوكښي دا چي نيكي به (نه) كوئ

وَ تَتَّقُوۡا وَ تُصۡلِحُوۡا بَیۡنَ النَّاسِ ؕ وَ اللّٰهُ

او پرهيزګاري به (نه) كوئ او اصلاح به (نه) كوئ تاسو په مينځ د خلقو كښي، او الله

سَمِیۡعٌ عَلِیۡمٌ ﴿۲۲۴﴾ لَا یُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغۡوِ

اوريدونكے پوهه دے * نه نيسي تاسو لره الله په خطايي

فِیۡۤ اَیۡمَانِكُمۡ وَ لٰكِنۡ یُّؤَاخِذُكُمۡ بِمَا كَسَبَتۡ

په قسمونو ستاسو كښي ليكن نيسي تاسو لره په هغه چي قصد كړے وي

قُلُوْبُكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۲۲۵﴾ لِلَّذِيْنَ

زړونو ستاسو، او الله بښونکے بردبار دے * د پاره د هغه کسانو

يُؤْلُوْنَ مِنْ نِّسَآىِٕهِمْ تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ ۚ

چې قسمونه خوري د خپلو ښځو نه انتظار د څلور / ۴ میاشتو دے،

فَاِنْ فَآءُوْ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۲۶﴾ وَ

پس که دوی راوګرځیدل(۱) نو یقینًا الله بښونکے مهربان دے * او

اِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ

که دوی قصد اوکړ د طلاق نو یقینًا الله اوریدونکے

عَلِيْمٌ ﴿۲۲۷﴾ وَ الْمُطَلَّقٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ

پوهه دے * او طلاقې شوي زنانه انتظار به کړ پۀ خپلو ځانونو باندې

ثَلٰثَةَ قُرُوْٓءٍ ؕ وَ لَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَّكْتُمْنَ

درې / ۳ حیضه ، او نه دې روا دوی لره دا چې پټ کړي دوی

مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِيْٓ اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ

هغه چې پیدا کړې دې الله پۀ خیټو د دوی کښې که دوی

يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ وَ بُعُوْلَتُهُنَّ

ایمان لرې پۀ الله ، او پۀ ورځ د آخرت باندې ، او خاوندان د دوی

اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِيْ ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُوْٓا اِصْلَاحًا ؕ

ډیر حق دار دي پۀ واپس کولو د دوی سره پۀ دې (موده) کښې که دوی اراده کړ د اصلاح،

وَ لَهُنَّ مِثْلُ الَّذِيْ عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوْفِ ۪

او دې زنانو لره حقوق دي پۀ خاوندانو پۀ شان د هغه حقوقو چې دي دخاوندانو پۀ دې (زنانو) پۀ ښې طریقې سره،

وَ لِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ؕ وَ اللّٰهُ عَزِيْزٌ

او د پاره د سړو پۀ دې (زنانو) باندې درجه (د حاکمیت) ده،او الله غالب

(۱) رجوع اوکړو سره ښځو ته دې څلور میاشتو کښې.

حَكِيْمٌ ﴿٢٢٨﴾ اَلطَّلَاقُ مَرَّتٰنِ ۪ فَاِمْسَاكٌۢ

حکمت والا دے ٭طلاق (هغه چي رجوع پکښي صحيح کيږي) دوه دي ، پس ساتل دي (د ښځي)

بِمَعْرُوْفٍ اَوْ تَسْرِيْحٌۢ بِاِحْسَانٍ ؕ وَ لَا يَحِلُّ

په ښې طريقې سره يا پريښودل دي په ښې طريقې سره ، او نه دي روا

لَكُمْ اَنْ تَاْخُذُوْا مِمَّآ اٰتَيْتُمُوْهُنَّ شَيْئًا

تاسو لره دا چي واخلئ تاسو د هغه څه نه چي ورکړي وي تاسو دوی ته څه شے

اِلَّآ اَنْ يَّخَافَآ اَلَّا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ؕ

مگر دا چي يريږي (پوهه شي) دا دواړه دا چي پابندي به او نه کي دوی د احکامو د الله ،

فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ۙ فَلَا جُنَاحَ

پس كه يريږئ تاسو دا چي پابندي به اونه كي د احكامو د الله ، نو نشته گناه

عَلَيْهِمَا فِيْمَا افْتَدَتْ بِهٖ ؕ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ

په دي دواړو باندي په هغه څه كښي چي قربان كي (دا ښځه) هغي سره د خان نه (خلع اوكي) ، دا احكام د الله دي

فَلَا تَعْتَدُوْهَا ۚ وَ مَنْ يَّتَعَدَّ حُدُوْدَ اللّٰهِ

نو مه اوړئ د دي نه ، او څوک چي واوړيدهٔ د پولو د الله نه (احكامو د الله نه)

فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢٢٩﴾ فَاِنْ طَلَّقَهَا

نو دغه كسان هم دوی دي ظالمان ٭ پس كه طلاق ئې وركه دغې ښځي ته

فَلَا تَحِلُّ لَهٗ مِنْۢ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا

نو نه ده روا دا ښځه ده لره پس د دي (دريم طلاق) نه تر دي پوري چي يو ځائے شي دا زنانه د خاوند

غَيْرَهٗ ؕ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ

بل سره ، نو كه هغه طلاق وركړ دي ته نو نشته گناه دي دواړو باندي(۱) دا چي

يَّتَرَاجَعَآ اِنْ ظَنَّآ اَنْ يُّقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ؕ

راوګرځي دا دواړه (نكاح ته) كه يقين ئې وو دا چي دوی به پابندي اوكي د احكامو د الله ،

(۱) يعني په دې ښځه او دې دويمي خاوند باندې.

وَ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿۲۳۰﴾

او دا احکام د الله دي بيانوي يې لره د پاره د هغه قوم چې پوهيږي *

وَ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ

او کله چې طلاق ورکړئ تاسو ښځو ته نو اورسيږي دوی نيتو خپلو ته

فَاَمْسِكُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ سَرِّحُوْهُنَّ

نو اوساتئ دوی لره په ښې طريقه باندي يا پريږدئ دوی لره

بِمَعْرُوْفٍ ۪ وَّ لَا تُمْسِكُوْهُنَّ ضِرَارًا

په ښې طريقه باندي ، او مه ساتئ دوی لره د پاره د ضرر

لِّتَعْتَدُوْا ۚ وَ مَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ

دي د پاره چې زياتے اوکړئ تاسو (په دوی) ، اوچا چې اوکه دا کار نو تحقيق سره ده ظلم اوکړ

نَفْسَهٗ ؕ وَ لَا تَتَّخِذُوْٓا اٰيٰتِ اللّٰهِ هُزُوًا ۫

په خپل ځان باندي ، او مه نيسئ آيتونه د الله په ټوقه ،

وَّ اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَ مَآ اَنْزَلَ

او ياد کړئ نعمتونه د الله چې کړي يې دي په تاسو باندي او هغه چې رالېږلي يې دي

عَلَيْكُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ وَ الْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهٖ ؕ

په تاسو باندي د قرآن او سنت نه نصيحت کوي تاسو ته په دي باندي ،

وَ اتَّقُوا اللّٰهَ وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ

او اوويريږئ د الله نه او پوهه شئ چې يقيناً الله په هر يو شي باندي

عَلِيْمٌ ﴿۲۳۱﴾ وَ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ

پوهه دے * او کله چې طلاق ورکړئ تاسو ښځو ته نو اورسيږي دوی

اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوْهُنَّ اَنْ يَّنْكِحْنَ

خپلو نيتو ته نو مه تنګوئ دوی لره دا چې نکاح اوکړي

اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوْفِ ط
د خپلو خاوندانو سره كله چي راضي وي دوى په خپل مينځ كښي په ښي طريقي سره ،

ذٰلِكَ يُوْعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ
دا نګي پند وركولے شي په دي سره هغه چا ته چي وي ستاسو نه چي ايمان راوړي

بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ ط ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ
په الله او په ورځ د آخرت باندي ،دغه احكام پاكونكي د (زړونو) ستاسو دي

وَ اَطْهَرُ ط وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ وَ اَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۳۲﴾
او پاكونكي (د بدنونو ستاسو) دي، او الله پوهيږي او تاسو نه پوهيږئ *

وَ الْوَالِدٰتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ
او ميندي پئ به وركئ اولاد خپل ته دوه كاله

كَامِلَيْنِ لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُّتِمَّ الرَّضَاعَةَ ط
پوره (دا حكم دے) د پاره د هغه چا دے چي اراده كړئ د پوره وركولو د پايو ،

وَ عَلَى الْمَوْلُوْدِ لَهٗ رِزْقُهُنَّ وَ كِسْوَتُهُنَّ
او په پلار د بچي باندي رزق د دي (مرضعاتو) دے او جوړه جامه د دوى ده

بِالْمَعْرُوْفِ ط لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا ج
په ښي طريقي سره ، تكليف نه شي وركولے هيڅ يو تن ته مګر په اندازه د طاقت د هغه

لَا تُضَآرَّ وَالِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَ لَا مَوْلُوْدٌ لَّهٗ
ضرر به نه شي رسولے مور ته په سبب د بچي د دي باندي او نه پلار د بچي ته

بِوَلَدِهٖ ق وَ عَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ ج
په سبب د بچي د هغه ، او په وارثانو باندي په شان د دي (احكام) دي ،

فَاِنْ اَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِّنْهُمَا
نو كه اراده اوكړي دا دواړه د پريكولو د بچي د پيو نه په رضامنتيا د دي دواړو

وَ تَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ؕ وَ اِنْ اَرَدْتُّمْ اَنْ

او مشورې سره نو نشته گناه په دې دواړو باندې ، او که اراده کوئ تاسو دا چې

تَسْتَرْضِعُوْۤا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا

طلب د پيو ورکولو اوکئ تاسو د پاره د خپل اولاد نو نشته گناه په تاسو باندې کله چې

سَلَّمْتُمْ مَّاۤ اٰتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوْفِ ؕ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ

اوسپارل تاسو هغه چې ورکوئ تاسو په ښې طريقې سره ، او اوويرېږئ د الله نه

وَ اعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۲۳۳﴾

او پوهه شئ چې يقيناً الله د هغه څه چې کوئ ئې تاسو ليدونکے دے *

وَ الَّذِيْنَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَ يَذَرُوْنَ

او هغه کسان چې مرېږي ستاسو نه او پرېږدي

اَزْوَاجًا يَّتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ اَرْبَعَةَ

بيبياني انتظار به کئ دوی په خپلو ځانونو باندې څلور / ۴

اَشْهُرٍ وَّ عَشْرًا ۚ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا

مياشتې او لس / ۱۰ ورځې ، نو کله چې اورسيږې دوی خپلو نيتې ته نو نشته

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا فَعَلْنَ فِيْۤ اَنْفُسِهِنَّ

گناه په تاسو باندې په هغه څه کښې چې اوکړل دې ښځو په خپلو ځانونو باندې

بِالْمَعْرُوْفِ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿۲۳۴﴾

په ښې طريقې سره ، او الله په هغه باندې چې تاسو ئې کوئ خبر دار دے *

وَ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا عَرَّضْتُمْ بِهٖ مِنْ

او نشته گناه په تاسو باندې په هغه څه کښې چې اشاره کوئ تاسو په هغې سره يعنې

خِطْبَةِ النِّسَآءِ اَوْ اَكْنَنْتُمْ فِيْۤ اَنْفُسِكُمْ ؕ

پيغام د نکاح ښځو ته يا پټ ساتئ تاسو په خپلو زړونو کښې ،

عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ سَتَذْكُرُوْنَهُنَّ وَ لٰكِنْ لَّا

پوهه دے الله پاک چې يقيناً تاسو زر دے چې ياد به کړئ تاسو دې ښځو لره ليکن

تُوَاعِدُوْهُنَّ سِرًّا اِلَّآ اَنْ تَقُوْلُوْا قَوْلًا

وعدې مه کوئ تاسو دې ښځو سره په پټه مګر دا چه وايئ تاسو وينا

مَّعْرُوْفًا ۵ وَ لَا تَعْزِمُوْا عُقْدَةَ النِّكَاحِ

ښه ، او قصد مه کوئ د غوټې د نکاح

حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتٰبُ اَجَلَهٗ ؕ وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ

تر دې چې پورې اورسيږي ليک خپلې نيتې ته، او پوهه شئ يقيناً

اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِيْٓ اَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوْهُ ۚ

الله پوهيږي په هغه څه چې په زړونو ستاسو کښې دي نو اويريږئ د الله نه ،

وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۲۳۵﴾ لَا

او پوهه شئ چې يقيناً الله ښښونکے بردبار دے * نشته

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ مَا لَمْ

ګناه په تاسو باندې که طلاق ورکړئ تاسو ښځو ته ترڅو پورې

تَمَسُّوْهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوْا لَهُنَّ فَرِيْضَةً ۚۖ

چې تاسو لاس نه وي اوړې دوی ته او نه وی مقرر کړې تاسو دوی لره څه مهر ،

وَّ مَتِّعُوْهُنَّ ۚ عَلَى الْمُوْسِعِ قَدَرُهٗ وَ

او جوړه جامه ورکړئ دوی ته ، په مالدار باندې اندازه د (مالدارۍ د) هغه ده او

عَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهٗ ۚ مَتَاعًۢا بِالْمَعْرُوْفِ ۚ

په غريب باندې اندازه د (غريبۍ د) هغه ده ، دا فائده ده په مناسب طريقې سره ،

حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۲۳۶﴾ وَ اِنْ طَلَّقْتُمُوْهُنَّ

دا خبره لائقه ده په نيکانو باندې * او که طلاق ورکړئ تاسو دوی ته

مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوْهُنَّ وَ قَدْ فَرَضْتُمْ

مخکښې د لاس وړړو نه ستاسو دوی ته او حال دا چې مقرر کړې وي تاسو

لَهُنَّ فَرِيْضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّآ

دې ښځو لره مهر پس نیم دے د هغه مهر چې تاسو مقرر کړے وي مګر

اَنْ يَّعْفُوْنَ اَوْ يَعْفُوَا الَّذِىْ بِيَدِهٖ

دا چې اوبښيږدا ښځې (نیم مهر خاوند ته) یا اوبښي (پوره مهر ورکي) هغه سړے چې په لاس د هغه کښې

عُقْدَةُ النِّكَاحِ ؕ وَ اَنْ تَعْفُوْٓا اَقْرَبُ

غوټه د نکاح وي ، او دا ببښل ستاسو (د خپل حق) یو بل ته ډیر نزدې دي

لِلتَّقْوٰى ؕ وَ لَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ؕ

پرهیزګارۍ ته ، او مه هیروئ تاسو احسان (اخوت اسلامي) په خپل مینځ کښې ،

اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۲۳۷﴾ حٰفِظُوْا

یقینًا الله په هغه چې کوئ ئې تاسو لیدونکے دے * نګهباني کوئ

عَلَى الصَّلَوٰتِ وَ الصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى ۚ وَ قُوْمُوْا

په مونځونو باندې او خصوصًا په مونځ درمیانه باندې ، او اودریږئ

لِلّٰهِ قٰنِتِيْنَ ﴿۲۳۸﴾ فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا

الله ته عاجزي کونکي * پس که یریږئ تاسو نو (مونځ کوئ) پیدل

اَوْ رُكْبَانًا ۚ فَاِذَآ اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ

یا په سورلۍ باندې ، پس کله چې په امن شئ تاسو نو یادوئ الله لره

كَمَا عَلَّمَكُمْ مَّا لَمْ تَكُوْنُوْا تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۳۹﴾ وَ

لکه څنګه چې ښودنه ئې کړې ده تاسو ته د هغه احکامو چې تاسو یې نه پوهیدئ * او

الَّذِيْنَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَ يَذَرُوْنَ

هغه کسان چې مړیږي ستاسو نه او پریږدي

اَزْوَاجًا ۖۚ وَّصِيَّةً لِّاَزْوَاجِهِمْ مَّتَاعًا اِلَى

بيبياني ، وصيت كول دي د پاره د بيبيانو خپلو د جوړي جامي تر

الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ ۚ فَاِنْ خَرَجْنَ فَلَا

يو كاله پوري بې د يستلو نه ، پس كه دوى خپله اوتي نو نشتے

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْ مَا فَعَلْنَ فِيْٓ اَنْفُسِهِنَّ

گناه په تاسو باندي په باره د هغه څه كښې چي اوكړل دوى په خپلو ځانونو باندي

مِنْ مَّعْرُوْفٍ ؕ وَ اللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۴۰﴾

په ښې طريقې (خاوند ئي اوكه) ، او الله غالب حكمت والا دے *

وَ لِلْمُطَلَّقٰتِ مَتَاعٌۢ بِالْمَعْرُوْفِ ؕ حَقًّا عَلَى

او د پاره د طلاقو شوو ښځو جوړه جامه ده په رواجي طريقې سره ، دا لازم دي په

الْمُتَّقِيْنَ ﴿۲۴۱﴾ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ

پرهيزګارانو باندي * دارنګې بيانئ الله تاسو ته

اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۲۴۲﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى

خپل دلائل خامخا چي تاسو د عقل نه كار واخلئ * آيا ته نه ګوري

الَّذِيْنَ خَرَجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَ هُمْ

هغه كسانو ته چي هغوي اوتل د خپلو كورونو نه او وو دوى

اُلُوْفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ ۖ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ

په زرګونو د يري د مرګ نه ، نو اوئيل دوى ته الله

مُوْتُوْا ۫ ثُمَّ اَحْيَاهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ

مړه شئ ، بيا ئي ژوندي كړل دوى لره ، يقينًا الله خاوند د

فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ

فضل دے په خلقو باندي ليكن اكثر د خلقو نه

لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٢٤٣﴾ وَ قَاتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

شکر نه اوباسي * او جنګ کوئ په لاره د الله کښې

وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ ذَا

او پوهه شئ چې یقینًا الله اوریدونکے پوهه دے * څوک دے هغه

الَّذِيْ يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضٰعِفَهٗ

کس چې ورکول اوکي الله ته ورکول ښائسته نو دوچند به کي دي (مال) لره

لَهٗٓ اَضْعَافًا كَثِيْرَةً ؕ وَ اللّٰهُ يَقْبِضُ وَ يَبْصُۜطُ ۪

د پاره د هغه په دوچندۍ ډیري سره ، او الله تنګي راولي او پراخي راولي ،

وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٢٤٥﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الْمَلَاِ مِنْۢ

او دي الله ته به تاسو واپس کرے شئ * آیا ته نه ګوري مالدارو د

بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ مِنْۢ بَعْدِ مُوْسٰى ۘ اِذْ قَالُوْا

بني اسرائیلو ته پس د موسی (علیه السلام) نه ، کله چې اوئیل دوی

وقف لازم

لِنَبِيٍّ لَّهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَاتِلْ فِيْ

خپل پیغمبر ته مقرر که زمونږ د پاره بادشاه چې جنګ اوکو مونږ په

سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ

لاره د الله کښې ، اوئیل (پیغمبر) تحقیق سره نزدي یئ تاسو که

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ اَلَّا تُقَاتِلُوْا ؕ قَالُوْا

فرض کرے شي په تاسو باندي جنګ دا چې جنګ به اونه کئ تاسو ، اوئیل دوی

وَ مَا لَنَآ اَلَّا نُقَاتِلَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ قَدْ

څه دي مونږه لره چې جنګ به نه کوو مونږ په لاره د الله کښې او تحقیق سره

اُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَ اَبْنَآئِنَا ؕ فَلَمَّا

یستلے شوي یو مونږه د کورونو زمونږ نه او د زامنو زمونږ نه ، پس هر کله چې

كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا اِلَّا قَلِيْلًا

فرض کړے شو په دوی باندي جنګ واوړيدل دوی مګر لږ

مِّنْهُمْ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۴۶﴾ وَ قَالَ

د دوی نه (وانۀ ړیدل)، او الله پوهه دے په ظالمانو باندي * او اوئيل

لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ

دوی ته پیغمبر د دوی : یقینًا الله تحقیق سره مقرر کړے دے د پاره ستاسو

طَالُوْتَ مَلِكًا ؕ قَالُوْٓا اَنّٰى يَكُوْنُ لَهُ الْمُلْكُ

طالوت بادشاه ، اوئيل دوی : څه رنګه به شي ده لره بادشاهي

عَلَيْنَا وَ نَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَ لَمْ

په مونږ باندي او مونږه ډير لائق يو په بادشاهت سره د ده نه او نه ده

يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ ؕ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ

ورکړے شوي ده ته فراخي د مال ، اوئيل پيغمبر يقينًا الله

اصْطَفٰىهُ عَلَيْكُمْ وَ زَادَهٗ بَسْطَةً فِي

غوره کړے دے ده لره په تاسو باندي او زيات کړے ئي دے ده لره طاقت په

الْعِلْمِ وَ الْجِسْمِ ؕ وَ اللّٰهُ يُؤْتِيْ مُلْكَهٗ مَنْ

علم او همت کښي ، او الله ورکړی بادشاهي (د دنيا) چا له ئي

يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۴۷﴾ وَ قَالَ لَهُمْ

چي خوښه شي ، او الله پراخه علم والا دے * او اوئيل دوی ته

نَبِيُّهُمْ اِنَّ اٰيَةَ مُلْكِهٖٓ اَنْ يَّاْتِيَكُمُ

پیغمبر د دوی چي يقينًا نښه د بادشاهت د ده دا ده چي رابه شي تاسو ته

التَّابُوْتُ فِيْهِ سَكِيْنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَ بَقِيَّةٌ

صندوق په دي (صندوق) کښي به تسلي وي د طرفه د رب ستاسو نه او باقي مانده به وي

مِّمَّا تَرَكَ اٰلُ مُوْسٰى وَ اٰلُ هٰرُوْنَ تَحْمِلُهُ

د هغه څه نه چې پرېښودي وو آل د موسی (علیه السلام) او آل د هارون (علیه السلام) اوچتې به دا (صندوق)

الْمَلٰٓئِكَةُ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً لَّكُمْ اِنْ

فرشتې ، یقینًا په دې کښې خامخا نښه د عبرت ده د پاره د ستاسو که

كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۲۴۸﴾ ع فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوْتُ

یئ تاسو مومنان * پس هر کله چې جدا شو طالوت

ع ۳۲ ۱۶

بِالْجُنُوْدِ ۙ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلِیْكُمْ بِنَهَرٍ ۚ

سره د خپل لښکر ، اوئیل ده یقینًا الله امتحان کونکے دے په تاسو باندې په یو نهر سره ،

فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَیْسَ مِنِّیْ ۚ وَ مَنْ لَّمْ

پس چا چې اوڅکلې اوبه د دې نه نو نه دے زما ملګرے ، او چا چې

یَطْعَمْهُ فَاِنَّهٗ مِنِّیْۤ اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ

څکه اونه کړه د دې نه نو یقینًا دے زما ملګرے دے مګر چا چې ډکه کړه

غُرْفَةًۢ بِیَدِهٖ ۚ فَشَرِبُوْا مِنْهُ اِلَّا قَلِیْلًا

لپه په خپل لاس باندې ، نو اوڅکلے دوی اوبهٔ د دې نه مګر لږو

مِّنْهُمْ ؕ فَلَمَّا جَاوَزَهٗ هُوَ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

د دوی نه (او نه څکلے)، نو هر کله چې تیر شو د هغه نهر نه دے (طالوت) او هغه کسان چې ایمان ئې راوړے وو

مَعَهٗ ۙ قَالُوْا لَا طَاقَةَ لَنَا الْیَوْمَ بِجَالُوْتَ

ده سره ، اوئیل دوی نشته طاقت مونږ لره نن ورځ په جالوت

وَ جُنُوْدِهٖ ؕ قَالَ الَّذِیْنَ یَظُنُّوْنَ اَنَّهُمْ

او په لښکر د هغه ، اوئیل هغه کسانو چې یقین ئې ساته چې یقینًا دوی

مُّلٰقُوا اللّٰهِ ۙ كَمْ مِّنْ فِئَةٍ قَلِیْلَةٍ غَلَبَتْ

مخامخ کیدونکي دي الله سره ، ډیر څله ډله لږه (د مسلمانانو) زوروره شوي ده

فِئَةً كَثِيْرَةًۢ بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ مَعَ

په ډلې ډېرې باندې (د کافرانو) په حکم د الله باندې ، او (معیت خاصه د)الله سره د

الصّٰبِرِيْنَ ﴿۲۴۹﴾ وَ لَمَّا بَرَزُوْا لِجَالُوْتَ

صبرناکو دے * او هر کله چې دوی مخامخ شو د جالوت

وَ جُنُوْدِهٖ قَالُوْا رَبَّنَآ اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا

او لښکر د هغه سره اوئیل دې مومنانو اے ربه زمونږه راتوئې کړې په مونږ باندې صبر

وَّ ثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَ انْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ

او مضبوط کې قدمونه زمونږه او امداد اوکې زمونږه په مقابله د قوم

الْكٰفِرِيْنَ ﴿۲۵۰﴾ؕ فَهَزَمُوْهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِ ۙ۫

کافرانو * نو شکست ورکه دې طالوت والو جالوتیانو ته ، په حکم د الله ،

وَ قَتَلَ دَاوٗدُ جَالُوْتَ وَ اٰتٰىهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ

او قتل که داؤد (علیه السلام) جالوت لره او ورکړے وه ده ته الله بادشاهي

وَ الْحِكْمَةَ وَ عَلَّمَهٗ مِمَّا يَشَآءُ ؕ وَ لَوْ لَا دَفْعُ

او پوهه د دین او پوهه ئې ورکړې وه ده ته (د اصولو د امارت) د هغه څه نه چې خوښه وه د الله او که نه وے دفع کول

اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ ۙ لَّفَسَدَتِ

د الله خلقو لره بعضې (مشرکان) د دوی په بعضو (موحدینو) سره ، نو خامخا وران شوے به وو

الْاَرْضُ وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ ذُوْ فَضْلٍ عَلَى

نظام د زمکې لیکن الله خاوند د فضل دے په

الْعٰلَمِيْنَ ﴿۲۵۱﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا

مخلوقات باندې * دا آیتونه د الله دي لولو مونږ دې لره

عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ؕ وَ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۲۵۲﴾

په تا باندې د پاره د اظهار د حق ، او یقینًا ته ئې خامخا د لیږلے شوو نه

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ ۘ

دغه پیغمبران غوره کړي وو موږ بعضي د دوی په بعضو باندي

مِنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللّٰهُ وَ رَفَعَ بَعْضَهُمْ

بعضي د دوی نه هغه څوک وو چې خبري ورسره کړي وي الله(۱) او پورته کړي ئي وو بعضي ددوی نه

دَرَجٰتٍ ؕ وَ اٰتَيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ

په درجو کښې، او ورکړي وو موږ عیسی (علیه السلام) ته چې زوی د بي بي مریم وو

الْبَيِّنٰتِ وَ اَيَّدْنٰهُ بِرُوْحِ الْقُدُسِ ؕ وَ لَوْ

واضحه دلائل او مضبوط کړی وو موږ ده لره په پاکه فرشته (جبرئیل امین) باندي، او که

شَآءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِيْنَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ

خوښه وی د الله جنګ به نه وو کړی هغه کسانو چې روستو د دوی نه وو

مِّنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ وَ لٰكِنِ

پس د هغه نه چې راغلل دوی ته واضحه دلائل لیکن

اخْتَلَفُوْا فَمِنْهُمْ مَّنْ اٰمَنَ وَ مِنْهُمْ مَّنْ

دوی اختلاف اوکه پس بعضي د دوی نه هغه څوک وو چې ایمان ئي راوړه او بعضي د دوی نه هغه څوک وو

كَفَرَ ؕ وَ لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوْا ۟ وَ لٰكِنَّ

چې کفر ئي اوکه، اوکه خوښه وی د الله (په زور باندي ایمان) نو دوی به جنګ نه وو کړی، لیکن

اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيْدُ ﴿۲۵۳﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا

الله کئ هغه چې اراده اوکي * ای ایمان والو

اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ

خرج کئ د هغه نه چې درکړي دي موږ تاسو ته مخکښې د دي نه چې رابه شي

يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ وَ لَا خُلَّةٌ وَّ لَا شَفَاعَةٌ ؕ

هغه یو ورځ چې نه به وي اغتسل خرخول په هغې کښې او نه دوستي او نه شفارس (د کافرانو)

(۱) پیغمبر د واسطې د جبرئیل امین نه

وَ الْكٰفِرُوْنَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۲۵۴﴾ اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ

او کافران هم دوی دي ظالمان * الله چي دے نشته بل حاجت روا

اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَیُّ الْقَیُّوْمُ ۚ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّ

مګر دا الله دے ، همیشه ژوندے دے تدبیر کونکے دے ، نه نیسي هغه لره جوته او

لَا نَوْمٌ ؕ لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِی

نه خوب ، دي الله لره اختیار کښي دي هغه چي اسمانونو او هغه چي

الْاَرْضِ ؕ مَنْ ذَا الَّذِیْ یَشْفَعُ عِنْدَهٗۤ اِلَّا

زمکو کښي دي ، څوک دے هغه کس چي شفارس به اوکي په نزد د الله مګر

بِاِذْنِهٖ ؕ یَعْلَمُ مَا بَیْنَ اَیْدِیْهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ ۚ

په اجازت د الله باندي ، پوهه دے په هغه چي مخکښي د دوی نه دي او په هغه چي روستو د دوی نه دي ،

وَ لَا یُحِیْطُوْنَ بِشَیْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖۤ اِلَّا بِمَا

او احاطه نه شي کولے دوی په یو شي د معلوماتو د الله نه مګر په هغه چي

شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِیُّهُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ ۚ

خوښه شي د الله ، رسیدلے دے علم د الله آسمانونو او زمکو ته ،

وَ لَا یَـُٔوْدُهٗ حِفْظُهُمَا ۚ وَ هُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیْمُ ﴿۲۵۵﴾

او نه ستړے کئ الله لره حفاظت د دي دواړو ، او دا الله اوچت او لوئي مرتبي والا دے *

لَآ اِكْرَاهَ فِی الدِّیْنِ ۙ قَدْ تَّبَیَّنَ

نشته زور په دین کښي ، تحقیق سره ښکاره شوے ده

الرُّشْدُ مِنَ الْغَیِّ ۚ فَمَنْ یَّكْفُرْ

نیغه لار د کږي لاري نه ، نو چا چي کفر اوکه

بِالطَّاغُوْتِ وَ یُؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ

په غیر الله (شیطان) او ایمان ئي راوړه په الله نو تحقیق سره ده منګولي اولګولي

بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى ۗ لَا انْفِصَامَ لَهَا ؕ وَاللّٰهُ

په کړئ مضبوطه باندي (توحيد)، نشتے جدا کيدل هغې لره ، او الله

سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۝۲۵۶ اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۙ

اوريدونکے پوهه دے* الله دوست دهغه کسانو دے چې ايمان ئې راوړے دے،

يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ۬ وَالَّذِيْنَ

راوباسي دوی لره د تيارو (د شرک او کفر) نه رڼړا (د ايمان ته)، او هغه کسان

كَفَرُوْٓا اَوْلِيٰٓـُٔهُمُ الطَّاغُوْتُ ۙ يُخْرِجُوْنَهُمْ

چې کفر ئې کړے دے دوستان د دوی دي سرکشه خلق (شيطانان) ،راوباسي دوی لره

مِّنَ النُّوْرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ ؕ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ

د رڼړا (د ايمان) نه په طرف د تيارو (د کفر او شرک) ته ، دغه کسان دوزخيان

النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۲۵۷ اَلَمْ تَرَ اِلَى

دي ، دوی به په دې کښې هميشه وي * آيا ته نه گوري

الَّذِىْ حَآجَّ اِبْرٰهٖمَ فِىْ رَبِّهٖٓ اَنْ اٰتٰىهُ

هغه کس ته چې جګړه ئې اوکړه ابراهيم (عليه السلام) سره په (توحيد د) رب د هغه کښې ددې وجې چې ورکړې وه ده ته

اللّٰهُ الْمُلْكَ ۘ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّىَ الَّذِىْ

الله بادشاهي ، کله چې اوئيل ابراهيم (عليه السلام) رب زما هغه ذات دے

يُحْىٖ وَيُمِيْتُ ۙ قَالَ اَنَا اُحْىٖ وَاُمِيْتُ ؕ

چې ژوندي کول او مړه کول کوي ، اوئيل ده (نمرود) زه ژوندي کول کوم او مړه کول کوم ،

قَالَ اِبْرٰهٖمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَاْتِىْ بِالشَّمْسِ

اوئيل ابراهيم (عليه السلام) پس يقيناً الله راخيژوي نور (نمر)

مِنَ الْمَشْرِقِ فَاْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ

د مشرق نه نو راوخيژوه دې لره د مغرب نه

فَبُهِتَ الَّذِىۡ كَفَرَ ؕ وَ اللّٰهُ لَا يَهۡدِى
نو شرمنده شو هغه كس چې كفر ئې كړے وو ، او الله توفيق د هدايت نه وركوي
الۡقَوۡمَ الظّٰلِمِيۡنَ ۚ﴿۲۵۸﴾ اَوۡ كَالَّذِىۡ مَرَّ عَلٰى
قوم ظالمانو ته ٭ او (ته نه ګوري) هغه كس ته چې تير شو په
قَرۡيَةٍ وَّهِىَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوۡشِهَا ۚ قَالَ
يو كلي باندي او دا كلے وران وو سره د خپلو چتونو ، اوئيل (عزير عليه السلام)
اَنّٰى يُحۡىٖ هٰذِهِ اللّٰهُ بَعۡدَ مَوۡتِهَا ۚ فَاَمَاتَهُ
څه رنګه آباد به كي دي كلي لره الله پس د ورانيدو د دي نه ، نو مړ اوساته ده لره
اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهٗ ؕ قَالَ كَمۡ لَبِثۡتَ ؕ
الله سل كاله بيا ئې راپورته كه ده لره ، اوئيل (ورته الله) څومره وخت تير كه تا ؟
قَالَ لَبِثۡتُ يَوۡمًا اَوۡ بَعۡضَ يَوۡمٍ ؕ قَالَ
اوئيل ده ما وخت تير كه يو ورځ يا څه حصه د ورځي ، اوئيل (الله)
بَلۡ لَّبِثۡتَ مِائَةَ عَامٍ فَانۡظُرۡ اِلٰى طَعَامِكَ
بلكه تا وخت تير كه سل كاله نو اوګوره خوراك ستا
وَ شَرَابِكَ لَمۡ يَتَسَنَّهۡ ۚ وَ انۡظُرۡ اِلٰى حِمَارِكَ
او څكاك ستاته چې نه دے بدل شوے خوند د دي ، او اوګوره خپلي سورلۍ ته
وَ لِنَجۡعَلَكَ اٰيَةً لِّلنَّاسِ وَ انۡظُرۡ اِلَى
او دي د پاره چې اوګرځوو مونږه تا لره نښه د پاره د خلقو او اوګوره
الۡعِظَامِ كَيۡفَ نُنۡشِزُهَا ثُمَّ نَكۡسُوۡهَا لَحۡمًا ؕ
هډوكو ته څه رنګه يو ځائے كوو مونږه دي لره بيا اچوو مونږه دي ته غوښه ،
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهٗ ۙ قَالَ اَعۡلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى
پس هر كله چې ښه ښكاره شو ده ته ، اوئيل ده زه پوهه شوم (په مشاهدي سره) يقيناً الله په

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲۵۹﴾ وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ

هر يو شي باندي قدرت والا دے * او كله چي اوئيل ابراهيم (عليه السلام)

رَبِّ اَرِنِيْ كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتٰى ؕ قَالَ اَوَ لَمْ

اے زما ربه اوښائه ما ته څه رنګه ژوندي كے تمړه ي ، اوئيل (الله) آيا

تُؤْمِنْ ؕ قَالَ بَلٰى وَ لٰكِنْ لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِيْ ؕ

ته يقين نه كے ؟ اوئيل ده بے شكه زما يقين دے ليكن (ما تپوس اوكه دي له) چي مضبوط شي زما زړه ،

قَالَ فَخُذْ اَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ

اوئيل الله اونيسه څلور مارغان نوعادت كه دوى له / يا قيمه كه دوى له

اِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ

خان سره بيا كيږده په هر يو غر باندي د دي نه

جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَاْتِيْنَكَ سَعْيًا ؕ

څه حصه بيا آواز اوكه دوى ته را به شي تا ته په منده ،

وَ اعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۶۰﴾ ع مَثَلُ

او پوهه شه چي يقينًا الله غالب حكمت والا دے * مثال د

الَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ

هغه كسانو چي خرچ كئ مالونه خپل په لاره د

اللّٰهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ

الله كښبي په شان د داني دے چي زرغونئ ووه /۷ وكي

فِيْ كُلِّ سُنْۢبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍ ؕ وَ اللّٰهُ

په هر وكي كښبي سل داني وي ، او الله

يُضٰعِفُ لِمَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۶۱﴾

دوچندئ چا له ئي چي خوښه شي ، او الله فراختيا راوستونكے پوهه دے *

اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ

هغه کسان چې خرج کړي مالونه خپل په لاره د

اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُوْنَ مَآ اَنْفَقُوْا مَنًّا وَّلَآ

الله کښې بیا نه ورپسې کړي هغه مال پسې چې دوی خرج کړے ئي زبادنه او نه

اَذًى ۙ لَّهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ

بدي ردي، دوی لره اجر د دوی دے په نزد د رب د دوی، او نه به ئي یره

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ

په دوی باندي او نه به دوی غمژن شي * وینا ښه

وَّ مَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَّتْبَعُهَآ اَذًى ۗ

او ښښنه غوره ده د هغه صدقې نه چې ورپسې کړي هغې پسې بدي ردي،

وَ اللّٰهُ غَنِيٌّ حَلِيْمٌ ﴿٢٦٣﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

او الله بې روا صبر ناک دے * اے مومنانو

لَا تُبْطِلُوْا صَدَقٰتِكُمْ بِالْمَنِّ وَ الْاَذٰى ۙ

مه بربادوئ خپل خیراتونه په زبادنې او په بدو ردو سره،

كَالَّذِيْ يُنْفِقُ مَالَهٗ رِئَآءَ النَّاسِ وَ لَا

په شان د بربادولو د هغه کس چې خرج کړي مال خپل د پاره د ښان خودلو خلقو ته او

يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۗ فَمَثَلُهٗ

ایمان نه راوړي په الله اونه په ورځ د آخرت باندي، پس مثال د ده

كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهٗ

په شان د هغه کټي (تبي) دے چې په هغې باندي خاوره ئي نو اورسي هغې ته

وَابِلٌ فَتَرَكَهٗ صَلْدًا ۗ لَا يَقْدِرُوْنَ عَلٰى

شیبه دار باران نو پریږدي هغې لره اچه پوچه (صفا ستهرا) لاس به بر نه شي د دوی په

شَیۡءٍ مِّمَّا كَسَبُوۡا ؕ وَ اللّٰهُ لَا یَهۡدِی الۡقَوۡمَ
څه شي(اجر) باندي د هغه نه چي دوی اوکړل ، او الله توفیق د هدایت نه ورکئ قوم

الۡكٰفِرِیۡنَ ﴿۲۶۴﴾ وَ مَثَلُ الَّذِیۡنَ یُنۡفِقُوۡنَ
کافرانو ته ، او مثال د هغه کسانو چي خرج کئ

اَمۡوَالَهُمُ ابۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِ اللّٰهِ وَ تَثۡبِیۡتًا
مالونه خپل د پاره د لټولو د رضامنتیا د الله او د پاره د کلکولو د

مِّنۡ اَنۡفُسِهِمۡ كَمَثَلِ جَنَّةٍۭ بِرَبۡوَةٍ اَصَابَهَا
د خپلو ځانونو په شان د هغه باغ دے چي په ډیرکی باندي وي نو اورسیږي دي ته

وَابِلٌ فَاٰتَتۡ اُكُلَهَا ضِعۡفَیۡنِ ۚ فَاِنۡ لَّمۡ
شیبه دار باران نو ورکئ دا باغ میوي خپلي دوچند ، پس که او نه

یُصِبۡهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ
رسیږي دي ته شیبه دار باران نو (کافي ده دي لره) پرخه / پشم ، او الله په هغه چي عمل کوئ تاسو

بَصِیۡرٌ ﴿۲۶۵﴾ اَیَوَدُّ اَحَدُكُمۡ اَنۡ تَكُوۡنَ لَهٗ
لیدونکے دے * آیا خوښ گڼري یو تن ستاسو نه دا چي شي ده لره

جَنَّةٌ مِّنۡ نَّخِیۡلٍ وَّ اَعۡنَابٍ تَجۡرِیۡ مِنۡ
باغ د کهجورو او د انګورو نه چي بهیږي د

تَحۡتِهَا الۡاَنۡهٰرُ ۙ لَهٗ فِیۡهَا مِنۡ كُلِّ الثَّمَرٰتِ ۙ
لاندے د (اونو د) هغي نه ولے ، ده لره په دي کښي هر قسمه میوي وي

وَ اَصَابَهُ الۡكِبَرُ وَ لَهٗ ذُرِّیَّةٌ ضُعَفَآءُ ۖ
او رسیدلے وي ده ته بوده والے او ده لره اولاد ئي کمزورے (ماشومان) ،

فَاَصَابَهَاۤ اِعۡصَارٌ فِیۡهِ نَارٌ فَاحۡتَرَقَتۡ ؕ
نو اورسیږي دي(باغ) ته تیزه سیلی، چي په هغي کښي اوور(گرمائش) وي نو اوسوزئ (دي باغ لره)،

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ

دارنګې بيانوي الله د پاره ستاسو دلائل خامخا چې تاسو

تَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۲۶۶﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْفِقُوْا

سوچ او فکر اوکړئ * اے ايمان والو خرج کړئ

مِنْ طَيِّبٰتِ مَا كَسَبْتُمْ وَ مِمَّآ اَخْرَجْنَا لَكُمْ

د پاکو هغه نه چې ګټلي دي تاسو او د هغه څه نه چې راوباسلي دي مونږه د پاره

مِّنَ الْاَرْضِ ۪ وَ لَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيْثَ مِنْهُ

ستاسو د زمکې نه ، او قصد مه کوئ د معمولي مال د دې نه

تُنْفِقُوْنَ وَ لَسْتُمْ بِاٰخِذِيْهِ اِلَّآ اَنْ تُغْمِضُوْا

چې خرج کوئ تاسو او نه يئ تاسو اغستونکي دې لره (پخپله) مګر داچې سترګې پټې کړئ تاسو

فِيْهِ ؕ وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ﴿۲۶۷﴾

په (اغستو د) دې کښې ، او پوهه شئ يقينًا الله بے پروا دے ستائلے شوے دے *

اَلشَّيْطٰنُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَ يَاْمُرُكُمْ

شيطان يرئ تاسو لره د غريبۍ نه او حکم کوئ تاسو ته

بِالْفَحْشَآءِ ۚ وَ اللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَّغْفِرَةً مِّنْهُ

ده بے حياتوب ، او الله وعده کوئ تاسو سره د بښنې د خپل طرف نه

وَ فَضْلًا ؕ وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۶۸﴾ يُّؤْتِي الْحِكْمَةَ

او د فضل ، او الله فراختيا راوستونکے پوهه دے * ورکوئ پوهه د قران

مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَ مَنْ يُّؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ

چا ته ئې چې خوښه شي ، او چا له چې ورکړے شوه پوهه په قرآن پس تحقيق سره

اُوْتِيَ خَيْرًا كَثِيْرًا ؕ وَ مَا يَذَّكَّرُ اِلَّآ اُولُوا

ورکړے شه ده ته خير ډير ، او پند نه اخلي مګر خاوندان

الْاَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾ وَ مَآ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ اَوْ

د عقل * او هغه چي خرچ كوئ تاسو څه خرچ يا

نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهٗ ؕ وَ مَا

منخته كوئ تاسو څه منخته پس يقينًا الله پوهيږي په هغي باندي ، او نشتے

لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ اِنْ تُبْدُوا

د پاره د ظالمانو څوک امدادي * كه ښكاره كوئ تاسو

الصَّدَقٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَ اِنْ تُخْفُوْهَا وَ

صدقي نو دا ډيري ښي دي ، او كه پټوئ تاسو دي لره او

تُؤْتُوْهَا الْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ؕ وَ يُكَفِّرُ

وركوئ تاسو دي لره غريبانو ته نو دا به غوره ئي د پاره ستاسو ، او لري به كي

عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّاٰتِكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

ستاسو نه تكليفونه ستاسو ، او الله په هغه چي كوئ ئي تاسو

خَبِيْرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰىهُمْ وَ لٰكِنَّ

خبر دار دے * نشتے په تا باندي توفيق وركول (د انفاق) دوی ته ليكن

اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ مَا تُنْفِقُوْا

الله توفيق وركئ هغه چا ته چي خوښه ئي شي ، او هغه چي خرچ كوئ تاسو

مِنْ خَيْرٍ فَلِاَنْفُسِكُمْ ؕ وَ مَا تُنْفِقُوْنَ اِلَّا

څه مال نو فائده ئي د پاره د نفسونو ستاسو ده ، او خرچ مه كوئ تاسو مگر

ابْتِغَآءَ وَجْهِ اللّٰهِ ؕ وَ مَا تُنْفِقُوْا مِنْ

د پاره د لټولو د رضا د الله ، او هغه چي خرچ كوئ تاسو څه

خَيْرٍ يُّوَفَّ اِلَيْكُمْ وَ اَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ ﴿٢٧٢﴾

مال نو پوره به دركړے شي تاسو ته (دهغي اجر) او تاسو باندي به ظلم اونه كړے شي *

لِلْفُقَرَآءِ الَّذِيْنَ اُحْصِرُوْا فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

(دا صدقي) د پاره د غريبانو هغه کسانو دي چي هغوي بند شوي دي په لاره د الله کښي

لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ضَرْبًا فِى الْاَرْضِ ز يَحْسَبُهُمُ

طاقت نه لري د سفر کولو په زمکه کښي، گمان کوي په دوی باندي

الْجَاهِلُ اَغْنِيَآءَ مِنَ التَّعَفُّفِ ج تَعْرِفُهُمْ

نا پوهه د مالدارو د وجه د سوال نه کولو، پيژني به ته دوی لره

بِسِيْمٰهُمْ ج لَا يَسْـَٔلُوْنَ النَّاسَ اِلْحَافًا ط

په نښو د دوی باندي، سوال نه کوي دوی د خلقو نه په وازه خُله باندي،

وَ مَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ

او هغه چي خرچ کوئ تاسو څه مال نو يقينًا الله په هغي باندي

عَلِيْمٌ ع ﴿٢٧٣﴾ اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ بِالَّيْلِ

پوهه دے* هغه کسان چي خرچ کوي مالونه خپل د شپے

وَ النَّهَارِ سِرًّا وَّ عَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ

او د ورځے پټ او ښکاره نو دوی لره اجر د دوی دے

عِنْدَ رَبِّهِمْ ج وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ

په نزد د رب د دوی، او نه به ئې يره په دوی باندي او نه به دوی

يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٧٤﴾ اَلَّذِيْنَ يَاْكُلُوْنَ الرِّبٰوا لَا

غمژن شي* هغه کسان چي خوري مال د سود نه به

يَقُوْمُوْنَ اِلَّا كَمَا يَقُوْمُ الَّذِىْ يَتَخَبَّطُهُ

اودريږي مگر په شان د اودريدو د هغه کس چي ليونے کړے ئې ده لره

الشَّيْطٰنُ مِنَ الْمَسِّ ط ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْٓا

شيطان د وجي د کيناستو نه په ده باندي، دا په دي وجه چي يقينًا وائي دوی

وقف لازم

اِنَّمَا الۡبَیۡعُ مِثۡلُ الرِّبٰوا ۘ وَ اَحَلَّ اللّٰهُ الۡبَیۡعَ
یقینًا لین دین په شان د سود دے ، او حال دا دے چې روا کړے دے الله لین دین
وَ حَرَّمَ الرِّبٰوا ؕ فَمَنۡ جَآءَهٗ مَوۡعِظَةٌ مِّنۡ
او حرام کړے ئي دے سود ، پس هغه څوک چې راغے هغه ته پند / نصیحت د طرفه
رَّبِّهٖ فَانۡتَهٰی فَلَهٗ مَا سَلَفَ ؕ وَ اَمۡرُهٗۤ اِلَی
درب د ده نه نو منع شو دے نو ده لره اصل مال د ده دے ، او فیصله د ده
اللّٰهِ ؕ وَ مَنۡ عَادَ فَاُولٰٓئِکَ اَصۡحٰبُ النَّارِ ۚ
الله سره ده ، او څوک چې راوګرځیده (دي سود ته) نو دغه کسان دوزخیان دي ،
هُمۡ فِیۡهَا خٰلِدُوۡنَ ﴿۲۷۵﴾ یَمۡحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا
دوی به ئي په دې کښې همیشه * ختموئ الله مال د سود
وَ یُرۡبِی الصَّدَقٰتِ ؕ وَ اللّٰهُ لَا یُحِبُّ کُلَّ
او زیاتوئ مال د صدقو ، او الله مینه نه کوئ د هریو
کَفَّارٍ اَثِیۡمٍ ﴿۲۷۶﴾ اِنَّ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا وَ
ناشکره ګناه ګار سره * یقینًا هغه کسان چې ایمان ئي راوړه او
عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتَوُا
عمل ئي اوکه نیک او پابندي ئي اوکړه د مونځ او ورئي که
الزَّکٰوةَ لَهُمۡ اَجۡرُهُمۡ عِنۡدَ رَبِّهِمۡ ۚ وَ لَا
زکوة دوی لره اجر د دوی دے په نزد د رب د دوی باندي ، او نه به ئي
خَوۡفٌ عَلَیۡهِمۡ وَ لَا هُمۡ یَحۡزَنُوۡنَ ﴿۲۷۷﴾
یره په دوی باندي او نه به دوی غمژن شي *
یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ ذَرُوۡا مَا
اے ایمان والو اویریږئ د الله نه او پریږدئ هغه معامله چې

بَقِيَ مِنَ الرِّبٰوا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۲۷۸﴾
باقي ده د سود نه كه يئ تاسو مومنان *

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا فَاْذَنُوْا بِحَرْبٍ مِّنَ اللّٰهِ
پس كه تاسو دا كار اونه كه نو خبر شئ په جنګ د طرفه د الله

وَ رَسُوْلِهٖ ۚ وَ اِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوْسُ
او د پيغمبر د الله نه ، او كه توبه اوبسته تاسو نو د پاره ستاسو اصل

اَمْوَالِكُمْ ۚ لَا تَظْلِمُوْنَ وَ لَا تُظْلَمُوْنَ ﴿۲۷۹﴾ وَ
مالونه ستاسو دي ، ظلم به نه كوئ تاسو او نه به په تاسو باندي ظلم كولے شي * او

اِنْ كَانَ ذُوْ عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ ۭ وَ
كه چرته ئِي دا سړے غريب نو كتل (انتظار) دي تر مالداري (د ده پوري) ، او

اَنْ تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۸۰﴾
دا چي خيرات اوكړئ تاسو دا غوره دي د پاره ستاسو كه تاسو پوهيږئ *

وَ اتَّقُوْا يَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِيْهِ اِلَى اللّٰهِ ۟ قف
او اويريږئ د (عذاب د) هغه ورځي نه چي واپس به كړے شئ تاسو په هغي كښي الله ته ،

ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَ هُمْ
بيا به پوره وركړے شي هر يو تن ته سزا او جزا د هغه عمل چي دوی كړي وي په دنيا كښي او دوی

لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿۲۸۱﴾ ع يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا
باندي به ظلم اونه كړے شي * اے ايمان والو كله چي

تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰۤى اَجَلٍ مُّسَمًّى
لين دين (معامله) كوئ تاسو د قرضي تر يو نيټي مقرري پوري

فَاكْتُبُوْهُ ؕ وَ لْيَكْتُبْ بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌۢ بِالْعَدْلِ ص
نو اوليكئ هغي لره ، او ليكل دي اوكي په مينځ ستاسو كښي ليكونكے په انصاف ،

وَ لَا يَاْبَ كَاتِبٌ اَنْ يَّكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ

او انکار دي نه کړي ليکونکے د ليکلو نه د هغه وجې نه چې پوهه ورکړې ده ده ته الله

فَلْيَكْتُبْ ۚ وَ لْيُمْلِلِ الَّذِيْ عَلَيْهِ الْحَقُّ

نو ليکل دي اوکي ، او بيان دي اوکي هغه کس چې هغه باندي قرضه وي

وَ لْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهٗ وَ لَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا ؕ

او اودي يريږي د الله نه چې رب د ده دے او کمے دے نه کړي د دي (قرضي نه) د څه شي (ذره بر)

فَاِنْ كَانَ الَّذِيْ عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيْهًا

پس که وي هغه کس چې هغه باندي قرضه وي بے وقوفه (ساده)

اَوْ ضَعِيْفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيْعُ اَنْ يُّمِلَّ هُوَ

يا کمزورے (بوډا) يا طاقت نه لري چې بيان اوکي دے پخپله

فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهٗ بِالْعَدْلِ ؕ وَ اسْتَشْهِدُوْا

نو بيان دي اوکي رشته دار د ده په انصاف سره ، او گواهان اونيسئ

شَهِيْدَيْنِ مِنْ رِّجَالِكُمْ ۚ فَاِنْ لَّمْ يَكُوْنَا

دوه گواهان د سړو ستاسو نه ، پس که چرته نه وي

رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَّ امْرَاَتٰنِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ

دوه سړي نو يو سړے او دوه ښځي د هغه نه چې رضا يئ تاسو

مِنَ الشُّهَدَآءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰىهُمَا

د گواهانو نه دي وجې نه که هير کي يو د دي دواړو نه

فَتُذَكِّرَ اِحْدٰىهُمَا الْاُخْرٰى ؕ وَ لَا يَاْبَ

نو ياد به کي يوه بلے ته ، او انکار دي نه کړئ

الشُّهَدَآءُ اِذَا مَا دُعُوْا ؕ وَ لَا تَسْـَٔمُوْٓا اَنْ

گواهان کله چې راوبللے شي دوی ، او مه ستړي کيږئ دا چې

تَكْتُبُوْهُ صَغِيْرًا اَوْ كَبِيْرًا اِلٰٓى اَجَلِهٖ ؕ ذٰلِكُمْ

اوليكئ تاسو دي لره كه وړه معامله ئې او كه لويه ترنيتي خپلے پورې ، دغه كار

اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ وَ اَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَ اَدْنٰٓى

ډير د انصاف والا دے په نزد د الله او ډير مضبوط دے د پاره د ګواهي او ډيره نزدے ده

اَلَّا تَرْتَابُوْٓا اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً حَاضِرَةً

چې شک به اونه كړئ تاسو مګر دا چې ئې سودا ګري تياره

تُدِيْرُوْنَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ

چې لاس په لاس وركوئ تاسو هغې لره (په خپل مينځ كښې) نو نشتے په تاسو باندې ګناه

اَلَّا تَكْتُبُوْهَا ؕ وَ اَشْهِدُوْٓا اِذَا تَبَايَعْتُمْ ص وَ

چې اونه ليكئ تاسو هغې لره ، او ګواهان مقرر كړئ كله چې معامله كوئ تاسو ، او

لَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَّ لَا شَهِيْدٌ ؕ وَ اِنْ تَفْعَلُوْا

او ضرر به نه شي وركولے ليكونكي ته او نه ګواه ته ، او كه اوكه تاسو دا كار

فَاِنَّهٗ فُسُوْقٌۢ بِكُمْ ؕ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ وَ يُعَلِّمُكُمُ

نو يقينًا داخلاف دے د امر الٰهي سزائې ده په تاسو باندې ، او اوويريږئ د الله نه ، او پوهه دركړې تاسو ته

اللّٰهُ ؕ وَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٢٨٢﴾ وَ اِنْ كُنْتُمْ

الله ، او الله په هر يو شي باندې پوهه دے * او كه يئ تاسو

عَلٰى سَفَرٍ وَّ لَمْ تَجِدُوْا كَاتِبًا فَرِهٰنٌ

په سفر باندې او اونه موميئ تاسو ليكونكے نو ګانړه ده

مَّقْبُوْضَةٌ ؕ فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا

قبض كړے شوې ، پس كه امانتدار اوګرځي بعضې ستاسو بعضو لره

فَلْيُؤَدِّ الَّذِى اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهٗ وَ لْيَتَّقِ اللّٰهَ

نو اداء دې كړي هغه كس چې امانتدار ګرځولے شوے وي امانت د هغه او او دې يريږي د الله نه

رَبَّهٗ ؕ وَ لَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ؕ وَ مَنْ يَّكْتُمْهَا

د خپل رب نه، او مه پټوئ گواهي ، او چا چې پټه کړه گواهي

فَاِنَّهٗۤ اٰثِمٌ قَلْبُهٗ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

پس يقينًا گناه گار شه زړه د ده ، او الله په هغه چې عمل کوئ تاسو

عَلِيْمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي

پوهه دے* خاص الله لره اختيار د هغه څه دے چې آسمانونو او هغه چې

الْاَرْضِ ؕ وَ اِنْ تُبْدُوْا مَا فِيْۤ اَنْفُسِكُمْ

زمکو کښې دي، او که ښکاره کوئ تاسو هغه چې په زړونو ستاسو کښې دي

اَوْ تُخْفُوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ ؕ فَيَغْفِرُ

يا پټوئ تاسو هغې لره حساب به اوکي تاسو سره په هغې باندې الله ، نو ښښنه کوئ

لِمَنْ يَّشَآءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ

هغه چا ته چې خوښه ئي شي او سزا ورکوئ چا ته ئي چې خوښه شي ، او الله

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢٨٤﴾ اٰمَنَ الرَّسُوْلُ

په هر يو شي باندې قدرت والا دے* ايمان راوړے دے پيغمبر عليه السلام

بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَّبِّهٖ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ ؕ

په هغه څه چې نازل کړے شوي دي ده ته د طرفه د رب د ده نه او مومنانو،

كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ مَلٰٓئِكَتِهٖ وَ كُتُبِهٖ وَ رُسُلِهٖ ۚ

ټولو ايمان راوړے دے په الله او په فرشتو او په کتابونو د الله او په پيغمبرانو د الله باندې،

لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۚ وَ قَالُوْا

جدائي نه راولو مونږه په مينځ د يو تن د پيغمبرانو د الله نه(په ايمان راوړلو کښې)، او وائي دوی

سَمِعْنَا وَ اَطَعْنَا ۗ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَ اِلَيْكَ

واوريده مونږه او تابعداري کوو مونږه، ښښنه غواړو ستانه اے ربه زمونږه او تا ته

الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ط

واپسي (د مخلوقات) ده* تكليف نه وركئ الله هيڅ يو بنده ته مګر په اندازه د طاقت د هغه،

لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ط رَبَّنَا

د پاره د دې بنده بدله د هغه (نيكئ) ده چې وې كړه او په دې بنده باندې سزا د هغه ده چې وې كړو، اے ربه زمونږه

لَا تُؤَاخِذْنَآ اِنْ نَّسِيْنَآ اَوْ اَخْطَاْنَا ج رَبَّنَا

مه نيسي مونږه كه هير شي زمونږ نه يا خطا شو مونږه، اے ربه زمونږه

وَ لَا تَحْمِلْ عَلَيْنَآ اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهٗ عَلَى

او مه بار كے په مونږ باندې بوجونه لكه څنګه چې تا بار كړي وو په

الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا ج رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا

هغه كسانو باندې چې مخكښې زمونږ نه وو، اے ربه زمونږه او مه بار كښې په مونږ باندې هغه څه

لَا طَاقَةَ لَنَا بِهٖ ج وَ اعْفُ عَنَّا وقفة وَ اغْفِرْ

چې نه وي طاقت مونږ لره په هغې باندې، او معافي اوكې مونږ ته، او ببښنه اوكې

لَنَا وقفة وَارْحَمْنَا وقفة اَنْتَ مَوْلٰىنَا فَانْصُرْنَا

مونږ ته، او رحم اوكې په مونږ باندې، ته معاون زمونږه يې نو امداد اوكې زمونږه

عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ع ﴿٢٨٦﴾

په مقابله د قوم كافرانو كښې*

سُوْرَةُ اٰلِ عِمْرَان مَدَنِيَّة — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — تدوين ٣ نزول ٨٩ — اٰيَاتُهَا ٢٠٠ — رُكُوْعَاتُهَا ٢٠

الٓمّٓ ﴿١﴾ لا اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لا الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ ط ﴿٢﴾

الله پوهيږي په معنى د دې حروفو* الله چې دے نشته بل حاجت روا مګر دا الله دے، هميشه ژوندے تدبير كونكے (د ټولو كارونو) دے

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا

رالېږلے يې دے په تا باندې كتاب د پاره د ښكاره كولو د حق تصديق كونكے دے د هغه كتابونو

سُوۡرَةُ اٰلِ عِمۡرٰنَ

ربط د سورة ال عمران:(١)سورة بقره كښې مضامين اربعه (توحيد، رسالت ، جهاد او انفاق) بيان شو دي سورت كښې

هم دغه مضامين په زيات وضاحت سره بيانيږي .

(٢)د مخكښې سورت آخركښې ئې وئيلي وو (فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ) نو دلته آيت ١

كښې هغه مسئله ذكر كيږي چه منكر ئې كافر دے .

(٣) سورة بقره كښې عجز د اله د يهودو (يعنى د بقرے عجز) ذكرشو نو دلته عجز

د اله د نصارو ذكر كيږي (يعنى د عيسى عليه السلام عجز) .

امتيازات:(١)سورت ممتاز دے په رد د اصولو د نصرانيت باندي (شپږاصول د نصرانيت ردكړ).

(٢)په بيان د شان د صحابه كرامو رضى الله عنهم باندي .

(٣)په رد د شبهے د نصارؤ چه هغوى وئيل عيسى عليه السلام ته الله ابن وئيلے دے .

دعوى د سورة ال عمران : بيان دهغه مضامين اربعه كوم چه سوره بقره كښې وو تفصيلا (بالترق على ما سبق) :

(١)اثبات د توحيد . (٢)اثبات درسالت . (٣)بيان د جهاد فى سبيل الله تعالى .

(۴) بيان د انفاق فى سبيل الله تعالى .

خلاصه : سورة آل عمران درے حصے دے. (١)اوله حصه آيت ١ نه تر آيت ٣٢پوري په ديكښې اثبات د توحيد .

(٢) دويمه حصه آيت ٦٣ نه تر آيت ١٠١پوري په ديكښې اثبات د رسالت .

(٣) دريمه حصه آيت ١٠٢ نه تر آخره پوري په ديكښې بيان د جهاد او د انفاق فى سبيل الله تعالى ذكر كيږي .

بَيْنَ يَدَيْهِ وَ اَنْزَلَ التَّوْرٰىةَ وَ الْاِنْجِيْلَ ۙ﴿۳﴾

چې مخکښې د دې نه دي او رالیږلې ئې وو تورات او انجیل *

مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَ اَنْزَلَ

پخوا هدایت د پاره د خلقو او رالیږلې ئې دے

الْفُرْقَانَ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ

فرق راوستونکے (په مینځ د حق او د باطل کښې) ، یقینًا هغه کسان چې کفر ئې کړے دے په آیاتونو د الله

لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ؕ وَ اللّٰهُ عَزِيْزٌ ذُو

دوی لره عذاب سخت دے ، او الله غالب مالک د

انْتِقَامٍ ﴿۴﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ

بدلې دے * یقینًا الله نه پټیږي په هغه باندې څه شے

فِي الْاَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَآءِ ؕ﴿۵﴾ هُوَ الَّذِيْ

زمکه کښې او نه په آسمان کښې * دا الله هغه ذات دے

يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآءُ ؕ لَآ اِلٰهَ

چې شکلونه درکړي تاسو ته په ګېډو د میندو کښې څه رنګه چې خوښه ئې شي ، نشته بل حاجت روا

اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۶﴾ هُوَ الَّذِيْٓ

مګر دا الله غالب حکمت والا دے * دا الله هغه ذات دے

اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ مِنْهُ اٰيٰتٌ مُّحْكَمٰتٌ

چې رالیږلې ئې دے په تا باندې کتاب بعضې د دې نه آیتونه دي مضبوط (خپله معنی کښې)

هُنَّ اُمُّ الْكِتٰبِ وَ اُخَرُ مُتَشٰبِهٰتٌ ؕ فَاَمَّا

دا (محکمات آیاتونه) اصل د کتاب دي او نور (آیتونه) مشابه دي ، نو هر چې

الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُوْنَ مَا

هغه کسان دي چې په زړونو د هغوی کښې کوږوالے دے نو تابعداري کړي دوی د هغه (آیتونو)

تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ الْفِتْنَةِ وَ ابْتِغَآءَ تَأْوِيْلِهٖ ۚ
چې مشابه وي د دي نه د پاره د لټولو د فساد او د پاره د لټولو د غلط مطلب د دې ،
وَ مَا يَعْلَمُ تَأْوِيْلَهٗۤ اِلَّا اللّٰهُ ۘ وَ الرّٰسِخُوْنَ فِي
او نه پوهيږي په اصل مطلب د هغې باندې مګر يو الله ، او مضبوط خلق په
الْعِلْمِ يَقُوْلُوْنَ اٰمَنَّا بِهٖ ۙ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ
علم کښې وائي دوی مونږه ايمان راوړے دے په دې باندې ، دا ټول د طرفه د
رَبِّنَا ۚ وَ مَا يَذَّكَّرُ اِلَّاۤ اُولُوا الْاَلْبَابِ ۝٧
رب زمونږه دي ، او پند نه اخلي مګر خاوندان د عقل *
رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَ
اے ربه زمونږ مه کږے زړونه زمونږه پس د هغه نه چې تا مونږ ته هدايت اوکړه او
هَبْ لَنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً ۚ اِنَّكَ اَنْتَ
اوبښې مونږ ته د طرفه خپل نه مهرباني ، يقيناً ته ئې
الْوَهَّابُ ۝٨ رَبَّنَاۤ اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ
ښونکے * اے ربه زمونږه يقيناً ته ئې جمع کونکے خلقو لره
لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيْهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ
په هغه روځ چې نشته شک په هغې کښې ، يقيناً الله خلاف نه کوي
الْمِيْعَادَ ۝٩ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَنْ تُغْنِيَ
د خپلے وعدې * يقيناً هغه کسان چې کفر ئې کړے دے هيڅ کله فائده به ورنه کړي
عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَ لَاۤ اَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ
دوی ته مالونه د دوی نه اولاد د دوی د (عذاب د) الله نه
شَيْـًٔا ؕ وَ اُولٰٓئِكَ هُمْ وَقُوْدُ النَّارِ ۝١٠ ۙ كَدَاْبِ
ذره بر ، او دغه کسان هم دوی دي خشاک د اوور* (حال د دې مکې والو) په شان د حال

اٰلِ فِرْعَوْنَ ۙ وَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَذَّبُوْا
د فرعونیانو دے ، او هغه کسان چې مخکښې د دوی نه وو ، نسبت د دروغو ئې کړے وو
بِاٰيٰتِنَا ۚ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْبِهِمْ ؕ وَ
آیتونو زمونږ ته ، نو اونیول دوی لره الله په سبب د ګناهونو د دوی ، او
اللّٰهُ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ⑪ قُلْ لِّلَّذِيْنَ
الله سخت عذاب والا دے * اووايه هغه کسانو ته چې
كَفَرُوْا سَتُغْلَبُوْنَ وَ تُحْشَرُوْنَ اِلٰى جَهَنَّمَ ؕ
کفر ئې کړے دے زر دے چې کمزوري به کړے شئ تاسو او راټوله به کړے شئ جهنم ته ،
وَ بِئْسَ الْمِهَادُ ⑫ قَدْ كَانَ لَكُمْ اٰيَةٌ فِيْ
او ډیره بده بیچوڼه ده (دا جهنم) * تحقیق سره شتے ستاسو د پاره نښه په
فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا ؕ فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِيْ سَبِيْلِ
هغه دوو ډلو کښې چې مخامخ شوے د یو بل سره ، یوه ډله وه چې جنګ ئې کو په لاره د
اللّٰهِ وَ اُخْرٰى كَافِرَةٌ يَّرَوْنَهُمْ مِّثْلَيْهِمْ
الله کښې او بله ډله کافره وه لیدل دي مومنانو کافرو لره دوچند د دوی
رَاْيَ الْعَيْنِ ؕ وَ اللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهٖ
ظاهر باهر ، او الله مضبوطئ په خپل امداد باندي
مَنْ يَّشَآءُ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّاُولِي
هغه څوک چې خوښه ئې شي ، یقینًا په دي کښې خامخا عبرت دے د پاره د خاوندانو
الْاَبْصَارِ ⑬ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوٰتِ
د عقل * ښائسته کړے شوي ده د پاره د خلقو مینه د شهواتي څیزونو
مِنَ النِّسَآءِ وَ الْبَنِيْنَ وَ الْقَنَاطِيْرِ الْمُقَنْطَرَةِ
یعني زنانه او زامن او خزانې د یو بل د پاسه کړے شوي

مِنَ الذَّهَبِ وَ الْفِضَّةِ وَ الْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ

د سرو زرو او د سپينو زرو او اسونو نشان دارو

وَ الْاَنْعَامِ وَ الْحَرْثِ ؕ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ

او ډنګرو او فصل ، دا شکه د ژوند

الدُّنْيَا ۚ وَ اللّٰهُ عِنْدَهٗ حُسْنُ الْمَاٰبِ ﴿۱۴﴾

د دنيا ده ، او الله چې دے ده سره ښائسته ځائے د ورتلودے*

قُلْ اَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذٰلِكُمْ ؕ لِلَّذِيْنَ

اووايه آيا خبر درکم تاسو ته په غوره سره د دغه مذکوره څيزونو نه ، د پاره د هغه کسانو

اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ

چې ځان ئې اوساته (د خلاف د الله نه) په نزد د رب د دوی جنتونه به ئې بهيږي به

تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَ اَزْوَاجٌ

لاندے (د اونو) د هغي نه ولے هميشه به وي په هغي کښې او بيبياني

مُّطَهَّرَةٌ وَّ رِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ

پاکې او رضامنتيا د طرفه د الله نه ، او الله

بَصِيْرٌۢ بِالْعِبَادِ ﴿۱۵﴾ اَلَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ

ليدونکے دے خپلو بندګانو لره* هغه کسان چې وائي دوی اے ربه زمونږه

اِنَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَ قِنَا

يقيناً مونږه ايمان راوړے دے نو ښنه اوکړې مونږ ته د ګناهونو زمونږه او بچ کړې مونږه

عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۶﴾ اَلصّٰبِرِيْنَ وَ الصّٰدِقِيْنَ

د عذاب د اوور نه * صبر کونکي او رشتيني

وَ الْقٰنِتِيْنَ وَ الْمُنْفِقِيْنَ وَ الْمُسْتَغْفِرِيْنَ

او عاجزي کونکي او خرچ کونکي او ښښنه غوختونکي

بِالْاَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ

په وخت د صبا كښې * بيان كړې الله شان دا دے نشته بل حاجت روا مګر دا الله دے

وَ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ اُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِالْقِسْطِ ؕ

او فرشتے او خاوندان د علم ولاړ دي په بيان د توحيد باندې په انصاف ،

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿١٨﴾ ؕ اِنَّ

نشته بل حاجت روا مګر دا الله غالب حكمت والا * يقينًا

الدِّيْنَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ ۫ وَ مَا اخْتَلَفَ

كامل دين په نزد د الله اسلام دے ، او اختلاف نه وو كړے

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا

هغه كسانو چې وركړے شوے دے ورته كتاب مګر پس د هغه نه چې

جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ؕ وَ مَنْ

راغے دوی ته علم د وجې دضد او د عناد نه په خپل مينځ كښې (حق پرستو سره)، او چا چې

يَّكْفُرْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ

كفر اوكه په آيتونو د الله باندې پس يقينًا الله زر

الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَاِنْ حَآجُّوْكَ فَقُلْ اَسْلَمْتُ

حساب كونكے دے * پس كه دوی جګړې كړې تا سره نو اووايه : ما اينبے ده

وَجْهِيَ لِلّٰهِ وَ مَنِ اتَّبَعَنِ ؕ وَ قُلْ لِّلَّذِيْنَ

خپله غاړه الله ته او چا چې تابعداري كړې ده زما ، او اووايه هغه كسانو ته

اُوْتُوا الْكِتٰبَ وَ الْاُمِّيّٖنَ ءَ اَسْلَمْتُمْ ؕ

چې وركړے شوے دے ورته كتاب او اميانو ته آيا تاسو غاړه كيخودې ده ؟

فَاِنْ اَسْلَمُوْا فَقَدِ اهْتَدَوْا ۚ وَ اِنْ تَوَلَّوْا

پس كه دوی غاړه كيخوده نو تحقيق سره دوی به سمه لار اومومي ، او كه دوی واوړېدل

فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ ؕ وَ اللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِالْعِبَادِ ۝٢٠ ع ١١ / ١٠

پس بے شکه په تا باندې رسول (د مسئلې) دي، او الله ليدونکے دے په خپلو بندګانو باندې *

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَ يَقْتُلُوْنَ

يقيناً هغه کسان چې انکار کوي د آيتونو د الله نه او وژني

النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۙ وَّ يَقْتُلُوْنَ الَّذِيْنَ

پيغمبران بے جرمه ، او وژني هغه کسان چې

يَاْمُرُوْنَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ ۙ فَبَشِّرْهُمْ

حکم کوي په توحيد د خلقو نه ، نو زيرے ورکه دوی ته

بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝٢١ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ حَبِطَتْ

په عذاب دردناک باندې * دغه کسان برباد دي

اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ ۫ وَ مَا لَهُمْ

عملونه د دوی په دنيا او آخرت کښې ، او نه به ئې دوی لره

مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ۝٢٢ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اُوْتُوْا

څوک امداديان * آيا ته نه ګورې هغه کسانو ته چې ورکړے شوي ده ورته

نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُدْعَوْنَ اِلٰى كِتٰبِ اللّٰهِ

څه حصه د (د پوهې د) کتاب نه دوی رابللے شي کتاب د الله ته

لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ وَ

دې د پاره چې فيصله اوکړي په مينځ د دوی کښې بيا اوړي يوه ډله د دوی نه او

هُمْ مُّعْرِضُوْنَ ۝٢٣ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَنْ

وي دوی اعراض کونکي * دا د دې وجې نه چې دوی وائي هيڅ کله

تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ ۪ وَّ غَرَّهُمْ

او به نه رسيږي مونږ ته اوور مګر يو څو ورځے د شمير، او دهوکه کښې اچولي دي دوی لره

فِيْ دِيْنِهِمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ

په دين د دوی کښې هغه دروغو چې دوی ئې د خان نه جوړی * نو څه رنګه حال به ئې

اِذَا جَمَعْنٰهُمْ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيْهِ ۙ وَ

کله چې راجمع کو مونږه دوی لره په هغه ورځ کښې چې نشته شک په هغې کښې ، او

وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا

پوره به ورکړے شي هر يو نفس ته بدله د هغه عمل چې کړے ئې وي او دوی باندې به

يُظْلَمُوْنَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الْمُلْكِ

ظلم اونه کړے شي * اووايه : اے الله تا پورې جوخت شوم ته بادشاه د بادشاهانو يې

تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَآءُ وَ تَنْزِعُ الْمُلْكَ

ورکے بادشاهي (د دنيا) چا له چې دې خوښه شي او اخلې بادشاهي (د دنيا)

مِمَّنْ تَشَآءُ ۫ وَ تُعِزُّ مَنْ تَشَآءُ وَ تُذِلُّ

د چا نه چې دې خوښه شي ، او ته عزت ورکے چا له چې دې خوښه شي او ته ذلت ورکے

مَنْ تَشَآءُ ؕ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ؕ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ

چاله چې دې خوښه شي ، په لاس ستا کښې دې نفع (او نقصان) ، يقيناً ته په هر يو

شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢٦﴾ تُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ

شي قدرت والا يې * دننه کے ته شپے لره په ورځ کښې

وَ تُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ ۫ وَ تُخْرِجُ الْحَيَّ

او دننه کے ته ورځ په شپه کښې ، او راوباسے ته ژوندي (موحّد) لره

مِنَ الْمَيِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۫

د مړي (مشرک) نه او راوباسے ته مړي (مشرک) لره د ژوندي (موحّد) نه

وَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا

او رزق ورکے ته چا له چې دې خوښه شي بے حسابه * نه دي

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُوْنَ الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ
نه دي نيسي مومنان كافرانو لره دوستان
دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ وَ مَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ
سيوا د مومنانو نه ، او چا چې اوکه دا کار
فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ فِيْ شَيْءٍ اِلَّآ اَنْ تَتَّقُوْا
پس نه دے د الله د طرف نه په هيڅ يو شي(دين) کښې مګر دا چې تاسو ځان بچ کړئ
مِنْهُمْ تُقٰىةً ؕ وَ يُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهٗ ؕ
د دوی نه په ځان بچ کولو سره ، او يرئ تاسو لره الله د خپل ځان نه ،
وَ اِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ﴿۲۸﴾ قُلْ اِنْ تُخْفُوْا مَا
او الله ته ورتلل دي * اووايه که پټوئ تاسو هغه چې
فِيْ صُدُوْرِكُمْ اَوْ تُبْدُوْهُ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ ؕ وَ
په سينو ستاسو کښې دي يا ښکاره کوئ هغې لره پوهيږي په هغې باندې الله ، او
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ
پوهيږي (الله) په هغه چې آسمانونو او په هغه چې زمکو کښې دي ،
وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲۹﴾ يَوْمَ تَجِدُ
او الله په هر يو شي باندې قدرت والا دے * (ياده که) هغه ورځ چې او به مومي
كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا ۚۛ
هر يو بنده بدله د هغه چې عمل ئې کړے وي د نيکۍ حاضر / ښکاره
وَّ مَا عَمِلَتْ مِنْ سُوْٓءٍ ۚۛ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا
او هغه چې عمل ئې کړے ئې د بدئ، (هغه به هم ښکاره اوويني) ،خوښوي به کاش چې وے په مينځ د دغه نفس
وَ بَيْنَهٗٓ اَمَدًۢا بَعِيْدًا ؕ وَ يُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ
او په مينځ د دې عمل کښې موده لرې(ډيره) ، او يرئ تاسو لره الله

نَفۡسَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ رَءُوۡفٌۢ بِالۡعِبَادِ ﴿۳۰﴾ قُلۡ اِنۡ

د خان خپل نه ، او الله نرمي كوونكے دے په بندګانو باندي * اووايه كه

كُنۡتُمۡ تُحِبُّوۡنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوۡنِیۡ يُحۡبِبۡكُمُ

تاسو مينه كوئ د الله سره نو تابعداري اوكړئ زما مينه به اوكړي تاسو سره

اللّٰهُ وَ يَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوۡبَكُمۡ ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوۡرٌ

الله او ببنښنه به اوكړي تاسو ته د ګناهونو ستاسو ، او الله ببنښونكے

رَّحِيۡمٌ ﴿۳۱﴾ قُلۡ اَطِيۡعُوا اللّٰهَ وَ الرَّسُوۡلَ ۚ

مهربان دے * اووايه تابعداري اوكړئ د الله او د پيغمبر د الله ،

فَاِنۡ تَوَلَّوۡا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الۡكٰفِرِيۡنَ ﴿۳۲﴾

نو كه تاسو واوړيدئ پس يقينًا الله مينه نه كړي د كافرانو سره *

اِنَّ اللّٰهَ اصۡطَفٰۤی اٰدَمَ وَ نُوۡحًا وَّ اٰلَ

يقينًا الله غوره كړے وو آدم (عليه السلام) او نوح (عليه السلام) او ال د

اِبۡرٰهِيۡمَ وَ اٰلَ عِمۡرٰنَ عَلَی الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿۳۳﴾ ۙ

ابراهيم (عليه السلام) او آل د عمران (عليه السلام) په مخلوقاتو (د خپلے زمانے) *

ذُرِّيَّةًۢ بَعۡضُهَا مِنۡۢ بَعۡضٍ ؕ وَ اللّٰهُ سَمِيۡعٌ

اولاد وو بعضي د دوی د بعضو نه ، او الله اوريدونكے

عَلِيۡمٌ ﴿۳۴﴾ ۚ اِذۡ قَالَتِ امۡرَاَتُ عِمۡرٰنَ رَبِّ اِنِّیۡ

او پوهه دے * كله چي اوئيل ښځے د عمران (عليه السلام) اے زما ربه يقينًا

نَذَرۡتُ لَكَ مَا فِیۡ بَطۡنِیۡ مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلۡ

ما نذر منلے دے تا لره هغه چي په خيټه زما كښې دے آزاد نو قبول كړې

مِنِّیۡ ۚ اِنَّكَ اَنۡتَ السَّمِيۡعُ الۡعَلِيۡمُ ﴿۳۵﴾ فَلَمَّا

زما نه ، يقينًا خاص ته يې اوريدونكے پوهه * پس هر كله

وَضَعَتۡهَا قَالَتۡ رَبِّ اِنِّیۡ وَضَعۡتُهَاۤ اُنۡثٰی ؕ

چې اوزیږوله دې لره اوئیل دې اے زما ربه یقینًا ما اوزیږوله دې لره جینۍ ،

وَ اللّٰهُ اَعۡلَمُ بِمَا وَضَعَتۡ ؕ وَ لَیۡسَ الذَّكَرُ

او الله پوهه وو په هغه چې دې زیږولې وو ، او نه دے نارینه

كَالۡاُنۡثٰی ۚ وَ اِنِّیۡ سَمَّیۡتُهَا مَرۡیَمَ وَ اِنِّیۡۤ

په شان د دې زنانه ، او یقینًا ما نوم کیخوده دې ته مریم او یقینًا زه

اُعِیۡذُهَا بِكَ وَ ذُرِّیَّتَهَا مِنَ الشَّیۡطٰنِ

پناه غواړم د دې په تا سره او د اولاد د دې د شیطان

الرَّجِیۡمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُوۡلٍ حَسَنٍ

رټلے شوي نه * نو قبول کړه دې لره رب د دې په قبول والي ښائسته سره

وَّ اَنۡۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۙ وَّ كَفَّلَهَا زَكَرِیَّا ؕ

او لویه ئې کړه دې لره په لویولو ښائسته ، او ذمه دار شو د دې زکریا (علیه السلام)

كُلَّمَا دَخَلَ عَلَیۡهَا زَكَرِیَّا الۡمِحۡرَابَ ۙ وَجَدَ

هر کله چې دننه شو په دې باندې زکریا (علیه السلام) عبادت خانے ته ، وے موندلې

عِنۡدَهَا رِزۡقًا ۚ قَالَ یٰمَرۡیَمُ اَنّٰی لَكِ

دې سره میوے ، نو اوئیل زکریا (علیه السلام) اے مریم چرته وې تا لره

هٰذَا ؕ قَالَتۡ هُوَ مِنۡ عِنۡدِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ

دا میوې ، اوئیل دې دا د طرفه د الله نه دي ، یقینًا

اللّٰهَ یَرۡزُقُ مَنۡ یَّشَآءُ بِغَیۡرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

الله رزق ورکوي چا له ئې چې خوښه شي بے حسابه *

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِیَّا رَبَّهٗ ۚ قَالَ رَبِّ هَبۡ

په دغه وخت کښې دعا اوغوښته زکریا (علیه السلام) د خپل رب نه ، اوئیل ده اے ربه زما اوبښې

لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۚ اِنَّكَ
ما ته د خپل طرف نه اولاد پاک ، يقيناً ته
سَمِيْعُ الدُّعَآءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ هُوَ
قبلونکے د دعا ئي * نو آواز اوکه ده ته فرشتو او دے
قَآئِمٌ يُّصَلِّيْ فِي الْمِحْرَابِ ۙ اَنَّ اللّٰهَ
ولاړ وو چي مونځ ئي کولو په عبادت خانه کښي ، يقيناً الله
يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًاۢ بِكَلِمَةٍ مِّنَ
زيرے درکئ تا ته په يحيي (عليه السلام) تصديق کونکے به وي په حکم سره د طرفه د
اللّٰهِ وَ سَيِّدًا وَّ حَصُوْرًا وَّ نَبِيًّا مِّنَ
الله نه او سردار او پاک باز او پيغمبر به وي د
الصّٰلِحِيْنَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ
کاميابو نه * اوئيل زکريا (عليه السلام) اے زما ربه څه رنګه به شي ما لره
غُلٰمٌ وَّ قَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَ امْرَاَتِيْ عَاقِرٌ ؕ
هلک او تحقيق سره رسيدلے دے ما ته بوډا والے او ښځه زما شنډه ده ،
قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿٤٠﴾
وئيل جبرئيل آمين دارنګي به ئي ته الله کئ هغه چي خوښه ئي شي *
قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْٓ اٰيَةً ؕ قَالَ اٰيَتُكَ
اوئيل زکريا (عليه السلام) اے زما ربه اوګرځے ما لره نښه ، اوئيل الله نښه ستا
اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا ؕ
دا چي خبري به نه کے خلقو سره دري ورځے مګر په اشاره ،
وَ اذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيْرًا وَّ سَبِّحْ بِالْعَشِيِّ
او ياده وه رب خپل دير دير او پاکي بيانوه (د الله) مازيګر

وَ الۡاِبۡكَارِ ﴿٤١﴾ وَ اِذۡ قَالَتِ الۡمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرۡيَمُ

او سحر * او كله چې اوئيل فرشتو اے مريم

اِنَّ اللّٰهَ اصۡطَفٰكِ وَ طَهَّرَكِ وَ اصۡطَفٰكِ

يقينًا الله چونړ كړي ئې ته او پاكه كړي ئې ته او چونړ كړي ئې ته

عَلٰى نِسَآءِ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿٤٢﴾ يٰمَرۡيَمُ اقۡنُتِىۡ

په زنانو د مخلوقات (د خپلے زمانے) * اے مريم عاجزي كوه

لِرَبِّكِ وَ اسۡجُدِىۡ وَ ارۡكَعِىۡ مَعَ الرّٰكِعِيۡنَ ﴿٤٣﴾

خپل رب ته او سجده كوه او ركوع كوه سره د ركوع كونكو *

ذٰلِكَ مِنۡ اَنۡۢبَآءِ الۡغَيۡبِ نُوۡحِيۡهِ اِلَيۡكَ ؕ

دا د خبرونو د غيبو نه دي وحي كوو مونږه د دي تا ته ،

وَ مَا كُنۡتَ لَدَيۡهِمۡ اِذۡ يُلۡقُوۡنَ اَقۡلَامَهُمۡ

او نه وي ته دوی سره كله چې غورځول دوی خپل قلمونه

اَيُّهُمۡ يَكۡفُلُ مَرۡيَمَ ۠ وَ مَا كُنۡتَ لَدَيۡهِمۡ

چې كوم يو د دوی نه ذمه دار به شي د مريم ، او نه وي ته دوی سره موجود

اِذۡ يَخۡتَصِمُوۡنَ ﴿٤٤﴾ اِذۡ قَالَتِ الۡمَلٰٓئِكَةُ

كله چې دوی بحث كولو * كله چې اوئيل فرشتو

يٰمَرۡيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنۡهُ ۖۗ

اے مريم يقينًا الله زيرے دركوي تا ته په يو حكم سره د خپل طرف نه ،

اسۡمُهُ الۡمَسِيۡحُ عِيۡسَى ابۡنُ مَرۡيَمَ وَجِيۡهًا

چې نوم د هغه به وي مسيح عيسى (عليه السلام) زوے د مريم مخ آوريز به وي

فِى الدُّنۡيَا وَ الۡاٰخِرَةِ وَ مِنَ الۡمُقَرَّبِيۡنَ ۙ﴿٤٥﴾

په دنيا او آخرت كښې او وي به دے د نزديكانو نه (الله ته) *

وَ يُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلًا وَّ مِنَ

او خبري به كيږي خلقو سره په ځانګو او بوډا والي كښې او وي به د

الصّٰلِحِيْنَ ﴿۴۶﴾ قَالَتْ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ

كاميابو نه * اوئيل (بي بي مريم) اے زما ربه څه رنګه به شي ما لره

وَلَدٌ وَّ لَمْ يَمْسَسْنِيْ بَشَرٌ ؕ قَالَ كَذٰلِكِ

بچے او نه دے رسيدلے ما ته هيڅ يو بنده ، اوئيل (فرشتے) دارنګې به ئي ته

اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ؕ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا

الله پيدا كيږي هغه چې خوښه ئي شي ، كله چې فيصله اوكي د يوكار

فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۴۷﴾ وَ يُعَلِّمُهُ

نو يقينًا وائي هغې كار ته موجود شه نو موجود شي * او اوبه ښآئي هغه ته

الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرٰىةَ وَ الْاِنْجِيْلَ ﴿۴۸﴾

قرآن او سنت (پس د راكوزيدو نه) او تورات او انجيل (مخكښې د ختو نه) *

وَ رَسُوْلًا اِلٰى بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۙ۬ اَنِّيْ قَدْ

او پيغمبر به ئي بني اسرائيلو ته ، (وائي به) يقينا زه تحقيق سره

جِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۙ اَنِّيْٓ اَخْلُقُ

راغلے يم تاسو ته په دليل د طرفه د رب ستاسو نه ، يقينًا زه جوړوم

لَكُمْ مِّنَ الطِّيْنِ كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ

د پاره ستاسو د خټې نه په شان د شكل د مارغه نو پوك به اووم

فِيْهِ فَيَكُوْنُ طَيْرًۢا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ وَ اُبْرِئُ

په دې كښې نو شي به دا مارغه په حكم د الله ، او زه به جوړوم

الْاَكْمَهَ وَ الْاَبْرَصَ وَ اُحْيِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ

مور زادي ړوند (پيدائشي) اوبرګي مرض والا او زه به ژوندي كوم مري په حكم د

اللّٰهِ ؕ وَ اُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَاْكُلُوْنَ وَ مَا

الله ، او زه به خبر درکوم تاسو ته په هغه څه باندي چي خورئ ئي تاسو او هغه چي

تَدَّخِرُوْنَ ۙ فِیْ بُیُوْتِكُمْ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ

ذخیره کوئ ئي تاسو، په کورونو خپلو کښي ، یقینًا په دي کښي

لَاٰیَةً لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۴۹﴾ وَ

خامخا نښه ده د پاره ستاسو که یئ تاسو مومنان * او

مُصَدِّقًا لِّمَا بَیْنَ یَدَیَّ مِنَ التَّوْرٰىةِ

تصدیق کونکے یم د هغه کتاب چي مخکښي زما نه دے یعني تورات نه

وَ لِاُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِیْ حُرِّمَ عَلَیْكُمْ

او دي د پاره چي اعلان د روا والي اوکم تاسو ته بعضي هغه چي حرام کړے شوي دي په تاسو باندي (قهرًا)

وَ جِئْتُكُمْ بِاٰیَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۫ فَاتَّقُوا

او ما راتلل کړي دي تاسو ته په دلیل د طرفه د رب ستاسو نه ، نو اویریږئ

اللّٰهَ وَ اَطِیْعُوْنِ ﴿۵۰﴾ اِنَّ اللّٰهَ رَبِّیْ وَ رَبُّكُمْ

د الله نه او تابعداري اوکئ زما * یقینًا الله رب زما او رب ستاسو دے

فَاعْبُدُوْهُ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِیْمٌ ﴿۵۱﴾ فَلَمَّاۤ

نو عبادت اوکئ د الله ، دا ده لاره نیغه * پس هر کله چي

اَحَسَّ عِیْسٰی مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ

اولیده عیسی (علیه السلام) د دوی نه کارونه د کفر نو اوئیل ده څوک دي

اَنْصَارِیْۤ اِلَی اللّٰهِ ؕ قَالَ الْحَوَارِیُّوْنَ

امدادیان زما په دین د الله کښي ؟ اوئیل حوارینو

نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ ۚ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ ۚ وَ اشْهَدْ

مونږه امدادیان یو د دین د الله ، مونږه ایمان راوړے دے په الله باندي ، او گواه اوسه ته

بِاَنَّا مُسْلِمُوْنَ ﴿٥٢﴾ رَبَّنَآ اٰمَنَّا بِمَآ اَنْزَلْتَ

چي يقيناً مونږه غاړه کيخودونکي يو (الله ته)* اے ربه زمونږه مونږه ايمان راوړے دے په هغه چي رالیږلے دے تا

وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشّٰهِدِيْنَ ﴿٥٣﴾

او تابعداري کوو مونږه د پيغمبر نو اوليکي مونږه لره سره د گواهي کونکو (موحدينو)*

وَ مَكَرُوْا وَ مَكَرَ اللّٰهُ ؕ وَ اللّٰهُ خَيْرُ الْمٰكِرِيْنَ ﴿٥٤﴾

او دوی تدبير اوکه (دقتل دعيسی عليه السلام) او تدبير اوکه الله (د خلاصي دعيسي عليه السلام)، او الله غوره تدبير کونکے دے*

اِذْ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيْسٰۤى اِنِّيْ مُتَوَفِّيْكَ وَ

کله چي اوئيل الله اے عيسي (عليه السلام) يقيناً زه پوره اغستونکے يم تا لره او

رَافِعُكَ اِلَيَّ وَ مُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

اوچتونکے يم تا لره ځان سره او پاکونکے يم تا لره د هغه کسانو نه چي کفر ئي کړے دے

وَ جَاعِلُ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْكَ فَوْقَ الَّذِيْنَ

او گرځونکے يم هغه کسانو لره چي تابعداري ئي کړي ده ستا د پاسه د هغه کسانو چي

كَفَرُوْۤا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۚ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

کفر ئي کړے دے تر ورځ تر قيامته ، بيا ما ته واپسي ستاسو ده

فَاَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيْمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿٥٥﴾

نو زه به فيصله اوکم په مينځ ستاسو کښي په هغه څه کښي چي تاسو به هغي کښي اختلاف کوو*

فَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا

پس هر چي هغه کسان دي چي کفر ئي کړے دے نو عذاب به ورکم دوی ته عذاب

شَدِيْدًا فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ ۫ وَ مَا لَهُمْ

سخت په دنيا او آخرت کښي ، او نه به ئي دوی لره

مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿٥٦﴾ وَ اَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

څوک امداديان * او هر چي هغه کسان دي چي ايمان ئي راوړه او عمل ئي اوکه

الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ اُجُوْرَهُمْ ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ
نیک نو پوره به ورکي دوی ته بدلې د دوی * او الله مینه نه کوي

الظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۷﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوْهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيٰتِ
د ظالمانو سره * دا (بیان د عیسی علیه السلام) چې لولو مونږه دې لره په تا باندې دلائل

وَ الذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ﴿۵۸﴾ اِنَّ مَثَلَ عِيْسٰى عِنْدَ
او پند مضبوط * یقیناً مثال د عیسی (علیه السلام) په نزد د

اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ ؕ خَلَقَهٗ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ
الله په شان د آدم (علیه السلام) دے ، پیدا کړے ئې وو هغه لره د خاورې نه بیا ئې

قَالَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۵۹﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ
اوئیل ده ته موجود شه نو موجود شو * حق (ثابت) دے د طرفه د رب ستا نه

فَلَا تَكُنْ مِّنَ الْمُمْتَرِيْنَ ﴿۶۰﴾ فَمَنْ حَآجَّكَ
نو مه کیږه ته د شک کونکو نه * نو څوک چې جګړه کوي تا سره

فِيْهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
په دې کښې (۱) پس د هغه نه چې راغے تا ته د علم نه

فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَآءَنَا وَ اَبْنَآءَكُمْ وَ
نو اووایه راشئ راو به غواړو زامن زمونږه او زامن ستاسو او

نِسَآءَنَا وَ نِسَآءَكُمْ وَ اَنْفُسَنَا وَ اَنْفُسَكُمْ ۟ قف
ښځې زمونږه او ښځې ستاسو او مونږه خپله او تاسو خپله ،

ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَّعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى
بیا به عاجزي اوکو (الله ته) نو اوبه کرځوو لعنت د الله په

الْكٰذِبِيْنَ ﴿۶۱﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ
دروغژنو باندې * یقیناً دا بیان (د عیسی علیه السلام) خامخا بیان

(۱) عبدیت د عیسی علیه السلام

الْحَقُّ ۚ وَ مَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ ۭ وَ اِنَّ اللّٰهَ
رشتیا دے ، او نشتے بل حاجت روا بغیر د الله نه ، او یقینًا الله
لَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ﴿۶۲﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ
خامخا غالب حکمت والا دے * نو که واوړیدل دوی، پس یقینًا
اللّٰهَ عَلِیْمٌۢ بِالْمُفْسِدِیْنَ ﴿۶۳﴾ قُلْ یٰۤاَهْلَ
الله پوهه دے فساد کونکو باندې * اووایه اے اهل
الْکِتٰبِ تَعَالَوْا اِلٰی کَلِمَةٍ سَوَآءٍۭ بَیْنَنَا وَ
کتابو راشئ داسې خبرې ته چې برابره ده په مینځ زمونږ او
بَیْنَکُمْ اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَ لَا نُشْرِكَ بِهٖ
په مینځ ستاسو کښې دا چې عبادت به نه کوو بغیر د الله نه د بل چا او نه به حصه دارۈ دې الله سره
شَیْئًا وَّ لَا یَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا اَرْبَابًا
څه شے او نه به نیسي بعضې زمونږه بعضو لره خدایان
مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُوْلُوا
بغیر د الله نه پس که دوی واوړیدل نو اووایئ
اشْهَدُوْا بِاَنَّا مُسْلِمُوْنَ ﴿۶۴﴾ یٰۤاَهْلَ الْکِتٰبِ
ګواه شئ په دې خبره چې یو مونږ غاړه کیخودونکي (الله ته)* اے اهل کتابو
لِمَ تُحَآجُّوْنَ فِیْۤ اِبْرٰهِیْمَ وَ مَاۤ اُنْزِلَتِ
ولے جګړې کوئ تاسو په باره د ابراهیم (علیه السلام) کښې او نه وو نازل شوے
التَّوْرٰىةُ وَ الْاِنْجِیْلُ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِهٖ ؕ اَفَلَا
تورات او انجیل مګر پس د هغه (د وفات) نه ، آیا ولے
تَعْقِلُوْنَ ﴿۶۵﴾ هٰۤاَنْتُمْ هٰۤؤُلَآءِ حَاجَجْتُمْ فِیْمَا
تاسو د عقل نه کار نه اخلئ؟* خبردار یا تاسو دغه کسان یئ جګړې کوئ تاسو په هغه څه کښې

ع ۶ / ۱۴

لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّوْنَ فِيْمَا لَيْسَ لَكُمْ
چې وي ستاسو د پاره په هغې باندې پوهه نو ولې جګړې کوئ تاسو په هغه څه کښې چې نشته تاسو لره
بِهٖ عِلْمٌ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ وَ اَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٦﴾
په هغه باندې پوهه ، او الله پوهيږي او تاسو نه پوهيږئ *
مَا كَانَ اِبْرٰهِيْمُ يَهُوْدِيًّا وَّ لَا نَصْرَانِيًّا وَّ
نه وو ابراهيم (عليه السلام) يهودي او نه نصراني
لٰكِنْ كَانَ حَنِيْفًا مُّسْلِمًا ؕ وَ مَا كَانَ مِنَ
ليکن وو هغه کلک ولاړ په توحيد تابعدار (د الله) ، او نه وو د
الْمُشْرِكِيْنَ ﴿٦٧﴾ اِنَّ اَوْلَى النَّاسِ بِاِبْرٰهِيْمَ
مشرکانو نه * يقينًا ډير نزدې د خلقو نه ابراهيم (عليه السلام) ته
لَلَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ وَ هٰذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ
خامخا هغه کسان وو چې تابعداري ئې کړې وه د هغه او دا پيغمبر او هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے
وَ اللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَّآئِفَةٌ
او الله دوست د مومنانو دے * خوښئ يوه ډله
مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَوْ يُضِلُّوْنَكُمْ ؕ وَ مَا يُضِلُّوْنَ
د اهل کتابو نه کاش چې ګمراه کې تاسو لره ، او نه ګمراه کوئ
اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٦٩﴾ يٰٓاَهْلَ
مګر خپل خانونه او دوی نه پوهيږي * اے اهل
الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَ اَنْتُمْ
کتابو ولے کفر کوئ تاسو په آيتونو د الله باندې ؟ او تاسو
تَشْهَدُوْنَ ﴿٧٠﴾ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَلْبِسُوْنَ
پوهه يئ * اے اهل کتابو ولے ګډوډوئ تاسو

اَلۡحَقَّ بِالۡبَاطِلِ وَ تَكۡتُمُوۡنَ الۡحَقَّ وَ اَنۡتُمۡ

حق د باطل سره ؟ او (ولې) پټوئ تاسو حق ؟ او تاسو

تَعۡلَمُوۡنَ ﴿۷۱﴾ وَ قَالَتۡ طَّآئِفَةٌ مِّنۡ اَهۡلِ

پوهيږئ * او وائي يوه ډله د اهل

الۡكِتٰبِ اٰمِنُوۡا بِالَّذِیۡۤ اُنۡزِلَ عَلَی الَّذِیۡنَ

كتابو نه ايمان راوړئ په هغه كتاب چې نازل شوے دے په هغه كسانو باندې

اٰمَنُوۡا وَجۡهَ النَّهَارِ وَ اكۡفُرُوۡۤا اٰخِرَهٗ لَعَلَّهُمۡ

چې ايمان ئې راوړے دے په اوله حصه د ورځ كښې او كفر اوكړئ په اخره حصه د ورځې كښې خامخا چې دوی

يَرۡجِعُوۡنَ ﴿۷۲﴾ وَ لَا تُؤۡمِنُوۡۤا اِلَّا لِمَنۡ تَبِعَ

واپس شي (ايمان نه) * او تصديق مه كوئ مګر د هغه چا چې تابعداري كړې

دِيۡنَكُمۡ ؕ قُلۡ اِنَّ الۡهُدٰی هُدَی اللّٰهِ ۙ

د دين ستاسو ، او وايه يقيناً هدايت هدايت د الله دے (كوم چې قرآن كښې بيان شوے دے)

اَنۡ يُّؤۡتٰۤی اَحَدٌ مِّثۡلَ مَاۤ اُوۡتِيۡتُمۡ اَوۡ

دې وجې نه (۱) چې وربه كړے شي يو تن ته (درجه) په شان د هغه چې دركړے شوې ده تاسو ته يا به

يُحَآجُّوۡكُمۡ عِنۡدَ رَبِّكُمۡ ؕ قُلۡ اِنَّ الۡفَضۡلَ

جګړې اوكړي تاسو سره په نزد د رب ستاسو ، او وايه يقيناً غوره والے

بِيَدِ اللّٰهِ ۚ يُؤۡتِيۡهِ مَنۡ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ

په لاس د الله كښې دے ، وركوي دې لره چا ته ئې چې خوښه شي ، او الله پراختيا راوستونكے

عَلِيۡمٌ ﴿۷۳﴾ يَّخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهٖ مَنۡ يَّشَآءُ ؕ وَ

پوهه دے * خاص كړي خپلې مهرباني سره چا لره چې ئې خوښه شي ، او

اللّٰهُ ذُو الۡفَضۡلِ الۡعَظِيۡمِ ﴿۷۴﴾ وَ مِنۡ اَهۡلِ

الله خاوند د فضل لوئې دے * او بعضې د اهل

(۱) تصديق د دې لپاره مه كوئ چې

الْكِتٰبِ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُّؤَدِّهٖۤ
كتابو نه هغه څوک دي كه ته امانتدار اوګرځې ده لره په يو لويه خزانه نو اداء كړ هغې لره

اِلَيْكَ ۚ وَ مِنْهُمْ مَّنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِدِيْنَارٍ
تا ته ، او بعضي د دوی نه هغه څوک دي كه ته امانتدار اوګرځې هغه لره په يو روپۍ باندي

لَّا يُؤَدِّهٖۤ اِلَيْكَ اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَآىِٕمًا ؕ
نه اداء كړ هغې لره تا ته مګر دا چې هميشه ئې ته په هغه باندي ولاړ ،

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْاُمِّيّٖنَ
دا د دي وجې نه چې وائي دوی : نشته په مونږ باندي په (خوراک د) مال د اميانو كښي

سَبِيْلٌ ۚ وَ يَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَ
څه لار د ملامتيا ، او وائي دوی په الله باندي دروغ او

هُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۷۵﴾ بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ
دوی پوهيږي * بے شكه چا چې پوره والے اوكه په وعدو د الله

وَ اتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۷۶﴾ اِنَّ
اوځان ئې اوساته (خلاف د الله نه) پس يقينًا الله مينه كړ د پرهيزګارانو سره * يقينًا

الَّذِيْنَ يَشْتَرُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَ اَيْمَانِهِمْ
هغه كسان چې اخلي په لوظونو د الله او په قسمونو خپلو باندي

ثَمَنًا قَلِيْلًا اُولٰٓىِٕكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي
دا دنيا لږه دغه كسان نشته حصه (ثواب) دوی لره په

الْاٰخِرَةِ وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَ لَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ
آخرت كښي او نه به خبري اوكي دوی سره الله (د نرمي) او نه به اوګوري دوی ته (په نظر د رحمت)

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَ لَا يُزَكِّيْهِمْ ۪ وَ لَهُمْ عَذَابٌ
په ورځ د قيامت او نه به پاک كي دوی لره ، او دوی لره عذاب دے

اَلِيۡمٌ ﴿۷۷﴾ وَاِنَّ مِنۡهُمۡ لَفَرِيۡقًا يَّلۡوٗنَ اَلۡسِنَتَهُمۡ

دردناک * او یقینًا بعضي د دوی نه خامخا یوه ډله ده چي چلئ ژبې خپلې

بِالۡكِتٰبِ لِتَحۡسَبُوۡهُ مِنَ الۡكِتٰبِ وَ مَا هُوَ

په کتاب باندي دي د پاره چي گمان اوکړئ تاسو په دي باندي د کتاب حالانکه دا نه وي

مِنَ الۡكِتٰبِ ۚ وَ يَقُوۡلُوۡنَ هُوَ مِنۡ عِنۡدِ اللّٰهِ

د کتاب نه ، او وائي دوی دا د طرفه د الله دي

وَ مَا هُوَ مِنۡ عِنۡدِ اللّٰهِ ۚ وَ يَقُوۡلُوۡنَ عَلَى اللّٰهِ

او نه ئي دا د طرفه د الله نه ، او وائي دوی په الله باندي

الۡكَذِبَ وَ هُمۡ يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۷۸﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ

دروغ او دوی پوهیږي * نه دي مناسب د پاره د یو بنده

اَنۡ يُّؤۡتِيَهُ اللّٰهُ الۡكِتٰبَ وَ الۡحُكۡمَ وَ النُّبُوَّةَ

چي ورکي ده ته الله کتاب او پوهه د دین او پیغمبري

ثُمَّ يَقُوۡلَ لِلنَّاسِ كُوۡنُوۡا عِبَادًا لِّيۡ مِنۡ

بیا وائي دے خلقو ته شئ بندگان زما

دُوۡنِ اللّٰهِ وَ لٰكِنۡ كُوۡنُوۡا رَبّٰنِيّٖنَ بِمَا كُنۡتُمۡ

سیوا د الله نه لیکن (وائي چي) شئ د رب بندگان په سبب د هغه چي وئ تاسو

تُعَلِّمُوۡنَ الۡكِتٰبَ وَ بِمَا كُنۡتُمۡ تَدۡرُسُوۡنَ ﴿۷۹﴾ لا

ښوده (تاسو خلقو ته) کتاب او په سبب د هغه چي تاسو لوسته (کتاب لره) *

وَ لَا يَاۡمُرَكُمۡ اَنۡ تَتَّخِذُوا الۡمَلٰٓئِكَةَ

او حکم نه کړئ تاسو ته چي اونیسئ تاسو فرشتې

وَ النَّبِيّٖنَ اَرۡبَابًا ؕ اَيَاۡمُرُكُمۡ بِالۡكُفۡرِ بَعۡدَ

او پیغمبران خدایان ، آیا حکم کړئ تاسو ته د کفر پس د

ع ٥ ١٦

اِذْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۸۰﴾ وَ اِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيْثَاقَ

د هغه نه چې تاسو مسلمانان يئ * او کله چې واغسته الله پخه وعده د

النَّبِيّٖنَ لَمَاۤ اٰتَيْتُكُمْ مِّنْ كِتٰبٍ وَّ حِكْمَةٍ

پيغمبرانو نه خامخا درکوم به زه تاسو ته کتاب او نبوت

ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُوْلٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ

بيا راشي تاسو ته پيغمبر تصديق کونکے د هغه چې تاسو سره دي

لَتُؤْمِنُنَّ بِهٖ وَ لَتَنْصُرُنَّهٗ ط قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ

خامخا ايمان به راوړئ تاسو په هغه باندي او خامخا امداد به کوئ تاسو د هغه، اوئيل (الله) آيا اقرار کوئ تاسو

وَ اَخَذْتُمْ عَلٰى ذٰلِكُمْ اِصْرِيْ ط قَالُوْۤا

او واغسته تاسو په دغه خبرو وعده زما ، اوئيل دوی

اَقْرَرْنَا ط قَالَ فَاشْهَدُوْا وَ اَنَا مَعَكُمْ مِّنَ

اقرار کوو مونږه ، اوئيل (الله) گواه شئ (په خپلو امتونو باندي) او زه تاسو سره

الشّٰهِدِيْنَ ﴿۸۱﴾ فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ

گواهي کونکے يم * پس څوک چې واوړيده پس د دي نه

فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿۸۲﴾ اَفَغَيْرَ دِيْنِ

نو دغه کسان هم دوی دي فاسقان * آيا بغير د دين د

اللّٰهِ يَبْغُوْنَ وَ لَهٗۤ اَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ

الله نه دوی لټئ (بل دين) او خاص دي الله لره تابعدار دي هغه څوک چې آسمانونو

وَ الْاَرْضِ طَوْعًا وَّ كَرْهًا وَّ اِلَيْهِ يُرْجَعُوْنَ ﴿۸۳﴾

او زمکو کښې دي که خوښه ئي وي يا په زور باندي او دي الله ته به دوی واپس کړے شي *

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَ مَاۤ اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَ مَاۤ

اووايه ايمان راوړے دے مونږه په الله او په هغه چې نازل کړے شوي دي مونږ ته او په هغه چې

أُنْزِلَ عَلٰٓى اِبْرٰهِيْمَ وَ اِسْمٰعِيْلَ وَ اِسْحٰقَ

نازل کړے شوے وو په ابراهيم (عليه السلام) او اسماعيل (عليه السلام) او اسحاق (عليه السلام)

وَ يَعْقُوْبَ وَ الْاَسْبَاطِ وَ مَآ اُوْتِيَ مُوْسٰى

او يعقوب (عليه السلام) او اولاد د دوى باندي او په هغه چي ورکړے شوي وو موسى (عليه السلام)

وَ عِيْسٰى وَ النَّبِيُّوْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ ۪ لَا نُفَرِّقُ

او عيسى (عليه السلام) او نورور پيغمبرانو ته د طرفه د رب د دوى نه، جدائي نه راولو مونږه

بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ ۫ وَ نَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ﴿۸۴﴾

په مينځ د يو تن کښي د دوى نه (ايمان راوړلو کښي)، او مونږه خاص دي الله ته تابعدار يو *

وَ مَنْ يَّبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ

او چا چي اولټو بغير د اسلام نه بل دين نو چرې به

يُّقْبَلَ مِنْهُ ۚ وَ هُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ

قبول نه کړے شي د ده نه، او وي به دے په آخرت کښي د

الْخٰسِرِيْنَ ﴿۸۵﴾ كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا

تاوانيانو نه * څه رنګه توفيق به ورکي الله هغه قوم ته

كَفَرُوْا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ وَ شَهِدُوْٓا اَنَّ

چي کفر ئي اوکه پس د ايمان د دوى نه حالانکه ګواهي ئي کړي ده چي يقيناً

الرَّسُوْلَ حَقٌّ وَّ جَآءَهُمُ الْبَيِّنٰتُ ؕ وَ اللّٰهُ

پيغمبر حق دے او راغلي دي دوى ته واضحه دلائل، او الله

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۸۶﴾ اُولٰٓئِكَ

توفيق نه ورکئ قوم ظالمانو ته * دغه کسان

جَزَآؤُهُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَ

سزا د دوى دا ده يقيناً دوى باندي لعنت د الله او

الْمَلٰٓئِكَةِ وَ النَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿۸۷﴾ خٰلِدِيْنَ

د فرشتو او د خلقو تولو دے * همیشه به ئي دوي

فِيْهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَ لَا

په دي كښي ، سپک به نه کړے شي د دوي نه عذاب او نه به

هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿۸۸﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْۢ

دوي ته مهلت ورکړے شي * مګر هغه کسان چي توبه ئي اوباسله

بَعْدِ ذٰلِكَ وَ اَصْلَحُوْا ۟ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ

پس د دي نه او درست ئي كه عمل خپل ، پس يقينًا الله ښښونكے

رَّحِيْمٌ ﴿۸۹﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بَعْدَ

مهربان دے * يقينًا هغه کسان چي كفر ئي اوكه پس

اِيْمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوْا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ

د ايمان خپل بيا ئي زيات كه كار د كفر چري به قبوله نه شي

تَوْبَتُهُمْ ۚ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الضَّآلُّوْنَ ﴿۹۰﴾

توبه د دوي (په دي حالت كښي) ، او دغه کسان هم دوي دي گمراهان *

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ مَاتُوْا وَ هُمْ كُفَّارٌ

يقينًا هغه كسان چي كفر ئي اوكه او مړه شو په داسي حال كښي چي وو دوي كافران

فَلَنْ يُّقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِّلْءُ الْاَرْضِ

پس هيچري قبول به نه كړے شي د يو د دوي نه ډكوالے د زمكے

ذَهَبًا وَّ لَوِ افْتَدٰى بِهٖ ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ

د سرو زرو نه اگر كه فديه كښي وركړي دي لره ، دغه كسان دوي لره

عَذَابٌ اَلِيْمٌ وَّ مَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿۹۱﴾

عذاب دردناک دے او نشته دوي لره هيڅوک امداديان *

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوْا مِمَّا تُحِبُّوْنَ ۵ ط

چرې نه شئ رسيدے تاسو جنت ته تر دې پورې چې خرج کئ د هغه مال نه چې تاسو ورسره مينه کوئ،

وَ مَا تُنْفِقُوْا مِنْ شَیْءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ

او هغه چې خرج کوئ تاسو څه مال نو يقينًا الله په هغې باندې

عَلِيْمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِيْۤ

پوهه دے * هر قسمه خوراک وو روا د پاره د بنې

اِسْرَآءِيْلَ اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَآءِيْلُ عَلٰى

اسرائيلو مګر هغه چې بند کړے وو يعقوب (عليه السلام) په

نَفْسِهٖ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰىةُ ط

خپل ځان باندې مخکښې د راتلو د تورات نه،

قُلْ فَاْتُوْا بِالتَّوْرٰىةِ فَاتْلُوْهَآ اِنْ

او وايه راوړئ تورات نو اولولئ دې له که

كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى

يئ تاسو رشتيني * نو چا چې جوړ کړل په

اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ

الله باندې دروغ پس د دې (بيان) نه نو دغه کسان

هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ قف

هم دوی دي ظالمان * او وايه رشتيا وئيلي دي الله (او يهود دروغ وائي)،

فَاتَّبِعُوْا مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ط وَ مَا كَانَ

پس تابعداري اوکئ د دين د ابراهيم (عليه السلام) چې ولاړ وو په توحيد او ماتونکے وو د شرک، او نه وو دے

مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُّضِعَ

د مشرکانو نه * يقينًا رومبنے کور چې جوړ شوے دے

لِلنَّاسِ لَلَّذِیۡ بِبَکَّۃَ مُبٰرَکًا وَّ ھُدًی
د پاره د خلقو خامخا هغه کور دے چې په مکه کښې دے د خير او برکت نه ډک دے او هدايت دے

لِّلۡعٰلَمِیۡنَ ﴿٩٦﴾ فِیۡهِ اٰیٰتٌۢ بَیِّنٰتٌ مَّقَامُ
د پاره د مخلوقاتو • په دې کښې نښې دي واضحې ځائے د

اِبۡرٰهِیۡمَ ۚ۬ وَ مَنۡ دَخَلَهٗ کَانَ اٰمِنًا ؕ وَ لِلّٰهِ
ابراهيم (عليه السلام) ، او څوک چې داخل شو دې کورته شه دے په امن باندې ، او خاص الله له

عَلَی النَّاسِ حِجُّ الۡبَیۡتِ مَنِ اسۡتَطَاعَ
په خلقو باندې حج د بيت الله شريف دے څوک چې طاقت لري

اِلَیۡهِ سَبِیۡلًا ؕ وَ مَنۡ کَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِیٌّ
دې ته د لارې ، او چا چې کفر اوکه پس يقينًا الله بے پرواه دے

عَنِ الۡعٰلَمِیۡنَ ﴿٩٧﴾ قُلۡ یٰۤاَهۡلَ الۡکِتٰبِ لِمَ
د (عبادت د) مخلوقات نه • اووايه اے اهل کتابو ولے

تَکۡفُرُوۡنَ بِاٰیٰتِ اللّٰهِ ٭ۖ وَ اللّٰهُ شَهِیۡدٌ
کفر کوئ تاسو په آيتونو د الله باندې ، او الله ګواه دے

عَلٰی مَا تَعۡمَلُوۡنَ ﴿٩٨﴾ قُلۡ یٰۤاَهۡلَ الۡکِتٰبِ
په هغه چې تاسو ئې کوئ • اووايه اے اهل کتابو

لِمَ تَصُدُّوۡنَ عَنۡ سَبِیۡلِ اللّٰهِ مَنۡ اٰمَنَ
ولے بندوئ تاسو د لارې د الله نه هغه څوک چې ايمان ئې راوړے دے

تَبۡغُوۡنَهَا عِوَجًا وَّ اَنۡتُمۡ شُهَدَآءُ ؕ وَ مَا اللّٰهُ
لټوئ تاسو هغې له کوږ والے او يئ تاسو ګواهان ، او نه دے الله

بِغَافِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُوۡنَ ﴿٩٩﴾ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ
نا خبره د هغه څه نه چې تاسو ئې کوئ • اے

اٰمَنُوْٓا اِنْ تُطِيْعُوْا فَرِيْقًا مِّنَ الَّذِيْنَ
مومنانو که تاسو تابعداري اوکړه د یوې ډلې د هغه کسانو نه

اُوْتُوا الْكِتٰبَ يَرُدُّوْكُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ
چي ورکړې شوې دې ورته کتاب (توراة) واپس به کي تاسو لره پس د ایمان ستاسو نه

كٰفِرِيْنَ ﴿١٠٠﴾ وَ كَيْفَ تَكْفُرُوْنَ وَ اَنْتُمْ تُتْلٰى
کافران او څه رنګه کفر کوئ تاسو او حال دا دے چي لوستلے شي

عَلَيْكُمْ اٰيٰتُ اللّٰهِ وَ فِيْكُمْ رَسُوْلُهٗ ؕ وَ مَنْ
په تاسو باندي آیاتونه د الله او په تاسو کښي (سنت د) پیغمبر د الله دي ، او چا چي

يَّعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ
منګولے اولګولے په (دین د) الله پس تحقیق سره توفیق ورکړے شو ده ته په طرف د لاري

مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٠١﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا
نیغي اے ایمان والو اویریږئ

اللّٰهَ حَقَّ تُقٰتِهٖ وَ لَا تَمُوْتُنَّ اِلَّا وَ اَنْتُمْ
د الله نه په پوره ویریدو سره او مه مړیږئ تاسو مګر په داسي حال کښي چي تاسو

مُّسْلِمُوْنَ ﴿١٠٢﴾ وَ اعْتَصِمُوْا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيْعًا
کارکونکي د دین یئ او منګولے اولګوئ په رسۍ (کتاب) د الله ټول

وَّ لَا تَفَرَّقُوْا ۪ وَ اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
او مه تس نس کیږئ (د دین د الله نه) او یاد کړئ نعمت د الله (چي کړے ئي دے) په تاسو باندي

اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَآءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوْبِكُمْ
کله چي وئ تاسو دشمنان د یو بل نو مینه ئي واچوله په مینځ د زړونو ستاسو کښي

فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا ۚ وَ كُنْتُمْ عَلٰى
نو اوګرځیدئ تاسو په نعمت د الله (قرآن) باندي رونړه رونړه ، او وئ تاسو

شَفَا حُفۡرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَاَنۡقَذَكُمۡ مِّنۡهَا ؕ
په هغه كناره د دوزخ د اور نو (الله) بچ كړئ تاسو د هغې نه،

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمۡ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمۡ
دارنگې بيانوي الله تاسو ته دلائل خپل (د قدرت) خامخا چې تاسو

تَهۡتَدُوۡنَ ۝١٠٣ وَ لۡتَكُنۡ مِّنۡكُمۡ اُمَّةٌ يَّدۡعُوۡنَ
سمه لار باندې روان شئ * او شي دې ستاسو نه يو ټولگې چې راغواړي (خلق)

اِلَى الۡخَيۡرِ وَ يَاۡمُرُوۡنَ بِالۡمَعۡرُوۡفِ وَ يَنۡهَوۡنَ
خير ته (قرآن او سنت) او حكم كوي د نيكۍ (توحيد او سنت) او منع كوي (خلقو له)

عَنِ الۡمُنۡكَرِ ؕ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الۡمُفۡلِحُوۡنَ ۝١٠٤
د نا روا وو نه (شرك او بدعت نه)، او دغه كسان هم دوى دي كامياب *

وَ لَا تَكُوۡنُوۡا كَالَّذِيۡنَ تَفَرَّقُوۡا وَ اخۡتَلَفُوۡا
او مه كيږئ تاسو په شان د هغه كسانو چې تس نس شوي وو او اختلاف ئې اوكړه

مِنۡۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ الۡبَيِّنٰتُ ؕ وَ اُولٰٓئِكَ
پس د هغه نه چې راغلل دوى ته واضحه دلائل ، او دغه كسان

لَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيۡمٌ ۝١٠٥ يَّوۡمَ تَبۡيَضُّ وُجُوۡهٌ
دوى له عذاب دے لوئې * (ياده كړئ) هغه ورځ چې سپين به شي مخونه (د مومنانو)

وَّ تَسۡوَدُّ وُجُوۡهٌ ۚ فَاَمَّا الَّذِيۡنَ اسۡوَدَّتۡ
او تور به شي مخونه (د كافرانو) ، پس هر چې هغه كسان دي چې تور شي

وُجُوۡهُهُمۡ ۟ اَكَفَرۡتُمۡ بَعۡدَ اِيۡمَانِكُمۡ
مخونه د هغوي ، (وئيلے به شي ورته) آيا كفر كړے وو تاسو پس د ايمان ستاسو نه

فَذُوۡقُوا الۡعَذَابَ بِمَا كُنۡتُمۡ تَكۡفُرُوۡنَ ۝١٠٦
نو اوڅكئ عذاب (د جهنم) په سبب د هغه چې تاسو كفر كولو *

وَ اَمَّا الَّذِيْنَ ابْيَضَّتْ وُجُوْهُهُمْ فَفِيْ رَحْمَةِ
او هر چي هغه کسان دي چي سپين شي مخونه د هغوي نو(وي دوی به) په رحمت د
اللّٰهِ ؕ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۱۰۷﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ
الله (جنت) كښي ، دوی به په دي كښي هميشه وي * دا آيتونه د الله دي
نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ؕ وَ مَا اللّٰهُ يُرِيْدُ ظُلْمًا
لولو مونږه دي لره په تا باندي د پاره د ښكاره كولو د حق، او نه دے الله چي اراده كړي د ظلم
لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۸﴾ وَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي
په مخلوقات باندي * او خاص الله لره اختيار د هغه مخلوقاتو دے چي آسمانونو او هغه چي
الْاَرْضِ ؕ وَ اِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿۱۰۹﴾ كُنْتُمْ
زمكو كښي دي، او الله ته واپس به كړے شي كارونه * يئ تاسو
خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَاْمُرُوْنَ
غوره امت اوباسلے شوي د پاره د خلقو حكم به كوئ تاسو
بِالْمَعْرُوْفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ
(خلقو ته) د نيكي او منع كوئ به خلقو لره د ناروائ نه او
تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ ؕ وَ لَوْ اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتٰبِ
ايمان به لرئ تاسو په الله باندي، او كه ايمان راوړے وو اهل كتابو
لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ؕ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ وَ
نو وه به دا غوره دوي لره ، بعضي د دوي نه مومنان دي او
اَكْثَرُهُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿۱۱۰﴾ لَنْ يَّضُرُّوْكُمْ اِلَّاۤ
اكثر د دوي نه فاسقان دي * چري ضرر نه شي رسولے دوي تاسو ته مگر
اَذًى ؕ وَ اِنْ يُّقَاتِلُوْكُمْ يُوَلُّوْكُمُ الْاَدْبَارَ قف
بدے ردے، او كه جنگ كړي دوي تاسو سره وابه ړئ دوي تاسو ته شاگانے،

ع ۳

ثُمَّ لَا يُنۡصَرُوۡنَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ الذِّلَّةُ

بیا به د دوی امداد او نه کړے شي * وهلے شوے دے په دوی باندې (مهر د) ذلت

اَيۡنَ مَا ثُقِفُوۡۤا اِلَّا بِحَبۡلٍ مِّنَ اللّٰهِ وَ

چرته چې اوموندلے شي دوی، مګر(بچ به وي ذلت نه چې منګولے اولګئ) په رسئ (کتاب) د الله او

حَبۡلٍ مِّنَ النَّاسِ وَ بَآءُوۡ بِغَضَبٍ مِّنَ

په رسئ (جماعت) د خلقو سره (صحابو) او راګير شو دوی په غصے کښې د طرفه د

اللّٰهِ وَ ضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ الۡمَسۡكَنَةُ ؕ ذٰلِكَ

الله نه او اووهلے شو په دوی باندې مهر د خوارۍ ، دا (ذلت او مسكنة)

بِاَنَّهُمۡ كَانُوۡا يَكۡفُرُوۡنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَ

په دې وجه دے چې دوی كفر كو په آيتونو د الله باندې او

يَقۡتُلُوۡنَ الۡاَنۡۢبِيَآءَ بِغَيۡرِ حَقٍّ ؕ ذٰلِكَ

وژل به ئې پيغمبران بغير د څه جرم نه ، دا (قتل د انبيآء)

بِمَا عَصَوۡا وَّ كَانُوۡا يَعۡتَدُوۡنَ ﴿١١٢﴾ لَيۡسُوۡا

په سبب د هغه چې دوی نافرماني كړے وه او دوی د حد نه تيرے كو * نه دي دوی ټول

سَوَآءً ؕ مِنۡ اَهۡلِ الۡكِتٰبِ اُمَّةٌ قَآئِمَةٌ

برابر، بعضي د اهل كتابو نه يو ټولګے دے ولاړ (په دين)

يَّتۡلُوۡنَ اٰيٰتِ اللّٰهِ اٰنَآءَ الَّيۡلِ وَ هُمۡ

چې لولي آياتونه د الله په اطرافو د شپے كښې او دوی

يَسۡجُدُوۡنَ ﴿١١٣﴾ يُؤۡمِنُوۡنَ بِاللّٰهِ وَ الۡيَوۡمِ

تابعداري كئ (د الله) * ايمان لري په الله باندې او په ورځ

الۡاٰخِرِ وَ يَاۡمُرُوۡنَ بِالۡمَعۡرُوۡفِ وَ يَنۡهَوۡنَ

د آخرت او حكم كئ (خلقو ته) د ښو كارونو او منع كئ (خلق)

عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُسَارِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ ؕ
د ناروا وو نه او تلوار کئ په نيکو کارونو کښې ،
وَ اُولٰٓئِكَ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۱۴﴾ وَ مَا يَفْعَلُوْا
او دغه کسان د نيکانو نه دي ٭ او هغه چې کئ دوی
مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُّكْفَرُوْهُ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ ۢ
څه نيکي (خرچ) نو محروم به نه کړے شي (د اجر) د هغې نه ، او الله پوهه دے
بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۱۵﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَنْ
په پرهيزګارانو باندې ٭ يقيناً هغه کسان چې کفر ئې کړے دے چرې به
تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَ لَآ اَوْلَادُهُمْ
فائده ورنه کړي دوی ته مالونه د دوی او نه اولاد د دوی
مِّنَ اللّٰهِ شَيْئًا ؕ وَ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ
د (عذاب د) الله نه څه شے ، او دغه کسان دوزخيان دي ،
هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۱۱۶﴾ مَثَلُ مَا يُنْفِقُوْنَ
دوی به وي په دې کښې هميشه ٭ مثال د هغه چې خرچ کئ ئې دوی
فِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيْحٍ
په دې ژوند د دنيا کښې په شان د هغه باد دے
فِيْهَا صِرٌّ اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوْٓا
چې په هغې کښې تيز والے وي اورسيرې فصل د يو قوم ته چې ظلم ئې کړے ئې
اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُ ؕ وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
په خپلو ځانونو باندې نو هلاک کې هغې لره ، او ظلم نه دے کړے په دوی باندې الله
وَ لٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۱۱۷﴾ يٰٓاَيُّهَا
ليکن دوی په خپلو ځانونو باندې ظلم کئ ٭ اے

الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا لَا تَتَّخِذُوۡا بِطَانَةً مِّنۡ

ایمان والو مه نیسئ راز دار (دوست)

دُوۡنِكُمۡ لَا يَاۡلُوۡنَكُمۡ خَبَالًا ؕ وَدُّوۡا مَا عَنِتُّمۡ

بغیر ستاسو نه هیله نه کئ دوی په تاسو باندي د فساد، خوښئ دوی هغه چي تاسو پي تنګیږئ

قَدۡ بَدَتِ الۡبَغۡضَآءُ مِنۡ اَفۡوَاهِهِمۡ ۖۚ وَ مَا

تحقیق سره ښکاره شوي دي د غصي خبري د خلو د دوی نه، او هغه (غصے) چي

تُخۡفِيۡ صُدُوۡرُهُمۡ اَكۡبَرُ ؕ قَدۡ بَيَّنَّا لَكُمُ

پټئ ئي سیني د دوی ډیر لوئي دي، تحقیق سره بیان کړي دي مونږ تاسو ته

الۡاٰيٰتِ اِنۡ كُنۡتُمۡ تَعۡقِلُوۡنَ ﴿۱۱۸﴾ هٰۤاَنۡتُمۡ

نښي (د دشمنی د دوی) که تاسو د عقل نه کار اخلئ * یئ تاسو

اُولَآءِ تُحِبُّوۡنَهُمۡ وَلَا يُحِبُّوۡنَكُمۡ وَ تُؤۡمِنُوۡنَ

دغه کسان مینه کوئ تاسو د دوی سره او دوی مینه نه کئ تاسو سره او (حال دا دے چي) ایمان راوړئ تاسو

بِالۡكِتٰبِ كُلِّهٖ ۚ وَ اِذَا لَقُوۡكُمۡ قَالُوۡۤا اٰمَنَّا ۖۚ

په کتاب تول باندي، او کله چي مخامخ شي دوی تاسو سره وائي دوی مونږ ایمان راوړے دے،

وَ اِذَا خَلَوۡا عَضُّوۡا عَلَيۡكُمُ الۡاَنَامِلَ مِنَ

او کله چي لاړ شي دوی چکونه لګئ د وجي ستاسو نه په بندونو د ګوتو خپلو باندي د

الۡغَيۡظِ ؕ قُلۡ مُوۡتُوۡا بِغَيۡظِكُمۡ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

غصے نه، او وایه مړه شئ سره د غصو ستاسو، یقینًا الله

عَلِيۡمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوۡرِ ﴿۱۱۹﴾ اِنۡ تَمۡسَسۡكُمۡ

پوهه دے په رازونو د سینو باندي * که اورسیږي تاسو ته

حَسَنَةٌ تَسُؤۡهُمۡ ۖ وَاِنۡ تُصِبۡكُمۡ سَيِّئَةٌ

خوشحالي خفه کئ دوی لره، او که اورسیږي تاسو ته تکلیف

يَّفْرَحُوْا بِهَا ؕ وَ اِنْ تَصْبِرُوْا وَ تَتَّقُوْا لَا

دوی خوشحالیږي په هغې باندې، او که تاسو صبر اوکه او ځان موبچ که (دوستۍ د دوی نه)

يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْــًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا

ضرر نه شي رسولے تاسو ته چل د دوی هيڅ شے ، يقينًا الله په هغه چې

يَعْمَلُوْنَ مُحِيْطٌ ﴿١٢٠﴾ؑ وَ اِذْ غَدَوْتَ مِنْ

دوی ئې کئ احاطه کونکے دے* او کله چې سحر وختي لاړے ته د

اَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِيْنَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ ؕ

کور خپل نه جوړولے تا مومنانو لره مورچے (ځايونه د ناستے) د پاره د جنګ،

وَ اللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٢١﴾ۙ اِذْ هَمَّتْ طَّآئِفَتٰنِ

او الله اوريدونکے پوهه دے* کله چې قصد اوکه دوو ډلو

مِنْكُمْ اَنْ تَفْشَلَا ۙ وَ اللّٰهُ وَلِيُّهُمَا ؕ وَ

ستاسو نه دا چې سستي اوکي ، او الله معاون د دې دواړو دے، او

عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿١٢٢﴾ وَ لَقَدْ

خاص په الله باندې ځان دِ اوسپاري مومنان * او تحقيق سره

نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَّ اَنْتُمْ اَذِلَّةٌ ۚ

امداد کړے وو الله پاک ستاسو په (جنګ) بدر کښې وئ تاسو کمزوري (په اعتبار د ساز و سامان)،

فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿١٢٣﴾ اِذْ تَقُوْلُ

پس اوويريږئ د الله نه خامخا چې تاسو شکر اوباسئ* کله چې اوئيل تا

لِلْمُؤْمِنِيْنَ اَلَنْ يَّكْفِيَكُمْ اَنْ يُّمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ

مومنانو ته آيا کافي نه دے تاسو لره دا چې امداد اوکي ستاسو رب ستاسو

بِثَلٰثَةِ اٰلٰفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُنْزَلِيْنَ ﴿١٢٤﴾ؕ

په دريو زرو فرشتو راليږلے شوو*

١٣ ٤ ع ٢

بَلٰٓى ۙ اِنْ تَصْبِرُوْا وَ تَتَّقُوْا وَ يَاْتُوْكُمْ مِّنْ

بے شکه که صبر اوکه تاسو او ځان هم بچ که (د سستئ نه) او رابه شي تاسو (دا کافر) ته د

فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ

جوش و خروش د دوی نه چې دا دے امداد به اوکي ستاسو رب ستاسو په پنځو

اٰلٰفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِيْنَ ﴿١٢٥﴾ وَ مَا جَعَلَهُ

زرو د فرشتو نه نشانه کونکي * او ندے ګرځولے دي (کثرت د فرشتو لره)

اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى لَكُمْ وَ لِتَطْمَئِنَّ قُلُوْبُكُمْ

الله مګر زيرے د پاره ستاسو او دي د پاره چې مطمئن شي زړونه ستاسو

بِهٖ ؕ وَ مَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ

په دي سره ، او نه ده فتح مګر د طرفه د الله نه چې غالب

الْحَكِيْمِ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِيْنَ

حکمت والا دے * دي د پاره چې کټ کي څه حصه د هغه کسانو

كَفَرُوْٓا اَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوْا خَآئِبِيْنَ ﴿١٢٧﴾

چې کفر ئې کړے دے يا ذليل کي دوی لره نو اوبه ګرځي دوی نامراده/ تاوانيان *

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ اَوْ يَتُوْبَ

نشتے تا لره د فتح نه څه اختيار يا به مهرباني اوکي (الله)

عَلَيْهِمْ اَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَاِنَّهُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿١٢٨﴾

په دوی باندي يا به سزا ورکي دوی ته پس يقيناً دوی دي ظالمان *

وَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ

او خاص د الله (اختيار کښي دي) هغه چې اسمانونو او هغه چې زمکو کښي دي ،

يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ

ببښنه کئ چا ته ئې چې خوښه شي او عذاب ورکئ چا له ئې چې خوښه شي ،

وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۲۹﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

او الله بښونکے مهربان دے * اے ایمان والو

لَا تَاْكُلُوا الرِّبٰٓوا اَضْعَافًا مُّضٰعَفَةً ۠ وَّ

مه خورئ مال د سود (خصوصًا) دوچند په دوچندئي سره ، او

اتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۱۳۰﴾ وَ اتَّقُوا

اویریږئ د الله نه خامخا تاسو به کامیاب شئ * او اویریږئ

النَّارَ الَّتِيْٓ اُعِدَّتْ لِلْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۳۱﴾ وَ اَطِيْعُوا

د اوور هغه نه چې تیار کړے شوے دے د پاره د کافرانو * او تابعداري اوکړئ

اللّٰهَ وَ الرَّسُوْلَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿۱۳۲﴾ وَ

د الله او پیغمبر د الله خامخا چې تاسو باندي رحم اوکړے شي * او

سَارِعُوْٓا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ

تلوار اوکړئ (اسبابو د) ښښنے ته د طرفه د رب ستاسو نه او هغه جنت ته

عَرْضُهَا السَّمٰوٰتُ وَ الْاَرْضُ ۙ اُعِدَّتْ

چې پلنوالے د هغې (په شان د پلنوالي د) آسمانونو او زمکو دے تیار کړے شوے دے

لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۳۳﴾ ۙ الَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ فِي السَّرَّآءِ

د پاره د پرهیزګارانو * هغه کسان چې خرچ کړئ (مالونه) په خوشحالو

وَ الضَّرَّآءِ وَ الْكٰظِمِيْنَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِيْنَ

او تکلیفونو کښې او دفع کونکي دي غصي لره او معافي کونکي دي

عَنِ النَّاسِ ؕ وَ اللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۳۴﴾

خلقو ته ، او الله مینه کړئ د نیکانو سره *

وَ الَّذِيْنَ اِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوْٓا

او هغه کسان کله چې اوکړي دوی یو کار خلاف د شریعت یا زیاتے اوکړي

اَنۡفُسَهُمۡ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسۡتَغۡفَرُوۡا لِذُنُوۡبِهِمۡ ۟

په خپلو ځانونو يادئ الله لره نو (فورًا) ښښنه غواړي (الله نه) د خپلو ګناهونو،

وَ مَنۡ يَّغۡفِرُ الذُّنُوۡبَ اِلَّا اللّٰهُ ۟ۛ وَ لَمۡ يُصِرُّوۡا

او ښښنه نه کې د ګناهونو مګر الله ، او هميشوالے نه کې دوى

عَلٰى مَا فَعَلُوۡا وَ هُمۡ يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۱۳۵﴾ اُولٰٓئِكَ

په هغه چې کړي ئي دي او دوى پوهيږي * دغه کسان

جَزَآؤُهُمۡ مَّغۡفِرَةٌ مِّنۡ رَّبِّهِمۡ وَ جَنّٰتٌ

بدله د دوى ښښنه ده د طرفه د رب د دوى نه او داسي جنتونه

تَجۡرِىۡ مِنۡ تَحۡتِهَا الۡاَنۡهٰرُ خٰلِدِيۡنَ فِيۡهَا ؕ

چې بهيږي به د لاندي د (اونو د) هغي نه ولے هميشه به وي په هغې کښې،

وَ نِعۡمَ اَجۡرُ الۡعٰمِلِيۡنَ ﴿۱۳۶﴾ؕ قَدۡ خَلَتۡ مِنۡ

او ښه بهتر اجر دے د پاره د (نيک) عمل کونکو * تحقيق سره تيري شوي دي

قَبۡلِكُمۡ سُنَنٌ ۙ فَسِيۡرُوۡا فِى الۡاَرۡضِ فَانۡظُرُوۡا

مخکښې ستاسو نه طريقے (د عذابونو) نو اوګرځئ په زمکه کښې نو اوګورئ

كَيۡفَ كَانَ عَاقِبَةُ الۡمُكَذِّبِيۡنَ ﴿۱۳۷﴾ هٰذَا

څه رنګے شو انجام د تکذيب کونکو * دا (قرآن)

بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَ هُدًى وَّ مَوۡعِظَةٌ

بيان(کافي) دے د پاره د خلقو او هدايت او نصيحت دے

لِّلۡمُتَّقِيۡنَ ﴿۱۳۸﴾ وَ لَا تَهِنُوۡا وَ لَا تَحۡزَنُوۡا وَ اَنۡتُمُ

د پاره د پرهيزګارانو * او سستي مه کوئ او مه غمژنيږئ او يئ تاسو

الۡاَعۡلَوۡنَ اِنۡ كُنۡتُمۡ مُّؤۡمِنِيۡنَ ﴿۱۳۹﴾ اِنۡ

اوچت (د الله په دربار کښې) که يئ تاسو مومنان * که

يَّمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ

اورسیږي تاسو ته زخمونه تحقیق سره رسیدلي وو قوم (کافرو) ته زخمونه

مِّثْلُهٗ ؕ وَ تِلْكَ الْاَیَّامُ نُدَاوِلُهَا بَیْنَ

په شان د دي، او دا حوادث د زمانے دي اړوو را اړوو مونږه دي لره په مینځ د

النَّاسِ ۚ وَ لِیَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

خلقو کښي، او دي د پاره چي ښکاره کړي الله هغه کسان چي ایمان ئې راوړے دے

وَ یَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَآءَ ؕ وَ اللّٰهُ لَا یُحِبُّ

او جوړ کړي ستاسو نه شهیدان، او الله مینه نه کوي

الظّٰلِمِیْنَ ﴿۱۴۰﴾ وَ لِیُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذِیْنَ

د ظالمانو سره* او دي د پاره چي پاک کړي الله هغه کسان

اٰمَنُوْا وَ یَمْحَقَ الْكٰفِرِیْنَ ﴿۱۴۱﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ

چي ایمان ئې راوړے دے او هلاک کړي کافران * آیا گمان کوئ تاسو

اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا یَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِیْنَ

دا چي دننه به شئ تاسو جنت ته او لا تر اوسه پوري نه دي ښکاره کړي الله هغه کسان

جٰهَدُوْا مِنْكُمْ وَ یَعْلَمَ الصّٰبِرِیْنَ ﴿۱۴۲﴾ وَ لَقَدْ

چي جهاد ئې کړے دے ستاسو نه او نه ئې دي ښکاره کړي ثابت قدم * او تحقیق سره

كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ

تاسو غوښته مرګ مخکښي د

تَلْقَوْهُ ص فَقَدْ رَاَیْتُمُوْهُ وَ اَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿۱۴۳﴾ ع

مخامخ کیدو ستاسو نه دي سره، پس تحقیق سره اولیده تاسو دي مرګ لره او تاسو ورته کتل*

وَ مَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ ۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ

او نه دے محمد (علیه السلام) مګر پیغمبر، تحقیق سره تیر شوي دي

قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۭ اَفَاۡئِنْ مَّاتَ اَوْ قُتِلَ

مخکښې د ده نه پیغمبران ، آیا که مړ شي یا ووژلے شي

انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ ۭ وَ مَنْ يَّنْقَلِبْ

نو اوړئ به تاسو په پوندو خپلو باندي (د دین نه) ، او هغه څوک چي واوړېده

عَلٰى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَّضُرَّ اللّٰهَ شَيْــًٔـا ۭ

په پوندو خپلو باندي (د دین نه) نو هیچرې ضرر نه شي ورکولے الله ته د څه شي،

وَ سَيَجْزِى اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾ وَ مَا كَانَ

او زر دے چي بدله به ورکي الله تابعدارو ته (مضبوطو خلقو ته په دین)* او نه شي کیدے

لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتٰبًا

یو نفس لره دا اختیار چي مړ شي مګر په حکم د الله لیک دے

مُّؤَجَّلًا ۭ وَ مَنْ يُّرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ

نیټه دار، او څوک چي اراده لري د اجر د دنیا وربه کو مونږه ده ته

مِنْهَا ۚ وَ مَنْ يُّرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ

د دې نه، او څوک چي اراده لري د اجر د آخرت وربه کو مونږه ده لره

مِنْهَا ۭ وَ سَنَجْزِى الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٥﴾ وَ كَاَيِّنْ

د دې نه، او زر دے چي بدله به ورکو مونږه شکر ګزارو ته (موحدینو ته)* او ډیر

مِّنْ نَّبِيٍّ قٰتَلَ ۙ مَعَهٗ رِبِّيُّوْنَ كَثِيْرٌ ۚ

د پیغمبرانو نه جنګ کړے وو په ملګرتیا د هغوي کښي خدائي خلقو ډیرو ،

فَمَا وَهَنُوْا لِمَآ اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

پس نه وو سست شوي دوی د وجي د هغه مصیبتونو چي رسیدلي وو دوی ته په لاره د الله کښي

وَمَا ضَعُفُوْا وَ مَا اسْتَكَانُوْا ۭ وَ اللّٰهُ يُحِبُّ

او نه وو کمزوري شوي (په مقابله د دشمن کښي) او نه ئې ځان ذلیله کړے وو (دشمن ته) او الله مینه کړي

الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۴۶﴾ وَ مَا كَانَ قَوْلَهُمْ اِلَّآ اَنْ
صبرناکو سره * او نه وه وینا د دوی مگر دا چې

قَالُوْا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَ اِسْرَافَنَا
اوئیل دوی اے ربه زمونږه ببښنه اوکړې مونږه ته د گناهونو زمونږ او د زیاتو زمونږه

فِيْٓ اَمْرِنَا وَ ثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَ انْصُرْنَا
په کار زمونږ کښې او مضبوط کړې قدمونه زمونږه او امداد اوکړې زمونږه

عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۴۷﴾ فَاٰتٰىهُمُ اللّٰهُ
په مقابله د قوم کافرانو کښې * نو ورېه کړه دوی ته الله

ثَوَابَ الدُّنْيَا وَ حُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ ؕ
بدله د دنیا او ښائسته ده بدله د آخرت،

وَ اللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۴۸﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ
او الله مینه کړئ د نیکانو سره * اے

اٰمَنُوْٓا اِنْ تُطِيْعُوا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَرُدُّوْكُمْ
مومنانو که تاسو تابعداري کوئ د هغه کسانو چې کفر ئې کړے دے واپس به کړي تاسو لره (د دین نه)

عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوْا خٰسِرِيْنَ ﴿۱۴۹﴾ بَلِ
په پوندو ستاسو باندې نو اوبه گرځئ تاسو تاوانیان * بلکه

اللّٰهُ مَوْلٰىكُمْ ۚ وَ هُوَ خَيْرُ النّٰصِرِيْنَ ﴿۱۵۰﴾
الله معاون ستاسو دے ، او دا الله غوره امداد کونکے دے *

سَنُلْقِيْ فِيْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا
زر دے چې اوبه غورځوو مونږه په زړونو د هغه کسانو کښې چې کفر ئې کړے دے

الرُّعْبَ بِمَآ اَشْرَكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ
یره په سبب د هغه چې دوی شرک کړے دے د الله سره هغه چې نه ئې دے رالیږلے په هغې باندې

سُلْطٰنًا ۚ وَ مَاْوٰىهُمُ النَّارُ ؕ وَ بِئْسَ مَثْوَى

دليل ، او ځائے د دوی دے اوور ، او ډیر بد ځائے دے د

الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٥١﴾ وَ لَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهٗۤ

ظالمانو * او تحقيق سره رشتيا کړے وه الله تاسو سره وعده خپله

اِذْ تَحُسُّوْنَهُمْ بِاِذْنِهٖ ۚ حَتّٰۤى اِذَا فَشِلْتُمْ

کله چي وژل تاسو هغوي لره په حکم د الله باندي ، تر دي چي کله سست شوئ تاسو

وَ تَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَ عَصَيْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ

او خلاف اوکه تاسو په حکم د امير کښي او نافرماني اوکړه تاسو پس د

مَاۤ اَرٰىكُمْ مَّا تُحِبُّوْنَ ؕ مِنْكُمْ مَّنْ يُّرِيْدُ

هغه نه چي وے ښودل تاسو ته هغه چي مينه کوله تاسو هغي سره ، بعضي ستاسو نه هغه څوک دي چي اراده کړي

الدُّنْيَا وَ مِنْكُمْ مَّنْ يُّرِيْدُ الْاٰخِرَةَ ۚ ثُمَّ

د دنيا او بعضي ستاسو نه هغه څوک دي چي اراده کړي د آخرت ، بيا ئي

صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۚ وَ لَقَدْ عَفَا

واړولئ تاسو د هغوي نه دي د پاره چي امتحان اوکي په تاسو باندي ، او تحقيق سره معافي اوکړه (الله)

عَنْكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٥٢﴾

تاسو نه ، او الله خاوند د فضل دے په مومنانو باندي *

اِذْ تُصْعِدُوْنَ وَ لَا تَلْوٗنَ عَلٰۤى اَحَدٍ

کله چي ختئ تاسو ډيرکي ته او په شا نه کتل تاسو يو تن ته

وَّ الرَّسُوْلُ يَدْعُوْكُمْ فِيْۤ اُخْرٰىكُمْ فَاَثَابَكُمْ

او پيغمبر (عليه السلام) آواز کولو تاسو ته روستو ستاسو نه (ولاړ وو) نو بدل کښي ئي درکه تاسو ته

غَمًّۢا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَ لَا

يو غم سره د بل غم نه دي د پاره چي تاسو غمژن نه شئ په هغه چي فوت شو ستاسو نه او نه

مَآ اَصَابَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۵۳﴾

په هغه (مصيبت) چي اورسيده تاسو ته، او الله خبردار دے په هغه چي تاسو ئې کوئ *

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً

بيا راوليږله (الله) په تاسو باندي پس د غم نه تسلي

نُّعَاسًا يَّغْشٰى طَآئِفَةً مِّنْكُمْ ۙ وَ طَآئِفَةٌ

جوته وه پټه ئې کړه يوه ډله ستاسو نه ، او بله ډله وه

قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّوْنَ بِاللّٰهِ غَيْرَ

تحقيق سره عمژن کړي وو دوی لره نفسونو د دوی گمان ئې کو په الله باندي نا

الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ ؕ يَقُوْلُوْنَ هَلْ

جائز گمان د جاهليت ، وائي دوی آيا شتے

لَّنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ ؕ قُلْ اِنَّ

مونږ لره د فتح نه څه اختيار ، اووايه يقيناً

الْاَمْرَ كُلَّهٗ لِلّٰهِ ؕ يُخْفُوْنَ فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ

اختيار د فتحے ټول الله لره دے، پټئ دوی په زړونو خپلو کښي

مَّا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ ؕ يَقُوْلُوْنَ لَوْ كَانَ

هغه چي نه ئې ښکاره کړئ تا ته ، وائي دوی که وے

لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هٰهُنَا ؕ

مونږه لره د فتح نه څه اختيار نه به وو وژلے شوي مونږه په دي ځائے کښي،

قُلْ لَّوْ كُنْتُمْ فِيْ بُيُوْتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِيْنَ

اووايه که وئ تاسو په کورونو ستاسو کښي خامخا ښکاره شوي به وو هغه کسان

كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ ۚ

چي مقرر شوے دے په دوی باندي مرگ په ځائے د ارخ لگولو د دوی کښي،

وَ لِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فِيْ صُدُوْرِكُمْ وَ

او دي د پاره چي ازمائش اوكي الله (ښكاره كي) هغه چي په سينو ستاسو كښي دي او

لِيُمَحِّصَ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ

دي د پاره چي خالص كي هغه چي په زړونو ستاسو كښي دي، او الله پوهه دے

بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿۱۵۴﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا

په رازونو د سينو باندي * يقينًا هغه كسان چي واوړيدل

مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ ۙ اِنَّمَا

ستاسو نه په هغه ورځ چي مخامخ شوے دوه ډلے (يو بل ته) ، يقينًا

اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطٰنُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوْا ۚ

دهوكه كړي وو دوی لره شيطان په سبب د بعضي هغه (اعمالو) چي دوی كړي وو،

وَ لَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ

او تحقيق سره معافي كړي ده الله دوی ته (صحابو ته)، يقينًا الله ښښونكے

حَلِيْمٌ ﴿۱۵۵﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا

صبرناك دے * اے ايمان والو مه كيږئ تاسو

كَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ قَالُوْا لِاِخْوَانِهِمْ اِذَا

په شان د هغه كسانو چي كفر ئي كړے دے او وائي دوی په حق د خپلو رونړو كښي كله چي

ضَرَبُوْا فِي الْاَرْضِ اَوْ كَانُوْا غُزًّى لَّوْ

سفر كړ په زمكه كښي يا وي دوی غازيان كه

كَانُوْا عِنْدَنَا مَا مَاتُوْا وَ مَا قُتِلُوْا ۚ

وو دوی مونږ سره نه به وو مړه شوي دوی او نه به وو وژلے شوي،

لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فِيْ قُلُوْبِهِمْ ؕ

دي د پاره چي اوګرځئ الله دا (خبره) افسوس په زړونو د دوی كښي (په قيامت كښي)،

ركوع ۱۶

وَ اللّٰهُ يُحۡيٖ وَ يُمِيۡتُ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ

او الله ژوندي كول او مړه كول كئ، او الله د هغه چې تاسو كوئ

بَصِيۡرٌ ﴿۱۵٦﴾ وَ لَئِنۡ قُتِلۡتُمۡ فِيۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ

ليدونكے دے * او كه او وژلے شوئ تاسو په لاره د الله كښې

اَوۡ مُتُّمۡ لَمَغۡفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَ رَحۡمَةٌ خَيۡرٌ

يا مړه شوئ تاسو خامخا ښښنه ده د طرفه د الله نه او . رحمت غوره دے

مِّمَّا يَجۡمَعُوۡنَ ﴿۱۵۷﴾ وَ لَئِنۡ مُّتُّمۡ اَوۡ قُتِلۡتُمۡ

د هغه نه چې دوى ئې جمع كئ * او كه مړه شوئ تاسو يا اووژلے شوئ

لَاِالَى اللّٰهِ تُحۡشَرُوۡنَ ﴿۱۵۸﴾ فَبِمَا رَحۡمَةٍ مِّنَ

خامخا الله ته تاسو به پورته كړے شئ * پس په سبب د رحمت د طرفه د

اللّٰهِ لِنۡتَ لَهُمۡ ۚ وَ لَوۡ كُنۡتَ فَظًّا غَلِيۡظَ

الله نه نرم شوے ته دوىٔ ته، او كه وے ته بد ژبانه سخت

الۡقَلۡبِ لَا نۡفَضُّوۡا مِنۡ حَوۡلِكَ ۪ فَاعۡفُ

زړه والا خامخا خواره شوي به وو دوى، گير چاپيره ستا نه ، نو معافي كوه

عَنۡهُمۡ وَ اسۡتَغۡفِرۡ لَهُمۡ وَ شَاوِرۡهُمۡ فِي

دوىٔ ته او ښښنه غواړه دوىٔ لره او مشوره كوه دوىٔ سره په

الۡاَمۡرِ ۚ فَاِذَا عَزَمۡتَ فَتَوَكَّلۡ عَلَى اللّٰهِ ؕ

امور (انتظاميؤ) كښې ، پس كله چې ته قصد اوكړې نو ځان سپاره په الله باندې،

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الۡمُتَوَكِّلِيۡنَ ﴿۱۵۹﴾ اِنۡ

يقينًا الله مينه كئ د ځان سپارونكو سره * كه

يَّنۡصُرۡكُمُ اللّٰهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمۡ ۚ وَ اِنۡ

امداد اوكړي ستاسو الله نو نه به ئې څوك زورآور په تاسو باندې، او كه

يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِيْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْۢ

رسوا کي تاسو لره (ستاسو مدد پرېږدي) نو څوک دے هغه کس چې امداد به اوکي ستاسو

بَعْدِهٖ ؕ وَ عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿١٦٠﴾

پس د (پرېښودو د) الله نه، او په الله باندې ځان دِ اوسپاري مومنان *

وَ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَّغُلَّ ؕ وَ مَنْ يَّغْلُلْ

او نه دي مناسب د پاره د يو پيغمبر چې خيانت اوکي، او چا چې خيانت اوکه

يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ

راتله به اوکي په هغه څه چې خيانت ئې کړے ئې په ورځ د قيامت، بيا پوره به ورکړے شي هر يو

نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿١٦١﴾

نفس ته سزا او جزا د هغه چې کړے ئې وي او په دوی باندې به ظلم اونه کړے شي *

اَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْۢ بَآءَ بِسَخَطٍ

آيا هغه څوک چې تابعداري کړې د رضامنتيا د الله په شان د هغه چا دے چې راګير شو په غصه کښې

مِّنَ اللّٰهِ وَ مَاْوٰىهُ جَهَنَّمُ ؕ وَ بِئْسَ

د طرفه د الله نه او ځائے د ده وي جهنم ، او ډير بد دے

الْمَصِيْرُ ﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجٰتٌ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ

ځائے د ورتلو (دا جهنم) * دوی (لره اوچتے) درجے دي په نزد د الله ، او الله

بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى

ليدونکے دے د هغه چې دوی ئې کئ * تحقيق سره احسان کړے دے الله په

الْمُؤْمِنِيْنَ اِذْ بَعَثَ فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْ

مومنانو باندې کله چې وے ليږه په دوی کښې پيغمبر د

اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِهٖ وَ يُزَكِّيْهِمْ

جنس د دوی نه لولي په دوی باندې آيتونه د الله او پاکئ دوی لره (اخلاق رذيله نه)

النصف

وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ ۚ وَ اِنْ كَانُوْا

او اوښائي دوی ته قرآن او سنت ، اګرچي وو دوی

مِنْ قَبْلُ لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿١٦٤﴾ اَوَ لَمَّآ

مخکښي د دي نه خامخا په ګمراهي ښکاره کښي * آيا هرکله چي

اَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِّثْلَيْهَا ۙ

اورسيده تاسو ته مصيبت تحقيق سره رسولے وو تاسو (کافرو ته جنګ بدر کښي) دوچند د دي،

قُلْتُمْ اَنّٰى هٰذَا ۭ قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ ۭ

ونيل تاسو د کوم ځائے نه راغے دا (مصيبت)، او وايه دا د طرفه د نفسونو ستاسو نه دے (د عمل نتيجه ده ستاسو)،

اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٦٥﴾ وَ مَآ

يقينا الله په هر يو شي باندي قدرت والا دے * او هغه (مصيبت)

اَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ فَبِاِذْنِ اللّٰهِ

چي اورسيده تاسو ته په هغه ورځ چي مخامخ شوے وے دوه ډلے پس په حکم د الله باندي

وَ لِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٦٦﴾ وَ لِيَعْلَمَ الَّذِيْنَ

او دي د پاره چي ښکاره کي (الله) مومنان * او دي د پاره چي ښکاره کښي هغه کسان

نَافَقُوْا ۚۖ وَ قِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوْا فِيْ

چي منافقت ئي کړے دے، او ونيلے شو دوی ته راشئ جنګ اوکړئ په

سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوِ ادْفَعُوْا ۭ قَالُوْا لَوْ نَعْلَمُ

لاره د الله کښي يا دفع کړئ (کافرو لره)، اونيل دوی: که مونږه پوهيدے

قِتَالًا لَّا اتَّبَعْنٰكُمْ ۭ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ

په جنګ خامخا تابعداري به کړي وه مونږ ستاسو، دوی کفر ته په دغه ورځ (د امتحان)

اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْاِيْمَانِ ۚ يَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِهِمْ

ډير نزدے دي د دوی نه ايمان ته ، وائي دوی په خلو خپلو باندي

مَّا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ ؕ وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا
هغه چې نشتے په زړونو د دوی کښې، او الله پوهه دے په هغه چې

يَكْتُمُوْنَ ﴿١٦٧﴾ اَلَّذِيْنَ قَالُوْا لِاِخْوَانِهِمْ
دوی ئې پټې * هغه کسان چې وائي په باره د خپلو رونړو کښې

وَ قَعَدُوْا لَوْ اَطَاعُوْنَا مَا قُتِلُوْا ؕ قُلْ
حالانکه دوی ناست وي که دوی تابعداري کړے وه زمونږه نه به وو وژلے شوي دوی، او وایه

فَادْرَءُوْا عَنْ اَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ
پس لرے کړئ د ځانونو خپلو نه مرګ که یئ تاسو

صٰدِقِيْنَ ﴿١٦٨﴾ وَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ قُتِلُوْا
رشتیني * او ګمان مه کوه په هغه کسانو باندي چې وژلے شوے دي

فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا ؕ بَلْ اَحْيَآءٌ عِنْدَ
په لاره د الله کښي عبث مړه ، بلکه ژوندي دي په نزد

رَبِّهِمْ يُرْزَقُوْنَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِيْنَ بِمَآ اٰتٰهُمُ
د رب خپل رزق ورکولے شي دوی ته* خوشحالي حاصلونکي دي په هغه (نعمتونو) چې ورکړي دي دوی ته

اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ۙ وَ يَسْتَبْشِرُوْنَ بِالَّذِيْنَ
الله د خپل فضل نه ، او زیري اخلي په هغه کسانو چې

لَمْ يَلْحَقُوْا بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ ۙ اَلَّا خَوْفٌ
نه دي یو ځائے شوي دوی سره(په درجو کښي) روستو د دوی نه(راروان دي) ، دا چې نه به ئي یره

عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُوْنَ
په دوی باندي او نه به دوی غمژن شي * زیري اخلي (خوشحالیږي)

بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَ فَضْلٍ ۙ وَّ اَنَّ اللّٰهَ لَا
په نعمت سره د الله او په فضل سره او یقینًا الله نه

١٨ ع ٨

يُضِيعُ اَجْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٧١﴾ اَلَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا

ضايع کوي اجر د مومنانو * هغه کسان چي قبولوالے ئي اوکه (حکم د)

لِلّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ مِنْۢ بَعْدِ مَآ اَصَابَهُمُ

د الله او د پيغمبر د الله پس د هغه نه چي اورسيدل دوي ته

الْقَرْحُ ۛ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا مِنْهُمْ وَ اتَّقَوْا

زخمونه، د پاره د هغه کسانو چي هغوئ بيان د توحيد کړے دے د دوي نه او ځان ئي ساتلے دے (١)

اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿١٧٢﴾ اَلَّذِيْنَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ

اجر لوئي دے * هغه کسان چي اوئيل دوي ته خلقو

اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوْا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ

يقينًا خلقو تحقيق سره اتفاق کړے دے ستاسو خلاف نو اويريږئ د هغوي نه

فَزَادَهُمْ اِيْمَانًا ۖ وَّ قَالُوْا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَ

نو ښکاره ئي که هغوي لره (اثر د) ايمان، او اوئيل دوي کافي دے مونږه لره الله او

نِعْمَ الْوَكِيْلُ ﴿١٧٣﴾ فَانْقَلَبُوْا بِنِعْمَةٍ مِّنَ

ښه ښائسته دے ذمه دار * نو واپس شو دوي په نعمت سره د

اللّٰهِ وَ فَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوْٓءٌ ۙ وَّ

الله او فضل سره چي نه وو رسيدلے دوي ته ځه تکليف، او

اتَّبَعُوْا رِضْوَانَ اللّٰهِ ۗ وَ اللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ

تابعدار شو دوي د رضامنتيا د الله ، او الله خاوند د فضل دے

عَظِيْمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطٰنُ يُخَوِّفُ

لوئي * يقينًا دغه کس انسي شيطان وو چي يرول ئي

اَوْلِيَآءَهٗ ۖ فَلَا تَخَافُوْهُمْ وَ خَافُوْنِ اِنْ

دوستان د الله ، نو مه يريږئ د دوي نه او اويريږئ زما نه که چرې

كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿١٧٥﴾ وَ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ
يئ تاسو مومنان * او غمژن نه کي تا لره هغه کسان
يُسَارِعُوْنَ فِي الْكُفْرِ ۚ اِنَّهُمْ لَنْ يَّضُرُّوا اللّٰهَ
چي تلوار کئ په کار د کفر کښي ، يقينًا دوی چرې ضرر نه شي رسولے الله ته
شَيْئًا ۗ يُرِيْدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي
ذره بر ، اراده کئ الله چي اونه کر ئ دوی لره حصه په
الْاٰخِرَةِ ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ
اخرت کښي ، او دوی لره عذاب دے لوئي * يقينًا
الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيْمَانِ لَنْ
هغه کسان چي غوره ئي که کفر په مقابله د ايمان چرې
يَّضُرُّوا اللّٰهَ شَيْئًا ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٧٧﴾
ضرر نه شي ورکولے دوی الله ته ذره بر، او دوی لره عذاب دے دردناک *
وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّمَا نُمْلِيْ
او گمان دي نه کئ هغه کسان چي کفر ئي کړے دے يقينًا چي مهلت ورکول زمونږ
لَهُمْ خَيْرٌ لِّاَنْفُسِهِمْ ۗ اِنَّمَا نُمْلِيْ لَهُمْ
دوی ته غوره دي د پاره د نفسونو د دوی، يقينًا مونږه مهلت ورکوو دوی ته
لِيَزْدَادُوْٓا اِثْمًا ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿١٧٨﴾
دي د پاره چي زره يخ کي په گناه باندي، او دوی د پاره عذاب دے سپکونکے *
مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلٰى مَآ
نه دے الله پاک چي پريږدي مومنان (بغير د امتحان نه) په هغه (حالت) چي
اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى يَمِيْزَ الْخَبِيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ ۗ
يئ تاسو په هغي باندي تر دي چي جدا کي (الله) پليت (منافق) لره د پاک (موحد) نه ،

وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَ

او نه دے الله چي خبر دار کړي تاسو لره په غيبو باندي

لٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِىْ مِنْ رُّسُلِهٖ مَنْ

ليکن الله پاک غوره کړي (د پاره د رسالت) د خپلو پيغمبرانو نه چا له ئي چي

يَّشَآءُ ص فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ ج وَ اِنْ تُؤْمِنُوْا

اوغواړي ، پس ايمان راوړئ په الله او په پيغمبرانو د الله باندي ، او که ايمان راوړۀ تاسو

وَ تَتَّقُوْا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿١٧٩﴾ وَ لَا يَحْسَبَنَّ

او خان اوساتئ تاسو (د کفر نه) نو تاسو لره اجر دے لوئي * او گمان دي نه کړي

الَّذِيْنَ يَبْخَلُوْنَ بِمَآ اٰتٰهُمُ اللّٰهُ مِنْ

هغه کسان چي بخل (شومتيا) کړي په هغه مال باندي چي ورکړے دے دوي ته الله د

فَضْلِهٖ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ ط بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ط

خپل فضل نه چي دا غوره دے دوي لره ، بلکه دا نقصان دے دوي لره ،

سَيُطَوَّقُوْنَ مَا بَخِلُوْا بِهٖ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ط

زر دے چي هار به کړے شي دوي ته هغه مال چي دوي شومتيا کړے وه په هغي باندي په ورځ د قيامت ،

وَ لِلّٰهِ مِيْرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ط وَ اللّٰهُ

او خاص الله ته پاتي کيدل د آسمانونو او د زمکو دي ، او الله

بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١٨٠﴾ ع لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ

په هغه چي تاسو کوئ خبر دار دے * تحقيق سره واوريده الله وينا

الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيْرٌ وَّ نَحْنُ

د هغه کسانو چي اوئيل دوي يقيناً الله غريب دے او مونږه

اَغْنِيَآءُ م سَنَكْتُبُ مَا قَالُوْا وَ قَتْلَهُمُ

مالداريو ، زر دے چي ليکو مونږه هغه (خبرے) چي وائي دوي او وژل د دوي

الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۙ وَّ نَقُوْلُ ذُوْقُوْا عَذَابَ
پیغمبرانو لره بې جرمه ، او اوبه وايو مونږه او څکئ عذاب

الْحَرِيْقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْكُمْ وَ
سوزونکے * دا عذاب په سبب د هغه دے چې مخکښې کړې دي لاسونو ستاسو او

اَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿١٨٢﴾ اَلَّذِيْنَ
يقينًا الله نه دے هیڅ ظلم کونکے په هیڅ يو بنده باندي * هغه کسان

قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَآ اَلَّا نُؤْمِنَ
چې وائي دوی يقينًا الله حکم کړے دے مونږ ته دا چې تصديق به نه کوو مونږه

لِرَسُوْلٍ حَتّٰى يَاْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَاْكُلُهُ
د يو پیغمبر تر دے پورے چې راوړي مونږه ته قرباني (معجزه) چې خوري هغې لره

النَّارُ ؕ قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِيْ
اور ، اووايه تحقيق سره راغلي وو تاسو ته پیغمبران مخکښې زما نه

بِالْبَيِّنٰتِ وَ بِالَّذِيْ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوْهُمْ
په واضحه دلائلو باندي او په هغه (معجزې) باندي چې وايئ (غواړئ) تاسو نو ولے وژل تاسو هغوی لره

اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٨٣﴾ فَاِنْ كَذَّبُوْكَ
که يئ تاسو رشتيني * پس که دوی نسبت د دروغو کړې تا ته

فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَآءُوْ
پس تحقيق سره نسبت د دروغو کړے شوے وو پیغمبرانو ته مخکښې ستا نه راتله کړي وو هغوی

بِالْبَيِّنٰتِ وَ الزُّبُرِ وَ الْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ
په واضحه دلائلو (دلائل عقليه) او په صحيفو (دلائل نقليه) او په کتاب روښانه (دلائل وحيو) سره * هر يو

نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ؕ وَ اِنَّمَا تُوَفَّوْنَ
نفس څکونکے د مرګ دے ، او يقينًا پوره به درکړے شي تاسو ته

أُجُوْرَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ
بدلي د عملونو ستاسو په ورځ د قيامت ، پس څوک چې بچ کړے شو د
النَّارِ وَ اُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ؕ وَ مَا
اوور نه او دننه کړے شو جنت ته پس تحقيق سره دے شو کامياب (زنده باد) ، او ندے
الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ
ژوند د دنيا مګر څکه د دهوکے ده * خامخا امتحان به اوکړے شي په تاسو باندي
فِيْٓ اَمْوَالِكُمْ وَ اَنْفُسِكُمْ ۫ وَ لَتَسْمَعُنَّ مِنَ
په مالونو ستاسو او په نفسونو ستاسو کښي ، او خامخا اورئ به تاسو د
الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مِنَ
هغه کسانو نه چې ورکړے شوے دے ورته کتاب مخکښي ستاسو نه او د
الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْٓا اَذًى كَثِيْرًا ؕ وَ اِنْ
هغه کسانو نه چې شرک ئې کړے دے بدے ردے ډيرے ، او که
تَصْبِرُوْا وَ تَتَّقُوْا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ
تاسو صبر اوکړئ او ځان بچ کړئ (د بزدلۍ نه) پس يقينًا دا کار د پخو
الْاُمُوْرِ ﴿١٨٦﴾ وَ اِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيْثَاقَ الَّذِيْنَ
کارونو نه دے * او کله چې واغسته الله پخه وعده د هغه کسانو نه
اُوْتُوا الْكِتٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهٗ لِلنَّاسِ وَ لَا
چې ورکړے شوے دے ورته کتاب چې خامخا بيانوئ به تاسو دي لره خلقو ته او نه
تَكْتُمُوْنَهٗ ز فَنَبَذُوْهُ وَرَآءَ ظُهُوْرِهِمْ
به پټوئ تاسو دي لره ، نو اوغورځوله دوی دي وعدے لره روستو د شاګانو خپلو نه
وَ اشْتَرَوْا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ فَبِئْسَ مَا
او غوره کړه دوی په دي باندي (دا) دنيا لږه ، نو ډير بد دے هغه چې

يَشْتَرُوْنَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ يَفْرَحُوْنَ

دوی ئې غوره کړې(اخلي) * گمان مه کوه په هغه کسانو چې دوی خوشحالیږي

بِمَآ اٰتَوْا وَّ يُحِبُّوْنَ اَنْ يُّحْمَدُوْا بِمَا لَمْ

په هغه چې دوی راتله کړي دي او دوی مینه کئ چې د دوی تعریف اوکړے شي په هغه (کار) چې نه

يَفْعَلُوْا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِّنَ

وي کړے دوی نو مه کوه گمان په دوی باندې د خلاصې د

الْعَذَابِ ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٨٨﴾ وَ لِلّٰهِ

عذاب نه، او دوی لره عذاب دے دردناک * او خاص الله لره

مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ

بادشاهي د آسمانونو او د زمکے ده ، او الله په هر يو

شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ ١٩ ع ٩

شي باندې قدرت والا دے * يقينًا په پيدائش د آسمانونو

وَ الْاَرْضِ وَ اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَ النَّهَارِ

او د زمکو کښې او په بدليدو رابدليدو د شپے او د ورځے کښې

لَاٰيٰتٍ لِّاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ ۙ الَّذِيْنَ

خامخا نښې دي د پاره د عقلمندو * هغه کسان چې

يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ قِيٰمًا وَّ قُعُوْدًا وَّ عَلٰى

يادئ الله لره په ولاړه او ناسته او په

جُنُوْبِهِمْ وَ يَتَفَكَّرُوْنَ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ

اړخونو خپلو باندې او سوچ کئ دوی په پيدائش د آسمانونو

وَ الْاَرْضِ ۚ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا ۚ

او د زمکو کښې ، (وائي دوی) اے ربه زمونږه نه دي پيداکړي تا دې لره عبث،

سُبۡحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَآ اِنَّكَ

پاکي ده تا لره پس بچ کي مونږ لره د عذاب د اوور نه* اے ربه زمونږه یقینًا ته

مَنۡ تُدۡخِلِ النَّارَ فَقَدۡ اَخۡزَیۡتَهٗ ؕ وَ مَا

هغه څوک چې دننه کې ته اوور ته پس تحقیق سره تا رسوا کو ده لره، او نشتے

لِلظّٰلِمِیۡنَ مِنۡ اَنۡصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَآ اِنَّنَا سَمِعۡنَا

د پاره د ظالمانو څوک امدادیان* اے ربه زمونږه یقینًا مونږه واوریده

مُنَادِیًا یُّنَادِیۡ لِلۡاِیۡمَانِ اَنۡ اٰمِنُوۡا بِرَبِّکُمۡ

یو آواز کونکے چې آواز ئي کوو په طرف د ایمان دا چې ایمان راوړئ په رب ستاسو باندي

فَاٰمَنَّا ۖ رَبَّنَا فَاغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوۡبَنَا وَ کَفِّرۡ عَنَّا

پس ایمان راوړه مونږه، اے ربه زمونږه ببښنه اوکي مونږ ته زمونږ د گناهونو او لرے کي زمونږ نه

سَیِّاٰتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الۡاَبۡرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَ اٰتِنَا

مصیبتونه زمونږه او وفات کي مونږه لره سره د نیکانو (موحدینو)* اے ربه زمونږه راکي مونږ ته

مَا وَعَدۡتَّنَا عَلٰی رُسُلِكَ وَ لَا تُخۡزِنَا یَوۡمَ

هغه چې وعده کړے ده تا مونږه سره په (ژبه د) پیغمبرانو ستا او مه رسوا کے مونږه لره په ورځ

الۡقِیٰمَةِ ؕ اِنَّكَ لَا تُخۡلِفُ الۡمِیۡعَادَ ﴿١٩٤﴾

د قیامت، یقینا ته خلاف نه کے د وعدے*

فَاسۡتَجَابَ لَهُمۡ رَبُّهُمۡ اَنِّیۡ لَاۤ اُضِیۡعُ عَمَلَ

پس قبولوالے اوکه دوی لره رب د دوی یقینًا زه نه ضایع کوم عمل د

عَامِلٍ مِّنۡکُمۡ مِّنۡ ذَکَرٍ اَوۡ اُنۡثٰی ۚ بَعۡضُکُمۡ

عمل کونکي ستاسو نه که نارینه ئي یا زنانه، بعضي ستاسو

مِّنۡۢ بَعۡضٍ ۚ فَالَّذِیۡنَ هَاجَرُوۡا وَ اُخۡرِجُوۡا

د بعضو نه دي، پس هغه کسان چې هجرت ئي کړے دے او اوبښکلے شو دوی

مِنْ دِيَارِهِمْ وَ اُوْذُوْا فِيْ سَبِيْلِيْ وَ قٰتَلُوْا
د کورونو خپلو نه او تکليف ورکړے شو دوی ته په لاره زما کښې او وے وژل (کافران)

وَ قُتِلُوْا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَ
او په خپله هم اوژلے شو خامخا لرے به کم د دوی نه مصيبتونه د دوی او

لَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا
خامخا دننه به کم دوی لره جنتونو ته چې بهيږي به لاندے د (اونو د) هغې نه

الْاَنْهٰرُ ۚ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ عِنْدَهٗ
ولے ، (بدله به ورکړے شي دوی ته) بدله د طرفه د الله نه ، او الله چې دے هغه سره

حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ
ښائسته بدله ده * دهوکه نه کي تا لره اوړيدل راوړيدل د

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فِي الْبِلَادِ ؕ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيْلٌ ۟
هغه کسانو چې کفر ئي کړے دے په کلو کښې * (دوی لره) څکه ده لږه ،

ثُمَّ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَ بِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لٰكِنِ
بيا ځائے د دوی جهنّم دے ، او ډيره بده بيچهونړه ده (دا جهنّم) * ليکن

الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ
هغه کسان چې خان ئي بچ که د خلاف د خپل رب نه دوی لره داسې جنتونه دي چې بهيږي به

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا نُزُلًا مِّنْ
لاندے د (اونو د) هغې نه ولے هميشه به ئي دوی په دي کښې ميلمستيا به ئي د

عِنْدِ اللّٰهِ ؕ وَ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِّلْاَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾
طرفه د الله نه ، او هغه چې الله سره دي غوره دي د پاره د نيکانو *

وَ اِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَمَنْ يُّؤْمِنُ بِاللّٰهِ
او يقيناً بعضے د اهل کتابو نه خامخا هغه کسان دي چې ايمان راوړي په الله باندي

وَمَآ اُنۡزِلَ اِلَيۡكُمۡ وَمَآ اُنۡزِلَ اِلَيۡهِمۡ خٰشِعِيۡنَ

او په هغه چې نازل کړے شوي دي تاسو ته او په هغه چې نازل کړے شوي دي دوی ته يريدونکي دي

لِلّٰهِ ۙ لَا يَشۡتَرُوۡنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيۡلًا ؕ

د الله نه، نه غوره کوي په آيتونو د الله باندي دا دنيا لره

اُولٰٓئِكَ لَهُمۡ اَجۡرُهُمۡ عِنۡدَ رَبِّهِمۡ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

دغه کسان دوی لره اجر د دوی دے په نزد د رب د دوی، يقيناً الله

سَرِيۡعُ الۡحِسَابِ ﴿۱۹۹﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوا

زر حساب کونکے دے* اے ايمان والو

اصۡبِرُوۡا وَصَابِرُوۡا وَرَابِطُوۡا ۟ وَاتَّقُوا

کلک شئ په جهاد باندي او يو بل کلک کړئ او تيارے اوکړئ د پاره د جهاد، او اويريږئ

اللّٰهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُوۡنَ ﴿۲۰۰﴾

د الله نه خامخا تاسو به کامياب شئ*

اياتها ۱۷۶ سُوۡرَةُ النِّسَآءِ مَدَنِيَّةٌ بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ مدنی ۴ نزول ۹۲ رکوعها ۲۴

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوۡا رَبَّكُمُ الَّذِيۡ خَلَقَكُمۡ

اے خلقو اويريږئ د رب ستاسو هغه ذات نه چې پيدا کړي يې تاسو

مِّنۡ نَّفۡسٍ وَّاحِدَةٍ وَّخَلَقَ مِنۡهَا زَوۡجَهَا

د نفس يو نه او پيدا کړي يې ده د (جنس) د هغه نه بي بي د هغه

وَبَثَّ مِنۡهُمَا رِجَالًا كَثِيۡرًا وَّنِسَآءً ۚ وَاتَّقُوا

او خواره کړي يې دي د هغي دوارو نه سړي ډير او ښځے، او اويريږئ

اللّٰهَ الَّذِيۡ تَسَآءَلُوۡنَ بِهٖ وَالۡاَرۡحَامَ ؕ

د الله هغه ذات نه چې سوال کوئ تاسو د يو بل نه په واسطه د هغه باندي او (۱) د خپلولی نه

(۱) او خان ئے د خپلولئ کټ کولو نه.

سُوْرَةُ النِّسَآءِ

ربط د سورة النساء: (١) د سورة آل عمران اختتام په تقوی وو د دي سورت افتتاح په تقوی ده .

(٢) مخکښې سورت کښې اصلاح د عقيدے وه دي سورت کښې اصلاح د معاشري ده .

(٣) سورة آل عمران کښې د جماعت د پاره قوانين ذکر شو نو دلته دراعي او رعيت د پاره احکام ذکرکيږي .

امتيازات د سورة النساء : (١) سورت ممتاز دے په قواعدو د پاره د اصلاح د معاشري باندي .

(٢) په بيان د حقوقو د ضعفآء باندي .

(٣) په بيان د هغه قوانينو باندي چه په هغي اصلاح د راعي او رعيت راځي.

دعوی د سورة النساء : بيان د هغه أمورو چه په هغي اصلاح د معاشرے راځي.

خلاصه د سورة نسآء : سورة النساء درے حصي ده.

(١) اوله حصه آيت ١ نه تر آيت ٥٧ پورې په ديکښې شپاړس احکام د پاره د اصلاح د رعيت ذکرکيږي .

(٢) دويمه حصه آيت ٥٨ نه تر آيت ١٣٤ پورې په ديکښې اته / ٨ احکام د پاره د اصلاح د راعي او رعيت ذکرکيږي .

(٣) دريمه حصه آيت ١٣٥ نه تر آخره پورے په ديکښې د دريو ډلو : (١) اهل کتاب (٢) منافقين (٣) مومنين بيان کيږي .

او دوي ته زواجر ورکړې بالتضعيف و التنصيف

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾ وَ اٰتُوا الْيَتٰمٰٓى

يقينًا الله دے په تاسو باندي نګهبان * او ورکئ يتيمانو ته

اَمْوَالَهُمْ وَ لَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيْثَ بِالطَّيِّبِ

مالونه د هغوي او مه اخلئ پليت مال په مقابله د پاک مال کښي ،

وَ لَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَهُمْ اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ

او مه خورئ مالونه د دوی مالونو ستاسو سره ، يقينًا دا کار دے

حُوْبًا كَبِيْرًا ﴿٢﴾ وَ اِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوْا فِي

ګناه لوئي * او که يريږئ تاسو چي انصاف به اونه کړے شئ په باره

الْيَتٰمٰى فَانْكِحُوْا مَا طَابَ لَكُمْ مِّنَ النِّسَآءِ

د يتيمانانو کښي نو نکاح سره واخلئ په هغه صفت چي خوښ وي ستاسو د ښځو نه

مَثْنٰى وَ ثُلٰثَ وَ رُبٰعَ ۚ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا

دوه دوه او دري دري او څلور څلور ، پس که يريږئ تاسو چي او به نه

تَعْدِلُوْا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ؕ

کړئ تاسو انصاف نو بيا يوه ښځه کافي ده يا هغه چي مالکان شوي دي خي لاسونه ستاسو د هغوي ،

ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُوْلُوْا ﴿٣﴾ وَ اٰتُوا النِّسَآءَ

دا نزدے ده چي زياتے به او نه کړئ تاسو * او ورکئ ښځو ته

صَدُقٰتِهِنَّ نِحْلَةً ؕ فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ

مهرونه د هغوي په خوشحالي سره ، پس که په خوښه درکي دا ښځے تاسو ته څه

شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوْهُ هَنِيْٓـًٔا مَّرِيْٓـًٔا ﴿٤﴾

شے د دي مهر نه د خپل طرف نه نو خورئ دي لره خوش هضمه خوش مزه *

وَ لَا تُؤْتُوا السُّفَهَآءَ اَمْوَالَكُمُ الَّتِيْ جَعَلَ

او مه ورکوئ بے وقوفو ته مالونه ستاسو هغه چي ګرځولی ده

اللّٰهُ لَكُمْ قِيٰمًا وَّ ارْزُقُوْهُمْ فِيْهَا وَ

الله تاسو لره ذمه داري (د هغوي په مال باندي) او رزق ورکئ دوی ته په هغي کښي او

اكْسُوْهُمْ وَ قُوْلُوْا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ۝٥

جامه جوړه ورکئ دوی ته او اووايئ دوی ته وينا ښه (موافق د شريعت) *

وَ ابْتَلُوا الْيَتٰمٰى حَتّٰۤى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ ۚ

او امتحان اوکئ په يتيمانو تر دے پورے کله چي اورسيږي دوی بلوغ ته،

فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِّنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوْۤا اِلَيْهِمْ

پس که اوليده تاسو د دوی نه اوښيارتيا نو ورکئ دوی ته

اَمْوَالَهُمْ ۚ وَ لَا تَاْكُلُوْهَاۤ اِسْرَافًا وَّ بِدَارًا اَنْ

مالونه د دوی، او مه خورئ دي لره ډير ډير او زر زر د دي وجي نه چي

يَّكْبَرُوْا ؕ وَ مَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ

دوی به لوئي شي ، او هغه خوک چي وي بے پرواه (کسب نه مال د يتيم کښي) نو ځان دِ اوساتي (د مال د يتيم نه)،

وَ مَنْ كَانَ فَقِيْرًا فَلْيَاْكُلْ بِالْمَعْرُوْفِ ؕ

او هغه څوک چي ئې محتاج (کسب ته مال د يتيم کښي) نو خوري دِ په مناسب طريقے (په قدر د اجرت)،

فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوْا

پس کله چي ورکوئ تاسو دوی ته مالونه د دوی نو گواهان اونيسئ

عَلَيْهِمْ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيْبًا ۝٦ لِلرِّجَالِ

په دوی باندي ، او کافي دے الله حساب ناک * د پاره د سړو

نَصِيْبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ وَ الْاَقْرَبُوْنَ ۠

برخه ده د هغه نه چي پريږدي مور او پلار او خپل خپلوان،

وَ لِلنِّسَآءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ وَ

او د پاره د زنانو حصه ده د هغه مال نه چي پريږدي ئې مور او پلار او

الْاَقْرَبُوْنَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَ ؕ نَصِيْبًا
خپل خپلوان د هغه نه چې لږ ئې د هغې نه او که ډير ئې ، حصه ده

مَّفْرُوْضًا ۝٧ وَ اِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا
مقرره ٭ او کله چې حاضر شي وېش (ميراث) ته خپل

الْقُرْبٰى وَ الْيَتٰمٰى وَ الْمَسٰكِيْنُ فَارْزُقُوْهُمْ
خپلوان او يتيمان او مسکينان نو خوراک ورکئ دوی ته

مِّنْهُ وَ قُوْلُوْا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ۝٨ وَ لْيَخْشَ
د هغې نه او اووايئ دوی ته وينا ښه ٭ او اودې يريږي

الَّذِيْنَ لَوْ تَرَكُوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعٰفًا
هغه کسان که پريږدي روستو د ځانونو نه اولاد کمزوري (ماشومان)

خَافُوْا عَلَيْهِمْ ص فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَ لْيَقُوْلُوْا
يريږي دوی په هغوي باندې ، نو اودې يريږي د الله نه او اودې وائي

قَوْلًا سَدِيْدًا ۝٩ اِنَّ الَّذِيْنَ يَاْكُلُوْنَ
وينا درسته (صحيح) ٭ يقينًا هغه کسان چې خوري

اَمْوَالَ الْيَتٰمٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَاْكُلُوْنَ فِيْ
مالونه د يتيمانو په ظلم يقينًا اچئ دوی په

بُطُوْنِهِمْ نَارًا ؕ وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيْرًا ۝١٠ ع
خيټو خپلو کښې اوور ، او زر دے چې دننه به شي دوی جهنّم ته ٭

يُوْصِيْكُمُ اللّٰهُ فِيْٓ اَوْلَادِكُمْ ۗ لِلذَّكَرِ مِثْلُ
حکم کئ تاسو ته الله پاک په باره داولاد ستاسو کښې ، د پاره د سړو (حصه ده) په شان د

حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ ج فَاِنْ كُنَّ نِسَآءً فَوْقَ
حصو د دوو زنانو ، پس که وي دا ښځې د پاسه

اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۚ وَ اِنْ كَانَتْ

د دوو نو دوی لره دوه دریمې دي د هغه چې پرېخودے ئي وي ، او كه وي

وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ؕ وَ لِاَبَوَيْهِ لِكُلِّ

يوه زنانه نو هغې لره نيمه ده ، او د پاره د مور او پلار د ده د پاره د هر

وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ

يو د دي دواړو نه شپږمه ده د هغه مال نه چې پرېخودے ئي وي كه وي

لَهٗ وَلَدٌ ۚ فَاِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهٗ وَلَدٌ وَّ وَرِثَهٗۤ

ده لره اولاد ، پس كه نه وي ده لره اولاد او ميراث اوړي ده نه

اَبَوٰهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَاِنْ كَانَ لَهٗۤ اِخْوَةٌ

مور او پلار د ده پس د پاره د مور د هغه دريمه ده ، پس كه وي ده لره رونړه خويندي

فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصِيْ

پس د پاره د مور د ده شپږمه ده پس د وصيت نه چې وصيت كړي

بِهَاۤ اَوْ دَيْنٍ ؕ اٰبَآؤُكُمْ وَ اَبْنَآؤُكُمْ لَا تَدْرُوْنَ

په هغې باندي يا پرې قرضه ئي ، پلاران ستاسو او ځامن ستاسو نه پوهيږئ تاسو

اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ؕ فَرِيْضَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ

چې كوم يو د دوی نه ډير نږدے دے تاسو ته فائده كښې ، دا مقرر تيا ده د طرفه د الله نه ،

اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿١١﴾ وَ لَكُمْ نِصْفُ

يقينًا الله دے پوهه حكمت والا * او د پاره ستاسو نيمه حصه ده

مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهُنَّ

د هغه مال نه چې پرېخودے ئي بيبيانو ستاسو كه نه ئي دوی لره

وَلَدٌ ۚ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ

اولاد ، پس كه وي دوی لره اولاد پس ستاسو د پاره څلورمه حصه ده

مِمَّا تَرَكْنَ مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصِيْنَ بِهَآ
د هغه نه چې پرېږدي دا زنانه پس د وصيت نه چې وصيت كړي په هغې باندې
اَوْ دَيْنٍ ؕ وَ لَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَّمْ
يا پرې قرضه وي، او دوى لره څلورمه حصه ده د هغه نه چې پرېږدئ وې تاسو كه نه
يَكُنْ لَّكُمْ وَلَدٌ ۚ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ
وي ستاسو د پاره اولاد ، پس كه وي تاسو لره اولاد
فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
پس دوى لره اتمه حصه ده د هغه نه چې پرېږدئ ئې تاسو پس د وصيت نه
تُوْصُوْنَ بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ؕ وَ اِنْ كَانَ رَجُلٌ
چې وصيت كوئ تاسو په هغې باندې يا قرضه ئې (په تاسو) ، او كه وي يو سړے
يُّوْرَثُ كَلٰلَةً اَوِ امْرَاَةٌ وَّ لَهٗٓ اَخٌ اَوْ اُخْتٌ
چې ميراث ترېنه اوړے شي ميرات يا ښځه (ميراثه ئې) او ده لره يو رور ئې يا خور
فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ ۚ فَاِنْ كَانُوْٓا
پس د پاره د هر يو د دې دواړو نه شپږمه حصه ده ، پس كه ئې دوى
اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى الثُّلُثِ
زيات د دې نه پس دوى شريكان دي په دريمه حصه كښې
مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصٰى بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ۙ
پس د وصيت نه چې وصيت كولے شي په هغې باندې يا پې قرضه ئې ،
غَيْرَ مُضَآرٍّ ۚ وَصِيَّةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ
(بېله) نه ضرر رسونكي (يو بل ته په ميراث) ، دا حكم دے د طرفه د الله نه ، او الله پوهه
حَلِيْمٌ ؕ ﴿١٢﴾ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ؕ وَ مَنْ يُّطِعِ
صبر ناك دے * دا پولے د الله دي ، او چا چې تابعداري اوكړه

اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ يُدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ

د الله او د پيغمبر د الله دننه به کړي ده لره جنتونو ته چې بهيږي به

تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ وَ ذٰلِكَ الْفَوْزُ

لاندے د (اونو د) هغې نه ولے هميشه به ئي په دې کښې، او دا دے کاميابي

الْعَظِيْمُ ﴿١٣﴾ وَ مَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ

لوئي * او چا چې نا فرماني اوکړه د الله او د پيغمبر د الله

وَ يَتَعَدَّ حُدُوْدَهٗ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا

او تيرے ئي اوکه د پولو د الله نه دننه به کړي ده لره اوور ته هميشه به ئي

فِيْهَا ۪ وَ لَهٗ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿١٤﴾ وَ الّٰتِيْ

په دې کښې، او ده لره دے عذاب سپکونکے * او هغه زنانه

يَاْتِيْنَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَآئِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوْا

چې راتلل ئي اوکړل بے حيائۍ ته د ښځو ستاسو نه نو گواهان مقرر کړئ

عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِّنْكُمْ ۚ فَاِنْ شَهِدُوْا

په دوی باندې خلور ستاسو نه ، پس که دوی گواهي اوکړه

فَاَمْسِكُوْهُنَّ فِي الْبُيُوْتِ حَتّٰى يَتَوَفّٰهُنَّ

نو بند کړئ دوی لره په کورونو کښې تر دے پورے چې مړې کړي دوی لره

الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِيْلًا ﴿١٥﴾

مرگ يا اوگرځي الله دوی لره لاره (حکم د قاضي) *

وَ الَّذٰنِ يَاْتِيٰنِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوْهُمَا ۚ فَاِنْ

او هغه دوه هلکان چې راتله ئي اوکړل ستاسو نه دې (بے حيائۍ) ته نو سزا ورکړئ دوی ته، پس که

تَابَا وَ اَصْلَحَا فَاَعْرِضُوْا عَنْهُمَا ؕ اِنَّ اللّٰهَ

توبه اوويسته دے دواړو او درست ئي که عمل خپل نو مخ واړوئ د (سزا) دې دواړو نه، يقينًا الله

ع ٢ ١٤

كَانَ تَوَّابًا رَّحِيْمًا ﴿١٦﴾ اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى

دے توبه قبلونکے مهربان * يقينًا قبلول د توبے په

اللّٰهِ لِلَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ السُّوْٓءَ بِجَهَالَةٍ

الله د پاره د هغه کسانو دي چې عمل کړئ بد په نا پوهی سره

ثُمَّ يَتُوْبُوْنَ مِنْ قَرِيْبٍ فَاُولٰٓئِكَ يَتُوْبُ

بيا توبه اوباسي نزدے (مرګ نه مخکښې) نو دغه کسان مهرباني به اوکي

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿١٧﴾

الله په دوی باندې ، او دے الله پوهه حکمت والا *

وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ

او نشتے توبه قبلول(په الله) د پاره د هغه کسانو چې عملونه کړئ

السَّيِّاٰتِ ۚ حَتّٰٓى اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ

بد ، تر دے کله چې حاضر شي يو د دوی ته

الْمَوْتُ قَالَ اِنِّيْ تُبْتُ الْـٰٔنَ وَ لَا الَّذِيْنَ

علامات د مرګ وائي دے يقينًا زه توبه اوباسم اوس او نه (قبليږي توبه) د هغه کسانو

يَمُوْتُوْنَ وَ هُمْ كُفَّارٌ ؕ اُولٰٓئِكَ اَعْتَدْنَا

چې مړيږي او ئي دوی کافران ، دغه کسان تيار کړے دے مونږه

لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿١٨﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

دوی لره عذاب دردناک * اے ايمان والو

لَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَرِثُوا النِّسَآءَ كَرْهًا ؕ

نه دي روا تاسو لره دا چې په ميراث ګڼبې اوړئ تاسو ښځو لره په زور باندې ،

وَ لَا تَعْضُلُوْهُنَّ لِتَذْهَبُوْا بِبَعْضِ مَآ

او مه تنګوئ دوی لره دي د پاره چې واخلئ تاسو د دوی نه بعضے هغه

اٰتَیۡتُمُوۡهُنَّ اِلَّاۤ اَنۡ یَّاۡتِیۡنَ بِفَاحِشَةٍ

چي ورکړې ئي تاسو دوی ته مګر داچي راتله اوکي دا زنانه په بې حيايي

مُّبَیِّنَةٍ ۚ وَ عَاشِرُوۡهُنَّ بِالۡمَعۡرُوۡفِ ۚ فَاِنۡ

ښکاره باندي، او ژوند تيروئ تاسو دے ښځو سره په مناسب طريقې سره، نو که

کَرِهۡتُمُوۡهُنَّ فَعَسٰۤی اَنۡ تَکۡرَهُوۡا شَیۡـًٔا

تاسو بدي ګڼړئ دوی لره نو زر دے چي بد به ګڼړئ تاسو يو شے (په اعتبار د ظاهر)

وَّ یَجۡعَلَ اللّٰهُ فِیۡهِ خَیۡرًا کَثِیۡرًا ﴿۱۹﴾ وَ اِنۡ

او اوبه ګرځئ الله په هغي کښې فائده ډيره * او که

اَرَدۡتُّمُ اسۡتِبۡدَالَ زَوۡجٍ مَّکَانَ زَوۡجٍ ۙ

اراده کوئ تاسو د بدلولو د يوے ښځے په ځائے د بلے ښځے،

وَّ اٰتَیۡتُمۡ اِحۡدٰهُنَّ قِنۡطَارًا فَلَا تَاۡخُذُوۡا

او ورکړې ئي تاسو يو د دوی ته مال ډير (په مهر کښې) نو مه اخلئ تاسو

مِنۡهُ شَیۡـًٔا ؕ اَتَاۡخُذُوۡنَهٗ بُهۡتَانًا وَّ اِثۡمًا

د هغي نه څه شے، آيا اخلئ تاسو دي مال لره په تهمت او په ګناه

مُّبِیۡنًا ﴿۲۰﴾ وَ کَیۡفَ تَاۡخُذُوۡنَهٗ وَ قَدۡ اَفۡضٰی

ښکاره سره * او څه رنګه اخلئ تاسو دي لره او تحقيق سره رسيدلي دي

بَعۡضُکُمۡ اِلٰی بَعۡضٍ وَّ اَخَذۡنَ مِنۡکُمۡ

بعضے ستاسو نه بعضو ته او اغستے ده دوی ستاسو نه

مِّیۡثَاقًا غَلِیۡظًا ﴿۲۱﴾ وَ لَا تَنۡکِحُوۡا مَا نَکَحَ

وعده پخه (په نکاح کښې) * او په نکاح مه اخلئ هغه چي اغستي وي

اٰبَآؤُکُمۡ مِّنَ النِّسَآءِ اِلَّا مَا قَدۡ سَلَفَ ؕ اِنَّهٗ

پلارانو ستاسو د ښځو نه مګر هغه چي مخکښې تير شوي دي، يقيناً دا کار

كَانَ فَاحِشَةً وَّ مَقْتًا ۭ وَ سَآءَ سَبِيْلًا ﴿٢٢﴾

بے حیائی ده او ډیره د غصے خبره ده(د رب العزت) ، او ډیره بده لار ده *

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهٰتُكُمْ وَ بَنٰتُكُمْ وَ اَخَوٰتُكُمْ

حرامې کړے شوې دي په تاسو(په نکاح) باندې میندے ستاسو او لونړه ستاسو او خویندے ستاسو

وَ عَمّٰتُكُمْ وَ خٰلٰتُكُمْ وَ بَنٰتُ الْاَخِ وَ بَنٰتُ

او پهپوګانے ستاسو او ماسې ګانے ستاسو او رویرے ستاسو او لونړه د

الْاُخْتِ وَ اُمَّهٰتُكُمُ الّٰتِیْٓ اَرْضَعْنَكُمْ وَ

خویندو (خورزے) ستاسو او میندے ستاسو هغه زنانه چې پائے ئې درکړي دي تاسو ته او

اَخَوٰتُكُمْ مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَ اُمَّهٰتُ نِسَآىِٕكُمْ

خویندے ستاسو د رضاعت او میندے د ښځو ستاسو (خواخیانے)

وَ رَبَآىِٕبُكُمُ الّٰتِیْ فِیْ حُجُوْرِكُمْ مِّنْ نِّسَآىِٕكُمُ

او پرکتې ستاسو خصوصًا هغه چې په سنګ ستاسو کښې دي د ښځو ستاسو نه

الّٰتِیْ دَخَلْتُمْ بِهِنَّ ؗ فَاِنْ لَّمْ تَكُوْنُوْا

هغه ښځے چې ملاؤ شوے يئ تاسو هغوې سره ، نو که نه يئ تاسو

دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ ؗ وَ حَلَآىِٕلُ

ملاو شوې هغوې سره نو نشتے ګناه په تاسو باندې ، او ښځے (انګوینډے)

اَبْنَآىِٕكُمُ الَّذِیْنَ مِنْ اَصْلَابِكُمْ ۙ وَ اَنْ

د زامنو ستاسو هغه زامن چې د شاګانو ستاسو نه دي ، او دا چې

تَجْمَعُوْا بَیْنَ الْاُخْتَیْنِ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ؕ

جمع والے اوکړئ تاسو په مینځ د دوو خویندو کښې مګر هغه چې مخکښې تیر شوي دي ،

اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِیْمًا ﴿٢٣﴾ ۙ

یقینًا الله دے ښونکے مهربان *

وَّ الْمُحْصَنٰتُ مِنَ النِّسَآءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ

او (حرام دي په تاسو باندي په نكاح اغستل) هغه خاوندانو والا ښځې مګر هغه چې واكدار دي

اَيْمَانُكُمْ ۚ كِتٰبَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ ۚ وَ اُحِلَّ لَكُمْ

ښې لاسونه ستاسو د هغې ، (لازم كړئ) حكم د الله په خپلو ځانونو ، او روا دي تاسو لره

مَّا وَرَآءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوْا بِاَمْوَالِكُمْ

هغه چي سيوا د دے قِسمونو نه دي دا چي اولټوئ تاسو په مالونو ستاسو باندي

مُّحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسٰفِحِيْنَ ؕ فَمَا

(شئ تاسو) پا كدامن مه شئ بد لمن ، نو هغه چي

اسْتَمْتَعْتُمْ بِهٖ مِنْهُنَّ فَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ

فائده واغسته تاسو په هغي باندي د دوی (ښځو) نه نو وركړئ دوی ته مهرونه د دوی

فَرِيْضَةً ؕ وَ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا تَرٰضَيْتُمْ

(دا) مقرر تيا ده د طرفه د الله نه ، نشته ګناه په تاسو باندي په هغه څه كښي چي راضي شوئ تاسو

بِهٖ مِنْۢ بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ

په هغي سره پس د مقررتيا نه ، يقينًا الله دے

عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿۲۴﴾ وَ مَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ

پوهه حكمت والا * او څوك چي طاقت نه لري ستاسو نه

طَوْلًا اَنْ يَّنْكِحَ الْمُحْصَنٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ

د مال دا چي نكاح اوكړي د آزادو مومنانو ښځو سره

فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِّنْ فَتَيٰتِكُمُ

د هغه چا نه چي مالكان شوي دي ښې لاسونه ستاسو د وينځو ستاسو

الْمُؤْمِنٰتِ ؕ وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيْمَانِكُمْ ؕ

مومنانو نه ، او الله پوهه دے په ايمان ستاسو ،

بَعْضُكُمْ مِّنْۢ بَعْضٍ ۚ فَانْكِحُوْهُنَّ بِاِذْنِ
بعضي ستاسو (پيدا يئ) د بعضو نه ، نو په نكاح سره واخلئ دي وينځو لره په اجازت د
اَهْلِهِنَّ وَ اٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ بِالْمَعْرُوْفِ
مالكانو د هغوئ سره او وركړئ دي ښځوته مهرونه د دوی په جائز طريقے باندي
مُحْصَنٰتٍ غَيْرَ مُسٰفِحٰتٍ وَّ لَا مُتَّخِذٰتِ
شئ پاكدامنے مه شئ بد لمنے او مه شئ يار باشنړي
اَخْدَانٍ ۚ فَاِذَآ اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ
نو كله چي خاوندانو والا شوي (دا وينځے) نو كه دوی راتلل اوكړل
بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
په بے حيائي سره نو په دے وينځو باندي نيمه سزا هغه ده چي په
الْمُحْصَنٰتِ مِنَ الْعَذَابِ ؕ ذٰلِكَ لِمَنْ
آزادو ښځو باندي وي د سزا نه ، دا حكم د نكاح د وينځو د پاره د هغه چا دے چي
خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ ؕ وَ اَنْ تَصْبِرُوْا خَيْرٌ
يريږي د شهوت نه ستاسو نه ، او دا چي تاسو صبر اوكړئ (د نكاح د وينځو نه نو دا به) غوره وي
لَّكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢٥﴾ يُرِيْدُ اللّٰهُ ع ٤
د پاره ستاسو ، او الله ښښونكے مهربان دے * اراده كوئ الله
لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَ يَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِيْنَ
چي بيان كړي تاسو ته او اوښائي تاسو ته طريقے د هغه كسانو
مِنْ قَبْلِكُمْ وَ يَتُوْبَ عَلَيْكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ
چي مخكښي ستاسو نه دي اومهرباني اوكړي په تاسو باندي ، او الله پوهه
حَكِيْمٌ ﴿٢٦﴾ وَ اللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يَّتُوْبَ عَلَيْكُمْ ۫
حكمت والا دے * او الله اراده كوئ دا چي مهرباني اوكړي په تاسو باندي ،

وَ يُرِيْدُ الَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الشَّهَوٰتِ اَنْ

او اراده کړي هغه کسان چې تابعداري کړي د شهوتي څيزونو دا چې

تَمِيْلُوْا مَيْلًا عَظِيْمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ

تاسو واوړئ (د احکام الهيؤ نه) په اوړيدو لويو سره * اراده کړي الله دا چې

يُّخَفِّفَ عَنْكُمْ ۚ وَ خُلِقَ الْاِنْسَانُ

سپکوالے اوکړي ستاسو نه ، او پيدا کړے شوے دے انسان

ضَعِيْفًا ﴿٢٨﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَاْكُلُوْٓا

کمزورے * اے ايمان والو مه خورئ

اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَ

مالونه د يو بل په خپل مينځ کښې په باطلو طريقو باندې مګر دا چې وي

تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ ۫ وَ لَا تَقْتُلُوْٓا

سودا ګيري په رضامنتيا سره ستاسو نه ، او مه وژنئ

اَنْفُسَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا ﴿٢٩﴾

خپل ځانونه ، يقيناً الله دے په تاسو باندې مهربان *

وَ مَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَّ ظُلْمًا

او چا چې اوکه دا کار په زياتي او په ظلم

فَسَوْفَ نُصْلِيْهِ نَارًا ؕ وَ كَانَ ذٰلِكَ عَلَى

نو زر دے چې دننه به کو مونږه ده لره اوور ته ، او دے دا کار په

اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوْا كَبَآئِرَ مَا

الله باندې آسان * که تاسو ځان بچ کړئ د لويو هغه (ګناهونو) نه

تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ

چې منع کولے شئ تاسو د هغې نه لرې به کو مونږه ستاسو نه مصيبتونه ستاسو

وَ نُدۡخِلۡكُمۡ مُّدۡخَلًا كَرِيۡمًا ﴿۳۱﴾ وَ لَا تَتَمَنَّوۡا

او دننه به کو تاسو لره ځائے د دننه کیدو عزتمند ته * او آرزو مه کوئ تاسو

مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهٖ بَعۡضَكُمۡ عَلٰى بَعۡضٍ ؕ

د هغه چې غوره والے ورکړے دے الله په هغې باندي بعضو ستاسو ته په بعضو باندي ،

لِلرِّجَالِ نَصِيۡبٌ مِّمَّا اكۡتَسَبُوۡا ؕ وَ لِلنِّسَآءِ

د پاره د سړو حصه ده د هغه څه نه چې دوی حاصل کړل (د الله په قانون) ، او د پاره د ښځو

نَصِيۡبٌ مِّمَّا اكۡتَسَبۡنَ ؕ وَ سۡـَٔلُوا اللّٰهَ مِنۡ

حصه ده د هغه نه چې دوی حاصل کړل ، او اوغواړئ د الله نه د

فَضۡلِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَىۡءٍ

فضل د الله نه ، یقینًا الله دے په هر یو شي باندي

عَلِيۡمًا ﴿۳۲﴾ وَ لِكُلٍّ جَعَلۡنَا مَوَالِىَ مِمَّا تَرَكَ

پوهه * او د پاره د هر یو تن ګرځولي دي مونږه وارثان د هغه (مال) نه چې پریخودي وي

الۡوَالِدٰنِ وَ الۡاَقۡرَبُوۡنَ ؕ وَ الَّذِيۡنَ عَقَدَتۡ

مور او پلار او خپلو خپلوانو ، او هغه کسان چې پاخه شو

اَيۡمَانُكُمۡ فَاٰتُوۡهُمۡ نَصِيۡبَهُمۡ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

لوظونه ستاسو (هغوي سره) نو ورکړئ هغوي ته حصه د ملګرتیا د هغوي ، یقینًا الله

كَانَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيۡدًا ﴿۳۳﴾ اَلرِّجَالُ

دے په هر یو شي باندي پوهه * سړي به

قَوّٰمُوۡنَ عَلَى النِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ

حاکمان وي په ښځو باندي په هغه څه باندي چې غوره والے ورکړے دے الله

بَعۡضَهُمۡ عَلٰى بَعۡضٍ وَّ بِمَاۤ اَنۡفَقُوۡا مِنۡ

بعضو د دوی لره په بعضو باندي او په سبب د خرچ کولو د دوی د

اَمۡوَالِهِمۡ ؕ فَالصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتٌ حٰفِظٰتٌ

مالونو خپلو نه ، پس نیکانے (ښځې) عاجزي کونکي (الله ته)حفاظت کونکي (د مالونو د خاوندانو)

لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ ؕ وَ الّٰتِیۡ تَخَافُوۡنَ

په وخت د نشتوالي (د خاوندانو کښې) په سبب د هغه چې حفاظت کړے دے الله(۱)، او هغه زنانه چې یریږئ تاسو

نُشُوۡزَهُنَّ فَعِظُوۡهُنَّ وَ اهۡجُرُوۡهُنَّ فِی

د بد اخلاقۍ د هغوي نه نو نصیحت اوکړئ دوی ته او پریږدئ دوی لره په

الۡمَضَاجِعِ وَ اضۡرِبُوۡهُنَّ ۚ فَاِنۡ اَطَعۡنَكُمۡ

بسترو کښې او اووهئ دوی لره(په وهلو مناسبو)،نو که دوی تابعداري کړئ ستاسو

فَلَا تَبۡغُوۡا عَلَيۡهِنَّ سَبِيۡلًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ

نو مه لټوئ تاسو په دوی باندې لاره (د طلاق) ، يقيناً الله دے

عَلِيًّا كَبِيۡرًا ﴿۳۴﴾ وَ اِنۡ خِفۡتُمۡ شِقَاقَ بَيۡنِهِمَا

اوچت (ذات) او لوئي (مرتبے والا) * او که یریږئ تاسو د خلاف نه په مینځ د دې دواړو کښې

فَابۡعَثُوۡا حَكَمًا مِّنۡ اَهۡلِهٖ وَ حَكَمًا مِّنۡ

نو اولیږئ یو فیصله کونکے د اهل د دې سړي نه او یو فیصلے کونکے د

اَهۡلِهَا ۚ اِنۡ يُّرِيۡدَاۤ اِصۡلَاحًا يُّوَفِّقِ اللّٰهُ

د اهل د دے ښځے نه ، که اراده کړئ دا دواړه د جوړ جاړي موافقت به راولي الله

بَيۡنَهُمَا ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيۡمًا خَبِيۡرًا ﴿۳۵﴾

په مینځ د دوی کښې ، يقيناً الله دے پوهه خبر دار *

وَ اعۡبُدُوا اللّٰهَ وَ لَا تُشۡرِكُوۡا بِهٖ شَيۡـًٔا

او عبادت کوئ د الله او مه حصه داروئ الله سره هیڅ شے

وَّ بِالۡوَالِدَيۡنِ اِحۡسَانًا وَّ بِذِی الۡقُرۡبٰی

او مور او پلار سره احسان کوئ او د خپلـــو خپلوانو

(۱) د دې ښځو په خاوندانو.

وَ الْيَتٰمٰى وَ الْمَسٰكِيْنِ وَ الْجَارِ ذِي الْقُرْبٰى

او يتيمانانو او مسكينانو او گاوندي نزدے

وَ الْجَارِ الْجُنُبِ وَ الصَّاحِبِ بِالْجَنْۢبِ وَ ابْنِ

او گاونډي . لرے او ملګري د اړخ او د

السَّبِيْلِ ۙ وَ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

مسافر سره او هغه چي مالکان شوي دي ښي لاسونه ستاسو (د هغوي) ، يقيناً الله

لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُوْرَاۙ ﴿٣٦﴾

مينه نه کړي هغه چا سره چي وي چلولي لوئي مار *

الَّذِيْنَ يَبْخَلُوْنَ وَ يَاْمُرُوْنَ النَّاسَ

هغه کسان چي بخل کړي او حکم کړي خلقو ته

بِالْبُخْلِ وَ يَكْتُمُوْنَ مَاۤ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ

په شومتيا سره او پټي هغه (مال) چي ورکړے دے دوي ته الله د

فَضْلِهٖ ؕ وَ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا

فضل خپل نه ، او تيار کړے دے مونږه د پاره د کافرانو عذاب

مُّهِيْنًا ﴿٣٧﴾ۚ وَ الَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ

سپکونکے * او هغه کسان چي خرچ کړي مالونه خپل

رِئَآءَ النَّاسِ وَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ لَا

د پاره د ځان خودلو خلقو ته او ايمان نه راوړي په الله باندي او نه

بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ وَ مَنْ يَّكُنِ الشَّيْطٰنُ لَهٗ

په ورځ د آخرت باندي ، او هغه څوک چي شي شيطان ده لره

قَرِيْنًا فَسَآءَ قَرِيْنًا ﴿٣٨﴾ وَ مَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ

دوست نو بد دوست دے (شيطان) * او څه بوج وو په دوي باندي که

اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ اَنْفَقُوْا مِمَّا

دوی ایمان راوړے وو په الله او په ورځ ورستنۍ (د آخرت) او خرج ئې کړے وو د هغه (مال) نه

رَزَقَهُمُ اللّٰهُ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيْمًا ﴿٣٩﴾

چې ورکړے دے دوی ته الله ، او دے الله په دوی باندې پوهـه *

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۚ وَ اِنْ

یقینًا الله ظلم نه کوي په اندازه د یو ذرے باندې ، او که

تَكُ حَسَنَةً يُّضٰعِفْهَا وَ يُؤْتِ مِنْ لَّدُنْهُ

شي (دا ذره) نیکي دوچند به کړي دي لره او ورکړي به د خپل طرف نه

اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ

اجر لوئي * نو څه رنګے حال به وي کله چې راولو مونږه د هر یوے

اُمَّةٍۢ بِشَهِيْدٍ وَّ جِئْنَا بِكَ عَلٰى هٰۤؤُلَآءِ

ډلے نه ګـواه او راولو مونږه تا لره په دے کسانو باندې

شَهِيْدًا ؕ ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَّوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

ګواه * په دغه ورځ خوښوي به هغه کسان چې کفر ئې کړے دے

وقف النبي صلى الله عليه وسلم

وَ عَصَوُا الرَّسُوْلَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ ؕ

او نا فرماني ئې کړے ده د پیغمبر کاش چې هموار کړے شي په دوی باندې زمکه ،

وَ لَا يَكْتُمُوْنَ اللّٰهَ حَدِيْثًا ﴿٤٢﴾ يٰۤاَيُّهَا

او نه به شي پټولے دوی د الله نه خبره * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَ اَنْتُمْ

ایمـان والو مه نږدے کیږئ (ځایونو د) مونځ ته په داسے حال کښې چې یئ تاسو

سُكٰرٰى حَتّٰى تَعْلَمُوْا مَا تَقُوْلُوْنَ وَ لَا جُنُبًا

نشه تر دې چې پوهه شئ تاسو په هغه څه باندې چې تاسو ئې وایئ او نه په حالت د جنابت کښې

اِلَّا عَابِرِىْ سَبِيْلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوْا ؕ وَ اِنْ

مګر چه تیریدونکي یئ تاسو په لاره(د جمات) تر دي چي غسل اوکړئ تاسو ، او که

كُنْتُمْ مَّرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَآءَ اَحَدٌ

یئ تاسو بیماران یا په سفر باندي یا راشي یو تن

مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَآئِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَآءَ

ستاسو نه د لوئي اودس ماتي نه یا ملاو شئ تاسو د خپلو ښځو سره

فَلَمْ تَجِدُوْا مَآءً فَتَيَمَّمُوْا صَعِيْدًا طَيِّبًا

او اونه مومئ تاسو اوبه نو تیمم اووهئ په خاوره پاکه باندي

فَامْسَحُوْا بِوُجُوْهِكُمْ وَ اَيْدِيْكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

او لاس راښکئ په مخونو خپلو باندي او په لاسونو خپلو باندي ، یقینًا الله

كَانَ عَفُوًّا غَفُوْرًا ﴿٤٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ

دے معافي کونکے ښنونکے * آیا نه ګورے ته هغه کسانو ته چي

اُوْتُوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يَشْتَرُوْنَ

ورکړے شوے ده ورته معمولي غونډے حصه د کتاب نه غوره کړئ دوی

الضَّلٰلَةَ وَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ تَضِلُّوا السَّبِيْلَ ﴿٤٤﴾

ګمراهي لره او اراده کړئ دوی دا چي خطا شئ تاسو د (صحیح) لاري نه *

وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَآئِكُمْ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ

او الله پوهه دے په دشمنانو ستاسو باندي ، او کافي دے الله

وَلِيًّا ۫ۙ وَّ كَفٰى بِاللّٰهِ نَصِيْرًا ﴿٤٥﴾ مِنَ الَّذِيْنَ

دوست ، او کافي دے الله امدادي * د هغه کسانو نه چي

هَادُوْا يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ عَنْ مَّوَاضِعِهٖ

یهودیان دي اړئ دوی الفاظو لره د خپلو معانو نه

وَيَقُوْلُوْنَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ

او وائي دوی واوريدل مونږه او نافرماني کوو مونږ (په زړه کښې) او واوره (زمونږه خبره) نه دې وې

مُسْمَعٍ وَّرَاعِنَا لَيًّا بِاَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي

منلې شوي (ستا خبره) او وائي دوی لفظ د راعنا (مشتبه الفاظ) تاوئ ژبې خپلې او الزام لګئ په

الدِّيْنِ ؕ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا

دين کښې ، او که دوی ويلې وې : واوريدل مونږه او تابعداري کوو مونږه

وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَ

او واوره (خبره زمونږ) او لحاظ اوکه زمونږ نو دا به غوره وې دوی لره او

اَقْوَمَ ۙ وَلٰكِنْ لَّعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا

ډيره مضبوطه خبره به وه ليکن په لعنت کړي دي دوی لره الله په سبب د کفر د دوی نو

يُؤْمِنُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٤٦﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اُوْتُوا

ايمان نه راوړي دوی مګر لږ * اے هغه کسانو چې ورکړے شوے دے ورته

الْكِتٰبَ اٰمِنُوْا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا

کتاب ايمان راوړئ په هغه چې نازل کړے دے مونږه تصديق کونکے د هغه (کتابونو)

مَعَكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ نَّطْمِسَ وُجُوْهًا

چې تاسو سره دي مخکښې د هغه نه چې هموار به کوو مونږه مخـــونه

فَنَرُدَّهَا عَلٰۤى اَدْبَارِهَاۤ اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا

نو واپس به کوو مونږه دې لره په شان د شاګانو باندې يا به په لعنت کو دوی لره لکه څنګه چې

لَعَنَّاۤ اَصْحٰبَ السَّبْتِ ؕ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ

په لعنت کړي وو مونږه خـــالي والا ، او دے حکم د الله

مَفْعُوْلًا ﴿٤٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُّشْرَكَ

کيدونکے * يقينًا الله بښنه نه کوئ چې حصه دار اوګرځولے شي

بِهٖ وَ يَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ ۚ وَ مَنْ

دي الله سره او ښښنه کيږي د هغه چې بغير د دې نه وي د پاره د هغه چا چې اوغواړي الله، او چا چې

يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓى اِثْمًا عَظِيْمًا ﴿۴۸﴾

شرک اوکه الله سره نو تحقيق سره دهٔ جوړ کړهٔ گناه لوئي *

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يُزَكُّوْنَ اَنْفُسَهُمْ ؕ بَلِ

آيا نه گورې ته هغه کسانو ته چې پاک پاک کيږي خپل ځانونه، بلکه

اللّٰهُ يُزَكِّيْ مَنْ يَّشَآءُ وَ لَا يُظْلَمُوْنَ فَتِيْلًا ﴿۴۹﴾

الله پاکيږي چا لره چې ئې خوښه شي او ظلم به او نه کړے شي په دوی باندې په اندازه د تار د کهجورے د هډوکي *

اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ ؕ وَ

اوگوره څه رنگه جوړيږي دوی په الله باندې دروغ ، او

كَفٰى بِهٖٓ اِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿۵۰﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ

کافي دے دا گناه ښکاره * آيا نه گورے ته هغه کسانو ته چې

اُوْتُوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُؤْمِنُوْنَ

ورکړے شوے ده ورته څه حصه د کتاب نه يقين کيږي دوی

بِالْجِبْتِ وَ الطَّاغُوْتِ وَ يَقُوْلُوْنَ لِلَّذِيْنَ

په کوډو منترو او په قانون د غير الله او وائي دوی په باره د هغه کسانو کښې

كَفَرُوْا هٰٓؤُلَآءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

چې کفر ئې کړے دے: دغه کسان زيات هدايت والا دي د کسانو نه چې ايمان ئې راوړے دے

سَبِيْلًا ﴿۵۱﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ ؕ وَ

د لارے * دغه هغه کسان دي چې په لعنت کړي دي دوی لره الله ، او

مَنْ يَّلْعَنِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ نَصِيْرًا ﴿۵۲﴾ؕ

چا لره چې په لعنت کي الله نو اوبه نه مومي ته هغه لره څوک امدادي *

اَمۡ لَهُمۡ نَصِيۡبٌ مِّنَ الۡمُلۡكِ فَاِذًا لَّا

آيا شته دوی لره برخه د بادشاهۍ نه په دغه وخت کښې

يُؤۡتُوۡنَ النَّاسَ نَقِيۡرًا ۝٥٣ اَمۡ يَحۡسُدُوۡنَ

نه به ئې وو ورکړے خلقو ته په اندازه د داغ د کهجورے د هډوکي * آيا کينه کئ دوی

النَّاسَ عَلٰى مَاۤ اٰتٰهُمُ اللّٰهُ مِنۡ فَضۡلِهٖ ۚ

خلقو سره په هغه چې ورکړې دي دوی ته الله د خپل فضل نه،

فَقَدۡ اٰتَيۡنَاۤ اٰلَ اِبۡرٰهِيۡمَ الۡكِتٰبَ وَ الۡحِكۡمَةَ

نو تحقيق سره ورکړے وو مونږه آل د ابراهيم (عليه السلام) ته کتاب او پوهــه

وَ اٰتَيۡنٰهُمۡ مُّلۡكًا عَظِيۡمًا ۝٥٤ فَمِنۡهُمۡ مَّنۡ اٰمَنَ

او ورکړې وه مونږ هغوي ته بادشاهي * نو بعضې د دوی نه هغه څوک وو چې ايمان ئې راوړه

بِهٖ وَ مِنۡهُمۡ مَّنۡ صَدَّ عَنۡهُ ؕ وَ كَفٰى بِجَهَنَّمَ

په دې باندې او بعضې د دوی نه هغه څوک وو چې واوړيده د دې نه، او کافي دے جهـنـم

سَعِيۡرًا ۝٥٥ اِنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِاٰيٰتِنَا

سوزونکے * يقينًا هغه کسان چې کفر ئې کړے دے په آياتونو زمونږ باندې

سَوۡفَ نُصۡلِيۡهِمۡ نَارًا ؕ كُلَّمَا نَضِجَتۡ

زر دے چې دننه به کوو مونږه دوی لره اوور ته، هر کله چې اوسوزي

جُلُوۡدُهُمۡ بَدَّلۡنٰهُمۡ جُلُوۡدًا غَيۡرَهَا

سرمنے د دوی پيدا به کوو مونږه دوی لره سرمنے بغير د دې نه

لِيَذُوۡقُوا الۡعَذَابَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيۡزًا

دې د پاره چې اوڅکي دوی عذاب، يقينًا الله دے غالب

حَكِيۡمًا ۝٥٦ وَ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

حکمت والا * او هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل کړ نيک (په طريقه د پيغمبر)

الربع

سَنُدۡخِلُهُمۡ جَنّٰتٍ تَجۡرِیۡ مِنۡ تَحۡتِهَا

زر دے چي دننه به کو مونږه دوی لره جنتونو ته چي بهيږي به لاندي د (اونو د) هـــغي نه

الۡاَنۡهٰرُ خٰلِدِیۡنَ فِیۡهَاۤ اَبَدًا ؕ لَهُمۡ فِیۡهَاۤ

ولے همیشه به وي په هغي کښې همیشه ، دوی لره به په دي کښې

اَزۡوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۫ وَّ نُدۡخِلُهُمۡ ظِلًّا ظَلِیۡلًا ﴿۵۷﴾

بيبيانے وي پاکي ، او دننه به کوو مونږه دوی لره آرام اوگد ته *

اِنَّ اللّٰهَ یَاۡمُرُكُمۡ اَنۡ تُؤَدُّوا الۡاَمٰنٰتِ اِلٰۤی

یقیناً الله حکم کوئ تاسو ته دا چي ورکړئ تاسو امانتونه خپلو

اَهۡلِهَا ۙ وَ اِذَا حَكَمۡتُمۡ بَیۡنَ النَّاسِ اَنۡ

مالکانو ته او کله چي فيصله کوئ تاسو په مينځ د خلقو کښې نو

تَحۡكُمُوۡا بِالۡعَدۡلِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا یَعِظُكُمۡ

فيصله کوئ په انصاف ، یقیناً الله ښه پند درکوئ تاسو ته

بِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِیۡعًۢا بَصِیۡرًا ﴿۵۸﴾ یٰۤاَیُّهَا

په دي (قرآن) ، یقیناً الله دے اوريدونکے ليدونکے * اے

الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡۤا اَطِیۡعُوا اللّٰهَ وَ اَطِیۡعُوا

ایمان والـــو تابعداري اوکړئ د الله او تابعداري اوکړئ

الرَّسُوۡلَ وَ اُولِی الۡاَمۡرِ مِنۡكُمۡ ۚ فَاِنۡ

د پيغمبر او د امـــيرانو ستاسو نه ، نو که

تَنَازَعۡتُمۡ فِیۡ شَیۡءٍ فَرُدُّوۡهُ اِلَی اللّٰهِ وَ

جګړه راله ستاسو په يو مسئله کښې نو واپس کړئ دي لره (کتاب د) الله ته او

الرَّسُوۡلِ اِنۡ كُنۡتُمۡ تُؤۡمِنُوۡنَ بِاللّٰهِ وَ الۡیَوۡمِ

(سنت د) پيغمبر ته که تاسو ایمان راوړئ په الله باندي او په ورځ

الْاٰخِرِ ؕ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّ اَحْسَنُ تَاْوِيْلًا ۟۵۹

د آخرت ، دا غوره دي او ښائسته دي په اعتبار د انجام *

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يَزْعُمُوْنَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا

آيا نه گورې ته هغه کسانو ته چې گمان کوئ چې يقيناً دوی ايمان راوړے دے

بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَاۤ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ

په هغه چې نازل کړے شوے دے تا ته او په هغه چې نازل کړے شوي دي مخکښې ستا نه

يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّتَحَاكَمُوْۤا اِلَى الطَّاغُوْتِ

اراده کوئ دوی دا چې فيصله اووسي سرکشو(قانون د غير الله) ته

وَ قَدْ اُمِرُوْۤا اَنْ يَّكْفُرُوْا بِهٖ ؕ وَ يُرِيْدُ

او تحقيق سره دوی ته حکم شوے دے دا چې کفر اوکي دوی په دي (سرکشو)، او اراده کوئ

الشَّيْطٰنُ اَنْ يُّضِلَّهُمْ ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ۟۶۰

شيطان دا چې گمراه کي دوی لره په گمراهي لرے سره (د حق نه) *

وَ اِذَا قِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ

او کله چې اوئيلے شي دوی ته راشئ هغه (کتاب) ته چې نازل کړے دے الله

وَ اِلَى الرَّسُوْلِ رَاَيْتَ الْمُنٰفِقِيْنَ يَصُدُّوْنَ

او (سنتو د) پيغمبر ته وينے به ته منافقان چې اوړي به

عَنْكَ صُدُوْدًا ۟۶۱ فَكَيْفَ اِذَاۤ اَصَابَتْهُمْ

ستا نه په اوړيدو سره * نو څنگه حال به وي کله چې اورسيږي دوی ته

مُّصِيْبَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ ثُمَّ

مصيبت په سبب د هغه چې مخکښې کړي دي لاسونو د دوی بيا

جَآءُوْكَ يَحْلِفُوْنَ ۖۗ بِاللّٰهِ اِنْ اَرَدْنَاۤ

راشي تا ته قسمونه خوري په الله باندي چې مونږه اراده نه کوله

اِلَّآ اِحۡسَانًا وَّ تَوۡفِيۡقًا ﴿۶۲﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيۡنَ

مګر د ښيګړي او د جوړ جاړي * دغه کسان چې دي

يَعۡلَمُ اللّٰهُ مَا فِىۡ قُلُوۡبِهِمۡ ق فَاَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ

پوهيږي الله په هغه څه چې په زړونو د دوی کښې دي ، نو مخ واړوه د دوی نه

وَ عِظۡهُمۡ وَ قُلۡ لَّهُمۡ فِىۡۤ اَنۡفُسِهِمۡ قَوۡلًاۢ

او نصيحت کوه دوی ته او اووايه دوی ته په مجلسونو د دوی کښې وينا

بَلِيۡغًا ﴿۶۳﴾ وَ مَاۤ اَرۡسَلۡنَا مِنۡ رَّسُوۡلٍ اِلَّا

پوره * او نه دے ليږلے مونږه هيڅ يو پيغمبر مګر

لِيُطَاعَ بِاِذۡنِ اللّٰهِ ط وَ لَوۡ اَنَّهُمۡ اِذۡ ظَّلَمُوۡۤا

دي د پاره چې تابعداري ئې اوکړے شي په حکم د الله ، او که يقيناً دوی کله چې ئې ظلم کړے وو

اَنۡفُسَهُمۡ جَآءُوۡكَ فَاسۡتَغۡفَرُوا اللّٰهَ وَ

په خپلو ځانونو باندي راغلي وو دوی تا ته او بښنه ئې غوښتے وه د الله نه او

اسۡتَغۡفَرَ لَهُمُ الرَّسُوۡلُ لَوَجَدُوا اللّٰهَ

بښنه غوښتلے وه دوی لره پيغمبر عليه السلام (د الله نه) نو موندلے به ئې وو الله لره

تَوَّابًا رَّحِيۡمًا ﴿۶۴﴾ فَلَا وَ رَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ

توبه قبلونکے مهربان * نه دے داسے کار لکه څنګه چې د مخلوق ګمان دے قسم دے په رب ستا دوی ايمان نه راوړي

حَتّٰى يُحَكِّمُوۡكَ فِيۡمَا شَجَرَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ لَا

تر دې چې فيصله کن او ګرځي تا لره په هغه (مسئلو کښې) چې پيدا شوي وي په مينځ د دوی کښې بيا نه

يَجِدُوۡا فِىۡۤ اَنۡفُسِهِمۡ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيۡتَ

مومي دوی په زړونو خپلو کښې تنګسيا د هغه نه چې فيصله کړې وي تا

وَ يُسَلِّمُوۡا تَسۡلِيۡمًا ﴿۶۵﴾ وَ لَوۡ اَنَّا كَتَبۡنَا عَلَيۡهِمۡ

او غاړه کيږدي (ستا سنتو ته) دوی په غاړه کيخودلوی سره * او که مونږ مقرر کړي وو په دوی باندي

أَنِ اقْتُلُوٓا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ
دا چې اوژنئ خپل ځانونه يا اوځئ د كورونو خپلو نه
مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ
نه به وو كړې دوى دي كار لره مګر لږو د دوى نه ، او كه دوى
فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ
كړې وو هغه چې پند وركولے شي دوى ته په هغې باندې نو دا به غوره وو دوى لره
وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذًا لَّآتَيْنَاهُم مِّنْ
او سخت په كلك والي كښې * او په دغه وخت كښې خامخا وركړے به وو مونږه دوى ته د
لَّدُنَّآ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا
خپل طرف نه اجر لوئې * او خامخا مضبوط كړې به وو مونږه دوى لره په لاره
مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ
نيغه باندې * او چا چې تابعدارې اوكړه د الله او د پيغمبر (د الله)
فَأُولَٰٓئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِم
نو دا كسان د هغه كسانو سره به وي چې احسان كړے دے الله په هغوي باندې
مِّنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَآءِ
يعني د پيغمبرانو او د رشتينو او د شهيدانو
وَالصَّٰلِحِينَ ۚ وَحَسُنَ أُولَٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾
او د نيكانو سره ، او ښائسته دي دغه كسان په ملګرتيا كښې *
ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
دا فضل د طرفه د الله نه دے ، او كافي دے الله
عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا
پوهه * اے ايمان والو اونيسئ

حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوْا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوْا

سامان د يرولو (د دشمن) ستاسو نو اوځئ ډلے ډلے يا اوځئ

جَمِيْعًا ﴿٧١﴾ وَ اِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيُبَطِّئَنَّ ۚ فَاِنْ

غونډ په يو ځل او يقينا بعضي ستاسو نه خامخا هغه څوک دي چې سستي ځ خلقو لره (جهاد نه)، نو كه

اَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ

اورسيږي تاسو ته مصيبت وائي دے: تحقيق سره احسان اوكه الله

عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ مَّعَهُمْ شَهِيْدًا ﴿٧٢﴾ وَ لَئِنْ

په ما باندي كله چې نه ووم زه دوی سره موجود * او كه

اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللّٰهِ لَيَقُوْلَنَّ كَاَنْ

اورسيږي تاسو ته فضل (مال غنيمت) د طرفه د الله نه نو خامخا وائي دے ته به وائي ګني

لَّمْ تَكُنْۢ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهٗ مَوَدَّةٌ يّٰلَيْتَنِيْ

نه وه په مينځ ستاسو او په مينځ د ده كښي دوستي هائے افسوس دے ما لره

كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوْزَ فَوْزًا عَظِيْمًا ﴿٧٣﴾

چې وے زه دوی سره نو كامياب شوے به وم زه په كاميابۍ لوئي سره *

فَلْيُقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يَشْرُوْنَ

پس جنګ دِ اوكي په لاره د الله كښي هغه كسان چې غوره كړې

الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ ؕ وَ مَنْ يُّقَاتِلْ

ژوند د دنيا په مقابله د آخرت كښي، او چا چې جګړه اوكړه

فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ

په لاره د الله كښي پس اووژلے شو يا غالب شو (په دشمن) نو زر دے چې

نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٧٤﴾ وَ مَا لَكُمْ لَا

وربه كړو مونږ ده ته اجر لوئي * او څه دي تاسو لره چې

تُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ الْمُسْتَضْعَفِيْنَ

جنګ نه کوئ تاسو په لاره د الله کښې او (د پاره د خلاصولو د) کمزورو

مِنَ الرِّجَالِ وَ النِّسَآءِ وَ الْوِلْدَانِ الَّذِيْنَ

يعني د سړو او د ښځو او د ماشومانو هغه کسانو چې

يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ

وائي دوی : اے ربه زمونږه اوباسي مونږه لره د دې کلي نه

الظَّالِمِ اَهْلُهَا ۚ وَ اجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ

چې ظالمان دي اوسيدونکي د دې ، او اوګرځے مونږ لره د طرفه خپل نه

وَلِيًّا ۙۚ وَّ اجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ نَصِيْرًا ﴿٧٥﴾ ط

معاون او اوګرځے مونږ لره د طرفه خپل نه امدادي *

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ

هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے جنګ کئ په لاره د الله کښې ،

وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ

او هغه کسان چې کفر ئې کړے دے جنـــــګ کئ په لاره

الطَّاغُوْتِ فَقَاتِلُوْٓا اَوْلِيَآءَ الشَّيْطٰنِ ۚ

د شيطان کښې نو جنګ اوکئ دوستانو د شيطان سره ،

اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطٰنِ كَانَ ضَعِيْفًا ﴿٧٦﴾ ع اَلَمْ

يقيناً چل د شيطان دے کمزورے * ايا نه

تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ قِيْلَ لَهُمْ كُفُّوْٓا اَيْدِيَكُمْ

ګورے ته هغه کسانو ته چې اوئيلے شو هغوي ته بند کئ لاسونه خپل (شر او فساد نه)

وَ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ ۚ فَلَمَّا

او پابندي اوکئ د مونځ او ورکئ زکوة ، پس هر کله چې

كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ

مقرر كړے شي په دوی باندې جنګ ناساپه يوه ډله د دوی نه

يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ اَوْ اَشَدَّ

يريده د خلقو نه په شان د يرې د الله نه بلكه زيات

خَشْيَةً ۚ وَ قَالُوْا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا

په يره كښې ، او وئيل دوی : اے ربه زمونږه څه له دِ مقرر كه په مونږ باندې

الْقِتَالَ ۚ لَوْلَآ اَخَّرْتَنَآ اِلٰٓى اَجَلٍ قَرِيْبٍ ؕ

جنګ ؟ ولے دِ روستو نه كړو مونږه تر نيټے نزدے پورے ؟

قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيْلٌ ۚ وَ الْاٰخِرَةُ

اووايه څكه د دنيا لږه ده ، او آخرت

خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقٰى قف وَ لَا تُظْلَمُوْنَ فَتِيْلًا ﴿٧٧﴾

غوره دے دپاره د هغه چا چې ځان ساتي (د خلاف د الله نه)، او ظلم به او نه شي په تاسو په اندازه د تار د كهجورے د هډوکي*

اَيْنَ مَا تَكُوْنُوْا يُدْرِكْكُّمُ الْمَوْتُ وَ لَوْ

چرته چې يئ تاسو راګير به كي تاسو لره مرګ اګر كه

كُنْتُمْ فِيْ بُرُوْجٍ مُّشَيَّدَةٍ ؕ وَ اِنْ تُصِبْهُمْ

يئ تاسو په برجونو چونه ګچو كښې ، او كه اورسيږي دوی ته

حَسَنَةٌ يَّقُوْلُوْا هٰذِهٖ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۚ وَ

څه خوشحالي وائي دوی : دا د طرفه د الله نه ده ، او

اِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَّقُوْلُوْا هٰذِهٖ مِنْ

كه اورسيږي دوی ته څه مصيبت وائي دوی : دا

عِنْدِكَ ؕ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ ؕ فَمَالِ

ستا د وجې نه دے ، اووايه ټول (خير او شر) د طرفه د الله نه دي ، پس څه شوي دي

هٰۤؤُلَآءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ

دي قوم لره قريب نه دي چې پوهه شي

حَدِيْثًا ﴿٧٨﴾ مَآ اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ

په خبره باندي * هغه چې اورسيږي تا ته څه خوشحالي

فَمِنَ اللّٰهِ ز وَ مَآ اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ

پس دا د طرفه د الله نه ده ، او هغه چې اورسيږي تا ته څه مصيبت

فَمِنْ نَّفْسِكَ ط وَ اَرْسَلْنٰكَ لِلنَّاسِ

پس دا د طرفه ستا نه دے (ستا د عمل نتيجه ده)، او راليږلے دے مونږه تا لره د پاره د خلقو

رَسُوْلًا ط وَ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿٧٩﴾ مَنْ

پيغمبر ، او کافي دے الله ګواه * چا چې

يُّطِعِ الرَّسُوْلَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ ج وَ مَنْ

تابعداري اوکړه د پيــــغمبر نو تحقيق سره ده تابعداري اوکړه د الله ، او څوک چې

تَوَلّٰى فَمَآ اَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا ﴿٨٠﴾ ط

واوړيدهٔ نو نه دے راليږلے مونږه تا لره په دوی باندي ذمه دار *

وَ يَقُوْلُوْنَ طَاعَةٌ ز فَاِذَا بَرَزُوْا مِنْ

او وائي دوی : (کار زمونږ)تابعداري ده ، پس کله چې لاړ شي دوی د

عِنْدِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِيْ

ستا خوا نه شپه تيرئ يوه ډله د دوی نه بغير د هغه نه چې

تَقُوْلُ ط وَ اللّٰهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُوْنَ ج

ته ئې وائې ، او الله ليکي هغه چې دوی شپه تيرئ (په مخ) ،

فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ط وَ كَفٰى

نو مخ واړوه د دوی نه او ځان اوسپاره په الله باندي ، او کافي دے

بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿٨١﴾ اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْاٰنَ ؕ
الله ذمه دار * ولے دوی سوچ نه کئ په قرآن کښې ،
وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوْا
او که وے دا (قرآن) د طرفه د غیر الله نه نو خامخا موندلے به وو دوی
فِيْهِ اخْتِلَافًا كَثِيْرًا ﴿٨٢﴾ وَ اِذَا جَآءَهُمْ اَمْرٌ
په دي کښي اختلاف ډیر * او کله چي راشي دوی ته یو حکم
مِّنَ الْاَمْنِ اَوِ الْخَوْفِ اَذَاعُوْا بِهٖ ؕ وَ لَوْ
د امن یا ډیرے خورئ دوی هغي لره ، او که
رَدُّوْهُ اِلَى الرَّسُوْلِ وَ اِلٰۤى اُولِي الْاَمْرِ
دوی واپس کړے وے هغي لـــــره پیغمبر ته او امـــیرانو ته
مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِيْنَ يَسْتَنْۢبِطُوْنَهٗ مِنْهُمْ ؕ
د دوی نه خامخا معلوم کړے به وے دي لره هغه کسانو چي اخلي دي حکم لره د دوی نه ،
وَلَوْ لَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهٗ لَاتَّبَعْتُمُ
او که نه وے فضل د الله په تاسو باندي او رحمت د الله خامخا تابعداري به کړے وه تاسو
الشَّيْطٰنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ
د شیطان مگر لږ و (به نه وه کړي) * پس جنگ اوکه په لاره
اللّٰهِ ۚ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَ حَرِّضِ
د الله کښي ، تکلیف نه شي ورکولے مگر نفس ستا ته او تیز که
الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّكُفَّ بَاْسَ
مومنان ، زر دے الله چي بند به کي جنگ
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ وَ اللّٰهُ اَشَدُّ بَاْسًا وَّ اَشَدُّ
د هغه کسانو چي کفر ئي کړے دے ،او الله ډیر سخت دے په جنگ کښي او ډیر سخت دے

تَنۡكِيۡلًا ﴿۸۴﴾ مَنۡ يَّشۡفَعۡ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَّكُنۡ
په سزا ورکولو کښې ٭ چا چې بیان او که بیان ښائسته (بیان د توحید ئې اوکه) شي به

لَّهٗ نَصِيۡبٌ مِّنۡهَا ۚ وَ مَنۡ يَّشۡفَعۡ شَفَاعَةً سَيِّئَةً
ده لره حصه د دي نه، او چا چې بیان اوکه بیان بد (بیان د شرک ئې اوکه)

يَّكُنۡ لَّهٗ كِفۡلٌ مِّنۡهَا ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ
شي به هغه لره اندوے د هغې نه ، او دے الله

عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ مُّقِيۡتًا ﴿۸۵﴾ وَ اِذَا حُيِّيۡتُمۡ
په هر يو شي باندي نگهبان ٭ او كله چې پيش كښې دركړے شي تاسو ته

بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوۡا بِاَحۡسَنَ مِنۡهَاۤ اَوۡ رُدُّوۡهَا ؕ
په يو پيش كښي سره نو تاسو پيش كښي وركړئ په ښائسته د هغې نه يا واپس كړئ هغې لره،

اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ حَسِيۡبًا ﴿۸۶﴾
يقينًا الله دے په هر يو شي باندي حساب ناک ٭

اَللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ اِلٰى يَوۡمِ
الله چې دے نشتے بل حاجت روا مگر دا الله دے ، خامخا جمع به کړي تاسو لره ورځ د

الۡقِيٰمَةِ لَا رَيۡبَ فِيۡهِ ؕ وَ مَنۡ اَصۡدَقُ مِنَ
قيامت ته چې نشتے شک په هغې كښې ، او څوک دے ډير رشتينے د

اللّٰهِ حَدِيۡثًا ﴿۸۷﴾ فَمَا لَكُمۡ فِى الۡمُنٰفِقِيۡنَ
الله نه په خبره كښې ٭ نو څه شوي دي تاسو لره چې شوئ تاسو په باره د منافقانو كښي

فِئَتَيۡنِ وَ اللّٰهُ اَرۡكَسَهُمۡ بِمَا كَسَبُوۡا ؕ
دوه ډلے او الله رسوا كړي د دوی لره په سبب د هغه چې دوی كړي دي (نا كاره عملونه)

اَتُرِيۡدُوۡنَ اَنۡ تَهۡدُوۡا مَنۡ اَضَلَّ اللّٰهُ ؕ
آيا اراده كوئ تاسو دا چې لار اوښايئ هغه چا ته چې مهر د گمراهي وهلے دے الله (په هغه) ،

النصف

ع ۱۱ / ۸

وَ مَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ سَبِيْلًا ﴿٨٨﴾

او په چا چې مهر د ګمراهۍ اووهي الله نو هيچرې به اونه مومې ته هغه لره لار ٭

وَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ كَمَا كَفَرُوْا فَتَكُوْنُوْنَ

دوی خوښ ګنړي کاش چې کفر اوکړئ تاسو لکه څنګه چې دوی کفر کړے دے نو شئ به تاسو

سَوَآءً فَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ اَوْلِيَآءَ حَتّٰى

برابر نو مه نيسئ تاسو د دوی نه دوستان تر دې چې

يُهَاجِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ فَاِنْ تَوَلَّوْا

دوی هجرت اوکړي په لاره د الله کښې ، پس که واوړېدل دوی

فَخُذُوْهُمْ وَ اقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُّمُوْهُمْ ۪ ص

نو اونيوئ دوی لره او قتل کړئ دوی لره کوم ځائې کښې چې اومومئ تاسو دوی لره ،

وَ لَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَّ لَا نَصِيْرًا ﴿٨٩﴾ لا اِلَّا

او مه نيسئ د دوی نه خوک دوست او نه خوک امدادي ٭ مګر

الَّذِيْنَ يَصِلُوْنَ اِلٰى قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ

هغه کسان چې يو ځائے کيږي داسې قوم سره چې په مينځ ستاسو او په مينځ د هغوی کښې

مِّيْثَاقٌ اَوْ جَآءُوْكُمْ حَصِرَتْ صُدُوْرُهُمْ

وعده وي يا راشي تاسو ته بندې شوې وي سينې د دوی

اَنْ يُّقَاتِلُوْكُمْ اَوْ يُقَاتِلُوْا قَوْمَهُمْ ؕ وَ لَوْ

دا چې جنګ اوکړي دوی تاسو سره يا جنګ اوکړي د خپل قوم سره ، او که

شَآءَ اللّٰهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقٰتَلُوْكُمْ ۚ

خوښه وے د الله خامخا مسلط کړے به ئې وو دوی لره تاسو باندې نو خامخا جنګ به کړے وو دوی تاسو سره

فَاِنِ اعْتَزَلُوْكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوْكُمْ وَ اَلْقَوْا

نو که دوی جدا شو ستاسو نه او جنګ نه کړئ تاسو سره او وے غورځوله

اِلَیۡکُمُ السَّلَمَ ۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَکُمۡ عَلَیۡهِمۡ

تاسو ته غاړه (تنبه د اسلام) نو نه ده ګرځولې الله تاسو لره په دوی باندې

سَبِیۡلًا ﴿۹۰﴾ سَتَجِدُوۡنَ اٰخَرِیۡنَ یُرِیۡدُوۡنَ

لار د جنګ * ژر دې چې اوبه مومئ تاسو نور کسان چې اراده به کوي

اَنۡ یَّاۡمَنُوۡکُمۡ وَ یَاۡمَنُوۡا قَوۡمَهُمۡ ؕ کُلَّمَا رُدُّوۡۤا

دا چې امن واخلي ستاسو نه او امن واخلي د خپل قوم نه، هر کله چې واپس کړې شي

اِلَی الۡفِتۡنَةِ اُرۡکِسُوۡا فِیۡهَا ۚ فَاِنۡ لَّمۡ

فتنې (شرک) ته نسکور کړې شي په هغې کښې ، پس که دوی

یَعۡتَزِلُوۡکُمۡ وَ یُلۡقُوۡۤا اِلَیۡکُمُ السَّلَمَ وَ یَکُفُّوۡۤا

جدا نه شو ستاسو نه او ونه غورځوله تاسو ته غاړه او بند ئې نه کړل

اَیۡدِیَهُمۡ فَخُذُوۡهُمۡ وَ اقۡتُلُوۡهُمۡ حَیۡثُ

خپل لاسونه (ستاسو د ضرر نه) نو اونیوئ دوی لره او قتل کړئ دوی لره کوم ځائې کښې چې

ثَقِفۡتُمُوۡهُمۡ ؕ وَ اُولٰٓئِکُمۡ جَعَلۡنَا لَکُمۡ عَلَیۡهِمۡ

اومومئ تاسو دوی لره، او دغه کسان ګرځولې دې مونږه تاسو لره په دوی باندې

سُلۡطٰنًا مُّبِیۡنًا ﴿۹۱﴾ ع وَ مَا کَانَ لِمُؤۡمِنٍ اَنۡ

دلیل سرګند * او نه دې پکار هیڅ یو مومن لره دا چې

یَّقۡتُلَ مُؤۡمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا ۚ وَ مَنۡ قَتَلَ مُؤۡمِنًا

قتل کړي مومن مګر په خطایې سره ، او چا چې قتل که مومن

خَطَـًٔا فَتَحۡرِیۡرُ رَقَبَةٍ مُّؤۡمِنَةٍ وَّ دِیَةٌ

په خطایې نو آزادول د غلام مومن دې او دیت

مُّسَلَّمَةٌ اِلٰۤی اَهۡلِهٖۤ اِلَّاۤ اَنۡ یَّصَّدَّقُوۡا ؕ فَاِنۡ

پوره سپارلې شوې دې اهل د دې (مقتول) ته مګر دا چې دوی (وارثان د مقتول) خیرات اوکي، نو که

كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ

رو (دا مقتول) د داسي قوم نه چي دشمن وو ستاسو او وو دا (مقتول) مومن

فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ؕ وَ اِنْ كَانَ مِنْ

نو ازادول د غلام مومن دي ، او كه وي (مقتول) د

قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ فَدِيَةٌ

داسي قوم نه چي په مينځ ستاسو او په مينځ د هغوي كښي وعده وي نو ديت دے

مُّسَلَّمَةٌ اِلٰۤى اَهْلِهٖ وَ تَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۚ

پوره سپارلے شوے اهل د هغه ته او آزادول دي د غلام مومن ،

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ ۫

پس چا چي اونه مونده (غلام) نو روژے نيول دي دوه مياشتے پرله پسے ،

تَوْبَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا

مهرباني ده د طرفه د الله نه ، او دے الله پوهه

حَكِيْمًا ﴿۹۲﴾ وَ مَنْ يَّقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا

حكمت والا * او چا چي قتل كه يو مومن قصدًا

فَجَزَآؤُهٗ جَهَنَّمُ خٰلِدًا فِيْهَا وَ غَضِبَ اللّٰهُ

نو سزا د ده جهنّم ده هميشه به وي په دي كښي او غضب كړے دے الله

عَلَيْهِ وَ لَعَنَهٗ وَ اَعَدَّ لَهٗ عَذَابًا عَظِيْمًا ﴿۹۳﴾

په ده باندي او په لعنت كړے ئي دے ده لره او تيار كړے ئي دے ده لره عذاب لوئي *

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِيْ

اے ايمـــان والو كله چي سفر كوئ تاسو په

سَبِيْلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوْا وَ لَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ

لاره د الله كښي نو لټونه كوئ او مه وايئ هغه چا ته

اَلۡقٰۤی اِلَیۡكُمُ السَّلٰمَ لَسۡتَ مُؤۡمِنًا ۚ

چې وړے غوړخوله تاسو ته غاړه نه يې ته مومن ،

تَبۡتَغُوۡنَ عَرَضَ الۡحَیٰوةِ الدُّنۡیَا ۫ فَعِنۡدَ

چې لټوئ تاسو سامان د ژوند د دنيا ، نو د

اللّٰهِ مَغَانِمُ كَثِیۡرَةٌ ؕ كَذٰلِكَ كُنۡتُمۡ مِّنۡ

الله سره غنيمتونه دي ډيـــر ، دارنګي وئ تاسو

قَبۡلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَیۡكُمۡ فَتَبَیَّنُوۡا ؕ اِنَّ

پـــخوا نو احسان اوکه الله په تاسو باندي نو لټونه کوئ ، يقينًا

اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ خَبِیۡرًا ﴿۹۴﴾ لَا یَسۡتَوِی

الله دے په هغه چې تاسو يې کوئ خبر دار * نه دي برابر

الۡقٰعِدُوۡنَ مِنَ الۡمُؤۡمِنِیۡنَ غَیۡرُ اُولِی

ناست خلق د مومنانو نه چې نه دي د

الضَّرَرِ وَ الۡمُجٰهِدُوۡنَ فِیۡ سَبِیۡلِ اللّٰهِ

ضرر والا او مجاهدين په لاره د الله کښي

بِاَمۡوَالِهِمۡ وَ اَنۡفُسِهِمۡ ؕ فَضَّلَ اللّٰهُ

په مالونو خپلو او په نفسونو خپلو ، غوره کړي دي الله

الۡمُجٰهِدِیۡنَ بِاَمۡوَالِهِمۡ وَ اَنۡفُسِهِمۡ عَلَی

مجاهدين په مالونو خپلو او په نفسونو خپلو په

الۡقٰعِدِیۡنَ دَرَجَةً ؕ وَ كُلًّا وَّعَدَ اللّٰهُ

(په معذورو) ناستو باندي په يو درجه ، او تولو سره وعده کړے ده الله

الۡحُسۡنٰی ؕ وَ فَضَّلَ اللّٰهُ الۡمُجٰهِدِیۡنَ

د جنت ، او غوره کړي دي الله مجاهدين

عَلَى الْقٰعِدِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجٰتٍ

په (روغو موټو) ناستو باندې په اجر لوئي سره * په درجو

مِّنْهُ وَ مَغْفِرَةً وَّ رَحْمَةً ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ

د طرفه د الله نه او په بښنه او رحمت کښې ، او دے الله

غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٩٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَفّٰىهُمُ

بښونکے مهربان * يقيناً هغه کسان چې روح اخلي د هغوي نه

الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْ قَالُوْا فِيْمَ كُنْتُمْ ؕ

فرشتے په داسې حال کښې چې ظلم کونکي وي خپلو ځانونو سره وائي (ورته فرشتے) په څه حال وئ تاسو ،

قَالُوْا كُنَّا مُسْتَضْعَفِيْنَ فِي الْاَرْضِ ؕ قَالُوْٓا

وائي دوی : مونږه کمزوري کړے شوي وو په زمکه کښې ، وائي (ورته فرشتے)

اَلَمْ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوْا

آيا نه وه زمکه د الله فراخه چې هجرت کړے وو تاسو

فِيْهَا ؕ فَاُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَ

په هغې کښې ، نو دغه کسان ځائے د دوی دے جهنم ، او

سَآءَتْ مَصِيْرًا ﴿٩٧﴾ اِلَّا الْمُسْتَضْعَفِيْنَ

بد ځائے د ورتلو دے (دا جهنم) * مګر کمزوري شوي

مِنَ الرِّجَالِ وَ النِّسَآءِ وَ الْوِلْدَانِ لَا

د سړو او د ښځو او د ماشومانو نه چې

يَسْتَطِيْعُوْنَ حِيْلَةً وَّ لَا يَهْتَدُوْنَ سَبِيْلًا ﴿٩٨﴾

هغوي طاقت نه لري د چل د خلاصيدو او نه شي موندے سمه لار *

فَاُولٰٓئِكَ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّعْفُوَ عَنْهُمْ ؕ وَ

نو دغه کسان زر دے الله چې معافي به اوکي دوی ته ، او

كَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا غَفُوْرًا ﴿۹۹﴾ وَ مَنْ يُّهَاجِرْ

دے الله معافي كونكے بښونكے ۔ او چا چې هجرت اوكه

فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْاَرْضِ مُرٰغَمًا

به لاره د الله كښې اوبه مومي په زمكه كښې غنيمتونه

كَثِيْرًا وَّسَعَةً ؕ وَ مَنْ يَّخْرُجْ مِنْۢ بَيْتِهٖ

دير او فراختيا ، او څوک چې اووځي د خپل كور نه

مُهَاجِرًا اِلَى اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ ثُمَّ يُدْرِكْهُ

هجرت كونكے (د پاره د دين د) الله او (د پاره د ستو د) پيغمبر د هغه بيا راګير كه ده لره

الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهٗ عَلَى اللّٰهِ ؕ وَ كَانَ

مرګ نو تحقيق سره واقع شو اجر د ده په الله باندې ، او دے

اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۱۰۰﴾ وَ اِذَا ضَرَبْتُمْ فِي

الله بښونكے رحم كونكے ۔ او كله چې سفر كوئ تاسو په

الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَقْصُرُوْا

زمكه كښې نو نشته په تاسو باندې ګناه دا چې كموالے اوكړئ تاسو

مِنَ الصَّلٰوةِ ۖۗ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَّفْتِنَكُمُ

د مونځ نه ، خصوصًا كه يريږئ تاسو دا چې په تكليف كښې به واچوي تاسو لره

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ اِنَّ الْكٰفِرِيْنَ كَانُوْا لَكُمْ

هغه كسان چې كفر ئې كړے دے ، يقينًا كافران دي ستاسو د پاره

عَدُوًّا مُّبِيْنًا ﴿۱۰۱﴾ وَ اِذَا كُنْتَ فِيْهِمْ فَاَقَمْتَ

دشمنان ښكاره ۔ او كله چې يے ته په دوی كښې او اودروې

لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ مَّعَكَ

دوی لره مونځ نو اوډ دريږي يوه ډله د دوی نه تا سره

وَ لْيَأْخُذُوْٓا اَسْلِحَتَهُمْ ۚ فَاِذَا سَجَدُوْا
او اودِ نیسي اسلحي خپلي کله چي سجده اوکي
فَلْيَكُوْنُوْا مِنْ وَّرَآئِكُمْ ۠ وَ لْتَاْتِ طَآئِفَةٌ
نو شي دِ روستو ستاسو نه ، او را دِ شي ډله
اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوْا فَلْيُصَلُّوْا مَعَكَ وَ لْيَأْخُذُوْا
بله چي مونځ ئي نه دے کړے نو مونځ دِ اوکي تا سره او اودِ نیسي
حِذْرَهُمْ وَ اَسْلِحَتَهُمْ ۚ وَدَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
سامان د يرولو (د دشمن) خپل او اسلحه خپله ، او خوښ ګڼړي هغه کسان چي کفر ئی کړے دے
لَوْ تَغْفُلُوْنَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَ اَمْتِعَتِكُمْ
دا چي غافل شئ تاسو د اسلحے ستاسو نه او د سامان ستاسو نه
فَيَمِيْلُوْنَ عَلَيْكُمْ مَّيْلَةً وَّاحِدَةً ؕ وَلَا جُنَاحَ
نو حمله به اوکي دوی په تاسو باندي حمله يوه ، او نشته ګناه
عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِّنْ مَّطَرٍ اَوْ
په تاسو باندي که وي په تاسو باندي تکليف د باران يا
كُنْتُمْ مَّرْضٰٓى اَنْ تَضَعُوْٓا اَسْلِحَتَكُمْ ۚ وَ
يئ تاسو مريضان دا چي کيږدئ تاسو اسلحي خپلي ، او
خُذُوْا حِذْرَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكٰفِرِيْنَ
اونيسئ سامان د يرولو ستاسو (د دشمن)، يقيناً الله تيار کړے دے د پاره د کافرانو
عَذَابًا مُّهِيْنًا ﴿۱۰۲﴾ فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ
عذاب سپکونکے • پس کله چي پوره کړئ تاسو مونځ
فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيٰمًا وَّ قُعُوْدًا وَّ عَلٰى جُنُوْبِكُمْ ۚ
نو يادوئ الله لره په ولاړه او په ناسته او په اړخونو خپلو باندي ،

فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ ۚ اِنَّ الصَّلٰوةَ
پس كله چې په اطمينان شئ تاسو نو اودروئ مونځ ، يقيناً مونځ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ كِتٰبًا مَّوْقُوْتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا
دے په مومنانو باندې مقرر په خپل وخت * او
تَهِنُوْا فِي ابْتِغَآءِ الْقَوْمِ ۗ اِنْ تَكُوْنُوْا
سستي مه كوئ تاسو په لټونه د قوم (كافرو) كښې ، كه تاسو
تَاْلَمُوْنَ فَاِنَّهُمْ يَاْلَمُوْنَ كَمَا تَاْلَمُوْنَ ۚ
درد مند كيږئ نو يقيناً دوی دردمند كيږي لكه څنګه چې تاسو درد مند كيږئ ،
وَتَرْجُوْنَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُوْنَ ۗ وَكَانَ
او تاسو اميد ساتئ د الله نه هغه چې دوی اميد نه ساتي ، او دے
اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿١٠٤﴾ اِنَّآ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ
الله پوهه حكمت والا * يقيناً مونږه نازل كړے دے تا ته
الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَآ
كتاب د پاره د ښكاره كولو د حق دې د پاره چې ته فيصله اوكې په مينځ د خلقو كښې په هغه
اَرٰىكَ اللّٰهُ ۗ وَلَا تَكُنْ لِّلْخَآئِنِيْنَ خَصِيْمًا ﴿١٠٥﴾ۙ
چې ښودنه كړے ده تا ته الله ، او مه كيږه ته د پاره د خيانتګرو جګړه مار *
وَّاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا
او ښښنه غواړه د الله نه ، يقيناً الله دے ښښونكے
رَّحِيْمًا ﴿١٠٦﴾ۚ وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِيْنَ يَخْتَانُوْنَ
مهربان * او جګړې مه كوه د هغه كسانو نه چې خيانت كښې ئې اچولي دي
اَنْفُسَهُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خپل ځانونه ، يقيناً الله مينه نه كئ د هغه چا سره چې هغه

ع ١٥

خَوَّانًا اَثِيْمًا ﴿١٠٧﴾ يَّسْتَخْفُوْنَ مِنَ النَّاسِ وَ

خیانت کونکے ګناهنګار وي * دوی ځان پټيږي د خلقو نه او

لَا يَسْتَخْفُوْنَ مِنَ اللّٰهِ وَ هُوَ مَعَهُمْ اِذْ

نه شي پټيدے دوی د الله نه او دا الله دوی سره دے کله چې

يُبَيِّتُوْنَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ ؕ وَ كَانَ

دوی شپه تیرئ په هغه (خبرو) چې نه ئې خوښئ (الله) د وینا نه ، او دے

اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُوْنَ مُحِيْطًا ﴿١٠٨﴾ هٰۤاَنْتُمْ هٰۤؤُلَآءِ

الله په هغه چې کئ دوی احاطه کونکے * تاسو دغه کسان يئ چې

جٰدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۟ فَمَنْ

جګړې کوئ تاسو د دوی د طرف نه په ژوند د دنیا کښې ، پس څوک دے چې

يُّجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَمْ مَّنْ

جګړه به اوکي الله سره د دوی د طرف نه په ورځ د قیامت یا څوک

يَّكُوْنُ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ﴿١٠٩﴾ وَ مَنْ يَّعْمَلْ سُوْٓءًا

به شي په دوی باندې ذمه دار * او چا چې عمل اوکه بد

اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهٗ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ

يا ئې ظلم اوکه د خپل ځان سره بیا ببښنه غواړي د الله نه اوبه مومي الله لره

غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿١١٠﴾ وَ مَنْ يَّكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا

ببښونکے مهربان * او چا چې اوکه ګناه لره قصدًا نو یقینًا

يَكْسِبُهٗ عَلٰى نَفْسِهٖ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا

سزا د ګناه د ده په ده باندې ده ، او دے الله پوهه

حَكِيْمًا ﴿١١١﴾ وَ مَنْ يَّكْسِبْ خَطِيْٓـَٔةً اَوْ اِثْمًا

حکمت والا * او چا چې اوکه ګناه په هیره یا ګناه قصدًا

ثُمَّ يَرْمِ بِهٖ بَرِيْٓـًٔا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا

بیا نسبت کړي دهغې پاک دامن ته نو تحقیق سره ده بار که تهمت

وَّ اِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿۱۱۲﴾ وَ لَوْ لَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ

او ګناه ښکاره * او که نه وے فضل د الله په تا باندې

وَ رَحْمَتُهٗ لَهَمَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ اَنْ يُّضِلُّوْكَ ؕ

او رحمت د هغه(دوی به ګمراه کړے وے ته) خامخا قصد کړے وو یو ډلې د دوی نه چې واړوي تا لره (د حق نه)،

وَ مَا يُضِلُّوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَضُرُّوْنَكَ

او دوی نه خطا کوي مګر خپل ځانونه او دوی ضرر نه شي رسولے تا ته

مِنْ شَيْءٍ ؕ وَ اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ

هیڅ شے ، او رالیږلے دے الله په تا باندې کتاب

وَ الْحِكْمَةَ وَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ؕ وَ كَانَ

او پوهه (سنت) او ښودلي ئي دي تا ته هغه (احکام) چې ته نه پوهیدے (په هغې باندې) ، او دے

فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيْمًا ﴿۱۱۳﴾ لَا خَيْرَ فِيْ

فضل د الله په تا باندې لوئي * نشته خیر په

كَثِيْرٍ مِّنْ نَّجْوٰىهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ

ډیرو د جرګو د دوی کښې مګر هغه څوک چې حکم کړي په صدقې

اَوْ مَعْرُوْفٍ اَوْ اِصْلَاحٍۭ بَيْنَ النَّاسِ ؕ وَ

یا په نیکۍ یا په اصلاح په مینځ د خلقو کښې ، او

مَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ

چا چې اوکه دا کار د پاره د لټولو د رضامنتیا د الله

فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۱۱۴﴾ وَ مَنْ يُّشَاقِقِ

نو زر دے چې وربه کړو مونږ ده ته اجر لوئي * او چا چې خلاف اوکه

الرَّسُوْلَ مِنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى
د پيغمبر پس د هغه نه چې ښكاره شو ده ته هدايت (طريقه د سنت)

وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيْلِ الْمُؤْمِنِيْنَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى
او روان شو دے بغير د لارے د مومنانو نه وابه ړو مونږه ده لره كم طرفه ته چې دے اوړي

وَ نُصْلِهٖ جَهَنَّمَ ؕ وَ سَآءَتْ مَصِيْرًا ﴿١١٥﴾ اِنَّ
او دننه به كو ده لره جهنم ته، او بد دے ځائے د ورتلو(جهنم)* يقيناً

اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُّشْرَكَ بِهٖ وَ يَغْفِرُ مَا دُوْنَ
الله ببښنه نه كئ دا چې شرك اوكړے شي دي الله سره او ببښنه كئ د هغه چې بغير د

ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ مَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ
دي نه دي د پاره د هغه چا چې اوغواړي، او چا چې شرك اوكه د الله سره نو تحقيق سره

ضَلَّ ضَلٰلًاۢ بَعِيْدًا ﴿١١٦﴾ اِنْ يَّدْعُوْنَ مِنْ
دے گمراه شو په گمراهئ لرے سره (د حق نه) * نه رامدد كئ دوی

دُوْنِهٖۤ اِلَّاۤ اِنٰثًا ۚ وَ اِنْ يَّدْعُوْنَ اِلَّا شَيْطٰنًا
بغير د الله نه مگر مره ، او نه رامدد كئ دوی مگر شيطان

مَّرِيْدًا ﴿١١٧﴾ لَّعَنَهُ اللّٰهُ ۘ وَ قَالَ لَاَتَّخِذَنَّ
سركش * په لعنت كړے دے ده لره الله ، او وئيلي دي ده : خامخا نيسم به زه

مِنْ عِبَادِكَ نَصِيْبًا مَّفْرُوْضًا ﴿١١٨﴾ وَّ لَاُضِلَّنَّهُمْ
د بنديگانو ستا نه حصه مقرر شوے * او خامخا گمراه كوم به دوی لره

وَ لَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَ لَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ
او خامخا اميدونه به وركوم دوی لره او خامخا حكم به كوم دوی ته نو خامخا كټ كئ به غـوږونه د

الْاَنْعَامِ وَ لَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ
ڈنگرو او خامخا حكم به كوم دوی ته نو خامخا بدلئ به پيدائش (دين)

ركوع ١٢ ع ١٧
وقف لازم

اللّٰهِ ؕ وَ مَنْ يَّتَّخِذِ الشَّيْطٰنَ وَلِيًّا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ
د الله ، او چا چي اونيسه شيطان دوست سيوا د الله نه

فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِيْنًا ؕ﴿۱۱۹﴾ يَعِدُهُمْ وَ
تحقيق سره دے تاواني شه په تـــاوان ښكاره سره * وعده كيږ دا شيطان دوىسره او

يُمَنِّيْهِمْ ؕ وَ مَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا غُرُوْرًا ﴿۱۲۰﴾
اميدونه وركيږ دوىته ، او وعدې نه كيږ دوىسره شيـــطان مكر د دهوكے *

اُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۫ وَ لَا يَجِدُوْنَ
دغه كسان ځائے د دوى دے جهنم ، او اوبه نه مومي دوى

عَنْهَا مَحِيْصًا ﴿۱۲۱﴾ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا
د دې نه ځائے د خلاصي * او هغه كسان چي ايمان ئي راوړے دے او عمل ئي كړے دے

الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ
نـــيك زر دے چي دننه به كوو مونږ دوىلره جنتونو ته چي بهيږي به د

تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ
لاندې د (اونو د) هغې نه ولے هميشه به وي دوى په دې كښې هميشه، وعده د الله ده

حَقًّا ؕ وَ مَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيْلًا ﴿۱۲۲﴾
رښتيا ، او څوک دے ډير رشتينے د الله نه په وينا كښې *

لَيْسَ بِاَمَانِيِّكُمْ وَلَآ اَمَانِيِّ اَهْلِ الْكِتٰبِ ؕ
نشتے (نجات) په آرزوگانو ستاسو باندې او نه په آرزوگانو د اهل كتابو ،

مَنْ يَّعْمَلْ سُوْٓءًا يُّجْزَ بِهٖ ۙ وَ لَا يَجِدْ لَهٗ مِنْ
چا چي عمل اوكه بد سزا به وركړے شي ده ته د هغې او اوبه نه مومي ځان لره

دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّ لَا نَصِيْرًا ﴿۱۲۳﴾ وَ مَنْ يَّعْمَلْ
سيوا د الله نه دوست او نه امدادي * او چا چي عمل اوكه

مِنَ الصّٰلِحٰتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ

نـــيک که | نارينه يا زنانه | په داسي حال کښي چي وي دے مومن

فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظْلَمُوْنَ

نو دغه کسان | دننه به شي | جنت ته او ظلم به اونه کړے شي په دوی باندي

نَقِيْرًا ﴿١٢٤﴾ وَ مَنْ اَحْسَنُ دِيْنًا مِّمَّنْ اَسْلَمَ

په اندازه د داغ د کهجورے د هډوکي | او څوک دے | ډير ښائسته | په اعتبار د دين | د هغه چا نه چي کيخوده ده

وَجْهَهٗ لِلّٰهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ وَّ اتَّبَعَ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ

غاړه خپله الله ته او وي دے | متبع د سنت | او تابعداري ئي اوکړه د دين د ابراهيم (عليه السلام)

حَنِيْفًا ؕ وَ اتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهِيْمَ خَلِيْلًا ﴿١٢٥﴾ وَ لِلّٰهِ

چي ولاړ وو په توحيد ماتونکے وو د شرک، او نيولے وو الله ابراهيم (عليه السلام) لره دوست * او خاص د الله

مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ

اختيار کښي دي هغه چي آسمانونو او هغه چي زمکو کښي دي، | او | دے | الله

بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيْطًا ﴿١٢٦﴾ ع وَ يَسْتَفْتُوْنَكَ فِي النِّسَآءِ ؕ ١٨ ع ١٥

په هر يو شي باندي احاطه کونکے * او تپوس کيږي دوي ستا نه په باره د (حقوقو د) ښځو کښي،

قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ فِيْهِنَّ ۙ وَ مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ

او وايه الله جواب درکيږي تاسو ته په باره د دوي کښي | او هغه چي لوستے شي په تاسو باندي

فِي الْكِتٰبِ فِيْ يَتٰمَى النِّسَآءِ الّٰتِيْ لَا تُؤْتُوْنَهُنَّ

په کتاب کښي په باره د يتيمانو جينکو کښي هغه جينکي چي نه ورکوئ تاسو هغوي ته

مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَ تَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ

هغه (مال) چي مقرر شوے دے هغوي لره او مينه ساتئ تاسو دا چي نکاح اوکړئ تاسو هغوي سره

وَ الْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الْوِلْدَانِ ۙ وَ اَنْ تَقُوْمُوْا

او | کمزوري | د | ماشومانو نه | او دا چي اودريږئ تاسو

لِلۡيَتٰمٰى بِالۡقِسۡطِ ؕ وَ مَا تَفۡعَلُوۡا مِنۡ خَيۡرٍ
د پاره د يتيمانو په انصاف سره ، او هغه چې كوئ تاسو څه نيكي

فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلِيۡمًا ﴿۱۲۷﴾ وَ اِنِ امۡرَاَةٌ
پس يقينًا الله دے په هغې باندې پوهه * او كه يوه ښځه

خَافَتۡ مِنۡۢ بَعۡلِهَا نُشُوۡزًا اَوۡ اِعۡرَاضًا فَلَا
يريده د خپل خاوند د بد اخلاقۍ نه يا د مخ اړولو نه نو نشته

جُنَاحَ عَلَيۡهِمَاۤ اَنۡ يُّصۡلِحَا بَيۡنَهُمَا صُلۡحًا ؕ
گناه په دے دواړو باندې دا چې صلح اوكړي دواړه په خپل مينځ كښې صلح ،

وَالصُّلۡحُ خَيۡرٌ ؕ وَ اُحۡضِرَتِ الۡاَنۡفُسُ الشُّحَّ ؕ
او صلح غوره ده ، او حاضر كړے شوي دي نفسونه بخل ته ،

وَ اِنۡ تُحۡسِنُوۡا وَ تَتَّقُوۡا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا
او كه تاسو نيكي كوئ او ځان بچ كوئ (د مناهيو د الله نه) پس يقينًا الله دے په هغه

تَعۡمَلُوۡنَ خَبِيۡرًا ﴿۱۲۸﴾ وَلَنۡ تَسۡتَطِيۡعُوۡۤا اَنۡ تَعۡدِلُوۡا
چې كوئ ئې تاسو خبر دار * او كه تاسو طاقت نه لرئ دا چې انصاف اوكړئ

بَيۡنَ النِّسَآءِ وَ لَوۡ حَرَصۡتُمۡ فَلَا تَمِيۡلُوۡا كُلَّ
په مينځ د زنانو كښې اګر كه تاسو حرص كوئ نو ميلان مه كوئ(يوے ته) پوره

الۡمَيۡلِ فَتَذَرُوۡهَا كَالۡمُعَلَّقَةِ ؕ وَ اِنۡ تُصۡلِحُوۡا
ميلان چې پريږدئ تاسو بلے لره په شان د زړوندے ، او كه تاسو صلح اوكړئ

وَ تَتَّقُوۡا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوۡرًا رَّحِيۡمًا ﴿۱۲۹﴾ وَ
او ځان بچ كړئ (د خواهش د نفس نه) پس يقينًا الله دے بښونكے مهربان * او

اِنۡ يَّتَفَرَّقَا يُغۡنِ اللّٰهُ كُلًّا مِّنۡ سَعَتِهٖ ؕ
كه دا دواړه جدا شو بے پروا به كي الله هر يو د خپلے فراختيا نه ،

وَ كَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيْمًا ﴿١٣٠﴾ وَ لِلّٰهِ مَا فِي
او دے الله فراختيا راوستونکے حکمت والا * او خاص الله ته (تابعدار دي) هغه چي

السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَ لَقَدْ وَصَّيْنَا
آسمانونو کښې دي او هغه چي زمکو کښې دي ، او تحقيق سره حکم کړے دے مونږ

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ اِيَّاكُمْ
هغه کسانو ته چي ورکړے شوےدے ورته کتاب مخکښې ستاسو نه او خاص تاسو ته

اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ وَ اِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا
دا چي اوبريږئ د الله نه ، او که تاسو کفر کوئ پس يقينًا خاص الله لره (تابعدار دي) هغه

فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ
هغه چي آسمانونو کښې دي او هغه چي زمکو کښې دي ، او دے الله

غَنِيًّا حَمِيْدًا ﴿١٣١﴾ وَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي
بے پرواه ستائلے شوے * او خاص د الله اختيار کښې دي هغه چي آسمانونو او هغه چي

الْاَرْضِ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿١٣٢﴾ اِنْ يَّشَاْ
زمکو کښې دي ، او کافي دے الله ذمه دار * که اوغواړي

يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَ يَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ ؕ وَ
روک به کي تاسو لره (د مخ د زمکے نه) اے خلقو او رابه ولي نور (خلق) ، او

كَانَ اللّٰهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ
دے الله په دي باندي قدرت والا * څوک چي

يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا
اراده کړي د بدلے د دنيا نو الله ســره بدله ده د دنيا

وَ الْاٰخِرَةِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا بَصِيْرًا ﴿١٣٤﴾ ع يٰاَيُّهَا ع ١٩ ١٦
او آخرت ، او دے الله اوريدونکے ليدونکے * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ

مومنانو شئ تاسو كلک ولاړ په انصاف (توحيد) بيانکونکي

لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ ۚ

د پاره د (رضاء د) الله اگر كه (ضرر ئي) په تاسو باندي ئي يا په مور او پلار باندي يا په خپلوخپلوانو،

اِنْ يَّكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا ۫ قف

كه وي مالدار يا عاجز نوالله ډير نزدے دے دي دواړو ته (ستا نه)،

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوْا ۚ وَاِنْ تَلْوٗٓا

نو تابعداري مه كوئ د خواهش چي انصاف او نه كړئ تاسو، او كه واوړئ تاسو په بدن سره

اَوْ تُعْرِضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

يا مخ واړوئ تاسو نو يقينًا الله دے په هغه څه چي عمل كوئ تاسو

خَبِيْرًا ﴿١٣٥﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ

خبر دار * اے ايمان والو ايمان راوړئ (د زړه نه) په الله

وَرَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ الَّذِيْ نَزَّلَ عَلٰى رَسُوْلِهٖ

او په پيغمبر د هغه او په كتاب هغه چي نازل كړے ئي دے په خپل پيغمبر باندي

وَالْكِتٰبِ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ۭ وَمَنْ يَّكْفُرْ

او په هغه كتابونو چي نازل كړے ئي دي پخوا ، او چا چي كفر اوكه

بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ

په الله او په فرشتو د هغه او په كتابونو د هغه او په پيغمبرانو د هغه او په ورځ د آخرت باندي

فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ﴿١٣٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

نو تحقيق سره دے خطا شو په خطائي لرے سره (د حق نه)* يقينًا هغه كسان چي ايمان ئي راوړه

ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ ازْدَادُوْا

بيا ئي كفر اوكه بيا ئي ايمان راوړه بيا ئي كفر اوكه بيا ئي زيات كه

كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ

کارد کفر نه دے الله چي ببښنه اوکي دوی ته
او نه به توفيق ورکي دوی لره

سَبِيْلًا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنٰفِقِيْنَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا

د (صحيح) لارے * زيرے ورکه منافقانو ته چي يقينًا دوی لره عذاب

اَلِيْمًا ﴿١٣٨﴾ الَّذِيْنَ يَتَّخِذُوْنَ الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ

دردناک دے * هغه کسان چي نيسي کافران دوستان

مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ط اَيَبْتَغُوْنَ عِنْدَهُمُ

بغير د مومنانو نه ، ايا لټئ دوی (منافقان) دوی (کافرو) سره

الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ

عزت پس يقينًا عزت خاص الله لره دے ټول * او تحقيق سره

نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ

راليږلے ئې دے تاسو ته په کتاب کښي دا (حکم) چي کله واورئ تاسو

اٰيٰتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا

آياتونه د الله چي کفر کولے شي په هغي باندي او توقے کولے شي هغي پورے نو مه

تَقْعُدُوْا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ حَدِيْثٍ

کينئ تاسو هغوي سره تر دے چي دوی اوننوځي په بيان

غَيْرِهٖٓ ۚ اِنَّكُمْ اِذًا مِّثْلُهُمْ ط اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ

بل کښي ، يقينًا تاسو په دغه وخت کښي په شان د دوی به يئ ، يقينًا الله جمع کونکے دے

الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْكٰفِرِيْنَ فِيْ جَهَنَّمَ جَمِيْعًا ﴿١٤٠﴾

منافقانو او کافرانو لره په جهنم کښي ټول *

الَّذِيْنَ يَتَرَبَّصُوْنَ بِكُمْ ۚ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ

هغه کسان چي انتظار کړي په تاسو باندي ، نو که وي تاسو لره

فَتۡحٌ مِّنَ اللّٰهِ قَالُوۡۤا اَلَمۡ نَكُنۡ مَّعَكُمۡ ۖ وَاِنۡ
فتح د طرفه د الله نه وائي دوی: آیا نه وو مونږ تاسو سره ، او که

كَانَ لِلۡكٰفِرِيۡنَ نَصِيۡبٌ ۙ قَالُوۡۤا اَلَمۡ نَسۡتَحۡوِذۡ
وي د پاره د كافرانو حصه نو وائي دوی: آیا مونږ نه وو مسلط شوي

عَلَيۡكُمۡ وَ نَمۡنَعۡكُمۡ مِّنَ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ؕ فَاللّٰهُ
ستاسو په امداد او نه وئ بچ كړي مونږه تاسو د (ضرر د) مومنانو نه ، نو الله

يَحۡكُمُ بَيۡنَكُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ ؕ وَلَنۡ يَّجۡعَلَ
فيصله به اوكړي په مينځ ستاسو كښي په ورځ د قيامت ، او چرې به اونه گرځوئ

اللّٰهُ لِلۡكٰفِرِيۡنَ عَلَى الۡمُؤۡمِنِيۡنَ سَبِيۡلًا ۧ ﴿۱۴۱﴾
الله د پاره د كافرانو په مومنانو باندي لار (د ملامتيا) *

اِنَّ الۡمُنٰفِقِيۡنَ يُخٰدِعُوۡنَ اللّٰهَ وَ هُوَ
يقينًا منافقان تګي كوئ د الله سره(۱) او دا الله

خَادِعُهُمۡ ۚ وَاِذَا قَامُوۡۤا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوۡا
سزا وركونكے دے دوی ته د تګي، او كله چي اودريږي دوی مونځ(د دين كار) ته نو اودريږي

كُسَالٰى ۙ يُرَآءُوۡنَ النَّاسَ وَلَا يَذۡكُرُوۡنَ
سست پست خان ښئ دوی خلقو ته او نه يادوئ

اللّٰهَ اِلَّا قَلِيۡلًا ۙ ﴿۱۴۲﴾ مُّذَبۡذَبِيۡنَ بَيۡنَ ذٰلِكَ ۖ
الله لره مګر لږ * دوپړک دي په مينځ د دي كښي ،

لَاۤ اِلٰى هٰۤؤُلَآءِ وَلَاۤ اِلٰى هٰۤؤُلَآءِ ؕ وَمَنۡ
نه دي دوی مومنانو سره او نه دي دوی كافرانو سره (حقيقت كښي)، او په چا چي

يُّضۡلِلِ اللّٰهُ فَلَنۡ تَجِدَ لَهٗ سَبِيۡلًا ﴿۱۴۳﴾ يٰۤاَيُّهَا
مهر د ګمراهي اوهي الله نو چرې به اونه مومې ته هغه لره لار * اے

(۱) خيال خيال كښي

ع ۲۰ / ۱۴

الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا لَا تَتَّخِذُوا الۡكٰفِرِيۡنَ اَوۡلِيَآءَ

مومنانو مه نیسئ کافران دوستان

مِنۡ دُوۡنِ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ؕ اَتُرِيۡدُوۡنَ اَنۡ

بغیر د مومنانو نه ، آیا اراده کوئ تاسو دا چې

تَجۡعَلُوۡا لِلّٰهِ عَلَيۡكُمۡ سُلۡطٰنًا مُّبِيۡنًا ﴿١٤٤﴾ اِنَّ

اوګرځوئ تاسو الله لره په خپلو ځانونو دلیل ښکاره * یقینًا

الۡمُنٰفِقِيۡنَ فِى الدَّرۡكِ الۡاَسۡفَلِ مِنَ

منافقان به په لاندې طبقه د

النَّارِ ۚ وَلَنۡ تَجِدَ لَهُمۡ نَصِيۡرًا ﴿١٤٥﴾ اِلَّا

اوور کښې وي ، او هیڅ کله او به نه مومې ته دوی لره امدادي * مګر

الَّذِيۡنَ تَابُوۡا وَ اَصۡلَحُوۡا وَ اعۡتَصَمُوۡا

هغه کسان چې توبه ئې اویسته او درست ئې که عمل خپل او منګولې ئې اولګولې

بِاللّٰهِ وَ اَخۡلَصُوۡا دِيۡنَهُمۡ لِلّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ

په (کتاب د) الله او خالص ئې کړه بلنه خپله الله ته نو دغه کسان

مَعَ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ؕ وَ سَوۡفَ يُؤۡتِ اللّٰهُ

د مومنانو سره دي ، او زر دے چې وربه کړي الله

الۡمُؤۡمِنِيۡنَ اَجۡرًا عَظِيۡمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفۡعَلُ اللّٰهُ

مومنانو ته اجر لوئې * څه کړې الله

بِعَذَابِكُمۡ اِنۡ شَكَرۡتُمۡ وَ اٰمَنۡتُمۡ ؕ وَ كَانَ

په عذاب درکولو تاسو ته که تاسو شکر اوباسئ او ایمان راوړئ ، او دے

اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيۡمًا ﴿١٤٧﴾

الله قبلونکے (د اعمالو) پوهه *

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا
نه خوښئ الله په تيزه باندي كلمه د شرك مگر

مَنْ ظُلِمَ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا عَلِيْمًا ﴿۱۴۸﴾
په هغه چا چي زور اوكړے شو ،او دے الله اوريدونكے پوهه *

اِنْ تُبْدُوْا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوْهُ اَوْ تَعْفُوْا عَنْ
كه ښكاره كوئ تاسو كلمه د توحيد يا زړه كښي پټوئ تاسو دي لره يا مخ اړوئ تاسو د

سُوْٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيْرًا ﴿۱۴۹﴾ اِنَّ
كلمے د شرك نه پس يقينًا الله دے معافي كونكے قدرت والا * يقينًا

الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ وَ يُرِيْدُوْنَ
هغه كسان چي هغوئ كفر كئ په الله باندي او په پيغمبرانو د هغه باندي او دوي اراده كئ

اَنْ يُّفَرِّقُوْا بَيْنَ اللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ وَ يَقُوْلُوْنَ
چي بيلتون راولي په مينځ د الله او د پيغمبرانو د هغه كښي او وائي دوي :

نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَّ نَكْفُرُ بِبَعْضٍ ۙ وَّ يُرِيْدُوْنَ
مونږ ايمان راوړو په بعضے پيغمبرانو او انكار كوو د بعضو نه او اراده كئ دوي

اَنْ يَّتَّخِذُوْا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيْلًا ﴿۱۵۰﴾ ۙ اُولٰٓئِكَ
دا چي اونيسي په مينځ د دي كښي لار * دغه كسان

هُمُ الْكٰفِرُوْنَ حَقًّا ۚ وَ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ
هم دوي دي كافران په رشتيا باندي ، او تيار كړے دے مونږه د پاره د كافرانو

عَذَابًا مُّهِيْنًا ﴿۱۵۱﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ
عذاب دردناك * او هغه كسان چي ايمان ئي راوړے دے په الله او په پيغمبرانو د هغه

وَ لَمْ يُفَرِّقُوْا بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ اُولٰٓئِكَ سَوْفَ
او بيلتون ئي نه دے راوستے په مينځ د يو تن كښي د دوي نه دغه كسان زر دے

يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
وربه کي دوی ته (الله) بدلے د عملونو د دوی، او دے الله بښونکے

رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ
مهربان * غواړی ستا نه اهل کتاب دا چې راوړے ته

عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ
دوی ته کتاب د بره نه نو تحقيق سره دوی غوښتل کړے وو د موسیٰ (عليه السلام) نه

أَكْبَرَ مِنْ ذَٰلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
دیر لوئي د دي نه او وئيلي وو دوی: اوښايه مونږ ته الله ښکاره

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ اتَّخَذُوا
نو اونيول دوی لره چغے په سبب د ظلم د دوی، بیا اونیوه دوی

الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ
سخے په خدائي توب پس د هغه چې راغلل دوی ته واضحه دلائل

فَعَفَوْنَا عَنْ ذَٰلِكَ ۚ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا
نو مونږه معافي اوکړه دوی ته د دي نه، او ورکړے وه مونږه موسی (عليه السلام) ته معجزه

مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ
ښکاره * او پورته مو که د پاسه د دوی طور (غر) په سبب د ماتولو وعدو د دوی

وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَّقُلْنَا
او اوئيل مونږه دوی ته دننه شئ په دروازے په تابعداری او اوئيل مونږه

لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ
دوی ته: زياتے مه کوئ په ورځ د خالي کښي او اغستي وه مونږه د دوی نه

مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيثَاقَهُمْ
وعده پخه * پس په سبب د ماتولو د دوی وعدو لره

وَ كُفْرِهِمْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَ قَتْلِهِمُ الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ
او په سبب د كفر د دوی په آياتونو د الله باندي او په سبب د وژلو د دوی انبياء لره بې
حَقٍّ وَّ قَوْلِهِمْ قُلُوْبُنَا غُلْفٌ ؕ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ
حق او په سبب د وينا د دوی: زړونه زموږ په پردو کښي دي ، بلکه مهر والے دے الله
عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۱۵۵﴾
په دي باندي په سبب د كفر د دوی نو دوی ایمان نه راوړي مگر لږ *
وَّ بِكُفْرِهِمْ وَ قَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
او په سبب د كفر د دوی او وينا د دوی په مريم باندي تهمت
عَظِيْمًا ﴿۱۵۶﴾ وَّ قَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيْحَ عِيْسَى
لوئي * او په سبب د وينا د دوی : يقينًا وژلے دے موږه مسيح عيسى (عليه السلام)
ابْنَ مَرْيَمَ رَسُوْلَ اللّٰهِ ۚ وَ مَا قَتَلُوْهُ وَ مَا
زوئے د بي بي مريم پيغمبر د الله ، او نه وو وژلے دوی ده لره او نه ئي
صَلَبُوْهُ وَ لٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ؕ وَ اِنَّ الَّذِيْنَ
په سولۍ كړے وو ده لره ليكن اشتباه راغلے وه په دوی باندي ، او يقينًا هغه كسان
اخْتَلَفُوْا فِيْهِ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ ؕ مَا لَهُمْ بِهٖ
چي اختلاف ئي اوكه په دي (قتل د عيسى عليه السلام) كښي خامخا په شك كښي دي د دي نه، او نشته دوی لره په دي باندي
مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ ۚ وَ مَا قَتَلُوْهُ
څه دليل مگر تابعداري د گمان ، او نه ئي دے وژلے ده لره
يَقِيْنًا ﴿۱۵۷﴾ بَلْ رَّفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ
په قتل يقيني * بلكه اوچت كړے دے ده لره الله خان ته ، او دے الله
عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿۱۵۸﴾ وَ اِنْ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
غالب حكمت والا * او نشته يو تن د اهل كتابو نه

اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهٖ قَبْلَ مَوْتِهٖ ۚ وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
مگر خامخا ايمان به راوړي په ده باندي مخكښي د مرګ د ده نه، او په ورځ د قيامت
يَكُوْنُ عَلَيْهِمْ شَهِيْدًا ﴿۱۵۹﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِيْنَ
شي به په دوی باندي ګــواه * پس په سبب د ظلم د هغه كسانو نه
هَادُوْا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبٰتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ
چي يهوديان دي بند كړي وو مونږه په دوی باندي پاک هغه خيزونه چي روا وو دوی لره
وَ بِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ كَثِيْرًا ﴿۱۶۰﴾ وَّ
او په سبب د بندولو د دوی د لارے د الله نه ډيرو (خلقو) لره * او
اَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَ قَدْ نُهُوْا عَنْهُ وَ اَكْلِهِمْ
او په سبب د اغستلو د دوی سود لره او تحقيق سره دوی منع شوی وو دي نه او په وجه د خوړلو د دوی
اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ ؕ وَ اَعْتَدْنَا
مالونو د خلقو لره په باطل طريقي سره، او تيار كړے دے مونږه
لِلْكٰفِرِيْنَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۱۶۱﴾ لٰكِنِ
د پاره د كافرانو د دوی نه عذاب دردناک * ليكن
الرّٰسِخُوْنَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ
كلک خلق په علم كښي د دوی نه او مومنان
يُؤْمِنُوْنَ بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَاۤ اُنْزِلَ مِنْ
ايمان راوړي په هغه (كتاب) چي نازل كړے شوے دے تا ته او په هغه (كتابونو) چي نازل كړے شوي دي
قَبْلِكَ وَ الْمُقِيْمِيْنَ الصَّلٰوةَ وَ الْمُؤْتُوْنَ
مخكښي ستا نه او پابندي كونكي د مونځ او وركونكي د
الزَّكٰوةَ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ
زكوة او ايمان راوړونكي په الله او په ورځ د آخرت،

ع ٢٣ ٢

أُولٰٓئِكَ سَنُؤْتِيْهِمْ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٦٢﴾ اِنَّآ
دغه کسان زر دے چې ورېه کوو مونږ دوی ته اجر لوئې * یقینًا مونږه

اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ كَمَآ اَوْحَيْنَآ اِلٰى نُوْحٍ وَّ
وحي کړے ده تا ته لکه چې وحي کړے وه مونږه نوح (علیه السلام) او (نورو)

النَّبِيّٖنَ مِنْۢ بَعْدِهٖ ۚ وَ اَوْحَيْنَآ اِلٰٓى اِبْرٰهِيْمَ
پیغمبرانو ته پس د هغه نه، او وحي کړے وه مونږه ابراهیم (علیه السلام)

وَ اِسْمٰعِيْلَ وَ اِسْحٰقَ وَ يَعْقُوْبَ وَ الْاَسْبَاطِ
او اسماعیل (علیه السلام) او اسحاق (علیه السلام) او یعقوب (علیه السلام) او اولاد (د دوی) ته

وَ عِيْسٰى وَ اَيُّوْبَ وَ يُوْنُسَ وَ هٰرُوْنَ
او عیسی (علیه السلام) او ایوب (علیه السلام) او یونس (علیه السلام) او هارون (علیه السلام)

وَ سُلَيْمٰنَ ۚ وَ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ زَبُوْرًا ﴿١٦٣﴾ۚ وَ رُسُلًا
او سلیمان (علیه السلام) ته، او ورکړے وو مونږه داود (علیه السلام) ته زبور * او ډیر پیغمبران

قَدْ قَصَصْنٰهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَ رُسُلًا
تحقیق سره بیان کړے دے مونږه د هغوي په تا باندي مخکښ او ډیر پیغمبران

لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ؕ وَ كَلَّمَ اللّٰهُ مُوْسٰى
بیان نه دے کړے مونږه د هغوي تا ته، او خبرے کړے وي الله په خپله موسی (علیه السلام) سره

تَكْلِيْمًا ﴿١٦٤﴾ۚ رُسُلًا مُّبَشِّرِيْنَ وَ مُنْذِرِيْنَ لِئَلَّا
بیا بیا خبرے * (او لیږلي وو مونږ) پیغمبران زیرے ورکونکي او یره ورکونکي دي د پاره چې نه

يَكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ
شي د پاره د خلقو په الله باندي دلیل (بهانه) پس د (لیږلو د)

الرُّسُلِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿١٦٥﴾ لٰكِنِ
پیغمبرانو نه، او دے الله غالب حکمت والا * لیکن

اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَآ اَنْزَلَ اِلَيْكَ اَنْزَلَهٗ
الله بیان کړي د هغه چي رالیږلے ئي دے تا ته رالیږلے ئي دے دي لره
بِعِلْمِهٖ ۚ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ يَشْهَدُوْنَ ؕ وَ كَفٰى
سره د خپل علم نه، او فرشتے ګواهي کړي ، او کافي دے
بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿۱۶۶﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
الله ګواه * یقینًا هغه کسان چي کفر ئي کړے
وَ صَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوْا
او بندئ (خلق) د لارے د الله نه تحقیق سره ګمراه شوي دي دوي
ضَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿۱۶۷﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ ظَلَمُوْا
په ګمراهي لرے سره (د حق نه) * یقینًا هغه کسان چي کفر ئي کړے دے او ظلم ئي کړے دے
لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَ لَا لِيَهْدِيَهُمْ
نه دے الله چي ببښنه اوکي دوي ته او نه به اوښائي دوي ته
طَرِيْقًا ﴿۱۶۸﴾ اِلَّا طَرِيْقَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ
لار (د جنت) * مګر لار د جهنّم همیشه به وي په دي کښې
اَبَدًا ؕ وَ كَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿۱۶۹﴾
همیشه ، او دے دا کار په الله باندي آسان *
يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ الرَّسُوْلُ
اے خلقو تحقیق سره راغلے دے تاسو ته پیغمبر
بِالْحَقِّ مِنْ رَّبِّكُمْ فَاٰمِنُوْا خَيْرًا لَّكُمْ ؕ وَ اِنْ
د پاره د ښکاره کولو د حق د طرفه د رب ستاسو نه نو ایمان راوړئ (شي به دا) غوره ستاسو د پاره، او که
تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ
کفر کوئ تاسو نو یقینًا خاص د الله (اختیار کښې دي) هغه (مخلوقات) چي آسمانونو او زمکو کښې دي،

وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿١٧٠﴾ يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ

او دے الله پوهه حکمت والا * اے اهل کـتـابو

لَا تَغْلُوْا فِيْ دِيْنِكُمْ وَ لَا تَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ

بدعت مه کوئ په دين خپل کښې او مه وايئ : په الله باندې

اِلَّا الْحَقَّ ؕ اِنَّمَا الْمَسِيْحُ عِيْسَى ابْنُ

مګر حق ، يقينًا مسيح عيسى (عليه السلام) زوئے د

مَرْيَمَ رَسُوْلُ اللّٰهِ وَ كَلِمَتُهٗ ۚ اَلْقٰىهَاۤ اِلٰى

بي بي مريم پيغمبر د الله دے او حکم د الله دے ، غورځولے ئې دے دې لره

مَرْيَمَ وَ رُوْحٌ مِّنْهُ ؗ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَ

بي بي مريم ته او روح مشرفه دے د طرفه د الله نه ، نو ايمان راوړئ په الله باندې او

رُسُلِهٖ ۚ وَ لَا تَقُوْلُوْا ثَلٰثَةٌ ؕ اِنْتَهُوْا خَيْرًا

پيغمبرانو د هغه باندې ، مه وايئ : (چې آلهه زمونږ) درے دي ، منع شئ (د تثليث نه شي به دا) غوره

لَّكُمْ ؕ اِنَّمَا اللّٰهُ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ؕ سُبْحٰنَهٗۤ

ستاسو د پاره ، يقينًا الله حاجت روا دے يکې يو ، پاکي ده ده لره

اَنْ يَّكُوْنَ لَهٗ وَلَدٌ ۘ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ

دا چې شي ده لره نائب ، خاص الله لره اختيار د هغه څه دے چې آسمانونو کښې دي

وَ مَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿١٧١﴾ ع

او هغه چې زمکو کښې دي ، او کافي دے الله ذمه دار *

وقف لازم ع ٢٣ ٣

لَنْ يَّسْتَنْكِفَ الْمَسِيْحُ اَنْ يَّكُوْنَ عَبْدًا

چرې باک نه کئ مسيح (عيسى عليه السلام) دا چې شي بنده

لِّلّٰهِ وَ لَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُوْنَ ؕ وَ مَنْ

د الله او نه فرشتے نزديکانے (الله ته) ، او څوک چې

يَّسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَ يَسْتَكْبِرْ

چې باک کړي د عبادت د الله نه او ځان غټ کنړي

فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمِيْعًا ﴿١٧٢﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ

نو زر دے چې راجمع به کړي دوی لره ځان ته تــــول * پس هر چې هغه کسان دي

اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيْهِمْ

چې ایمان ئې راوړه او عمل ئې اوکه نیک نو پوره به ورکړي دوی ته

اُجُوْرَهُمْ وَ يَزِيْدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ۚ وَ اَمَّا

بدلے د عملونو د دوی او زیات به کړي دوی لره د خپل فضل نه ، او هر چې

الَّذِيْنَ اسْتَنْكَفُوْا وَ اسْتَكْبَرُوْا فَيُعَذِّبُهُمْ

هغه کسان دي چې باک ئې اوکه او ځان ئې غټ اوګڼړه نو عذاب به ورکړي دوی ته

عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ وَّ لَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ

عذاب دردناک ، او اوبه نه مومي دوی ځان لره

دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّ لَا نَصِيْرًا ﴿١٧٣﴾ يٰۤاَيُّهَا

سیوا د الله نه دوست او نه امدادي * اے

النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ

خلقو تحقیق سره راغلےدے تاسو ته دلیل د طرفه د رب ستاسو نه

وَ اَنْزَلْنَاۤ اِلَيْكُمْ نُوْرًا مُّبِيْنًا ﴿١٧٤﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ

او رالیږلي ده مونږه تاسو ته رنړا ښکاره(قرآن) * پس هر چې هغه کسان دي

اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ اعْتَصَمُوْا بِهٖ فَسَيُدْخِلُهُمْ

چې ایمان ئې راوړه په الله او منګولے ئې اولګولے په (کتاب د) الله نو زر دے چې دننه به کړي دوی لره

فِيْ رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَ فَضْلٍ ۙ وَّ يَهْدِيْهِمْ اِلَيْهِ

په مهربانۍ کښې د خپل طرف نه او فضل کښې او مضبوط به کړي دوی لره ځان ته

صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ؕ﴿۱۷۵﴾ يَسْتَفْتُوْنَكَ ؕ قُلِ اللّٰهُ
په لاره نيغه باندي * دوی تپوس کوئ ستا نه ، اووايه : الله

يُفْتِيْكُمْ فِي الْكَلٰلَةِ ؕ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ
جواب درکوي تاسو ته په باره د ميراث کښي ، که يو سړے مړ شه

لَيْسَ لَهٗ وَلَدٌ وَّ لَهٗٓ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا
نه وي ده لره اولاد او ده لره خور وي نو هغې لره نيمه حصه د هغه (مال) ده

تَرَكَ ۚ وَ هُوَ يَرِثُهَآ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهَا وَلَدٌ ؕ
چي پريخودے ئې وي ، او دے به ميراث اوړي د دي (خور) نه که نه وي دي لره اولاد ،

فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثٰنِ مِمَّا
نو که وي دوی دوه (خويندے) نو دے دواړو لره دوه دريمے دي د هغه (مال) نه چي

تَرَكَ ؕ وَ اِنْ كَانُوْٓا اِخْوَةً رِّجَالًا وَّ نِسَآءً
چي پريخودے ئې وي، او که وي دوی رونړه خويندے سړي او ښځي

فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ ؕ يُبَيِّنُ اللّٰهُ
نو د پاره د سړي (حصه ده) په شان د حصے د دوو (ښځو) ده ، بيانوي الله

لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوْا ؕ وَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۱۷۶﴾
تاسو ته (احکام د اصلاح د معاشرے) چي خطا نه شئ ، اوالله په هر يو شي باندي پوهه دے *

اياتها ١٢٠ سُوْرَةُ الْمَآئِدَةِ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ٥ نزول ١١٢ رکوعاتها ١٦

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ ؕ اُحِلَّتْ
اے ايمان والو پوره والے اوکړئ په وعدو (احکامو د الله) باندي ، حلال کړے شوي دي

لَكُمْ بَهِيْمَةُ الْاَنْعَامِ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ غَيْرَ
ستاسو د پاره ځناور مګر هغه چي لوستلے شي په تاسو باندي مه (شئ)

سُورَةُ المَآئِدَةِ

ربط د سورة المائدة : (۱)سورة النساء کښې د تنظيم اهميت بيان شو نو دې سورت کښې هغه

مسئله (رد د نذر لغير الله) بيانيږي چې د هغې د پاره د تنظيم ضرورت دے .

(۲)هرکله چه سورة النساء کښې ئې امور مصلحه د معاشرے ذکر کړل نو دې سورت کښې امور مصلحه د طعام ذکر کيږي .

(۳)محکښې سورت کښې په خطاب عام (يا ايها الناس) باندے شروع وو نو دا سورت په خطاب خاص

(يا ايها الذين امنوا) باندې شروع کيږي ، يعنې التخصيص بعد التعميم .

امتيازات: (۱)دا سورت ممتاز دے په تفصيل د مسائل اربعو باندې : (۱)تحريمات الله . (۲) تحريمات العباد .

(۳)نذور الله . (٤) نذور العباد .

(۲) په بيان د حکم د سارق او سارقے باندې . (۳) په واقعے د هابيل او قابيل باندې .

دعوی : بيان د څلورو مسئلو .(بيان د مسائل اربعو) : (۱) تحريمات الله . (۲) تحريمات العباد . (۳)نذور الله. (٤) نذور العباد .

خلاصه:دا سورت لس حصې دے (۱)اوله حصه آيت ۱ نه تر آيت ٥ پورې . (۲)دويمه حصه آيت ٦ نه تر آيت ١١ پورې.

(۳) دريمه حصه آيت ۱۲ نه تر آيت ۱۹پورې. (٤)څلورمه حصه د آيت ۲۰ نه تر آيت ۲٦ پورې . (٥)پنځمه حصه آيت ۲۷

نه تر آيت ٤٠ پورې . (٦)شپږمه حصه آيت ٤١ نه تر آيت ٥٠ پورې. (۷)اووم حصه آيت ٥١ نه تر آيت ٥٨ پورې.

(۸)اتمه حصه آيت ٥٩ نه ترآيت ٦٦ پورې. (۹)نهمه حصه آيت ٦٧ نه تر آيت ٨٦ پورې. (۱۰)لسمه حصه آيت ۸۷ نه تر آخره پورې.

مُحِلِّي الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ

رواګڼرونکي د ښکار په داسې حال کښې چې يئ تاسو په احرام کښې ، يقينًا الله فيصله کئ

مَا يُرِيْدُ ① يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُحِلُّوْا

هغه چې اراده کئ * اے ايمـــان والو روا مه ګڼرئ

شَعَآئِرَ اللّٰهِ وَ لَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَ لَا

بے عزتي د نښو د (دين د) الله او نه د مياشتو د عزت او نه

الْهَدْيَ وَ لَا الْقَلَآئِدَ وَ لَآ اٰمِّيْنَ الْبَيْتَ

د قرباني او نه ده امبيلونو والا قرباني، او نه د قصد کونکو د بيت الله

الْحَرَامَ يَبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّهِمْ

شريف چې لټئ دوی فضل د طرفه د رب خپل نه

وَ رِضْوَانًا ؕ وَ اِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوْا ؕ وَ لَا

او رضامنتيا ، او کله چې اوځئ تاسو احرام نه نو ښکار کولے شئ، او

يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوْكُمْ عَنِ

باعث نه کي تاسو لره بغض د يو قوم دا چې بند کړي ئې وئ تاسو د

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوْا ۘ وَ تَعَاوَنُوْا

مسجد حرام نه دا چې زياتے اوکئ تاسو، او امداد کوئ د يو بل

عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوٰى ۖ وَ لَا تَعَاوَنُوْا عَلَى

په نيکئ (خورولو د توحيد) او د پرهيزګارئ (سنت)، او امداد مه کوئ د يو بل په (خورولو)

الْاِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ ۖ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ

ګناه (شرک) او زياتي (بدعت)، او اويرېږي د الله نه ، يقينًا

اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ② حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ

الله سخت عذاب والا دے * حرام کړے شوے دے په تاسو باندې

الْمَيْتَةُ وَ الدَّمُ وَ لَحْمُ الْخِنْزِيْرِ وَ مَآ اُهِلَّ

(خوراک د) مردارے او وینه او غوښه د خنزیر او هغه کلمه چې آواز اوکړے شي

لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ وَ الْمُنْخَنِقَةُ وَ الْمَوْقُوْذَةُ

بغیر د نوم د الله نه په هغې باندې او خپې کړے شوے او وهلے شوے (تر مرګه پورې)

وَ الْمُتَرَدِّيَةُ وَ النَّطِيْحَةُ وَ مَآ اَكَلَ السَّبُعُ

او راغښتے شوے (د غر نه) او په ښکر وهلے شوے او هغه چې خوړلے وي (د هغې نه) درندګانو

اِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ قف وَ مَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ

مګر هغه چې تاسو پرې بسم الله اوایئ ، او هغه چې حلال کړے شي په درګاهونو باندې

وَاَنْ تَسْتَقْسِمُوْا بِالْاَزْلَامِ ط ذٰلِكُمْ فِسْقٌ ط

او دا چې قسمت معلوموئ تاسو په غشو باندې ، دا کارونه پلیت دي ،

اَلْيَوْمَ يَىِٕسَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ دِيْنِكُمْ

دا ساعت نا امیده شوي دي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے د دین ستاسو نه

فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِ ط اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ

نو مه یریږئ د دوی نه او اویریږئ زما نه ، دا ساعت پوره که ما

لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَ اَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ

د پاره ستاسو دین ستاسو او پوره کړل ما په تاسو باندې نعمتونه خپل

وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا ط فَمَنِ

او خوښ مے که تاسو لره اسلام دین ، نو خوک چې

اضْطُرَّ فِيْ مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّاِثْمٍ لا

محتاج شو په حالت د لوږه کښې چې نه وي اوریدونکے ګناه ته

فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٣﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ مَا ذَآ

پس یقینًا الله ښښونکے مهربان دے * دوی تپوس کوئ ستا نه څه شے

اُحِلَّ لَهُمْ ؕ قُلْ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبٰتُ ۙ

روا دے دوی لره ، اووایه روا دي تاسو لره پاک څیزونه

وَ مَا عَلَّمْتُمْ مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِیْنَ

او هغه چې تعلیم ورکوئ تاسو ښکاریانو (سپو) ته په داسي حال کښې چې مالکان یئ تاسو د دوی

تُعَلِّمُوْنَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ ز فَكُلُوْا مِمَّآ

تعلیم ورکوئ تاسو دوی ته د هغه نه چې ښودنه کړے ده تاسو ته الله ، نو خورئ د هغه نه

اَمْسَكْنَ عَلَیْكُمْ وَ اذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَیْهِ ص

چې اوساتي دوی ستاسو د پاره او یادوئ تاسو نوم د الله په هغې باندي ،

وَ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَرِیْعُ الْحِسَابِ ۝٤

او اویریږئ د الله نه ، یقینًا الله زر حساب کونکے دے *

اَلْیَوْمَ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّیِّبٰتُ ؕ وَ طَعَامُ الَّذِیْنَ

دا ساعت حلال کړے شوي دي د پاره ستاسو پاک څیزونه ، او خوراک د هغه کسانو

اُوْتُوا الْكِتٰبَ حِلٌّ لَّكُمْ ص وَ طَعَامُكُمْ حِلٌّ

چې ورکړے شوے دے ورته کتاب روا دے ستاسو د پاره ، او خوراک ستاسو روا دے

لَّهُمْ ز وَ الْمُحْصَنٰتُ مِنَ الْمُؤْمِنٰتِ

هغوي لره ، او پاکدامنے د مومنانو (ښځو) نه

وَ الْمُحْصَنٰتُ مِنَ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ

او پاکدامنے د هغه کسانو نه چې ورکړے شوے دے ورته کتاب

مِنْ قَبْلِكُمْ اِذَآ اٰتَیْتُمُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ

مخکښې ستاسو نه کله چې ورکړئ تاسو هغوي ته مهرونه د هغوي

مُحْصِنِیْنَ غَیْرَ مُسٰفِحِیْنَ وَ لَا مُتَّخِذِیْٓ

(شئ) پاکدامن مه (شئ) بد لمن او مه شئ

اَخۡدَانٍ ؕ وَ مَنۡ یَّکۡفُرۡ بِالۡاِیۡمَانِ فَقَدۡ

یاربانشړ ، او چا چي کفر اوکه پس د ایمان نه نو تحقیق سره

حَبِطَ عَمَلُهٗ ۫ وَ هُوَ فِی الۡاٰخِرَةِ مِنَ

برباد شو عمل د ده ، او وي به دے په آخرت کښي د

الۡخٰسِرِیۡنَ ٪۵ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡۤا اِذَا

تاوانیانو نه اے ایمان والو کله چي

قُمۡتُمۡ اِلَی الصَّلٰوةِ فَاغۡسِلُوۡا وُجُوۡهَكُمۡ

اودریږئ تاسو مونځ ته نو اوینزئ مخونه خپل

وَ اَیۡدِیَكُمۡ اِلَی الۡمَرَافِقِ وَ امۡسَحُوۡا

او لاسونه خپل سره د څنګلو او مسح اوکړئ

بِرُءُوۡسِكُمۡ وَ اَرۡجُلَكُمۡ اِلَی الۡكَعۡبَیۡنِ ؕ وَ

په سرونو خپلو باندي او (اووینځئ) خپلے خپے سره د کیتو ، او

اِنۡ كُنۡتُمۡ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوۡا ؕ وَ اِنۡ كُنۡتُمۡ

که یئ تاسو په حالت د جنابت کښي نو ځان به پاک کئ (غسل اوکئ)، او که یئ تاسو

مَّرۡضٰۤی اَوۡ عَلٰی سَفَرٍ اَوۡ جَآءَ اَحَدٌ مِّنۡكُمۡ

بیماران یا په سفر باندي یا راشي یو تن ستاسو نه

مِّنَ الۡغَآئِطِ اَوۡ لٰمَسۡتُمُ النِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُوۡا

د لویو بولو نه یا کوروالے کړے وي تاسو د ښځو سره او ونه موندي تاسو

مَآءً فَتَیَمَّمُوۡا صَعِیۡدًا طَیِّبًا فَامۡسَحُوۡا

اوبه نو تیمم اوکړئ په خاوره پاکه باندي نو مسح اوکړئ

بِوُجُوۡهِكُمۡ وَ اَیۡدِیۡكُمۡ مِّنۡهُ ؕ مَا یُرِیۡدُ اللّٰهُ

په مخونو خپلو او په لاسونو خپلو د دي خاورې نه ، اراده نه کړي الله

لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ حَرَجٍ وَّ لٰكِنْ يُّرِيْدُ
چې اوګرځي په تاسو باندې څه تنګسيا ليکن (اراده کړي)

لِيُطَهِّرَكُمْ وَ لِيُتِمَّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
چې پاک کې تاسو لره او چې پوره کې نعمت خپل په تاسو باندې خامخا چې تاسو

تَشْكُرُوْنَ ﴿٦﴾ وَ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
شکر اوباسئ * او ياد کړئ نعمت د الله په تاسو باندې

وَ مِيْثَاقَهُ الَّذِيْ وَاثَقَكُمْ بِهٖۤ ۙ اِذْ قُلْتُمْ
او وعده د الله هغه چې ټينګ والې ئې کړے دے تاسو سره په هغې باندې کله چې اوئيل تاسو:

سَمِعْنَا وَ اَطَعْنَا ؗ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
واوريده مونږه او تابعداري کوو مونږه، او اوويريږئ د الله نه، يقينًا الله

عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿٧﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ
پوهه دے په رازونو د سينو باندې * اے

اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ لِلّٰهِ شُهَدَآءَ
مومنانو شئ تاسو کلک اودريدونکي د پاره (د رضاء) د الله ګواهي کونکي

بِالْقِسْطِ ؗ وَ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ
په انصاف، او باعث دې نه کې تاسو لره بغض د يو قوم

عَلٰۤى اَلَّا تَعْدِلُوْا ؕ اِعْدِلُوْا ۫ هُوَ اَقْرَبُ
په دې خبره چې تاسو انصاف اونه کړئ، انصاف کوئ، دا ډيره نزدے ده

لِلتَّقْوٰى ؗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌۢ بِمَا
پرهيزګارۍ ته، او ويريږئ د الله نه، يقينًا الله خبردار دے په هغه چې

تَعْمَلُوْنَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا
تاسو ئې کوئ * وعده کړے ده الله هغه کسانو سره چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړے دے

الصّٰلِحٰتِ ۙ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿٩﴾
نیک (په طریقه د پیغمبر) دوی لره ببښنه ده او اجر لوئي ۔

وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ
او هغه کسان چې کفر ئي اوکه او نسبت د دروغو ئي اوکه آیاتونو زمونږ ته دغه کسان

اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ﴿١٠﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا
جهنميان دي ۔ اے مــــومنانو

اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ هَمَّ قَوْمٌ
یاد کئ نعمت د الله په تاسو باندې کله چې قصد اوکه یو قوم

اَنْ يَّبْسُطُوْٓا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ
دا چې اوکده کې تاسو ته لاسونه خپل نو بند ئي کړل

اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۚ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ وَ عَلَى اللّٰهِ
لاسونه د هغوي ستاسو نه ، او اویریږئ د الله نه ، او په الله باندې

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿١١﴾ وَ لَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ
خان دِ اوسپاري مـــومنان ۔ او خامخا تحقيق سره اغستے ده الله

مِيْثَاقَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۚ وَ بَعَثْنَا مِنْهُمُ
پخه وعده د بني اسرائيلو نه ، او جوړ کړي وو مونږ د دوی نه

اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيْبًا ؕ وَ قَالَ اللّٰهُ اِنِّيْ
دولس / ۱۲ سرداران ، او وئيلي وو الله : یقیناً زه

مَعَكُمْ ؕ لَئِنْ اَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَ اٰتَيْتُمُ
تاسو سره یم ، که تاسو پابندي اوکړه د مونځ او ورکه تاسو

الزَّكٰوةَ وَ اٰمَنْتُمْ بِرُسُلِيْ وَ عَزَّرْتُمُوْهُمْ
زکوة او ایمان راوړه تاسو په پیغمبرانو زما باندې او تائید اوکه تاسو د دي (پیغمبرانو)

ع ۲/۶

وَ اَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّاُكَفِّرَنَّ

او ورکول اوکړل تاسو الله ته ورکول ښائسته خامخا لري به کم زه

عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَ لَاُدْخِلَنَّكُمْ جَنّٰتٍ

ستاسو نه مصیبتونه ستاسو او خامخا داخل به کم تاسو لره داسي جنتونو ته

تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ

چې بهيږي به لاندي د (اونو د) هغي نه ولے ، پس چا چې كفر اوكه

بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ

پس د دي ستاسو نه نو تحقيق سره دے گمراه شو د برابر

السَّبِيْلِ ⑫ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيْثَاقَهُمْ

لارے نه ، پس په سبب د ماتولو د دوی وعدو خپلو لره

لَعَنّٰهُمْ وَ جَعَلْنَا قُلُوْبَهُمْ قٰسِيَةً ۚ

په لعنت کړي وو مونږه دوی لره او گرځولي وو مونږه زړونه د دوی تک تور،

يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ عَنْ مَّوَاضِعِهٖ ۙ وَ نَسُوْا

بدلیږ دوی الفاظو لره د خپلو معانو نه او هیره کړے ئي ده

حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوْا بِهٖ ۚ وَ لَا تَزَالُ تَطَّلِعُ

حصه د هغه نه چې پند ورکولے شو دوی ته په هغي باندي ، او همیشه به ئی ته چې خبريږي به

عَلٰى خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ

په یو ډلي خیانت کړي سره د دوی نه . مگر لـږ د دوی نه

فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اصْفَحْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ

لري كه (د زړه نه مينه) د دوی او مخ واړوه ، يقينًا الله مينه کئ

الْمُحْسِنِيْنَ ⑬ وَ مِنَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّا

نیکانو سره ، او د هغه کسانو نه چې وائي : يقينًا مونږه

نَصٰرٰٓى اَخَذۡنَا مِيۡثَاقَهُمۡ فَنَسُوۡا حَظًّا

نصارى يو اغستے وه مونږه پخه وعده د دوى نه نو هيره كړه دوى حصه

مِّمَّا ذُكِّرُوۡا بِهٖ ۚ فَاَغۡرَيۡنَا بَيۡنَهُمُ الۡعَدَاوَةَ

د هغه نه چې پند ورکولے شو دوى ته په هغې باندې، نو واچوله مونږه په مينځ د دوى كښې ښكاره دشمني

وَ الۡبَغۡضَآءَ اِلٰى يَوۡمِ الۡقِيٰمَةِ ؕ وَ سَوۡفَ

او پټه دشمني (ترفكني) تر ورځ تر قيامته پورے ، او زر دے چې

يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ بِمَا كَانُوۡا يَصۡنَعُوۡنَ ﴿۱۴﴾

خبر به ورکې دوى ته الله په هغه چې دوى كــول *

يٰۤاَهۡلَ الۡكِتٰبِ قَدۡ جَآءَكُمۡ رَسُوۡلُنَا

اے اهل كتابو تحقيق سره راغلے دے تاسو ته پيغمبر زمونږ

يُبَيِّنُ لَكُمۡ كَثِيۡرًا مِّمَّا كُنۡتُمۡ تُخۡفُوۡنَ

بيانوئ تاسو ته ډير د هغه نه چې تاسو پـــټول

مِنَ الۡكِتٰبِ وَ يَعۡفُوۡا عَنۡ كَثِيۡرٍ ؕ قَدۡ

د كتاب نه او معافي كوئ د ډيرو نه، تحقيق سره

جَآءَكُمۡ مِّنَ اللّٰهِ نُوۡرٌ وَّ كِتٰبٌ مُّبِيۡنٌ ﴿۱۵﴾

راغلې ده تاسو ته د طرفه د الله نه رڼا چې هغه كتاب دے ښـــكاره *

يَّهۡدِىۡ بِهِ اللّٰهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضۡوَانَهٗ سُبُلَ

توفيق وركوئ په دې سره الله هغه چا ته چې تابعداري كوئ د رضامنتيا د هغه د لارو د

السَّلٰمِ وَ يُخۡرِجُهُمۡ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى

سلامتيا او راوباسي دوى لره د تيارو نه

النُّوۡرِ بِاِذۡنِهٖ وَ يَهۡدِيۡهِمۡ اِلٰى صِرَاطٍ

رڼا ته په حكم خپل او توفيق وركوئ دوى ته په طرف د لارے

مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ
نيغې * تحقيق سره كفر كړے دے هغه كسانو چې وائي دوی: يقينًا
اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ ؕ قُلْ فَمَنْ
الله هغه مسيح زوئے د مريم دے ، اووايه پس څوک دے
يَّمْلِكُ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اِنْ اَرَادَ اَنْ يُّهْلِكَ
چې واکدار به شي د طرفه د الله نه د څه شي كه اراده اوكي چې هلاک كي
الْمَسِيْحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَ اُمَّهٗ وَ مَنْ فِي
مسيح زوئے د مريم او مور د هغه او هغه څوک چې په
الْاَرْضِ جَمِيْعًا ؕ وَ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ
زمكه كښې دي ټول ، او خاص الله لره بادشاهي د آسمانونو
وَالْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا ؕ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ؕ
او د زمكے ده او هغه چې په مينځ د دي دواړو كښې دي ، پيدا كئ هغه چې اوغواړي ،
وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٧﴾ وَ قَالَتِ
او الله په هر يو شي باندي قدرت والا دے * او وائي
الْيَهُوْدُ وَ النَّصٰرٰى نَحْنُ اَبْنٰٓؤُا اللّٰهِ
يهوديان او نصاري : مونږه دوستان د الله يو
وَاَحِبَّآؤُهٗ ؕ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوْبِكُمْ ؕ
او محبوبان د هغه يو ، اووايه : نو ولے عذاب دركئ تاسو ته په ګناهونو ستاسو باندي ،
بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ؕ يَغْفِرُ لِمَنْ
بلكه تاسو (عام) بندګان يئ د هغه چا نه چې پيدا كړي ئي دي ، ببښنه كئ هغه چا ته چې
يَّشَآءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ لِلّٰهِ مُلْكُ
خوښه ئي شي او عذاب وركئ هغه چا ته چې خوښه ئي شي ، او خاص الله لره بادشاهي د

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا ۚ وَ اِلَيْهِ

آسمانونو او زمکے دہ او د هغه څه چې په مينځ د دي دواړو کښې دي ، او دي الله ته

الْمَصِيْرُ ﴿١٨﴾ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ

ورتلل دي * اے اهل کتابو تحقيق سره راغلے دے تاسو ته

رَسُوْلُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ

پيغمبر زمونږه بيان کړي تاسو ته پس د زمانے د انقطاع د انبياء (عليهم السلام) نه

اَنْ تَقُوْلُوْا مَا جَآءَنَا مِنْۢ بَشِيْرٍ وَّ لَا

دا چې او نه وايئ تاسو : چې نه وو راغلے مونږ ته څوک زيرے راکونکے او نه

نَذِيْرٍ ۚ فَقَدْ جَآءَكُمْ بَشِيْرٌ وَّ نَذِيْرٌ ؕ

يره راکونکے ، پس تحقيق سره راغے تاسو ته زيرے درکونکے او يره درکونکے ،

وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٩﴾ ع وَ اِذْ قَالَ

او الله په هر يو شي باندي قدرت والا دے * او کله چې اوئيل

ركوع ٤

مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ

موسى (عليه السلام) خپل قوم ته : اے قومه زما ياد کړئ نعمتونه د الله

عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيْكُمْ اَنْۢبِيَآءَ وَ جَعَلَكُمْ

(چې کړے ئي دي) په تاسو باندي کله چې وے گرځول په تاسو کښې پيغمبران او وے گرځولئ تاسو

مُّلُوْكًا ۖۗ وَّ اٰتٰىكُمْ مَّا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا

بادشاهان ، او درئي کړل تاسو ته هغه (نعمتونه) چې نه ئي دے ورکړي يو تن ته

مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٠﴾ يٰقَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ

د مخلوقات نه * اے قومه زما دننه شئ زمکے

الْمُقَدَّسَةَ الَّتِيْ كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَ لَا

پاکے هغه زمکے ته چې مقرر کړے ده الله تاسو لره او مه

تَرْتَدُّوْا عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوْا

واپس کيږئ په شاګانو خپلو باندي ګينے اوبه ګرځئ تاسو

خٰسِرِيْنَ ﴿٢١﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِنَّ فِيْهَا

تاوانيان * اوئيل دوی : اے موسی(عليه السلام) يقيناً په دي کښي

قَوْمًا جَبَّارِيْنَ ۖ وَ اِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا

يو قوم دے زورآور ، او يقيناً مونږه چرې هم نه دننه کيږو دي ته

حَتّٰى يَخْرُجُوْا مِنْهَا ۚ فَاِنْ يَّخْرُجُوْا

تر دي چي اوځي دوی د دي نه ، پس که اوتل دوی

مِنْهَا فَاِنَّا دٰخِلُوْنَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلٰنِ مِنَ

د دي نه نو يقيناً مونږه دننه کيدونکي يو(ديته) * اوئيل دوو سړو د

الَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا

هغه کسانو نه چي يريدل احسان کړے وو الله په دي دواړو باندي

ادْخُلُوْا عَلَيْهِمُ الْبَابَ ۚ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ

دننه شئ په دوی باندي دروازے ته ، نو کله چي دننه شئ تاسو دي ته

فَاِنَّكُمْ غٰلِبُوْنَ ۚ۵ وَ عَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوْٓا اِنْ

نو يقيناً تاسو به شئ زورآور ، او خاص په الله باندي ځان اوسپارئ که

كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٣﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِنَّا لَنْ

يئ تاسو مومنان * اوئيل دوی: اے موسی يقيناً مونږه چرې نه

نَّدْخُلَهَآ اَبَدًا مَّا دَامُوْا فِيْهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ

دننه کيږو دي ته هيچرې تر څو چي وي دوی په دي کښي نو لاړ شه ته

وَ رَبُّكَ فَقَاتِلَآ اِنَّا هٰهُنَا قٰعِدُوْنَ ﴿٢٤﴾ قَالَ

او رب ستا نو جنګ اوکړئ يقيناً مونږه دلته ناست يو * اوئيل

رَبِّ اِنِّيْ لَآ اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِيْ وَ اَخِيْ

(موسى عليه السلام) اے زما ربه يقينًا زه واكدار نه يم مگر د خپل ځان او د خپل رور

فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٥﴾

نو جدائي راولے په مينځ زمونږ كښې او په مينځ د قـــوم فاسقانو كښې *

قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ

اوئيل (الله) پس يقينًا دا (زمكه) بند كړے شوي ده په دوی باندې څلويښت /٤٠

سَنَةً ۚ يَتِيْهُوْنَ فِي الْاَرْضِ ؕ فَلَا تَاْسَ

كاله ، حيران او پريشان به وي په زمكه كښې ، نو مه غمژن كيږه ته

عَلَى الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٦﴾ وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ

په قوم فاسقانو باندې * او اولوله په دوی باندې

نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ ۘ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا

خبر د دوو زامنو د آدم (عليه السلام) په رشتيا ، كله چې پيش كړه دې دواړو قرباني

فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا وَ لَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ

نو قبول كړے شوه د يو د دې دواړو نه او قبول نه كړے شوه د

الْاٰخَرِ ؕ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ ؕ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ

بل نه ، اوئيل (قابيل): خامخا وژنم به زه تا لره، اوئيل (هابيل) يقينًا قبلوي

اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْۢ بَسَطْتَّ اِلَيَّ

الله د متقيانو نه * كه ته اوږد دے ما ته

يَدَكَ لِتَقْتُلَنِيْ مَآ اَنَا بِبَاسِطٍ يَّدِيَ

لاس خپل دې د پاره چې اوژنے ما لره نه يم زه اوږدونكے لاس خپل

اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ ۚ اِنِّيْٓ اَخَافُ اللّٰهَ

تا ته چې اوژنم تا لره ، يقينًا زه يريږم د الله نه

النصف

رَبَّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۲۸﴾ اِنِّیْۤ اُرِیْدُ اَنْ تَبُوْٓاَ بِاِثْمِیْ
چې رب د مخلوقات دے * يقينًا زه اراده كوم دا چې ته راګير شي په ګناه (د وژلو) زما كښې

وَ اِثْمِكَ فَتَكُوْنَ مِنْ اَصْحٰبِ النَّارِ ۚ
او په ارادي (د قتل) ستا كښې نو شي به ته د جهنميانو نه،

وَ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظّٰلِمِیْنَ ﴿۲۹﴾ فَطَوَّعَتْ لَهٗ
او دا ده سزا د ظالمانو * نو ښائسته كه ده ته

نَفْسُهٗ قَتْلَ اَخِیْهِ فَقَتَلَهٗ فَاَصْبَحَ مِنَ
نفس د ده وژل د رور خپل نو وے وژه ده لره او اوګرځيد دے د

الْخٰسِرِیْنَ ﴿۳۰﴾ فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا یَّبْحَثُ
تاوانيانو نه * نو راوليږل الله (١) كارغه پنجے ئي وهلے

فِی الْاَرْضِ لِیُرِیَهٗ كَیْفَ یُوَارِیْ سَوْءَةَ
په زمكه كښې دي د پاره چې اوښائي ده ته چې څه رنګه پټ كي لاش د

اَخِیْهِ ؕ قَالَ یٰوَیْلَتٰۤی اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُوْنَ
رور خپل ، اوئيل (قابيل) هائے افسوس دے ما لره آيا زه كمزورے شوم چې وے زه

مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَاُوَارِیَ سَوْءَةَ
په شان د دے كارغه نو ما به پټ كړے وو لاش

اَخِیْ ۚ فَاَصْبَحَ مِنَ النّٰدِمِیْنَ ﴿۳۱﴾ ۚۛ مِنْ اَجْلِ
د رور خپل، نو اوګرځيده دے د پښيمانو نه * د وجې

ذٰلِكَ ۚۛ كَتَبْنَا عَلٰی بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ اَنَّهٗ
د دي (واقعي) نه ، مقرر كړے وه مونږه په بني اسرائيلو باندي دا چه

مَنْ قَتَلَ نَفْسًۢا بِغَیْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِی
چا اووژه يو تن بغير د څه جرم نه يا د فساد نه په

(١) دوه كارغان نو دواړو جنګ اوكړو نو يو كارغه بل اووژه.

معانقة ٥ وقف النبي صلى الله عليه وسلم

الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيْعًا ؕ وَ
زمکه کښي نو ګویا که اووژل ده خلق ټول ، او

مَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَآ اَحْيَا النَّاسَ جَمِيْعًا ؕ
چا چي ژوندے که یو تن ګویا که ده ژوندي کړل خلق ټول ،

وَ لَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنٰتِ ۫ ثُمَّ
او تحقیق سره راغلي وو دوی ته پیغمبران زمونږ په واضحه دلائلو باندي بیا

اِنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِي الْاَرْضِ
یقیناً ډیر د دوی نه پس د دي نه په زمکه کښي

لَمُسْرِفُوْنَ ۝٣٢ اِنَّمَا جَزٰٓؤُا الَّذِيْنَ يُحَارِبُوْنَ
خامخا زیاتے کونکي وو • یقیناً سزا د هغه کسانو چي خلاف کړي د حکم د

اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ وَ يَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ
الله او د پیغمبر د هغه او کوشش کړي په زمکه کښي

فَسَادًا اَنْ يُّقَتَّلُوْٓا اَوْ يُصَلَّبُوْٓا اَوْ تُقَطَّعَ
د فساد دا چي اووژلے شي یا په سولي کړے شي یا پرے کړے شي

اَيْدِيْهِمْ وَ اَرْجُلُهُمْ مِّنْ خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا
لاسونه د دوی او خپے د دوی ادل بدل یا اوشړلے شي

مِنَ الْاَرْضِ ؕ ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا
د زمکے نه ، دا دوی د پاره رسوائي ده په دنیا کښي

وَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝٣٣ اِلَّا
او دوی له په آخرت کښي عذاب دے لوئي • مګر

الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوْا عَلَيْهِمْ ۚ
هغه کسان چي توبه ئي اویسته مخکښي د دي نه چي لاس بر شي ستاسو په دوی باندي ،

فَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٣٤﴾ يٰٓاَيُّهَا

پوهه شئ چې يقينًا الله بښونکے رحم کونکے دے * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ ابْتَغُوْٓا اِلَيْهِ

مـــــومنانو اوبرېږئ د الله نه او اولټوئ ده ته

الْوَسِيْلَةَ وَ جَاهِدُوْا فِيْ سَبِيْلِهٖ لَعَلَّكُمْ

نزديکت (په نيکو اعمالو) او جهاد کوئ په لاره د الله کښې خامخا تاسو

تُفْلِحُوْنَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ اَنَّ

به کامياب شئ * يقينًا هغه کسان چې کفر ئې کړے دے که (شي)

لَهُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّ مِثْلَهٗ مَعَهٗ

دوی لره هغه چې په زمکه کښې دي ټول او په شان د دي نورهم ورسره شي

لِيَفْتَدُوْا بِهٖ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا

دي د پاره چې فديه کښې ورکي دي لره د عذاب د ورځے د قيامت نه

تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٣٦﴾

قبول به نه کړے شي د دوی نه ، او دوی لره عذاب دے دردناک *

يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنَ النَّارِ وَ مَا هُمْ

دوی اراده کئ دا چې اوځي د اوور نه او نه به وي

بِخٰرِجِيْنَ مِنْهَا ۫ وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿٣٧﴾

وتونکي دوی د دے نه او دوی لره دے عذاب هميشه *

وَ السَّارِقُ وَ السَّارِقَةُ فَاقْطَعُوْٓا اَيْدِيَهُمَا

او غلا کر سړے او غلا کره ښځه کټ کئ لاسونه د دي دواړو

جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ

دا بدله ده په سبب د هغه چې دے دواړو کړي دي عبرت ناکه سزا ده د طرفه د الله نه ، او الله

عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْۢ بَعْدِ

غالب حکمت والا دے ۔ پس چا چې توبه اوویسته پسـس د

ظُلْمِهٖ وَ اَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوْبُ عَلَيْهِ ؕ

ظلم نه او درست ئي كه عمل خپل پس يقينًا الله مهرباني به اوكي په ده باندي ،

اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٣٩﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ

يقينًا الله ببښونكے رحم كونكے دے ۔ آيا ته نه پوهيږي چې يقينًا

اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ يُعَذِّبُ

الله خاص ده لره بادشاهي د آسمانونو او د زمكو ده ، سزا وركئ

مَنْ يَّشَآءُ وَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ

چا ته ئي چې خوښه شي او ببښنه كئ چا ته ئي چې خوښه شي ، او الله

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٤٠﴾ يٰۤاَيُّهَا الرَّسُوْلُ

په هر يو شي باندي قدرت والا دے ۔ اے پيغمبره (عليه السلام)

لَا يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ يُسَارِعُوْنَ فِي الْكُفْرِ

غمژن نه كي تا لره هغه كسان چې تلوار كئ په كفر كښي

مِنَ الَّذِيْنَ قَالُوْۤا اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَ لَمْ

د هغه كسانو نه چې وائي : ايمان راوړے دے مونږه (وائي دا) په خلو خپلو باندي او نه

تُؤْمِنْ قُلُوْبُهُمْ ۛۚ وَ مِنَ الَّذِيْنَ هَادُوْا ۛۚ

دے راوړے ايمان زړونو د دوی ، او د هغه كسانو نه چې يهوديان دي ،

سَمّٰعُوْنَ لِلْكَذِبِ سَمّٰعُوْنَ لِقَوْمٍ اٰخَرِيْنَ ۙ

غوږ كيخودونكي د پاره د دروغو (جوړولو په تا) غوږ كيخودونكي دي د پاره قوم بل

لَمْ يَاْتُوْكَ ؕ يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ مِنْۢ بَعْدِ

چې نه دي راغلي تا ته ، بدلئ الفاظو لره د خپلو

مَوَاضِعِهٖ ۚ يَقُوْلُوْنَ اِنْ اُوْتِيْتُمْ هٰذَا
معانو نه ، وائي دوی : كه دركړے شي تاسو ته دا
فَخُذُوْهُ وَ اِنْ لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوْا ؕ وَ
نو عمل اوكئ پﻪ دے او كه در نه كړے شي تاسو ته دا نو ځان اوساتئ د هغې نه ، او
مَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهٗ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهٗ مِنَ
هغه څوك چې اراده اوكړي الله د شرمولو د هغه نو چرې به واكدار نه شي ته هغه لره د طرفه
اللّٰهِ شَيْئًا ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ
د الله نه د څه شي ، دغه هغه كسان دي چې اراده نه ده كړے الله
اَنْ يُّطَهِّرَ قُلُوْبَهُمْ ؕ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
چې پاك كړي زړونه د دوی ، دوی لره ده په دنيا كښې
خِزْيٌ ۚۖ وَّ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ
رسوائي ، او دوی لره دے په آخرت كښې عذاب
عَظِيْمٌ ﴿۴۱﴾ سَمّٰعُوْنَ لِلْكَذِبِ اَكّٰلُوْنَ
لوئي * غوږ كيخودنكي دي د پاره د دروغ (جوړولو په تا) ډير خوړونكي دي
لِلسُّحْتِ ؕ فَاِنْ جَآءُوْكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ
د حرامو ، نو كه راشي دوی تا ته نو فيصله اوكه په مينځ د دوی كښې
اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ ۚ وَ اِنْ تُعْرِضْ
يا مخ واړوه د دوی نه ، او كه ته مخ اړے
عَنْهُمْ فَلَنْ يَّضُرُّوْكَ شَيْئًا ؕ وَ اِنْ حَكَمْتَ
د دوی نه نو هيڅ كله ضرر نه شي رسولے تا ته هيڅ شے ، او كه ته فيصله كے
فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ
نو فيصله اوكه په مينځ د دوی كښې په انــــــصاف ، يقينًا الله مينه كئ

الْمُقْسِطِيْنَ ﴿٤٢﴾ وَ كَيْفَ يُحَكِّمُوْنَكَ وَ عِنْدَهُمُ

انصاف کوونکو سره * او څه رنګه به فیصله کن اوګرځئ دوی تا لره او دوی سره

التَّوْرٰىةُ فِيْهَا حُكْمُ اللّٰهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْۢ

تورات دے په هغې کښې فیصله د الله ده بیا اوړي دوی

بَعْدِ ذٰلِكَ ؕ وَ مَاۤ اُولٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٤٣﴾

پس د دے نه ، او نه دي دغه کسان مومنان *

اِنَّاۤ اَنْزَلْنَا التَّوْرٰىةَ فِيْهَا هُدًى وَّ نُوْرٌ ۚ

یقینًا مونږه نازل کړے وو تورات په دي کښې هدایت او رڼرا وه ،

يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّوْنَ الَّذِيْنَ اَسْلَمُوْا

فیصله به کوله په دي باندي پیغمبرانو هغه کسانو چي غاړه ئي کیخودے وه

لِلَّذِيْنَ هَادُوْا وَ الرَّبّٰنِيُّوْنَ وَ الْاَحْبَارُ

د پاره د هغه کسانو چي یهودیان دی او خدائي خلقو او مُلیانو

بِمَا اسْتُحْفِظُوْا مِنْ كِتٰبِ اللّٰهِ وَ كَانُوْا

د هغه وجي نه چي دوی نګهبان ګرځولے شوي وو په کتاب د الله او وو دوی

عَلَيْهِ شُهَدَآءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ

په هغې باندي پوهه / ګواهان ، نو مه یربرئ تاسو د خلقو نه

وَاخْشَوْنِ وَ لَا تَشْتَرُوْا بِاٰيٰتِيْ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ

او اویربرئ زما نه او مه غوره کوئ په بدله د آیاتونو زما کښې دا دنیا لره ،

وَ مَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ

او چا چي فیصله او نه کړه په هغه چي نازل کړے دے الله نو دغه کسان

هُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿٤٤﴾ وَ كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيْهَاۤ

هم دوی دي کافــــران * او مقرر کړے وو مونږ په دوی باندي په دے (تورات) کښې

اَنَّ النَّفۡسَ بِالنَّفۡسِ ۙ وَ الۡعَيۡنَ بِالۡعَيۡنِ
چې يقينًا نفس په بدله د نفس كښې دے او سترګه په مقابله د سترګه كښې ده

وَ الۡاَنۡفَ بِالۡاَنۡفِ وَ الۡاُذُنَ بِالۡاُذُنِ
او پوزه په مقابله د پوزه كښې ده او غوږ په بدله د غوږ كښې دے

وَ السِّنَّ بِالسِّنِّ ۙ وَ الۡجُرُوۡحَ قِصَاصٌ ؕ
او غاښ په بدله د غاښ كښې دے او زخمونه د بدلے دي ،

فَمَنۡ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهٗ ؕ وَ مَنۡ
پس چا چې خيرات اوكه په دي (بدلے نه اغستو) نو دا كفاره د ده(د ګناهونو)ده ، او چاچې

لَّمۡ يَحۡكُمۡ بِمَاۤ اَنۡزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
فيصله او نه كړه په هغه چې نازل كړے دے الله نو دغه كسان هم دوی دي

الظّٰلِمُوۡنَ ۝٤٥ وَ قَفَّيۡنَا عَلٰۤى اٰثَارِهِمۡ
ظالمان * او وروستے كه موږه په نښو د دوی باندي

بِعِيۡسَى ابۡنِ مَرۡيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيۡنَ
عيسى (عليه السلام) زوئے د بي بي مريم تصديق كونكے د هغه (كتاب) چې مخكښې د

يَدَيۡهِ مِنَ التَّوۡرٰىةِ ۖ وَ اٰتَيۡنٰهُ الۡاِنۡجِيۡلَ
ده نه وو يعني تورات او وركړے وو موږه ده ته انجيـــل

فِيۡهِ هُدًى وَّ نُوۡرٌ ۙ وَّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيۡنَ
په دے كښې هدايت او رڼرا وه او تصديق كونكے د هغه كتاب چې مخكښې د

يَدَيۡهِ مِنَ التَّوۡرٰىةِ وَ هُدًى وَّ مَوۡعِظَةً
دي نه وو يعني تورات ع او هدايت او پند

لِّلۡمُتَّقِيۡنَ ؕ ۝٤٦ وَ لۡيَحۡكُمۡ اَهۡلُ الۡاِنۡجِيۡلِ بِمَاۤ
د پاره د متقيانو * او پكار وه چې فيصله كوله انجيـــل واله په هغه

أَنْزَلَ اللّٰهُ فِيْهِ ۭ وَ مَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ
چي رالیږلے وو الله په دي کښي ، او چا چي فیصله اونه کړه په هغه چي

أَنْزَلَ اللّٰهُ فَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿٤٧﴾
رالیږلے دے الله نو دغه کسان هم دوی دي فاسقان •

وَ أَنْزَلْنَآ إِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
او رالیږلے دے مونږه تا ته کتاب د پاره د ښکاره کولو د حق تصدیق کونکے

لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتٰبِ وَ مُهَيْمِنًا
د هغه (کتابونو) چي مخکښي د دي نه يعني کتابونه او نګهبان دے په

عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ أَنْزَلَ اللّٰهُ وَ لَا
هغې (کتب سابقو) باندي نو فیصله کوه په مینځ د دوی کښي په هغه چي رالیږلے دے الله او

تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۭ
تابعداري مه کوه د خواهشاتو د دوی پس د هغه نه چي راغلے تا ته حـــق ،

لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَّ مِنْهَاجًا ۭ
د پاره د هر یو (امت) ګرځولے دے مونږه ستاسو نه صاف دین او واضحه لار ،

وَ لَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَّاحِدَةً
او که خوښه وے د الله خامخا ګرځولے به ئي وئ تاسو تولګے یو (په دین یو)

وَّ لٰكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ فِيْ مَآ اٰتٰكُمْ فَاسْتَبِقُوا
لیکن دي د پاره چي امتحان اوکي په تاسو باندي په هغه کښي چي درکړي ئي دي تاسو ته نو رامنډے کئ

الْخَيْرٰتِ ۭ إِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا
نیکو ته ، الله ته واپسي ستاسو ده د تولو

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَ
نو خبر به کي تاسو په هغه چي تاسو په هغې کښي اختلاف کوو • او

اَنِ احۡكُمۡ بَيۡنَهُمۡ بِمَآ اَنۡزَلَ اللّٰهُ وَ لَا

دا چې فيصله كوه په مينځ د دوى كښې په هغه (كتاب) چې رالېږلے دے الله او مه

تَتَّبِعۡ اَهۡوَآءَهُمۡ وَ احۡذَرۡهُمۡ اَنۡ يَّفۡتِنُوۡكَ

تابع كېږه د خواهشاتو د دوى او اوېرېږه د دوى نه چې وانه ړئ دوى تا لره

عَنۡۢ بَعۡضِ مَآ اَنۡزَلَ اللّٰهُ اِلَيۡكَ ؕ فَاِنۡ

د بعضے هغه نه چې رالېږلے دے الله تا ته ، نو كه

تَوَلَّوۡا فَاعۡلَمۡ اَنَّمَا يُرِيۡدُ اللّٰهُ اَنۡ يُّصِيۡبَهُمۡ

دوى واوړېدل نو پوهه شه چې يقينًا اراده كړې الله دا چې اورسي دوى ته (عذاب)

بِبَعۡضِ ذُنُوۡبِهِمۡ ؕ وَ اِنَّ كَثِيۡرًا مِّنَ النَّاسِ

په سبب د بعضے گناهونو د دوى ، او يقينًا ډير د خلقو نه

لَفٰسِقُوۡنَ ﴿۴۹﴾ اَفَحُكۡمَ الۡجَاهِلِيَّةِ يَبۡغُوۡنَ ؕ

خامخا فاسقان دي * آيا فيصله د جاهليت دوى لټي ،

وَ مَنۡ اَحۡسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكۡمًا لِّقَوۡمٍ

او څوك دے ډير ښائسته د الله نه په فيصلے كښې د پاره د هغه قوم

يُّوۡقِنُوۡنَ ﴿۵۰﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا لَا تَتَّخِذُوا

چې هغوي يقين ساتي * اے مـــــومنانو مه نيسئ

الۡيَهُوۡدَ وَ النَّصٰرٰۤى اَوۡلِيَآءَ ۘ بَعۡضُهُمۡ اَوۡلِيَآءُ

يهوديان او نصاري دوستان ، بعضے د دوى دوستان د

بَعۡضٍ ؕ وَ مَنۡ يَّتَوَلَّهُمۡ مِّنۡكُمۡ فَاِنَّهٗ مِنۡهُمۡ ؕ

بعضو دي ، او چا چې دوستي اوساتله دوى سره د ستاسو نه نو يقينًا دے د دوى نه دے ،

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهۡدِى الۡقَوۡمَ الظّٰلِمِيۡنَ ﴿۵۱﴾

يقينًا الله توفيق نه وركړې قوم ظالمانو ته *

فَتَرَى الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ
نو وينے به ته هغه کسانو لره چي په زړونو د هغوي کښې مرض (د نفاق) دے
يُّسَارِعُوْنَ فِيْهِمْ يَقُوْلُوْنَ نَخْشٰى اَنْ
تلوار کړئ په (دوستئ د) دوی کښې وائي دوی : يريږو مونږه دا چي
تُصِيْبَنَا دَآئِرَةٌ ؕ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّاْتِيَ
اوبه رسيږي مونږه ته مصيبت ، نو زر دے الله دا چي راتلله به اوکي
بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهٖ فَيُصْبِحُوْا
به فتح يا په حکم سره د خپل طرف نه نو اوبه ګرځي دوی
عَلٰى مَآ اَسَرُّوْا فِيْۤ اَنْفُسِهِمْ نٰدِمِيْنَ ﴿٥٢﴾ وَ
په هغه چي دوی پټ کړي دي په زړونو خپلو کښې پښيمانه * او
يَقُوْلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَهٰۤؤُلَآءِ الَّذِيْنَ
وائي هغه کسان چي ايمان ئي راوړے دے : آيا دا دي هغه کسان
اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ ۙ اِنَّهُمْ
چي قسمونه به ئي خوړل په الله باندي پاخه قسمونه خپل چي يقيناً دوی
لَمَعَكُمْ ؕ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَاَصْبَحُوْا
خامخا تاسو سره دي ، برباد دي عملونه د دوی نو اوګرځيدل دوی
خٰسِرِيْنَ ﴿٥٣﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَنْ
تاوانيان * اے مومـــنانو څوک چي
يَّرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَسَوْفَ يَاْتِي
واوړيده ستاسو نه د دين خپل نه نو زر دے چي رابه ولي
اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُّحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّوْنَهٗ ۙ اَذِلَّةٍ
الله داسي قوم چي مينه به کړئ (الله) هغوي سره او هغوي به مينه کړئ ده (الله) سره ، نرمي کونکي به وي

عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ز
په مومنانو باندي سختي كونكي به ئي په كافرانو باندي

يُجَاهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ لَا يَخَافُوْنَ
جهاد به كئ په لاره د الله كښي او نه به يريږي

لَوْمَةَ لَآئِمٍ ط ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ
د ملامتيا د ملامته كونكي نه ، دا فضل د الله دے وركئ دے لره

مَنْ يَّشَآءُ ط وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿٥٤﴾ اِنَّمَا
چا له ئي چي خوښه شي ، او الله فراختيا راوستونكي پوهه دے * يقينًا

وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا الَّذِيْنَ
دوست ستاسو الله او پيغمبر د هغه دے او هغه كسان چي ايمان ئي راوړے دے هغه كسان

يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَ يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَ هُمْ
چي پابندي كئ د مونځ او وركئ زكوة او دوى

رٰكِعُوْنَ ﴿٥٥﴾ وَ مَنْ يَّتَوَلَّ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ
ركوع كونكي وي (الله ته) * او چا چي دوستي اوساتله الله او پيغمبر د هغه سره

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ
او د هغه كسانو سره چي ايمان ئي راوړے دے نو يقينًا ډله د الله هم دوى دي

الْغٰلِبُوْنَ ﴿٥٦﴾ ع يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا ع ٨ / ٩ / ١٢
زورآور * اے مومنانو مه نيسئ

الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَكُمْ هُزُوًا وَّ لَعِبًا مِّنَ
هغه كسان چي نيولے ئي دے دين ستاسو په توقه او په لوبو باندي د

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ الْكُفَّارَ
هغه كسانو نه چي وركړے شوے دے ورته كتاب مخكښي ستاسو نه او كافران

أَوْلِيَآءَ ۚ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٥٧﴾

دوستان ، او اوويريږئ د الله نه كه يئ تاسو مومنان *

وَ اِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوْهَا هُزُوًا

او كله چې آواز كوئ تاسو مـــونځ ته نيسي دوى هغې لره توقي

وَّ لَعِبًا ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُوْنَ ﴿٥٨﴾

او لوبې ، دا د دے وجې نه يقينًا دوى دي يو قوم چې نه پـــوهيږي *

قُلْ يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ هَلْ تَنْقِمُوْنَ مِنَّآ

اووايه : اے اهل كتابو تاسو بد نه گنړئ زمونږ نه

اِلَّآ اَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَ مَآ اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَ مَآ

مگر دا چې ايمان راوړے دے مونږه په الله او په هغه (كتاب) چې نازل كړے شوے دے مونږ ته او په هغه

اُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ ۙ وَ اَنَّ اَكْثَرَكُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٥٩﴾

چې نازل كړے شي دي پخوا ، او يقينًا اكثر ستاسو نه فاسقان دي *

قُلْ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذٰلِكَ مَثُوْبَةً

اووايه : آيا خبركم تاسو په بد تر سره د دے نه د سزا

عِنْدَ اللّٰهِ ؕ مَنْ لَّعَنَهُ اللّٰهُ وَ غَضِبَ عَلَيْهِ

په نزد د الله ، هغه څوک چې په لعنت كړے دے هغه لره الله او غضب ئې كړے دے په هغه

وَ جَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَ الْخَنَازِيْرَ وَ عَبَدَ

او كرځولي ئې دي د دوى نه شادوگان او خنزيران او بندگي ئې كړے ده د

الطَّاغُوْتَ ؕ اُولٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّ اَضَلُّ عَنْ

غير الله ، دغه كسان بد ترے درجے والا دي او ډير گمراه دي د

سَوَآءِ السَّبِيْلِ ﴿٦٠﴾ وَ اِذَا جَآءُوْكُمْ قَالُوْٓا اٰمَنَّا

صحيح لارے نه * او كله چې راشي دوى تاسو ته وائي دوى ايمان راوړے دے مونږ

وَ قَدْ دَّخَلُوْا بِالْكُفْرِ وَ هُمْ قَدْ خَرَجُوْا بِهٖ ط

او په تحقیق سره دوی، دننه شوي دي سره د کفر او تحقیق سره دوی، وتلي دي سره د کفر،

وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوْا يَكْتُمُوْنَ ﴿٦١﴾ وَ تَرٰى

او الله پوهه دے په هغه چې دوی، پټول * او وینے به ته

كَثِيْرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُوْنَ فِي الْاِثْمِ

ډیر د دوی نه چې تلوار کئ په گناه

وَ الْعُدْوَانِ وَ اَكْلِهِمُ السُّحْتَ ط لَبِئْسَ مَا

او زیاتي کنبي او په خوړلو د دوی، مال د حرامو کنبي، ډیر بد دے هغه چې

كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٦٢﴾ لَوْ لَا يَنْهٰهُمُ الرَّبّٰنِيُّوْنَ

دوی، کول * ولے نه منع کول دوی، لره حق پرستو

وَ الْاَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَ اَكْلِهِمُ

او علماء د هغه وینا د دوی، د گناه (شرک) نه او د خوراک د دوی،

السُّحْتَ ط لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿٦٣﴾

د حرامو نه ، خامخا بد دے هغه چې دوی، جوړول *

وَ قَالَتِ الْيَهُوْدُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُوْلَةٌ ط غُلَّتْ

او وائي یهودیان : لاس د الله بند دي (د خیر نه)، بند کړے شوي دي

اَيْدِيْهِمْ وَ لُعِنُوْا بِمَا قَالُوْا م بَلْ يَدٰهُ

لاسونه د دوی، او په لعنت کړے شوي دوی، په سبب د هغه چې دوی، وئیلي دي، بلکه لاسونه د الله

مَبْسُوْطَتٰنِ لا يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ط

پراخه دي خرج کئ څه رنګه ئي چې خوښه شي،

وَ لَيَزِيْدَنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ مَّآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ

او خامخا زیات به کي ډیرو لره د دوی، نه هغه (کتاب) چې نازل کړے شوے دے تا ته

وقف لازم

مِنْ رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَّ كُفْرًا ؕ وَ اَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ

د طرفه د رب ستا نه سرکشي او کفر ، او اوغورځوله مونږه په مینځ د دوی کښي

الْعَدَاوَةَ وَ الْبَغْضَآءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ؕ

دشمني او ترفکئي تر ورځ تر قیامته پورے ،

كُلَّمَآ اَوْقَدُوْا نَارًا لِّلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ ۙ

هر کله چي بل کي دوی اوور د پاره د جنګ مړ کي هغي لره الله

وَ يَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا ؕ وَ اللّٰهُ لَا

او کوشش کئ دوی په زمکه کښي د فساد ، او الله

يُحِبُّ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٦٤﴾ وَ لَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتٰبِ

مینه نه کښي د فساد کونکو سره * او که اهل کتابو

اٰمَنُوْا وَ اتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ

ایمان راوړے وو او ځان ئې بچ کړے وو (مناهیونه) خامخا لرے کړے به وو مونږ دوی نه مصیبتونه د دوی

وَ لَاَدْخَلْنٰهُمْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿٦٥﴾ وَ لَوْ اَنَّهُمْ

او خامخا داخل کړے به وو مونږه دوی لره جنتونو د نعمتونو ته * او که دوی

اَقَامُوا التَّوْرٰىةَ وَ الْاِنْجِيْلَ وَ مَآ اُنْزِلَ

جاري کړي وو (په ځان باندي) تورات او انجیل او هغه (کتاب) چي رالیږلے شوے دے

اِلَيْهِمْ مِّنْ رَّبِّهِمْ لَاَكَلُوْا مِنْ فَوْقِهِمْ

دوی ته د طرفه د رب د دوی نه خامخا دوی به خوراک کړے وو د پاسه د دوی نه

وَ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ ؕ مِنْهُمْ اُمَّةٌ

او د لاندے د خپو د دوی نه ، د دوی نه یو ټولګے دے

مُّقْتَصِدَةٌ ؕ وَ كَثِيْرٌ مِّنْهُمْ سَآءَ مَا يَعْمَلُوْنَ ﴿٦٦﴾ ع

درمیانه ، او ډیر د دوی نه بد دے هغه چي دوی کئ *

يٰۤاَيُّهَا الرَّسُوْلُ بَلِّغْ مَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ

اے پیغمبره (علیه السلام) اورسوه هغه چې رالیږلے شوے دے تا ته د طرفه د

رَّبِّكَ ؕ وَ اِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ

رب ستا نه، او كه او نه كه تا دا كار نو اونه رسو تا

رِسَالَتَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ؕ

پیغام د الله ، او الله به بچ كړي تا لره د خلقو نه،

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِی الْقَوْمَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۶۷﴾

یقینًا الله توفیق نه وركوي قوم كافرانو ته *

قُلْ يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لَسْتُمْ عَلٰى شَیْءٍ

اووایه : اے اهل كتابو نه یئ تاسو په هیڅ دین باندې

حَتّٰى تُقِيْمُوا التَّوْرٰىةَ وَ الْاِنْجِيْلَ وَ مَاۤ اُنْزِلَ

تر دے چې جاري كړئ تاسو (احكام د) تورات او د انجیل او د هغه چې رالیږلے شوے دے

اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ ؕ وَ لَيَزِيْدَنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ

تاسو ته د طرفه د رب ستاسو نه، او خامخا زیات به كړي ډیرو لره د دوی نه

مَّاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَّ

هغه (كتاب) چې رالیږلے شوے دے تا ته د طرفه د رب ستا نه سركشي او

كُفْرًا ۚ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۶۸﴾

كفر ، نو مه غمژنیږه په قوم كافرانو باندې *

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ الَّذِيْنَ هَادُوْا وَ

یقینًا هغه كسان چې ایمان ئې راوړے دے او هغه كسان چې یهودیان او

الصّٰبِـُٔوْنَ وَ النَّصٰرٰى مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ

مجوس او نصاری دي شي د هغه چا نه چې ایمان ئې راوړے دے په الله باندې

وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ

او په ورځ د آخرت باندي او عمل ئي اوکه نيک نو نه به وي يره

عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ اَخَذْنَا

په دوی باندي او نه به دوی غمژن شي * په تحقيق سره اغستے وه مونږه

مِيْثَاقَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ وَ اَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمْ

پخه وعده د بني اسرائيـــــلو نه او رالیږلي وو مونږه دوی ته

رُسُلًا ؕ كُلَّمَا جَآءَهُمْ رَسُوْلٌۢ بِمَا لَا تَهْوٰٓى

پيغمبران ، هر کله چي راغے دوی ته پيغمبر په هغه چي نه خوښو

اَنْفُسُهُمْ ۙ فَرِيْقًا كَذَّبُوْا وَ فَرِيْقًا يَّقْتُلُوْنَ ﴿٧٠﴾

نفسونو د دوی، نو يوے ډلے(د پيغمبرانو)ته نسبت د درغو کو دوی او بله ډله(د پيغمبرانو)وژله دوی *

وَ حَسِبُوْٓا اَلَّا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ فَعَمُوْا وَ صَمُّوْا

او دوی گمان اوکه دا چي نه به شي انجام د انکار د دوی سبب د عذاب نو دوی ړانده شو او کانړه شو

ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوْا وَ صَمُّوْا

بيا مهرباني اوکړه الله په دوی باندي بيا دوی ړانده شو او کانړه شو

كَثِيْرٌ مِّنْهُمْ ؕ وَ اللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿٧١﴾

(او دا وو) ډير د دوی نه ، او الله ليدونکے دے د هغه چي دوی ئي کړي *

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ

په تحقيق سره کفر کړے دے هغه کسانو چي وائي دوی: يقينًا الله هغه دے مسيح

ابْنُ مَرْيَمَ ؕ وَ قَالَ الْمَسِيْحُ يٰبَنِيْٓ

زوئے د مريم ، او وائي مسيح (عيسى عليه السلام): اے بني

اِسْرَآءِيْلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّيْ وَ رَبَّكُمْ ؕ اِنَّهٗ

اسرائيلو عبادت اوکړئ د الله چي رب زما او رب ستاسو ، يقينًا شان دا دے

مَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ

چا چې شرک اوکه د الله سره نو تحقيق سره حرام کړے دے الله په ده باندې

الْجَنَّةَ وَ مَاْوٰىهُ النَّارُ ؕ وَ مَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ

جنت او ټکانه د ده اوور دے ، او نشته د پاره د ظالمانو څوک

اَنْصَارٍ ﴿۷۲﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ

امداديان * تحقيق سره کفر کړے دے هغه کسانو چې وائي : يقينًا الله

ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ ۘ وَ مَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّآ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ؕ

دريم د دريو دے ، او نشته څوک حاجت روا مگر حاجت روا يکې يو ،

وَ اِنْ لَّمْ يَنْتَهُوْا عَمَّا يَقُوْلُوْنَ لَيَمَسَّنَّ

او که منع نه شو دوی د هغه نه چې وائي ئې دوی خامخا اوبه رسيږي

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۷۳﴾ اَفَلَا

هغه کسانو ته چې کفر ئې کړے دے د دوی نه عذاب دردناک * نو ولے

يَتُوْبُوْنَ اِلَى اللّٰهِ وَ يَسْتَغْفِرُوْنَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ

دوی توبه نه اوباسي الله ته او بښنه نه غواړي د الله نه ، او الله

غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۷۴﴾ مَا الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ

ښښونکے رحم کونکے دے * نه دے مسيح زوئے د مريم

اِلَّا رَسُوْلٌ ۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ؕ

مگر پيغمبر ، تحقيق سره تير شوي دي مخکښې د ده نه پيغمبران ،

وَ اُمُّهٗ صِدِّيْقَةٌ ؕ كَانَا يَاْكُلٰنِ الطَّعَامَ ؕ

او مور د ده رشتينے وه ، وو دا دواړه چې خوړه به ئې خوراک ،

اُنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيٰتِ ثُمَّ انْظُرْ

اوګوره څه رنګه بيانو مونږه دوی ته دلائل بيا اوګوره

اَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿٧٥﴾ قُلْ اَتَعْبُدُوْنَ مِنْ
كوم طرف ته دوى اړولے شي * اووايه : آيا عبادت كوئ تاسو

دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَّ لَا
سيوا د الله نه د هغه چي ندي واكدار ستاسو د پاره د ضرر او نه د

نَفْعًا ؕ وَ اللّٰهُ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿٧٦﴾ قُلْ
نفع ، او الله هم دے اوريدونكے پوهه * اووايه :

يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوْا فِيْ دِيْنِكُمْ غَيْرَ
اے اهـــل كتابو بدعت مه كوئ په دين خپل كښي نا

الْحَقِّ وَ لَا تَتَّبِعُوْۤا اَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوْا
مناسب او تابعداري مه كوئ د خواهشاتو د هغه قوم چي تحقيق سره گمراه شوي دي

مِنْ قَبْلُ وَ اَضَلُّوْا كَثِيْرًا وَّ ضَلُّوْا عَنْ
پخـــوا او گمراه كړي ئي دي ډيـــر او گمراه شوي دي د

سَوَآءِ السَّبِيْلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
برابر لارے نه * په لعنت كړے شوي دي هغه كسان چي كفر ئي كړے دے

مِنْۢ بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوٗدَ
د بني اسرائيلو نه په ژبه د داود (عليه السلام)

وَ عِيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ ؕ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّ
او د عيسى(عليه السلام) زوئے د مريم ، دا په سبب د هغه چي دوى نافرماني كړے وه او

كَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ﴿٧٨﴾ كَانُوْا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ
دوى زياتے كو * دوى نه منع كول (خلقو لره) د

مُّنْكَرٍ فَعَلُوْهُ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿٧٩﴾
ناروا نه چي كول هغي لره (خلقو)، خامخا بد دے هغه چي دوى كول *

تَرٰی كَثِیْرًا مِّنْهُمْ یَتَوَلَّوْنَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا ؕ
وینې به ته ډیر د دوی نه چې دوستي به ساتي د هغه کسانو سره چې کفر ئې کړے دے،
لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ
خامخا بد دے هغه چې مخکښې کړي دي دوی ته نفسونو د دوی، دا چې غصه کړے ده
اللّٰهُ عَلَیْهِمْ وَ فِی الْعَذَابِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿۸۰﴾
الله په دوی باندي او په عذاب کښې دوی به وي همیشه *
وَ لَوْ كَانُوْا یُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ النَّبِیِّ وَ مَاۤ
او که دوی ایمان راوړے وو په الله او په پیغمبر او په هغه (کتاب) چې
اُنْزِلَ اِلَیْهِ مَا اتَّخَذُوْهُمْ اَوْلِیَآءَ وَ لٰكِنَّ
رالیږلے شوے دے ده ته نه به ئې وو نیولي دوی لره دوستان لیکن
كَثِیْرًا مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿۸۱﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ
ډیر د دوی نه فاسقان دي * خامخا مومے به ته ډیر سخت د
النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوا الْیَهُوْدَ وَ
خلقو نه دشمنی کښې د پاره د هغه کسانو چې ایمان ئې راوړے دے یهود او
الَّذِیْنَ اَشْرَكُوْا ۚ وَ لَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً
هغه کسان چې شرک ئې کړے دے، او خامخا مومے به ته ډیر نژدے د دوی نه په دوستی کښې
لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوا الَّذِیْنَ قَالُوْۤا اِنَّا نَصٰرٰی ؕ
د پاره د هغه کسانو چې ایمان ئې راوړے دے هغه کسان چې وائي دوی: یقیناً مونږه نصاری یو،
ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ قِسِّیْسِیْنَ وَ رُهْبَانًا
دا د دے وجې نه چې بعضي د دوی نه طلب ګار د حق دي او پرېخودنکي دي (دنیا لره)
وَّ اَنَّهُمْ لَا یَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۸۲﴾
او یقیناً دوی ځان غټ نه ګڼري (د الله د عبادت نه) *

وَ اِذَا سَمِعُوْا مَآ اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُوْلِ تَرٰٓى

او كله چي واوري دوی هغه چي نازل كړے شوے دے پيغمبر ته وبني به ته

اَعْيُنَهُمْ تَفِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوْا

سترگے د دوی چي دارے وهي د اوښكو نه د هغه وجي نه چي دوی اوپيژندہ

مِنَ الْحَقِّ ۚ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ

د حق نه ، وائي دوی اے ربه زمونږ ايمان راوړے دے مونږ نو اوليكه مونږ سره د

الشّٰهِدِيْنَ ﴿۸۳﴾ وَ مَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ مَا

گواهي كونكو (موحدينو) نه* او څه دي مونږ لره چي ايمان نه راوړو مونږ په الله باندي او په هغه (كتاب)

جَآءَنَا مِنَ الْحَقِّ ۙ وَ نَطْمَعُ اَنْ يُّدْخِلَنَا

چي راغلے دے مونږ ته د حق نه او طمع ساتو مونږ دا چي دننه به كي مونږه

رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۸۴﴾ فَاَثَابَهُمُ

رب زمونږ سره د قوم نيكانو نه *نو په بدله كښي به وركي دوی ته

اللّٰهُ بِمَا قَالُوْا جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا

الله په سبب د هغه چي دوی وئيلي وو جنتونه چي بهيږي به د لاندے د (اونو د)هغي نه

الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ وَ ذٰلِكَ جَزَآءُ

ولے هميشه به وي په دي كښي ، او دا بدله ده د

الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۸۵﴾ وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ كَذَّبُوْا

موحدينو * او هغه كسان چي كفر ئي كړے دے او نسبت د درغوئي كړے دے

بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ﴿۸۶﴾ يٰٓاَيُّهَا

آيتونو زمونږ ته دغه كسان جهنميان دي * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُحَرِّمُوْا طَيِّبٰتِ مَآ اَحَلَّ

ايمـــان والو مه حراموئ پاك هغه څيزونه چي حلال كړي دي

اللّٰهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ
الله ستاسو د پاره او زياتے مه کوئ ، يقينًا الله مينه نه کوي د

الْمُعْتَدِيْنَ ﴿۸۷﴾ وَ كُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ
زياتي کونکو سره * او خورئ د هغه نه چي درکري دي تاسو ته الله

حَلٰلًا طَيِّبًا ۪ وَّ اتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْٓ اَنْتُمْ
حلال پاک او اويريږئ د الله نه هغه ذات چي تاسو

بِهٖ مُؤْمِنُوْنَ ﴿۸۸﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ
پهغه باندي ايمان راوړونکي يئ * نه نيسي تاسو لره الله په خطائي

فِيْٓ اَيْمَانِكُمْ وَ لٰكِنْ يُّؤَاخِذُكُمْ بِمَا
په قسمونو ستاسو کښي ليکن نيسي تاسو په هغه چي

عَقَّدْتُّمُ الْاَيْمَانَ ۚ فَكَفَّارَتُهٗٓ اِطْعَامُ
قصد کړے وي تاسو د قسمونو ، نو کفاره د هغي خوراک ورکول دي

عَشَرَةِ مَسٰكِيْنَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُوْنَ
لسو مسکينانو ته د درميانه هغه نه چي خوراک ورکوئ تاسو

اَهْلِيْكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ ؕ
خپل بال بچ ته يا جامه د دوي ده يا آزادول د غلام دي ،

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ؕ ذٰلِكَ
نو چا چي اونه مونده (غلام) نو روژے نيول دي درے ورځے ، دا

كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ ؕ وَ احْفَظُوْٓا
کفاره د قسمونو ستاسو ده کله چي قسم اوکړئ تاسو ، او حفاظت کوئ

اَيْمَانَكُمْ ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ
د خپلو قسمونو، دارنګے بيانوي الله تاسو ته خپل دلائل

لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۸۹﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا

خامخا چې تاسو شکر اوباسئ * اے ایمـــان والو

اِنَّمَا الْخَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ وَ الْاَنْصَابُ وَ الْاَزْلَامُ

یقینًا شکل د شرابو او کول د جوارۍ او اوړل درګاهونو ته او قسمت معلومول په غشو باندي

رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطٰنِ فَاجْتَنِبُوْهُ

ګند دے د عمل د شیطان نه نو ځان اوساتئ د دے نه

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۹۰﴾ اِنَّمَا يُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ

خامخا تاسو به کامیاب شئ * یقینًا اراده کوئ شیطان

اَنْ يُّوْقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَ الْبَغْضَآءَ

دا چې واچوئ په مینځ ستاسو کښي پټه دشمني او ترفکني

فِي الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ وَ يَصُدَّكُمْ عَنْ

په شکلو د شرابو کښي او په کولو د جوارۍ کښي او بند کي تاسو لره د

ذِكْرِ اللّٰهِ وَ عَنِ الصَّلٰوةِ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ

کتاب د الله نه او د مونځ نه ، نو آیا یئ تاسو

مُّنْتَهُوْنَ ﴿۹۱﴾ وَ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوا

منع کیدونکي * او تابعداري کوئ د الله او تابعداري کوئ د

الرَّسُوْلَ وَ احْذَرُوْا ۚ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ

پیغمبر او اوبریږئ ، پس که واوړیدئ تاسو

فَاعْلَمُوْۤا اَنَّمَا عَلٰى رَسُوْلِنَا الْبَلٰغُ

نو پوهه شئ چې یقینًا په پیغمبر زمونږ باندي رسول دي

الْمُبِيْنُ ﴿۹۲﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

ښکاره * نشتے په هغه کسانو باندي چې ایمان ئي راوړے دے او عمل ئي کړے دے

الصّٰلِحٰتِ جُنَاحٌ فِيْمَا طَعِمُوْٓا اِذَا مَا اتَّقَوْا

نيک گناه په هغه څه کښې چې دوی خوړلي دي کله چې ځان ساتي (د شرک نه)

وَّ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَّ

او ايمان راوړي او عمل اوکي نيک بيا ځان ساتي (د حرامو نه) او

اٰمَنُوْا ثُمَّ اتَّقَوْا وَّ اَحْسَنُوْا ؕ وَ اللّٰهُ يُحِبُّ

ايمان راوړي (اخلاص سره) بيا ځان ساتي (نورو گناهونو نه) او نيکي ئي اوکړه (خپل عمل کښې) او الله مينه کئ

الْمُحْسِنِيْنَ ۠ ﴿٩٣﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَيَبْلُوَنَّكُمُ ١٢ ع ٢

نيکي کونکو سره* اے ايمان والو خامخا امتحان کئ په تاسو باندي

اللّٰهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهٗۤ اَيْدِيْكُمْ وَ

الله يو شي سره د ښکار نه چې اخلي هغي لره لاسونه ستاسو او

رِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَّخَافُهٗ بِالْغَيْبِ ۚ

غشي ستاسو دي د پاره چې ښکاره کي الله هغه څوک چې يريږي د الله نه په غيبو سره ،

فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ

نو چا چې زياتے اوکه پس د دے نه نو ده لره عذاب

اَلِيْمٌ ﴿٩٤﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ

دردناک دے* اے ايمـــان والو مه وژنئ ښکار

وَ اَنْتُمْ حُرُمٌ ؕ وَ مَنْ قَتَلَهٗ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدًا

چې يئ تاسو احرام کښې ، او چا چې اوژه دے لره ستاسو نه قصدًا

فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ

نو سزا د هغے په شان د هغه ده چې وژلے ئي دے د څنگرو نه فيصله به کئ

بِهٖ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بٰلِغَ الْكَعْبَةِ

په دي باندي دوه تنه انصاف والا ستاسو نه دا به هديه وي چې رسيدونکے ئي کعبے ته

اَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسٰكِيْنَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ
يا كفاره ده خوراک ورکول مسکینانو ته يا برابر د دے
صِيَامًا لِّيَذُوْقَ وَبَالَ اَمْرِهٖ ؕ عَفَا اللّٰهُ
روژے نسيل دي دے د پاره چي اوځکي (دغه کس) سزا د خپل کار، معافي کړے ده الله
عَمَّا سَلَفَ ؕ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ ؕ
د هغه (گناهونو چي مخکښي تير شوي دي) او څوک چي راوګرځيد نو بدله به واخلي الله د هغه نه،
وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿۹۵﴾ اُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ
او الله غالب خاوند د بدلے اغستو دے * روا دے د پاره ستاسو ښکار د
الْبَحْرِ وَطَعَامُهٗ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ ۚ
درياب او خوراک د هغے فائده ده د پاره ستاسو او د پاره د قافلے (مسافرو)،
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ؕ
او بند کړے شوے دے په تاسو باندي ښکار د اوچے ترڅو چي یئ تاسو په حالت د احرام کښي،
وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْٓ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۹۶﴾
او اويريږئ د الله هغه ذات نه چي دي الله ته به تاسو جمع کړے شئ *
جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيٰمًا
ګرځولے ده الله کعبه کور د عزت د پاره د پائداري
لِّلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَآئِدَ ؕ
د خلقو او مياشت د عزت او قرباني او هغه انبيل والا (قرباني)،
ذٰلِكَ لِتَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ
دا دے د پاره چي تاسو پوهه شئ چي يقيناً الله پوهيږي په هغه چي آسمانونو کښي دي
وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
او په هغه چي زمکو کښي دي او يقيناً الله په هر يو شي باندي

عَلِيۡمٌ ﴿۹۷﴾ اِعۡلَمُوۡۤا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيۡدُ الۡعِقَابِ

پوهه دے * پوهه شئ چې يقينًا الله سخت عذاب والا دے

وَ اَنَّ اللّٰهَ غَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿۹۸﴾ؕ مَا عَلَى الرَّسُوۡلِ

او يقينًا الله بخښونکے مهربان دے * نشته په پيغمبر باندې

اِلَّا الۡبَلٰغُ ؕ وَ اللّٰهُ يَعۡلَمُ مَا تُبۡدُوۡنَ وَ مَا

مګر رسول ، او الله پوهيږي په هغه چې تاسو ئې ښکاره کوئ او هغه چې

تَكۡتُمُوۡنَ ﴿۹۹﴾ قُلۡ لَّا يَسۡتَوِى الۡخَبِيۡثُ

تاسو ئې پټوئ * او وايه نه دي برابر پليت

وَ الطَّيِّبُ وَ لَوۡ اَعۡجَبَكَ كَثۡرَةُ الۡخَبِيۡثِ ۚ

او پاک اګر که تعجب کښې اچوي تا لره ډير والے د پليتو ،

فَاتَّقُوا اللّٰهَ يٰۤاُولِى الۡاَلۡبَابِ لَعَلَّكُمۡ

نو اوويريږئ د الله نه اے خاوندانو د عقـــل خامخا تاسو به

تُفۡلِحُوۡنَ ﴿۱۰۰﴾ؒ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا لَا ع ۱۳

کامياب شئ * اے ايمـــان والو

تَسۡـَٔلُوۡا عَنۡ اَشۡيَآءَ اِنۡ تُبۡدَ لَكُمۡ تَسُؤۡكُمۡ ۚ

تپوسونه مه کوئ د ډيرو څيزونو (بے ضرورته) که ښکاره شي تاسو ته خفه کړي تاسو لره ،

وَ اِنۡ تَسۡـَٔلُوۡا عَنۡهَا حِيۡنَ يُنَزَّلُ الۡقُرۡاٰنُ

او که تپوس کوئ تاسو په باره د هغے کښې څه وخت چې بيانيږي قـــرآن

تُبۡدَ لَكُمۡ ؕ عَفَا اللّٰهُ عَنۡهَا ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوۡرٌ

نو سرګند به کړے شي تاسو ته ، معافي کړے ده الله دي (مخکښني بے فائدے تپوسونو) نه ، او الله بښونکے

حَلِيۡمٌ ﴿۱۰۱﴾ قَدۡ سَاَلَهَا قَوۡمٌ مِّنۡ قَبۡلِكُمۡ ثُمَّ

صبر ناک دے * تحقيق سره تپوس کړے وو د دے (بے فائدے خبرو) يو قوم مخکښې ستاسو نه بيا

اَصْبَحُوْا بِهَا كٰفِرِيْنَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ مِنْۢ

اوګرځېدل دوی په دې باندې منکر * نه دہ ګرځولې الله

بَحِيْرَةٍ وَّ لَا سَآئِبَةٍ وَّ لَا وَصِيْلَةٍ وَّ لَا حَامٍ ۙ

بحيره او نه سائبه او نه وصيله او نه حام

وَّ لٰكِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ

ليکن هغه کسان چې کفر ئې کړے دے جوړئ دوی په الله باندې

الْكَذِبَ ؕ وَ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿١٠٣﴾ وَ اِذَا

دروغ ، او اکثر د دوی نه عقل نه کار نه اخلي * او کله چې

قِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَ اِلَى

اوئيلے شي دوی ته راشئ هغه (کتاب) ته چې رالېږلے دے الله او

الرَّسُوْلِ قَالُوْا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ

سنتو د پيغمبر ته نو وائي دوی کافي دے مونږ لره هغه څه چې موندلي دي مونږ په هغې باندې

اٰبَآءَنَا ؕ اَوَ لَوْ كَانَ اٰبَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ شَيْئًا

مشران زمونږ ، اګر چې مشران د دوی نه پوهيدل په هيڅ شے باندې

وَّ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿١٠٤﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا عَلَيْكُمْ

او نه وو روان په سمه لار * اے ايمان والو لازم دے په تاسو باندې

اَنْفُسَكُمْ ۚ لَا يَضُرُّكُمْ مَّنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ ؕ

بچاو د خپلو ملګرو ، ضرر نه شي درکولے تاسو ته (ګناه د) هغه چې ګمراه شو کله چې تاسو کلک يئ (په بيان) ،

اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا

الله ته واپسي ستاسو د ټولو ده نو خبر به درکي تاسو ته د هغه څه

كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٠٥﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

چې تاسو کول * اے ايمان والو

شَهَادَةُ بَيۡنِكُمۡ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الۡمَوۡتُ

گواهي ده په مينځ ستاسو كښې كله چې حاضر شي يو تن ستاسو ته (علامات د) مرګ

حِيۡنَ الۡوَصِيَّةِ اثۡنٰنِ ذَوَا عَدۡلٍ مِّنۡكُمۡ

په وخت د وصيت كښې د دوو كسانو چې انصاف دار وي ستاسو نه

اَوۡ اٰخَرٰنِ مِنۡ غَيۡرِكُمۡ اِنۡ اَنۡتُمۡ ضَرَبۡتُمۡ

يا نور دوه كسان بغير ستاسو نه كه تاسو سفر كوئ

فِي الۡاَرۡضِ فَاَصَابَتۡكُمۡ مُّصِيۡبَةُ الۡمَوۡتِ ؕ

په زمكه كښې نو اورسيږي تاسو ته مصيبت د مرګ،

تَحۡبِسُوۡنَهُمَا مِنۡۢ بَعۡدِ الصَّلٰوةِ فَيُقۡسِمٰنِ

نو حصار كړئ دے دواړو لره پس د مونځ نه (په ګنړه كښې) نو دوي به قسمونه خوري

بِاللّٰهِ اِنِ ارۡتَبۡتُمۡ لَا نَشۡتَرِيۡ بِهٖ ثَمَنًا

په الله باندې كه تاسو شك كوئ مونږ نه غوره كو په دے (قسم باندې) قيمت د پيسے

وَّلَوۡ كَانَ ذَا قُرۡبٰى ۙ وَلَا نَكۡتُمُ شَهَادَةَ ۙ اللّٰهِ

اګر چه دے دا مال نزدے (يا دا تن رشته دار) او نه پټوو مونږ ګواهي د الله

اِنَّاۤ اِذًا لَّمِنَ الۡاٰثِمِيۡنَ ﴿۱۰۶﴾ فَاِنۡ عُثِرَ عَلٰۤى

يقيناً مونږ (كه پټه كړه) په دغه وخت كښې خامخا شو به د ګناهنګارو نه * نو كه خبر دار كړے شو په

اَنَّهُمَا اسۡتَحَقَّاۤ اِثۡمًا فَاٰخَرٰنِ يَقُوۡمٰنِ

دي خبره چې يقينا دغه دواړه كسان مستحق ګرځيدلي دي د ګناه پس نور دووه كسان اوبه دريږي

مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِيۡنَ اسۡتَحَقَّ عَلَيۡهِمُ

په ځائے د دے دواړو د هغه كسانو نه چې راغلے دے په دوي باندې (تاوان)

الۡاَوۡلَيٰنِ فَيُقۡسِمٰنِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَاۤ اَحَقُّ

چې هغئ لائق د ګواهي دي نو قسمونه به خوري په الله باندې چې خامخا ګواهي زمونږ دير لائقه ده

مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَ مَا اعْتَدَيْنَآ ۚ اِنَّآ اِذًا
د گواهۍ د دے دواړو نه او زياتے نه دے کړے مونږه، يقيناً مونږ (که زياتے اوکه) په دغه وخت کښې
لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۰۷﴾ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ يَّاْتُوْا
خامخا شو به د ظالمانو نه * دا طريقه ډيره بهتر ده دا چې راتله به اوکې دوی
بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهِهَآ اَوْ يَخَافُوْٓا اَنْ تُرَدَّ
په گواهۍ سره په صحيح طريقه باندې يا دوی به اوېرېږي دا چې واپس به کړے شي
اَيْمَانٌۢ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْ ۗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُوْا ۗ
قسمونه پس د قسمونو د دوی نه، او اوېرېږئ د الله نه او اومنئ (حکم د الله)،
وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿۱۰۸﴾ ۧ يَوْمَ
او الله توفيق نه ورکوي قوم فاسقانو ته * (ياده کړئ) هغه ورځ چې
يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُوْلُ مَا ذَآ اُجِبْتُمْ ۗ
جمع به کړي الله پيغمبران نو اوبه وائي څه جواب درکړے شوے وو تاسو ته،
قَالُوْا لَا عِلْمَ لَنَا ۗ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ
اوبه وائي دوی: نشته علم مونږ لره، يقيناً خاص ته ئې پوهه په
الْغُيُوْبِ ﴿۱۰۹﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيْسَى ابْنَ
غيبو باندې * کله چې اوبه وائي الله: اے عيسى (عليه السلام) زوئے د
مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِىْ عَلَيْكَ وَ عَلٰى وَالِدَتِكَ ۘ
مريم ياد که نعمتونه زما چې کړي مې دي په تا باندې او په مور ستا باندې،
اِذْ اَيَّدْتُّكَ بِرُوْحِ الْقُدُسِ ۗ تُكَلِّمُ النَّاسَ
کله چې مضبوط مے کړے ته په پاکه فـــــرشته باندې خبرے به کولے تا خلقو سره
فِى الْمَهْدِ وَ كَهْلًا ۚ وَ اِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتٰبَ
په زانگو کښې او خبرے به کے خلقو سره په بوډا والي کښې (۱)، او کله چې اوخوده ما تا ته کتاب

(۱) يعنې د راکوز څخه د آسمان نه

وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰىةَ وَ الْاِنْجِيْلَ ۚ وَاِذْ تَخْلُقُ

او سنت او تورات او انجيل ، او كله چې جوړوبه تا

مِنَ الطِّيْنِ كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ بِاِذْنِىْ فَتَنْفُخُ

د ختې نه په شان د شكل د مارغه په حكم زما باندې نو پوك به دې اووهه

فِيْهَا فَتَكُوْنُ طَيْرًاۢ بِاِذْنِىْ وَ تُبْرِئُ الْاَكْمَهَ

په دې كښې نو شه به دا مارغه په حكم زما باندې او جوړو به تا مور ذادې ړوند

وَ الْاَبْرَصَ بِاِذْنِىْ ۚ وَ اِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتٰى

او برګي مرض والا په حكم زما باندې ، او كله چې راوباسل به تا مړي (د قبرونو نه)

بِاِذْنِىْ ۚ وَ اِذْ كَفَفْتُ بَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ

زما په حكم باندې ، او كله چې بند كړل ما بني اسرائيل

عَنْكَ اِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَقَالَ الَّذِيْنَ

ستا (د قتل) نه كله چې تا راتلل اوكړل دوى ته په معجزو باندې نو اوئيل هغه كسانو

كَفَرُوْا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ١١٠

چې كفر ئې كړې وو د دوى نه نه دې دا مګر جادو ښكاره *

وَ اِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْحَوَارِيّٖنَ اَنْ اٰمِنُوْا

او كله چې په زړه كښې واچوله ما حــــوارينو ته دا خبره چې ايمان راوړئ

بِىْ وَ بِرَسُوْلِىْ ۚ قَالُوْٓا اٰمَنَّا وَ اشْهَدْ بِاَنَّنَا

په ما باندې او په پيغمبرانو زما باندې، اوئيل دوى ايمان راوړې دې مونږ او ګواه شه په دې خبره چې مونږ

مُسْلِمُوْنَ ١١١ اِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّوْنَ يٰعِيْسَى

يو تابعدار * كله چې اوئيل خاص دوستانو د عيسى (عليه السلام) اے عيسي

ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيْعُ رَبُّكَ اَنْ

زوئے د مريم ايا طاقت لري (يعني اوبه كي) رب ستا. دا چې

يُّنَزِّلَ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ السَّمَآءِ ؕ قَالَ

راولیږي په مونږ باندي یو خوانچه د بره نه ، اوئیل عیسی (علیه السلام)

اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿١١٢﴾ قَالُوْا

اوېرېږئ د الله نه که یئ تاسو مومنان ٭ اوئیل دوی:

نُرِيْدُ اَنْ نَّاْكُلَ مِنْهَا وَ تَطْمَئِنَّ قُلُوْبُنَا

غواړو مونږ دا چي خوراک اوکو مونږ د هغې نه او مضبوط شي زړونه زمونږ

وَ نَعْلَمَ اَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَ نَكُوْنَ عَلَيْهَا

او مونږه پوهه شو چي تحقیق سره رشتیا اوئیل تا مونږ ته او شو مونږ په دي باندي

مِنَ الشّٰهِدِيْنَ ﴿١١٣﴾ قَالَ عِيْسَى ابْنُ

د ګواهانو نه ٭ اوئیل عیسی (علیه السلام) زوئے د

مَرْيَمَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَآ اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَآئِدَةً

مریم : اے الله ربه زمونږه راولیږے په مونږ باندي یو خـــوانچه

مِّنَ السَّمَآءِ تَكُوْنُ لَنَا عِيْدًا لِّاَوَّلِنَا

د بره نه چي شي مونږ لره خوشحالي د پاره د ړومبنو زمونږ

وَ اٰخِرِنَا وَ اٰيَةً مِّنْكَ ۚ وَ ارْزُقْنَا وَ اَنْتَ خَيْرُ

او د پاره د روستنو زمونږ او نښه ستا د طرفه نه ، او رزق راکے مونږ ته او ته يئ غوره

الرّٰزِقِيْنَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللّٰهُ اِنِّيْ مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ ۚ

رزق ورکونکے ٭ اوئیل الله یقینًا زه راليږونکے یم دي لره په تاسو باندي ،

فَمَنْ يَّكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَاِنِّيْٓ اُعَذِّبُهٗ

نو چا چي کفر اوکه پس د دے نه ستاسو نه نو یقینًا زه عذاب به ورکم ده ته

عَذَابًا لَّآ اُعَذِّبُهٗٓ اَحَدًا مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١١٥﴾ ع

داسي عذاب چي عذاب نه ورکوم زه دغه یو تن ته د مخلوقات نه ٭

وَ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ

او کله چې او به وائي الله (په ورځ د قيامت) اے عيسى زوئے د مريم آيا تا

قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُوْنِيْ وَ اُمِّيَ اِلٰهَيْنِ

وئيلي وو خلقو ته اونيسئ ما او مور زما حاجت رواهان دوه

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ قَالَ سُبْحٰنَكَ مَا يَكُوْنُ

سيوا د الله نه ، او به وائي : پاکي ده تا لره نه دي مناسب

لِيْۤ اَنْ اَقُوْلَ مَا لَيْسَ لِيْ ۗ بِحَقٍّ ؔ اِنْ

ما لره دا چې اووام زه هغه چې نشتے ما لره ، څه حق ، که

كُنْتُ قُلْتُهٗ فَقَدْ عَلِمْتَهٗ ؕ تَعْلَمُ مَا فِيْ

ما وئيلي ئي دا نو تحقيق سره ته پوهه ئي په هغې باندې ، پوهيږي ته په هغه چې

نَفْسِيْ وَ لَاۤ اَعْلَمُ مَا فِيْ نَفْسِكَ ؕ اِنَّكَ اَنْتَ

زما زړه کښې دي او زه نه پوهيږم په هغه چې ستا په قدرت کښې دي ، يقيناً ته خاص ته

عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَاۤ

پوهه ئي په پټو باندې * ما نه دي وئيلي دوی ته مګر هغه چې

اَمَرْتَنِيْ بِهٖۤ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّيْ وَ رَبَّكُمْ ۚ

تا حکم کړے وو ما ته په هغې باندې دا چې عبادت اوکړئ د الله چې رب زما او رب ستاسو دے ،

وَ كُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيْدًا مَّا دُمْتُ فِيْهِمْ ۚ

او ووم زه په دوی باندې ګواه ترڅو چې ووم زه په دوی کښې ،

فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِيْ كُنْتَ اَنْتَ الرَّقِيْبَ عَلَيْهِمْ ؕ

پس هر کله چې تا پوره واغسته ما لره وے ته نګهبان په دوی باندې ،

وَ اَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ﴿١١٧﴾ اِنْ

او ته ئي په هر يو شي باندې ګواه * که

وقف النبي صلى الله عليه وسلم

تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۚ وَ اِنْ تَغْفِرْ

سزا ورکے دوی ته نو یقینًا دوی بندیگان ستا دي ، او که ته ببښنه کے

لَهُمْ فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ

دوی ته پس یقینًا ته غالب حکمت والا ئي * اوبه وائي

اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصّٰدِقِيْنَ صِدْقُهُمْ ؕ

الله دا هغه ورځ ده چي فائده به ورکي رشتینو (موحدینو) ته رشتیا د دوی ،

لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ

دوی لره جنتونه دي چي بهیري به لاندے د (اونو د) هغي نه ولے

خٰلِدِيْنَ فِيْهَاۤ اَبَدًا ؕ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ

همیشه به ئي په دے کښي همیشه ، خوشحاله به ئي الله د دوی نه

وَ رَضُوْا عَنْهُ ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿١١٩﴾ لِلّٰهِ

او دوی به خوشحاله ئي د الله نه ، دا دے کامیابے لوئے * خاص الله لره

مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا فِيْهِنَّ ؕ

بادشاهي د آسمانونو او د زمکو ده او د هغه چي په مینځ د دے کښي دي ،

وَ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٢٠﴾

او دا الله په هر یو شي باندي قدرت والا دے *

ركوعاتها ٢٠ | سُوْرَةُ الْاَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | تدوين ٦ نزول ٥٥ | اٰياتها ١٦٥

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ

صفتونه د خدائي توب دي خاص الله هغه ذات لره چي پیدا کري ئي دي آسمانونه

وَ الْاَرْضَ وَ جَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَ النُّوْرَ ؕ ۵

او زمکے او پیدا کرے ئي دي تیاري او رنړا گانے ،

سُوْرَةُ الْاَنْعَامِ

ربط د سورت انعام :

(۱) سورة المائده کښې اول رد د شرک فعلي او روستو رد د شرک اعتقادي وو نو دلته د هغې په عکس باندې دواړه ردکې.

(۲) مخکښې سورت کښې رد د شرک وو تفصیلاً نو دلته اثبات د توحید کوی تفصیلاً.

(۳) مخکښې سورت کښې عاجزي د عیسی علیه السلام بیان شو نو دلته د نور مخلوقات (د انبیاء علیه السلام د جناتو او د نمر او سپوږمی و غیره) عاجزی ذکر کیږي .

امتیازات د سورت انعام :

(۱) دا سورت ممتاز دے په تفصیلی رد د شرک په ټولو اقسامو باندې .

(۲) په بیان د عقبات سته باندې .

(۳) په بیان د کثرتِ اعتراضاتو د مشرکینو په نبی علیه السلام باندې .

دعوی د سورت انعام :

نفی د شرک اعتقادی او د فعلی سره د اقسامو دې، او اثبات د توحیداو په هغې ۲۵ ادله عقلیه .

خلاصه د سورت انعام: دا سورت دوه حصی ده .

(۱) اوله حصه آیت ۱ نه تر آیت ۱۱۷ پورې په دیکښې رد د شرک اعتقادي دے .

(۲) دویمه حصه آیت ۱۱۸ نه تر آخره پورے. په دیکښې رد د شرک فعلي دے .

ثُمَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُوْنَ ①

بيا هغه كسان چې كفر ئې كړے دے د خپل رب سره نور برابرئ *

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ طِيْنٍ ثُمَّ قَضٰٓى

دا الله هغه ذات دے چې پيدا كړي ئې يئ تاسو د خټې نه بيا پوره كړے ئې ده

اَجَلًا ؕ وَ اَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهٗ ثُمَّ اَنْتُمْ

نيته ، او نيته مقرره الله سره ده بيا تاسو

تَمْتَرُوْنَ ② وَ هُوَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَ فِي

شک كوئ * او دا الله هغه ذات دے چې اختيار ئې چليږي په آسمانونو او په

الْاَرْضِ ؕ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَ جَهْرَكُمْ وَ يَعْلَمُ

زمكو كښې ، پوهيږي په رو (وينا) ستاسو باندې او په تيزه (وينا) ستاسو باندې او پوهيږي

مَا تَكْسِبُوْنَ ③ وَ مَا تَاْتِيْهِمْ مِّنْ اٰيَةٍ مِّنْ

په هغه چې كوئ تاسو * او نه راځي دوی ته څه دليل د

اٰيٰتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ④

دلائلو د رب د دوی نه مگر دوی دي د هغې نه اعراض كونكي *

فَقَدْ كَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ ؕ فَسَوْفَ

تحقيق سره دوی نسبت د دروغو اوكه حق (قرآن / پيغمبر) ته كله چې راغلے دوی ته ، نو زر دے چې

يَاْتِيْهِمْ اَنْۢبٰٓؤُا مَا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ⑤

رابه شي دوی ته خبرونه د هغه څه چې دوی هغې پورے توقے كولے *

اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ

ايا دوی نه گورے څومره هلاک كړي دي مونږه مخكښې د دوی نه هغه پيړۍ

مَّكَّنّٰهُمْ فِي الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَّكُمْ وَ

ځائے وركړے وو مونږ هغوی له په زمكه كښې هغه چې ځائے نه دے دركړے مونږ تاسو ته او

اَرۡسَلۡنَا السَّمَآءَ عَلَيۡهِمۡ مِّدۡرَارًا ۪ وَّ جَعَلۡنَا

رالیږلے وو مونږه د بره نه (باران) په دوی باندي شيبے شيبے او گرځولي وي مونږ

الۡاَنۡهٰرَ تَجۡرِیۡ مِنۡ تَحۡتِهِمۡ فَاَهۡلَكۡنٰهُمۡ

ولے چي روانے به وے لاندے د دوی نه نو هلاک کړل مونږه دوی لره

بِذُنُوۡبِهِمۡ وَ اَنۡشَاۡنَا مِنۡۢ بَعۡدِهِمۡ قَرۡنًا

په سبب د گناهونو د دوی او پیدا کړي مونږ پس د دوی نه پیړی

اٰخَرِیۡنَ ﴿٦﴾ وَ لَوۡ نَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ كِتٰبًا فِیۡ

نورے * او که رالیږلے وے مونږ په تا باندي کتاب په

قِرۡطَاسٍ فَلَمَسُوۡهُ بِاَيۡدِيۡهِمۡ لَقَالَ

کاغذ کښي نو دوی لاسونه لگولي وو دي سره خامخا وئیلي به وو

الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡۤا اِنۡ هٰذَاۤ اِلَّا سِحۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿٧﴾

هغه کسانو چي کفر ئي کړے دے نه دے دا مگر جادو ښکاره *

وَ قَالُوۡا لَوۡ لَاۤ اُنۡزِلَ عَلَيۡهِ مَلَكٌ ؕ وَ لَوۡ اَنۡزَلۡنَا

او وائي دوی ولے نه شي رالیږلے په ده باندي فرشته ، او که مونږ راولیږو

مَلَكًا لَّقُضِيَ الۡاَمۡرُ ثُمَّ لَا يُنۡظَرُوۡنَ ﴿٨﴾ وَ

فرشته خامخا فیصله به اوشي د عذاب بیا به دوی له مهلت ورنه کړے شي * او

لَوۡ جَعَلۡنٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلۡنٰهُ رَجُلًا وَّ لَلَبَسۡنَا

که مونږ گرځولے وو ده لره فرشته نو خامخا گرځولے به وو مونږه ده لره په شکل د سړي او اشتباه به راوستے وے مونږ

عَلَيۡهِمۡ مَّا يَلۡبِسُوۡنَ ﴿٩﴾ وَ لَقَدِ اسۡتُهۡزِئَ

په دوی باندي هغه چي اوس اشتباه راځي په دوی باندي * او تحقیق سره توقے کړے شوي وي

بِرُسُلٍ مِّنۡ قَبۡلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِيۡنَ سَخِرُوۡا

پیغمبرانو پوري مخکښي ستا نه نو نازل شو په هغه کسانو باندي چي توقے ئي کړے وي

مِنۡهُمۡ مَّا كَانُوۡا بِهٖ يَسۡتَهۡزِءُوۡنَ ۝١٠ قُلۡ

د دوی نه هغه چي دوی هغي پورې توقې کولې * اووایه

سِيۡرُوۡا فِى الۡاَرۡضِ ثُمَّ انۡظُرُوۡا كَيۡفَ

اوګرځئ په زمکه کښې بیا اوګورئ څه رنګه

كَانَ عَاقِبَةُ الۡمُكَذِّبِيۡنَ ۝١١ قُلۡ لِّمَنۡ مَّا

شو انجام د تکذیب کونکو* اووایه د چا اختیار کښې دي هغه چي

فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ ؕ قُلۡ لِّلّٰهِ ؕ كَتَبَ

آسمانونو او زمکو کښې دي ، اووایه خاص د الله اختیار کښې دي، مقرر کړې ئي ده

عَلٰى نَفۡسِهِ الرَّحۡمَةَ ؕ لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ اِلٰى يَوۡمِ

په خپل ځان باندي مهرباني(اول ځل) ، خامخا راجمع به کي تاسو لره په ورځ د

الۡقِيٰمَةِ لَا رَيۡبَ فِيۡهِ ؕ اَلَّذِيۡنَ خَسِرُوۡۤا

قیامت چي نشته شک په دي کښې، هغه کسان چي تاوان کښې ئي واچول

اَنۡفُسَهُمۡ فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ ۝١٢ وَلَهٗ مَا

خپل ځانونه نو دوی ایمان نه راوړي * او خاص د هغه په اختیار کښې دي هغه چي

سَكَنَ فِى الَّيۡلِ وَالنَّهَارِ ؕ وَهُوَ السَّمِيۡعُ

اوسیږي په شپه او ورځ کښې ، او دا الله اوریدونکې

الۡعَلِيۡمُ ۝١٣ قُلۡ اَغَيۡرَ اللّٰهِ اَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ

پوهه دې * اووایه آیا بغیر د الله نه اونیسم زه بل معاون (داسي الله) چي پیدا کونکې دې

السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ وَهُوَ يُطۡعِمُ وَلَا

د آسمانونو او د زمکو او دا الله خوراک ورکئ (مخلوق ته) او نه

يُطۡعَمُ ؕ قُلۡ اِنِّىۡۤ اُمِرۡتُ اَنۡ اَكُوۡنَ اَوَّلَ

شي ورکولې ده ته خوراک (یعني د چا محتاج نه دې) اووایه یقینا ما ته حکم کړې شوې دې دا چي شم زه اول

مَنْ اَسْلَمَ وَ لَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٤﴾
هغه چا نه چې غاړه ئې كيخودې ده او مه كيږه ته د مشركانو نه *

قُلْ اِنِّيْۤ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ
اووايه يقينًا زه يريږم كه ما نافرماني اوكړه د رب زما د عذاب د

يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿١٥﴾ مَنْ يُّصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ
ورځې لوئې نه * هغه څوک چې واړولې شو د هغه نه په دغه ورځ (عذاب)

فَقَدْ رَحِمَهٗ ؕ وَ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِيْنُ ﴿١٦﴾
نو تحقيق سره ده باندې رحم اوكړه (الله) ، او دا ده كاميابي لويه *

وَ اِنْ يَّمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
او كه اورسيږ تا ته الله معمولي غوندې تكليف نو نشته لرې كونكې

لَهٗۤ اِلَّا هُوَ ؕ وَ اِنْ يَّمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ
هغې لره مگر دا الله ، او كه اورسيږ تا ته څه فائده نو دا الله

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٧﴾ وَ هُوَ الْقَاهِرُ
په هر يو خيز باندې قدرت والا دې * او دا الله زور آور دې

فَوْقَ عِبَادِهٖ ؕ وَ هُوَ الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ﴿١٨﴾
د پاسه د خپلو بندگانو نه ، او دا الله حكمت والا خبر دار دې *

قُلْ اَيُّ شَيْءٍ اَكْبَرُ شَهَادَةً ؕ قُلِ اللّٰهُ ۙ
اووايه كوم يو شې لوئې دې په اعتبار د گواهۍ ، اووايه : الله ،

شَهِيْدٌۢ بَيْنِيْ وَ بَيْنَكُمْ ۚ وَ اُوْحِيَ اِلَيَّ هٰذَا
گواه دې په مينځ زما او په مينځ ستاسو كښې ، او وحي كړې شوې ده ما ته دا دې

الْقُرْاٰنُ لِاُنْذِرَكُمْ بِهٖ وَ مَنْۢ بَلَغَ ؕ اَئِنَّكُمْ
قرآن دې د پاره چې زه اويروم تاسو په دې قرآن او هغه څوک چې اورسيده هغه ته (قرآن) ، آيا تاسو

لَتَشْهَدُوْنَ اَنَّ مَعَ اللّٰهِ اٰلِهَةً اُخْرٰى ؕ
خامخا گواهي کوئ چي يقيناً الله سره مددگاران نور دي ،

قُلْ لَّآ اَشْهَدُ ۚ قُلْ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ
اووايه زه گواهي نه کوم ، اووايه يقيناً دا الله حاجت روا دے يکي يو

وَّ اِنَّنِيْ بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ﴿١٩﴾
او يقيناً زه بيزاره يم د هغه نه چي تاسو شريکان گرځوئ (د الله سره نور څوک) *

اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَعْرِفُوْنَهٗ كَمَا
هغه کسان چي ورکړے دے مونږ هغوي ته کتاب پيژني دے لره لکه چي

يَعْرِفُوْنَ اَبْنَآءَهُمْ ۘ اَلَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا
پيژني دوی خپل زامن ، هغه کسان چي تاوان کښي ئي واچول

اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٠﴾ وَ مَنْ اَظْلَمُ
خپل ځانونه نو دوی ايمان نه راوړي * او څوک دے لوئي ظالم

مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ
د هغه چا نه چي جوړ ئي کړل په الله باندي دروغ يا نسبت د درغو ئي اوکه

بِاٰيٰتِهٖ ؕ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ يَوْمَ
آيتونو د الله ته ، يقيناً شان دا دے نه کاميابيږي ظـــالمان * او (ياده که) هغه ورځ

نَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ثُمَّ نَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ
چي پورته به کو مونږه دوی لره تـــــــول بيا به اووايو مونږه هغه کسانو ته

اَشْرَكُوْٓا اَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ
چي شرک ئي کړے دے چرته دي د برخے خاوندان ستاسو هغه کسان چي تاسو به پي

تَزْعُمُوْنَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ اِلَّآ اَنْ
گمان کوو (د آلهوو) * يا به نه ئي گنده جواب د دوی مگر دا خبره چي

قَالُوْا وَ اللّٰهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِيْنَ ۝۲۳
وائي به دوى: قسم په الله چي رب زمونږ دے نه وو مونږه مشـــــركان *
اُنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَ ضَلَّ
اوګوره څه رنګه دروغ وائي دوى په ځانونو خپلو باندي او روک به شي
عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۝۲۴ وَ مِنْهُمْ مَّنْ
د دوى نه هغه چي دوى جوړول * او بعضي د دوى نه هغه څوک دي چي
يَّسْتَمِعُ اِلَيْكَ ۚ وَ جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ
غوږ ږدي تا ته ، او ګرځولي دي مونږه په زړونو د دوى باندي
اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَ فِيْٓ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ؕ
پردے دا چي پوهه نه شي په قرآن باندي او په غوږونو د دوى کښي دے دروند والے ،
وَ اِنْ يَّرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوْا بِهَا ؕ حَتّٰٓى
او که اوبني دوى هريو دليل ايمان نه راوړي دوى په هغي باندي ، تر دے چي
اِذَا جَآءُوْكَ يُجَادِلُوْنَكَ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ
کله راشي دوى تا ته جګړي کئ دوى تا سره وائي هغه کسان
كَفَرُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ۝۲۵
چي کفر ئي کړے دے نه دي دا مګر قيصې د ړومبنو دي *
وَ هُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَ يَنْـَٔوْنَ عَنْهُ ۚ وَ اِنْ
او دوى منع کئ خلق د دي (قرآن نه) او خپله هم بيرته کيږي د دي نه ، او نه
يُّهْلِكُوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُوْنَ ۝۲۶
هلاکئ دوى مګر خپل ځانونه او دوى نه پوهيږي *
وَ لَوْ تَرٰٓى اِذْ وُقِفُوْا عَلَى النَّارِ فَقَالُوْا
او که اووينے ته کله چي پيش کړے شي دوى په اوور باندي نو وائي به دوى

يٰلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيٰتِ رَبِّنَا وَ نَكُوْنَ

هائے افسوس دے موږ لره چې واپس کړے شو موږ (دنيا ته) او تکذيب به نه کوو موږ په آيتونو د رب خپل او شو به موږ

مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٢٧﴾ بَلْ بَدَا لَهُمْ مَّا كَانُوْا

د مومنانو نه * بلکه ښکاره به شي دوی ته (سزا د هغه) چې دوی به

يُخْفُوْنَ مِنْ قَبْلُ ؕ وَ لَوْ رُدُّوْا لَعَادُوْا لِمَا

پټول پخوا، او که واپس کړے شي دوی (دنيا ته) نو خامخا راګرځي دوی هغه ته

نُهُوْا عَنْهُ وَ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿٢٨﴾ وَ قَالُوْٓا

چې منع کړے شوي دي د هغې نه او يقيناً دوی دي خامخا دروغژن * او وائي دوی:

اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَ مَا نَحْنُ

نه دے دا مګر ژوند زموږ د دنيا او نه يو موږ

بِمَبْعُوْثِيْنَ ﴿٢٩﴾ وَ لَوْ تَرٰٓى اِذْ وُقِفُوْا عَلٰى

پورته کيدونکي (دوباره د قبرونو نه) * او که اوينے ته کله چې اودرولے شي دوی مخامخ

رَبِّهِمْ ؕ قَالَ اَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ ؕ قَالُوْا

د خپل رب، او به وائي (الله) دوی ته آيا نه دے دا (قيامت) رشتيا، او به وائي دوی:

بَلٰى وَ رَبِّنَا ؕ قَالَ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا

بے شکه قسم دے وي په رب زموږه، او به وائي الله نو اوڅکئ عذاب په سبب د هغه چې

كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا

تاسو کفر کو * تحقيق سره تاوانيان دي هغه کسان چې تکذيب ئې کړے دے

بِلِقَآءِ اللّٰهِ ؕ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَتْهُمُ السَّاعَةُ

په ملاقات د الله، تر دے چې کله راشي دوی ته قيامت

بَغْتَةً قَالُوْا يٰحَسْرَتَنَا عَلٰى مَا فَرَّطْنَا فِيْهَا ۙ

ناساپه وائي به دوی: هائے افسوس دے موږ لره په هغه څه چې کمے کړے وو موږه په دي کښې

وَ هُمۡ يَحۡمِلُوۡنَ اَوۡزَارَهُمۡ عَلٰى ظُهُوۡرِهِمۡ ؕ

او دوی به بار کړي درانه بوجونه خپل په شاګانو خپلو،

اَلَا سَآءَ مَا يَزِرُوۡنَ ﴿٣١﴾ وَ مَا الۡحَيٰوةُ الدُّنۡيَاۤ

خبر دار ډیر بد دے هغه چې دوی ئې باری * او نه دے ژوند د دنیا

اِلَّا لَعِبٌ وَّ لَهۡوٌ ؕ وَ لَلدَّارُ الۡاٰخِرَةُ خَيۡرٌ

مګر لوبې او عبثے دي، او خامخا کور د آخرت غوره دے

لِّلَّذِيۡنَ يَتَّقُوۡنَ ؕ اَفَلَا تَعۡقِلُوۡنَ ﴿٣٢﴾ قَدۡ

د پاره د هغه کسانو چې هغوي ځان ساتي (خلاف د الله نه)، نو ولے تاسو د عقل نه کار نه اخلئ؟* تحقیق سره

نَعۡلَمُ اِنَّهٗ لَيَحۡزُنُكَ الَّذِىۡ يَقُوۡلُوۡنَ

پوهیږو مونږ شان دا دے خامخا غمژن کړي تا لره هغه (بدي ردي) چې وائي دوی

فَاِنَّهُمۡ لَا يُكَذِّبُوۡنَكَ وَ لٰكِنَّ الظّٰلِمِيۡنَ

پس یقینا دوی نه دروغژن کړي تا لره لیکن ظالمان

بِاٰيٰتِ اللّٰهِ يَجۡحَدُوۡنَ ﴿٣٣﴾ وَ لَقَدۡ كُذِّبَتۡ

د آیاتونو د الله نه انکار کړي * او تحقیق سره تکذیب کړے شوے وو

رُسُلٌ مِّنۡ قَبۡلِكَ فَصَبَرُوۡا عَلٰى مَا كُذِّبُوۡا

پیغمبرانو ته مخکښې ستا نه نو هغوي صبر کړے وو په هغه څه باندي چې د هغوي تکذیب کړے شوے وو

وَ اُوۡذُوۡا حَتّٰۤى اَتٰٮهُمۡ نَصۡرُنَا ۚ وَ لَا مُبَدِّلَ

او تکلیف ورته ورکړے شوے وو تر دے چې راغے دوی ته امداد زمونږ او نشته بدلونکے

لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ۚ وَ لَقَدۡ جَآءَكَ مِنۡ نَّبَاِى

حکمونو د الله لره ، او تحقیق سره راغلے دے تا ته د خبر د

الۡمُرۡسَلِيۡنَ ﴿٣٤﴾ وَ اِنۡ كَانَ كَبُرَ عَلَيۡكَ

لیږلے شوو نه * او که چرې ګران لږي په تا باندي

إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ
مخ اړول د دوی نو که ته طاقت لرې دا چې اولټې

نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ
يو سرنگ په زمکه کښې يا يو پوړۍ آسمان ته

فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ
چې رائله اوکړې دوی ته په معجزې سره، او که خوښه وے د الله خامخا جمع کړے به ئې وو دوی لره

عَلَى الْهُدَىٰ ۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾
په هدايت باندې (قرآن او سنت) نو مه کيږه ته د نا پوهو نه *

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۘ وَالْمَوْتَىٰ
تحقيق سره مني حکم د الله هغه کسان چې هغوي اوري (يا مني قرآن)، او مړي

يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَ
راپورته به کې دوی لره الله بيا دې الله ته واپس به کړے شي دوی * او

قَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ۚ
وائي دوی ولے نه شي راليږلے په ده باندې يو معجزه د طرفه د رب د ده نه،

قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً
اووايه يقيناً الله قدرت والا دے په دې خبره چې راوليږي يو معجزه

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا مِنْ
ليکن اکثر د دوی نه نه پوهيږي * او نشتے هيڅ

دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ
يو ژنده سر په زمکه کښې او نه يو مارغه چې هغه الوځي په خپلو وزرو باندې

إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ ۚ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ
مګر دا ټولګي دي په شان ستاسو، کمے نه دے کړے مونږه په کتاب کښې

مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ يُحْشَرُوْنَ ﴿٣٨﴾

هيڅ قسمه دليل بيا رب خپل ته پورته به کړے شي دوی •

وَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا صُمٌّ وَّ بُكْمٌ فِي

او هغه کسان چې هغوي تکذيب اوکه د آيتونو زمونږ کاڼه او ګونګيان دي په

الظُّلُمٰتِ ط مَنْ يَّشَاِ اللّٰهُ يُضْلِلْهُ ط وَ مَنْ

تيارو کښې دي، هغه څوک چې اوغواړي الله مهر د ګمراهي اووهي په باندې، او هغه څوک چې

يَّشَاْ يَجْعَلْهُ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٣٩﴾

اوغواړي (الله) اوګرځئ ده لره په لاره نيغه باندې •

قُلْ اَرَءَيْتَكُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ عَذَابُ اللّٰهِ اَوْ

اووايه خبردرکم تاسو ته که راشي تاسو ته عذاب د الله يا

اَتَتْكُمُ السَّاعَةُ اَغَيْرَ اللّٰهِ تَدْعُوْنَ ج اِنْ

راشي تاسو ته قيامت آيا غير الله به رامدد کوئ تاسو ، که

كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٤٠﴾ بَلْ اِيَّاهُ تَدْعُوْنَ

يئ تاسو رشتيني • بلکه خاص دے الله لره به رامدد کوئ تاسو

فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُوْنَ اِلَيْهِ اِنْ شَآءَ

نو لرے به کړي هغه چې رامدد کوئ تاسو دے هغې ته که اوغواړي

وَ تَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُوْنَ ﴿٤١﴾ ع وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَآ

او هير به کړئ تاسو هغه چې تاسو حصه دار ګرځوئ (الله سره) • او تحقيق سره رالیږلے وو مونږه

اِلٰى اُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَاَخَذْنٰهُمْ بِالْبَاْسَآءِ

(انبياء عليه السلام) تولګو ته مخکښې ستا نه نو اونيول مونږه دوی لره په تاوانونو

وَ الضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُوْنَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْ لَآ اِذْ

او تکليفونو خامخا چې دوی عاجزي اوکي (الله ته) • نو ولے کله چې

جَآءَهُمۡ بَأۡسُنَا تَضَرَّعُوۡا وَ لٰكِنۡ قَسَتۡ

راغی دوی ته عذاب زمونږ ولے اونه کړه دوی عاجزي لیکن
سخت شو

قُلُوۡبُهُمۡ وَ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيۡطٰنُ مَا كَانُوۡا

زړونه د دوی او ښائسته کړے دے دوی ته
شیطان هغه (بد عملونه) چې دوی

يَعۡمَلُوۡنَ ﴿۴۳﴾ فَلَمَّا نَسُوۡا مَا ذُكِّرُوۡا بِهٖ فَتَحۡنَا

کول * نو هر کله چې پریخوده دوی هغه چې پند ورکولے شو دوی ته په هغې باندې نو پرانستے مونږ

عَلَيۡهِمۡ اَبۡوَابَ كُلِّ شَىۡءٍ ؕ حَتّٰۤى اِذَا

په دوی باندې دروازے د هر یو شي (د هر نعمت) ، تر دے پورے کله چې

فَرِحُوۡا بِمَاۤ اُوۡتُوۡۤا اَخَذۡنٰهُمۡ بَغۡتَةً فَاِذَا هُمۡ

دوی مست شو په هغه (نعمتونو) چې ورکړے شوي وو دوی ته اونیول مونږ دوی لره ناساپه نو ناساپه دوی

مُّبۡلِسُوۡنَ ﴿۴۴﴾ فَقُطِعَ دَابِرُ الۡقَوۡمِ الَّذِيۡنَ

نا امیدي کونکي وو * نو پریکړے شو مونډ د قوم هغه کسانو چې

ظَلَمُوۡا ؕ وَ الۡحَمۡدُ لِلّٰهِ رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿۴۵﴾ قُلۡ

ظلم (شرک) ئي کړے وو ، او صفتونه د خدائي توب دي خاص الله لره چې رب د مخلوقاتو دے * اووایه

اَرَءَيۡتُمۡ اِنۡ اَخَذَ اللّٰهُ سَمۡعَكُمۡ وَ اَبۡصَارَكُمۡ

خبر راکئ ما ته که واخلي الله طاقت د اوریدو ستاسو او طاقت د لیدو ستاسو

وَ خَتَمَ عَلٰى قُلُوۡبِكُمۡ مَّنۡ اِلٰـهٌ غَيۡرُ اللّٰهِ

او مهر اولګئ په زړونو ستاسو باندې څوک دے بل حاجت روا بغیر د الله نه

يَاۡتِيۡكُمۡ بِهٖ ؕ اُنۡظُرۡ كَيۡفَ نُصَرِّفُ الۡاٰيٰتِ ثُمَّ

چې راوړي تاسو ته دا (څیزونه) ، اوګوره څه رنګے بیانو مونږ دلائل بیا

هُمۡ يَصۡدِفُوۡنَ ﴿۴۶﴾ قُلۡ اَرَءَيۡتَكُمۡ اِنۡ اَتٰٮكُمۡ

هم دوی اوړي (د الله د کتاب نه) * اووایه خبر درکوم تاسو ته که راشي تاسو ته

عَذَابُ اللّٰهِ بَغۡتَةً اَوۡ جَهۡرَةً هَلۡ يُهۡلَكُ
عذاب د الله ناساپه يا ښکاره (په علاماتو) نو هلاک به نه کړے شي
اِلَّا الۡقَوۡمُ الظّٰلِمُوۡنَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرۡسِلُ الۡمُرۡسَلِيۡنَ
مګر قوم ظالمان * او نه رالیږل مونږ پیغمبران
اِلَّا مُبَشِّرِيۡنَ وَمُنۡذِرِيۡنَ ۚ فَمَنۡ اٰمَنَ وَاَصۡلَحَ
مګر زیرے ورکونکي او یره ورکونکي ، نو چا چې ایمان راوړه او درست ئې که (عمل خپل)
فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُوۡنَ ﴿٤٨﴾ وَ
نو نه به ئې یره په دوی باندې او نه به دوی غمژن شي * او
الَّذِيۡنَ كَذَّبُوۡا بِاٰيٰتِنَا يَمَسُّهُمُ الۡعَذَابُ بِمَا
هغه کسان چې تکذیب کړ د آیتونو زمونږ او به رسیږي دوی ته عذاب په سبب د هغه چې
كَانُوۡا يَفۡسُقُوۡنَ ﴿٤٩﴾ قُلۡ لَّاۤ اَقُوۡلُ لَكُمۡ
دوی نافرماني کوله (ماتول ئې احکام د الله) * او وایه زه نه وایم تاسو ته
عِنۡدِىۡ خَزَآئِنُ اللّٰهِ وَلَاۤ اَعۡلَمُ الۡغَيۡبَ
چې ما سره خزانې د الله دي او زه نه پوهیږم په غیبو باندې
وَلَاۤ اَقُوۡلُ لَكُمۡ اِنِّىۡ مَلَكٌ ۚ اِنۡ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا
او زه نه وایم تاسو ته چې یقینًا زه فرښته یم ، زه تابعداري نه کوم مګر د هغه چې
يُوۡحٰۤى اِلَىَّ ؕ قُلۡ هَلۡ يَسۡتَوِى الۡاَعۡمٰى
وحې کولے شي ما ته ، او وایه آیا برابر دے ړوند
وَالۡبَصِيۡرُ ؕ اَفَلَا تَتَفَكَّرُوۡنَ ﴿٥٠﴾ وَاَنۡذِرۡ بِهِ
او لیدونکے ، نو ولے تاسو سوچ او فکر نه کوئ * او اویرو په دي (قرآن)
الَّذِيۡنَ يَخَافُوۡنَ اَنۡ يُّحۡشَرُوۡۤا اِلٰى رَبِّهِمۡ
هغه کسان چې یریږي دوی چې پورته به کړے شي دوی خپل رب ته

ع ٥ / ١١

لَيْسَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ وَلِيٌّ وَّ لَا شَفِيْعٌ لَّعَلَّهُمْ
نشته دوی لره سیوا د الله نه څوک دوست او نه څوک خلاصونکے خامخا چې دوی
يَتَّقُوْنَ ﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ
اوبریږي (د الله نه)* او مه شړه هغه کسان چې هغوي رامدد کئ خپل رب
بِالْغَدٰوةِ وَ الْعَشِيِّ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَهٗ ط مَا
صبا او بیګا اراده کئ دوی د رضامنتیا د الله ، نشته
عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَّ مَا مِنْ
په تا باندي د حساب د دوی نه څه شے او نشته د
حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِّنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ
حساب ستا نه په دوی باندي څه شے که تا اوشړل دوی لره
فَتَكُوْنَ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥٢﴾ وَ كَذٰلِكَ فَتَنَّا
نو شے به ته د ظالمانو نه * او دارنګے امتحان کړے وو مونږ
بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِّيَقُوْلُوْٓا اَهٰٓؤُلَآءِ مَنَّ اللّٰهُ
په بعضو د دوی نه په بعضو سره دي د پاره چې اوائي دغه آیا دا هغه کسان دي چې احسان کړے دے الله
عَلَيْهِمْ مِّنْۢ بَيْنِنَا ط اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ
په دوی باندي په مینځ زمونږ کښې ، آیا نه دے الله پوهه
بِالشّٰكِرِيْنَ ﴿٥٣﴾ وَ اِذَا جَآءَكَ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ
په شکر ګزارو باندي * او کله چې راشي تا ته هغه کسان چې ایمان راوړي
بِاٰيٰتِنَا فَقُلْ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى
په آیتونو زمونږ نو اووایه سلامتیا دي وي په تاسو باندي مقرر کړے ده رب ستاسو په
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لا اَنَّهٗ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوْٓءًۢا
خپل ځان مهرباني (اول ځل) شان دا دے چا چې عمل اوکه ستاسو نه بد

بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْۢ بَعْدِهٖ وَ اَصْلَحَ فَاَنَّهٗ

په ناپوهۍ سره بيا ئې توبه اوويسته پس د دې (بد عمل) نه او درست ئې كه (خپل عمل) نو يقينًا الله

غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۵۴﴾ وَ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ

بښونكے مهربان دے * او دارنګے واضح بيانوو مونږ دلائل (د وحدانيت)

وَ لِتَسْتَبِيْنَ سَبِيْلُ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۵۵﴾ قُلْ اِنِّيْ

او دې د پاره چې ښكاره شي لار د مجرمانو * اووايه يقينًا زه

نُهِيْتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ

منع كړے شوے يم دينه چې زه عبادت اوكم د هغه كسانو چې رامدد كوئ ئې تاسو

دُوْنِ اللّٰهِ ؕ قُلْ لَّاۤ اَتَّبِعُ اَهْوَآءَكُمْ ۙ قَدْ

سيوا د الله نه ، اووايه زه تابعداري نه كوم د خواهشاتو ستاسو تحقيق سره

ضَلَلْتُ اِذًا وَّ مَاۤ اَنَا مِنَ الْمُهْتَدِيْنَ ﴿۵۶﴾ قُلْ

زه به ګمراه يم په دغه وخت كښې او نه به يم زه د لار موندونكو نه * اووايه

اِنِّيْ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَ كَذَّبْتُمْ بِهٖ ؕ مَا

يقينًا زه په دليل باندې يم د طرفه د رب زما نه او تكذيب كوئ تاسو د دے (قرآن)، نشته

عِنْدِيْ مَا تَسْتَعْجِلُوْنَ بِهٖ ؕ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا

ما سره هغه (عذاب) چې په تلوار سره غواړئ تاسو هغې لره ، نه دے اختيار د فيصلے مګر

لِلّٰهِ ؕ يَقُصُّ الْحَقَّ وَ هُوَ خَيْرُ الْفٰصِلِيْنَ ﴿۵۷﴾

خاص الله لره دے ، بيانوي حق او دا الله غوره فيصله كونكے دے *

قُلْ لَّوْ اَنَّ عِنْدِيْ مَا تَسْتَعْجِلُوْنَ بِهٖ

اووايه كه وے ما سره هغه (عذاب) چې تلوار سره غواړئ تاسو هغې لره

لَقُضِيَ الْاَمْرُ بَيْنِيْ وَ بَيْنَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ

خامخا فيصله به كړے شوې وه په مينځ زما او په مينځ ستاسو كښې ، او الله پوهه دے

بِالظّٰلِمِيْنَ ۝٥٨ وَعِنْدَهٗ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا
په ظالمانو باندي * او الله سره
چابیاني د غیبو دي نه
يَعْلَمُهَآ اِلَّا هُوَ ۭ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۭ
پوهیږي په هغې باندي مګر دا الله ، او پوهیږي په هغه چي په
وچه او دریاب کښي دي ،
وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَّرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ
او نه راپریوځي هیڅ یو پانړه
مګر پوهیږي الله په هغې باندي او نه یو دانه
فِيْ ظُلُمٰتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَّلَا يَابِسٍ
په تیارو د زمکه او نه
لونده او نه اوچه
اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ۝٥٩ وَهُوَ الَّذِيْ يَتَوَفّٰىكُمْ
مګر په علم د الله کښي دي ښکاره * او دا الله هغه ذات دے
چي اوده کړي تاسو لره
بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ
د شپے او پوهیږي په هغه چي کار کوئ تاسو
د ورځے بیا به پورته کړي تاسو لره
فِيْهِ لِيُقْضٰٓى اَجَلٌ مُّسَمًّى ۚ ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ
په دي کښي دي د پاره چي پوره کړے شي نیته مقرره ، بیا دي الله ته
واپسي ستاسو ده
ع ١٤ / ٧ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝٦٠ وَهُوَ الْقَاهِرُ
بیا خبر به درکي تاسو ته په هغه چي تاسو عمل کولو *
او دا الله زور آور دے
فَوْقَ عِبَادِهٖ ۭ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً ۭ حَتّٰٓى
د پاسه د خپلو بندګانو نه او رالیږي په تاسو باندي نګهبانے فرشتے ، تر دے پورے
اِذَا جَاۗءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَ
کله چي راشي یو تن ته ستاسو نه (علامات د) مرګ چي روح اخلي د ده نه استاذي زمونږ او
هُمْ لَا يُفَرِّطُوْنَ ۝٦١ ثُمَّ رُدُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ
دوی کمے نه کوي * بیا به واپس کړے شي دوی الله ته

مَوْلٰىهُمُ الْحَقِّ ؕ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَ هُوَ اَسْرَعُ

چې معاون د دوی رشتیا دے، خبر دار دي الله لره اختیار د فیصلے دے او دا الله زر

الْحٰسِبِیْنَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ یُّنَجِّیْكُمْ مِّنْ ظُلُمٰتِ

حساب کونکے دے * اووایه څوک خلاصے درکې تاسو ته په تیارو د

الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ تَدْعُوْنَهٗ تَضَرُّعًا وَّ خُفْیَةً ۚ لَئِنْ

اوچے او لوندے کښې چې رامدد کوي تاسو هغه لره په عاجزۍ او په رو سره، که

اَنْجٰىنَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِیْنَ ﴿٦٣﴾

خلاص کې مونږ (الله) د دي (مصیبت) نه خامخا شو به مونږ د شکر گزارو نه (موحدین به شو) *

قُلِ اللّٰهُ یُنَجِّیْكُمْ مِّنْهَا وَ مِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ

اووایه الله خلاصے درکې تاسو ته د دے نه او د هر یو مصیبت نه بیا

اَنْتُمْ تُشْرِكُوْنَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰۤى اَنْ

تاسو شریکان گرځوئ (الله سره بل نور څوک) * اووایه دا الله قدرت والا دے په دي چې

یَّبْعَثَ عَلَیْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ

راولیږي په تاسو باندي عذاب د پاخه ستاسو نه یا د

تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ اَوْ یَلْبِسَكُمْ شِیَعًا وَّ یُذِیْقَ

لاندے د خپو ستاسو نه یا ګډوډ کې تاسو لره ډلے ډلے او اوڅکې

بَعْضَكُمْ بَاْسَ بَعْضٍ ؕ اُنْظُرْ كَیْفَ نُصَرِّفُ

بعضو ستاسو ته عذاب د بعضو ، اوګوره څه رنګه واضح بیانوو مونږ

الْاٰیٰتِ لَعَلَّهُمْ یَفْقَهُوْنَ ﴿٦٥﴾ وَ كَذَّبَ بِهٖ

دلائل خامخا چې دوی پوهه شي * او تکذیب کړے وو په دې باندي

قَوْمُكَ وَ هُوَ الْحَقُّ ؕ قُلْ لَّسْتُ عَلَیْكُمْ

قوم ستا او دا قرآن حق دے، اووایه نه یم زه په تاسو باندي

بِوَكِيۡلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبَاٍ مُّسۡتَقَرٌّ وَّ سَوۡفَ

ذمه دار * د پاره د هر يو خبر خائے اودريدو دے او زر دے

تَعۡلَمُوۡنَ ﴿٦٧﴾ وَ اِذَا رَاَيۡتَ الَّذِيۡنَ يَخُوۡضُوۡنَ

چې پوهه به شئ تاسو * او كله چې اوينې ته هغه كسان چې ننوځي

فِيۡۤ اٰيٰتِنَا فَاَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ حَتّٰى يَخُوۡضُوۡا فِيۡ

په آيتونو زمونږ كښې نو مخ واړوه د دوی نه تر دے چې اوننوځي دوی په

حَدِيۡثٍ غَيۡرِهٖ ؕ وَ اِمَّا يُنۡسِيَنَّكَ الشَّيۡطٰنُ فَلَا

بيان بل كښې ، او كه هير كي تا نه شيطان نو مه

تَقۡعُدۡ بَعۡدَ الذِّكۡرٰى مَعَ الۡقَوۡمِ الظّٰلِمِيۡنَ ﴿٦٨﴾

كينه پس د ياداشت نه سره د قوم ظالمانو نه *

وَ مَا عَلَى الَّذِيۡنَ يَتَّقُوۡنَ مِنۡ حِسَابِهِمۡ

او نشتے په هغه كسانو باندې چې ځان ساتي (د سستۍ نه) د حساب د دوی نه

مِّنۡ شَيۡءٍ وَّ لٰكِنۡ ذِكۡرٰى لَعَلَّهُمۡ يَتَّقُوۡنَ ﴿٦٩﴾

څه شے ليكن پند دے (دوی لره) خامخا چې دوی او بريږي (الله نه) *

وَ ذَرِ الَّذِيۡنَ اتَّخَذُوۡا دِيۡنَهُمۡ لَعِبًا وَّ لَهۡوًا وَّ

او پريږده هغه كسان چې نيولے ئې دے خپل دين په لوبو او عبثو باندې او

غَرَّتۡهُمُ الۡحَيٰوةُ الدُّنۡيَا وَ ذَكِّرۡ بِهٖۤ اَنۡ تُبۡسَلَ

دهوكه كړې دې دوی لره ژوند د دنيا او پند وركه په دې باندې دا چې هلاك نه شي

نَفۡسٌۢ بِمَا كَسَبَتۡ ۖ لَيۡسَ لَهَا مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ

يو تن په سبب د هغه چې كړي ئې دي ، نشتے دې نفس لره سيوا د الله نه

وَلِيٌّ وَّ لَا شَفِيۡعٌ ۚ وَ اِنۡ تَعۡدِلۡ كُلَّ عَدۡلٍ لَّا

څوك دوست او نه څوك خلاصونكے ، او كه فديه وركړي (دا نفس) پوره فديه وا به نه

يُؤْخَذْ مِنْهَا ۗ أُولَٰٓئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۖ

غستے شي د دې (نفس) نه، دغه كسان هلاك كړے شو په سبب د هغه (ناكاره اعمالو) چې دوى كړي دي،

لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَّعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا

دوى لره څكل دي د گرمو اوبو نه او عذاب دردناك په سبب د هغه چې دوى

يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا

كفر كوو * اووايه آيا رامدد كوو مونږ بغير د الله نه هغه چې

لَا يَنفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰٓ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ

فائده نه شي راكولے مونږ ته او نه ضرر راكولے شي مونږ ته او واپس به كړے شوو مونږ په پوندو خپلو پس د هغه نه چې

هَدَىٰنَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَٰطِينُ فِي

توفيق راكړے دے الله مونږ ته په شان (د واپس كيدو) د هغه كس چې غورځولے ئې ده لره شيطانانو په

الْأَرْضِ حَيْرَانَ ۖ لَهُۥٓ أَصْحَٰبٌ يَدْعُونَهُۥٓ إِلَى

زمكه كښې حيران ده لره ملګري ئې چې راغواړي ده لره

الْهُدَى ائْتِنَا ۗ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ

قرآن ته راشه مونږ ته، اووايه يقينًا هدايت د الله (كوم چې قرآن كښې بيان شو) هم دا

الْهُدَىٰ ۖ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ

هدايت دے، او حكم كړے شوے دے مونږ ته چې غاړه كيږدو مونږ رب د مخلوقات ته * او دا چې

أَقِيمُوا الصَّلَوٰةَ وَاتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ الَّذِيٓ إِلَيْهِ

پابندي اوكړئ د مونځ او اوويريږئ د الله نه، او دا الله هغه ذات دے دي ته به

تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَٰوَٰتِ وَ

راجمع كړے شئ تاسو * او دا الله هغه ذات دے چې پيدا كړي ئې دي آسمانونه او

الْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ ۚ

زمكے د پاره د ښكاره كولو د حق، او (ياده كه) هغه ورځ چې اوبه وائي (الله) موجود شه نو موجود به شي،

قَوْلُهُ الْحَقُّ ؕ وَ لَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ ؕ

وينا د الله رښتيا ده، او الله لره اختيار دے د هغه ورځ چي پوک به اووهلے شي په شپيلئ کښي،

عٰلِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ ؕ وَ هُوَ الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ﴿٧٣﴾

پوهه دے په پټو او په ښکارو باندي، او دا الله حکمت والا خبردار دے *

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ لِاَبِيْهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا

او کله چي اوئيل ابراهيم (عليه السلام) خپل پلار آزر ته آيا نيسى ته بتان (جوسے د نيکانو)

اٰلِهَةً ۚ اِنِّيْٓ اَرٰىكَ وَ قَوْمَكَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٧٤﴾

مددګاران، يقينا زه وينم تا او قوم ستا په ګمراهئ ښکاره کښي *

وَ كَذٰلِكَ نُرِيْٓ اِبْرٰهِيْمَ مَلَكُوْتَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

او دا رنګے ښودلے وو مونږ ابراهيم (عليه السلام) ته سلطنت د اسمانونو او د زمکو

وَ لِيَكُوْنَ مِنَ الْمُوْقِنِيْنَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ الَّيْلُ

او دے د پاره چي شي دے د يقين کونکو نه * پس هر کله چي تياره شوه په ده باندي شپه

رَاٰ كَوْكَبًا ۚ قَالَ هٰذَا رَبِّيْ ۚ فَلَمَّآ اَفَلَ قَالَ لَآ

وے ليده ستورے، اوئيل ده: آيا دا زما رب کيدے شي؟ پس هر کله چي پنا شو اوئيل ده

اُحِبُّ الْاٰفِلِيْنَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَاَ الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ

زه مينه نه کوم د پريوتونکو سره * پس هر کله چي وے ليده سپوږمى پرکيدونکے اوئيل ده

هٰذَا رَبِّيْ ۚ فَلَمَّآ اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَّمْ يَهْدِنِيْ رَبِّيْ

آيا دا زما رب کيدے شي؟ پس هرکله چي پيروته (سپوږمى) اوئيل ده که توفيق نه وے راکړے ما ته رب زما

لَاَكُوْنَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّآلِّيْنَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَاَ الشَّمْسَ

خامخا وم به زه د قوم ګمراه نه * پس هر کله چي وے ليده نور (نمر)

بَازِغَةً قَالَ هٰذَا رَبِّيْ هٰذَآ اَكْبَرُ ۚ فَلَمَّآ اَفَلَتْ قَالَ

پرکيدونکے اوئيل ده آيا دا زما رب کيدے شي؟ دا لوئي دے، پس هر کله چي پريوته (نمر) اوئيل ده

يٰقَوْمِ اِنِّيْ بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ﴿۷۸﴾ اِنِّيْ وَجَّهْتُ

اے قومه زما يقيناً زه بيزاره يم د هغه نه چې تاسو ئې حصه دار ګرځوئ (الله سره) * يقيناً ما كيخودے ده

وَجْهِيَ لِلَّذِيْ فَطَرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ حَنِيْفًا وَّمَآ

خپله غاړه هغه ذات ته چې پيدا كړي ئې دي اسمانونه او زمكے ولاړ يم په توحيد ماتونكے د شرك يم او نه

اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۷۹﴾ وَحَآجَّهٗ قَوْمُهٗ ط قَالَ

يم زه د مشركانو نه * او جګړه اوكړه ده سره قوم د ده، اوئيل ده

اَتُحَآجُّوْٓنِّيْ فِي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰىنِ ط وَلَآ اَخَافُ مَا

آيا تاسو جګړه كوئ ما سره په توحيد د الله كښې او تحقيق سره مضبوط كړے دے الله ما لره، او زه نه يريږم د هغه نه

تُشْرِكُوْنَ بِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ رَبِّيْ شَيْـًٔا ط وَسِعَ رَبِّيْ

چې شريكوئ تاسو د الله سره مګر دا چې اوغواړي رب زما څه شے، رسيدلے دے رب زما

كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ط اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۸۰﴾ وَكَيْفَ اَخَافُ

هر يو شي ته په اعتبار د علم، نو ولے تاسو پند نه اخلئ * او څه رنګ به زه اويريږم

مَآ اَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُوْنَ اَنَّكُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا

هغه چا نه چې شريكان ګرځولي دي تاسو او تاسو نه يريږئ چې يقيناً تاسو حصه دار كړي دي الله سره هغه چې

لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا ط فَاَيُّ الْفَرِيْقَيْنِ

نه ئې دے رالیږلے په هغې باندې تاسو ته دليل، نو كومه يوه د دوو ډلو نه

اَحَقُّ بِالْاَمْنِ ۚ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۸۱﴾ اَلَّذِيْنَ

ډيره لائقه ده د بچ كيدو، كه تاسو پوهيږئ * هغه كسان

اٰمَنُوْا وَلَمْ يَلْبِسُوْٓا اِيْمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ

چې ايمان ئې راوړے دے او نه ئې دے ګډوډ كړے خپل ايمان د شرك سره دغه كسان دوی لره

الْاَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿۸۲﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَآ اٰتَيْنٰهَآ

بچ اودے (جهنم نه) او دوی په سمه لار باندې روان دي * او دا زمونږ دليل وو وركړے وو مونږ دې لره

اِبْرٰهِيْمَ عَلٰى قَوْمِهٖ ؕ نَرْفَعُ دَرَجٰتٍ مَّنْ نَّشَآءُ ؕ
ابراهيم (عليه السلام) ته په مقابله د قوم د ده كښې ، اوچتوو مونږ درجې دهغوي چې خوښه شي زمونږ،
اِنَّ رَبَّكَ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿۸۳﴾ وَ وَهَبْنَا لَهٗۤ اِسْحٰقَ
يقيناً رب ستا حكمت والا پوهه دے * او اوبخښنه مونږه ده ته اسحاق
وَ يَعْقُوْبَ ؕ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَ نُوْحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ
او يعقوب (عليهم السلام) ، تولو له مونږ توفيق وركړے وو ، او نوح (عليه السلام) ته توفيق وركړے وو مونږ مخكې
وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهٖ دَاوٗدَ وَ سُلَيْمٰنَ وَ اَيُّوْبَ وَ يُوْسُفَ
او د اولاد د ده نه داؤد او سليمان او ايوب او يوسف
وَ مُوْسٰى وَ هٰرُوْنَ ؕ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِى
او موسى او هارون (عليهم السلام) ، او دا رنګے بدله وركوو مونږ
الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۸۴﴾ وَ زَكَرِيَّا وَ يَحْيٰى وَ عِيْسٰى وَ
نيكانو (موحدينو) ته * او زكريا او يحيي او عيسى او
اِلْيَاسَ ؕ كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۸۵﴾ وَ اِسْمٰعِيْلَ
الياس (عليهم السلام) ، دا تول وو د نيكانو نه * او اسماعيل
وَ الْيَسَعَ وَ يُوْنُسَ وَ لُوْطًا ؕ وَ كُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
او يسع او يونس او لوط (عليهم السلام) ، او تول غوره كړے وو مونږ په
الْعٰلَمِيْنَ ﴿۸۶﴾ وَ مِنْ اٰبَآئِهِمْ وَ ذُرِّيّٰتِهِمْ وَ اِخْوَانِهِمْ ۚ
مخلوقاتو باندې * او د پلارانو د دوی نه او د اولاد د دوی نه او د خويندو د دوی نه ،
وَ اجْتَبَيْنٰهُمْ وَ هَدَيْنٰهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۸۷﴾
او غوره كړي وو مونږه دوی لره او مضبوط كړي وو مونږه دوی لره په لاره نيغه باندې *
ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِىْ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ مِنْ
دا هدايت (كتاب) د الله دے مضبوطيٰ (الله) په دې باندې هغه څوك چې خوښه ئي شي د

عِبَادِهٖ ؕ وَلَوْ اَشْرَكُوْا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا

خپلو بندګانو نه، او که (بالفرض) دوی شرک کړے وو خامخا برباد شوي به وو د دوی نه هغه (عملونه) چې دوی

يَعْمَلُوْنَ ﴿۸۸﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ

کول * دغه کسان ورکړے وو مونږ دوی ته کتاب او پوهه

وَالنُّبُوَّةَ ۚ فَاِنْ يَّكْفُرْ بِهَا هٰٓؤُلَآءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا

او نبوت، نو که کفر اوکړي په دې باندې دغه کسان نو تحقيق سره اوبه سپارو مونږ دې لره

قَوْمًا لَّيْسُوْا بِهَا بِكٰفِرِيْنَ ﴿۸۹﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ

داسے قوم ته چې نه به وي دوی په دې باندې منکر * دغه هغه کسان دي

هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدٰىهُمُ اقْتَدِهْ ؕ قُلْ لَّآ اَسْـَٔلُكُمْ

چې توفيق ورکړے دے الله (دوی ته) نو په طريقه د دوی باندې روان شه، او وايه نه غواړم زه ستاسو نه

عَلَيْهِ اَجْرًا ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعٰلَمِيْنَ ﴿۹۰﴾

په دې (بيان) څه اجر، نه دے دا (قرآن) مګر پند دے د پاره د مخلوقات *

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖٓ اِذْ قَالُوْا مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ

او دوی تعظيم اونه که د الله پوره تعظيم ده هغه کله چې اوئيل دوی نه دے رالیږلے الله

عَلٰى بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ ؕ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الَّذِيْ

په يو بنده باندې څه مسئله (وحي)، او وايه چا رالیږلے وو کتاب هغه چې

جَآءَ بِهٖ مُوْسٰى نُوْرًا وَّهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُوْنَهٗ

راتلل کړي وو په هغې باندې موسی (عليه السلام) رڼړا او هدايت وو د پاره د خلقو ګرځوئ تاسو هغې لره

قَرَاطِيْسَ تُبْدُوْنَهَا وَتُخْفُوْنَ كَثِيْرًا ۚ وَعُلِّمْتُمْ مَّا

توټے توټے ښکاره کوئ تاسو هغې لره او پټوئ تاسو ډير (مسائل)؟ او پوهه درکړے شوے وه تاسو ته د هغه چې

لَمْ تَعْلَمُوْٓا اَنْتُمْ وَلَآ اٰبَآؤُكُمْ ؕ قُلِ اللّٰهُ ۙ ثُمَّ ذَرْهُمْ

نه پوهيدئ پرې تاسو او نه مشران ستاسو، او وايه الله بيا پريږده دوی لره

فِيْ خَوْضِهِمْ يَلْعَبُوْنَ ﴿٩١﴾ وَ هٰذَا كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ

په عبثو د دوی کښې چې لوبې کړي* او دا عظیم الشان کتاب دے رالیږلے دے مونږ دې لره

مُبٰرَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِيْ بَيْنَ يَدَيْهِ وَ لِتُنْذِرَ اُمَّ

دیرکت نه ډک کتاب تصدیق کوونکے دے د هغه (کتابونو) چې مخکښې د دې نه دي او دې د پاره چې اویرے ته

الْقُرٰى وَ مَنْ حَوْلَهَا ؕ وَ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ

مکے والا او هغه خوک چې ګیر چا پیره د دے مکے نه دي، او هغه کسان چې ایمان راوړي په آخرت

يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ﴿٩٢﴾

ایمان راوړي په دې باندې او دوی په خپلو مونځونو نګهباني کړي*

وَ مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ

او خوک دے لوئي ظالم د هغه چا نه چې جوړ ئي کړل په الله باندې دروغ یا وائي دے

اُوْحِيَ اِلَيَّ وَ لَمْ يُوْحَ اِلَيْهِ شَيْءٌ وَّ مَنْ قَالَ

وحي شوے ده ما ته او وحي نه ئي شوې ده ته هیڅ شے او چا چې اوئیل

سَاُنْزِلُ مِثْلَ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ ؕ وَ لَوْ تَرٰى اِذِ

زر دے چې زه به بیان کم په شان د هغه چې رالیږلے دے الله، کاش چې لیدلے تا (هغه حالت) کله چې

الظّٰلِمُوْنَ فِيْ غَمَرٰتِ الْمَوْتِ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُوْٓا

ظالمان په سختو د مرګ کښې به ئي او فرشتے اوږدونکي ئي

اَيْدِيْهِمْ ۚ اَخْرِجُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ؕ اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ

لاسونو خپلو لره (دوی ته)، (ورته وائي) اوباسئ روحونه ستاسو، نن سزا درکولے شي تاسو ته

عَذَابَ الْهُوْنِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ غَيْرَ

سزا د ذلت په سبب د هغه چې تاسو به وئیل په الله باندې نا

الْحَقِّ وَ كُنْتُمْ عَنْ اٰيٰتِهٖ تَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٩٣﴾ وَ لَقَدْ

مناسب (خبرے) او تاسو به د ایتونو د هغه نه ځان غټ ګڼړه* او تحقیق سره

جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم

راتلل او کړل تاسو موږ ته تش تور(١) لکه چې پیدا کړي وو موږ تاسو اول ځل او پرېښوده تاسو

مَّا خَوَّلْنَٰكُمْ وَرَآءَ ظُهُورِكُمْ ۖ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ

هغه (مال دولت) چې درکړے وو موږ تاسو ته روستو د شاګانو ستاسو نه، او نه وینو موږ تاسو سره

شُفَعَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَٰٓؤُا۟ ۚ

شفارسیان ستاسو هغه کسان چې تاسو به ګمان کوو (دنیا کښې) چې یقینًا دوی په تاسو کښې حصه داران دي

لَقَد تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ

تحقیق سره ټس نس شو (محبت) په مینځ ستاسو کښې او ورک شو ستاسو نه هغه چې تاسو

تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلْحَبِّ وَٱلنَّوَىٰ ۖ

بې ګمان کوو (د الهوو) یقینًا الله شلونکے د دانے او د هډوکي دے،

يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ ٱلْمَيِّتِ مِنَ ٱلْحَىِّ ۚ

پیدا کوي ژوندي (موحد) له د مړي (مشرک) نه او پیدا کونکے د مړي (مشرک) دے د ژوندي (موحد) نه،

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ ٱلْإِصْبَاحِ

دي صفتونو والا الله دے نو کوم طرف ته اړولے شئ تاسو* شلونکے د صبا دے،

وَجَعَلَ ٱلَّيْلَ سَكَنًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ

او ګرځولے ئې ده شپه د پاره د آرام او نور (نمر) او سپوږمۍ د پاره د حساب (کتاب)،

ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى

دا اندازه د غالب پوهه ذات ده* او دا الله هغه ذات دے

جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهْتَدُوا۟ بِهَا فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ

چې ګرځولي ئې دي تاسو له ستوري دي د پاره چې تاسو لار اومومئ په دي باندي په تیارو د اوچے

وَٱلْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

او لوندے کښې، تحقیق سره واضح بیان کړي دي موږ دلائل د پاره د هغه قوم چې پوهیږي*

(١) بغیر د مال او دولت نه/ یواځې د مدد ګارانو نه

ع ١٢

وَ هُوَ الَّذِیۡۤ اَنۡشَاَکُمۡ مِّنۡ نَّفۡسٍ وَّاحِدَۃٍ

او دا الله هغه ذات دے چي پيدا کړي ئي يئ تاسو د
يــو نفس نه

فَمُسۡتَقَرٌّ وَّ مُسۡتَوۡدَعٌ ؕ قَدۡ فَصَّلۡنَا الۡاٰیٰتِ لِقَوۡمٍ

نو لر شان او دريدل دي (دنيا کښې) يا امانت کيخودل دي (قبر کښې)، تحقيق سره واضح بيان کړي دي مونږ دلائل د پاره د هغه قوم

یَّفۡقَہُوۡنَ ﴿۹۸﴾ وَ هُوَ الَّذِیۡۤ اَنۡزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً ۚ

چي پوهيږي * او دا الله هغه ذات دے چي راوري د
بره نه اوبه (باران)،

فَاَخۡرَجۡنَا بِهٖ نَبَاتَ کُلِّ شَیۡءٍ فَاَخۡرَجۡنَا مِنۡهُ

نو راوباسو مونږ په دے سره گياگانے د هريو څيز نو راوباسو مونږ د دے نه

خَضِرًا نُّخۡرِجُ مِنۡهُ حَبًّا مُّتَرَاکِبًا ۚ وَ مِنَ النَّخۡلِ

شينکے راوباسو مونږ د دے نه دانے سورے د يو بل د پاسه، او د کهجورو نه

مِنۡ طَلۡعِهَا قِنۡوَانٌ دَانِیَۃٌ وَّ جَنّٰتٍ مِّنۡ اَعۡنَابٍ

د غونچو د هغي نه وږي دي نږدے نږدے او باغونه د انگورو

وَّ الزَّیۡتُوۡنَ وَ الرُّمَّانَ مُشۡتَبِهًا وَّ غَیۡرَ مُتَشَابِهٍ ؕ

او خونه او انار يو شان دي په رنگ کښې او نه دي يو شان خوند کښې،

اُنۡظُرُوۡۤا اِلٰی ثَمَرِهٖۤ اِذَاۤ اَثۡمَرَ وَ یَنۡعِهٖ ؕ اِنَّ فِیۡ ذٰلِکُمۡ

اوګورئ ميوو د دے ته کله چي ميوے اونيسي او پخيدو د دے ته، يقيناً په دے کښې

لَاٰیٰتٍ لِّقَوۡمٍ یُّؤۡمِنُوۡنَ ﴿۹۹﴾ وَ جَعَلُوۡا لِلّٰهِ شُرَکَآءَ

خامخا دلائل دي د پاره د هغه قوم چي ايمان راوړي * او کړخولي دي دوی الله لره حصه داران

الۡجِنَّ وَ خَلَقَهُمۡ وَ خَرَقُوۡا لَهٗ بَنِیۡنَ وَ بَنٰتٍۭ بِغَیۡرِ

د پيريانو حالانکه پيدا کړي دي (الله) دوی لره او دوی جوړ کړي دي الله لره زامن او لونړه بے د

۱۴ ع ۶ ۱۸

عِلۡمٍ ؕ سُبۡحٰنَهٗ وَ تَعٰلٰی عَمَّا یَصِفُوۡنَ ﴿۱۰۰﴾ بَدِیۡعُ

دليل نه، پاکي ده الله لره او اوچت دے د هغه نه چي دوی ئي بيانوئ * نا آشنا پيدا کونکے

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ اَنّٰى يَكُوْنُ لَهٗ وَلَدٌ وَّلَمْ تَكُنْ
د آسمانونو او د زمكو دے ، څه رنګ به شي ده لره بچے او نشتے
لَّهٗ صَاحِبَةٌ ؕ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ
ده لره بي بي ، او پيدا کړے ئې دے هر يو شے ، او دا الله په هر يو شي باندې
عَلِيْمٌ ﴿۱۰۱﴾ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ خَالِقُ
پوهه دے * دے صفتونو والا الله دے رب ستاسو ، نشتے بل حاجت روا مګر دا الله دے ، پيدا کونکے
كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوْهُ ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
د هر يو شي دے نو عبادت اوکئ د ده ، او دا الله په هر يو شي باندې
وَّكِيْلٌ ﴿۱۰۲﴾ لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ ز وَهُوَ يُدْرِكُ
ذمه وار دے * احاطه نه شي کولے ده باندې سترګے (د مخلوق) او دا الله احاطه کړې
الْاَبْصَارَ ۚ وَهُوَ اللَّطِيْفُ الْخَبِيْرُ ﴿۱۰۳﴾ قَدْ جَآءَكُمْ
په سترګو (د مخلوقات) ، او دا الله باريک بين خبر دار دے * تحقيق سره راغلي دي تاسو ته
بَصَآئِرُ مِنْ رَّبِّكُمْ ۚ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ
واضح دلائل د طرفه د رب ستاسو نه ، نو چا چې ځان پوهه کړه نو فائده ئې د پاره د خپل ځان ده ، او
عَمِيَ فَعَلَيْهَا ؕ وَمَآ اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيْظٍ ﴿۱۰۴﴾ وَكَذٰلِكَ
څوک چې ړوند شه نو سزا ئې په ده ده ، او نه يم زه په تاسو باندې نګهبان * او دا رنګې
نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ وَلِيَقُوْلُوْا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهٗ
واضح بيانو و مونږ دلائل او دے د پاره چې اووائي دوی چانه دے زده کړے ده (دا مسئله) او دي د پاره چې بيان کو مونږ دي لره
لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿۱۰۵﴾ اِتَّبِعْ مَآ اُوْحِيَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ ۚ
د پاره د هغه قوم چې پوهيږي * تابعداري اوکه د هغه چې وحي شوي ده تا ته د رب ستا نه ،
لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۰۶﴾
نشتے بل حاجت روا مګر دا الله دے ، او مخ واړوه د مشرکانو نه *

وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَآ اَشْرَكُوْا ۗ وَ مَا جَعَلْنٰكَ

اوکه خوښه وے د الله (په زوره) دوی به شرک نه وو کړے ، او نه دے گرځولے مونږ تا لره

عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا ۚ وَ مَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ﴿١٠٧﴾

په دوی باندي نگهبان ، او نه ئي ته په دوی باندي ذمه وار *

وَ لَا تَسُبُّوا الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

او کنزل مه کوه هغه کسانو ته چي رامدد کړي ئي دوی سيوا د الله نه

فَيَسُبُّوا اللّٰهَ عَدْوًاۢ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا

نو دوی به کنزل اوکي الله ته د وجي د زياتي نه بغير د څه پوهی نه ، دارنگے ښائسته کړے دے مونږ

لِكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ۠ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ مَّرْجِعُهُمْ

د پاره د هر يو امت عمل د دوی بيا رب د دوی ته واپسي د دوی ده

فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٠٨﴾ وَ اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ

نو خبر به ورکي دوی ته د هغه (عملونو) چي دوی کول *او قسمونه خوري دوی په الله باندي

جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَآءَتْهُمْ اٰيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ

پاخه قسمونه د دوی که راشي دوی ته يو معجزه خامخا ايمان به راوړي دوی

بِهَا ۚ قُلْ اِنَّمَا الْاٰيٰتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَ مَا يُشْعِرُكُمْ ۙ

په هغي باندي ، اووايه يقيناً دلائل د الله اختيار کښي دي او څه شي پوهه که تاسو لره

اَنَّهَآ اِذَا جَآءَتْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٠٩﴾ وَ نُقَلِّبُ

چي يقيناً دا معجزه کله چي راشي دوی ايمان نه راوړي * او اړو راړو مونږ

اَفْـِٕدَتَهُمْ وَ اَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوْا بِهٖٓ اَوَّلَ

زړونه د دوی او سترگے د دوی لکه چي دوی ايمان نه وو راوړے په دي باندي اول

مَرَّةٍ وَّ نَذَرُهُمْ فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿١١٠﴾ ع

ځل او پريږدو مونږ دوی لره په سرکشئ د دوی کښي حيران او پريشان *

وَ لَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَآ اِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَ كَلَّمَهُمُ

او كه مونږ راوليږو دوى ته فرشتے او خبري او كي دوى سره

الْمَوْتٰى وَ حَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَّا

مړي او پورته كو مونږ په دوى باندي هر يو شے مخامخ نه

كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْٓا اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ وَ لٰكِنَّ

دي دوى چي ايمان راوړي مكر چي خوښه شي د الله
ليكن

اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُوْنَ ﴿١١١﴾ وَ كَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ

اكثر د دوى نه پوهيږي * او (څنګه چي ستا دشمنان دي) دا رنګي ګرځولي وو مونږ د پاره د هر يو

نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيٰطِيْنَ الْاِنْسِ وَ الْجِنِّ يُوْحِيْ

پيغمبر دشمنان شيطانان د انسانانو او پيريانو نه وسوسي اچئ

بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُوْرًا ط

بعضي د دوى بعضو ته ملمع (ښائسته شوي) خبري د دهوكي ،

وَ لَوْ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوْهُ فَذَرْهُمْ وَ مَا

او كه خوښه وے د رب ستا (په زوره) نه به وو كړے دوى دي كار لره نو پريږده دوى او هغه چي

يَفْتَرُوْنَ ﴿١١٢﴾ وَ لِتَصْغٰٓى اِلَيْهِ اَفْـِٕدَةُ الَّذِيْنَ

دوى (دورغ) جوړئ * او دي د پاره چي مائل شي دي (ملمع خبرو) ته زړونه د هغه كسانو

لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ وَ لِيَرْضَوْهُ وَ لِيَقْتَرِفُوْا

چي ايمان نه راوړي په آخرت او دي د پاره چي خوشحاله شي په دغه او دي د پاره چي ځان نه جوړ كي دوى

مَا هُمْ مُّقْتَرِفُوْنَ ﴿١١٣﴾ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْتَغِيْ حَكَمًا

هغه چي دي دوى د ځان نه جوړونكي * ايا بغير د الله نه اولټوم زه (بل) فيصله كن

وَّ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ اِلَيْكُمُ الْكِتٰبَ مُفَصَّلًا ط

او دا الله هغه ذات دے چي راليږلے ئي دے تاسو ته كتاب واضح (په اصولو د ايمان كښي)،

وَ الَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَعْلَمُوْنَ اَنَّهٗ

او هغه كسان چي وركړے دے مونږ دوي ته كتاب پوهيږي هغوي چي يقيناً دا (قرآن)

مُنَزَّلٌ مِّنْ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ

رالیږلے شوے دے د طرفه د رب ستا نه د پاره د ښكاره كولو د حق نو مه كيږه ته د

الْمُمْتَرِيْنَ ﴿۱۱۴﴾ وَ تَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا

شک كونكو نه * او پوره شو حكم د رب ستا په رشتيا

وَّ عَدْلًا ؕ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ ۚ وَ هُوَ السَّمِيْعُ

او په انصاف ، نشته (څوک) بدلونكے حكمونو د (الله) لره، او دا (الله) اوريدونكے

الْعَلِيْمُ ﴿۱۱۵﴾ وَ اِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ فِي الْاَرْضِ

پوهه دے * او كه تا تابعداري اوكړه د زياتو د هغه چا چي زمكه كښي دي

يُضِلُّوْكَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ

وابه ړئ دوي تا لره د لارے د الله نه ، دوي تابعداري نه كړئ

اِلَّا الظَّنَّ وَ اِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ ﴿۱۱۶﴾ اِنَّ

مگر د گمان او نه دي دوي مگر اټكل وائي * يقيناً

رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ مَنْ يَّضِلُّ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۚ

رب ستا هغه پوهه دے په هغه چا چي گمراه شو د لارے د الله نه،

وَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿۱۱۷﴾ فَكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ

او دا (الله) پوهه دے په سمه لار روندونكو باندي * نو خورئ د هغه نه چي ياد كړے شي

اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِاٰيٰتِهٖ مُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۱۸﴾

نوم د الله په هغي باندي كه يئ تاسو په ايتونو د الله ايمان راوړونكي *

وَ مَا لَكُمْ اَلَّا تَاْكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

او څه دي تاسو لره چي نه خورئ د هغه نه چي ياد كړے شي نوم د الله په هغي باندي

وَ قَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا

او تحقيق سره واضح بيان ئې (الله) تاسو ته هغه چي حرام كړي ئي دي په تاسو باندي مګر هغه چي

اضْطُرِرْتُمْ اِلَيْهِ ؕ وَ اِنَّ كَثِيْرًا لَّيُضِلُّوْنَ

محتاج كړے شئ تاسو هغي ته، او يقينًا ډير (خلق) خامخا ګمراه كيږي

بِاَهْوَآئِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ؕ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ

په سبب د خپلو خواهشاتو بغير د پوهے نه، يقينًا رب ستا هغه پوهه دے

بِالْمُعْتَدِيْنَ ﴿١١٩﴾ وَ ذَرُوْا ظَاهِرَ الْاِثْمِ

په زياتي كونكو باندي * او پريږدئ تاسو ښكاره ګناه

وَ بَاطِنَهٗ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْسِبُوْنَ الْاِثْمَ

او پټ ګناه (شرك اعتقادي)، يقينًا هغه كسان چي هغوی كړئ ګناه (شرك فعلي)

سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوْا يَقْتَرِفُوْنَ ﴿١٢٠﴾ وَ لَا

زر دے چي سزا به وركړے شي دوی ته د هغه څه چي دوی دروغ جوړوئ * او مه

تَاْكُلُوْا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَ اِنَّهٗ

خورئ تاسو د هغه نه چي ياد نه كړے شي نوم د الله په هغي باندي او يقينًا دغه (شے)

لَفِسْقٌ ؕ وَ اِنَّ الشَّيٰطِيْنَ لَيُوْحُوْنَ اِلٰٓى

خامخا پليت دے، او يقينًا شيطانان خامخا وسوسے اچوئ

اَوْلِيٰٓئِهِمْ لِيُجَادِلُوْكُمْ ۚ وَ اِنْ اَطَعْتُمُوْهُمْ

خپلو دوستانو ته دي د پاره چي جګړي اوكړي دوی تاسو سره ، او كه تاسو اومنل د دوی

اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُوْنَ ﴿١٢١﴾ اَوَ مَنْ كَانَ مَيْتًا

يقينًا تاسو به خامخا مشركان يئ * آيا هغه څوك چي وي مړ

فَاَحْيَيْنٰهُ وَ جَعَلْنَا لَهٗ نُوْرًا يَّمْشِيْ بِهٖ فِي

نو ژوندے كو مونږ ده لره (په علم د قرآن) او وګرځوو مونږ ده لره رڼا ځي دے په هغي (رڼا) سره په مينځ د

النَّاسِ كَمَنْ مَّثَلُهٗ فِي الظُّلُمٰتِ لَيْسَ

خلقو کښې په شان د هغه چا کيدے شي چې هغه تيارو کښې وي نه وي

بِخَارِجٍ مِّنْهَا ؕ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكٰفِرِيْنَ مَا

وتونکے د دي (تيارو) نه ، دارنګې ښاسته شوے دے کافرانو ته هغه

كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲۲﴾ وَ كَذٰلِكَ جَعَلْنَا فِيْ كُلِّ

چې دوی کړې * او دارنګې ګرځولي دي مونږ په هر يو

قَرْيَةٍ اَكٰبِرَ مُجْرِمِيْهَا لِيَمْكُرُوْا فِيْهَا ؕ وَ مَا

کلي کښې مشران د هغې مجرمان دي د پاره چې دوی فريب اوکې په دي کښې ، او

يَمْكُرُوْنَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَ مَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۱۲۳﴾

دوی فريب نه کړئ مګر خپلو ځانونو سره او دوی نه پوهيږي *

وَ اِذَا جَآءَتْهُمْ اٰيَةٌ قَالُوْا لَنْ نُّؤْمِنَ حَتّٰى

او کله چې راشي دوی ته يو معجزه وائي دوی هيچرې تصديق نه کوو مونږ تر دے پورے

نُؤْتٰى مِثْلَ مَآ اُوْتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ ؔؕ اَللّٰهُ اَعْلَمُ

چې راکړے شي مونږ ته په شان د هغه (معجزو) چې ورکړے شوي وي پيغمبرانو د الله ته ، الله پوهه دے

حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهٗ ؕ سَيُصِيْبُ الَّذِيْنَ

کم ځائے چې ګرځئ خپل رسالت ، زر دے چې اوبه رسيږي هغه کسانو ته

اَجْرَمُوْا صَغَارٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَ عَذَابٌ شَدِيْدٌۢ

چې مجرمان دي ذلت په نزد د الله او عذاب سخت

بِمَا كَانُوْا يَمْكُرُوْنَ ﴿۱۲۴﴾ فَمَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ اَنْ

په سبب د هغه چې دوي تدبيرونه کړئ * پس چا باندي چې اراده اوکې الله چې

يَّهْدِيَهٗ يَشْرَحْ صَدْرَهٗ لِلْاِسْلَامِ ۚ وَ مَنْ

توفيق ورکې ده ته پرانيزي (الله) سينه د ده اسلام ته ، او چا باندي چې

يُّرِدْ اَنْ يُّضِلَّهٗ يَجْعَلْ صَدْرَهٗ ضَيِّقًا حَرَجًا

اراده اوکي (الله) چې مهر د گمراهۍ اوهي ده باندي نو اوګرځئ سينه د ده سخته تنګه

كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ ؕ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ

ګويا چې دے خیژي بـــره ، دارنګي ګرځئ الله

الرِّجْسَ عَلَى الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٢٥﴾ وَ

پليتي (عذاب) په هغه کسانو چې ايمان نه راوړي * او

هٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيْمًا ؕ قَدْ فَصَّلْنَا

دا (قرآن) لار د رب ستا ده نيغه ، تحقيق سره واضح بيان کړي دي مونږ

الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلٰمِ

دلائل د پاره د هغه قوم چې پند اخلي * دوی لره کور د سلامتيا دے

عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ هُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوْا

په نزد د رب د دوی او دا (الله) دوست د دوی دے په سبب د هغه چې دوی

يَعْمَلُوْنَ ﴿١٢٧﴾ وَ يَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ۚ

کول * او (ياده که) هغه ورځ چې پورته به کي (الله) دوی لره ټول ،

يٰمَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِّنَ الْاِنْسِ ۚ

(اوبه وائي الله) اے ټولګيه د پيريانو تحقيق سره زيات کړي وو تاسو د انسانانو نه (ګمراهان)،

وَ قَالَ اَوْلِيٰٓؤُهُمْ مِّنَ الْاِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ

او اوبه وائي دوستان د دوی د انسانانو نه اے ربه زمونږ فائده اغستے وه

بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَّ بَلَغْنَآ اَجَلَنَا الَّذِيْٓ اَجَّلْتَ

بعضو زمونږ په بعضو او رسيدلي وو مونږ نيتے زمونږ هغه ته چې تا مقرر کړے وه

لَنَا ؕ قَالَ النَّارُ مَثْوٰىكُمْ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اِلَّا

مونږ لره ، اوبه وائي (الله) اوور ځائے ستاسو دے هميشه به يئ په دي کښي مګر

مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿١٢٨﴾
هغه چې خوښه شي د الله ، يقيناً رب ستا حكمت والا پوهه دے *

وَ كَذٰلِكَ نُوَلِّيْ بَعْضَ الظّٰلِمِيْنَ بَعْضًا
او دارنګې اړوو مونږ بعضے ظالمان بعضو ته

بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿١٢٩﴾ يٰمَعْشَرَ الْجِنِّ وَ
په سبب د هغه چې دوی کول * اے ټولګيه د پيريانو او

الْاِنْسِ اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّوْنَ
انسانانو ايا نه وو راغلي تاسو ته پيغمبران ستاسو (د جنس) نه چې بيانول ئې

عَلَيْكُمْ اٰيٰتِيْ وَ يُنْذِرُوْنَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ
تاسو ته زما آيتونونه او يرولئ ئې تاسو د ملاقات د ورځے ستاسو نه

هٰذَا ؕ قَالُوْا شَهِدْنَا عَلٰۤى اَنْفُسِنَا وَ غَرَّتْهُمُ
چې دا دے ، اوبه وائي دوی ګواهي کوو مونږ په خپلو ځانونو او دهوکه کړي وو دوی لره

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَ شَهِدُوْا عَلٰۤى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ
ژوند د دنيا او دوی به ګواهي اوکي په خپلو ځانونو باندي چې يقيناً دوی

كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ﴿١٣٠﴾ ذٰلِكَ اَنْ لَّمْ يَكُنْ رَّبُّكَ
وو كافران * دا د دي وجې نه چې نه دے رب ستا

مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَّ اَهْلُهَا غٰفِلُوْنَ ﴿١٣١﴾
هلاکونکے د کلو په ظلم سره او اهل (خلق) د هغي (کلو) نا خبره ئې *

وَ لِكُلٍّ دَرَجٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوْا ؕ وَ مَا رَبُّكَ
او د پاره د هر يو قوم درجې دي د هغه نه چې دوی اوكړل ، او نه دے رب ستا

بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٣٢﴾ وَ رَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو
نا خبره د هغه نه چې دوی کئ * او رب ستا بے پروا دےخاوند

الرَّحْمَةِ ؕ اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَ يَسْتَخْلِفْ

د مهرباني دے ، که خوښه شي (د الله) ړک به کي تاسو (د مخ د زمکے نه) او پاتے به کي

مِنْۢ بَعْدِكُمْ مَّا يَشَآءُ كَمَآ اَنْشَاَكُمْ مِّنْ

روستو ستاسو نه هغه چي خوښه ئي شي لکه څنګه چي پيدا کړي ئي يئ تاسو د

ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ اٰخَرِيْنَ ﴿۱۳۳﴾ اِنَّ مَا تُوْعَدُوْنَ

اولاد د قوم بل نه * يقيناً هغه چي وعده ئي کولے شي تاسو سره

لَاٰتٍ ۙ وَّ مَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۱۳۴﴾ قُلْ يٰقَوْمِ

خامخا راتلونکے دے او نه يئ تاسو خلاصيدونکي (د الله نه) * اووايه اے قومه زما

اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ عَامِلٌ ۚ فَسَوْفَ

عمل کوئ تاسو په خپله طريقه يقيناً زه عمل کونکے يم (د بيان) نو زر دے چي

تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ تَكُوْنُ لَهٗ عَاقِبَةُ الدَّارِ ؕ

پوهه به شئ تاسو په (حالت د) هغه چي شي به ده لره انجام د آخرت ،

اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۱۳۵﴾ وَ جَعَلُوْا لِلّٰهِ

يقيناً شان دا دے نه کاميابيږي ظالمان * او اوګرځولي ده الله لره

مِمَّا ذَرَاَ مِنَ الْحَرْثِ وَ الْاَنْعَامِ نَصِيْبًا

د هغه (مخلوقات) نه چي پيدا کړي دي (الله) د فصل نه او د څارو نه حصه

فَقَالُوْا هٰذَا لِلّٰهِ بِزَعْمِهِمْ وَ هٰذَا لِشُرَكَآئِنَا ۚ

نو وائي دوی دا الله لره دي (کئ دوی دا کار) په خپل خيال او دا د پاره د برخے د خاوندانو زمونږ دي ،

فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا يَصِلُ اِلَى اللّٰهِ ۚ

نو هغه (حصه) چي وي د پاره د برخے د خاوندانو د دوی نو هغه نه رسي الله ته (نه يو ځائے کيږي حصے د الله سره)،

وَ مَا كَانَ لِلّٰهِ فَهُوَ يَصِلُ اِلٰى شُرَكَآئِهِمْ ؕ

او هغه چي وي الله لره نو هغه رسيږي د برخے د خاوندانو د دوی ته ،

سَآءَ مَا يَحۡكُمُوۡنَ ﴿١٣٦﴾ وَ كَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيۡرٍ

ډير بد دے هغه چي دوی فیصله کوي * او دارنګي ښائسته کړے دے ډیرو

مِّنَ الۡمُشۡرِكِيۡنَ قَتۡلَ اَوۡلَادِهِمۡ شُرَكَآؤُهُمۡ

مشرکانو ته وژل د اولاد د دوی د برخے خاوندانو د دوی

لِيُرۡدُوۡهُمۡ وَلِيَلۡبِسُوۡا عَلَيۡهِمۡ دِيۡنَهُمۡ ؕ وَلَوۡ شَآءَ

چي انجام ئې دا شي چي هلاک کي دوی لره او ګډ وډ کي په دوی باندي دين د دوی، او که خوښه وے

اللّٰهُ مَا فَعَلُوۡهُ فَذَرۡهُمۡ وَ مَا يَفۡتَرُوۡنَ ﴿١٣٧﴾ وَ

د الله نه به وو کړے دوی دے کار لره نو پرېږده دوی لره سره د هغه چي دوی دروغ جوړوي * او

قَالُوۡا هٰذِهٖۤ اَنۡعَامٌ وَّ حَرۡثٌ حِجۡرٌ ۖ لَّا

وائي دوی دا ډنګر او فصل بند دي (په مونږ باندي)، نه

يَطۡعَمُهَاۤ اِلَّا مَنۡ نَّشَآءُ بِزَعۡمِهِمۡ وَ اَنۡعَامٌ

به خوري دي لره مګر څوک چي خوښه شي زمونږ (کي دوی دا کارونه) په خپل خيال او نور ډنګر دي

حُرِّمَتۡ ظُهُوۡرُهَا وَ اَنۡعَامٌ لَّا يَذۡكُرُوۡنَ اسۡمَ

چي بند کړے شوي دي سورلی د هغے او نور ډنګر دي چي نه يادئ دوی نوم د

اللّٰهِ عَلَيۡهَا افۡتِرَآءً عَلَيۡهِ ؕ سَيَجۡزِيۡهِمۡ بِمَا

الله په هغې باندي د وجي د دروغ جوړولو نه په دي الله باندي، زر دے چي سزا به ورکي دوی ته د هغه

كَانُوۡا يَفۡتَرُوۡنَ ﴿١٣٨﴾ وَ قَالُوۡا مَا فِيۡ بُطُوۡنِ

چي دوی دروغ جوړول * او وائي دوی هغه چي په خيټو د

هٰذِهِ الۡاَنۡعَامِ خَالِصَةٌ لِّذُكُوۡرِنَا وَ مُحَرَّمٌ

دي ډنګرو کښي دي دا خالص دي د پاره د نارينو زمونږ او بند دي

عَلٰۤى اَزۡوَاجِنَا ۚ وَ اِنۡ يَّكُنۡ مَّيۡتَةً فَهُمۡ

په بيبيانو زمونږ، او که وي دا مرداره نو دوی

فِيْهِ شُرَكَآءُ ۭ سَيَجْزِيْهِمْ وَصْفَهُمْ ۭ اِنَّهٗ

په دي كښې حصه داران وي، زر دے چې سزا به وركي دوي ته (الله) د غلط بيان د دوي، يقينًا دا (الله)

حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۳۹﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِيْنَ قَتَلُوْٓا

حكمت والا پوهه دے * تحقيق سره تاوانيان دي هغه كسان چې وے وژل

اَوْلَادَهُمْ سَفَهًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّ حَرَّمُوْا مَا

اولاد خپل د وجې د بے وقوفتيا نه بغير د علم نه او حرام ئې كړل هغه چې

رَزَقَهُمُ اللّٰهُ افْتِرَآءً عَلَى اللّٰهِ ۭ قَدْ ضَلُّوْا

وركړي دي دوي ته الله د وجې د دروغ جوړولو نه په الله باندي، تحقيق سره دوي گمراه شوي دي

وَ مَا كَانُوْا مُهْتَدِيْنَ ﴿۱۴۰﴾ وَ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْشَاَ

او نه دي دوي سمه لار موندونكي * او دا الله هغه ذات دے چې پيدا كړي ئې دي

جَنّٰتٍ مَّعْرُوْشٰتٍ وَّ غَيْرَ مَعْرُوْشٰتٍ وَّ

باغونه د سپر والا او بغير د سپرونو والا او

النَّخْلَ وَ الزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهٗ وَ الزَّيْتُوْنَ

كهجورے او فصل چې مختلفے دي ميوے د هغي او خونه

وَ الرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَّ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۭ

او انار يو شان دي (رنگ كښې) او نه دي يو شان (خوند كښې)،

كُلُوْا مِنْ ثَمَرِهٖٓ اِذَآ اَثْمَرَ وَ اٰتُوْا حَقَّهٗ

خورئ د ميوو د دي نه كله چې ميوے اونيسي او وركړئ حق د الله

يَوْمَ حَصَادِهٖ ۡ وَ لَا تُسْرِفُوْا ۭ اِنَّهٗ لَا

په ورځ د لو د هغي كښې، او شرک مه كوئ، يقينًا دا الله

يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿۱۴۱﴾ وَ مِنَ الْاَنْعَامِ

مينه نه كوي د مشركانو سره * او بعضے د ڈنگرو نه

حَمُوْلَةً وَّ فَرْشًا ؕ كُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ وَ

د بار والا دي او د سورلۍ والا ، خورئ د هغه نه چې درکړي دي تاسو ته الله او

لَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ؕ اِنَّهٗ لَكُمْ

مه خئ په قدمونو د شيطان ، يقينا دا شيطان ستاسو د پاره

عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿١٤٢﴾ ثَمٰنِيَةَ اَزْوَاجٍ ۚ مِنَ

دشمن ښکاره دے * (پيدا کړي دي مونږ) اته قسمه جوړے ، د

الضَّاْنِ اثْنَيْنِ وَ مِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ؕ قُلْ

ګډو نه دوه او د بيزو نه دوه ، اووايه

ءٰٓالذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ

آيا مذکر (د دي) حرام کړي دي (الله) يا مادے (د دي) يا هغه چې مشتمل دي

عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ ؕ نَبِّئُوْنِيْ بِعِلْمٍ

په هغې باندي رحمونه د مادو ، خبر راکړئ ما له په دليل سره

اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٤٣﴾ وَ مِنَ الْاِبِلِ

که يئ تاسو رشتيني * او د اوښانو نه

اثْنَيْنِ وَ مِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ ؕ قُلْ

دوه او د غوانو نه دوه ، اووايه

ءٰٓالذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا

آيا مذکر (د دي) حرام کړي دي (الله) يا مادے (د دي) يا هغه

اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ ؕ اَمْ

چې مشتمل دي په هغې باندي رحمونه د مادو ، آيا

كُنْتُمْ شُهَدَآءَ اِذْ وَصّٰىكُمُ اللّٰهُ بِهٰذَا ۚ

وئ تاسو موجود کله چې بيان کو تاسو ته الله په دي (حل او حرمت)

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا
نو څوک دے زیات ظالم (دروغ جوړونکو کښې) د هغه چا نه چې جوړ ئې کړل الله باندې دروغ

لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا
دې دپاره چې گمراه کې خلق بې د دلیل نه ، یقینًا الله

يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۴۴﴾ قُلْ لَّاۤ اَجِدُ
توفیق نه ورکئ قوم ظالمانو ته * اووایه زه نه موم

فِيْ مَاۤ اُوْحِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلٰى طَاعِمٍ
په هغه کښې چې وحې شوے ده ما ته حرام په خوړونکي باندې

يَّطْعَمُهٗۤ اِلَّاۤ اَنْ يَّكُوْنَ مَيْتَةً اَوْ دَمًا
چې خوري هغې لره مګر دا چې وي مرداره یا وینه

مَّسْفُوْحًا اَوْ لَحْمَ خِنْزِيْرٍ فَاِنَّهٗ رِجْسٌ اَوْ
په شر بهیدونکي یا غوښه د خنزیر نو یقینًا دا گند دے یا

فِسْقًا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ
هغه شے پلیت چې آواز شوے وي د غیر الله په هغې باندې ، نو څوک چې محتاج شو

غَيْرَ بَاغٍ وَّ لَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُوْرٌ
نه ئې نافرماني کونکے او نه زیاتے کونکے نو یقینًا رب ستا ښښونکے

رَّحِيْمٌ ﴿۱۴۵﴾ وَ عَلَى الَّذِيْنَ هَادُوْا حَرَّمْنَا
مهربان دے * او په هغه کسانو باندې چې یهودیان دي حرام کړي وو مونږ

كُلَّ ذِيْ ظُفُرٍ ۚ وَ مِنَ الْبَقَرِ وَ الْغَنَمِ
هر یو نوک والا ، او د غوانو نه او د گډو نه

حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُوْمَهُمَاۤ اِلَّا مَا حَمَلَتْ
حرام کړي وو مونږ په دوی باندې وازدے د دے دواړو مګر هغه (وازده) چې بار کړي به وه

ظُهُوْرُهُمَآ اَوِ الْحَوَايَآ اَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ؕ

شاګانو د دے دوارو یا وازده د پریم یا هغه چي ګډه وده شوی به وه د هډوکي سره ،

ذٰلِكَ جَزَيْنٰهُمْ بِبَغْيِهِمْ ۖ وَ اِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿۱۴۶﴾

دا سزا ورکړے وه مونږ دوی ته په سبب د سرکشي د دوی ، او یقینًا مونږ خامخا رشتیني یو *

فَاِنْ كَذَّبُوْكَ فَقُلْ رَّبُّكُمْ ذُوْ رَحْمَةٍ

نو که دوی نسبت د دروغو اوکه تا ته نو اووایه رب ستاسو خاوند د مهرباني

وَّاسِعَةٍ ۚ وَ لَا يُرَدُّ بَاْسُهٗ عَنِ الْقَوْمِ

فراخے دے ، او واپس به نه کړے شي عذاب د الله د قوم

الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۱۴۷﴾ سَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا

مجرمانو نه * زر دے چي وائي به هغه کسان چي شرک ئي کړے دے

لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَآ اَشْرَكْنَا وَ لَآ اٰبَآؤُنَا وَ لَا

که خوښه وے د الله شرک به نه وو کړے مونږ او نه مشرانو زمونږ او نه به

حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ ؕ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ

وو حرام کړي مونږ (به خان باندي) هیڅ شے ، دارنګي دروغ وئیلي وو هغه کسانو

مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوْا بَاْسَنَا ؕ قُلْ هَلْ

چي مخکښي د دوی نه وو تر دے چي وے څکه عذاب زمونږه ، اووایه : آیا شته

عِنْدَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوْهُ لَنَا ؕ اِنْ

تاسو سره څه دلیل چي ښکاره کړئ تاسو هغي لره مونږ ته ،

تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا

تاسو تابعداري نه کوئ مګر د ګمان او نه يئ تاسو مګر

تَخْرُصُوْنَ ﴿۱۴۸﴾ قُلْ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ۚ

مګر اټکل وايئ * اووایه پس خاص الله لره دے دلیل کامل ،

فَلَوْ شَآءَ لَهَدٰىكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۴۹﴾ قُلْ هَلُمَّ

نو كه خوښه وے د الله (په زور د ايمان) نو خامخا توفيق به ئي دركړے وو تاسو ټولو ته * اووايه راولئ

شُهَدَآءَكُمُ الَّذِيْنَ يَشْهَدُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ

مُلیان ستاسو هغه كسان چي ګواهي كوئ چي يقيناً الله

حَرَّمَ هٰذَا ۚ فَاِنْ شَهِدُوْا فَلَا تَشْهَدْ

حرام كړي دي دا ، نو كه دوي ګواهي اوكړه نو ته ګواهي مه كوه

مَعَهُمْ ۚ وَ لَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا

دوي سره ،او تابعداري مه كوه د خواهشاتو د هغه كسانو چي نسبت د دروغو ئي كړے دے

بِاٰيٰتِنَا وَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ وَ

آيتونو زمونږ ته او هغه كسان چي ايمان نه راوړي په اخرت باندي او

هُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُوْنَ ﴿۱۵۰﴾ قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ

دوي خپل رب سره نور (خلق) برابرئ * اووايه راشئ چي اولولم زه

مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوْا بِهٖ

هغه چي حرام كړي دي رب ستاسو په تاسو باندي(۱) دا چي نه به شريكوئ د دي (الله) سره

شَيْـًٔا وَّ بِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا ۚ وَ لَا تَقْتُلُوْٓا

هيڅ شے او مور او پلار سره به ښيګړه كوئ ، او مه وژنئ

اَوْلَادَكُمْ مِّنْ اِمْلَاقٍ ۭ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ

خپل اولاد د وجے د لوګے نه ، مونږ رزق دركوو تاسو ته

وَ اِيَّاهُمْ ۚ وَ لَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ

او دوي ته هم ، او مه نزدے كيږئ د بے حيايي كارونو ته هغه چي ښكاره دي

مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ ۚ وَ لَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِيْ

د دي نه او هغه چي پټ دي ، او مه وژنئ نفس هغه چي

(۱) مخالفت د دين

حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالۡحَقِّ ؕ ذٰلِكُمۡ وَصّٰىكُمۡ بِهٖ

حرام كړي دي الله (وژل د هغه) مگر په قانون شرعي ، دا احكامات حكم كړئ (الله) تاسو ته په دي

لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُوۡنَ ﴿۱۵۱﴾ وَ لَا تَقۡرَبُوۡا مَالَ الۡيَتِيۡمِ

خامخا چي تاسو د عقل نه كار واخلئ * او مه نږدے كيږئ مال د يتيم ته

اِلَّا بِالَّتِىۡ هِىَ اَحۡسَنُ حَتّٰى يَبۡلُغَ اَشُدَّهٗ ۚ

مگر په هغه طريقه چي هغه ښائسته ده تر دے چي اورسيږي (دا يتيم) مضبوطيا د عمر ته ،

وَ اَوۡفُوا الۡكَيۡلَ وَ الۡمِيۡزَانَ بِالۡقِسۡطِ ۚ لَا

او پوره كړئ پيمانه او تول په انصاف ،

نُكَلِّفُ نَفۡسًا اِلَّا وُسۡعَهَا ۚ وَ اِذَا قُلۡتُمۡ

تكليف نه وركوو موږ هيڅ يو نفس ته مگر په اندازه د طاقت د هغه ، او كله چي وينا كوئ تاسو

فَاعۡدِلُوۡا وَ لَوۡ كَانَ ذَا قُرۡبٰى ۚ وَ بِعَهۡدِ

نو انصاف كوئ اگر كه وي دا (وينا خلاف ستاسو د) رشته دار ، او په لوظونو (احكامو) د

اللّٰهِ اَوۡفُوۡا ؕ ذٰلِكُمۡ وَصّٰىكُمۡ بِهٖ لَعَلَّكُمۡ

الله پوره والے كوئ ، دا كارونه حكم كړئ تاسو ته (الله) په دي باندي خامخا چي تاسو

تَذَكَّرُوۡنَ ﴿۱۵۲﴾ وَ اَنَّ هٰذَا صِرَاطِىۡ مُسۡتَقِيۡمًا

پند واخلئ * او يقينًا دا (قرآن) زما لار ده نيغه

فَاتَّبِعُوۡهُ ۚ وَ لَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمۡ

نو دي پسے روان شئ ، او تابعداري مه كوئ د نورو لارو گيني تس نس به كي تاسو لره

عَنۡ سَبِيۡلِهٖ ؕ ذٰلِكُمۡ وَصّٰىكُمۡ بِهٖ لَعَلَّكُمۡ

د لارے د الله (قرآن) نه ، دا كارونه حكم كړئ (الله) تاسو ته په دي باندي خامخا چي تاسو

تَتَّقُوۡنَ ﴿۱۵۳﴾ ثُمَّ اٰتَيۡنَا مُوۡسَى الۡكِتٰبَ تَمَامًا

اويريږئ (د الله نه) * بيا (لا اوگوره) وركړه موږ موسى (عليه السلام) ته كتاب (تورات) پوره

عَلَى الَّذِيٓ اَحۡسَنَ وَ تَفۡصِيۡلًا لِّكُلِّ شَيۡءٍ

په هغه (احکامو) باندي چي هغه ښائسته وو او وضاحت وو د پاره د هر يو شي (د امور د دين)

وَّ هُدًى وَّ رَحۡمَةً لَّعَلَّهُمۡ بِلِقَآءِ رَبِّهِمۡ

او هدايت او رحمت وو خامخا چي دوی په ملاقات د خپل رب

يُؤۡمِنُوۡنَ ﴿۱۵۴﴾ وَ هٰذَا كِتٰبٌ اَنۡزَلۡنٰهُ مُبٰرَكٌ

ايمان راوړي * او دا عظيم الشان کتاب دے راليږلے دے مونږ دي لره د برکت نه ډک کتاب

فَاتَّبِعُوۡهُ وَ اتَّقُوۡا لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُوۡنَ ﴿۱۵۵﴾ اَنۡ

نو تابعداري اوکړئ د دے (قرآن) او اوويريږئ (د الله نه) خامخا په تاسو به رحم اوکړے شي * چي

تَقُوۡلُوۡۤا اِنَّمَاۤ اُنۡزِلَ الۡكِتٰبُ عَلٰى طَآئِفَتَيۡنِ

او نه وايئ تاسو (صبا قيامت کښي) يقينًا راليږلے شوے وو کتاب په دوو ډلو باندي

مِنۡ قَبۡلِنَا وَ اِنۡ كُنَّا عَنۡ دِرَاسَتِهِمۡ

مخکښي زمونږ نه او يقينًا مونږ د لوستو د دوی نه

لَغٰفِلِيۡنَ ﴿۱۵۶﴾ اَوۡ تَقُوۡلُوۡا لَوۡ اَنَّاۤ اُنۡزِلَ عَلَيۡنَا

خامخا نا خبره وو * يا دا اونه وايئ يقينًا مونږ چي يو که راليږلے شوے وے مونږ ته

الۡكِتٰبُ لَكُنَّاۤ اَهۡدٰى مِنۡهُمۡ ۚ فَقَدۡ جَآءَكُمۡ

کتاب خامخا وو به مونږ ډير هدايت والا د دوی نه، نو تحقيق سره راغلے تاسو ته

بَيِّنَةٌ مِّنۡ رَّبِّكُمۡ وَ هُدًى وَّ رَحۡمَةٌ ۚ فَمَنۡ

واضح دليل د طرفه د رب ستاسو نه او هدايت او رحمت، نو څوک دے

اَظۡلَمُ مِمَّنۡ كَذَّبَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَ صَدَفَ

زيات ظالم د هغه چا نه چي نسبت د دروغو کړي آيتونو د الله ته او واوړيده

عَنۡهَا ؕ سَنَجۡزِي الَّذِيۡنَ يَصۡدِفُوۡنَ عَنۡ

د دي (آيتونو) نه، زر دے چي سزا به ورکو مونږ هغه کسانو ته چي هغوي اوړي د

اٰيٰتِنَا سُوْٓءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوْا يَصْدِفُوْنَ ﴿١٥٧﴾

د آيتونو زمونږ نه بد عذاب په سبب د هغه چې دوی اوړي (زمونږ د آيتونو نه) *

هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ

دوی انتظار نه کوي مګر د دې خبرې چې راشي دوی ته فرښتې (د عذاب)

اَوْ يَاْتِيَ رَبُّكَ اَوْ يَاْتِيَ بَعْضُ اٰيٰتِ

یا راشي (عذاب د) رب ستا یا راشي بعضې نښې د عذاب

رَبِّكَ ؕ يَوْمَ يَاْتِيْ بَعْضُ اٰيٰتِ رَبِّكَ لَا

رب ستا ، په هغه ورځ چې راشي بعضې نښې د عذاب د رب ستا

يَنْفَعُ نَفْسًا اِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ اٰمَنَتْ مِنْ

فائده به ورنه کړي يو نفس ته ايمان راوړل د هغه چې نه ئې وو راوړې ايمان

قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ فِيْٓ اِيْمَانِهَا خَيْرًا ؕ قُلِ

بخوا یا نه ئې وو کړې په خپل ايمان کښې اخلاص ، او وايه

انْتَظِرُوْٓا اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ

انتظار کوئ يقينًا مونږ انتظار کونکي يو (د انجام) * يقينًا هغه کسان

فَرَّقُوْا دِيْنَهُمْ وَكَانُوْا شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ

چې ټس نس ئې که خپل دين او شو دوی ډلې ډلې نه ئې ته د دوی نه

فِيْ شَيْءٍ ؕ اِنَّمَآ اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ

په هيڅ شي کښې ، يقينًا فيصله د دوی الله سره ده بيا به

يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَآءَ

خبر ورکړي دوی ته د هغه چې دوی کول * چا چې راتلل اوکړل

بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ عَشْرُ اَمْثَالِهَا ۚ وَمَنْ جَآءَ

په توحيد نو ده لره بدله ده په لس چنده د هغې (يې شميره درجې) ، او چا چې راتلل اوکړل

بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰٓى اِلَّا مِثْلَهَا وَ هُمْ لَا

په بدۍ (شرک) نو سزا به ورنه کړے شي ده ته مګر په شان د هغې او دوی باندي به

يُظْلَمُوْنَ ﴿۱۶۰﴾ قُلْ اِنَّنِىْ هَدٰىنِىْ رَبِّىْٓ اِلٰى

ظلم اونه کړے شي * اووايه يقينًا زه چي يم توفيق راکړے دے ما ته رب زما

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۚ دِيْنًا قِيَمًا مِّلَّةَ

لارے نيغے ته ، چي هغه دين دے مضبوط طريقه د

اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ۚ وَ مَا كَانَ مِنَ

ابراهيم (عليه السلام) چي ولاړ وو په توحيد ماتونکے وو د شرک ، او نه و دے د

الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۶۱﴾ قُلْ اِنَّ صَلَاتِىْ وَ نُسُكِىْ

مشرکانو نه * اووايه يقينًا عبادت بدني زما او عبادت مالي زما

وَ مَحْيَاىَ وَ مَمَاتِىْ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۶۲﴾ۙ

او ژوند زما او مرګ زما خاص الله لره دي چي رب د مخلوقات دے *

لَا شَرِيْكَ لَهٗ ۚ وَ بِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَ اَنَا اَوَّلُ

نشته شريک الله لره ، او په دے باندي حکم شوے دے ما ته او زه يم اول

الْمُسْلِمِيْنَ ﴿۱۶۳﴾ قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغِىْ رَبًّا

د غاړه کيخودونکو نه (الله ته)* اووايه آيا بغير د الله نه اولټوم زه بل رب

وَّ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ ؕ وَ لَا تَكْسِبُ كُلُّ

او دا (الله) رب د هر يو شي دے ، او نه کړئ (ګناه) هيڅ يو

نَفْسٍ اِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ

نفس مګر سزا ئي ده په هغه باندي ، او بار به نه کي يو بار وړونکے بار د

اُخْرٰى ۚ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ

بل چا بيا رب ستاسو ته واپسي ستاسو ده نو خبر به کي تاسو

بِمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۶۴﴾ وَ هُوَ الَّذِيْ

د هغه څه چې تاسو په هغې کښې اختلاف کو* او دا الله هغه ذات دے

جَعَلَكُمْ خَلٰٓئِفَ الْاَرْضِ وَ رَفَعَ بَعْضَكُمْ

چې ګرځولي ئي يئ تاسو روستو پاتې کيدونکي په زمکه کښې او پورته کړي ئي دي بعضې ستاسو

فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِيْ مَآ

د پاڅه د بعضو په درجو کښې دي د پاره چې امتحان اوکي په تاسو په هغه (مال دولت) کښې

اٰتٰىكُمْ ؕ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيْعُ الْعِقَابِ ۖ وَ اِنَّهٗ

چې درکړے ئي دے تاسو ته ، يقينًا رب ستا زر عذاب ورکونکے دے ، او يقينًا دا (الله)

لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۶۵﴾

خامخا بښونکے مهربان دے*

سُوْرَةُ الْاَعْرَافِ مَكِّيَّةٌ

اٰياتها ۲۰۶ ركوعاتها ۲۴

الٓمّٓصٓ ﴿۱﴾ كِتٰبٌ اُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ

الله پوهيږي په معنې د دے حروفو* (دا) عظيم الشان کتاب دے رالېږلے شوے دے تا ته نو نه دي شي

فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنْذِرَ بِهٖ

په سينه ستا کښې تنګسيا د بيان د دې (قرآن) نه دې د پاره چې اوېرے ته په دې باندې (خلق)

وَ ذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۲﴾ اِتَّبِعُوْا مَآ اُنْزِلَ

او پند دے د پاره د مومنانو* تابعداري اوکئ د هغه (کتاب) چې رالېږلے شوے دے

اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَ لَا تَتَّبِعُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ

تاسو ته د طرفه د رب ستاسو نه او تابعداري مه کوئ سيوا د دې (الله) نه

اَوْلِيَآءَ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۳﴾ وَ كَمْ مِّنْ

د نورو مددګارانو ، ډير لږ تاسو پند اخلئ* او ډير د

سُوْرَةُ الْاَعْرَافِ

ربط د سورت الأعراف :

(۱) سورة الانعام کښې عقبات سته بیان شو نو دلته د هغوی نمونے ښائي.

(۲) مخکښې سورت کښې ئي توقي د مشرکینو ذکر کړے وی د نبی علیه السلام پوری نو دلته نبي علیه السلام ته تسلي ورکړې.

(۳) مخکښې سورت ئي د مشرکینو انکار ذکر کړے وو نو دلته نمونے ذکر کړې.

امتیازات د سورت الأعراف:

(۱) داسورت ممتاز دے په تفصیلي واقعه د حضرت آدم علیه السلام او د ابلیس باندي.

(۲) په بیان د هغه و ختونو چه اکثر قومونه پکښې تباه شویدي.

(۳) په بیان د هغه قوانینو باندي چه تکمیل د انسان راځي.

دعوی د سورت الأعراف:

دی سورت کښې دری (۳) مسئلې بیانیږي .

(۱) تسلي نبي علیه السلام. (۲) اتباع د ما انزل. (۳) بیان د توحید او رد د شرک.

خلاصه د سورت الأعراف:

په دغه دریو واړو مسئلو باندي واقعات تفریع کړې على سبیل اللف و النشر الغیر المرتب.

(۱) واقعه د نوح علیه السلام آیت ۵۹ کښې.

(۲) واقعه د هود علیه السلام آیت ٦٥ کښې.

(۳) واقعه د صالح علیه السلام آیت ۷۳ کښې.

(٤) واقعه د شعیب علیه السلام آیت ۸۵ کښې.

قَرْيَةٍ اَهْلَكْنٰهَا فَجَآءَهَا بَاْسُنَا بَيَاتًا اَوْ

کلو نه هلاک کړي وو مونږ. هغوي لره نو راغے هغې ته زمونږ عذاب د شپے يا (١)

هُمْ قَآئِلُوْنَ ﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعْوٰىهُمْ اِذْ

رو دوي خوب کونکي د غرمے * نو نه وه چغه د دوي کله چې

جَآءَهُمْ بَاْسُنَآ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اِنَّا كُنَّا

راغے دوي ته عذاب زمونږ مګر دا چې اوئيل دوي يقينًا وو مونږ

ظٰلِمِيْنَ ﴿٥﴾ فَلَنَسْـَٔلَنَّ الَّذِيْنَ اُرْسِلَ

ظالمان * نو خامخا تپوس به اوکو مونږ د هغه کسانو نه چې ليږلے شوي وو

اِلَيْهِمْ وَ لَنَسْـَٔلَنَّ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٦﴾

هغوي ته (پيغمبران) او خامخا تپوس به اوکو مونږ د ليږلے شوو (پيغمبرانو) نه *

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَّ مَا كُنَّا

نو خامخا بيان به اوکو مونږ دوي ته مطابق د خپل علم او نه يو مونږ

غَآئِبِيْنَ ﴿٧﴾ وَ الْوَزْنُ يَوْمَئِذِ الْحَقُّ

غير حاضر * او تول د اعمالو په دغه ورځ کښې رشتيا دے،

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ

نو هغه څوک چې درون شو تول د نيکو اعمالو د هغه نو دغه کسان هم دوي دي

الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٨﴾ وَ مَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ

کامياب * او هغه څوک چې سپک شو تول د نيکو اعمالو د ده

فَاُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ بِمَا

نو دغه هغه کسان دي چې تاوان کښې ئې اچولي وو خپل ځانونه په سبب د هغه

كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَظْلِمُوْنَ ﴿٩﴾ وَ لَقَدْ مَكَّنّٰكُمْ

چې دوي زمونږ په آيتونو ظلم (انکار) کو * او تحقيق سره ځائے درکړے دے مونږ تاسو ته

(١) يا او به معنى د واو نو معنى به دا شي او ورو دوي ويده کيدونکي کله د غرمې

فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ ۭ

په زمکه کښې او گرځولي دے مونږ تاسو لره په دې کښې گزران ،

قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۟ع ⑩ وَ لَقَدْ خَلَقْنٰكُمْ

ډیر لږ تاسو شکر اوباسئ * او تحقیق سره پیدا کړي یئ مونږ تاسو

ثُمَّ صَوَّرْنٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا

بیا شکلونه درکړے دي مونږ تاسو ته بیا اوئیل مونږ فرشتو ته سجده اوکړئ

لِاٰدَمَ ۖ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ۭ لَمْ يَكُنْ

په طرف د ادم (علیه السلام) نو دوی سجده اوکړه مگر شیطان اونه کړه ، نه وو دے

مِّنَ السّٰجِدِيْنَ ⑪ قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا

د سجدے کونکو نه * اوئیل (الله) څه شي منع که تا لره د

تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ ۭ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۚ

سجدے کولو نه کله چې ما حکم اوکه تا ته ، اوئیل (شیطان) زه غوره یم د ده نه ،

خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَّ خَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ ⑫

تا پیدا کړے دے ما لره د اوور نه او تا پیدا کړے دے ده لره د ختے نه *

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ

اوئیل (الله) اوځه د دے ځائے نه نه دي مناسب تا لره دا

تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ

چې ته ځان غټ اوگڼړے په دے ځائے کښې نـــو اوځه یقیناً ته ئې د

الصّٰغِرِيْنَ ⑬ قَالَ اَنْظِرْنِيْٓ اِلٰى يَوْمِ

ذلیلو نه * اوئیل (شیطان) مهلت راکه ما ته تر هغه ورځ

يُبْعَثُوْنَ ⑭ قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ⑮

چې پورته کړے شي (خلق)* اوئیل (الله) یقیناً ته ئې د مهلت درکړے شوو نه *

قَالَ فَبِمَآ اَغْوَيْتَنِىْ لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ
اوئيل (شيطان) په سبب د هغه چې زما ژوند دِ پريشان كه خامخا زه به كينم دے خلقو ته

صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿۱۶﴾ ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ
په لاره ستا نيغه كښې * بيا خامخا زه به راځم دوى ته

مِّنْۢ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ وَ عَنْ
د مخكښې طرف د دوى نه او د روستو طرف د دوى نه او د

اَيْمَانِهِمْ وَ عَنْ شَمَآئِلِهِمْ ؕ وَ لَا تَجِدُ
ښي طرف د دوى نه او د كس طرف د دوى نه ، او نه به مومے ته

اَكْثَرَهُمْ شٰكِرِيْنَ ﴿۱۷﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا
زيات د دوى نه شكر گزار (موحدين) * اوئيل (الله) اوځه د دے ځائے نه

مَذْءُوْمًا مَّدْحُوْرًا ؕ لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ
بد شوے رټلے شوے ، خامخا چا چې تابعداري اوكړه ستا د دوى نه

لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۸﴾ وَ يٰٓاٰدَمُ
خامخا ډک به كم زه جهنم ستاسو ټولو نه * او اے آدم

اسْكُنْ اَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ
اوسيږه ته او بي بي ستا په باغ كښې نو خورئ تاسو دواړه د

حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ
كوم ځائے نه چې خوښه شي ستاسو دواړو او مه نزدے كيږئ دے اونے ته

فَتَكُوْنَا مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۹﴾ فَوَسْوَسَ
كيني شئ به تاسو ځان له د كمي كونكو نه * نو وسوسه واچوله

لَهُمَا الشَّيْطٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وٗرِيَ عَنْهُمَا
دے دواړو ته شيطان دي دپاره چې ښكاره كي دي دواړو ته هغه چې پټ وو د دے دواړو نه

مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَ قَالَ مَا نَهٰىكُمَا رَبُّكُمَا

د بدنونو د دے دواړو نه او اوئيل (شيطان) نه يئ منع کړي تاسو دواړه رب ستاسو

عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَا مَلَكَيْنِ

د دے اونے نه مگر دا چې شئ به تاسو دواړه دوه فرښتې

اَوْ تَكُوْنَا مِنَ الْخٰلِدِيْنَ ﴿۲۰﴾ وَ قَاسَمَهُمَآ

يا به شئ تاسو دواړه د هميشه پاتے کيدونکو نه (دے ځائے کښې) * او قسم اے اوخوړه دے دواړو ته

اِنِّيْ لَكُمَا لَمِنَ النّٰصِحِيْنَ ﴿۲۱﴾ فَدَلّٰىهُمَا

چې يقينًا زه يم د پاره ستاسو خامخا د خير خواهانو نه * نو زرور ئې کړل دے دواړو لره

بِغُرُوْرٍ ۚ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا

په دهوکه ، پس هر کله چې اوڅکله دے دواړو ميوه د دے اونے نو ښکاره شو دے دواړو ته

سَوْاٰتُهُمَا وَ طَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ

بدنونه د دے دواړو او شروع شو دا دواړه چې لګولے ئې په خپلو بدنونو

وَّرَقِ الْجَنَّةِ ؕ وَ نَادٰىهُمَا رَبُّهُمَآ اَلَمْ

پاڼړے د جنت ، او آواز اوکه دے دواړو ته رب د دے دواړو ايا نه

اَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَ اَقُلْ لَّكُمَآ

وئ منع کړي ما تاسو دواړه د دغه اونے (د خوراک) نه او(آيا نه وو) وئيلي ما تاسو ته

اِنَّ الشَّيْطٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۲۲﴾ قَالَا

يقينًا شيطان ستاسو دواړو د پاره دے دشمن ښکاره * اوئيل دے دواړو

رَبَّنَا ظَلَمْنَآ اَنْفُسَنَا ٚ وَ اِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا

اے ربه زمونږ ظلم کړے اوکه مونږ خپلو ځانونو لره ، او که ته ښښنه اونه کے مونږ ته

وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۲۳﴾ قَالَ

او مهرباني اونه کے په مونږ باندې خامخا شو به مونږ د تاوانيانو نه * اوئيل (الله)

اهْبِطُوْا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَ لَكُمْ فِي
ځئ تاسو بعضے ستاسو نه د پاره د بعضو دشمنان به وي ، او د پاره ستاسو په
الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَّ مَتَاعٌ اِلٰى حِيْنٍ ﴿۲۴﴾
زمکه کښې ژوند تيرول به ئي او څکه به ئي تر يو وخته پورے *
قَالَ فِيْهَا تَحْيَوْنَ وَ فِيْهَا تَمُوْتُوْنَ وَ
اوئيل (الله) په دے زمکه کښې ژوند به تيروئ تاسو او په دے (زمکه) کښې مړيږئ به تاسو او
مِنْهَا تُخْرَجُوْنَ ﴿۲۵﴾ يٰبَنِيْٓ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا
د دے (زمکے) نه راوبه ويستے شئ تاسو (په قيامت کښې) * آے اولاد د آدم (عليه‌السلام) تحقيق سره پيدا کړے ده مونږ
عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُّوَارِيْ سَوْاٰتِكُمْ وَرِيْشًا ؕ
تاسو لره جامه چې پټئ بدونه ستاسو او د پاره د ښائست ،
وَلِبَاسُ التَّقْوٰى ۙ ذٰلِكَ خَيْرٌ ؕ ذٰلِكَ
او جامه د پرهيزګارۍ دا غوره ده ، دا
مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿۲۶﴾ يٰبَنِيْٓ
د دلائلو د الله نه دي خامخا چې دوی پند واخلي * اے اولاد د
اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطٰنُ كَمَآ اَخْرَجَ
آدم (عليه السلام) ګند کښې وانه چوئ تاسو لره شيطان لکه څنګه چې اوباسلي ئي وو
اَبَوَيْكُمْ مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا
مور او پلار ستاسو د باغ نه لرے کړے ئي وه د دواړو نه جامه د عزت د دے دواړو (نوراني لباس)
لِيُرِيَهُمَا سَوْاٰتِهِمَا ؕ اِنَّهٗ يَرٰىكُمْ هُوَ وَ
د دے د پاره چې اوښائي دے دواړو ته بدنونه د دے دواړو ، يقيناً دا (شيطان) وينې تاسو لره دے او
قَبِيْلُهٗ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ؕ اِنَّا جَعَلْنَا
ډله د ده د داسے ځائے نه چې تاسو نه وينئ هغوي لره ، يقيناً مونږ ګرځولي دي

الشَّيٰطِيْنَ اَوْلِيَآءَ لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٧﴾
شيطانان دوستان د هغه کسانو چې ايمان نه راوړي *

وَ اِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً قَالُوْا وَجَدْنَا عَلَيْهَآ
او کله چې اوکړي دوی يو کار خلاف د شريعت نو وائي دوی موندلي دي مونږ په دې باندې

اٰبَآءَنَا وَ اللّٰهُ اَمَرَنَا بِهَا ؕ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ لَا
مشران خپل او الله حکم کړے دے مونږ ته په دې باندې ، اووايه يقينًا الله

يَاْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ ؕ اَتَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا
حکم نه کوي په بے حيائي ، آيا وايئ تاسو په الله باندې هغه چې

لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٨﴾ قُلْ اَمَرَ رَبِّيْ بِالْقِسْطِ ۟
تاسو پرې نه پوهيږئ * اووايه حکم کړے دے رب زما په انصاف

وَ اَقِيْمُوْا وُجُوْهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَّ
او تابعدار کړئ خپل مخونه(ځانونه) په نزد د هرې يوې عبادت خانې او

ادْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۬ؕ كَمَا
رامدد کړئ دے الله لره په داسې حال کښې چې خالص کونکي يئ دے الله لره بلنه کښې، لکه څنګه

بَدَاَكُمْ تَعُوْدُوْنَ ﴿٢٩﴾ فَرِيْقًا هَدٰى وَ فَرِيْقًا
چې پيدا کړي يې تاسو واپس به شئ تاسو * يوه ډله ده توفيق ورکړے دے ورته الله او بله ډله ده

حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلٰلَةُ ؕ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا
ثابت شوے دے په دوی باندې (حکم د) ګمراهي، يقينًا دوی نيولي دي

الشَّيٰطِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ
شيطانان دوستان بغير د الله نه

وَ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿٣٠﴾ يٰبَنِيْٓ اٰدَمَ
او دوی ګمان کوي چې يقينًا دوی په سمه لار باندې راون دي * اے اولاد د آدم (عليه السلام)

خُذُوْا زِيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَّ كُلُوْا
اونیسئ زینت خپل په نزد د هري عبادت خاني او خورئ

وَ اشْرَبُوْا وَ لَا تُسْرِفُوْا ج اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ
او څکئ او زياتے (شرک) مه کوئ، يقينًا دا الله مينه نه کئ

الْمُسْرِفِيْنَ ۳۱ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللّٰهِ
د زياتي (شرک) کونکو سره * اووايه چا حرام کرے دے زينت د الله

الَّتِيْٓ اَخْرَجَ لِعِبَادِهٖ وَ الطَّيِّبٰتِ مِنَ الرِّزْقِ ط
هغه چي پيدا کرے ئي دے د پاره د خپلو بندګانو او پاکيزه د خوراک نه،

قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
اووايه دا د پاره د هغه کسانو دي چي ايمان ئي راوړے دے په ژوند د دنيا کښي (او د پاره د کافرانو)

خَالِصَةً يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ط كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ
يواځي به وي په ورځ د قيامت (د پاره د مومنانو)، دارنګي واضح بيانوو مونږ

الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ۳۲ قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ
دلائل (د وحدانيت د الله) د پاره د هغه قوم چي هغوي پوهيږي * اووايه يقينًا حرام کړي دي

رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ
رب زما د بے حيائي کارونه هغه چي ښکاره دي د دے نه (شرک فعلي) او هغه چي پټ دي (شرک اعتقادي)

وَ الْاِثْمَ وَ الْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ اَنْ تُشْرِكُوْا
او ګناه (شرک) او زياتے (بدعت) نامناسب او دا چي حصه دار اوګرځوئ تاسو

بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا وَّ اَنْ تَقُوْلُوْا
الله سره هغه اچي نه ئي دے رالیږلے په هغي باندي دليل او دا چي اوايئ تاسو

عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۳۳ وَ لِكُلِّ اُمَّةٍ
په الله باندي هغه چي تاسو پي نه پوهيږئ * او د پاره د هر يو امت

أَجَلٌ ۚ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ
يو نيټه ده ، نو كله چي راشي نيټه د (مرګ د) دوی نه به روستو شي دوی (د دي نه)

سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُونَ ۝٣٤ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ إِمَّا
يو ساعت او نه به مخکښي شي (يو ساعت)* اے اولاد د آدم (عليه السلام) كه

يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
راشي تاسو ته پيغمبران (د جنس) ستاسو نه چي بيانوئ تاسو ته

ءَايَٰتِي ۙ فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
آيتونه زما نو چا چي ځان اوساته (د خلاف د الله نه) او درست ئي كه عمل خپل نو نه به وي يره په دوی باندي

وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝٣٥ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِـَٔايَٰتِنَا
او نه به دوی غمژن شي * او هغه كسان چي نسبت د دروغو ئي اوكه آيتونو زمونږ ته

وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَآ أُولَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ النَّارِ ۖ هُمْ
او ځان ئي غټ اوګڼړه د دي نه دغه كسان جهنميان دي ، دوی به

فِيهَا خَٰلِدُونَ ۝٣٦ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ
په دي كښي هميشه وي * نو څوک دے ډير ظالم د هغه چا نه چي جوړ ئي كړل

عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ ۚ أُولَٰٓئِكَ
په الله باندي دروغ يا نسبت د دروغو ئي اوكه ايتونو د الله ته ، دغه كسان

يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُم مِّنَ الْكِتَٰبِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا
او به رسيږي دوی ته حصه د دوی د حكم د الله نه ، تر دے چي كله

جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ ۙ قَالُوٓا أَيْنَ
راشي دوی ته استاذي زمونږ چي روح اخلي د دوی نه وائي ورته چرته دي

مَا كُنتُمْ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ قَالُوا
هغه چي تاسو به رامدد كول بغير د الله نه ، او به وائي دوی

ضَلُّوْا عَنَّا وَ شَهِدُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ

روک شو زمونږ نه او گواهي به اوکي دوی په خپلو ځانونو باندې چې يقيناً دوی

كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ﴿۳۷﴾ قَالَ ادْخُلُوْا فِيْٓ اُمَمٍ

وو کافران ٭ اوبه وائي (الله) دننه شئ په هغه تولگو کښي

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِّنَ الْجِنِّ وَ

چې تحقيق سره تير شوي دي مخکښې ستاسو نه د پيريانو او

الْاِنْسِ فِي النَّارِ ؕ كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَّعَنَتْ

انسانانو نه په اوور کښې، هر کله چې دننه شي يو تولگے (د جهنمانو جهنم ته) لعنت به وائي

اُخْتَهَا ؕ حَتّٰٓى اِذَا ادَّارَكُوْا فِيْهَا جَمِيْعًا ۙ

په هغه خپلو ملگرو، تر دے چې کله راغوند شي دوی په دې (جهنم) کښې تول

قَالَتْ اُخْرٰىهُمْ لِاُوْلٰىهُمْ رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ

اوبه وائي هغه روستنۍ ډله د دوی (کشران) په باره د رومبنۍ ډله (مشرانو) د دوی. کښې اے ربه زمونږ دغه کسانو

اَضَلُّوْنَا فَاٰتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ ؕ

گمراه کړي وو مونږه نو ورکے دوی ته عذاب دوچند د اوور نه،

قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَّ لٰكِنْ لَّا تَعْلَمُوْنَ ﴿۳۸﴾

اوبه وائي (الله) د پاره د هر يو دوچند عذاب دے ليکن تاسو نه پوهيږئ ٭

وَ قَالَتْ اُوْلٰىهُمْ لِاُخْرٰىهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ

اوبه وائي رومبنۍ ډله (مشران) د دوی روستنۍ ډلي د دوی (کشرانو) ته نشتے تاسو لره

عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا

په مونږ باندې څه غوره والے پس اوڅکئ عذاب په سبب د هغه

كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿۳۹﴾ ع ۴ اِنَّ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا

چې تاسو کول ٭ يقيناً هغه کسان چې نسبت د دروغو ئې اوکه

بِاٰيٰتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ

ایتونو زمونږ ته او ځان ئې غټ اوګڼړه د دے نه پرا به نه نستے شي دوی ته

اَبْوَابُ السَّمَآءِ وَ لَا يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ حَتّٰى

دروازے د آسمان او نه به دوی دننه شي جنت ته تر دے چې

يَلِجَ الْجَمَلُ فِيْ سَمِّ الْخِيَاطِ ؕ وَ كَذٰلِكَ

اوننوځي غټه رسۍ/ اوښ په سُم د ستنه کښې ، او دارنګې

نَجْزِي الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ

سزا ورکوو مونږ مجرمانو ته • دوی لره په جهنم کښې

مِهَادٌ وَّ مِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ؕ وَ كَذٰلِكَ

بچهونړه ده او د پاسه د دوی نه چهتونه به ئې (د اوور)، او دارنګے

نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤١﴾ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

سزا ورکوو مونږ ظالمانو ته • او هغه کسان چې ایمان ئې راوړه او عمل ئې اوکه

الصّٰلِحٰتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَاۤ ز

نیک تکلیف نه ورکوو مونږ هیڅ یو نفس ته مګر په اندازه د طاقت هغه

اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا

دغه کسان جنتیان دي ، دوی به په دې کښې

خٰلِدُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَ نَزَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ

همیشه وي• او اوبه باسو مونږ هغه چې په سینو د دوی کښې د

مِّنْ غِلٍّ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ ۚ

څه کوټ کیرې (خفګان) بهیږي به نږدې دوی ته هغې ولے ،

وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدٰىنَا لِهٰذَا قف

او به وائي دوی حمدونه دې خاص الله هغه ذات لره چې راﺋې وستو مونږ دې (مقام) ته

وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَآ اَنْ هَدٰىنَا اللّٰهُ ۚ

او نه وو مونږ چي را رسيدلي وو که توفيق نه وے راکړے مونږ ته الله،

لَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ؕ وَ نُوْدُوْٓا

تحقيق سره راغلي وو استاذي د رب زمونږ په رشتيا، او آواز به اوشي دوی ته

اَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُوْرِثْتُمُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ

چي دغه جنت ميراث سره اوړه تاسو دي لره په سبب د هغه چي تاسو

تَعْمَلُوْنَ ﴿٤٣﴾ وَ نَادٰٓى اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ اَصْحٰبَ

کول (دنيا کښي) ۔ او آواز به اوکي جنتيان جهنميانو

النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا

ته چي تحقيق سره اوموندو مونږه هغه چي وعده کړے وه مونږ سره رب زمونږ رشتيا

فَهَلْ وَجَدْتُّمْ مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ؕ قَالُوْا

نو آيا اوموندو تاسو هغه چي وعده کړے وه تاسو سره رب ستاسو رشتيا، او به وائي دوی

نَعَمْ ۚ فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ بَيْنَهُمْ اَنْ لَّعْنَةُ اللّٰهِ

آو، نو اعلان به اوکي يو اعلان کونکے په مينځ د دوی کښي چي لعنت د الله دے

عَلَى الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٤﴾ لا الَّذِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنْ

په ظالمانو ۔ هغه کسانو باندي چي بندو به ئي (خلق) د

سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ يَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَ هُمْ

لارے د الله نه او لټوو به ئي هغي لره کوږ والے ، او دوی

بِالْاٰخِرَةِ كٰفِرُوْنَ ﴿٤٥﴾ وَ بَيْنَهُمَا حِجَابٌ ۚ وَ

د آخرت نه منکر وو ۔ او په مينځ د دے دواړو کښي پرده به وي، او

عَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَّعْرِفُوْنَ كُلًّا بِسِيْمٰهُمْ ۚ

په اعراف (درميانه ځائے) باندي سړي به وي چي پيژني به تول په نښو د هغوي باندي،

وَ نَادَوۡا اَصۡحٰبَ الۡجَنَّةِ اَنۡ سَلٰمٌ عَلَيۡكُمۡ ۟ قف

او آواز به اوكي دوى جنتيانو ته چي سلامتيا دِ وي په تاسو باندي

لَمۡ يَدۡخُلُوۡهَا وَ هُمۡ يَطۡمَعُوۡنَ ﴿۴۶﴾ وَ اِذَا

لا به نه وي داخل شوي دوى دي (جنت) ته او دوى به طمع ساتي* او كله چي

صُرِفَتۡ اَبۡصَارُهُمۡ تِلۡقَآءَ اَصۡحٰبِ النَّارِ ۙ لا

واړولے شي سترگے د دوى په طرف د جهنميانو

قَالُوۡا رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا مَعَ الۡقَوۡمِ الظّٰلِمِيۡنَ ﴿۴۷﴾ ع

او به وائي دوى اے ربه زموږ مه گرځے موږ د قوم ظالمانو سره*

وَ نَادٰۤى اَصۡحٰبُ الۡاَعۡرَافِ رِجَالًا يَّعۡرِفُوۡنَهُمۡ

او آواز به اوكي اعراف واله هغه سړو ته چي پيژني به هغوي لره

بِسِيۡمٰىهُمۡ قَالُوۡا مَاۤ اَغۡنٰى عَنۡكُمۡ جَمۡعُكُمۡ وَ

په نښو د هغوي باندي اوبه وائي دوى هيڅ فائده درنه كړه تاسو ته جمع كولو د مال ستاسو او

مَا كُنۡتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُوۡنَ ﴿۴۸﴾ اَهٰۤؤُلَآءِ الَّذِيۡنَ

هغه چي تاسو ځان غټ گڼره * ايا دا دي هغه كسان چي

اَقۡسَمۡتُمۡ لَا يَنَالُهُمُ اللّٰهُ بِرَحۡمَةٍ ؕ اُدۡخُلُوا

قسمونه خوړل تاسو چي اوبه نه رسيږ دوى ته الله رحمت ، (اوبه وئيلے شي) دننه شئ

الۡجَنَّةَ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡكُمۡ وَ لَاۤ اَنۡتُمۡ تَحۡزَنُوۡنَ ﴿۴۹﴾

جنت ته نه به يره وي په تاسو باندي او نه به تاسو غمژن شئ*

وَ نَادٰۤى اَصۡحٰبُ النَّارِ اَصۡحٰبَ الۡجَنَّةِ اَنۡ

او آواز به اوكي جهنميان جنتيانو ته چي

اَفِيۡضُوۡا عَلَيۡنَا مِنَ الۡمَآءِ اَوۡ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ؕ

راتوئ كئ په موږ باندي اوبه يا د هغه نه چي دركړي دي تاسو ته الله ،

قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ۟ۙ ﴿۵۰﴾

اوبه وائي دوی یقینًا الله حرام کړي دي دا دواړه (اوبه او رزق د جنت) په کافرانو باندې *

الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَهُمْ لَهْوًا وَّ لَعِبًا

هغه کسان چې هغوي کړلے وو خپل دین توقے او عبثے

وَّ غَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ نَنْسٰىهُمْ

او دهوکه کړي وو دوی لره ژوند د دنیا ، پس نن ورځ پریږدو مونږ دوی لره (عذاب کښې)

كَمَا نَسُوْا لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا ۙ وَ مَا كَانُوْا

د هغه وجې نه چې هیر کړے وو دوی ملاقات د ورځے د دوی چې دا دے او په سبب د هغه چې دوی

بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ﴿۵۱﴾ وَ لَقَدْ جِئْنٰهُمْ بِكِتٰبٍ

زمونږ د آیتونو نه انکار کو* او تحقیق سره راوړے دے مونږ دوی ته کتاب

فَصَّلْنٰهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَّ رَحْمَةً لِّقَوْمٍ

واضح کړے دے مونږ دې لره په خپل علم هدایت او رحمت د پاره د هغه قوم

يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۵۲﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا تَاْوِيْلَهٗ ؕ

چې ایمان راوړي * دوی انتظار نه کړي مګر د انجام د دي ،

يَوْمَ يَاْتِيْ تَاْوِيْلُهٗ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ نَسُوْهُ

په هغه ورځ چې راشي دوی ته انجام د دے وائي به هغه کسان چې هیر کړے ئې وو دے لره

مِنْ قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا

پخوا تحقیق سره راغلي وو پیغمبران د رب زمونږ

بِالْحَقِّ ۚ فَهَلْ لَّنَا مِنْ شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوْا

په رشتیا ، نو آیا شته مونږ لره څوک شفارسیان چې شفارس اوکي

لَنَآ اَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِيْ كُنَّا نَعْمَلُ ؕ

د پاره زمونږ یا واپس کړے شوو مونږ (دنیا ته) نو عمل به اوکو مونږ بغیر د هغه نه چې مونږ کول،

قَدْ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَّا

تحقيق سره دوي تاوان كښې اچولي دي خپل ځانونه او روک شو د دوي نه هغه چې

كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٥٣﴾ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ

دوي د ځان نه (دروغ) جوړول * يقينًا رب ستاسو الله هغه ذات دے

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ

چې پيدا كړے ئې دي آسمانونه او زمكې په شپږو لمحو كښې

ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ قف يُغْشِي الَّيْلَ

بيا برابر دے په خپل سلطنت پټوئ (الله) شپے لره

النَّهَارَ يَطْلُبُهٗ حَثِيْثًا لا وَّ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ

په ورځ طلب كړئ د لره په تلوار او نور (نمر) او سپوږمۍ

وَ النُّجُوْمَ مُسَخَّرٰتٍۭ بِاَمْرِهٖ ط اَلَا لَهُ الْخَلْقُ

او ستوري تابع شوے دي په حكم د الله ، خبر دار دے الله لره اختيار د پيدا ئښ

وَ الْاَمْرُ ط تَبٰرَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٥٤﴾

او د فيصلے دے ، بركت اچونكے دے الله رب د مخلوقات *

اُدْعُوْا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَّ خُفْيَةً ط اِنَّهٗ لَا

رامدد كړئ رب ستاسو په عاجزۍ او په رو باندې ، يقينًا دا الله

يُحِبُّ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿٥٥﴾ ج وَ لَا تُفْسِدُوْا فِي

مينه نه كړئ د زياتي كونكو سره * او فساد مه كوئ په

الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَ ادْعُوْهُ خَوْفًا

زمكه كښې پس د اصلاح د دي نه او رامدد كړئ دي الله لره په يرې

وَّ طَمَعًا ط اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ مِّنَ

او په طمع سره ، يقينًا رحمت د الله نزدے دے

الْمُحْسِنِيْنَ ۝٥٦ وَهُوَ الَّذِيْ يُرْسِلُ الرِّيٰحَ
نیکانو ته ٭ او دا الله هغه ذات دے چي رالیږي بادونه

بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ؕ حَتّٰٓى اِذَآ
زیري مخکښي د رحمت خپل نه ، تر دے چي کله

اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ
اوچتے کي (دا بادونه) وریځے درنے بوځو مونږ دي لره هغه کلي اوچ ته

فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَآءَ فَاَخْرَجْنَا بِهٖ مِنْ كُلِّ
نو راورو مونږ په دي باندي اوبه (باران) نو اوباسو مونږ دي باران باندي هر قسمه

الثَّمَرٰتِ ؕ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ
میوے ، دارنګے راوبه باسو مونږ مړي (د قبرونو نه) خامخا چي تاسو

تَذَكَّرُوْنَ ۝٥٧ وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهٗ
پند اوخلئ ٭ او هغه زمکه پاکه راوځي شینکي د هغي

بِاِذْنِ رَبِّهٖ ۚ وَالَّذِيْ خَبُثَ لَا يَخْرُجُ اِلَّا
په حکم د رب د هغي ، او هغه زمکه چي بے کاره (خوره ناکه) وي نه راوباسي مګر

نَكِدًا ؕ كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ
زوړ ، دارنګي بیانوو مونږ دلائل د پاره د هغه قوم چي

يَّشْكُرُوْنَ ۝٥٨ لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ
شکر اوباسي ٭ تحقیق سره لیږلے وو مونږ نوح (علیه السلام) خپل قوم ته

فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ
نو اوئیل ده اے قومه زما عبادت اوکئ د یو الله نشته تاسو لره څوک حاجت روا

غَيْرُهٗ ؕ اِنِّيْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
بغیر د الله نه ، یقیناً زه یریږم په تاسو باندي د عذاب د ورځے

ع ۷ / ۵ / ۱۳

عَظِيْمٍ ﴿٥٩﴾ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهٖٓ اِنَّا لَنَرٰىكَ

لوئې نه * اوئيل مالدارو د قوم د ده نه يقينًا مونږه خامخا وينو تا لره

فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ

په گمراهئ ښكاره كښې * اوئيل (نوح عليه السلام) اے قومه زما نشته

بِيْ ضَلٰلَةٌ وَّ لٰكِنِّيْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّ

په ما باندې گمراهي ليكن زه استاذے يم د طرفه د رب د

الْعٰلَمِيْنَ ﴿٦١﴾ اُبَلِّغُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّيْ وَ اَنْصَحُ

مخلوقاتو نه * زه رسوم تاسو ته احكام د رب زما او زه خير لتوم

لَكُمْ وَ اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٢﴾

ستاسو او زه پوهيږم د طرفه د الله نه په هغه چې تاسو يې نه پوهيږئ *

اَوَ عَجِبْتُمْ اَنْ جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ

آيا تعجب كوئ تاسو دا چې راغے تاسو ته پند (وحي) د طرفه د رب ستاسو نه

عَلٰى رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَ لِتَتَّقُوْا

په يو سړي د (جنس) ستاسو نه دې د پاره چې اوېرئ دے تاسو لره او دې د پاره چې تاسو اوېريږئ (الله نه)

وَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوْهُ فَاَنْجَيْنٰهُ

او خامخا په تاسو باندې به رحم اوكړے شي * نو دوئ نسبت د دروغو اوكړه هغه ته نو خلاص كه مونږ دے

وَ الَّذِيْنَ مَعَهٗ فِي الْفُلْكِ وَ اَغْرَقْنَا الَّذِيْنَ

او هغه كسان چې ده سره وو په كشتئ كښې او غرق كړل مونږ هغه كسان

كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ط اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا

چې نسبت د دروغو ئې كړے وو آيتونو زمونږ ته، يقينًا دوئ وو يو قوم

عَمِيْنَ ﴿٦٤﴾ وَ اِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُوْدًا ط قَالَ

ړانده * او عاديانو ته (ليږلے وو مونږ) يو د دوئ نه هود عليه السلام، اوئيل ده

يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ

اے قومه زما عبادت اوکئ د (يو) الله نشته ـ تاسو لره هيڅوک حاجت روا

غَيْرُهٗ ؕ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۶۵﴾ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ

بغير د الله نه، نو ولے تاسو ځان نه بچ کوئ (د شرک نه) * اوئيل مالدارو هغه کسانو

كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖٓ اِنَّا لَنَرٰىكَ فِيْ سَفَاهَةٍ

چي کفر ئي کړے وو د قوم د ده نه يقيناً مونږه خامخا وينو تا لره په بے وقوفتيا کښي

وَّ اِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿۶۶﴾ قَالَ

او يقيناً مونږ خامخا گمان کوو په تا باندي د دروغژنو * اوئيل ده

يٰقَوْمِ لَيْسَ بِيْ سَفَاهَةٌ وَّ لٰكِنِّيْ رَسُوْلٌ

اے قومه زما نشتے په ما باندي بے وقوفتيا ليکن زه پيغمبر يم

مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۶۷﴾ اُبَلِّغُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّيْ

د طرفه د رب د مخلوقات نه * زه رسوم تاسو ته پيغامات د خپل رب

وَ اَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ اَمِيْنٌ ﴿۶۸﴾ اَوَ عَجِبْتُمْ

او زه يم تاسو لره خير خواه امانتدار * ايا تعجب کوئ تاسو

اَنْ جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ

چي راغلے تاسو ته پند(وحي) د طرفه د رب ستاسو نه په يو سړي

مِّنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ ؕ وَاذْكُرُوْٓا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ

ستاسو نه دي د پاره چي اوبريږئ تاسو لره، او ياد کړئ کله چي وے گرځولئ تاسو باقي کيدونکي

مِنْۢ بَعْدِ قَوْمِ نُوْحٍ وَّ زَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ

پس د قوم د نوح (عليه السلام) نه او زيات ئي که تاسو لره په پيدائش کښي

بَصْۜطَةً ۚ فَاذْكُرُوْٓا اٰلَآءَ اللّٰهِ لَعَلَّكُمْ

توان ، نو ياد کړئ نعمتونه د الله خامخا تاسو به

تُفْلِحُوْنَ ﴿٦٩﴾ قَالُوْٓا اَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللّٰهَ
کامیاب شئ * اوئیل دوی: آیا ته راغلے یې مونږ ته دې د پاره چې عبادت اوکو مونږ د الله

وَحْدَهٗ وَ نَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَا ۚ
یکې یو او پریږدو مونږ هغه چې عبادت ئې کو مشرانو زمونږ،

فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ اِنْ كُنْتَ مِنَ
نو راوړه مونږ ته هغه (عذاب) چې ته یرے مونږه (د هغې نه) که یې ته د

الصّٰدِقِيْنَ ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّنْ
رشتینو نه * اوئیل ده تحقیق سره واقع شوے دے په تاسو باندې د

رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَّ غَضَبٌ ؕ اَتُجَادِلُوْنَنِيْ
طرفه د رب ستاسو نه عذاب او غصه ، آیا تاسو جګړې کوئ ما سره

فِيْٓ اَسْمَآءٍ سَمَّيْتُمُوْهَآ اَنْتُمْ وَ اٰبَآؤُكُمْ مَّا
په باره د تشو نومونو کښې چې نومونوه ایښې دې هغې لره تاسو او مشرانو ستاسو نه دے

نَزَّلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ؕ فَانْتَظِرُوْٓا
رالیږلے الله په دې باندې هیڅ دلیل ، نو انتظار کوئ

اِنِّيْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ﴿٧١﴾ فَاَنْجَيْنٰهُ
یقیناً زه تاسو سره د انتظار کونکو نه یم * نو خلاص که مونږ ده لره

وَ الَّذِيْنَ مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَ قَطَعْنَا
او هغه کسانو لره چې ده سره وو په مهربانۍ سره زمونږ د طرف نه او کټ که مونږ

دَابِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَ مَا
مونډ د هغه کسانو چې نسبت د دروغو ئې کړے وو آیتونو زمونږ ته او نه

كَانُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٧٢﴾ وَ اِلٰى ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا ۘ
وو دوی مومنان * او ثمودیانو ته (لیږلے وو مونږ) یو د دوی صالح (علیه السلام)،

قَالَ يٰقَوۡمِ اعۡبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمۡ مِّنۡ اِلٰهٍ

اوئیل ده اے قومه زما عبادت اوکړئ د (يو) الله نشته تاسو لره څوک حاجت روا

غَيۡرُهٗ ؕ قَدۡ جَآءَتۡكُمۡ بَيِّنَةٌ مِّنۡ رَّبِّكُمۡ ؕ

بغير د الله نه، تحقيق سره راغلے دے تاسو ته ښکاره دليل د طرفه د رب ستاسو نه،

هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمۡ اٰيَةً فَذَرُوۡهَا

دا اوښه د الله ده ستاسو د پاره نښه ده د الله په قدرت نو پريږدئ دي لره

تَاۡكُلۡ فِيۡۤ اَرۡضِ اللّٰهِ وَ لَا تَمَسُّوۡهَا

چي خوراک کړي په زمکه د الله کښي او مه رسوئ دے ته

بِسُوۡٓءٍ فَيَاۡخُذَكُمۡ عَذَابٌ اَلِيۡمٌ ﴿۷۳﴾ وَ اذۡكُرُوۡۤا

تکليف ګيني اوبه نيسي تاسو لره عذاب دردناک * او ياد کړئ

اِذۡ جَعَلَكُمۡ خُلَفَآءَ مِنۡۢ بَعۡدِ عَادٍ وَّ

کله چي اوګرځولئ تاسو (الله) پاتي کيدونکي پس د عاديانو نه او

بَوَّاَكُمۡ فِي الۡاَرۡضِ تَتَّخِذُوۡنَ مِنۡ

ځائے ئي درکه تاسو ته په زمکه کښي چي جوړوئ تاسو په

سُهُوۡلِهَا قُصُوۡرًا وَّ تَنۡحِتُوۡنَ الۡجِبَالَ بُيُوۡتًا ۚ

هواره د هغي کښي بنګلے او توکئ تاسو غرونو کښي کورونه،

فَاذۡكُرُوۡۤا اٰلَآءَ اللّٰهِ وَ لَا تَعۡثَوۡا فِي الۡاَرۡضِ

نو ياد کړئ نعمتونه د الله او مه ګرځئ په زمکه کښي

مُفۡسِدِيۡنَ ﴿۷۴﴾ قَالَ الۡمَلَاُ الَّذِيۡنَ اسۡتَكۡبَرُوۡا

فساد کونکي * اوئيل مالدارو هغه کسانو چي خان ئي غټ ګڼړلے وو

مِنۡ قَوۡمِهٖ لِلَّذِيۡنَ اسۡتُضۡعِفُوۡا لِمَنۡ

د قوم د ده نه هغه کسانو ته چي کمزورے ګڼړلے شوي وو هغه چا ته چي

اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُوْنَ اَنَّ صٰلِحًا مُّرْسَلٌ

ایمان ئي راوړے وو د دوی نه ایا تاسو ته پته ده چي یقینًا صالح (علیه السلام) لیږلے شوے پیغمبر دے

مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ قَالُوْۤا اِنَّا بِمَاۤ اُرْسِلَ بِهٖ

د طرفه د خپل رب نه ، اوئیل دوی یقینًا مونږ په هغه چي لیږلے شوے دے په هغې باندي

مُؤْمِنُوْنَ ﴿۷۵﴾ قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْۤا اِنَّا

ایمان راوړونکي یو * اوئیل هغه کسانو چي خان ئي غټ ګڼړلے وو یقینًا مونږ

بِالَّذِيْۤ اٰمَنْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿۷۶﴾ فَعَقَرُوا

په هغه چي ایمان راوړے دے تاسو په هغې باندي منکر یو * نو زخمي کړه دوی

النَّاقَةَ وَ عَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ وَ قَالُوْا

اوښه او نافرماني ئي اوکړه د حکم د خپل رب او اوئیل دوی

يٰصٰلِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَاۤ اِنْ كُنْتَ مِنَ

اے صالح(علیه السلام) راوړه مونږ ته هغه(عذاب) چي ته یرے مونږه (د هغې نه) که ئي ته د

الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۷۷﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا

لیږلے شوو نه * نو اونیول دوی لره زلزلے نو اوګرځیدل دوی

فِيْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿۷۸﴾ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَ قَالَ

په کورنو خپلو کښي پرمخي پراته * نو واوړیده(صالح علیه السلام) د دوی نه او وے وئیل .

يٰقَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّيْ وَ

اے قومه زما تحقیق سره ما اورسو تاسو ته پیغام د خپل رب او

نَصَحْتُ لَكُمْ وَ لٰكِنْ لَّا تُحِبُّوْنَ النّٰصِحِيْنَ ﴿۷۹﴾

خیر مي لتو د پاره ستاسو لیکن تاسو مینه نه کوئ د خیر خواهانو سره *

وَ لُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖۤ اَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ

او (یاد که) لوط (علیه السلام) کله چي اوئیل ده خپل قوم ته آیا راتلل کوئ تاسو بے حیائی ته

مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۸۰﴾
ندے مخکښې شوے ستاسو نه دي ته يو تن د مخلوقاتو نه *

اِنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ
يقينًا تاسو خامخا راتلل کوئ سړو ته په شهوت علاوه د

النِّسَآءِ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُوْنَ ﴿۸۱﴾ وَ مَا
زنانو نه ، بلکه تاسو يو قوم يئ مشرکان * او نه

كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اَخْرِجُوْهُمْ
وو جواب د قوم د ده مگر دا چې اوئيل دوی اوباسئ دوی لره

مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿۸۲﴾
د کلي ستاسو نه ، يقينًا دا څه خلق دي چې ځان پاک پاک کړي *

فَاَنْجَيْنٰهُ وَ اَهْلَهٗٓ اِلَّا امْرَاَتَهٗ ۖ ز كَانَتْ
نو خلاص که مونږ ده لره او اهل د ده لره مگر ښځه د ده ، وه دا

مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿۸۳﴾ وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ؕ
پاتے شو نه (په عذاب کښې) * او راووروومونږ په دوی باندي باران (د کاڼړو) ،

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۸۴﴾ ع
نو اوګوره څه رنګه شو انجام د مجرمانو *

وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ
او مدين والا ته (ليږلے وو مونږ) يو د دوی نه شعيب (عليه السلام) ، اوئيل ده اے قومه زما

اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ قَدْ
عبادت اوکړئ د (يو) الله نشتے تاسو لره څوک حاجت روا بغير د الله نه ، تحقيق سره

جَآءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَ
راغلے دے تاسو ته ښکاره دليل د طرفه د رب ستاسو نه نو پوره کړئ پيمانه او

الْمِيْزَانَ وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ

تول او مه کموئ خلقو نه څیزونه د دوی

وَ لَا تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ؕ

او فساد مه کوئ په زمکه کښې پس د اصلاح د هغې نه،

ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٨٥﴾ وَ

دا کارونه غوره دي ستاسو د پاره که يئ تاسو مومنان * او

لَا تَقْعُدُوْا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوْعِدُوْنَ وَ

مه کینئ تاسو په هره لاره چې یروئ تاسو (خلق) او

تَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ

بندوئ تاسو د لارے د الله نه هغه څوک چې ایمان ئې راوړے دے

بِهٖ وَ تَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَ اذْكُرُوْۤا اِذْ كُنْتُمْ

په الله او لټوئ تاسو دي (دين) له کوږ والے، او یاد کړئ کله چې وئ تاسو

قَلِيْلًا فَكَثَّرَكُمْ ۪ وَ انْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ

لږ نو ډير ئې کړئ تاسو او اوګورئ څه رنګه شو

عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٨٦﴾ وَ اِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ

انجام د فساد کونکو * او یقینًا ده یوه ډله

مِّنْكُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِيْۤ اُرْسِلْتُ بِهٖ وَ طَآئِفَةٌ

ستاسو نه چې ایمان ئې راوړے دے په هغه چې لیږلے شوے یم زه په هغې باندې او بله ډله ده

لَّمْ يُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ

چې ایمان ئې نه دے راوړے نو صبر کوئ تر دے چې فیصله اوکي الله

بَيْنَنَا ۚ وَ هُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿٨٧﴾

په مینځ زمونږ کښې، او دا الله غوره فیصله کونکے دے *

قَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ

اوئيل مالدارو هغه کسانو چې ځان يې غټ ګڼړلے وو د قوم د ده نه

لَنُخْرِجَنَّكَ يٰشُعَيْبُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَكَ

خامخا اوبه باسو تا لره اے شعيب (عليه السلام) او هغه کسان چې ايمان يې راوړے دے تاسره

مِنْ قَرْيَتِنَآ اَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِيْ مِلَّتِنَا ط قَالَ

د کلي زمونږه نه يا به شئ تاسو په دين زمونږ کښې، اووئيل (شعيب عليه السلام)

اَوَ لَوْ كُنَّا كٰرِهِيْنَ ﴿۸۸﴾ قف قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللّٰهِ

اګر که يو مونږ بد ګڼړونکي (دې لره)* تحقيق سره جوړ به کو مونږ په الله باندې

كَذِبًا اِنْ عُدْنَا فِيْ مِلَّتِكُمْ بَعْدَ اِذْ نَجّٰىنَا

دروغ که شو مونږ په دين ستاسو کښې پس د هغه نه چې بچ کړي يو مونږه الله

اللّٰهُ مِنْهَا ط وَ مَا يَكُوْنُ لَنَآ اَنْ نَّعُوْدَ فِيْهَآ اِلَّآ

د هغې نه ، او نه دي مناسب مونږ لره چې شو مونږ په دې کښې مګر

اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّنَا ط وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ

دا چې خوښه شي د الله چې رب زمونږ دے، رسيدلے دے رب زمونږ هر يو

شَيْءٍ عِلْمًا ط عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ط رَبَّنَا افْتَحْ

شي ته په اعتبار د علم، خاص په الله باندې ځان سپارلے دے مونږ، اے ربه زمونږ فيصله اوکړې

بَيْنَنَا وَ بَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَ اَنْتَ خَيْرُ

زمونږ په مينځ او په مينځ د قوم زمونږ کښې په انصاف سره او ته يې غوره

الْفٰتِحِيْنَ ﴿۸۹﴾ وَ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

د فيصله کونکو نه* او اوئيل مالدارانو هغه کسانو چې کفر يې کړے وو

مِنْ قَوْمِهٖ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا اِنَّكُمْ اِذًا

د قوم د ده نه که تابعداري او ړه تاسو د شعيب (عليه السلام) نو يقيناً يئ به تاسو په دغه وخت کښې

لَّخٰسِرُوْنَ ﴿۹۰﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا
خامخا تاوانیان * نو اونیول دوئ لره زلزلے پس اوګرځیدل

فِیْ دَارِهِمْ جٰثِمِیْنَ ﴿۹۱﴾ اَلَّذِیْنَ كَذَّبُوْا
په کورونو خپلو کښې پرمخي پراته * هغه کسان چي دروغژن ئي ګڼړلے وو

شُعَیْبًا كَاَنْ لَّمْ یَغْنَوْا فِیْهَا ۛۚ اَلَّذِیْنَ كَذَّبُوْا
شعیب (علیه السلام) (۱) ګویا چه دوی هډو اوسیدلي نه وو په دي کښې ، هغه کسان چي دروغژن ئي ګڼړلے وو

شُعَیْبًا كَانُوْا هُمُ الْخٰسِرِیْنَ ﴿۹۲﴾ فَتَوَلّٰى
شعیب (علیه السلام) وو دوی تاوانیان * نو واوړیده

عَنْهُمْ وَ قَالَ یٰقَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسٰلٰتِ
د دوی نه او اوئیل ده اے قومه زما تحقیق سره ما اورسول تاسو ته احکام

رَبِّیْ وَ نَصَحْتُ لَكُمْ ۚ فَكَیْفَ اٰسٰى عَلٰى
د رب زما او ما خیر خواهي کړي وه ستاسو ، پس څه رنګ خفه شم زه په

قَوْمٍ كٰفِرِیْنَ ﴿۹۳﴾ وَ مَاۤ اَرْسَلْنَا فِیْ قَرْیَةٍ
قوم کافرانو * او نه وو لیږلے مونږه په یو کلي کښې

مِّنْ نَّبِیٍّ اِلَّاۤ اَخَذْنَاۤ اَهْلَهَا بِالْبَاْسَآءِ وَ
څوک پیغمبر مګر نیولي وو مونږه اهل د هغي په تاوانونو او په

الضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ یَضَّرَّعُوْنَ ﴿۹۴﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا
تکلیفونو خامخا چي دوی عاجزي اوکي * بیا بدله کړه مونږ

مَكَانَ السَّیِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتّٰى عَفَوْا
په ځائے د تکلیف باندي خوشحالي تر دي چي دوی زیات شو

وَّ قَالُوْا قَدْ مَسَّ اٰبَآءَنَا الضَّرَّآءُ وَ السَّرَّآءُ
او اوئیل دوی په تحقیق سره رسیدلي وو مشرانو زمونږ ته تکلیفونه او تاوانـــونه

(۱) دوی تباه شو

فَاَخَذْنٰهُمْ بَغْتَةً وَّ هُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۹۵﴾ وَلَوْ

پس اونیول مونږ دوی لره نا ساپه او دوی نه پوهیدل * او كه

اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰۤى اٰمَنُوْا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا

كلــــو والو ایمان راوړے وے او خان ئې بچ ساتلے وے(۱) نو پرانستي به وے مونږه

عَلَيْهِمْ بَرَكٰتٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ وَ لٰكِنْ

په دوی باندي بركتونه د آسمان او زمكې نه لیكن

كَذَّبُوْا فَاَخَذْنٰهُمْ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۹۶﴾

دوی نسبت د دروغو اوكه پس اونیول مونږه دوی لره په سبب د هغه چي دوی كول *

اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰۤى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا

آیا بچ به شي كلــــو والا چي راشي دوی ته عذاب زمونږه

بَيَاتًا وَّ هُمْ نَآئِمُوْنَ ﴿۹۷﴾ اَوَ اَمِنَ اَهْلُ

د شپې او دوی وي اوده * آیا بچ به شي

الْقُرٰۤى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا ضُحًى وَّ هُمْ

كلو والا چي راشي دوی ته عذاب زمونږه په وخت د ساخت كښي او دوی

يَلْعَبُوْنَ ﴿۹۸﴾ اَفَاَمِنُوْا مَكْرَ اللّٰهِ فَلَا يَاْمَنُ

لوبي كئ * آیا بے یرې شوي دي دوی د عذاب د الله نه، پس نه بے یرې كیږي

مَكْرَ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۹۹﴾ اَوَ لَمْ

د عذاب د الله نه مكر قوم تاوانیان * آیا ندے

يَهْدِ لِلَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ

بیان شوے هغه كسانو ته چي میراث كښي اخلي زمكــــه پــــس د

اَهْلِهَآ اَنْ لَّوْ نَشَآءُ اَصَبْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ

اهل د دي نه دا كه خوښه وے زمونږه رسولے به وو مونږ دوی ته (عذاب) په سبب د گناهونو د دوی

(۱) د مناهیو نه

ع ۱۲

وَ نَطۡبَعُ عَلٰی قُلُوۡبِهِمۡ فَهُمۡ لَا یَسۡمَعُوۡنَ ﴿۱۰۰﴾
او مهر به وهلے وو مونږه په زړونو د دوی پس دوی به هیڅ نه اوري *

تِلۡكَ الۡقُرٰی نَقُصُّ عَلَیۡكَ مِنۡ اَنۡۢبَآئِهَا ۚ
دغه کلي بیانو مونږ په تا باندې د خبرونو د دوی نه ،

وَ لَقَدۡ جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُمۡ بِالۡبَیِّنٰتِ ۚ فَمَا
او تحقیق سره راغلي وو دوی ته پیغمبران د دوی په ښکاره دلیلونو باندې ، پس نه

کَانُوۡا لِیُؤۡمِنُوۡا بِمَا کَذَّبُوۡا مِنۡ قَبۡلُ ؕ
وو دوی چې ایمان ئې راوړے وو په هغه چې دروغ ئې ګڼړلي وو پخوا ،

کَذٰلِكَ یَطۡبَعُ اللّٰهُ عَلٰی قُلُوۡبِ
دا رنګې مهر وهي الله په زړونو د

الۡکٰفِرِیۡنَ ﴿۱۰۱﴾ وَ مَا وَجَدۡنَا لِاَکۡثَرِهِمۡ مِّنۡ
کافرانو * او اونهٔ موندله مونږه د پاره د اکثرو د دوی څه

عَهۡدٍ ۚ وَ اِنۡ وَّجَدۡنَاۤ اَکۡثَرَهُمۡ لَفٰسِقِیۡنَ ﴿۱۰۲﴾
وعده ، او یقینًا مونږموندلي وو اکثر د دوی نه خامخا فاسقان *

ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۡۢ بَعۡدِهِمۡ مُّوۡسٰی بِاٰیٰتِنَاۤ
بیا اولیږه مونږه پس د دوی نه موسیٰ (علیه السلام) زمونږ په دلائلو

اِلٰی فِرۡعَوۡنَ وَ مَلَا۠ئِهٖ فَظَلَمُوۡا بِهَا ۚ فَانۡظُرۡ
فرعون او وزیرانو د هغه ته نو دوی ظلم اوکه (انکار) په دې ، نو اوګوره

کَیۡفَ کَانَ عَاقِبَةُ الۡمُفۡسِدِیۡنَ ﴿۱۰۳﴾ وَ قَالَ
څه رنګې شو انجام د فساد کونکو * او اوئیل

مُوۡسٰی یٰفِرۡعَوۡنُ اِنِّیۡ رَسُوۡلٌ مِّنۡ رَّبِّ
موسیٰ (علیه السلام) اے فرعونه زهٔ استاذے یم د طرفه د رب

الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۴﴾ حَقِيْقٌ عَلٰۤى اَنْ لَّاۤ اَقُوْلَ

د مخلوقات نه * حرصناک یم په دې (خبره) چې او نه وایم زه

عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ ؕ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ

په الله باندې مکر رښتیا ، تحقیق سره راغلے یم زه تاسو ته په واضح دلیل

مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ ﴿۱۰۵﴾

د طرفه د رب ستاسو نه پس پرېږده ما سره بني اسرائیل *

قَالَ اِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِاٰيَةٍ فَاْتِ بِهَاۤ

اوئیل فرعون که تا راوړے وي دلیل نو پیش که دې (دلیل) لره

اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۱۰۶﴾ فَاَلْقٰى

که ئې ته د رښتینو نه * پس اوئې غورځوله

عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۰۷﴾ وَّ نَزَعَ

همسا خپله پس ناساپه دا وه اژدها ښکاره * او راویستلو ده

يَدَهٗ فَاِذَا هِيَ بَيْضَآءُ لِلنّٰظِرِيْنَ ﴿۱۰۸﴾ قَالَ

خپل لاس نا ساپه دا تک سپین وو د پاره د کتونکو * اوئیل

الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ

مالدارو د قوم د فرعون نه یقینًا دا دے جادوګر

عَلِيْمٌ ﴿۱۰۹﴾ يُّرِيْدُ اَنْ يُّخْرِجَكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ ۚ

پوهه * اراده کړې دا چې اوباسي دے تاسو لره د ملک ستاسو نه

فَمَاذَا تَاْمُرُوْنَ ﴿۱۱۰﴾ قَالُوْۤا اَرْجِهْ وَ اَخَاهُ

نو څه فیصله کوئ تاسو * اوئیل دوی مهلت ورکه ده لره او رور د ده لره

وَ اَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حٰشِرِيْنَ ﴿۱۱۱﴾

او اولیږه په ښارونو کښې جمع کونکي *

يَاْتُوْكَ بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ﴿١١٢﴾ وَ جَآءَ السَّحَرَةُ
رابه ولي دوی. تا ته هر یو جادوګر پوهه سره * او راغلل جادوګر

فِرْعَوْنَ قَالُوْٓا اِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا
فرعون ته او وئیل دوی. آیا مونږ لره به څه اجروي که شو

نَحْنُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَ اِنَّكُمْ لَمِنَ
مونږ زورآور * اوئیل فرعون آو او یقینًا تاسو به خامخا د

الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿١١٤﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ اَنْ تُلْقِيَ
نزدې کړے شوو نه یئ (ما ته) * اوئیل دوی. اے موسی (علیه السلام) یا ته او غورځو (همسا)

وَ اِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ نَحْنُ الْمُلْقِيْنَ ﴿١١٥﴾ قَالَ
او یا به شو مونږه غورځونکي * اوئیل (موسیٰ علیه السلام)

اَلْقُوْا ۚ فَلَمَّآ اَلْقَوْا سَحَرُوْٓا اَعْيُنَ النَّاسِ
اوغورځوئ تاسو، نو هر کله چې اوغورځولې دوی. نظر بندي ئې اوکړه په سترګو د خلقو باندې

وَ اسْتَرْهَبُوْهُمْ وَ جَآءُوْ بِسِحْرٍ عَظِيْمٍ ﴿١١٦﴾
او وئے یرول دوی لره او راغلل دوی. په جادو لوئي سره (په خپل خیال)

وَ اَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنْ اَلْقِ عَصَاكَ ۚ
او وحي اوکړه مونږه موسی (علیه السلام) ته چې اوغورځوه همسا خپله،

فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُوْنَ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ
پس ناساپه دا به غرپ کي هغه چې دوی. جوړ کړي دي * پس ثابت شو

الْحَقُّ وَ بَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوْا
حق او بے کاره شو هغه چې دوی. عمل کولو * پس کمزوري کړے شو دوی.

هُنَالِكَ وَ انْقَلَبُوْا صٰغِرِيْنَ ﴿١١٩﴾ وَ اُلْقِيَ
په دغه ځائے کښې او اوګرځیدل ذلیله * او اوغوځولے شو

السَّحَرَةُ سٰجِدِيْنَ ﴿١٢٠﴾ قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ

جادو گر سجده کونکي * اوئیل دوی مونږ ایمان راوړے دے په رب

الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوْسٰى وَ هٰرُوْنَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ

د مخلوقات * په رب د موسی (علیه السلام) او هارون (علیه السلام) * اوئیل

فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ۚ

فرعون تاسو ایمان راوړه په ده مخکښي د دینه چي زه اجازت اوکم تاسو ته ،

اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوْهُ فِي الْمَدِيْنَةِ

یقینًا دا خامخا چل دے چي چل کړے دے تاسو دي لره په ښار کښي

لِتُخْرِجُوْا مِنْهَآ اَهْلَهَا ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٢٣﴾

دي د پاره چي اوباسئ د دي نه اوسیدونکي د دي ، زر دے چي پوهه به شئ تاسو *

لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَ اَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ

خامخا پرے به کم لاسونه ستاسو او خپي ستاسو ادل بدل

ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٢٤﴾ قَالُوْٓا اِنَّآ اِلٰى

بیا به په سولۍ کم زه تاسو لره ټول * اوئیل دوی مونږه

رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿١٢٥﴾ وَ مَا تَنْقِمُ مِنَّآ اِلَّآ اَنْ

رب خپل ته تلونکي یو * او ته بد نه گنړي زمونږ نه مگر دا خبره چي

اٰمَنَّا بِاٰيٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا ؕ رَبَّنَآ اَفْرِغْ

مونږ ایمان راوړے دے په دلائلو د رب زمونږه هر کله چي ښکاره شو مونږ ته ، اے ربه زمونږه راتوئي که

عَلَيْنَا صَبْرًا وَّ تَوَفَّنَا مُسْلِمِيْنَ ﴿١٢٦﴾ وَ قَالَ

په مونږ باندي صبر او وفات کي مونږه تابعدار * او اوئیل

الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوْسٰى

مالدارو د قوم د فرعون نه آیا پریږدي ته موسی

وَ قَوۡمَهٗ لِيُفۡسِدُوۡا فِي الۡاَرۡضِ وَ يَذَرَكَ

او قوم د ده دي د پاره چې فساد اوکي په زمکه کښې او پريږدي تا

وَ اٰلِهَتَكَ ؕ قَالَ سَنُقَتِّلُ اَبۡنَآءَهُمۡ وَ

او مددګاران ستا/ بنده ګيري ستا ،وي وئيل زر دے چې اوبه وژنو زامن د دوی، او

نَسۡتَحۡيٖ نِسَآءَهُمۡ ۚ وَ اِنَّا فَوۡقَهُمۡ

ژوندي به پريږدو لونړه د دوی ، او يقينًا مونږه د پاسه د دوی نه

قٰهِرُوۡنَ ﴿۱۲۷﴾ قَالَ مُوۡسٰى لِقَوۡمِهِ اسۡتَعِيۡنُوۡا

زور آور يو* اوئيل موسي (عليه السلام) خپل قوم ته مدد اوغواړئ

بِاللّٰهِ وَ اصۡبِرُوۡا ۚ اِنَّ الۡاَرۡضَ لِلّٰهِ ۙ۬

د الله نه او کلک شئ ، يقينًا زمکه د الله اختيار کښې ده ،

يُوۡرِثُهَا مَنۡ يَّشَآءُ مِنۡ عِبَادِهٖ ؕ وَ الۡعَاقِبَةُ

ورکئ دي لره چا ته ئي چې خوښه شي د خپلو بندګانو نه ، او غوره انجام

لِلۡمُتَّقِيۡنَ ﴿۱۲۸﴾ قَالُوۡۤا اُوۡذِيۡنَا مِنۡ قَبۡلِ

د پاره د پرهيزګارانو دے* اوئيل دوی تکليف راکړے شوے وو مونږ ته مخکښې

اَنۡ تَاۡتِيَنَا وَ مِنۡۢ بَعۡدِ مَا جِئۡتَنَا ؕ

د د راتلو ستا نه مونږ ته پس د هغه نه چې ته راغلے مونږ ته

قَالَ عَسٰى رَبُّكُمۡ اَنۡ يُّهۡلِكَ عَدُوَّكُمۡ وَ

اوئيل (موسی عليه السلام) زر دے رب ستاسو چې هلاک به کي دشمن ستاسو او

يَسۡتَخۡلِفَكُمۡ فِي الۡاَرۡضِ فَيَنۡظُرَ كَيۡفَ

پاتې به کي تاسو په زمکه کښې نو ګوري (الله) چې څه رنګه

تَعۡمَلُوۡنَ ﴿۱۲۹﴾ ع وَ لَقَدۡ اَخَذۡنَاۤ اٰلَ فِرۡعَوۡنَ

عمل کوئ تاسو* او تحقيق سره نيولي وو مونږ فرعونيان

بِالسِّنِيْنَ وَ نَقْصٍ مِّنَ الثَّمَرٰتِ لَعَلَّهُمْ
په قحط سالو او په كموالي د ميوو سره خامخا چې دوئي

يَذَّكَّرُوْنَ ﴿۱۳۰﴾ فَاِذَا جَآءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ
پند واخلي* پس كله چې به راله دوی.ته خوشحالي

قَالُوْا لَنَا هٰذِهٖ ۚ وَ اِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
وئيل به دوی.دا زمونږه حق دے، او كه اوبه رسيدو دوی.ته مصيبت

يَّطَّيَّرُوْا بِمُوْسٰى وَ مَنْ مَّعَهٗ ؕ اَلَآ
بد فالي به ئي نيوله په موسی (عليه السلام) باندي او په هغه چا چې ده سره وو ، خبر دار

اِنَّمَا طٰٓئِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ
يقيناً سزا د بد فالي د دوی الله سره ده ليكن اكثر د دوی.نه

لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۳۱﴾ وَ قَالُوْا مَهْمَا تَاْتِنَا بِهٖ
نه پوهيږي* او اوئيل دوی.كله هم چې راشي ته مونږ.ته په هغي سره

مِنْ اٰيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا ۙ فَمَا نَحْنُ لَكَ
يعني څه معجزي سره دي د پاره چې ته جادو اوكي په مونږ په هغي سره ، پس نه يو مونږ ستا

بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۳۲﴾ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوْفَانَ
تصديق كونكي* پس راوليږه مونږه په دوی.باندي طـــــوفان

وَ الْجَرَادَ وَ الْقُمَّلَ وَ الضَّفَادِعَ وَ الدَّمَ
او ملخان او كوني (سپكي) او چيندخان او وينه

اٰيٰتٍ مُّفَصَّلٰتٍ ۫ فَاسْتَكْبَرُوْا وَ كَانُوْا
نښې واضحه ، پس دوی.خان غټ اوگڼره او وو دوی

قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿۱۳۳﴾ وَ لَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ
قوم مجرمان* او هر كله چې واقع به شو په دوی.باندي عذاب

قَالُوْا يٰمُوْسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ

وئیل به دوی اے موسی (علیه السلام) اوغواړه زمونږ د پاره د رب خپل نه په سب د هغه چې وعده ئې کړې ده

عِنْدَكَ ۚ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ

تا سره ، که لرې که تا (په خپلې دعاء سره) زمونږ نه عذاب

لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَ لَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ

نو خامخا او به منو (خبره) ستا او پرې به ایږدو مونږ تاسره

بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۝١٣٤ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰٓى

بنی اسرائیل * نو کله چې لرې که مونږه د دوی نه عذاب تر

اَجَلٍ هُمْ بٰلِغُوْهُ اِذَا هُمْ يَنْكُثُوْنَ ۝١٣٥

یو نیټې پورې چې دوی رسیدونکي وو هغې ته ناساپه دوی به ماتولې وعدې *

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنٰهُمْ فِي الْيَمِّ

پس بدله واغسته مونږه د دوی نه او غرق کړل مونږه دوی په دریاب کښې

بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَ كَانُوْا عَنْهَا

د دې وجه نه چې دروغژن کړل دوی آیتونه زمونږه او وو دوی ذ دې نه

غٰفِلِيْنَ ۝١٣٦ وَ اَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِيْنَ

بے پرواه * او په میراث کښې ورکړو مونږه قوم هغه کسانو

كَانُوْا يُسْتَضْعَفُوْنَ مَشَارِقَ الْاَرْضِ

ته چې دوی کمزوري کړلے شو مشرق پوله د مصر کښې

وَ مَغَارِبَهَا الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا ۗ وَ تَمَّتْ

او مغرب پوله د هغې کښې هغه چې برکت اچولے وو مونږه په هغې کښې ، او پوره شو

كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنٰى عَلٰى بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۙ۵

حکم د رب ستا ښائسته په بني اسرائیلو باندې

بِمَا صَبَرُوْا ؕ وَ دَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ
په سبب د هغه چې دوی صبر کړے وو، او هلاک کړي وو مونږ هغه چې جوړول
فِرْعَوْنُ وَ قَوْمُهٗ وَ مَا كَانُوْا يَعْرِشُوْنَ ﴿۱۳۷﴾
فرعون او قوم د هغه او هغه چې دوی پرې ختل *
وَ جٰوَزْنَا بِبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا
او پورې ويستل مونږه بني اسـرائيل په درياب باندې پس راغلل دوی
عَلٰى قَوْمٍ يَّعْكُفُوْنَ عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَّهُمْ ۚ
په يو قوم چې منجوري ئې کوله په درګاهونو د دوی
قَالُوْا يٰمُوْسَى اجْعَلْ لَّنَآ اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ
اوئيل دوی اے موسى (عليه السلام) جوړ که مونږ د پاره مدد ګار لکه چې دي دوی د پاره
اٰلِهَةٌ ؕ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُوْنَ ﴿۱۳۸﴾ اِنَّ
مددګاران اوئيل موسى (عليه السلام) يقينًا تاسو يو قوم جاهلان يي * يقينًا
هٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٌ مَّا هُمْ فِيْهِ وَ بٰطِلٌ مَّا
دغه کسان تباه کيدونکي دي هغه چې دوی په دي کښې او بے کاره دي هغه
كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۳۹﴾ قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغِيْكُمْ
چې دوی کئ * اوئيل (موسى عليه السلام) آيا بغير د الله نه اولټوم زه تاسو لره
اِلٰهًا وَّ هُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۴۰﴾ وَ اِذْ
مددګار او دي الله غوره کړي يي تاسو په مخلوقات(د خپلې زمانې) * او کله چې
اَنْجَيْنٰكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ
خلاص مي کړئ تاسو د فرعونيانو نه چې رسول يي تاسو ته بد
الْعَذَابِ ۚ يُقَتِّلُوْنَ اَبْنَآءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُوْنَ
عذابونه ، وژل به ئې خامن ستاسو او ژوندي به ئې پريښود

نِسَآءَكُمْ ؕ وَ فِيْ ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ

جينكئ ستاسو ، او په دغه كارونو كښې آزمائش وو د طرفه د رب ستاسو نه

عَظِيْمٌ ﴿١٤١﴾ وَ وٰعَدْنَا مُوْسٰى ثَلٰثِيْنَ لَيْلَةً

لوئي * او وعده كړې وه مونږه د موسى (عليه السلام) سره د ديرشو شپو

وَّ اَتْمَمْنٰهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيْقَاتُ رَبِّهٖٓ

او پوره كړې مونږه دې لره په لسو شپو پس پوره شو وخت / پيشي د رب د ده سره

اَرْبَعِيْنَ لَيْلَةً ۚ وَ قَالَ مُوْسٰى لِاَخِيْهِ

څلويښت شپې ، او اوئيل موسى (عليه السلام) خپل رور

هٰرُوْنَ اخْلُفْنِيْ فِيْ قَوْمِيْ وَ اَصْلِحْ وَ

هارون (عليه السلام) ته زما قائم مقام يه په قوم زما كښې او اصلاح كوه او

لَا تَتَّبِعْ سَبِيْلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٤٢﴾ وَ لَمَّا جَآءَ

تابعداري مه كوه د لارې د فساد كونكو * او هر كله چې راغے

مُوْسٰى لِمِيْقَاتِنَا وَ كَلَّمَهٗ رَبُّهٗ ۙ قَالَ رَبِّ

موسى (عليه السلام) د پاره د وخت مقرر زمونږ او خبرې اوكړې ده سره رب د ده ، اوئيل ده اے ربه زما

اَرِنِيْٓ اَنْظُرْ اِلَيْكَ ؕ قَالَ لَنْ تَرٰىنِيْ وَ لٰكِنِ

اوښايه ما ته(ستا ذات) چې زه اوګورم تا ته ، اوئيل الله هيڅرې ما نه شې ليدے(دينا كښې) ليكن

انْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهٗ

اوګوره غر ته نو كه دے ټينګ شو په ځائے خپل باندې

فَسَوْفَ تَرٰىنِيْ ۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهٗ لِلْجَبَلِ

زر دے چې ما به اوينې ته ، نو هر كله چې سريكه اوكړه رب د ده غر ته

جَعَلَهٗ دَكًّا وَّ خَرَّ مُوْسٰى صَعِقًا ۚ فَلَمَّآ

اوئې ګرځوو هغې لره ټوټې ټوټې او پريوتلو موسى (عليه السلام) بے هوشه ، نو هر كله

اَفَاقَ قَالَ سُبۡحٰنَكَ تُبۡتُ اِلَيۡكَ وَ اَنَا اَوَّلُ

چې په هوش شو وې وئيل پاکي ده تا لره زه راګرزم تا ته او زه اول يم د

الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ﴿۱۴۳﴾ قَالَ يٰمُوۡسٰۤى اِنِّى اصۡطَفَيۡتُكَ

يقين کونکو نه (چې ته دنيا کښې نه شي ليدے) * اوئيل الله اے موسى (عليه السلام) يقيناً ما غوره کړے ئي ته

عَلَى النَّاسِ بِرِسٰلٰتِىۡ وَ بِكَلَامِىۡ ۖ فَخُذۡ

په خلقو باندې په رسالت درکولو زما تا ته او په خبرو کولو زما (تاسره)، نو اونيسه

مَاۤ اٰتَيۡتُكَ وَ كُنۡ مِّنَ الشّٰكِرِيۡنَ ﴿۱۴۴﴾ وَ كَتَبۡنَا

هغه چې درکوم تا ته او شه د تابعدارو نه * او ليکلے وو مونږه

لَهٗ فِى الۡاَلۡوَاحِ مِنۡ كُلِّ شَىۡءٍ مَّوۡعِظَةً

ده لره په تختو کښې د هر يو شي د (امور د دين نه) نصيحت

وَّ تَفۡصِيۡلًا لِّكُلِّ شَىۡءٍ ۚ فَخُذۡهَا بِقُوَّةٍ

او وضاحت د هر يو شي (د امور د دين نه)، نو اونيوه دي لره په طاقت سره

وَّاۡمُرۡ قَوۡمَكَ يَاۡخُذُوۡا بِاَحۡسَنِهَا ؕ

او حکم کوه قوم خپل ته چې عمل اوکي په ښو اوامرو د دي،

سَاُورِيۡكُمۡ دَارَ الۡفٰسِقِيۡنَ ﴿۱۴۵﴾ سَاَصۡرِفُ

زر دے چې اوبه ښايم تاسو ته انجام د فاسقانو * زر دے چې اړوم زه

عَنۡ اٰيٰتِىَ الَّذِيۡنَ يَتَكَبَّرُوۡنَ فِى

د (فهم د) آيتونو زما نه هغه کسان چې ځان غټ ګنړي په

الۡاَرۡضِ بِغَيۡرِ الۡحَـقِّ ؕ وَاِنۡ يَّرَوۡا كُلَّ اٰيَةٍ

زمکه کښې نا مناسب، او که اويني دوی هر يو دليل

لَّا يُؤۡمِنُوۡا بِهَا ۚ وَاِنۡ يَّرَوۡا سَبِيۡلَ الرُّشۡدِ

ايمان نه راوړي په هغې باندې، او که اويني دوی لاره نيغه

لَا يَتَّخِذُوْهُ سَبِيْلًا ۚ وَ اِنْ يَّرَوْا سَبِيْلَ
نه نيسي دي لره لار ، او كه اويني دوى لاره
الْغَيِّ يَتَّخِذُوْهُ سَبِيْلًا ۭ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوْا
كږه نيسي هغي لره لار ، دا د دي وجي نه چي دوى نسبت د دروغو كړے وو
بِاٰيٰتِنَا وَ كَانُوْا عَنْهَا غٰفِلِيْنَ ﴿۱۳۶﴾ وَ الَّذِيْنَ
آيتونو زمونږ ته او وو دوى د دي نه نا خبره * او هغه كسان چي
كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَ لِقَآءِ الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ
هغوى نسبت د دروغو كړے وو آيتونو زمونږ ته او ملاقات د آخرت ته برباد شو
اَعْمَالُهُمْ ۭ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوْا
عملونه د دوى ، سزا نه شي وركولے دوى ته مګر د هغه چي دوى
يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۳۷﴾ وَ اتَّخَذَ قَوْمُ مُوْسٰى مِنْۢ بَعْدِهٖ
كول * او اونيسه (جوړكه) قوم د موسىٰ عليه السلام پس د تلو دَ ده نه (كوه طور ته)
مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهٗ خُوَارٌ ۭ اَلَمْ
د كالو د دوى نه سخے جوسه دار چي هغه لره آواز وو ، آيا نه
يَرَوْا اَنَّهٗ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَ لَا يَهْدِيْهِمْ سَبِيْلًا ۘ
كتل دوى چي دي (سخي) خبري نه شوے كولے دوى سره او نه ئي ښودلے شوه دوى ته لار ،
اِتَّخَذُوْهُ وَ كَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿۱۳۸﴾ وَ لَمَّا سُقِطَ
اونيوه دوى دي سخي لره (په خدائي توب) او وو دوى ظالمان * او كله چي اوغورځولے شه (سخى)
فِيْٓ اَيْدِيْهِمْ وَ رَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوْا ۙ قَالُوْا
مخامخ د دوى او اوليدل دوى (پوهه شو) چي يقيناً دوى ګمراه شوي دي ، اوئيل دوى
لَئِنْ لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَ يَغْفِرْ لَنَا لَنَكُوْنَنَّ
كه رحم اونه كي په مونږ باندي رب زمونږ او ببښنه او نه كي مونږ ته خامخا شو به مونږه

مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۱۴۹﴾ وَ لَمَّا رَجَعَ مُوْسٰٓى اِلٰى

د تاوانیانو نه * او هر کله چې واپس شو موسی (علیه السلام)

قَوْمِهٖ غَضْبَانَ اَسِفًا ۙ قَالَ بِئْسَمَا

خپل قوم ته دک د غصې نه غمژن اوئیل (موسی علیه السلام) ډیر بد دے هغه

خَلَفْتُمُوْنِيْ مِنْۢ بَعْدِيْ ۚ اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ

چې جوړ که تاسو پس د تلو زما نه، آیا تلوار کوئ تاسو په عذاب

رَبِّكُمْ ۚ وَ اَلْقَى الْاَلْوَاحَ وَ اَخَذَ بِرَاْسِ

د رب ستاسو ، او کیخودې ده تختې او ونیسه سر

اَخِيْهِ يَجُرُّهٗۤ اِلَيْهِ ؕ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ

د رورور خپل راښکه ئې ده لره ځان ته ، اوئیل (هارون علیه السلام) اے زویه د مور زما یقینًا قوم

اسْتَضْعَفُوْنِيْ وَ كَادُوْا يَقْتُلُوْنَنِيْ ۖ فَلَا

کمزورے کړے وو ما لره او قریب وو دوی چې زه ئې وژلے ووم ، پس مه

تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَآءَ وَ لَا تَجْعَلْنِيْ مَعَ

خوشحالوه په ما باندې دشمنان او مه گرځوه ما لره سره د

الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۵۰﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ

قوم ظالمانو * اوئیل (موسی علیه السلام) اے ربه زما بخښنه اوکړې ما ته

وَ لِاَخِيْ وَ اَدْخِلْنَا فِيْ رَحْمَتِكَ ۖ وَ اَنْتَ

او رورور زما ته او داخل کړې مونږه په خپله مهربانۍ کښې ، او ته ئې

ع ۱۸ ۸

اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۱۵۱﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوا

غوره رحم کونکے د رحم کونکو نه * یقینًا هغه کسان چې وے نیسه

الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ

سخې لره (په خدائي توب) زر دے چې اوبه رسیږي دوی ته غصه د طرفه د رب خپل نه

وَ ذِلَّةٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ؕ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي
او ذلت په ژوند د دنيا كښې ، او دا رنګې سزا وركوو مونږ
الْمُفْتَرِيْنَ ﴿۱۵۲﴾ وَ الَّذِيْنَ عَمِلُوا السَّيِّاٰتِ ثُمَّ
دروغ جوړونكو ته * او هغه كسان چې وې كړل ګناهونه بيا ئې
تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِهَا وَ اٰمَنُوْۤا ؗ اِنَّ رَبَّكَ
توبه اويسته پس د دې نه او ايمان ئې راوړه يقينًا رب ستا
مِنْۢ بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۵۳﴾ وَ لَمَّا سَكَتَ عَنْ
پس د دينه خامخا بخښونكې مهربان دې * او هر كله چې لاړه د
مُّوْسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَ ۚۖ وَ فِيْ
موسى (عليه السلام) نه غصه راوائې غستې تختې ، او په
نُسْخَتِهَا هُدًى وَّ رَحْمَةٌ لِّلَّذِيْنَ هُمْ
ليك د دې كښې هدايت او رحمت وو د پاره د هغه كسانو چې هغوئ
لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُوْنَ ﴿۱۵۴﴾ وَ اخْتَارَ مُوْسٰى
د خپل رب نه يريدل * او غوره كړل موسى (عليه السلام)
قَوْمَهٗ سَبْعِيْنَ رَجُلًا لِّمِيْقَاتِنَا ۚ فَلَمَّاۤ
د قوم خپل نه اويا (۷۰) سړې د پاره د ملاقات زمونږه ، پس هر كله
اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ
چې اونيول دوئ لره زلزلې اوئيل (موسى عليه السلام) اې ربه زما كه ستا خوښه وې
اَهْلَكْتَهُمْ مِّنْ قَبْلُ وَ اِيَّايَ ؕ اَتُهْلِكُنَا
نو تا به هلاک كړې وو دوئ لره مخكښې د دينه او ما لره ، آيا ته هلاكوې مونږ لره
بِمَا فَعَلَ السُّفَهَآءُ مِنَّا ۚ اِنْ هِيَ اِلَّا
په هغه چې كړې دې بې وقوفو زمونږ نه ، نه دې دا مګر

فِتْنَتُكَ ۗ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَآءُ وَ تَهْدِيْ

امتحان ستا ، گمراهي ښكاره كے ته په دي سره د هغه چاچي اوغواړے ته او مضبوطے ته

مَنْ تَشَآءُ ۗ اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا

هغه خوك چي ته اوغواړے ، ته ئي معاون زمونږه ببښنه اوكي مونږ ته او رحم اوكي په مونږ

وَ اَنْتَ خَيْرُ الْغٰفِرِيْنَ ﴿١٥٥﴾ وَ اكْتُبْ لَنَا فِيْ

او ته ئي غوره د ببښونكونه ۰ او مقرر كي مونږه لره په

هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّ فِي الْاٰخِرَةِ اِنَّا

دي دنيا كښي (توفيق د) نيكي او په آخرت كښي (اجر د) نيكي يقيناً مونږه

هُدْنَآ اِلَيْكَ ۗ قَالَ عَذَابِيْٓ اُصِيْبُ بِهٖ

راگرځو تا ته ، اوئيل الله عذاب زما چي دے زه رسوم دي لره

مَنْ اَشَآءُ ۚ وَ رَحْمَتِيْ وَسِعَتْ كُلَّ

چاته چي زما خوښه شي ، او رحمت زما رسيدلے دے هر يو

شَيْءٍ ۗ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ وَ

شي ته ، زر دے چي مقرر به كم دي لره د پاره د هغه كسانو چي يريږي (د الله نه) او

يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَ الَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيٰتِنَا

وركئ زره له پاكي او هغه كسان چي هغوي په ايتونو زمونږه

يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٥٦﴾ اَلَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الرَّسُوْلَ

ايمان راوړي ۰ هغه كسان چي تابعداري كئ د ليږلے شوي (پيغمبر)

النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذِيْ يَجِدُوْنَهٗ مَكْتُوْبًا

خبر وركونكي پاكباز هغه چي مومي دوئ (صفت د) هغه لره ليكلے شوے

عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرٰىةِ وَ الْاِنْجِيْلِ ۫ يَاْمُرُهُمْ

دوئ سره تورات او انجيل كښي حكم كوي دوئ ته

بِالْمَعْرُوْفِ وَ يَنْهٰهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُحِلُّ
په خو كارونو سره او منع كې دوى لره د ناروا نه او اعلان د روا والي

لَهُمُ الطَّيِّبٰتِ وَ يُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبٰٓئِثَ
دوى ته د پاكو او بيانې حراموالے دوى ته د پليتو

وَ يَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَ الْاَغْلٰلَ الَّتِيْ
او لرې كې دوى نه بوجونه د دوى او طوقونه هغه

كَانَتْ عَلَيْهِمْ ؕ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِهٖ وَ عَزَّرُوْهُ
چې وو به په دوى باندې، پس هغه كسان چې ايمان ئې راوړ په دهٔ او تائيد ئې اوكه د ده (پيغمبر)

وَ نَصَرُوْهُ وَ اتَّبَعُوا النُّوْرَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ
او امداد ئې اوكه د ده او تابعداري ئې اوكړه د رڼړا هغه چې نازل شوې ده

مَعَهٗٓ ۙ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿١٥٧﴾ قُلْ
ده د سره، دغه كسان هم دوى دي كامياب ٭ اووايه

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنِّيْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ
اے خلقو يقينًا زه پيغمبر د الله يم تاسو

جَمِيْعَا اِۨلَّذِيْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ج
تولو ته (١) هغه ذات چې هغه لره بادشاهي د اسمـــــانونو او د زمكو ده،

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيٖ وَ يُمِيْتُ ص فَاٰمِنُوْا
نشتے بل حاجت پوره كونكے مگر دغه الله ژوندي كول او مړه كول كې، پس ايمان وړئ

بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذِيْ
په الله او په ليږلے شوي د هغه خبر وركونكي پاكباز هغه (پيغمبر)

يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ كَلِمٰتِهٖ وَ اتَّبِعُوْهُ لَعَلَّكُمْ
چې ايمان راوړي په الله او په حكمونو د الله او تابعداري اوكړئ د ده خامخا تاسو به

ع ١٩

(١) [illegible]

تَهْتَدُوْنَ ﴿١٥٨﴾ وَ مِنْ قَوْمِ مُوْسٰٓى اُمَّةٌ

لار اومومئ • او د قوم د موسى (عليه السلام) نه يو تولګے وو

يَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَ بِهٖ يَعْدِلُوْنَ ﴿١٥٩﴾

چي بيان ئي کو د حق او په دي سره ئي برابرول (خلق) •

وَ قَطَّعْنٰهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًا ؕ

او تقسيم کړي وو مونږ دوي لره دولس / ١٢ تبرے (او) تولګي

وَ اَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اِذِ اسْتَسْقٰهُ قَوْمُهٗٓ

او وحي اوکړه مونږ موسى (عليه السلام) ته کله چي طلب د اوبو اوکه ذَ ده نه قوم ذَ ده

اَنِ اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ۚ فَانْۢبَجَسَتْ

دا چي اوهه په همسا خپله باندي ګټه ، نو رواني شوي

مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ؕ قَدْ عَلِمَ كُلُّ

د دينه دولس (١٢) چينے ، تحقيق سره پيژنده هري

اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ؕ وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ

يوي ډلي ځائے د اوبو څکلو ، او سورے کړه مونږ په دوي باندي وريځ

وَ اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوٰى ؕ كُلُوْا

اوراليږلي وو مونږه په دوي باندي ترنجبين او مرزان ، خورئ

مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ ؕ وَ مَا ظَلَمُوْنَا

د پاکو نه هغه چي مونږ درکړي دي تاسو ته، او دوي ظلم نه وو کړے په مونږ

وَ لٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿١٦٠﴾ وَ اِذْ

ليکن دوي په خپلو ځانونو ظلم کو • او کله چي

قِيْلَ لَهُمُ اسْكُنُوْا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَ كُلُوْا

اوئيلے شو دوي ته چي اوسيږئ په دي کلي کښي او خورئ

مِنۡهَا حَيۡثُ شِئۡتُمۡ وَ قُوۡلُوۡا حِطَّةٌ وَّ ادۡخُلُوا

د دینه څه وخت چې خوښه شي ستاسو او وایئ هغه کلمه چې هغه سبب د معاف کولو د ګناهونو ده او دننه شئ

الۡبَابَ سُجَّدًا نَّغۡفِرۡ لَكُمۡ خَطِيۡٓـٰٔتِكُمۡ ؕ

دروازې ته په تابعداری ښښنه به اوکوو مونږ تاسو ته د ګناهونو ستاسو،

سَنَزِيۡدُ الۡمُحۡسِنِيۡنَ ﴿۱۶۱﴾ فَبَدَّلَ الَّذِيۡنَ

زر دے چې زیاتې به کوو مونږه درجې د نیکانو (موحدینو)* پس واغسته هغه کسانو

ظَلَمُوۡا مِنۡهُمۡ قَوۡلًا غَيۡرَ الَّذِىۡ قِيۡلَ لَهُمۡ

چې ظلم ئې کړے وو د دوی نه وینا بغیر د هغه نه چې وئیلے شوي وه دوی ته

فَاَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِجۡزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا

نو راولیږه مونږه دوی باندې عذاب د بره نه په د سبب هغه

كَانُوۡا يَظۡلِمُوۡنَ ﴿۱۶۲﴾ وَ سۡـَٔلۡهُمۡ عَنِ الۡقَرۡيَةِ

چې دوی ظلم کو * او تپوس اوکه د دوی نه په باره د کلي

الَّتِىۡ كَانَتۡ حَاضِرَةَ الۡبَحۡرِ ۘ اِذۡ يَعۡدُوۡنَ

هغه کښې چې وو په غاړه د دریاب ، کله چې زیاتے کو دوی

فِى السَّبۡتِ اِذۡ تَاۡتِيۡهِمۡ حِيۡتَانُهُمۡ يَوۡمَ

په ورځ د خالي کښې کله چې به راتلل دوی ته مهیان د دوی په ورځ

سَبۡتِهِمۡ شُرَّعًا وَّ يَوۡمَ لَا يَسۡبِتُوۡنَ ۙ لَا

د خالي کښې ښکاره او په هغه ورځ چې دوی به داخل نه وو خالي کښې نه به

تَاۡتِيۡهِمۡ ۛۚ كَذٰلِكَ ۛۚ نَبۡلُوۡهُمۡ بِمَا كَانُوۡا

راتلل دوی ته (دا مهیان دغسې ډیر) خبره هم دارنګې ده امتحان کوو مونږه په دوی باندې په سبب د هغه چې دوی

يَفۡسُقُوۡنَ ﴿۱۶۳﴾ وَ اِذۡ قَالَتۡ اُمَّةٌ مِّنۡهُمۡ

نافرماني کوله* او کله چې اوئیل یو ټولګي د دوی نه

ع ١٠

وقف لازم

معانقة ٦

النصف

لِمَ تَعِظُوْنَ قَوْمَا ۙ اِ۟للّٰهُ مُهْلِكُهُمْ اَوْ
څه له نصیحت کوئي تاسو ؟ هغه قوم ته جې الله هلاکونکے دے هغوي لره یا

مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا ؕ قَالُوْا مَعْذِرَةً
سزا ورکونکے دے دوی ته سزا سخته ، اوئیل دوی د پاره د عذر پیش کولو

اِلٰى رَبِّكُمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿۱۶۴﴾ فَلَمَّا نَسُوْا
رب ستاسو ته او شاید چې دوی ځان بچ کي (د ګناهونو نه) * پس کله چې پریخودهٔ دوی

مَا ذُكِّرُوْا بِهٖۤ اَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ يَنْهَوْنَ عَنِ
هغه چې پند ورکولے شو دوی ته په هغي باندي خلاص کړل مونږه هغه کسان چې منع ئي کوله د

السُّوْٓءِ وَ اَخَذْنَا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا بِعَذَابٍۭ
بدئي (ګناه) نه او اونیول مونږه هغه کسان چې ظلم ئي کړے وو په عذاب

بَئِيْسٍۭ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿۱۶۵﴾ فَلَمَّا عَتَوْا
بد په سبب د هغه چې دوی ماتول (احکام د الله) * پس کله چې دوی تیر شو

عَنْ مَّا نُهُوْا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُوْنُوْا قِرَدَةً
د هغه نه چې منع کړے شوي وو دوی د هغي نه اوئیل مونږه دوی ته شئ شادوګان

خٰسِئِيْنَ ﴿۱۶۶﴾ وَ اِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ
بد * او کله چې اعلان اوکه رب ستا چې خامخا لیږي به

عَلَيْهِمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ يَّسُوْمُهُمْ
په دوی باندي تر ورځ د قیامته هغه څوک چې رسئ به دوی ته

سُوْٓءَ الْعَذَابِ ؕ اِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيْعُ
بد عذاب ، یقینًا رب ستا خامخا زر سزا

الْعِقَابِ ۚۖ وَ اِنَّهٗ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۶۷﴾ وَ
ورکونکے دے ، او یقینًا الله دے خامخا بښونکے مهربان * او

قَطَّعْنٰهُمْ فِي الْاَرْضِ اُمَمًا ۚ مِنْهُمُ

تقسیم کړي وو موږه دوی لره په زمکه کښې ټولګي ، بعضي د دوی نه

الصّٰلِحُوْنَ وَ مِنْهُمْ دُوْنَ ذٰلِكَ ز وَ بَلَوْنٰهُمْ

نیکان وو او بعضي د دوی نه سیوا د دي نه وو ناکاره او امتحان کړے وو موږ په دوی باندي

بِالْحَسَنٰتِ وَ السَّيِّاٰتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿١٦٨﴾

په خوشحالو او تکلیفونو سره خامخا چي دوی راوګرځي (د ګناه نه) *

فَخَلَفَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَّرِثُوا الْكِتٰبَ

نو پاتي شو روستو د دوی نه نا اهله میراث سره ئي اوړه کتاب

يَاْخُذُوْنَ عَرَضَ هٰذَا الْاَدْنٰى وَ يَقُوْلُوْنَ

اخلي دوی سامان (د ژوند) د دي معمولي (دنيا) او وائي دوی

سَيُغْفَرُ لَنَا ۚ وَ اِنْ يَّاْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهٗ

زر دے چي بښنه به اوکړے شي موږ نه ، او که راشي دوی ته سامان په شان د دي

يَاْخُذُوْهُ ؕ اَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّيْثَاقُ

اخلي دوی هغي لره ، آیا نه وه اغستے شوے په دوی باندي وعده په

الْكِتٰبِ اَنْ لَّا يَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ

کتاب کښې چي نه به وائي دوی په الله باندي مګر رښتیا

وَ دَرَسُوْا مَا فِيْهِ ؕ وَ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ

او دوی لوستي وو هغه چي وو پدیکښې او کور د آخرت غوره دے

لِّلَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿١٦٩﴾ وَ الَّذِيْنَ

د پاره د هغه کسانو چي پرېږي دا الله نه نو ولے تاسو عقل نه کار نه اخلئ ؟* او هغه کسان

يُمَسِّكُوْنَ بِالْكِتٰبِ وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ ؕ اِنَّا

چي منګولي لګي په کتاب او پابندي کئ د مونځ ، یقینًا موږه

لَا نُضِيعُ اَجْرَ الْمُصْلِحِيْنَ ﴿۱۷۰﴾ وَ اِذْ نَتَقْنَا

نه ضائع کوو اجر د اصلاح کونکو * او کله چې اوڼرو مونږ

الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَاَنَّهٗ ظُلَّةٌ وَّ ظَنُّوْٓا اَنَّهٗ

غر د پاخه د دوی نه ګویا چه دا وو سائبان او یقین اوکه دوی چې یقینًا دا

وَاقِعٌۢ بِهِمْ ۚ خُذُوْا مَآ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ

راغرځیدنکے دے په دوی، (اوئیل مونږ) اونیسئ هغه چې مونږ درکړي دي تاسو ته په مضبوطیا سره

وَّ اذْكُرُوْا مَا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿۱۷۱﴾ وَ اِذْ

او یاد کړئ هغه چې پدې کښې دي خاڅا چې تاسو اویریږئ (د الله نه) * او کله چې

اَخَذَ رَبُّكَ مِنْۢ بَنِيْٓ اٰدَمَ مِنْ ظُهُوْرِهِمْ

واغستۀ رب ستا د اولاد د آدم (علیه السلام) نه د شاګانو د دوی نه

ذُرِّيَّتَهُمْ وَ اَشْهَدَهُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ ۚ

اولاد د هغوی او ګواه ئې کړل دوی لره په خپلو ځانونو باندې

اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ؕ قَالُوْا بَلٰى ۛۚ شَهِدْنَا ۛۚ

آیا نه یم زه ستاسو رب ، اوئیل دوی بے شکه، ګواهي کوو مونږه ،

اَنْ تَقُوْلُوْا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ

دا چې اونه وایئ تاسو په ورځ د قیامت یقینًا وومونږه د

هٰذَا غٰفِلِيْنَ ﴿۱۷۲﴾ اَوْ تَقُوْلُوْٓا اِنَّمَآ اَشْرَكَ

دې نه ناخبره * یا اونه وایئ تاسو چې یقینًا شرک کړے وو

اٰبَآؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْۢ بَعْدِهِمْ ۚ

مشرانو زمونږه مخکښې د دینه او وو مونږه اولاد پس د دوی نه

اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۱۷۳﴾ وَ كَذٰلِكَ

آیا ته مونږه هلاکوي په هغه چې کار کړے دے باطل پرستو * او دا رنګې

نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ وَ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۝١٧٤ وَ اتْلُ

واضح بیانوو مونږه دلائل او خامخا چې دوی راوګرځي * او اولوله

عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذِیْۤ اٰتَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا

دوی ته خبر د هغه سړي چې ورکړي وو مونږه ده ته دلائل نو ووتلو دے د دینه

فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطٰنُ فَكَانَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ۝١٧٥

نو اولګیدهٔ ده پسې شیطان پس شو دے د سرکشونه *

وَ لَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنٰهُ بِهَا وَ لٰكِنَّهٗۤ اَخْلَدَ اِلَى

او که خوښه وے زمونږه نو پورته کړے به وو مونږه ده لره په دې سره لیکن دے مائل شوے وو په طرف

الْاَرْضِ وَ اتَّبَعَ هَوٰىهُ ۚ فَمَثَلُهٗ كَمَثَلِ

د زمکے او تابعداري ئې اوکړه د خواهش * پس مثال د ده په شان د

الْكَلْبِ ۚ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ

سپي دے، که ته شړې ده لره نو غپ غپ کئ یا پریږدې ده لره

يَلْهَثْ ؕ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا

غپ غپ کئ، دا مثال د قوم هغه کسانو دے چې دروغ ئې ګڼړل

بِاٰيٰتِنَا ۚ فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ

آیتونه زمونږ، پس بیان اوکه بیان خامخا چې دوی

يَتَفَكَّرُوْنَ ۝١٧٦ سَآءَ مَثَلًا ۣ الْقَوْمُ الَّذِيْنَ

سوچ اوکي * بد دے مثال د قوم هغه کسانو

كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَ اَنْفُسَهُمْ كَانُوْا يَظْلِمُوْنَ ۝١٧٧

چې نسبت د دروغو ئې اوکه آیتونو زمونږ ته او په خپلو نفسونو دوی ظلم کو *

مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِیْ ۚ وَ مَنْ

چا لره چې توفیق ورکي الله نو هغه وي په سمه لار روان، او چا باندې چې

يُّضْلِلْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿١٧٨﴾ وَ لَقَدْ
مهر د گمراهي. اووهي الله نو دغه كسان هم دوى دي تاوانيان * او تحقيق سره

ذَرَاْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيْرًا مِّنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ ۖ
پيدا كړي دي مونږه د پاره د جهنم ډيـر د پيريانو او انسانانو نه ،

لَهُمْ قُلُوْبٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ بِهَا ۡ وَ لَهُمْ
د پاره د دوى زړونه دي چې خان نه پوهه كيږي په دي او د پاره د دوى

اَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُوْنَ بِهَا ۡ وَ لَهُمْ اٰذَانٌ لَّا
ستركي دي چې نه گوري په دي او د پاره د دوى غوږونه دي نه

يَسْمَعُوْنَ بِهَا ۭ اُولٰٓئِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ
اوري په دي باندي (قرآن) ، دغه كسان په شان د ډنگرو دي بلكه

هُمْ اَضَلُّ ۭ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْغٰفِلُوْنَ ﴿١٧٩﴾
دوى دي نه هم بدتردي ، دغه كسان هم دوى دي نا پوهه *

وَ لِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا ۖ
او الله لره نومونه دي ښائسته پس رامدد كړئ ده لره په دي سره ،

وَ ذَرُوا الَّذِيْنَ يُلْحِدُوْنَ فِيْٓ اَسْمَآئِهٖ ۭ
او پريږدئ هغه كسان چې كجروي (شرک) كئ په نومونو د الله تعالى كښي ،

سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٨٠﴾ وَ مِمَّنْ
زر دے چې سزا به وركړے شي دوى ته د هغه چې دوى كول * او د هغه چانه

خَلَقْنَآ اُمَّةٌ يَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَ بِهٖ
چې پيدا كړي دي مونږه يو ټولگے دے چې بيان كئ د حق او په دي قرآن

يَعْدِلُوْنَ ﴿١٨١﴾ ع وَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا
باندي برابرئ (خلق) * او هغه كسان چې نسبت د دروغو ئي اوكه آيتونه زمونږ ته

ع ٢٣ / ١٢

سَنَسۡتَدۡرِجُهُمۡ مِّنۡ حَيۡثُ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۱۸۲﴾

زر دے چې په رو رو به اوچتوم دوی لره د داسې طرف نه چې دوی به نه پوهيږي *

وَ اُمۡلِىۡ لَهُمۡ ؕ اِنَّ كَيۡدِىۡ مَتِيۡنٌ ﴿۱۸۳﴾ اَوَ لَمۡ

او مهلت ورکوم زه دوی ته ، يقينًا تدبير زما سخت دے * آيا

يَتَفَكَّرُوۡا ٚ مَا بِصَاحِبِهِمۡ مِّنۡ جِنَّةٍ ؕ اِنۡ

دوی سوچ نه کئ ، چې نشته په ملګري د دوی خه ليونتوب ، نه دے

هُوَ اِلَّا نَذِيۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿۱۸۴﴾ اَوَلَمۡ يَنۡظُرُوۡا فِىۡ

دا (پيغمبر ﷺ) مګر يرونکے ښکاره * آيا دوی سوچ نه کئ په

مَلَكُوۡتِ السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضِ وَ مَا خَلَقَ

سلطنت د آسمانونو او زمکو کښې او هغه څه کښې چې پيدا کړي دي

اللّٰهُ مِنۡ شَىۡءٍ ۙ وَّاَنۡ عَسٰۤى اَنۡ يَّكُوۡنَ

الله کوم څيزونه ، او زر دے دا چې شي

قَدِ اقۡتَرَبَ اَجَلُهُمۡ ۚ فَبِاَىِّ حَدِيۡثٍ

تحقيق سره نزدې نيته د دوی ، نو په کوم بيان باندې

بَعۡدَهٗ يُؤۡمِنُوۡنَ ﴿۱۸۵﴾ مَنۡ يُّضۡلِلِ اللّٰهُ فَلَا

پس د بيان د قرآن نه دوی به ايمان راوړي * چا باندې چې مهر د ګمراهۍ اووهي الله پس نه وي

هَادِىَ لَهٗ ؕ وَ يَذَرُهُمۡ فِىۡ طُغۡيَانِهِمۡ

لار خودونکے ده ته ، او پريږدي دوی لره په سرکشۍ د دوی کښې

يَعۡمَهُوۡنَ ﴿۱۸۶﴾ يَسۡـَٔلُوۡنَكَ عَنِ السَّاعَةِ

حيران او پريشان * تپوس کئ دوی ستا نه په باره د قيامت کښې

اَيَّانَ مُرۡسٰٮهَا ؕ قُلۡ اِنَّمَا عِلۡمُهَا عِنۡدَ رَبِّىۡ ۚ

چې کله به وي اودريدل د دې ، اووايه بے شکه علم د قيامت زما رب سره دے ،

لَا يُجَلِّيْهَا لِوَقْتِهَآ اِلَّا هُوَ ؔ ثَقُلَتْ فِي السَّمٰوٰتِ

نه ښکاره کوي دي لره په وخت د دي مگر دا الله ، دروند دے(۱) په آسمانونو

وَ الْاَرْضِ ؕ لَا تَاْتِيْكُمْ اِلَّا بَغْتَةً ؕ

او زمکو کښې ، نه به راځي تاسو ته مگر ناساپه ،

يَسْــَٔلُوْنَكَ كَاَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ؕ قُلْ اِنَّمَا

تپوس کيږي دوی ستا نه گوياچه ته خبر ئي د دي نه ، اووايه بے شکه

عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ

علم د دي الله سره دے ليکن اکثر د خلقو نه

لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۷﴾ قُلْ لَّآ اَمْلِكُ لِنَفْسِيْ نَفْعًا

نه پوهيږي * اووايه زه واکدار نه يم ځان د پاره د فائدي

وَّ لَا ضَرًّا اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ وَ لَوْ كُنْتُ

او نه د ضرر مگر هغه چي خوښه شي د الله (نو هغه کيږي) ، او که زه

اَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ ۛۚ

پوهيدم په غيبو باندي نو ما به ځان لره ډير خير جمع کړے وو

وَ مَا مَسَّنِيَ السُّوْٓءُ ۛۚ اِنْ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ

او نه به وے رسيدلے ما ته څه تکليف ، نه يم زه مگر يرونکے

وَّ بَشِيْرٌ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۱۸۸﴾ هُوَ الَّذِيْ

او زيرے ورکونکے د پاره د هغه قوم چي ايمان راوړي * دا الله هغه ذات دے

خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَّ جَعَلَ مِنْهَا

چي پيدا کړي ئي يئ تاسو د نفس يو نه او پيدا کړي ئي ده د جنس د ده نه

زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَا ۚ فَلَمَّا تَغَشّٰىهَا

بي بي د ده دي د پاره چي آرام اوکي دي سره ، پس کله چي پټ کي (مذکر) دي(مؤنث) لره

(۱) هيبت د قيامت

حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهٖ ۚ فَلَمَّآ

حمل ئې واغسته حمل سپک نو تله راتله کې دا پدې سره ، پس هر کله

اَثْقَلَتْ دَّعَوَا اللّٰهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ اٰتَيْتَنَا

چې درنه شي (دا مؤنث) رابلې دا دواړه الله لره چې رب د دوی دے که راکه تا مونږ ته

صَالِحًا لَّنَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿۱۸۹﴾ فَلَمَّآ

نیک اولاد خامخا شو به مونږ د تابعدارو نه * پس هر کله

اٰتٰهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهٗ شُرَكَآءَ فِيْمَآ

چې ورکړي ئې دې دواړو ته نیک اولاد نو کرځئ دادواړه الله لره حصه داران په هغه څه کښې چې

اٰتٰهُمَا ۚ فَتَعٰلَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۱۹۰﴾

واړو ته، پس اوچت دے الله د هغه نه چې دوی ئې ورسره حصه دار ګرځئ *

اَيُشْرِكُوْنَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَّ هُمْ

آیا دوی حصه دار ګرځئ (الله سره) هغه چې نه شي پیدا کولے هیڅ شے او دوی

يُخْلَقُوْنَ ﴿۱۹۱﴾ وَ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ لَهُمْ

په خپله پیدا کړے شوي دي * او طاقت نه لري د پاره د دوی

نَصْرًا وَّ لَآ اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُوْنَ ﴿۱۹۲﴾ وَ اِنْ

د امداد او نه د خپلو نفسونو امداد کولے شي * او که

تَدْعُوْهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَتَّبِعُوْكُمْ ؕ

تاسو راغواړئ دوی لره هدایت ته نو تابعداري نه کړئ دوی ستاسو ،

سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ اَدَعَوْتُمُوْهُمْ اَمْ اَنْتُمْ

برابره خبره ده په تاسو باندې که رامدد کوئ تاسو دوی لره یا تاسو يئ

صَامِتُوْنَ ﴿۱۹۳﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ

چپ پاتے کیدونکي * بے شکه هغه کسان چې تاسو ئې رامدد کوئ

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ عِبَادٌ اَمْثَالُكُمْ فَادْعُوْهُمْ

بغير د الله نه بنديكان دي ستاسو غوندي نو رامدد كئ دوى لره

فَلْيَسْتَجِيْبُوْا لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٩٤﴾

پس قبولوالے دي اوكړي د پاره ستاسو كه يئ تاسو رشتيني ٭

اَلَهُمْ اَرْجُلٌ يَّمْشُوْنَ بِهَآ اَمْ لَهُمْ اَيْدٍ

ايا دوى لره خپے دي چي تلل كئ دوى په هغي سره يا دوى لره لاسونه دي

يَّبْطِشُوْنَ بِهَآ اَمْ لَهُمْ اَعْيُنٌ يُّبْصِرُوْنَ

چي نيول كئ دوى په هغي يا دوى لره ستركي دي چي ليدل كئ دوى

بِهَآ اَمْ لَهُمْ اٰذَانٌ يَّسْمَعُوْنَ بِهَا قُلِ

په هغي سره يا دوى لره غوږونه دي چي اوريدل كئ دوى په هغي سره ، اووايه

ادْعُوْا شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيْدُوْنِ فَلَا

رامدد كئ د برخي خاوندان ستاسو بيا زما (د مرگ) بندوبست اوكئ پس

تُنْظِرُوْنِ ﴿١٩٥﴾ اِنَّ وَلِيِّ اللّٰهُ الَّذِيْ نَزَّلَ

مهلت مه راكوئ ما ته ٭ يقيناً دوست زما الله هغه ذات دے چي راليږلے ئي دے

الْكِتٰبَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٩٦﴾

كتاب ، او دا (الله) دوستي كئ د نيكانو سره ٭

وَالَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ

او هغه كسان چي رامدد كوئ ئي تاسو بغير د الله نه

لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَكُمْ وَلَآ اَنْفُسَهُمْ

طاقت نه لري د امداد ستاسو او نه د خپلو ځانونو

يَنْصُرُوْنَ ﴿١٩٧﴾ وَاِنْ تَدْعُوْهُمْ اِلَى الْهُدٰى

امداد كولے شي ٭ او كه ته راغواړي دوى لره هدايت ته

لَا يَسْمَعُوْا ؕ وَ تَرٰىهُمْ يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ وَ هُمْ

نه اوري دوی، او وینې به ته دوی لره چې ګوري به تا ته او دوی

لَا يُبْصِرُوْنَ ﴿۱۹۸﴾ خُذِ الْعَفْوَ وَ اْمُرْ بِالْعُرْفِ وَ

نه ويني (حق لره)* اونیوه کار د ورانولو د شرک او حکم کوه په توحید او

اَعْرِضْ عَنِ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۱۹۹﴾ وَ اِمَّا يَنْزَغَنَّكَ

مخ واړوه د جاهلانو نه * او که اورسيږي تا ته

مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ

د شيطان نه وسوسه نو پناه غواړه په الله سره، يقيناً دا الله

سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۰۰﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ

اوریدونکے پوهه دے * يقيناً هغه کسان چې يريږي (د الله نه) کله چې اورسيږي دوی ته

طٰٓئِفٌ مِّنَ الشَّيْطٰنِ تَذَكَّرُوْا فَاِذَا هُمْ

وسوسه د طرفه د شيطان نه يادئ دوی (الله لره) نا ساپه دوی

مُّبْصِرُوْنَ ﴿۲۰۱﴾ وَ اِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوْنَهُمْ فِي

ليدونکي ئي (قرآن لره)* او رونړه د دوی پريږدي دوی لره په

الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُوْنَ ﴿۲۰۲﴾ وَ اِذَا لَمْ تَاْتِهِمْ

سرکشۍ کښې بيا کمے نه کئ (په راخکلو د دي خلقو کښې)* او کله چې رانه ړے ته دوی ته

بِاٰيَةٍ قَالُوْا لَوْ لَا اجْتَبَيْتَهَا ؕ قُلْ اِنَّمَآ اَتَّبِعُ

يو نښه نو وائي دوی ولې غوره نه کړه تا دې لره، اووايه بے شکه زه تابعداري کوم

مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ مِنْ رَّبِّيْ ۚ هٰذَا بَصَآئِرُ مِنْ

د هغه چې وحې کولے شي ما ته د طرفه د رب زما نه، دا دلائل دي د طرفه

رَّبِّكُمْ وَ هُدًى وَّ رَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۲۰۳﴾

د رب ستاسو نه او هدايت او رحمت دے د پاره د هغه قوم چې ايمان راوړي *

وَ اِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ وَ اَنْصِتُوْا

او كله چي لوستلے شي قرآن نو غوږ كيږدئ دي ته او چپ شئ

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿۲۰۴﴾ وَ اذْكُرْ رَّبَّكَ فِيْ

خامخا په تاسو به رحم اوكړے شي * او يادوه رب ستا په

نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَّ خِيْفَةً وَّ دُوْنَ الْجَهْرِ

زړه خپل كښې په عاجزۍ او په يرے سره او نه په تيزه

مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَ الْاٰصَالِ وَ لَا تَكُنْ

د وينا نه صبا او بيګا (هر وخت) اومه كيږه ته

مِّنَ الْغٰفِلِيْنَ ﴿۲۰۵﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ عِنْدَ رَبِّكَ

د غفلت كونكو نه * يقينًا هغه ملائك چي په نيز د رب ستادي

لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَ يُسَبِّحُوْنَهٗ

ځان غټ نه ګڼري د عبادت د الله نه او پاكي بيانئ دوى د الله

وَلَهٗ يَسْجُدُوْنَ ﴿۲۰۶﴾ السجدة

او خاص د الله تابعداري كوي *

اٰيَاتُهَا ۷۵ سُوْرَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ۸ نزول ۸۸ رُكُوْعَاتُهَا ۱۰

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ ؕ قُلِ الْاَنْفَالُ

تپوس كئ دوى ستا نه په باره د مال زياتي كښې، اووايه زياتي مال

لِلّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَصْلِحُوْا

الله لره او پيغمبر لره دے ، پس اوويريږئ د الله نه او درست كئ

ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۪ وَ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗۤ اِنْ

خپل مينځ لره او تابعداري اوكړئ د الله او د پيغمبر د الله كه

سُوْرَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ

ربط د سورت الانفال :

(۱)مخکښې سورت کښې مقابله د ژبي ذکر شوه نو دلته مقابله د توري ذکرکیږي .

(۲)مخکښې سورتکښې ئې دملائکو ۳ صفات ذکر کړل نو دلته ابتداء کښې

د مؤمنانو ۵ صفتونه ذکر کیږي .

(۳) مخکښې سورت کښې شپږ واقعات د انبیاء علیهم السلام ذکر شو نو دلته شپږ

قاعدې د میدان جنګ ذکر کیږي.

امتیازات د سورت الانفال :

(۱)سورت ممتاز دے په بیان د مونځ د مشرکینو باندې وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً

(۲) په تقریر د نبی عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې قیدیانو ته .

(۳)په حکم د تیارۍ کولو د پاره د مقابلے د کافرو وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ .

دعوی د سورت الانفال :

د شرک ختمولو د پاره د الله تعالیٰ په لاره کښې جهاد کولو ته ترغیب او بیان د شپږو قاعدو د میدان جنګ.

خلاصه د سورت الانفال :

ابتداء د سورت کښې درې۳ اوامر ،بیا پنځه صفات د مؤمنانو، شپږ قاعدې د میدان جنګ د

پاره د مؤمنانو او اوومه قاعده امیر حرب د پاره ذکر کوی

{۱} دشمن ته به شاه نه ګرځوئ ، آیت ۱۵ .

{۲} د الله تعالیٰ او پیغمبرتابعداری به کوئ ، آیت ۲۰ .

{۳} که د خوشحالۍ ژوند غواړئ نو د امیر خبره اومنئ ، آیت ۲٤ .

{٤} خیانت او درغلی مه کوئ ، آیت ۲۷ .

{۵} مؤمنان به د الله نه یره کوی نو الله به ورله فتح ورکې ، آیت ۲۹ .

{٦} مجاهدین به جنګ کښې الله تعالیٰ ډیر یادوئ ، آیت ٤۵ .

{۷} امیر جهاد به قیدیانو ته په نرمۍلجې باندې تقریر کې ، آیت ۷۰ .

كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ① اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ
يئ تاسو مومنان * بې شکه مومنان هغه کسان دي
اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوْبُهُمْ وَ اِذَا تُلِيَتْ
چې کله یاد کړے شي الله نرم شي زړونه د دوی او کله چې لوستے شي
عَلَيْهِمْ اٰيٰتُهٗ زَادَتْهُمْ اِيْمَانًا وَّ عَلٰى رَبِّهِمْ
په دوی باندې آيتونه د الله زياتې دوی لره اثر د ايمان او دوی په خپل رب باندې
يَتَوَكَّلُوْنَ ② الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَ مِمَّا
ځان سپاري * هغه کسان چې پابندي کړئ د مونځ او د هغه نه
رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ③ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ
چې ورکړي دي ورته مونږه خرچ کړئ (۱)* دغه کسان هم دوی دي مومنان
حَقًّا لَهُمْ دَرَجٰتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ مَغْفِرَةٌ
په رشتيا، دوی لره درجې دي د طرفه د رب د دوی نه او ببښنه
وَّ رِزْقٌ كَرِيْمٌ ④ كَمَآ اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ
او رزق عزتمند دے *(درست کړئ خپل مينځ) لکه چې اوباسلے وو تا لره رب ستا د
بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَ اِنَّ فَرِيْقًا مِّنَ
کور ستا نه په حقه سره او يقينًا يو ډله د
الْمُؤْمِنِيْنَ لَكٰرِهُوْنَ ⑤ يُجَادِلُوْنَكَ فِي
مومنانو نه خامخا بد ګڼړونکي وو (وتلو لره) * جګړه کړئ دوی تا سره په باره
الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَاَنَّمَا يُسَاقُوْنَ اِلَى
د حق کښې پس د هغه نه چې ښکاره شوے وو (دوی ته) ګويا چې دوی راښکلے شي
الْمَوْتِ وَ هُمْ يَنْظُرُوْنَ ⑥ وَ اِذْ يَعِدُكُمُ
مرګ ته او دوی ګوري * کله چې وعده اوکړه تاسو سره

(۱) چه لاره د الله کښې

اللّٰهُ اِحْدَى الطَّآئِفَتَيْنِ اَنَّهَا لَكُمْ وَ
الله د يو د دوو ډلو چې يقينًا دا به وي تاسو لره او
تَوَدُّوْنَ اَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُوْنُ
خوښوله تاسو چې يقينًا بې دبدبې والا شي (دغه ډله)
لَكُمْ وَ يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ
تاسو لره او اراده كړې الله دا چې ثابت كړي حق په خپل حكم باندې
وَ يَقْطَعَ دَابِرَ الْكٰفِرِيْنَ ۝٧ لِيُحِقَّ الْحَقَّ
او پرې كړي مونډ د كافرانو *(دا كار الله اوكه) دې د پاره چې ثابت كړي حق
وَ يُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ۝٨
او بې كاره كړي باطل اګر چې بد ئې ګنړي مجرمان *
اِذْ تَسْتَغِيْثُوْنَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ اَنِّيْ
كله چې فرياد كو تاسو رب خپل ته نو قبولوالے ئې اوكه تاسو لره يقينًا زه
مُمِدُّكُمْ بِاَلْفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُرْدِفِيْنَ ۝٩
امداد كونكے يم ستاسو په زرو فرشتو سره يو بل پسے راتلونكے *
وَ مَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى وَ لِتَطْمَئِنَّ بِهٖ
او نه دے ګرځولے دې لره الله مګر زيرے او دې د پاره چې مضبوط شي په دې
قُلُوْبُكُمْ ۚ وَ مَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ؕ
زړونه ستاسو ، او نه ده فتح مګر د طرفه د الله نه ،
اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ۝١٠ اِذْ يُغَشِّيْكُمُ
يقينًا الله غالب حكمت والا دے * كله چې پټ كه تاسو لره (الله)
النُّعَاسَ اَمَنَةً مِّنْهُ وَ يُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ
په جوتے تسلي وه د طرفه د الله نه او راوئې ليږه په تاسو باندې د

السَّمَآءِ مَآءً لِّيُطَهِّرَكُمْ بِهٖ وَ يُذْهِبَ
بره نه باران دي د پاره چي پاک کي تاسو په دي سره او لري کي
عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطٰنِ وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوْبِكُمْ
ستاسو نه گند د شيطان او چي پتي اولگئ ستاسو په زړونو باندي
وَ يُثَبِّتَ بِهِ الْاَقْدَامَ ﴿١١﴾ اِذْ يُوْحِيْ رَبُّكَ اِلَى
او مضبوط کي په دي سره قدمونه(ستاسو) * کله چي حکم اوکه ستا رب
الْمَلٰٓئِكَةِ اَنِّيْ مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ
فرشتو ته يقيناً زه تاسو سره يم نو مضبوط کړئ هغه کسان چي ايمان ئي راوړے دے ،
سَاُلْقِيْ فِيْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا الرُّعْبَ
زر دے چي اوبه غورځوم په زړونو د هغه کسانو کښي چي کفر ئي کړے دے يــــره
فَاضْرِبُوْا فَوْقَ الْاَعْنَاقِ وَ اضْرِبُوْا مِنْهُمْ
پس اووهئ دوی لره د پاخه د ختونو او اووهئ د دوی
كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَآقُّوا اللّٰهَ
هر يو بند * دا ځکه چي دوی خلاف کړے دے د الله
وَ رَسُوْلَهٗ ۚ وَ مَنْ يُّشَاقِقِ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ
او د پيغمبر د الله ، او چا چي خلاف اوکه د الله او د پيغمبر د الله
فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذٰلِكُمْ
نو يقيناً الله سخت عذاب والا دے * دغه عذابونه
فَذُوْقُوْهُ وَ اَنَّ لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾
نو اوڅکئ دي لره او يقيناً د پاره د کافرانو عذاب د اوور دے *
يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِيْنَ
اے مــــومنانو کله چي مخامخ شئ تاسو هغه کسانو سره

كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ۚ ﴿١٥﴾

چې کفر ئې کړے دے په جنګ کښې نو مه اړوئ دوی ته شا ګانې

وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا

او چا چې واړوله دوی ته په دغه وخت (د جنګ کښې) شاخپله مګر چل کونکے وي

لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ

د پاره د جنګ یا راتلونکے خپلے ډلے ته تحقیق سره راګیر شو دے

بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ

په غصه کښې د طرفه د الله نه او ځائے د ده جهنم دے ، او بد دے

الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾ فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ

ځائے د راتلو (دا جهنم) *نو نه دي وژلي تاسو دوی لیکن الله

قَتَلَهُمْ ۚ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ

وژلي دي دوی لره او نه دي رسولي تا (شګي سترګو د کافرو ته) کله چې اوېشتي تا (د لاس نه) لیکن الله

رَمَىٰ ۚ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا ۚ

اورسولي (۱) ، او دي د پاره چې امتحان اوکي (الله) په مومنانو د خپل طرف نه امتحان ښائسته،

إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ

یقینًا الله اوریدونکے پوهه دے * دا رنګے یئ تاسو کلک او یقینًا الله دے

مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِنْ تَسْتَفْتِحُوا

کمزورے کونکے چل د کافرانو لره * که غلبه غواړئ تاسو (اے کافرو)

فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ ۖ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ

نو تحقیق سره راغله تاسو ته غلبه (د مومنانو) ، او که منع شوئ تاسو نو دا

خَيْرٌ لَكُمْ ۖ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ ۚ وَلَنْ تُغْنِيَ

غوره دي د پاره ستاسو، او که راګرځئ تاسو (مقابلے د مومنانو ته) نو راګرځو موږ (امداد د مومنانو ته)، او هیچرې فائده به در نه کي

(۱) سترګو د کافرانو ته

عَنۡكُمۡ فِئَتُكُمۡ شَيۡـًٔا وَّلَوۡ كَثُرَتۡ ۙ وَ اَنَّ اللّٰهَ

تاسو نه ډله ستاسو هیڅ شے اګر که زیاته وي ، او یقینًا (امداد) الله

مَعَ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ﴿۱۹﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡۤا

سره د مومنانو دے * اے مومنانو

اَطِيۡعُوا اللّٰهَ وَ رَسُوۡلَهٗ وَ لَا تَوَلَّوۡا عَنۡهُ وَ

تابعداري اوکړئ د الله او د پیغمبر د الله او مه اوړئ تاسو د دې نه او

اَنۡتُمۡ تَسۡمَعُوۡنَ ﴿۲۰﴾ وَ لَا تَكُوۡنُوۡا كَالَّذِيۡنَ

تاسو اورئ (قرآن لره) * او مه کیږئ په شان د هغه کسانو چې

قَالُوۡا سَمِعۡنَا وَ هُمۡ لَا يَسۡمَعُوۡنَ ﴿۲۱﴾ اِنَّ شَرَّ

وئیلي وو دوی واوریدل مونږه او دوی نه منل * یقینًا ناکاره

الدَّوَآبِّ عِنۡدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الۡبُكۡمُ الَّذِيۡنَ

د زنده سرو نه په نیز د الله کانړه چاړا ګان هغه کسان دي

لَا يَعۡقِلُوۡنَ ﴿۲۲﴾ وَ لَوۡ عَلِمَ اللّٰهُ فِيۡهِمۡ خَيۡرًا

چې عقل نه کار نه اخلي * او که پوهه وے الله په دوی کښې د اخلاص

لَّاَسۡمَعَهُمۡ ؕ وَ لَوۡ اَسۡمَعَهُمۡ لَتَوَلَّوۡا وَّ هُمۡ

نو منلے به ئي وو په دوی (قرآن)، او که واورئ الله دوی ته (قرآن) خامخا دوی اوړي او وي دوی

مُّعۡرِضُوۡنَ ﴿۲۳﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوا اسۡتَجِيۡبُوۡا

اعراض کونکي * اے ایمـــان والو قبولوالے اوکړئ

لِلّٰهِ وَ لِلرَّسُوۡلِ اِذَا دَعَاكُمۡ لِمَا يُحۡيِيۡكُمۡ ۚ وَ

د الله او د پیغمبر د الله کله چې راغواړي تاسو هغه (جهاد) ته چې ژوندي کړي تاسو لره ، او

اعۡلَمُوۡۤا اَنَّ اللّٰهَ يَحُوۡلُ بَيۡنَ الۡمَرۡءِ وَ قَلۡبِهٖ

پوهه شئ یقینًا الله واقع کیږي په مینځ د سړي او زړه د ده کښې

وَ اَنَّهٗٓ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿٢٤﴾ وَ اتَّقُوْا فِتْنَةً

او يقينًا شان دا دے دي الله ته به تاسو پورته كړے شئ * او اوبريږئ د داسي عذاب نه

لَّا تُصِيْبَنَّ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْكُمْ خَآصَّةً ۚ

چي اوبه نه رسيږي هغه كسانو ته چي ظلم ئي كړے دے ستاسو نه يواځے ،

وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾ وَ

او پوهه شئ چي يقينًا الله سخت عذاب والا دے * او

اذْكُرُوْٓا اِذْ اَنْتُمْ قَلِيْلٌ مُّسْتَضْعَفُوْنَ فِي

ياد كړئ كله چي وئ تاسو لږ كمزوري شوي په

الْاَرْضِ تَخَافُوْنَ اَنْ يَّتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ

زمكه كښي يريدئ تاسو چي وابه رني تاسو لره (يو يو به كي) خلق

فَاٰوٰىكُمْ وَ اَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهٖ وَ رَزَقَكُمْ مِّنَ

نو ځائے ئي دركه تاسو ته او مضبوط ئي كړئ تاسو په امداد خپل او رزق ئي دركه تاسو ته د

الطَّيِّبٰتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٢٦﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ

پاكيزه څيزونو نه خامخا چي تاسو شكر اوباسئ * اے ايمان

اٰمَنُوْا لَا تَخُوْنُوا اللّٰهَ وَ الرَّسُوْلَ وَ تَخُوْنُوْٓا

والو خيانت مه كوئ د الله او د پيغمبر د الله سره او خيانت مه كوئ تاسو

اَمٰنٰتِكُمْ وَ اَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٧﴾ وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّمَآ

په امانتونو خپلو كښي او تاسو پوهيږئ * او پوهه شئ بے شكه

اَمْوَالُكُمْ وَ اَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۙ وَّ اَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهٗٓ

مالونه ستاسو او اولاد ستاسو امتحان دے ، او يقينًا الله ده سره

اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿٢٨﴾ ۧ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنْ تَتَّقُوا

اجر لوئي دے * اے م مومنانو كه اوبريدئ تاسو

اللّٰهَ يَجْعَلْ لَّكُمْ فُرْقَانًا وَّ يُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ

د الله نه اوبه کرځئ تاسو لره برے (فتح) او لرې به کي ستاسو نه تکليفونه ستاسو

وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۝٢٩ وَ

او بخښنه به اوکي تاسو ته ، او دے الله خاوند د فضل لوئي * او

اِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِيُثْبِتُوْكَ اَوْ

کله چي فريب اوکه ستا خلاف هغه کسانو چي کفر ئي کړے وو دي د پاره چي اوتړي تا لره يا

يَقْتُلُوْكَ اَوْ يُخْرِجُوْكَ ؕ وَ يَمْكُرُوْنَ وَ يَمْكُرُ

اوژني تالره يا اوباسي تالره ، او دوی تدبير کئ (ستا د مرګ) او تدبير کئ

اللّٰهُ ؕ وَ اللّٰهُ خَيْرُ الْمٰكِرِيْنَ ۝٣٠ وَ اِذَا تُتْلٰى

الله (ستا د خلاصي) ، او الله غوره د تدبير کونکو دے * او کله چي لوستلے شي

عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا قَالُوْا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ

دوی باندي آيتونه زمونږه وائي دوی تحقيق سره واوريدل مونږه که خوښه وے زمونږه

لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَاۤ ۙ اِنْ هٰذَاۤ اِلَّاۤ اَسَاطِيْرُ

خامخا وئيلي به وو مونږه په شان د دي ، نه دي دا مګر قيصي د

الْاَوَّلِيْنَ ۝٣١ وَ اِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ

رومبنو دي* او کله چي اوئيل دوی اے الله که وي

هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا

دا پيغمبر رشتيا د طرفه ستا نه نو راوورے په مونږ باندي

حِجَارَةً مِّنَ السَّمَآءِ اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ

کاڼي د بره نه يا راوړي مونږه ته عذاب

اَلِيْمٍ ۝٣٢ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ اَنْتَ

درد ناک * او نه دے الله چي سزا ورکي دوی ته او ته ئي موجود

فِيْهِمْ ؕ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ

په دوی کښې ، او نه دے الله سزا ورکونکے دوی لره او دوی

يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَ مَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ

بښنه غواړي* او څه دي دوی لره چې سزا به نه ورکړي دوی ته

اللّٰهُ وَ هُمْ يَصُدُّوْنَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

الله او دوی بندئ (خلقو لره) د مسجد حرام نه

وَ مَا كَانُوْۤا اَوْلِيَآءَهٗ ؕ اِنْ اَوْلِيَآؤُهٗۤ اِلَّا

او نه دي دوی دوستان د الله ، نه دي دوستان د الله مګر

الْمُتَّقُوْنَ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٤﴾ وَ

پرهيزګاران ليکن اکثر د دوی نه نه پوهيږي* او

مَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَآءً وَّ

نه دے مونځ د دوی په نيز د بيت الله مګر سوړي او

تَصْدِيَةً ؕ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ

تاڼري ، پس اوڅکئ عذاب په سبب د هغه چې تاسو

تَكْفُرُوْنَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُنْفِقُوْنَ

کفر کو* يقيناً هغه کسان چې کفر ئې کړے دے خرج کئ دوی

اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

مالونه خپل دي د پاره چې بند کي خلق د لارې د الله نه ،

فَسَيُنْفِقُوْنَهَا ثُمَّ تَكُوْنُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً

زر دے چې دوی خرج کئ به دي لره بيا به شي (دا مال لګول) په دوی باندې افسوس چې

ثُمَّ يُغْلَبُوْنَ ۬ؕ وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْۤا اِلٰى جَهَنَّمَ

بيا به دوی کمزوري کړے شي، او هغه کسان چې کفر ئې کړے دے جهنم ته

يُحْشَرُوْنَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيْزَ اللّٰهُ الْخَبِيْثَ مِنَ

پورته به کړے شي دوی* دي د پاره چې جدا کي الله پليت لره د

الطَّيِّبِ وَ يَجْعَلَ الْخَبِيْثَ بَعْضَهٗ عَلٰى

پاک نه او وګرځوي پليت بعضو لره د پاسه د

بَعْضٍ فَيَرْكُمَهٗ جَمِيْعًا فَيَجْعَلَهٗ فِيْ جَهَنَّمَ ؕ

بعضو نو جمع به کي دي لره تول پس او به ګرځوي دي لره په جهنم کښې،

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِّلَّذِيْنَ ع ١٨

دغه کسان هم دوی دي تاوانيان * او وايه هغه کسانو ته

كَفَرُوْٓا اِنْ يَّنْتَهُوْا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ

چې کفرئي کړے دے که منع شو دوی ببښنه به اوکړے شي دوی ته د هغه (ګناهونو) چې تحقيق سره

سَلَفَ ۚ وَ اِنْ يَّعُوْدُوْا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ

تير شوي دي، او که دوی راګرځي (کفر ته) نو تحقيق سره تيره شوي ده طريقه

الْاَوَّلِيْنَ ﴿٣٨﴾ وَ قَاتِلُوْهُمْ حَتّٰى لَا تَكُوْنَ

د رومبنو* او جنګ اوکړئ دوی سره تر دي چې پاتې نه شي

فِتْنَةٌ وَّ يَكُوْنَ الدِّيْنُ كُلُّهٗ لِلّٰهِ ۚ فَاِنِ

شرک او شي غاره کيخودل تول الله ته، نو که

انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٣٩﴾

دوی منع شو نو يقيناً الله د هغه چې کئ دوی ليدونکے دے*

وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰىكُمْ ؕ

او که دوی واوړيدل نو پوهه شئ چې يقيناً الله دوست ستاسو دے،

نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيْرُ ﴿٤٠﴾

څه ښائسته دوست دے او څه خائسته امدادي دے*

وَ اعۡلَمُوۡۤا اَنَّمَا غَنِمۡتُمۡ مِّنۡ شَیۡءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ

او پوهه شئ يقينًا هغه چي غنيمت حاصل كه تاسو ده څه شي نه يقينًا د پاره د الله

خُمُسَهٗ وَ لِلرَّسُوۡلِ وَ لِذِی الۡقُرۡبٰی وَ الۡیَتٰمٰی

پنځمه حصه د هغي ده او د پاره د پيغمبر او د پاره د خپلوخپلوانو او د يتيمانو

وَ الۡمَسٰکِیۡنِ وَ ابۡنِ السَّبِیۡلِ ۙ اِنۡ کُنۡتُمۡ

او د مسكينانو او د مسافرو ، كه تاسو

اٰمَنۡتُمۡ بِاللّٰهِ وَ مَاۤ اَنۡزَلۡنَا عَلٰی عَبۡدِنَا یَوۡمَ

ايمان راوړے وي په الله او په هغه چي نازل كړے دے مونږه په بنده خپل باندي په ورځ

الۡفُرۡقَانِ یَوۡمَ الۡتَقَی الۡجَمۡعٰنِ ؕ وَ اللّٰهُ

د بيلتون (د دوى) په هغه ورځ چي مخامخ شوي دوه ډلي ، او الله

عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ قَدِیۡرٌ ﴿۴۱﴾ اِذۡ اَنۡتُمۡ بِالۡعُدۡوَةِ

په هر يو شي باندي قدرت والا دے * كله چي تاسو په كناره

الدُّنۡیَا وَ هُمۡ بِالۡعُدۡوَةِ الۡقُصۡوٰی وَ الرَّکۡبُ

نزدي وئ (مديني ته) او دوى په كناره لري وو (د مديني نه) او قافله (د ابو جهل)

اَسۡفَلَ مِنۡکُمۡ ؕ وَ لَوۡ تَوَاعَدۡتُّمۡ لَاخۡتَلَفۡتُمۡ

لاندي (تيريده) ستاسو نه ، او كه تاسو وعده كړي وه نو خامخا خلاف به كړے وو تاسو

فِی الۡمِیۡعٰدِ ۙ وَ لٰکِنۡ لِّیَقۡضِیَ اللّٰهُ اَمۡرًا

په وعده كښي ، ليكن دي د پاره چي پوره كي الله هغه كار

کَانَ مَفۡعُوۡلًا ۬ۙ لِّیَهۡلِکَ مَنۡ هَلَکَ عَنۡۢ

چي دے كيدونكے ، دي د چي هلاک كي (الله) هغه څوک چي هلاک شو پس د

بَیِّنَةٍ وَّ یَحۡیٰی مَنۡ حَیَّ عَنۡۢ بَیِّنَةٍ ؕ وَ اِنَّ

دليل نه او ژوندے كي هغه څوک چي ژوندے شو پس د دليل نه ، او يقينًا

اللّٰهَ لَسَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٤٢﴾ اِذْ يُرِيْكَهُمُ اللّٰهُ فِيْ

الله خامخا اوریدونکے پوهه دے * کله چي اوخودل دوی تا ته الله په

مَنَامِكَ قَلِيْلًا ط وَ لَوْ اَرٰىكَهُمْ كَثِيْرًا

خوب ستا کښي لږ ، او که خودلي ني وو تا ته دوی ډیر

لَّفَشِلْتُمْ وَ لَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَ لٰكِنَّ

خامخاسست شوي به وئ تاسو اوخاماجګړي به کړي وي تاسو په کار کښي لیکن

اللّٰهَ سَلَّمَ ط اِنَّهٗ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿٤٣﴾

الله بچ کړئ تاسو ، یقیناً الله پوهه دے په رازونو د سینو باندي *

وَ اِذْ يُرِيْكُمُوْهُمْ اِذِ الْتَقَيْتُمْ فِيْٓ اَعْيُنِكُمْ

کله چي وني خودل تاسو ته دوی کله چي مخامخ شوئ تاسو په سترګو ستاسو کښي

قَلِيْلًا وَّ يُقَلِّلُكُمْ فِيْٓ اَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ

لږ او کم ني ښکاره کړئ تاسو په سترګو د هغوي کښي دي د پاره چي پوره کي

اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُوْلًا ط وَ اِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ

الله هغه حکم چي دے کیدونکے ، او خاص الله ته واپس کولے شي

الْاُمُوْرُ ﴿٤٤﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا لَقِيْتُمْ

تول کارونه * اے مـــــومنانو کله چي مخامخ شئ تاسو

فِئَةً فَاثْبُتُوْا وَ اذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا لَّعَلَّكُمْ

یو ډلي سره نو کلک شئ او یادوئ الله لره ډیر خامخا تاسو به

تُفْلِحُوْنَ ﴿٤٥﴾ وَ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ وَ لَا

کامیاب شئ * او تابعداري کوئ د الله او د پیغمبر د الله او

تَنَازَعُوْا فَتَفْشَلُوْا وَ تَذْهَبَ رِيْحُكُمْ

جګړي مه کوئ ګني سست به شئ تاسو او لاړه به شي دبدبه ستاسو

وَاصۡبِرُوۡا ؕ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيۡنَ ۚ﴿۴۶﴾ وَلَا

او صبر کوئ ، يقينًا (امداد د) الله سره د صبر کونکو دے • او

تَكُوۡنُوۡا كَالَّذِيۡنَ خَرَجُوۡا مِنۡ دِيَارِهِمۡ

مه کيږئ په شان د هغه کسانو چې اوتل دوی د کورونو خپلو نه

بَطَرًا وَّرِئَآءَ النَّاسِ وَيَصُدُّوۡنَ عَنۡ

په مستئ او د پاره د ځان ښودلو خلقو ته او بندول دوی (خلقو لره) د

سَبِيۡلِ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا يَعۡمَلُوۡنَ مُحِيۡطٌ ﴿۴۷﴾

لارې د الله نه ، او الله په هغه څه چې کئ دوی گيره اچونکے دے •

وَاِذۡ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيۡطٰنُ اَعۡمَالَهُمۡ وَقَالَ

او کله چې ښائسته کړل دوی ته شيطان عملونه د دوی او اوئيل شيطان

لَا غَالِبَ لَكُمُ الۡيَوۡمَ مِنَ النَّاسِ وَاِنِّىۡ جَارٌ

نشتے زوآور په تاسو نن ورځې د خلقو نه او يقينًا زه پناه گيريم

لَّكُمۡ ۚ فَلَمَّا تَرَآءَتِ الۡفِئَتٰنِ نَكَصَ عَلٰى

تاسو ته ، پس هر کله چې اوليده دواړو ډلو يو بل اوگرځيده (واپس شه شيطان) په

عَقِبَيۡهِ وَقَالَ اِنِّىۡ بَرِىۡٓءٌ مِّنۡكُمۡ اِنِّىۡۤ

پوندو خپلو او اوئيل ده يقينًا زه بيزاره يم ستاسو نه يقينًا زه

اَرٰى مَا لَا تَرَوۡنَ اِنِّىۡۤ اَخَافُ اللّٰهَ ؕ وَ

وينم هغه چې تاسو ئې نه وينئ يقينًا زه يريږم د الله نه ، او

اللّٰهُ شَدِيۡدُ الۡعِقَابِ ﴿۴۸﴾ ع اِذۡ يَقُوۡلُ

الله سخت عذاب والا دے • کله چې وئيل

الۡمُنٰفِقُوۡنَ وَالَّذِيۡنَ فِىۡ قُلُوۡبِهِمۡ مَّرَضٌ

منافقانو او هغه کسانو چې په زړونو د هغوي کښې مرض (د نفاق) وو

ركوع ٦ ٢

غَرَّ هٰٓؤُلَآءِ دِيْنُهُمْ ؕ وَ مَنْ يَّتَوَكَّلْ عَلَى

دهوکه کړي دي دغه کسان (مومنان) دین د دوی، او چا چي خان اوسپاره په

اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۴۹﴾ وَ لَوْ تَرٰٓى اِذْ

الله باندي پس یقینًا الله زورآور حکمت والا دے * او که لیدلے وے تا کله چي

يَتَوَفَّى الَّذِيْنَ كَفَرُوا ۙ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُوْنَ

روح اغستهٔ هغه کسانو نه چي کفر ئی کړے دے فرښتو وهل ئي

وُجُوْهَهُمْ وَ اَدْبَارَهُمْ ۚ وَ ذُوْقُوْا عَذَابَ

مخونه د دوی او شاګاني د دوی ، (ورته ئي وئیل) اوڅکئ عذاب

الْحَرِيْقِ ﴿۵۰﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْكُمْ

سوزونکے * دا په سبب د هغه (عملونو) چي مخکښي کړي دي لاسونو ستاسو

وَ اَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿۵۱﴾ ۙ

او یقینًا الله ندے هیڅ ظلم کونکے په هیڅ یو بنده *

كَدَاْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ ۙ وَ الَّذِيْنَ مِنْ

(حال د مکي والا) په شان د حال د فرعونیانو دے او هغه کسانو چي

قَبْلِهِمْ ؕ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ

مخکښي وو د دوی نه ، کفر ئي کړے وو په آیاتونو د الله باندي نو اونیول دوی لره الله

بِذُنُوْبِهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَدِيْدُ

په وجه د ګناهونو د دوی ، یقینًا الله طاقتور سخت

الْعِقَابِ ﴿۵۲﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ

عذاب والا دے * دا د دي وجي نه چي یقینًا الله نه دے

مُغَيِّرًا نِّعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى

بدلونکے یو نعمت لره چي کړے ئي وي هغي لره په یو قوم باندي تر دي چي

يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ۙ وَ اَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ
بدل کړي هغوي هغه(احکام) چې لازم وي په نفسونو د هغوي ، او يقينًا الله اوريدونکے
عَلِيْمٌ ﴿٥٣﴾ كَدَاْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ ۙ وَ الَّذِيْنَ
پوهه دے * (حال د مکي والو) په شان د حال د فرعونيانو دے او هغه کسانو
مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ
چې مخکښې د دوی نه وو ، دروغ ئې ګڼړلي وو آياتونه د رب خپل
فَاَهْلَكْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ وَ اَغْرَقْنَآ
نو هلاک کړل مونږ دوی لره په وجه د ګناهونو د دوی باندې او غرق کړل مونږه
اٰلَ فِرْعَوْنَ ۚ وَ كُلٌّ كَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿٥٤﴾ اِنَّ شَرَّ
فرعونيان ، او ټول وو دوی ظالمان * يقينًا ناکاره
الدَّوَآبِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَهُمْ
زنده سر په نزد د الله هغه کسان دي چې کفر ئې کړے دے پس دوی
لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٥٥﴾ ع اَلَّذِيْنَ عٰهَدْتَّ مِنْهُمْ
ايمان نه راوړي * هغه کسان چې وعده کړې ده تا هغوي سره د دوی نه
ثُمَّ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَهُمْ فِيْ كُلِّ مَرَّةٍ
بيا ماتئ دوی وعده خپله په هر خل
وَّ هُمْ لَا يَتَّقُوْنَ ﴿٥٦﴾ فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي
او دوی ځان نه بچ کئ(د وعدي ماتولو نه)* نو که ته اومومے دوی لره په
الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ
جنګ کښې نو اوتروه په دوی باندې هغه څوک چې روستو د دوی نه دي خامخا چې دوی
يَذَّكَّرُوْنَ ﴿٥٧﴾ وَ اِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ
پند واخلي * او که ته يريږې د يو قوم

ع ۳

خِيَانَةً فَانْۢبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَآءٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

د خيانت نه   نو اوغورځوه دوی ته (وعده) چې شي برابر (په دعوی د سورت)، يقينًا   الله

لَا يُحِبُّ الْخَآئِنِيْنَ ﴿۵۸﴾ وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ

مينه نه کوئ   د خيانت کوونکو سره *   او   گمان دې نه کوئ   هغه کسان چې

كَفَرُوْا سَبَقُوْا ؕ اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُوْنَ ﴿۵۹﴾

کفر ئې کړے دے چې دوی به مخکښې شي (بچ به شي زمونږ نه)، يقينًا دوی نه شي خلاصيدے *

وَ اَعِدُّوْا لَهُمْ مَّا اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ قُوَّةٍ

او   تيارے کوئ   دوی لره   څومره چې طاقت لرئ تاسو   د طاقت (د غشو ويشتلو) نه

وَّ مِنْ رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُوْنَ بِهٖ عَدُوَّ

او   د   تړلو   د   اسونو نه   چې يروئې تاسو په دې سره   دشمنان د

اللّٰهِ وَ عَدُوَّكُمْ وَ اٰخَرِيْنَ مِنْ دُوْنِهِمْ ۚ

الله   او   دشمنان ستاسو   او   نـور   سيوا د دوی نه

لَا تَعْلَمُوْنَهُمْ ۚ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْ ؕ وَ مَا تُنْفِقُوْا

نه   پيژنئ تاسو دوی لره ،   الله   پيژني دوی لره ،   او هغه چې خرچ کوئ تاسو

مِنْ شَيْءٍ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ

څه   شے   په   لاره د الله کښې پوره به درکړے شي تاسو (د هغې اجر)

وَ اَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ ﴿۶۰﴾ وَ اِنْ جَنَحُوْا

او   په تاسو به   ظلم اونه کړے شي *   او   که   دوی مائل شو

لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ؕ

صلح ته   نو ته هم مائل شه دې ته   او ځان اوسپاره   په   الله باندې،

اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۶۱﴾ وَ اِنْ يُّرِيْدُوْٓا

يقينًا   دا الله   اوريدونکے   پوهه دے *   او   که   دوی اراده کوئ

اَنْ يَّخْدَعُوْكَ فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ ؕ هُوَ

دا چې تګي اوکي تا سره (صلح کښې) نو يقينًا کافي دے تا لره الله ، دا (الله)

الَّذِیْۤ اَیَّدَكَ بِنَصْرِهٖ وَ بِالْمُؤْمِنِیْنَ ۙ﴿۶۲﴾

هغه ذات دے چې مضبوط کړے ئي دے ته لره په امداد خپل او په (جماعت د) مؤمنانو *

وَ اَلَّفَ بَیْنَ قُلُوْبِهِمْ ؕ لَوْ اَنْفَقْتَ مَا فِی

او مينه ئي اچولے ده په مينځ د زړونو د دوی کښې ، که خرچ کړے وے تا هغه چې په

الْاَرْضِ جَمِیْعًا مَّاۤ اَلَّفْتَ بَیْنَ قُلُوْبِهِمْ

زمکه کښې دي ټول مينه به نه وه اچولے تا په مينځ د زړونو د دوی کښې

وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ بَیْنَهُمْ ؕ اِنَّهٗ عَزِیْزٌ حَكِیْمٌ ﴿۶۳﴾

ليکن الله مينه واچوله په مينځ د دوی کښې ، يقينًا دا الله دے زورآور حکمت والا *

یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ وَ مَنِ اتَّبَعَكَ

اے پيغمبره (عليه السلام) کافي دے تا لره الله او هغه چا لره چې تابعداري ئي کړي ده ستا

مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۶۴﴾ ع یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ حَرِّضِ

د مومنانو نه * اے پيغمبره (عليه السلام) تيز که

الْمُؤْمِنِیْنَ عَلَی الْقِتَالِ ؕ اِنْ یَّكُنْ مِّنْكُمْ

مومنان په جنګ باندې ، که وي ستاسو نه

عِشْرُوْنَ صٰبِرُوْنَ یَغْلِبُوْا مِائَتَیْنِ ۚ

شل / ۲۰ کسان صبر کونکي زورور بري په دوؤ سوؤ / ۲۰۰

وَ اِنْ یَّكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ یَّغْلِبُوْۤا اَلْفًا مِّنَ

او که وي ستاسو نه سل / ۱۰۰ کسان نو زورور بري به په زرو / ۱۰۰۰ د هغه

الَّذِیْنَ كَفَرُوْا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا یَفْقَهُوْنَ ﴿۶۵﴾

کسانو چې کفر ئي کړے دے دي وجه نه چې دوی يو قوم دے چې نه پوهيږي *

اَلْئٰنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ وَ عَلِمَ اَنَّ فِيْكُمْ

اوس آسانتيا اوكړه الله . ستاسو نه او پوهه دے الله چې يقينًا په تاسو كښې

ضَعْفًا ؕ فَاِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ صَابِرَةٌ

كمزورتيا ده ، پس كه وي ستاسو نه سل / ۱۰۰ كسان صبر ناك

يَّغْلِبُوْا مِائَتَيْنِ ۚ وَ اِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ اَلْفٌ

زورآور به شي په دوو سو / ۲۰۰ ، او كه وي ستاسو نه زر / ۱۰۰۰ كسان

يَّغْلِبُوْٓا اَلْفَيْنِ بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَ اللّٰهُ مَعَ

زورآور به شي په دوو زرو / ۲۰۰۰ په حكم د الله ، او الله دے سره د

الصّٰبِرِيْنَ ﴿۶۶﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَّكُوْنَ

صبرناكو نه * نه شي كيدے د پاره د پيغمبر (عليه السلام) دا چې شي

لَهٗٓ اَسْرٰى حَتّٰى يُثْخِنَ فِى الْاَرْضِ ؕ

ده لره قيديان تر دې چې وينې توئې كې په زمكه كښې ،

تُرِيْدُوْنَ عَرَضَ الدُّنْيَا ۖ وَ اللّٰهُ يُرِيْدُ

اراده لرئ تاسو د سامان د دنيا ، او الله اراده لري

الْاٰخِرَةَ ؕ وَ اللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۶۷﴾ لَوْ لَا كِتٰبٌ

د آخرت (د اجر ستاسو د پاره) او الله زورآور حكمت والا دے * كه نه وے حكم

مِّنَ اللّٰهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيْمَآ اَخَذْتُمْ

د طرفه د الله نه تير شوے (۱) خامخا رسيدلے به وو تاسو ته په هغه څه چې اغستي دي تاسو

عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۶۸﴾ فَكُلُوْا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلٰلًا

عذاب لوئې * پس خورئ د هغه څه نه چې غنيمت حاصل كه تاسو حلال

طَيِّبًا ۖ وَّ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ

پاک ، او اويريږئ د الله نه ، يقينًا الله دے بښونكے

(۱) په فديې اغستو

رَّحِيْمٌ ﴿٦٩﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّمَنْ فِيْۤ اَيْدِيْكُمْ
مهربان * اے پيغمبره (عليه السلام) اووايه هغه چا ته چې په اختيار ستاسو کښې دي

مِّنَ الْاَسْرٰۤى ۙ اِنْ يَّعْلَمِ اللّٰهُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ
د قيديانو نه که معلوم کړي الله په زړونو ستاسو کښې

خَيْرًا يُّؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّاۤ اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ
اخلاص در به کړي تاسو ته غوره د هغه نه چې اغستلے شوي دي ستاسو نه او ببښنه به اوکړي

لَكُمْ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٧٠﴾ وَاِنْ يُّرِيْدُوْا
تاسو ته ، او الله دے ببښونکے مهربان * او که اراده کړې دوی

خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ
د خيانت تا سره نو تحقيق سره دوی خيانت کړے وو د الله سره مخکښې (د دې نه)

فَاَمْكَنَ مِنْهُمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٧١﴾ اِنَّ
پس بدله ئې واغسته د دوی نه ، او الله دے پوهه حکمت والا * يقينًا

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ
هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او هجرت ئې کړے دے او جهاد ئې کړے دے په مالونو خپلو

وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰوَوْا
او نفسونو خپلو په لاره د الله کښې او هغه کسان چې ځائے ئې ورکه (مهاجرينو ته)

وَّنَصَرُوْۤا اُولٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ؕ
او امداد ئې اوکه (د دوی) دغه کسان بعضے د دوی دوستان د بعضو دي

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَلَمْ يُهَاجِرُوْا مَا لَكُمْ مِّنْ
او هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او هجرت ئې نه دے کړے نشتے ستاسو د پاره د

وَّلَايَتِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ حَتّٰى يُهَاجِرُوْا ۚ وَاِنِ
دوستئ د دوی نه څه شے تر دې چې هجرت اوکړي دوی، او که

اسْتَنْصَرُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ

دوی امداد اوغواړي ستاسو نه په دين کښي نو لازم دے په تاسو باندي امداد کول

اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ ؕ

مګر په خلاف د هغه قوم چي په مينځ ستاسو او د هغوي کښي وعده وي ،

وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۷۲﴾ وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

او الله په هغه څه چي کوئ تاسو ليدونکے دے * او هغه کسان چي کفر ئي کړے دے

بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ؕ اِلَّا تَفْعَلُوْهُ تَكُنْ

بعضے د دوی دوستان د بعضو دي ، که او نه کړئ تاسو دا کار (امداد) شي به

فِتْنَةٌ فِي الْاَرْضِ وَ فَسَادٌ كَبِيْرٌ ﴿۷۳﴾ ؕ

مهلت په زمکه کښي او فساد لوئي *

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ هَاجَرُوْا وَ جٰهَدُوْا فِيْ

او هغه کسان چي ايمان ئي راوړے دے او هجرت ئي کړے دے او جهاد ئي کړے دے په

سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ الَّذِيْنَ اٰوَوْا وَّ نَصَرُوْٓا

لاره د الله کښي او هغه کسان چي ځائے ئي ورکړے دے او امداد ئي کړے دے

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ حَقًّا ؕ لَهُمْ

دغه کسان هم دوی دي مومنان په رښتيا ، دوی د پاره

مَّغْفِرَةٌ وَّ رِزْقٌ كَرِيْمٌ ﴿۷۴﴾ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

ښښنه او رزق عزتمند دے * او هغه کسان چي ايمان ئي راوړه

مِنْۢ بَعْدُ وَ هَاجَرُوْا وَ جٰهَدُوْا مَعَكُمْ

پس د دي نه او هجرت ئي اوکه او جهاد ئي اوکه ملګرتيا ستاسو کښي

فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ ؕ وَ اُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ

پس دغه کسان ستاسو دوستان دي ، او خاوندان د خپلولي بعضے د دوی نه

اَوْلٰى بِبَعْضٍ فِىْ كِتٰبِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

دير نژدي دي بعضو ته په كتاب د الله كښي (ميراث) ، يقينًا الله

بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٧٥﴾ ع

په هر شي باندي پوهه دے *

سُوْرَةُ التَّوْبَةِ مَدَنِيَّةٌ

اٰيَاتُهَا ١٢٩ — رُكُوْعَاتُهَا ١٦

بَرَآءَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖٓ اِلَى الَّذِيْنَ

بيزارتيا ده (اعلان د بائيكاټ دے) د طرفه د الله او د پيغمبر د هغه نه هغه كسانو ته چي

عٰهَدْتُّمْ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ؕ ﴿١﴾ فَسِيْحُوْا

وعده ورسره كړي ده تاسو د مشركانو نه * (ورته اوايئ) اوګرځئ

فِى الْاَرْضِ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَّ اعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ

په زمكه كښي څلور مياشتے او پوهه شئ چي يقينًا تاسو

غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ ۙ وَ اَنَّ اللّٰهَ مُخْزِى

نه يئ كمزوري كونكي الله لره ، او يقينًا الله رسواكونكے

الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢﴾ وَ اَذَانٌ مِّنَ اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖٓ

د كافرانو دے * او اعلان دے د طرفه د الله نه او پيغمبر د الله نه

اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ

خلقــو ته په ورځے د حج اكبر كښي چي يقينًا

اللّٰهَ بَرِىْٓءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۙ ۵ وَ رَسُوْلُهٗ ؕ

الله بيزاره دے د مشركانو نه او پيغمبر د الله هم ،

فَاِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ

نو كه توبه ويستله تاسو نو دا غوره دي د پاره ستاسو ، او كه واوړيدئ تاسو

سُوْرَةُ التَّوْبَةِ

ربط د سورت التوبة:

(۱) مخکښي سورت کښي تقسيم د غنائمو ذکرشو نو دلته تقسيم د صدقاتو ذکرکيږي .

(۲) مخکښي سورت کښي قوانين دجهاد ذکر شو نو دلته دهغه خلقو حالت

ذکر کيږي چې جهاد کښي سستي کړې.

(۳) مخکښي سورت کښي مشرکينو قبائح ذکر شو نو دلته قبائح د منافقينو ذکر کيږي.

امتيازات د سورت التوبة:

(۱) دا سورت ممتاز دے په اقسامو او احکامو د مشرکينو باندي .

(۲) په اعلان د براءت باندي د مشرکينو نه .

(۳) په بيان د کثرت اوصافو د منافقينو باندي .

دعوي د سورت التوبة:

مؤمنانو له تيزى ورکړې په جهاد باندي

خلاصه د سورت التوبة:

دي سورت کښي ترغيب الى القتال دے او ذکر د احکامو او اصافو د څلور قسمه خلقو:

{۱}مؤمنان . {۲}مشرکان . {۳} منافقان. {٤} اهل کتاب .

دا سورت څلور حصې دے : {۱} اوله حصه د آيت ۱ نه تر آيت ۲۹ پورې ، پديکښي ۳

اقسام د مشرکينو او د هغوى احکام ذکر دي : {۱} محاربين . {۲} مستامنين . {۳} معاهدين .

{۲} دويمه حصه آيت ۳۰ نه تر۳۷ پورې ، پديکښي قبائح د اهل کتابو ذکر

دي او علتونه د جنګ کولو دوى سره بيانيږي ، اوصداقت د پيغمبر عليه السلام .

{۳} دريمه حصه ، آيت ۳۸ تر آيت ۸۹ پورې پديکښي ٦۳ خبائث د منافقينو ذکر کيږي .

{٤} څلورمه حصه ، آيت ۹۰ نه تر آخره پورې ، پديکښي اوصاف د مؤمنانو ذکر کيږي

او دري اقسام د مؤمنانو ذکر کيږي : {۱} مجاهدين . {۲} په توبه کښي تلوار کونکى . {۳} المتکاسلون .

فَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللّٰهِ ؕ وَ بَشِّرِ
پس پوهه شئ چې يقينا تاسو نه يئ كمزوري كونكي الله لره ، او زيرے وركه
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ۙ۝۳ اِلَّا الَّذِيْنَ
هغه كسانو ته چې كفر ئې كړے دے په عذاب دردناك * مگر هغه كسان چې
عٰهَدْتُّمْ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوْكُمْ
وعده كړې ده تاسو (د هغوي سره) د مشركانو نه بيا كمے نه دے كړے هغوي ستاسو نه
شَيْـًٔا وَّ لَمْ يُظَاهِرُوْا عَلَيْكُمْ اَحَدًا فَاَتِمُّوْٓا
هيڅ شے او امداد ئې نه دے كړے ستاسو خلاف د يو تن پس پوره كړئ تاسو
اِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ اِلٰى مُدَّتِهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
هغوي ته وعده د هغوي تر وخت د هغوي پورې ، يقينًا الله
يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ۝۴ فَاِذَا انْسَلَخَ الْاَشْهُرُ
مينه كوي د پرهيزگارانو سره * كله چې ختمې شي مياشتې
الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِيْنَ حَيْثُ
عزتمندے نو اوژنئ مشركان كوم ځائے چې
وَجَدْتُّمُوْهُمْ وَ خُذُوْهُمْ وَ احْصُرُوْهُمْ
بيامومئ تاسو دوى لره او اونيوئ دوى لره او بند كړئ دوى لره
وَ اقْعُدُوْا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَاِنْ تَابُوْا
او كينئ دوى ته په هره لار كښې ، پس كه دوى توبه اوباسله
وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَخَلُّوْا
او پابندي ئې اوكړه د مونځ او وركړه ئې زكوة نو پرېږدئ
سَبِيْلَهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝۵ وَ اِنْ
لار د دوى ، يقينًا الله بښونكے مهربان دے * او كه

اَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ اسْتَجَارَكَ فَاَجِرْهُ
يو تن د مشركانو نه پناه اوغوښتله ستا نه نو پناه ورکه هغه ته
حَتّٰى يَسْمَعَ كَلٰمَ اللّٰهِ ثُمَّ اَبْلِغْهُ مَاْمَنَهٗ ط
تر دي چي واوري كلام د الله بيا اورسوه ده لره خائے د امن ته ،
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُوْنَ ۝٦ كَيْفَ
دا دي وجي نه چي يقينًا دوى يو قوم دے چي نه پوهيږي * څه رنګه به
يَكُوْنُ لِلْمُشْرِكِيْنَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَ عِنْدَ
شي د پاره د مشركانو وعده په نزد د الله او په نزد د
رَسُوْلِهٖٓ اِلَّا الَّذِيْنَ عٰهَدْتُّمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ
پيغمبر د الله مګر هغه کسان چي وعده کړي ده تاسو هغوي سره په نزد د مسجد
الْحَرَامِ ۚ فَمَا اسْتَقَامُوْا لَكُمْ فَاسْتَقِيْمُوْا
حرام ، پس تر څو چي مضبوط ولاړ ئي دوى تاسو ته (په وعده) نو مضبوط اودريږئ تاسو
لَهُمْ ط اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ۝٧ كَيْفَ
دوى ته (په وعده)، يقينًا الله مينه كړي د پرهيزګارانو سره * څه رنګه به وي (دوى لره
وَ اِنْ يَّظْهَرُوْا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوْا فِيْكُمْ اِلًّا
مضبوطيدل په وعدي) او كه زورآور شي په تاسو باندي انتظار نه كړئ ستاسو باره كښي د خپلولى
وَّ لَا ذِمَّةً ط يُرْضُوْنَكُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ وَ تَاْبٰى
او نه د ذمه دارى ، خوشحاله كړئ تاسو لره په خلو خپلو باندي او انكار كړئ
قُلُوْبُهُمْ ۚ وَ اَكْثَرُهُمْ فٰسِقُوْنَ ۝٨ اِشْتَرَوْا
زړونه د دوى ، او اكثر د دوى نه فاسقان دي * غوره كړي ئي ده
بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيْلًا فَصَدُّوْا عَنْ
په مقابله د اياتونو د الله كښي دنيا لره پس بند شوي دي دوى د

سَبِيۡلِهٖ ؕ اِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُوۡا يَعۡمَلُوۡنَ ⑨ لَا

د لارې د الله نه، يقينًا دوی چې دي بد دے هغه چې دوی کوئ *

يَرۡقُبُوۡنَ فِىۡ مُؤۡمِنٍ اِلًّا وَّ لَا ذِمَّةً ؕ وَ اُولٰٓـئِكَ

انتظار نه کوئ دوی په باره د يو مومن کښې د خپلولۍ او نه د قسم، او دغه کسان

هُمُ الۡمُعۡتَدُوۡنَ ⑩ فَاِنۡ تَابُوۡا وَ اَقَامُوا

هم دوی دي زياتے کونکي * پس که دوی توبه اوېسته او پابندي ئې اوکړه

الصَّلٰوةَ وَ اٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَاِخۡوَانُكُمۡ فِى

د مونځ او ورئې که زکوة نو رونړه ستاسو دي په

الدِّيۡنِ ؕ وَ نُفَصِّلُ الۡاٰيٰتِ لِقَوۡمٍ يَّعۡلَمُوۡنَ ⑪

دين کښې، او واضح کوو مونږ دلائل د پاره د هغه قوم چې هغوي پوهيږي *

وَ اِنۡ نَّكَثُوۡۤا اَيۡمَانَهُمۡ مِّنۡۢ بَعۡدِ عَهۡدِهِمۡ

او که ماتې کړي دوی وعدي خپلې پس د وعدو د دوی نه

وَطَعَنُوۡا فِىۡ دِيۡنِكُمۡ فَقَاتِلُوۡۤا اَئِمَّةَ الۡكُفۡرِ ۙ

او الزام ئې اولګو په دين ستاسو کښې پس اوژنئ مشران د کفر

اِنَّهُمۡ لَاۤ اَيۡمَانَ لَهُمۡ لَعَلَّهُمۡ يَنۡتَهُوۡنَ ⑫

يقينًا دوی چې دي نشتے وعدي دوی لره خامخا چې دوی منع شي *

اَلَا تُقَاتِلُوۡنَ قَوۡمًا نَّكَثُوۡۤا اَيۡمَانَهُمۡ وَ هَمُّوۡا

آيا تاسو جنګ نه کوئ هغه قوم سره چې ماتې کړي دي هغوي وعدے خپلے او قصد ئې کړے وو

بِاِخۡرَاجِ الرَّسُوۡلِ وَ هُمۡ بَدَءُوۡكُمۡ اَوَّلَ

په يستلو د رسول (عليه السلام) او دوی شروع کړې وه په تاسو باندې اول

مَرَّةٍ ؕ اَتَخۡشَوۡنَهُمۡ ۚ فَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنۡ

ځل، آيا يريږئ تاسو د دوی نه، پس الله ډير لائق دے دا چې

تَخْشَوْهُ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۳﴾ قَاتِلُوْهُمْ

اوبريږئ تاسو د هغه نه كه يئ تاسو مومنان * اوجنګيږئ دوی سره

يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِاَيْدِيْكُمْ وَ يُخْزِهِمْ

سزا به ورکي دوی لره الله په لاسونو ستاسو او رسوا به کي دوی لره

وَ يَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَ يَشْفِ صُدُوْرَ قَوْمٍ

او امداد به اوکي ستاسو خلاف د دوی او يخي به کي سينے د قوم

مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۴﴾ وَ يُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوْبِهِمْ ؕ

مومنانو * او لري به کي(الله) غصه د زړونو د دوی نه ،

وَ يَتُوْبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ

او مهرباني به اوکړي الله په هغه چا چي خوښه ئي شي ، او الله دے پوهه

حَكِيْمٌ ﴿۱۵﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تُتْرَكُوْا وَ لَمَّا

حکمت والا * آيا ګمان کوئ تاسو دا چي پريږي به خودے شئ تاسو(بغير د امتحان) او لا تر اوسه ندي

يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جٰهَدُوْا مِنْكُمْ وَ لَمْ

ښکاره کړي الله هغه کسان چي جهاد ئي کړے دے ستاسو نه او نه دے

يَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَ لَا رَسُوْلِهٖ وَ

نيولے دوی سيوا د الله نه او د پيغمبر د هغه نه او

لَا الْمُؤْمِنِيْنَ وَلِيْجَةً ؕ وَ اللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا

د مومنانو نه د زړه دوست ، او الله خبر دار دے په هغه څه چي

تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۶﴾ ع مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِيْنَ اَنْ

کوئ تاسو * ندي مناسب مشرکانو لره دا

يَّعْمُرُوْا مَسٰجِدَ اللّٰهِ شٰهِدِيْنَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ

چي جوړ کي جوماتونه د الله ګواهي کونکي په خپلو ځانونو

بِالْكُفْرِ ؕ اُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ ۚۖ وَ
د كفر ، دغه كسان برباد دي عملونه د دوى ، او

فِي النَّارِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿١٧﴾ اِنَّمَا يَعْمُرُ
په اوور كنبي به دوى وي هميشه * بے شكه جوړئ

مَسٰجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ
جوماتونه د الله هغه څوك چي ايمان راوړي په الله او په ورځ د

الْاٰخِرِ وَ اَقَامَ الصَّلٰوةَ وَ اٰتَى الزَّكٰوةَ وَ لَمْ
آخرت باندي او پابندي كئ د مونځ او وركئ زكوة او نه

يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰٓى اُولٰٓئِكَ اَنْ
يريږي مگر د الله نه زر دے دغه كسان چي

يَّكُوْنُوْا مِنَ الْمُهْتَدِيْنَ ﴿١٨﴾ اَجَعَلْتُمْ
شي به دوى د لار موندونكو نه * آيا گرځوئ تاسو

سِقَايَةَ الْحَآجِّ وَ عِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
اوبه وركول حاجيانو ته او جوړول د مسجد حرام

كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ جٰهَدَ
په شان د هغه چا چي ايمان ئي راوړے دے په الله او په ورځ د آخرت باندي او جهادكئ

فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ لَا يَسْتَوٗنَ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ
په لاره د الله كنبي ، ندي برابر دوى په نزد د الله ،

وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٩﴾
او الله توفيق نه وركئ قوم ظالمانو ته *

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ هَاجَرُوْا وَ جٰهَدُوْا فِيْ
هغه كسان چي ايمان ئي راوړے دے او هجرت ئي كړے دے او جهاد ئي كړے دے په

سَبِيلِ اللهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ ۙ
لاره د الله كښې په (لګولو د) مالونو خپلو او (كړولو د) نفسونو خپلو
اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللهِ ؕ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ
لوئے درجې والا دي په نزد د الله ، او دغه كسان هم دوی دي
الْفَآئِزُوْنَ ۝۲۰ يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ
كامياب * زيرے وركئ دوی ته رب د دوی په مهربانئ سره
مِّنْهُ وَ رِضْوَانٍ وَّ جَنّٰتٍ لَّهُمْ فِيْهَا نَعِيْمٌ
د خپل طرف نه او په رضامنتيا او جنتونو سره دوی د پاره دي پدې كښې نعمتونه
مُّقِيْمٌ ۝۲۱ ۙ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ؕ اِنَّ اللهَ
هميشه * هميشه به وي دوی پدې كښې هميشه ، يقينًا الله
عِنْدَهٗٓ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ۝۲۲ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
هغه سره دے اجر لوئي * اے مومنانو
لَا تَتَّخِذُوْٓا اٰبَآءَكُمْ وَ اِخْوَانَكُمْ اَوْلِيَآءَ
مه نيوئ پلاران ستاسو او رونړه ستاسو دوستان
اِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْاِيْمَانِ ؕ وَ مَنْ
كه خوښ كه دوی كفر لره په ايمان ، او چا چې
يَّتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ۝۲۳
دوستي اوكړه دوی سره ستاسو نه پس دغه كسان هم دوی دي ظالمان *
قُلْ اِنْ كَانَ اٰبَآؤُكُمْ وَ اَبْنَآؤُكُمْ
اووايه كه وي پلاران ستاسو او زامن ستاسو
وَ اِخْوَانُكُمْ وَ اَزْوَاجُكُمْ وَ عَشِيْرَتُكُمْ
او رونړه ستاسو او بيبياني ستاسو او ټبر ستاسو

وَ اَمۡوَالُ اِقۡتَرَفۡتُمُوۡهَا وَ تِجَارَةٌ تَخۡشَوۡنَ
او مالونه چي ګټلي دي تاسو هغي لره او تجارت چي يربږئ تاسو د

كَسَادَهَا وَ مَسٰكِنُ تَرۡضَوۡنَهَاۤ اَحَبَّ اِلَيۡكُمۡ
کوټکيرۍ د هغي نه او ځايونه هغه چي خوښوئ تاسو هغي لره محبوب وي تاسو ته

مِّنَ اللّٰهِ وَ رَسُوۡلِهٖ وَ جِهَادٍ فِىۡ سَبِيۡلِهٖ
د الله او پيغمبر د هغه نه او د جهاد کولو نه په لاره د الله کښي

فَتَرَبَّصُوۡا حَتّٰى يَاۡتِىَ اللّٰهُ بِاَمۡرِهٖ ؕ وَ اللّٰهُ
نو انتظار کوئ تر دي چي راتلل اوکي الله په خپل حکم، او الله

لَا يَهۡدِى الۡقَوۡمَ الۡفٰسِقِيۡنَ ﴿۲۴﴾ لَقَدۡ
توفيق نه ورکوئ قوم فاسقانو ته * تحقيق سره

نَصَرَكُمُ اللّٰهُ فِىۡ مَوَاطِنَ كَثِيۡرَةٍ ۙ
امداد کړے وو ستاسو الله په ځايونو ډيرو کښي

وَّيَوۡمَ حُنَيۡنٍ ۙ اِذۡ اَعۡجَبَتۡكُمۡ كَثۡرَتُكُمۡ فَلَمۡ
او په ورځ د حنين (جنګ حنين) کښي کله چي تعجب کښي واچو تاسو لره ډير والي ستاسو

تُغۡنِ عَنۡكُمۡ شَيۡـًٔا وَّ ضَاقَتۡ عَلَيۡكُمُ الۡاَرۡضُ
فائده ئې درنه کړه تاسو ته څه شے او تنګه شوه په تاسو باندي زمکه

بِمَا رَحُبَتۡ ثُمَّ وَلَّيۡتُمۡ مُّدۡبِرِيۡنَ ﴿۲۵﴾ ثُمَّ
سره د فراختيا نه بيا واوړيدئ تاسو شا کونکي * بيا

اَنۡزَلَ اللّٰهُ سَكِيۡنَتَهٗ عَلٰى رَسُوۡلِهٖ وَ عَلَى
راوليږله الله تسلي خپله په خپل پيغمبر باندي او په

الۡمُؤۡمِنِيۡنَ وَ اَنۡزَلَ جُنُوۡدًا لَّمۡ تَرَوۡهَا وَ عَذَّبَ
مومنانو باندي او را اوليږۀ الله لښکر چي نه ليده تاسو هغي لره او سزا ئې ورکړه

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ وَ ذٰلِكَ جَزَآءُ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۲۶﴾
هغه كسانو ته چې كفر ئې كړے دے، او دا سزا د كافرانو ده *
ثُمَّ يَتُوْبُ اللّٰهُ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ
بيا مهرباني اوكړه الله پس د دې نه چا باندې ئې چې
يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۷﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ
خوښه وه، او الله بښونكے مهربان دے * اے
اٰمَنُوْۤا اِنَّمَا الْمُشْرِكُوْنَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا
ايمان والو بے شكه مشركان پليت دي پس نه دې نزدې كيږي
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا ۚ وَ
مسجد حرام ته پس د كال د دوی نه چې دا دے، او
اِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيْكُمُ اللّٰهُ
كه يريږئ تاسو د غريبۍ نه نو زر دے چې مالدار به كړي تاسو لره الله
مِنْ فَضْلِهٖۤ اِنْ شَآءَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ
د خپل فضل نه كه خوښه ئې شي، يقينًا الله دے پوهه
حَكِيْمٌ ﴿۲۸﴾ قَاتِلُوا الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ
حكمت والا * جنګ اوكړئ هغه كسانو سره چې ايمان نه راوړي په الله باندې
وَ لَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ لَا يُحَرِّمُوْنَ مَا حَرَّمَ
او نه په ورځ د آخرت باندې او حرام نه ګڼړي هغه چې حرام كړې دي
اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗ وَ لَا يَدِيْنُوْنَ دِيْنَ الْحَقِّ
الله او پيغمبر د هغه (بيان د حرام والي كړے دے) او غاړه نه ايږدي دين حق ته
مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ حَتّٰى يُعْطُوا
د هغه كسانو نه چې وركړے شوے دے ورته كتاب تر دې چې وركړي

الْجِزْيَةَ عَنْ يَّدٍ وَّ هُمْ صٰغِرُوْنَ ﴿٢٩﴾ وَ

تیکس په خپل لاس او وي دوی ذلیله * او

قَالَتِ الْيَهُوْدُ عُزَيْرُ ابْنُ اللّٰهِ وَ قَالَتِ

وائي يهوديان : عزير (عليه السلام) زوئے د الله دے او وائي

النَّصٰرَى الْمَسِيْحُ ابْنُ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ

نصاري : عيسي (عليه السلام) زوئے د الله دے ، دا د دوی وينا ده

بِاَفْوَاهِهِمْ ۚ يُضَاهِـُٔوْنَ قَوْلَ الَّذِيْنَ

په خُلو د دوی باندي ، مشابهت کیږ دوی وينا د هغه کسانو سره

كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ ؕ قٰتَلَهُمُ اللّٰهُ ۚ اَنّٰى

چي كفر ئي كړے وو مخوا ، په لعنت دِ کي دوی لره الله ، کوم طرف ته

يُؤْفَكُوْنَ ﴿٣٠﴾ اِتَّخَذُوْٓا اَحْبَارَهُمْ وَ رُهْبَانَهُمْ

اړولے شي دوی * نيولي دي دوی مُلیان خپل او پیران خپل

اَرْبَابًا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَ الْمَسِيْحَ ابْنَ

خدايان بــــغير د الله نه او عيسی (عليه السلام) زوئے

مَرْيَمَ ۚ وَ مَآ اُمِرُوْٓا اِلَّا لِيَعْبُدُوْٓا اِلٰهًا

د مريم ، او حكم نه وو شوے دوی ته مگر چي عبادت اوكي دوی د حاجت روا

وَّاحِدًا ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ سُبْحٰنَهٗ عَمَّا

يكي يو ، نشتے بل حاجت روا مگر يو الله دے ، پاكي ده هغه لره د هغه نه چي

يُشْرِكُوْنَ ﴿٣١﴾ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يُّطْفِـُٔوْا نُوْرَ

حصه دار کیږ ئي دوی (الله سره)* اراده لري دوی دا چي مړه کي رڼرا د

اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَ يَاْبَى اللّٰهُ اِلَّآ اَنْ يُّتِمَّ

الله(توحيد) په خُلو خپلو باندي او انكار کیږ الله مگر دينه نه کیږ چي پوره کي

نُوْرَهٗ وَ لَوْ كَرِهَ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۳۲﴾ هُوَ الَّذِیْٓ
رڼا خپله اګر چې بد ګڼري کافران * دا الله هغه ذات دے چې
اَرْسَلَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰی وَ دِیْنِ الْحَقِّ
رالبرلے ئې دے خپل پیغمبر په هدایت او په دین رشتیا باندې
لِیُظْهِرَهٗ عَلَی الدِّیْنِ كُلِّهٖ ۙ وَ لَوْ كَرِهَ
دې د پاره چې غالب کې دې لره په دینونو ټولو باندې اګر که بد ګڼري
الْمُشْرِكُوْنَ ﴿۳۳﴾ یٰٓاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّ
مشرکان * اے مومنانو یقیناً
كَثِیْرًا مِّنَ الْاَحْبَارِ وَ الرُّهْبَانِ لَیَاْكُلُوْنَ
ډیر د ملیانو نه او پیرانو نه خامخا خوري
اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَ یَصُدُّوْنَ
مالونه د خلقو په باطلو (طریقو سره) او بندئ (خلقو لره)
عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ ؕ وَ الَّذِیْنَ یَكْنِزُوْنَ
د لارې د الله نه ، او هغه کسان چې جمع کې
الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا یُنْفِقُوْنَهَا فِیْ
سره زر او سپین زر او نه خرچ کې دې لره په
سَبِیْلِ اللّٰهِ ۙ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِیْمٍ ﴿۳۴﴾
لاره د الله کښې نو زیرے ورکه دوی لره د عذاب دردناک *
یَّوْمَ یُحْمٰی عَلَیْهَا فِیْ نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوٰی
په هغه ورځ چې ګرمولے به شي دې لره په اوور د جهنم کښې پس داغ به ورکولے شي
بِهَا جِبَاهُهُمْ وَ جُنُوْبُهُمْ وَ ظُهُوْرُهُمْ ؕ
په دې سره تندو د دوی او اړخونو د دوی او شاګانو د دوی ته ،

هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ فَذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ

(ورته بهاوئيلے شي) دا هغه (مال) دے چې جمع کړے وو تاسو د پاره د ځانونو خپلو پس اوڅکئ (عذاب) د هغه

تَكْنِزُوْنَ ۝٣٥ اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُوْرِ عِنْدَ اللّٰهِ

چې تاسو جمع کوا(هغې لره)* يقيناً شمير د مياشتو په نزد د الله

اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ

دولس / ١٢ مياشتې دي په کتاب د الله کښې ده هغه ورځې نه چې پيدا کړي ئې دي

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ مِنْهَآ اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ؕ

آسمانونه او زمکې د دي نه څلور عزتمندې دي ،

ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ ۙ۬ فَلَا تَظْلِمُوْا فِيْهِنَّ

دا دين مضبوط دے ، پس ظلم مه کوئ په دې کښې

اَنْفُسَكُمْ وَ قَاتِلُوا الْمُشْرِكِيْنَ كَآفَّةً كَمَا

په خپلو ځانونو باندې او جنګ اوکړئ د مشرکانو سره ټول لکه چې

يُقَاتِلُوْنَكُمْ كَآفَّةً ؕ وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ

جنګ کړئ دوی تاسو سره ټول ، او پوهه شئ چې يقيناً امداد (الله) دے سره د

الْمُتَّقِيْنَ ۝٣٦ اِنَّمَا النَّسِیْٓءُ زِيَادَةٌ فِي

پرهيزګارانو * بے شکه روستو کول د مياشتو زياتوالے دے په

الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُحِلُّوْنَهٗ

کفر کښې ګمراه کولے شي په دې سره هغه کسان چې کفر ئې کړے دے حلال ګنړي دې لره

عَامًا وَّ يُحَرِّمُوْنَهٗ عَامًا لِّيُوَاطِـُٔوْا عِدَّةَ مَا

يو کال او حرام ګنړي دې لره بل کال دې د پاره چې پوره کې دوی شمير د هغه چې

حَرَّمَ اللّٰهُ فَيُحِلُّوْا مَا حَرَّمَ اللّٰهُ ؕ زُيِّنَ لَهُمْ

حرام کړي دي الله پس حلال ګنړي هغه چې حرام کړي دي الله ، ښائسته کړے شوي دي دوی ته

سُوْٓءُ اَعْمَالِهِمْ ؕ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ
بد عملونه د دوی ، او الله توفیق نه ورکيْ قوم
الْكٰفِرِيْنَ ﴿۳۷﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَا لَكُمْ
کافرانو ته * اے مومنانو څه دي تاسو لره
اِذَا قِيْلَ لَكُمُ انْفِرُوْا فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
که چي اوئيلے شي تاسو ته چي ځئ په لاره د الله کښي
اثَّاقَلْتُمْ اِلَى الْاَرْضِ ؕ اَرَضِيْتُمْ بِالْحَيٰوةِ
درانه شئ تاسو زمکي ته ، آیا خوشحاله شوي يئ تاسو په ژوند
الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ ۚ فَمَا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ
د دنیا باندي د آخرت نه ، نو نه ده څکه د ژوند
الدُّنْيَا فِى الْاٰخِرَةِ اِلَّا قَلِيْلٌ ﴿۳۸﴾ اِلَّا تَنْفِرُوْا
د دینا په مقابله د آخرت کښي مگر لږه * که لاړ نه شئ تاسو جهاد له
يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ۬ وَّ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا
سزا به درکي الله تاسو ته سزا دردناکه ، او بدل کښي به راولي یو قوم
غَيْرَكُمْ وَ لَا تَضُرُّوْهُ شَيْـًٔا ؕ وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ
بغير ستاسو نه او تاسو ضرر نه شئ رسولے الله ته هيڅ شے، او الله په هر
شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۳۹﴾ اِلَّا تَنْصُرُوْهُ فَقَدْ نَصَرَهُ
شي قدرت والا دے * که امداد او نه که تاسو د ده (پيغمبر) نو تحقيق سره امداد کړے دے د ده
اللّٰهُ اِذْ اَخْرَجَهُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ثَانِىَ
الله كله چي اوباسه ده لره هغه کسانو چي کفر ئي کړے وو دويم د
اثْنَيْنِ اِذْ هُمَا فِى الْغَارِ اِذْ يَقُوْلُ لِصَاحِبِهٖ
دوؤ نه كله چي وو دا دواړه په غار کښي كله ئي چي اوئيل ملګري خپل ته

لَا تَحْزَنْ اِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا ۚ فَاَنْزَلَ اللّٰهُ

مه خفه کېږه یقینًا الله مونږ سره دے ، نو راولېږله الله

سَكِيْنَتَهٗ عَلَيْهِ وَ اَيَّدَهٗ بِجُنُوْدٍ لَّمْ تَرَوْهَا

تسلي خپله په ده باندې او مضبوط ئې کړو ده لره په لښکرو سره چې نه ليدي تاسو هغه

وَ جَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِيْنَ كَفَرُوا السُّفْلٰى ؕ

او وے ګرځو حکم د هغه کسانو چې کفر ئې کړے دے لاندې ،

وَ كَلِمَةُ اللّٰهِ هِيَ الْعُلْيَا ؕ وَ اللّٰهُ عَزِيْزٌ

او حکم د الله دے اوچت ، او الله دے غالب

حَكِيْمٌ ﴿٤٠﴾ اِنْفِرُوْا خِفَافًا وَّ ثِقَالًا وَّ جَاهِدُوْا

حکمت والا * څئ (د پاره د جهاد) که سپک يئ او که درانه او جهاد اوکړئ

بِاَمْوَالِكُمْ وَ اَنْفُسِكُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكُمْ

په (لګولو د) مالونو ستاسو او په (کړولو د) نفسونو ستاسو په لاره د الله کښې ، دا کارونه

خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ

غوره دي ستاسو د پاره که تاسو پوهيږئ * که وې

عَرَضًا قَرِيْبًا وَّ سَفَرًا قَاصِدًا لَّاتَّبَعُوْكَ وَ

سامان نزدې او سفر درمیانه نو خامخا دوی تابعداري کړې ستا

لٰكِنْۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ ؕ وَ سَيَحْلِفُوْنَ

ليکن ګران شوے دے په دوی باندې سفر کول (په دين کښې) ، او زر دے چې قسمونه به خوري دوی

بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ ۚ يُهْلِكُوْنَ

په الله باندې که طاقت لرلے مونږه نو خامخا به وتلي وو مونږه ستاسو سره ، هلاکئ دوی

اَنْفُسَهُمْ ۚ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿٤٢﴾ ع ٥/١٤

خانونه خپل ، او الله پوهيږي يقينًا دوی دي خامخا دروغجن *

عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ ۚ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى

عفو کړي ده   الله   ستا نه ،   څه له تا اجازت ورکه   دوی ته   تر دی پوري چي

يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَ تَعْلَمَ

ښکاره شوے وو   تا ته   هغه کسان چي هغوي رشتيني دي   او   پيژندلي وو تا

الْكٰذِبِيْنَ ﴿۴۳﴾ لَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِيْنَ

دروغژن *   اجازت نه غواړي ستا نه   هغه کسان چي

يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ

ايمان راوړي   په الله   او   په ورځ   د   آخرت باندي   چي

يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ ؕ وَ اللّٰهُ

جهاد اوکي دوی   په (لګولو د) مالونو خپلو او په (کړولو د) ځانونو خپلو ،   او   الله

عَلِيْمٌ بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۴﴾ اِنَّمَا يَسْتَاْذِنُكَ

دے پوهه   په پرهيزګارانو باندي *   يقينًا   اجازت غواړي ستا نه

الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ

هغه کسان   چي هغوي ايمان نه راوړي په الله   او   په ورځ   د آخرت باندي

وَ ارْتَابَتْ قُلُوْبُهُمْ فَهُمْ فِيْ رَيْبِهِمْ

او   شک کې   زړونه د دوی   پس دي دوی   په شک د دوی کښي

يَتَرَدَّدُوْنَ ﴿۴۵﴾ وَ لَوْ اَرَادُوا الْخُرُوْجَ لَاَعَدُّوْا

حيران او پريشان *   او   که اراده کړے وه دوی د وتلو نو خامخا تيارے به ئي کړے وو

لَهٗ عُدَّةً وَّ لٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ انْۢبِعَاثَهُمْ

دي لره   تيارے   ليکن   بد ګڼړل   الله   پورته‌کيدل د دوی

فَثَبَّطَهُمْ وَ قِيْلَ اقْعُدُوْا مَعَ الْقٰعِدِيْنَ ﴿۴۶﴾

پس مضبوط ئي کړل دوی لره او اوئيلے شو : کينئ   سره   د   ناستو *

لَوْ خَرَجُوْا فِيْكُمْ مَّا زَادُوْكُمْ اِلَّا خَبَالًا
که وتلی وو دوی تاسو کښې نه به ئي وو زيات کړے تاسو لره مګر فساد

وَّلَاۡاَوْضَعُوْا خِلٰلَكُمْ يَبْغُوْنَكُمُ الْفِتْنَةَ ج
او کيخودے به ئي وو په مينځ ستاسو (١) کښې فساد لټئ تاسو د پاره فساد ،

وَ فِيْكُمْ سَمّٰعُوْنَ لَهُمْ ط وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ
او په تاسو کښې جاسوسان دي دوی لره ، او الله دے پوهه

بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٧﴾ لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ
په ظالمانو باندي * تحقيق سره لټولے وو دوی فساد مخکښې

وَ قَلَّبُوْا لَكَ الْاُمُوْرَ حَتّٰى جَآءَ الْحَقُّ
او انتظار ئي کړے وو د پاره ستا د مصيبتونو تر دي پوري چې راغے حق

وَ ظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَ هُمْ كٰرِهُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَ مِنْهُمْ
او ښکاره شو حکم د الله او وو دوی بند ګنړونکي (حق لره) * او بعضي د دوی نه

مَّنْ يَّقُوْلُ ائْذَنْ لِّيْ وَ لَا تَفْتِنِّيْ ط اَلَا
هغه څوک دي چې وائي : اجازت راکه ما ته او په ګند کښې مه اچوه ما لره ، خبر دار

فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوْا ط وَ اِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيْطَةٌۢ
په ګند کښې دوی غورزيدلي دي ، او يقينًا جهنم کيره اچونکے دے

بِالْكٰفِرِيْنَ ﴿٤٩﴾ اِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ
په کافرانو باندي * که اورسيږي تا ته خوشحالي

تَسُؤْهُمْ ج وَ اِنْ تُصِبْكَ مُصِيْبَةٌ يَّقُوْلُوْا
خفه کړئ دوی لره ، او که اورسيږي تا ته مصيبت وائي دوی :

قَدْ اَخَذْنَآ اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَ يَتَوَلَّوْا وَّ
تحقيق سره عمل کړے وو مونږه په خپله رائي باندي پخوا او اوړي دوی او

(١) چغلي به ئي کړي وي

هُمْ فَرِحُوْنَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَّنْ يُّصِيْبَنَآ اِلَّا مَا

وي دوی مستي کونکي ۔ اووايه چرې نه رسيږي مونږ ته مګر هغه چي

كَتَبَ اللّٰهُ لَنَا ۚ هُوَ مَوْلٰىنَا ۚ وَ عَلَى اللّٰهِ

مقرر کړي دي الله د پاره زمونږه ، دا الله دوست زمونږ دے ، او په الله باندي

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ

ځان دِ اوسپاري مومنان ۔ اووايه (اے پيغمبره)

تَرَبَّصُوْنَ بِنَآ اِلَّآ اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ ۗ

تاسو انتظار نه کوئ په مونږ باندي مګر يو د دوو فائدو ،

وَ نَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ يُّصِيْبَكُمُ اللّٰهُ

او مونږ انتظار کوو په تاسو باندي چي اوبه رسيږ تاسو ته الله

بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهٖٓ اَوْ بِاَيْدِيْنَا ۖ

عذاب د خپل طرف نه يا زمونږ په لاسونو ،

فَتَرَبَّصُوْٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُّتَرَبِّصُوْنَ ﴿٥٢﴾ قُلْ

نو انتظار کوئ يقيناً مونږه تاسو سره انتظار کونکي يو ۔ اووايه

اَنْفِقُوْا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا لَّنْ يُّتَقَبَّلَ مِنْكُمْ ۗ

خرج کړئ که په خوښه وي او که په زوره باندي چرې به قبول نه کړے شي ستاسو نه ،

اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿٥٣﴾ وَ مَا

يقيناً تاسو يئ قوم فاسقان ۔ او ندي

مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقٰتُهُمْ اِلَّآ

منع کړي دوی لره چي قبول شي د دوی نه نفقي د دوی مګر دا چي

اَنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَ بِرَسُوْلِهٖ وَ لَا يَاْتُوْنَ

يقيناً دوی کفر کړے دے په الله او په پيغمبر د الله باندي او نه راځي

الصَّلٰوةَ اِلَّا وَ هُمْ كُسَالٰى وَ لَا يُنْفِقُوْنَ اِلَّا

مونځ (د دين كار) ته مګر وي دوی سست پست او خرچ نه کړي مګر

وَ هُمْ كٰرِهُوْنَ ﴿٥٤﴾ فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ

دوی بد ګڼرونکي وي * پس تعجب کښي وانچوي تا لره مالونه د دوی

وَ لَاۤ اَوْلَادُهُمْ ؕ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ

او نه اولاد د دوی ، بے شکه اراده کړي الله چي سزا ورکي دوی ته

بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ تَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ

په دي سره په ژوند د دنيا کښي او اوځي ساهونه د دوی

وَ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿٥٥﴾ وَ يَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ

او وي دوی كافران * او قسمونه خوري دوی په الله باندي

اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ ؕ وَ مَا هُمْ مِّنْكُمْ وَ لٰكِنَّهُمْ

چي يقيناً دوی ستاسوملګري دي ، او نه دي دوی ستاسوملګري ليکن دوی

قَوْمٌ يَّفْرَقُوْنَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُوْنَ مَلْجَاً

يو قوم دے چي يريږي (ډريوک) * که اومومي دوی ځائے د پناهي

اَوْ مَغٰرٰتٍ اَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا اِلَيْهِ وَ هُمْ

يا غار يا سرنګ د داخليدوځائے اوړي دوی هغي ته او وي دوی

يَجْمَحُوْنَ ﴿٥٧﴾ وَ مِنْهُمْ مَّنْ يَّلْمِزُكَ فِي

راپنډيدونكي (منډي وهونكي)* او بعضي د دوی نه هغه څوک دي چي عيب لګوي په تا باندي په

الصَّدَقٰتِ ۚ فَاِنْ اُعْطُوْا مِنْهَا رَضُوْا وَ اِنْ

(ويش د) صدقاتو کښي ، نو که ورکړے شي دوی ته د دي نه خوشحاله شي دوی او که

لَّمْ يُعْطَوْا مِنْهَاۤ اِذَا هُمْ يَسْخَطُوْنَ ﴿٥٨﴾ وَ

ورنکړے شي دوی ته د دي نه ناساپه دوی غصه غصه کيږي * او

لَوْ اَنَّهُمْ رَضُوْا مَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗ ۙ

که دوی خوشحاله شوي وو په هغه چې ورکړي دي دوی ته الله او پیغمبر د الله

وَ قَالُوْا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْتِيْنَا اللّٰهُ مِنْ

او وئیلي وو دوی: کافي دے مونږ لره الله زر دے چې رابه کي مونږ ته الله د

فَضْلِهٖ وَ رَسُوْلُهٗۤ ۙ اِنَّاۤ اِلَى اللّٰهِ رٰغِبُوْنَ ﴿٥٩﴾ ع ١٣

خپل فضل نه او پیغمبر د الله (د مالِ غنیمت نه) یقینًا مونږ الله ته شوق ساتونکي یو*

اِنَّمَا الصَّدَقٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَ الْمَسٰكِيْنِ

بے شکه دي صدقي د پاره محتاجو او د مسکینانو

وَ الْعٰمِلِيْنَ عَلَيْهَا وَ الْمُؤَلَّفَةِ قُلُوْبُهُمْ وَ

او دپاره د عمل کونکو په دي باندي او د پاره د هغه چا چې مائل شوي وي زړونه هغي د اسلام ته او

فِي الرِّقَابِ وَ الْغٰرِمِيْنَ وَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

په آزادولو د ځتونود غلامانواو د پاره د قرضدارو او په لاره د الله کښې

وَ ابْنِ السَّبِيْلِ ؕ فَرِيْضَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ

او د پاره د مسافرو ، مقرر تیا ده د طرفه د الله نه ،

وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٦٠﴾ وَ مِنْهُمُ الَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ

او الله دے پوهه حکمت والا * او بعضي د دوی نه هغه کسان دي چې تکلیف ورکوي

النَّبِيَّ وَ يَقُوْلُوْنَ هُوَ اُذُنٌ ؕ قُلْ اُذُنُ

پیغمبر (علیه السلام) ته او وائي دوی: دے اوریدونکے دے (د هري خبري)، او وایه اوریدونکے د

خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ يُؤْمِنُ

ښې خبري ستاسو دے ایمان راوړي په الله او تصدیق کوي

لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ رَحْمَةٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ ؕ

د خبري د مومنانو او رحمت دے د پاره د هغه کسانو چې ایمان ئي راوړے دے ستاسو نه ،

وَ الَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ رَسُوْلَ اللّٰهِ لَهُمْ
او هغه كسان چي تكليف وركئ پيغمبر د الله ته دوی لره

عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٦١﴾ يَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَكُمْ
عذاب دردناک دے * دوی قسمونه خوري په الله باندي تاسو ته

لِيُرْضُوْكُمْ ۚ وَ اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗۤ اَحَقُّ اَنْ
دي د پاره چي خوشحاله كړي تاسو ، او الله او پيغمبر د هغه ډير حق دار دے چي

يُّرْضُوْهُ اِنْ كَانُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوْۤا
خوشحاله كړي دوی هغه له كه وي دوی مومنان * آيا دوی نه پوهيږي

اَنَّهٗ مَنْ يُّحَادِدِ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ فَاَنَّ لَهٗ
چي يقيناً شان دا دے چا چي خلاف اوكه د الله او د پيغمبر د هغه پس يقيناً ده د پاره

نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيْهَا ؕ ذٰلِكَ الْخِزْيُ
اور د جهنم دے هميشه به وي په ديكښي ، دا ده رسوائي

الْعَظِيْمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنٰفِقُوْنَ اَنْ تُنَزَّلَ
لويه * يريږي منافقان چي راو به ليږے شي

عَلَيْهِمْ سُوْرَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ ؕ
په باره د دوی كښي سورت چي خبر به وركي دوی ته په هغه چي زړونو د دوی كښي دي ،

قُلِ اسْتَهْزِءُوْا ۚ اِنَّ اللّٰهَ مُخْرِجٌ مَّا
اووايه توقي كوئ ، يقيناً الله ښكاره كونكے دے د هغه چي

تَحْذَرُوْنَ ﴿٦٤﴾ وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ لَيَقُوْلُنَّ
يريږئ ترې تاسو * او كه ته تپوس اوكي د دوی نه خامخا وائي

اِنَّمَا كُنَّا نَخُوْضُ وَ نَلْعَبُ ؕ قُلْ اَبِاللّٰهِ
يقيناً مونږه نوتلو (په عبثو كښي) او لوبي مو كولي ، اووايه آيا الله

وَ اٰيٰتِهٖ وَ رَسُوْلِهٖ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٦٥﴾

او آيتونو د الله او پيغمبر د الله پورے تاسو توقے کولې ۔

لَا تَعْتَذِرُوْا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ ط

عذرونه مه پيش کوئ تحقيق سره کفر کړے دے تاسو پس د ايمان ستاسو نه ،

اِنْ نَّعْفُ عَنْ طَآىِٕفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ

که معافي اوکو مونږه د يو ډلې ستاسو نه سزا به ورکو مونږ

طَآىِٕفَةً بِاَنَّهُمْ كَانُوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿٦٦﴾ ع

بلے ډلې ته پدې وجه چې دوی وو مجرمان ۔

اَلْمُنٰفِقُوْنَ وَ الْمُنٰفِقٰتُ بَعْضُهُمْ مِّنْۢ

منافقان سړي او منافقے ښځے بعضې د دوی د

بَعْضٍ ۘ يَاْمُرُوْنَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ

بعضو نه دي ، حکم کوئ خلقو ته د ناروا کارونو او منع کوئ (خلق)

عَنِ الْمَعْرُوْفِ وَ يَقْبِضُوْنَ اَيْدِيَهُمْ ط

د ښو کارونو نه او بندئ دوی (د خير نه) لاسونه خپل ،

نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ ط اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ

هير کړے دے دوی الله پس پريخودي دي دوی لره (الله د خپل رحمت نه) ، يقينًا منافقان

هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنٰفِقِيْنَ

هم دوی دي فاسقان ۔ وعده کړي ده الله منافقانو سړو

وَ الْمُنٰفِقٰتِ وَ الْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ

او منافقانو ښځو او کافرانو سره د اوور د جهنم

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ط هِيَ حَسْبُهُمْ ع

هميشه به وي دوی پدې کښې ، دا اوور کافي دے دوی لره ،

وَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ۙ ﴿٦٨﴾

او په لعنت کړي دي دوی لره الله ، او د پاره د دوی عذاب دے همیشه •

كَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوْٓا اَشَدَّ

په شان د هغه کسانو چې مخکښې ستاسو نه وو وو دوی سخت

مِنْكُمْ قُوَّةً وَّ اَكْثَرَ اَمْوَالًا وَّ اَوْلَادًا ؕ

ستاسو نه په طاقت کښې او زیات وو په مال او په اولاد کښې ،

فَاسْتَمْتَعُوْا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ

نو دوی فائده واغسته په خپلو برخو باندې نو فائده واغسته تاسو

بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِيْنَ مِنْ

په برخو ستاسو لکه چې فائده اغستې وه هغه کسانو چې

قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَ خُضْتُمْ كَالَّذِيْ

مخکښې ستاسو نه وو په برخو خپلو باندې او ننوتئ تاسو (عبثو کښې) په شان د هغه کسانو

خَاضُوْا ؕ اُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ

چې ننوتلي وو (عبثو کښې) ، دغه کسان برباد دي عملونه د دوی

فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ ۚ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ

په دنیا او آخرت کښې ، او دغه کسان هم دوی دي

الْخٰسِرُوْنَ ﴿٦٩﴾ اَلَمْ يَاْتِهِمْ نَبَاُ الَّذِيْنَ

تاوانیان • آیا ندے راغلے دوی ته خبر د هغه کسا

مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوْحٍ وَّ عَادٍ وَّ ثَمُوْدَ ۙ۬

چې مخکښې د دوی نه وو قوم د نوح (علیه السلام) او عادیانو او ثمودیانو ،

وَ قَوْمِ اِبْرٰهِيْمَ وَ اَصْحٰبِ مَدْيَنَ

او د قوم د ابراهیم (علیه السلام) او د مدین واله (قوم د شعیب علیه السلام)

وَالْمُؤْتَفِكٰتِ ؕ اَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ
او د كلو الته شوو ، راغلي وو دوى ته پيغمبران د دوى په دلائلو سره ،

فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوْٓا
پس الله ظلم نه وو كړے په دوى باندي ليكن دوى

اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ
په خپلو ځانونو باندي ظلم كوو . او مومنان سړي

وَ الْمُؤْمِنٰتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۘ
او مومنانے ښځے بعضي د دوى دوستان د بعضو دي ،

يَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ
حكم كوي د ښو كارونو او منع كوي (خلق) د

الْمُنْكَرِ وَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَ يُؤْتُوْنَ
ناروا نه او پابندي كوي د مونځ او وركوي

الزَّكٰوةَ وَ يُطِيْعُوْنَ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ ؕ
زكوة او اطاعت كوي د الله او د پيغمبر د الله

اُولٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
دغه كسان زر دے چي رحم به اوكي په دوى باندي الله ، يقيناً الله

عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ
غالب حكمت والا دے * وعده كړي ده الله د مومنانو سرو

وَ الْمُؤْمِنٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا
او مومنانو ښځو سره د جنتونو چي بهيږي به لاندے د (ونو د) هغي نه

الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَ مَسٰكِنَ
ولے هميشه به وي په هغي كښي او د ځايونو

طَيِّبَةً فِي جَنّٰتِ عَدْنٍ ؕ وَ رِضْوَانٌ
پاکو په باغونو د هميشوالي کښې، او رضامنتيا

مِّنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
د طرفه د الله نه لويه ده ، دا هم دا ده کاميابي

الْعَظِيْمُ ۝٧٢ يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ
لويه * اے نبي عليه السلام جهاد کوه د کافرانو سره (په توره)

وَ الْمُنٰفِقِيْنَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ ؕ وَ مَاْوٰىهُمْ
او منافقانو سره (په ژبه) او سختي کوه په دوی باندي ، او ځائے د دوی دے

جَهَنَّمُ ؕ وَ بِئْسَ الْمَصِيْرُ ۝٧٣ يَحْلِفُوْنَ
جهنم، او بد ځائے د ورتلو دے (دا جهنم) * قسمونه خوري دوی

بِاللّٰهِ مَا قَالُوْا ؕ وَ لَقَدْ قَالُوْا كَلِمَةَ
په الله باندي چي دوی څه نه دي وئيلي ، او تحقيق سره وئيلي ده دوی کلمه

الْكُفْرِ وَ كَفَرُوْا بَعْدَ اِسْلَامِهِمْ وَ هَمُّوْا
د کفر او کفر ئي کړے وو پس د اسلام د دوی نه او قصد ئی کړے وو

بِمَا لَمْ يَنَالُوْا ۚ وَ مَا نَقَمُوْۤا اِلَّاۤ اَنْ
په هغه څه چي دوی ورته اونه رسيدل ، او بد ندي ګڼړلی دوی مګر دا خبره

اَغْنٰىهُمُ اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗ مِنْ فَضْلِهٖ ۚ فَاِنْ
چي مالدار کړي دي دوی الله او پيغمبر د الله د خپل فضل نه ، نو که

يَّتُوْبُوْا يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَ اِنْ يَّتَوَلَّوْا
دوی توبه اوباسي نو شي به دا غوره دوی د پاره ، او که واوړيدل دوی نو

يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ فِي الدُّنْيَا
سزا به ورکي دوی ته الله سزا درد ناکه په دنيا

وَ الْاٰخِرَةِ ۚ وَ مَا لَهُمْ فِي الْاَرْضِ مِنْ
او آخرت کښې، او نه به وي دوی لره په زمکه کښې څوک
وَّلِيٍّ وَّ لَا نَصِيْرٍ ﴿٧٤﴾ وَ مِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ
دوست او نه څوک امدادي* او بعضې د دوی نه هغه څوک دي چې وعده کړې د
اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰىنَا مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ
الله سره که راکې مونږه ته (الله) د خپل فضل نه نو خامخا خیرات به اوکو مونږه
وَ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّآ اٰتٰىهُمْ
او خامخا شو به مونږ د نیکانو نه* پس هر کله چې ورکې دوی لره
مِّنْ فَضْلِهٖ بَخِلُوْا بِهٖ وَ تَوَلَّوْا وَّ هُمْ
د خپل فضل نه بخل کړې دوی په دې سره او اوړې دوی او دوی وي
مُّعْرِضُوْنَ ﴿٧٦﴾ فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِيْ
مخ اړونکي* نو راوسته دې بخل منافقت لره په
قُلُوْبِهِمْ اِلٰى يَوْمِ يَلْقَوْنَهٗ بِمَآ
زړونو د دوی کښې تر هغه ورځې پورې چې مخامخ به شي دوی د هغې سره په سبب د هغه چې
اَخْلَفُوا اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَ بِمَا كَانُوْا
دوی خلاف کړې وو د الله د هغه چې وعده ئې کړې وه الله سره او په سبب د هغه چې دوی
يَكْذِبُوْنَ ﴿٧٧﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ
به دروغ وئیل* آیا دوی نه پوهیږي یقینًا الله
يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَ نَجْوٰىهُمْ وَ اَنَّ اللّٰهَ
پوهیږي په پټو د دوی او په ښکاره جرګو د دوی او یقینًا الله
عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿٧٨﴾ اَلَّذِيْنَ يَلْمِزُوْنَ
پوهه دے په غیبو باندې* هغه کسان چې عیب لګې

الْمُطَّوِّعِيْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ فِي

په خوشحالي سره مال لګونكو باندې د مومنانو نه په

الصَّدَقٰتِ وَ الَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ اِلَّا

صدقاتوکښې او هغه کسانو باندې چې نه مومې هغوي مګر

جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُوْنَ مِنْهُمْ ط سَخِرَ

كوشش(توان) خپل پس توقي كېږ دوی د هغوي پورې ، سزا د توقو په وركې

اللّٰهُ مِنْهُمْ ز وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۷۹

الله دوی ته او دوی د پاره عذاب درد ناک دے *

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ط

(برابره خبره ده) كه ببښنه غواړې ته دوی لره او كه ببښنه نه غواړې ته دوی لره ،

اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِيْنَ مَرَّةً فَلَنْ

كه ببښنه اوغواړې ته دوی لره اويا /۷۰ (بے شميره) ځله نو چرې

يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ط ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا

ببښنه نه كړي الله دوی ته ، دا د دې وجې نه چې دوی كفر كړے دے

بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ ط وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي

په الله او په رسول د الله ، او الله توفيق نه وركوي

الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ۸۰ ع فَرِحَ الْمُخَلَّفُوْنَ ع ۸ ۱۶

قوم فاسقانو ته* خوشحاله دي روستو پاتي كړے شوي

بِمَقْعَدِهِمْ خِلٰفَ رَسُوْلِ اللّٰهِ

په ناستا د دوی باندې روسته د پيغمبر د الله نه

وَ كَرِهُوْٓا اَنْ يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ

او بد ګڼري دوی دا چې جهاد اوكړي (په لګولو د)مالونو خپلو

وَ اَنۡفُسِهِمۡ فِیۡ سَبِیۡلِ اللّٰهِ وَ قَالُوۡا
او په (کړولو د) ځانونو خپلو په لاره د الله کښې او واې دوی:
لَا تَنۡفِرُوۡا فِی الۡحَرِّ ؕ قُلۡ نَارُ جَهَنَّمَ
مه اوځئ (جهاد له) په ګرمۍ کښې ، اووایه اوور د جهنم
اَشَدُّ حَرًّا ؕ لَوۡ کَانُوۡا یَفۡقَهُوۡنَ ﴿۸۱﴾
ډیر سخت دے په ګرمۍ کښې ، کاش چې دوی پوهیدے *
فَلۡیَضۡحَکُوۡا قَلِیۡلًا وَّ لۡیَبۡکُوۡا کَثِیۡرًا ۚ
نو او دِ خاندي لږ او او به ژاړي ډیر ،
جَزَآءًۢ بِمَا کَانُوۡا یَکۡسِبُوۡنَ ﴿۸۲﴾ فَاِنۡ
سزا (به ورکړے شي) په سبب د هغه چې دوی کول * نو که
رَّجَعَکَ اللّٰهُ اِلٰی طَآئِفَةٍ مِّنۡهُمۡ
واپس کړي تا لره الله یوے ډلے ته د دوی نه
فَاسۡتَاۡذَنُوۡکَ لِلۡخُرُوۡجِ فَقُلۡ لَّنۡ
او اجازت اوغواړي دوی ستا نه د وتلو (د پاره د جهاد) نو اووایه : چرې
تَخۡرُجُوۡا مَعِیَ اَبَدًا وَّ لَنۡ تُقَاتِلُوۡا
مهٔ اوځئ تاسو ما سره هیچرې او مه وژنئ تاسو
مَعِیَ عَدُوًّا ؕ اِنَّکُمۡ رَضِیۡتُمۡ بِالۡقُعُوۡدِ
ما سره دشمنان (زما) ، یقیناً تاسو خوشحاله شوي یئ په ناسته
اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقۡعُدُوۡا مَعَ الۡخٰلِفِیۡنَ ﴿۸۳﴾
اول ځل نو کینئ سره د روستو پاتي شوو نه *
وَ لَا تُصَلِّ عَلٰۤی اَحَدٍ مِّنۡهُمۡ مَّاتَ اَبَدًا
او جنازه مه کوه په یو تن د دوی نه چې مړ شي هیچرې

وَلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهٖ ؕ اِنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ
او مه اودریږه په قبر د هغه باندې (د پاره د استغفار) ، یقینًا دوی کفر کړے دے په الله

وَ رَسُوْلِهٖ وَ مَاتُوْا وَ هُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٨٤﴾
او په پیغمبر د الله او مړه شو دوی او دوی وو فاسقان ٭

وَ لَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَ اَوْلَادُهُمْ ؕ
او تعجب کښې وانه چوي تا لره مالونه د دوی او نه اولاد د دوی ،

اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّعَذِّبَهُمْ بِهَا
یقینًا اراده لري الله دا چې سزا ورکي دوی ته په دي (مال او اولاد) سره

فِي الدُّنْيَا وَ تَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَ هُمْ
په دنیا کښې او ووځي ساهونه د دوی او وي دوی

كٰفِرُوْنَ ﴿٨٥﴾ وَ اِذَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ اَنْ
کافران ٭ او کله چې نازل کړے شي یو سورت (هغې کښې دا حکم وي) چې

اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَ جَاهِدُوْا مَعَ رَسُوْلِهِ
ایمان راوړئ په الله او جهاد اوکړئ په ملګرتیا د پیغمبر د الله کښې

اسْتَاْذَنَكَ اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَ
اجازت غواړي ستا نه خاوندان د طاقت د دوی نه او

قَالُوْا ذَرْنَا نَكُنْ مَّعَ الْقٰعِدِيْنَ ﴿٨٦﴾
وائي دوی : پریږدۀ مونږ لره چې شو مونږ سره د ناستو ٭

رَضُوْا بِاَنْ يَّكُوْنُوْا مَعَ الْخَوَالِفِ
خوشحاله شوي دي دوی په دې چې شي دوی سره د روستو پاتې کیدونکو (ښځو)

وَ طُبِعَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ ﴿٨٧﴾
او مهر وهلے شوے دے په زړونو د دوی باندې پس دوی نه پوهیږي ٭

لٰكِنِ الرَّسُوْلُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ

لیکن پیغمبر (علیه السلام) او هغه کسان چي ایمان ئي راوړے دے د هغه سره

جٰهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ ؕ وَ

جهاد کړے دوی په (لګولو د) مالونو خپلو سره او په کړولو د نفسونو خپلو سره ، او

اُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرٰتُ ۫ وَ اُولٰٓئِكَ

دغه کسان د دوی د پاره نیکۍ دي (فائدي) او دغه کسان

هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٨٨﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنّٰتٍ

هم دوی دي کامیاب * تیار کړي دي الله دوی د پاره جنتونه

تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ

چي بهیږي به لاندے (د اونو) د هغي نه ولي همیشه به وي

فِيْهَا ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿٨٩﴾ وَ جَآءَ ع ١٤

پدي کښي ، دا ده کامیابي لویه * او راغلل

الْمُعَذِّرُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ

بهانے کونکي د بانډچیانو نه چي اجازت اوکړے شي

لَهُمْ وَ قَعَدَ الَّذِيْنَ كَذَبُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ؕ

دوی ته او ناست وو هغه کسان چي دروغ ئي وئیلي وو په الله او په پیغمبر د الله باندي ،

سَيُصِيْبُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ

زر دے چي اوبه رسیږي هغه کسانو ته چي کفر ئي کړے دے د دوی نه عذاب

اَلِيْمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَآءِ وَ لَا عَلَى

درد ناک * نشته په کمزورو باندي او نه په

الْمَرْضٰى وَ لَا عَلَى الَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ

مریضانو باندي او نه په هغه کسانو چي نه مومي

مَا يُنۡفِقُوۡنَ حَرَجٌ اِذَا نَصَحُوۡا لِلّٰهِ

هغه چي خرج كي دوى، څه ملامتياه كله چي خير لټي دوى، د (دين د) الله

وَ رَسُوۡلِهٖ ؕ مَا عَلَى الۡمُحۡسِنِيۡنَ مِنۡ

او د پيغمبر د الله ، نشتے په نيكانو باندي څه

سَبِيۡلٍ ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿۹۱﴾ وَّ لَا

لار د ملامتيا، او الله بښونكے مهربان دے * او نه

عَلَى الَّذِيۡنَ اِذَا مَاۤ اَتَوۡكَ لِتَحۡمِلَهُمۡ

په هغه كسانو چي كله راغلل تا ته دي د پاره چي سوارۀ كي ته دوى لره (په سورلى)

قُلۡتَ لَاۤ اَجِدُ مَاۤ اَحۡمِلُكُمۡ عَلَيۡهِ ۪

ته ورته اوائي : نه مومم زه هغه چي سواره كم تاسو لره په هغي باندي

تَوَلَّوۡا وَّ اَعۡيُنُهُمۡ تَفِيۡضُ مِنَ الدَّمۡعِ

واوړيدل دوى، او ستركو د دوى، داري وهلي د اوښكو نه

حَزَنًا اَلَّا يَجِدُوۡا مَا يُنۡفِقُوۡنَ ﴿۹۲﴾ اِنَّمَا

د وجه د غم نه دا چي نه مومي دوى، هغه (مال) چي خرج كي دوى، * يقينًا

السَّبِيۡلُ عَلَى الَّذِيۡنَ يَسۡتَاۡذِنُوۡنَكَ

ملامتيا په هغه كسانو باندي ده چي اجازت غواړي ستا نه

وَ هُمۡ اَغۡنِيَآءُ ۚ رَضُوۡا بِاَنۡ يَّكُوۡنُوۡا

او وي دوى، مالدار ، دوى، خوشحاله شوي دي په دي چي شي دوى،

مَعَ الۡخَوَالِفِ ۙ وَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى

سره د روستو پاتي كيدونكو ښځو نه او مهر وهلے دے الله په

قُلُوۡبِهِمۡ فَهُمۡ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۹۳﴾

زړونو د دوى، باندي پس دوى، نه پوهيږي

فہرست